ISBN 960-211-159-3

Καλιαρντά

Ἠλία Πετρόπουλου

Καλιαρντά

ΗΛΙΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΝΕΦΕΛΗ
ΑΠΑΝΤΑ

καλιαρντά

καλιαρντά

Ἤτοι, τό γλωσσικόν ἰδίωμα τῶν κιναίδων,
ὅπερ παρ' αὐτοῖς εἶναι γνωστόν
καί ὡς καλιαρντή ἤ καλιάρντω,
καί ὡς τζιναβωτά,
καί ὡς λιάρντω ἤ ντούρα λιάρντα,
καί ὡς λατινικά ἤ βαθιά λατινικά,
ἤ, ἁπλῶς, ἐτροῦσκα,
καί ὡς λουμπινίστικα ἤ φραγκολουμπινίστικα.

Ἐρασιτεχνική γλωσσολογική ἔρευνα
τοῦ Ἠλία Πετρόπουλου.

Ἑρμηνευτικόν, καί, ἐν πολλοῖς,
ἐτυμολογικόν λεξικόν,
συγγραφέν πρός χρῆσιν
παρά τῶν φιλολόγων, ἀστυνομικῶν,
λαογράφων, ψυχιάτρων, εὐζώνων,
γλωσσολόγων, πυροσβεστῶν,
λογοτεχνῶν, φιλανθρώπων,
κοινωνιολόγων, σνομπάκηδων,
θεολόγων, ναυτῶν, ἀργοσχόλων,
πληροφοριοδοτῶν, ἀκαδημαϊκῶν, περιέργων,
καί, γενικώτερον,
ἀλλοκότων ἀνθρώπων·
ἐκδοθέν τό πρῶτον παρά τοῦ ἀτυχοῦς συγγραφέως
Ἀθήνησιν, ἐν σωτηρίῳ ἔτει 1971.

ΗΛΙΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΠΑΝΤΑ
ΝΕΦΕΛΗ

Elias Petropoulos KALIARDA,
an Etymological Dictionary of Greek Homosexuals' Slang.

ISBN 960-211-159-3
NEFELI Press, Asclepiu 6, 106 80 Athens/Greece.

ΝΕΦΕΛΗ, Ἀσκληπιοῦ 6, 106 80 Ἀθήνα.
Τηλ. 363 99 62 □ 360 77 44.

Ἂν κάποιος τάταρος σκοτώσει ἕναν πούστη, τότε κανεὶς δὲν πρέπει νά ξανασκοτώσει τάταρο. Saadi

Οἱ διαστροφὲς ἐκφράζουν ἀνταρσία ἐνάντια στὴν ὑποταγὴ τοῦ σεξουαλισμοῦ κάτω ἀπὸ τὴν τάξη τῆς ἀναπαραγωγῆς, καί, ἐνάντια στοὺς θεσμοὺς ποὺ ἐγγυῶνται αὐτὴν τὴν τάξη. Marcuse

Οἱ τελευταῖες ἀληθινὲς κατακτήσεις τῆς λαογραφίας μας ἐσημειώθησαν πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν. Ἀφοροῦσαν δὲ εἰς ἀντικείμενα μεταβυζαντινὰ δημώδη, βιωμένα ὥς τὸ 1830, τὸ ἀργότερον. Ἔκτοτε οἱ ἕλληνες λαογράφοι μηρυκάζουν τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Νικολάου Πολίτη. Οἱ φιλόλογοι ἐκατάντησαν νεκροτόμοι. Ἡ λαογραφία, γιὰ μιὰν ἀκόμη φορά, ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσει τὸν δρόμο τῆς καρδιᾶς. Τέτιες σκέψεις μὲ ὁδηγήσανε στὴν καταγραφὴ τῶν ρεμπέτικων τραγουδιῶν. Μὰ τὸ πρόβλημα δὲν ἐπιλύεται μὲ ἕνα βιβλίο. Οἱ συγγραφεῖς, τώρα πιά, δὲν πρέπει νὰ γράφουν ὄμορφα, ἀλλὰ σκληρά. Δυστυχῶς οἱ μικροαστοὶ χαράσσουν τὴν μοίρα τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὰ τὰ ἀήττητα κνώδαλα ἦταν, εἶναι, καὶ θὰ εἶναι ἀνεπίδεκτα αἰσθητικῆς διαπαιδαγωγήσεως. Κι ἔτσι στὴν ἀλλοπρόσαλλη χώρα μας, *ὢν* ἕλλην, πρέπει διαρκῶς νὰ πείθεις ὅτι εἶσαι *ὄντως* ἕλλην. Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ ἐπίχρυσα μανικετόκουμπα ὠθοῦν τοὺς συγγραφεῖς στὴν αὐτοκτονία. Τῶν μικροαστῶν τὸ πνεῦμα διέβρωσε τὴν πατρίδα. Ἡ φύτρα καὶ ἡ φύση τοῦ ἕλληνος ἀπέβη ὁλοκληρωτική. Φασίστριες πρωταρχικὲς οἱ μανάδες μας. Οἱ ἕλληνες ἀγνο-

οὗν τὴν κριτική· ἄρα τὸν διάλογο. Ἀνέκαθεν ὁ λαὸς ὑφίσταται γιὰ νὰ χρησιμοποιεῖται. Ὁ κυνισμὸς δὲν ἀποκλείει τὴν ἀγάπη. Ἐπιζεῖς στὴν Ἑλλάδα μόνον ἂν σὲ κατέχει ὁ διάβολος. Οἱ συμπατριῶτες μου καθεύδουν ὅταν ἡ χώρα δημοπρατεῖται. Ἐπαγγελματίες ἕλληνες ὑπεραμύνονται τῆς ἰδέας τοῦ ἑλληνισμοῦ. Λησμονοῦν πὼς ὁ ἑλληνισμὸς εἶναι εὐρύτερη ἔννοια τῆς Ἑλλάδος, ἐδῶ καὶ αἰῶνες. Στὸν καιρό μας, περισσότερο ἀπὸ ποτέ, εἶναι χρήσιμα τὰ πλήγματα κατὰ τῶν ἑλλήνων, ὅπου μόνο βρίζουν ἢ χειροκροτοῦν, καὶ ποτὲ δὲν σκέφτονται. Ἡ αἰτιολογία τοῦ γεγονότος τῆς 21-4-67 ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται. Δέξου αὐτὸ τὸ γεγονὸς καὶ ἤδη ἔκανες ἕνα βῆμα. Ὅποιος μαχαιρώνει τοὺς ρομιοὺς ἐκδήλως τοὺς εὐεργετεῖ. Πάντως, ἐπὶ τοῦ παρόντος, προτιμῶ νὰ μένω φιλέλλην, παρὰ ἕλλην.

Σὲ λίγο συμπληρώνουμε ἑκατὸν πεντήκοντα ἔτη ἐλεύθερης ζωῆς. Παραγνωρίζουμε, ὡστόσο, τὴν ἱστορία μας. Στὰ σχολεῖα δὲν διδάσκεται τὸ βυζαντινορωμαϊκὸν δίκαιον. Οἱ νεοέλληνες ἀγνοοῦν τὸ νομικὸ πλέγμα, βάσει τοῦ ὁποίου διαβιοῦν. Ἐμεῖς, ὅλοι μας, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὑφιστάμεθα ἕναν ἀσταμάτητο καὶ ἐντεινόμενο πνευματικὸ βιασμό. Ἡ γνώση σώζει. Ἀλλὰ ἀκόμη δὲν ἐγράφη ἡ ἱστορία τῆς νεοελληνικῆς τέχνης. Οὔτε τῆς νεοελληνικῆς μουσικῆς. Ἡ δὲ τιμὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη ἐπιμόνως διασύρεται. Εὐλογητὴ ἡ ἱερὴ ἀλήθεια. Οἱ ἕλληνες, σὰν λαὸς γνησίων χατζαϊβάτηδων, εἴθισται νὰ πρεσβεύουν ἀλλότριες ἰδέες. Παιδιόθεν, συμπιέζουν στὴν κεφαλή μας τοὺς ἐνάριθμους Λουδοβίκους καὶ Ἐρίκους καὶ Ναπολέοντες. Τίποτα, ὅμως, δὲν μᾶς ἐδίδαξαν γιὰ τοὺς σουλτάνους, πού, χθὲς ἀκόμη, τύποις καὶ οὐσία, ἐ β α σ ί λ ε υ α ν στὸν τόπο μας. Καὶ τίποτα δὲν μάθαμε γιὰ τὸν μαγικὸ περσικὸ πολιτισμὸ καὶ γιὰ τὸν ἰσάξιό του πολιτισμὸ τῶν ἀράβων. Ἡ λεγομένη ἐθνικὴ παιδεία εἶναι πλέον ἀναγκασμένη νὰ καθιερώσει τὴν ἐνδελεχῆ διδασκαλία τῆς τουρκικῆς ἱστορίας. Ἂν, φυσικά, ἐπιθυμοῦμε νὰ ἐφαρμόσουμε τὸ δελφικὸ *γνῶθι σεαυτόν*. Ἤ, τουλάχιστον, νὰ μάθουμε νὰ ξεχωρίζουμε ἕναν ἀναρχικὸ ἀπὸ ἕναν χαφιέ.

Σήμερα Ἑλλὰς δὲν εἶναι πιὰ τ' Ἄγραφα, μὰ ἡ Ἀθήνα μὲ τὸν Πειραιᾶ μαζί. Μὲ μιὰ σειρὰ μονογραφιῶν φιλοδοξῶ νὰ ἀντιστρέψω, ἐκ διαμέτρου, τὴν φορὰ τῆς νεοελληνικῆς λαογραφικῆς ἐπιστήμης. Ἡ λαογραφία τοῦ χωριοῦ ἀ π έ θ α ν ε, καί, τώρα, κυριαρχεῖ τὸ ἄστυ. Ἐμαράθηκαν τὰ ἔθιμα καὶ τὰ ἤθη τὰ παμπάλαια. Ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς ἔγινε φορεὺς νέων ἠθῶν, νέων μορφῶν λαϊκῆς τέχνης. Αὐτὴν τὴν πραγματικότητα οὐδόλως τὴν ἀντελήφθησαν οἱ λαογράφοι μας. Ὡς καὶ οἱ ἐπιστήμονες τῆς, σχετικώτατα προοδευτικῆς, φιλοσοφικῆς σχολῆς τῆς Θεσσαλονίκης δὲν φαίνεται νὰ προσέξανε τὴν ριζικὴ ἀλλαγή, τὴν ἐντελῆ καὶ ὁριστικὴ καὶ παντοτινή. Γιὰ τὴν λαογραφία τοῦ ἄστεως ἤδη ὑφίσταται λαμπρὸν ἀναπτύξεως πεδίον.

Ἀρκετοὶ δημόσιοι ἄνδρες, ἐνίοτε ἰσχυρᾶς πυγμῆς, διεκήρυξαν ὅτι ξεκαθάρισαν τὴν Ἀθήνα ἀπὸ τοὺς κίναιδους. Τοῦτο οὐδαμόθεν ἐπιβεβαιοῦται. Ὅλως ἀντιθέτως, σήμερα, σχεδὸν καὶ τὰ τριακόσια ἡμινόμιμα μπορντέλα τῆς πρωτευούσης ἔχουνε ὡς ὑπηρέτες κίναιδους. Ἐξάλλου, καθημερινῶς, μετὰ τὰ μεσάνυχτα, κίναιδοι ντυμένοι γυναικεῖα περιφέρονται πίσω ἀπὸ τὸ Χίλτον, καθὼς καὶ στὸ Μεταξουργεῖο, στὸν Κολωνό, ἢ ἀλλοῦ. Μὲ λίγα λόγια, οἱ πλανόδιοι κίναιδοι, κοινῶς *φτωχομπινέδες*, ἀποτελοῦν μιὰν ἀδυσώπητη, καὶ συχνὰ δυσβάσταχτη, πραγματικότητα. Καὶ κάτι περισσότερο· ἀποτελοῦν σχεδὸν ἕνα ὑπολανθάνον νυκτόβιον (ὄζον;) καθεστώς. Βάση τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ ἡ ἀνοχή, καὶ ἐν ταυτῷ ἡ ἐνοχή, ὑμῶν τῶν *ἄλλων*. Μεγάλο σφάλμα τὸ νὰ ζοῦμε μὲ αὐταπάτες. Οἱ κίναιδοι εἶναι μία διηνεκῶς πληττομένη κοινωνικὴ ὁμάς. Ὅθεν, οἱ κίναιδοι γιὰ νὰ ἐπιβιώσουν ἀκολουθοῦν ἀπὸ χιλιετιῶν, περίπου τὴν τακτικὴ τῶν ἑβραίων· ὑποδύονται τὸν εὐαίσθητο, τὸν καλλιτέχνη, τὸν εὐχάριστο, τὸν πανέξυπνο, τὸν παντογνώστη. Καὶ πολὺ συχνὰ εἶναι. Συνήθως ὅμως, κάθε θηλυπρεπής, ἔξω ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα, μπορεῖ νὰ εἶναι κ α ὶ θρασύδειλος, χυδαῖος, ἐπίορκος, ψεύτης, φιλάργυρος, μπαμπέσης, φαντασιοκόπος. Ἴσως κάθε κίναιδος νὰ εἶναι σίχαμα· μὰ ποιός δικαιοῦται νὰ τὸν καταδικάσει; Δὲν θέλω νὰ κρίνω. Διὰ τοῦ ἀμοραλισμοῦ κατέκτησα τὴν ἐλευθερία μου. Σημειώνω τὰ συμβαίνοντα. Προσπαθῶ νὰ περισώσω λαογραφικὰ στοιχεῖα τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ περιβάλλοντός μου. Τὸ μίσος εἶναι ὁ χειρότερος δρόμος γιὰ τὴν κατανόηση τοῦ προβλήματος τῶν ὁμοφυλοφίλων. Ἀληθῶς· μέγιστοι καλλιτέχνες καὶ πάμπολλοι εὐγενικοὶ ἄνθρωποι ὑπῆρξαν κίναιδοι. Δικαιοῦται νὰ ἐπαναπαύεται ὁ Λίνος Πολίτης, μὰ δὲν εἶναι λίγες οἱ ὑπόνοιες καὶ οἱ ἐνδείξεις πὼς αὐτὸς τοῦτος ὁ Διονύσιος Σολωμὸς ἦτο θηλυπρεπής. Δὲν κρύβουν τὶς πληγές. Προσωπικῶς ἀδιαφορῶ γιὰ τοὺς κίναιδους. Μὰ ἀργὰ τὶς νύχτες σὰν τοὺς ἀντικρύζω, στὰ μέρη ὅπου συχνάζουν, ἡ ψυχή μου μαυρίζει. Τὸ βιβλιαράκι αὐτό, ἐνδεχομένως, πολλῶν τὴν

εὐαισθησία καὶ τὴν ἠθικὴ θὰ θίξει. Τώρα, ἰδίως τώρα, νὰ εἴμαστε εὐσπλαχνικοὶ πρέπει. Δὲν ἐπιτελεῖται κατόρθωμα διὰ τῆς κτήσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ θηλυπρεποῦς. Πολὺ πέραν τῆς ἠθικῆς, οἱ κίναιδοι ποδοπατοῦν τὴν αἰσθητική σας. Ὡς γνωστόν, οἱ λέξεις *αἰσχρὸς* καὶ *ἄσχημος* συνάπτονται. Ἡ παλαιὰ ἀντίληψη, πώς, τάχα, παρόμοια βιβλία καλύτερα νὰ μὴ βλέπουν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, κατέπεσε. Στὸν καιρό μας πιὰ πιστεύουν ὅτι ὅ λ α γράφονται, ἀφοῦ ὅσο καθαρότερα βλέπουμε τόσο ἁγνότερα ζοῦμε. Οἱ μετριοπαθεῖς εἶναι ψεῦτες. Οἱ ριζοσπαστικὲς ἰδέες οἱ μόνες ἰδέες. Κατέχω σημαίνει ψυχορραγῶ. Ἐκεῖνοι, ποὺ λόγω ἁρμοδιότητος, διώκουν τοὺς συγγραφεῖς ἂς μάθουν, ἐπιτέλους, νὰ τοὺς βλέπουνε μὲ προοπτικὴ μερικῶν δεκαετιῶν. Ἐξάλλου, ποιός συγγραφεὺς δέχεται ἄλλην ἐξουσίαν ἔξω ἀπὸ τὴν τὴν ἐξουσία τῆς καρδιᾶς του; Οἱ συγγραφεῖς γνωρίζουν κάλλιστα πὼς θεωροῦνται περιττοί. Ἀκριβῶς γιαυτὸ ταυτίζουν τὰ ἰδεώδη μὲ τὰ πεπρωμένα τους. Ἑκὰς οἱ ἠθικολόγοι.

Οἱ κίναιδοι ἔχουν τὴν ἰδιαίτερη γλώσσα τους, ὅπως ἀκριβῶς οἱ μάγκες ἔχουν τὰ *κουτσαβάκικα*. Τὸ ἰδίωμα τῶν κιναίδων ὀνομάζεται *καλιαρντή*, ἢ *καλιάρντω*, ἢ *καλιαρντά*, ἢ *λουμπινίστικα*, ἢ *φραγκολουμπινίστικα*, ἢ *τζιναβωτά*, ἢ *λατινικά*, ἢ *βαθιὰ λατινικά*, ἢ *ἐτροῦσκα*, ἢ *λιάρντω*, ἢ *ντούρα λιάρντα*.

Ἡ καλιαρντή, ἂν καὶ εἶναι κάτι σὰν τεχνητὴ γλώσσα, δὲν ἐποιήθη σὲ μιὰ στιγμή. Πρόκειται σχεδὸν γιὰ μιὰ διάλεκτο, ποὺ μετατρέπει τὴν τάξη τῶν κιναίδων σὲ ἑρμητικὴ κάστα. Καὶ πρόκειται γιὰ ἕναν ἀπολύτως ἀμυντικὸ κλοιὸν ἐκφράσεως· μὲ δικό του λεξιλόγιο, ἰδιάζουσαν ὀρθοφωνία καὶ προφορά, καί, ἐπιπλέον (σὰν τριπλοτετράδιπλη ἀσφάλιση), ταχύτατην ὁμιλία. Σήμερα ἡ καλιαρντὴ δὲν ἔχει μιὰν ἑνιαίαν ὄψη, ἀλλὰ ἐμφανίζεται σὰν ἕνα σύνολον σὲ δύο ἐπίπεδα: τὴν ἁπλὴ καλιαρντὴ καὶ τὴν λιάρντω (ἢ ντούρα λιάρντα). Ἡ πρώτη ὁμιλεῖται, λίγο-πολύ, ἀπ' ὅλους τοὺς κίναιδους. Ἡ δεύτερη εἶναι ἡ οἱονεὶ καθαρεύουσα καὶ τὴν χειρίζονται οἱ πολὺ μπασμένοι, οἱ ἐλάχιστοι. Τοῦτο ὀφείλεται στὴν διαρκῆ ὑποχωρητικὴ τάση τῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς σὲ νέες ἀπόκρυφες μορφὲς τῶν ἐννοιῶν. Ἔτσι· τὰ ρήματα *δικέλω* καὶ *ἀβέλω* ἀντιστοίχως τρέπονται σὲ *κουέλω* καὶ *βουέλω*, ἐνῶ ἡ λέξη *γερακίλι* ὑποκαθιστᾶ τὴν ταυτόσημη *γκρίφι*. Ἡ ντούρα λιάρντα εἶναι δημιούργημα τῶν προσφάτων ἐτῶν. Παρὰ τὴν ἀγαθὴ στάση τοῦ λαοῦ μας ἔναντι τῶν κιναίδων αὐτοὶ οἱ ἴδιοι προφανῶς ἔχουν ἀρκετοὺς λόγους γιὰ νὰ ἐκφράζονται μὲ ἐπιφυλακτικότητα. Ἡ καλιαρντὴ εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνεται, μεταξὺ ὁρισμένων κύκλων, τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ συρμοῦ. Φαίνεται πὼς οἱ ἠθοποιοὶ πρωτοστάτησαν σ' αὐτό. Κάτι παρόμοιο συνέβη πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν μὲ τοὺς ἀστούς, ποὺ ἔνιωθαν ἐξόχως κολακευμένοι ὅταν ἐψέλλιζαν κάμποσες ρεμπέτικες λέξεις. Σιγὰ-σιγὰ τὰ κουτσαβάκικα διαφοροποιήθηκαν, καί, τώρα, ἴσως, ἐξαφανίζονται. Εἶναι ἄγνωστον ἂν θὰ συμβεῖ τὸ ἴδιο μὲ τὰ καλιαρντά.

Ὥστε ἡ καλιαρντὴ εἶναι μία συνθηματικὴ διάλεκτος, διεπομένη ἀπὸ τοὺς εἰδικοὺς κανόνες ὅλων τῶν συνθηματικῶν διαλέκτων. Φυσικά, ἡ καλιαρντὴ ἀκολουθεῖ τὴν γραμματικὴ καὶ τὸ συντακτικὸ τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς. Αὐτὸ διόλου δὲν ἐμποδίζει τὴν καλιαρντὴ ἀπὸ τὸ νὰ εἶναι μία ἀδιακόπως ἔξυπνη καὶ ἰδιαίτατα πλαστικὴ γλώσσα. Ἡ καλιαρντὴ ἔχει ἕνα χαρακτηριστικὸ θέλγητρο· εἶναι μία γλώσσα ποὺ σὲ κάνει νὰ χαμογελᾶς ἄθελά σου. Κι αὐτὸς εἶναι ὁ στόχος τῶν κιναίδων: ἐπιζητοῦν νὰ ἀφοπλίσουν τὸν συνομιλητή, γυρίζοντας τὴν κουβέντα στὸ εὐτράπελο. Ἡ καλιαρντή, ἐξ ἀπόψεως λογοτεχνικῆς καταξιώσεως καὶ φιλολογικῆς διερευνήσεως, εἶναι γλώσσα παντελῶς ἄγνωστη καὶ παρθένα. Ἡ διαβόητη λογοτεχνικὴ γενιὰ τοῦ '30 συνεβάδιζε μὲ τὸ ρεμπέτικο τραγούδι καὶ οὐδὲν ἀντελήφθη περὶ αὐτοῦ. Ἡ μουγκαμάρα συνεχίζεται καὶ πρὸς τὴν πλευρὰ τῶν κιναίδων. Στὴν Ἑλλάδα οὐδεὶς διακινδυνεύει τὸ κῦρος του διερευνῶν ἀντικείμενα ποὺ στεροῦνται κύρους· ἴσως διότι, πᾶς ἀποκτῶν κῦρος θνήσκει.

Ἡ λέξη *ὑπόκοσμος* θεωρεῖται κακιὰ λέξη. Ἀλλὰ αὐτὸ οὐδόλως μὲ κωλύει νὰ προσανατολίζομαι σταθερὰ στὴν διαπίστωση πὼς ὁ ἀποκαλούμενος ὑπόκοσμος, ὄχι μόνον εἶναι ὁ κύριος φορεὺς τῶν ἑλληνικῶν παραδόσεων, μὰ καὶ σ υ ν ε χ ί ζ ε ι τὴν δημιουργία νέων παραδόσεων. Ὁ ὑπόκοσμος ἀποτελεῖ ἐνεργὸ τμῆμα τοῦ κοινωνικοῦ σώματος. Ἀκόμη καὶ οἱ δολοφόνοι (δὲν ἀνήκουν στὸν ὑπόκοσμο) εἶναι ἀναγκαῖοι καὶ ἀναγκαίως ἀποδεκτοί. Οἱ κίναιδοι ἀνήκουν, ἔστω ἐν περιθωρίῳ, στὸν ὑπόκοσμο. Μὰ ὁ ὑπόκοσμος τοὺς ξερνάει. Οἱ κίναιδοι βαδίζουν παράλληλα, καὶ ἐν ἐπαφῇ, μὲ τὸν ὑπόκοσμο. Οἱ κίναιδοι ἀνήκουν στὸν ὑπόκοσμο ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅπου ἀνήκουν σ' αὐτὸν οἱ ἀπατεῶνες ἢ ὅσοι ἐκμαυλίζουν παιδιά. Χωρὶς νὰ ἀποκλείονται οἱ μοναχικὲς ἐξαιρέσεις, οἱ κίναιδοι ἀποτελοῦν ἕνα σῶμα. Σ' αὐτὸ τὸ σῶμα ὑπάγονται οἱ θηλυπρεπεῖς ποὺ γυρίζουν τὶς νύχτες στὰ κατασκότεινα πάρκα ἢ συναγελάζονται μὲ ἐπιβήτορες στὰ ἐπὶ τούτῳ φτωχικὰ κέντρα διασκεδάσεως, καὶ

ποὺ ὅλοι γνωρίζονται ἀρκετὰ καλὰ μεταξύ τους. Ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ σῶμα ὁμιλεῖ τὰ καλιαρντά. Καλιαρντὰ δὲ σημαίνει ἄσχημα λόγια, κακὰ λόγια, περίεργα λόγια.

Ὁ νεοελληνικὸς μικροαστικὸς πολιτισμὸς πάσχει ἀπὸ προϊοῦσα κακοήθη κοκεταρία, ποὺ δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἰδεῖ τοὺς κίναιδους καὶ νὰ ἀκούσει τὴ γλώσσα τους. Μὰ καὶ οἱ κίναιδοι καὶ τὸ γλωσσικό τους ἰδίωμα (κόντρα στὸ πείσμα σας) ὑφίστανται. Τὰ γλωσσικὰ ἰδιώματα, ποὺ ἀναπτύσσουν ὁρισμένες ξεκομένες κοινωνικὲς ὁμάδες, δὲν εἶναι κάτι τὸ ἄγνωστο στὴν ἱστορία. Ἐδῶ, στὴν Ἑλλάδα, παλαιότερα, εἶχανε τὴ δικιά τους γλώσσα οἱ κομπογιανίτες καὶ οἱ χτίστες. Στὰ χρόνια μας ἔχουμε τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν ρεμπέτηδων, ὅπου στηρίζονται (μὲ σχεδὸν ἐλάχιστες διαφορὲς) οἱ γλωσσικὲς παραφυάδες τῶν διαρρηκτῶν, τῶν παπατζήδων, τῶν χασικλήδων, τῶν πρεζάκηδων, τῶν καταδίκων. Τὰ καλιαρντὰ εἶναι τὸ πιὸ στεγανὸ καὶ τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον γλωσσικὸν ἰδίωμά μας. Τὰ καλιαρντὰ εἶναι μιὰ γλώσσα τοῦ δρόμου. Ἦρθε ἡ στιγμὴ νὰ τονίσω, λίαν ἐπιμόνως, τὴν συμβολὴ τοῦ δ ρ ό μ ο υ στὴν δημιουργία, ὅλο καὶ νέων, ἠθολογικῶν-λαογραφικῶν μορφῶν. Τὰ καλιαρντὰ εἶναι ἕνα γλωσσικὸ φαινόμενο μὲ σαφῶς λαογραφικὸ ὑπόβαθρο — τὰ καλιαρντὰ εἶναι ἕνα κοινωνικὸ φαινόμενο. Τὸ σπίτι καὶ ἡ οἰκογένεια δὲν δίνουν τὸν ἄξονα τῶν συγχρόνων λαογραφικῶν δεδομένων.

Τὰ καλιαρντὰ εἶναι μία προφορικὴ γλώσσα μὲ χιλιάδες λέξεις. Δὲν διαθέτουμε μνημεῖα γραπτοῦ λόγου στὴν καλιαρντή. Ὑπάρχουν κίναιδοι ποὺ ὁμιλοῦν θαυμάσια τὰ καλιαρντά. Ἡ μάζα ὅμως τῶν κιναίδων χρησιμοποιεῖ μόνο τρεῖς-τέσσερεις ἑκατοντάδες λέξεις (ἔτσι ἀκριβῶς ὅπου ἕνας καλλιεργημένος ἄνθρωπος μεταχειρίζεται πέντε χιλιάδες λέξεις τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἐνῶ γιὰ ἕναν ἄξεστον ὀρεσίβιο ἐπαρκοῦν πεντακόσιες λέξεις). Ὁ κίναιδος ποὺ ὁμιλεῖ τὰ καλιαρντὰ ἔχει πλήρη ἐποπτεία τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας. Τὰ καλιαρντὰ ἀκαταπαύστως ἐξελίσσονται. Ὁ κίναιδος, ὁ ὁμιλῶν τὴν γλώσσα τῶν κιναίδων, εἶναι ἕνας εὔστροφος ἄνθρωπος, ποὺ κατέχει τὸ λαϊκὸ λεξιλόγιο τῶν νεοελλήνων, καί, συνάμα, γνωρίζει ἀρκετὲς τουρκικὲς λέξεις, καὶ ἰταλικές, καὶ γαλλικές, καὶ ἀγγλικές. Ἡ γερμανικὴ εἶναι μιὰ ἄγνωστη γλώσσα γιὰ τοὺς κίναιδους· καὶ ἡ ρωσική. Ἐπ' εὐκαιρία θὰ ἀναφέρω ὅτι οἱ μάγκες, ὅσο μπόρεσα νὰ ἐξακριβώσω, μόνο μιὰ γερμανικὴ λέξη ἐδανείσθησαν (sprechen > *σπρεχάρω* = ὁμιλῶ), ἐνῶ τὸ γλωσσικό τους ἰδίωμα βρίθει τουρκικῶν καὶ ἰταλικῶν λέξεων, στὸ ἴδιο, πάνω-κάτω, ποσοστὸ ποὺ τὶς βρίσκουμε στὴν κοινὴ νεοελληνική. Κι ἕνας ἄλλος συσχετισμός: τὰ κουτσαβάκικα δὲν συγγενεύουν, οὔτε κὰν ἐπικοινωνοῦν, μὲ τὰ καλιαρντά. Μέχρι τοῦδε στὸ λεξιλόγιο τῶν ρεμπέτηδων ἐντόπισα μόνο δώδεκα λέξεις τῆς καλιαρντῆς (κι αὐτὲς εὐρείας λαϊκῆς χρήσεως)· καὶ ἀντιστρόφως, οἱ κίναιδοι πήρανε καὶ χρησιμοποιοῦν κάπου δέκα μάγκικες λέξεις. Ἐν τῷ μεταξύ, τὸ μάγκικο γλωσσικὸν ἰδίωμα ὅλο καὶ διαρρέει πρὸς τὴν ἐργατικὴ τάξη. Συνήθως οἱ λέξεις τῆς καλιαρντῆς εἶναι μεταμφιεσμένες λέξεις κυρίως τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας (π.χ. *ντούμα* ἀπὸ τὸ *ντουμάνι*) ἢ εἶναι καμωμένες μὲ τέτοιον τρόπον ὥστε ἡ συνειρμικὴ ἀναγωγή τους νὰ ὁδηγεῖ κατ' εὐθεῖαν στὴν κρυμένην ἔννοια (π.χ. *ταψί*). Ἐπίσης, συνήθως, οἱ λέξεις τῆς καλιαρντῆς εἶναι σπονδυλωτές. Ὑπάρχουν λεκτικοὶ σπόνδυλοι-κλειδιά, ποὺ δίνουν, μὲ κάθε καινούργια διάταξή τους, καὶ μιὰν ἄλλην ἀρθρωτὴ λέξη μὲ κάθε φορὰ νέο ἐννοιολογικὸ φορτίο. Ἡ ἀνίχνευση τῆς ἐτυμολογίας τῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς εἶναι ἐξαιρετικῶς δύσκολη, καί, κάποτε-κάποτε, ἀδύνατη. Ἁπτὸ παράδειγμα τὸ ἐπίρρημα *μπαξ-και-λατσή* (ἀκούγεται: *μπαξκελατσί*). Τὸ ξανατονίζω· ἡ καλιαρντὴ ὁμιλεῖται τάχιστα — οὐσιαστικῶς ἂν δὲν εἶσαι κίναιδος ἀδυνατεῖς νὰ προφέρεις σωστὰ τὶς λέξεις τῆς καλιαρντῆς, πού, πάντα, συνοδεύονται ἀπὸ κατάλληλες εὔγλωττες χειρονομίες καὶ μορφασμοὺς καὶ καμώματα καὶ ἀκκισμοὺς καὶ γυναικωτὲς στάσεις τοῦ κορμιοῦ. Εἶναι τόσο δύσκολο νὰ προφέρεις ὀρθὰ τὰ καλιαρντά, ὥστε στὸ σύνηθες ἐρώτημα «μπενάβεις τὰ καλιαρντά;» ὅσοι τὰ ὁμιλοῦν ἀπαντοῦν μὲ κομπασμό: «καὶ τὰ τζινάβω καὶ τὰ μπενάβω». Τέλος, ὁ ἀναγνώστης τοῦ, ἐν συνεχεία, λεξικοῦ θὰ ἰδεῖ νὰ ξεπηδᾶ, μέσα ἀπὸ τὴν δομὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς, τὸ πανόραμα τοῦ εἰδωλολατρικοῦ καὶ φιλήδονου καὶ συσπειρωμένου καὶ ἀναρχικοῦ καὶ ἀ-πολιτικοῦ καὶ ἀμιγῶς ἀστικοῦ κόσμου τῶν κιναίδων, ὅπου ἡ ἀσέβεια πρὸς τὰ θεῖα ἁμιλλᾶται τὴν περιφρόνηση γιὰ τὰ γυναικεῖα σεξουαλικὰ δῶρα, καί, ὅπου διάφορα εὔστοχα καυστικὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα γελοιοποιοῦν τοὺς ἐπαρχιῶτες, μὰ καὶ τοὺς ἀστυνομικούς.

Ἴσως, πιθανόν, ἡ ὁμοφυλοφιλία νὰ εἶναι ἢ νὰ μοιάζει μιὰ πληγή, μέσα στὶς τόσες κοινωνικὲς πληγές. Μὰ οἱ πληγὲς δὲν κρίνονται, οὔτε τιμωροῦνται. Η.Π.

Ἀθῆναι, Μάιος 1969.

Λεξικὸν

Ὅσες λέξεις ἔχουν ἀστερίσκο ἀνήκουν στὴν ντούρα λιάρντα.

Α

ἀ- στερητικὸ πρὶν ἀπὸ ἀρχικὸ γράμμα· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική.

ἄ! ἐπιφώνημα· ἐκφράζει ἔκπληξη ἢ ψευτο-ἔκπληξη.

ἀβακουλομπούριαστος, ἐπίθετο· ἄψαλτος κι ἀδιάβαστος· σύνθετο ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+βακουλὴ+μπουριάρι* (βλ. λήμματα *βακουλὴ* καὶ *μπουριάρι*).

ἄβελε ἀποκατέ (!)· ἔλα δῶ (!)· προστακτικὴ τοῦ *ἀβέλω* (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ἀποκατέ*).

ἀβέλει γκοντορελιά· φυσάει ἄνεμος· ἀπαντᾶται στὸ τρίτο ἑνικὸ πρόσωπο, κυρίως τοῦ ἐνεστῶτος (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *γκοντορελιά*).

ἀβέλω· δίνω, παίρνω, κάνω, βάζω, βγάζω, ἐπιθυμῶ, ἔχω, θέλω· ρῆμα-κλειδί, ποὺ πάντα συσχετίζεται μὲ τὰ συμφραζόμενα (βλ. ἑπόμενα σχετικὰ λήμματα), καί, ποὺ πιθανώτατα ἕλκει τὴν καταγωγὴ του ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *θέλω*· ταυτόσημο τὸ *βουέλω*· ἀνάλογο τὸ ρεμπέτικο *κουσουμάρω*.

ἀβέλω αἶτνα· βγάζω σπυρὶ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *αἶτνα*)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω τνάρα*.

ἀβέλω ἀχαλιά· κάνω δίαιτα (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ἀχαλιά*).

ἀβέλω βακουλοξεκολλοῦψες· ζητῶ διαζύγιο, παίρνω διαζύγιο (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *βακουλοξεκολλοῦψες*)· τὸ σκέτο *ἀβέλω ξεκολλοῦψες* σημαίνει χωρίζω, λέω *ἀντίο* γιὰ παντοτινά.
ἀβέλω βιολέτα· δίνω λεφτά, πληρώνω· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω* καὶ τὸ *βιολετέρα* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα: *ἀβέλω μπερντέ, βουέλω ὁποῖα.*
ἀβέλω γκαζόζα· κάνω κλύσμα (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *γκαζόζα*)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω γκάζα.*
ἀβέλω γκοντορελιά· βλ. τὸ λῆμμα *ἀβέλει γκοντορελιά.*
ἀβέλω γοργόρι· χαστουκίζω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *γοργόρι*).
ἀβέλω δαντέλα· δένω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *δαντέλα*)· συνώνυμο τὸ *δαντελιάζω.*
ἀβέλω διακόνα στόν μπερντέ· ζητιανεύω, ζητῶ δανεικὰ (βλ. λήμματα *ἀβέλω, διακόνα, μπερντέ*).
ἀβέλω ἐτροῦσκα· γνωρίζω τὴν καλιαρντή, καταλαβαίνω τὰ περὶ τζιναβοσύνης, ἀντιλαμβάνομαι τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναίδων (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ἐτροῦσκα*).
ἀβέλω κανικό· πηγαίνω, παίρνω δρόμο, φεύγω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κανικό*)· ταυτόσημα: *ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό, βουέλω τζά, τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω.*
ἀβέλω κάπι· βάζω χέρι, κάνω ἐρωτικὴ χειρονομία· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω* καὶ τὸ *κάπι*· ταυτόσημα: *ἀβέλω μπιεσμάν, ἀβέλω μπρατέλο, βουέλω μπράτες, κουταλιάζω* (βλ. λήμματα).
ἀβέλω κατόλια· κλαίω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κατόλια*)· τὸ ἴδιο σημαίνουν τὰ ρήματα: *βουέλω κελορόσολα, κουελοφλοκιάζω, λακράρω.*
ἀβέλω κλόζ· κλείνω· τὸ *κλὸζ* βεβαίως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *close* (=κλείνω)· συνώνυμα: *ἀπολιάζω, βιρτζινιάζω* (βλ. λέξεις).
ἀβέλω κοντιερή· χαϊδεύω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κοντιερή*)· συνώνυμο τὸ *βουέλω κονταντέρ.*
ἀβέλω κόντρα-τέμπο· πιέζω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κόντρα-τέμπο*)· συνώνυμα: *βουέλω φόρια, κοντρατεμπάρω.*
ἀβέλω κοντροσόλ· φιλῶ· (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κοντροσόλ*)· ταυτόσημα: *ἀβέλω ροντοσόλ, βουέλω σάλιαγκο, βουέλω τζόκα, κοντροσολάρω.*
ἀβέλω κουλά· ἀφοδεύω· (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κουλό*)· συνώνυμα: *βουέλω κοὺλ-κούλ, κουλάρω, μουτιάζω, πουλοπυργώνω, πυργώνω.*
ἀβέλω κουσέλια· προδίδω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κουσέλια*)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω σιλανσιόλες.*
ἀβέλω κουσούμια· κακολογῶ, κουτσομπολεύω (βλ. *ἀβέλω* καὶ *κουσούμι*)· ταυτόσημα τά: *ἀνοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων,*

καζεϊνιάζω, κουσουμιάζω, μπενάβω ἀνθυγιεινά κ.ἄ.
ἀβέλω κράκρα· διψῶ (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *κράκρα*)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω μπλούκρου.*
ἀβέλω λατσοκαζαντιά· ἔχω τύχη, φέρνω τύχη, εἶμαι γουρλῆς (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *λατσοκαζάντω*).
ἀβέλω λατσό παγκρό· χτενίζομαι (βλ. λήμματα *ἀβέλω, λατσός, παγκρό*)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω τσόπαγκρα.*
ἀβέλω λούνι· κολυμπῶ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *λούνι*).
ἀβέλω μαρμαρού· περιμένω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαρμαρώνω.*
ἀβέλω μούσι· ἔχω νεῦρα· ἴσως ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ κίναιδοι συνήθως κάνουν ἀποτρίχωση, καί, συνεπῶς, ὅταν ἔχουν γένια νιώθουν ἐκτὸς ἑαυτοῦ, νιώθουν νευρικότητα.
ἀβέλω μπακαλούμω· παρακαλῶ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπακαλούμω*).
ἀβέλω μπαλόμπα· ὑπερσιτίζομαι (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπαλόμπα*).
ἀβέλω μπαλτατζού· δικάζομαι (βλ. λήμματα *ἀβέλω, μπαλτατζού*, καθὼς καὶ τὸ ταυτόσημο *βουέλω μπάλτες*).
ἀβέλω μπερντέ· πληρώνω (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *μπερντέ*)· ταυτόσημα: *ἀβέλω βιολέτα, βουέλω ὁποῖα.*
ἀβέλω μπερχαμά· καβγαδίζω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπερχαμάς*).
ἀβέλω μπιεσμάν· κάνω ἐρωτικὲς χειρονομίες, βάζω *χέρι* (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπιεσμάν*, καθὼς καὶ τὰ συνώνυμα *ἀβέλω μπιεσμαντό, ἀβέλω μπρατέλο, ἀβέλω κάπι, βουέλω μπράτες, κουταλιάζω*).
ἀβέλω μπιεσμαντό· ἄλλος τύπος τοῦ *ἀβέλω μπιεσμάν.*
ἀβέλω μπλάντο· ἔχω *περίοδο*, ἔχω αἷμα, ἔχω τὰ ἔμμηνά μου (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπλάντι*)· ταυτόσημα: *ἀβέλω νισεστέ, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω μουνόπασχα, βουέλω ρουζόσκελο.*
ἀβέλω μπούα· κορνάρω· τὸ *μπούα*, ἐδῶ, ἠχομιμητικὸ [βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπούα* (=λουλούδι)].
ἀβέλω μπούτ Μπαϊρακτάρη· τιμωρῶ σκληρὰ (ἐπὶ λέξει: γίνομαι πολὺ Μπαϊρακτάρης)· ὁ Μπαϊρακτάρης ὑπῆρξεν ἀστυνομικὸς διευθυντὴς Ἀθηνῶν κατὰ τὴν περίοδο 1893-1897 (βλ. λήμματα *ἀβέλω, μπούτ, μπαϊρακταρίζω*).
ἀβέλω μπούτ μπόν· ἐπεξηγῶ (καὶ ἐπὶ λέξει: τὰ λέω πολὺ καλά)· συνώνυμα: *βουέλω ξπλίκα, ἐξπλικάρω* (βλ. λέξεις).
ἀβέλω μποχίκος· βρωμάω, ζέχνω (βλ. *ἀβέλω* καὶ *μποχίκος*).
ἀβέλω μπρατέλο· βάζω χέρι· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω*+*μπρατέλο* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα: *ἀβέλω μπιεσμάν, ἀβέλω κάπι, βουέλω*

μπράτες, κουταλιάζω.

ἀβέλω μπροστομπερντέ· προκαταβάλλω, δίνω προκαταβολὴ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπροστομπερντέ*).

ἀβέλω νάψες· λέω, φλυαρῶ, κουτσομπολεύω· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω+νάψες*<κοινὸ *ἄναψες*· εἶναι γνωστὴ ἡ σχετικὴ λαϊκὴ ἔκφραση *ἀνάβω φωτιές*· τὰ ρήματα *λακιράρω, μπενάβω, μπουάβω* σημαίνουν λέω (βλ. λήμματα).

ἀβέλω νισεστέ· ἔχω τὰ ροῦχα μου, ἔχω *περίοδο* (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *νισεστέ*, καθὼς καὶ τὰ συνώνυμα *ἀβέλω μπλάντο, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω μουνόπασχα, βουέλω ρουζόσκελο*).

ἀβέλω νορμάλ· πέφτω μπρούμυτα (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *νορμάλ*)· *ἡρακλωτὰ* σημαίνει ἀνάσκελα.

ἀβέλω ντανιά· κάνω νάζια (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *ντανιά*)· σχετικὸ τὸ *βουέλω κουροῦνες*.

ἀβέλω ντέζι· διεγείρομαι σεξουαλικῶς, καυλώνω, ἔχω καῦλες (βλ. λήμματα *ἀβέλω, ντέζι, ντεζάρω, ντεζιράρω, βουέλω φακιροπίπιζα, φακιροπιπιάζω* καὶ *χορχοριάζω*).

ἀβέλω ντούπ· δέρνω, δίνω *ξύλο* (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ντούπ*)· συνώνυμα : *βουέλω χαλάστρα, μπιζάρω, ντουπάρω*

ἀβέλω ντουρανάσαμα· κάνω κουράγιο, ὑπομένω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ντουρανάσαμα*).

ἀβέλω ντρέσες· ντύνομαι (βλ. *ἀβέλω* καὶ *ντρέσα*).

ἀβέλω ξεκολλοῦψες· χωρίζω, λέω *ἀντίο* γιὰ παντοτινὰ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ξεκολλούψα*)· σημειωτέον ὅτι *ἀβέλω βακουλοξεκολλοῦψες* σημαίνει ζητῶ (ἢ παίρνω) διαζύγιο.

ἀβέλω ὀψιὸν μπερντέ· διαθέτω μετρητά, ἔχω ρευστὸ χρῆμα· ἡ περίφραση μᾶλλον ἀπὸ τὶς γνωστὲς *καταθέσεις ὄψεως* (βλ. *ἀβέλω* καὶ *μπερντέ*).

ἀβέλω πακέτο· κάτω ἀπὸ τὸ παντελόνι δείχνω ὄγκο στὸ ὑπογάστριό μου, πίσω ἀπὸ τὰ ροῦχα διαφαίνονται τά γεννητικά μου ὄργανα (βλ. λήμματα *ἀβέλω, πακέτο*, καὶ τὸ ταυτόσημο *βουέλω μπαγκάζι*).

ἀβέλω πούφ· τραβάω ρουφηξιὰ ἀπὸ τσιγάρο, φουμάρω βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *πούφ*)· ταυτόσημα : *βουέλω φούμα, βινάρω τὴ ντούμα.*

ἀβέλω ρέλο· πέρδομαι (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *ρέλο*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω ρέτα, ἀεραντερίζω, βουέλω μπουμπούνι.*

ἀβέλω ρέτα· πέρδομαι· τὸ *ρέτα* ἴσως ἀπὸ τὸ *ρετάρω*, ὁπότε τὸ ρῆμα μας σημαίνει : ἔχω διαφυγές· ταυτόσημα : *ἀβέλω ρέλο, ἀεραντερίζω, βουέλω μπουμπούνι* (βλ. λήμματα).

ἀβέλω ρετάλι· ἐνῶ δύναμαι βοηθῶ ἐλάχιστα, ἐνισχύω χωρὶς κέφι (βλ. *ἀβέλω, ρετάλι, ρεταλόκαπα*).

ἀβέλω ροντοσόλ· φιλῶ, λείχω (βλ. λήμματα *ἀβέλω, ροντοσόλ, ροντοσολάρω, ἀβέλω κοντροσόλ, βουέλω σάλιαγκο, βουέλω τζόκα, κοντροσολάρω*).

ἀβέλω σκρίβα· γράφω· συνώνυμο τὸ *σκριβάρω* (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *σκρίβα*).

ἀβέλω σπασίμπες· φεύγω, ξεγλιστρῶ (βλ. λήμματα *ἀβέλω, σπασίμπα*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κανικό, ἀβέλω τζαστικό, βουέλω τζά, τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω.*

ἀβέλω σφήνα· κατηγοροῦμαι (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *σφήνα*).

ἀβέλω τζαστικό· φεύγω, παίρνω δρόμο (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *τζαστικό*, καθὼς καὶ τὰ συνώνυμα *ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, βουέλω τζά, τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω*).

ἀβέλω τζαστιραχοσεκέρι· δηλητηριάζω· κατὰ τὸ *ἀβέλω τζαστιραχόσολο*· ἄλλο συνώνυμο τὸ *ψακιάζω* (βλ. λήμματα).

ἀβέλω τζαστιραχόσολο· φαρμακώνω, δηλητηριάζω (βλ. *ἀβέλω* καὶ *τζαστιραχόσολο*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω τζαστιραχοσεκέρι, ψακιάζω.*

ἀβέλω τζασχάλεμα· ἀναγουλιάζω, κάνω ἐμετὸ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *τζασχάλεμα*).

ἀβέλω τζόκα· παίζω (βλ. τὸ *ἀβέλω+τζόκα*)· ὡστόσο *βουέλω τζόκα* σημαίνει φιλῶ.

ἀβέλω τζουρό· οὐρῶ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *τζουρό*, καθὼς καὶ τὸ ταυτόσημο *βουέλω σεμελόπηγη*).

ἀβέλω τζούς-λέσι· πλένομαι· συνώνυμο τὸ *βουέλω τζάλεπια* (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *τζοὺς-λέσι*).

ἀβέλω τούλα· σιωπῶ (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *τούλα*).

ἀβέλω τοῦφες· κοιμᾶμαι βαθιὰ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *τοῦφες*)· ταυτόσημα : *κουελοσφαλάω, μπισέλω* καὶ *πισέλω.*

ἀβέλω τρόμπα· κάνω ἔνεση μὲ ναρκωτικὸ (βλ. λήμματα : *ἀβέλω, τρόμπα, βουέλω χτύπες, καρφιάζομαι, νταμιρόκλυσμα, τζέκσα, χτύπα*).

ἀβέλω τσαρδοσπασίμπα· κάνω ἔξωση (βλ. σχετικὰ λήμματα : *ἀβέλω, τσαρδοσπασίμπα*).

ἀβέλω φασαμέντα· φορῶ ματογιάλια (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *φασαμέντα*)· τὸ ἴδιο σημαίνει τὸ *βουέλω γλασόνια.*

ἀβέλω φιόγκο· συνουσιάζομαι μὲ κίναιδο ποὺ ἐνόμιζα πὼς εἶναι ἐπιβήτωρ (βλ. τὰ ταυτόσημα *δαντελιάζω φιόγκο* καὶ *δένω φιόγκο*, καθὼς καὶ τὸ σχετικὸ *φιόγκος*).

ἀβέλω φλόκια· ἐκσπερματώνω (βλ. λήμματα : *ἀβέλω φλόκι, φλοκάρω, βουέλω λαχανιαζοζούμι, βουέλω τρεμόζουμο, μπουλκουμάρω, τζασάρω φλόκια*).

ἀβέλω φρομὰζ Ὑμηττοῦ· ἔχω βρώμικο πέος· τὸ γαλλικὸ *fromage* σημαίνει τυρί, καί, ὡς γνωστόν, ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τυρὶ* τὸ σμῆγμα τοῦ πέους (ὁ *ποῦτσος μου ἔπιασε τυρί*, εἶναι μιὰ συνήθης ἔκφραση)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω γοργότζες* (βλ. λῆμμα).

ἀβέλω χούς· κρύβω (βλ. *ἀβέλω* καὶ *χούς*)· συνώνυμο τὸ *χουσάρω*.

ἀβρακιάζομαι· μαίνομαι, γίνομαι ἔξω φρενῶν· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *βρακὶ* (λατινικὰ *braca*)· εἶναι γνωστὴ ἡ σχετικὴ λαϊκὴ ἔκφραση *σχίζω τὰ ροῦχα μου ἀπ' τὸ κακό μου*, καθὼς καὶ ἡ παροιμιώδης ρήση *θύμωσε ὁ καλόγερος κι ἔσχισε τὸ βρακί του*.

ἀγαθόκλα, ἡ· ψωροφαντασμένη· μὲ ἐνδεχόμενη ἐπίδραση τῶν σχετικῶν *ἀγαθός*, *ἀγάθω*, *ἀγαθοκλῆς* καὶ *ἀγαθολουλούδης* τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῶν ρεμπέτηδων.

ἁγιοσαββιάτικο, τό· καβούρι· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ ἀντικαρκινικὸ νοσοκομεῖο *Ἅγιος Σάββας* (συνειρμικὴ παρετυμολογία, ἀφοῦ καρκίνος=κάβουρας).

ἀγλαρογκόμενα, ἡ· ξενύχτης κίναιδος· προφανῶς ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *γλαρώνω*+μάγκικο *γκόμενα* (βλ. καὶ λήμματα *ἀγλαρόκεντρο*, *ἀγλαροπουρός*, *ἀγλαρότεκνο*).

ἀγλαρόκεντρο, τό· ταβέρνα ποὺ διανυκτερεύει, ξενυχτάδικο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*γλαρώνω*+*κέντρο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ἀγλαροπουρός, ὁ· γερο-ξενύχτης· σύνθετο ἐπίθετο, προφανῶς ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*γλαρώνω*+*πουρος* (τοῦ τρίτου συνθετικοῦ βλ. σχετικὸ λῆμμα), κατὰ τὸ *ἀγλαρογκόμενα* καὶ *ἀγλαρότεκνο*.

ἀγλαρότεκνο, τό· νεαρὸς ξενύχτης· προφανῶς ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *γλαρώνω*+*τεκνο* (βλ. λῆμμα), κατὰ τὸ *ἀγλαρογκόμενα* καὶ *ἀγλαροπουρός*.

ἀγριογουγούλφης, ὁ· μπουλντόγκ· σύνθετο ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄγριος*+*γουγούλφης* (βλ. λῆμμα).

ἀδελφάτο, τό· ὁ κόσμος τῶν κιναίδων· ἀπὸ τὸ *ἀδελφή*, (βλ. λέξη).

ἀδελφή, ἡ· κίναιδος· ἄλλα 40 συνώνυμα γιὰ τοὺς κάθε λογῆς κίναιδους.

ἀδελφούλα, ἡ· γάτα· ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ οἰκιακοῦ αὐτοῦ ζώου μὲ τοὺς κίναιδους, ὡς πρὸς τὸν ἔντονον ἐρωτισμὸν καὶ τὴ νωχέλεια, τὰ νάζια καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὰ χάδια.

ἀδερφάρα, ἡ· μεγάλη *ἀδελφή*, ξακουστὸς κίναιδος (βλ. *ἀδερφή*)· τουλάχιστον 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς πάσης φύσεως κίναιδους.

ἀδερφή, ἡ· κίναιδος· παραλλαγὴ τοῦ *ἀδελφὴ* (βλ. λῆμμα).

ἀδερφοκράζω· νιαουρίζω· ἀπὸ τὸ *ἀδελφούλα*+κοινὸ *κράζω* (=φωνάζω σὰν γάτα).

ἀδερφοτροφή, ἡ· ποντίκι· ἀφοῦ τὰ ποντίκια ἀποτελοῦν ἐκλεκτὴ *τροφὴ* γιὰ κάθε *ἀδελφούλα* (=γάτα).

Ἀδερφοχώρι, τό· τὸ Λονδίνο· προφανῶς λόγω τοῦ φημολογουμένου πλήθους τῶν κιναίδων του· συνώνυμο τὸ *Τζιναβότοπος*· ἀνάλογο τὸ *Μουτζότοπος* (βλ. λήμματα).

ἀδικοκούτι, τό· φέρετρο· ἀπὸ τὸ *ἀδικοκουτιάζομαι*, δίχως νὰ ἀποκλείεται ἡ ἀντίστροφη παραγωγή· συνώνυμα : *ντουβντέζα*, *τζαστιραχόκουτο*, *τιραχοτζαστόκουτο*, *τουρμπανόκουτο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

* **ἀδικοκουτιάζομαι**· πεθαίνω· ἐνδεχομένως, γιατὶ τὸν πεθαμένο τὸν βάνουν *ἄδικα* στὸ *κουτὶ* (εἶναι γνωστὴ ἡ ἄποψη πὼς ὁ θάνατος εἶναι μεγάλη *ἀδικία* κ.τ.λ.)· συνώνυμα : *κοκκαλοβιβιάζομαι*, *μορτάρω*, *μπισελογυψιάζω* (βλ. λήμματα).

* **ἀδρεφή**, ἡ· κίναιδος· λαϊκίζουσα παραλλαγὴ τῆς λέξεως *ἀδελφὴ*>*ἀδερφὴ* (βλ. λῆμμα)· ἄφθονα συνώνυμα.

ἀδρέφω, ἡ· ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ συγγενοῦς)· ἀπὸ τὸ λαϊκὸ *ἀδρεφή*· συνώνυμα : *ἄφακος*, *κουτζίνος* (βλ. λήμματα).

ἀεραγκίστρω, ἡ· μαγνήτης· γιατὶ *ἀγκιστρώνει* στὸν *ἀέρα* (βλ. λῆμμα *ἀεραγκιστρώνω*).

ἀεραγκιστρώνω· μαγνητίζω· ἐπειδὴ ὁ μαγνήτης *ἀγκιστρώνει* στὸν *ἀέρα* (βλ. καὶ λῆμμα *ἀεραγκίστρω*).

* **ἀεραντερίζω**· πέρδομαι, (καὶ μεταφορικῶς) ἀδιαφορῶ (βλ. λῆμμα *ἀεραντέρω*)· πέρδομαι σημαίνουν καὶ τὰ ρήματα : *ἀβέλω ρέλο*, *ἀβέλω ρέτα*, *βουέλω μπουμπούνι*.

* **ἀεραντέρω**, ἡ· πορδή· γιατὶ εἶναι *ἀέρας* τῶν *ἐντέρων*· συνώνυμα : *μπουμπούνι*, *ρέλο* (βλ. λέξεις).

ἀερόκαρο, τό· ἀεροπλάνο· γιατὶ εἶναι *κάρο* τοῦ *ἀέρος*.

ἀθλόπατσια, ἡ γήπεδο· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ἄθλο*+*πιάτσα* (μὲ ἀναγραμματισμό), ἤτοι : *πιάτσα τῶν ἀθλητῶν*.

ἀθοριτιάζω· διαπράττω βλακίαν, ἐνεργῶ παρακινδυνευμένα· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

ἀθοριτιάζω κάρτες· χαρτοπαίζω· ἀπὸ τὸ *ἀθοριτιάζω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κάρτα* (ἰταλικὰ *carta*).

ἀθοριτιάζω τά χόρσια· παίζω στὸν ἱππόδρομο· ἀπὸ τὸ *ἀθοριτιάζω*+*χόρσι* (βλ. λήμματα).

ἀθοριτιανή, ἡ· χαρτοπαιξία, χαρτοπαίγνιο (βλ. τὸ *ἀθοριτιάζω κάρτες*).

ἀθοριτιαστής, ὁ· χαρτοπαίχτης (βλ. τὸ *ἀθοριτιανή*).

ἀθόριτος, ἐπίθετο· παράλογος· ἄγνωστης ἐτυμολογίας (βλ. καὶ τὸ *ἀθοριτιάζω*)· βεβαίως ἀκούγεται ὡς *ἀθώρητος*.
ἀϊστανοταμπλέτες, οἱ· λογάριθμοι, πίνακες λογαρίθμων· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Einstein*+κοινὸ *ταμπλέτα* (γαλλικὰ *tablette*).
αἰσωποκους-κούς, τό· αἴνιγμα, ἀνέκδοτο· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Αἴσωπος*+*κουσκούσι* (βλ. λῆμμα).
αἴτνα, ἡ· σπυρί, βουζούνι, *καλόγερος*· ἀπὸ τὸ ἡφαίστειο *Αἴτνα*, ἀφοῦ κάθε ἡφαίστειο μοιάζει μὲ μεγάλο σπυρὶ τῆς Γῆς, καὶ κάθε σπυρί μὲ μικρὸ ἡφαίστειο.
αἰτνοχορχόρα, ἡ· ἱλαρά, ἀλλεργία· ἀπὸ τὸ *αἴτνα*+*χορχόρα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
ἀκαγκούρωτη, ἡ· ἀμύριστη, ἀνέγγιχτη, (καὶ μεταφορικῶς) παρθένα· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*καγκουρὴ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
-ακης· κατάληξη ἀρσενικῶν ὀνομάτων, δανεισμένη ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική.
ἀκιόρης, ὁ· κουφός· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*ὄκιο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *γκόλος*.
ἀκουμπότσαρδος, ἐπίθετο· γείτονας· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀκουμπῶ* (λατινικὰ *accumbo*)+*τσαρδὶ* (βλ. λῆμμα).
ἀλαμπρατσάρω· πιάνω ἀγκαζέ, μαγγώνω, ἁρπάζω· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ἀλαμπρατσέτα* (ἰταλικὰ *a bracceto*).
ἀλεγκραρία, ἡ· κέφι, εὐθυμία· ἀπὸ τὸ *ἀλέγκρος* (ἰταλικὰ *allegro*).
ἀλλαξοτοπιάζω· μεταναστεύω· ἀπὸ τὸ *ἀλλάζω*+*τόπος* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, κατὰ τὸ πασίγνωστο *ἀλλαξοπιστεύω*.
* **ἀλλαξοχρουχρού**, ἡ· χρῶμα· τὸ πρῶτο συνθετικὸ ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀλλάζω*.
* **ἀλληλοκαυλοσίχαμα**, τό· ἀμοιβαία ταυτόχρονη αἰδοιολειχία· ἀπὸ τὸ *ἀλληλο*+*καυλο*+*σίχαμα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
ἄλμα, ἡ· ψυχή· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *alma*· συνώνυμο τὸ *ἀνεμοβίβα* (βλ. λῆμμα).
ἀλμομπαριασμένος, ἐπίθετο· ψυχοπαθής· ἀπὸ τὸ *ἄλμα*+*μπαριασμένος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
ἀλμομπισελιάζω· ὑπνωτίζω, (ἐπὶ λέξει) κοιμίζω τὴν ψυχή· ἀπὸ τὸ *ἄλμα*+*μπισέλω* (βλ. λήμματα).
ἀλμομπισελού, ἡ· μέντιουμ· ἀπὸ τὸ ρῆμα *ἀλμομπισελιάζω* (βλ. λῆμμα, καθὼς καὶ τὸ συνώνυμο *ἀνεμοσελογκουγκού*).
ἀλμοντοτόρης, ὁ· ψυχίατρος· ἀπὸ τὸ *ἄλμα*+*ντοτόρης* (βλ. λήμματα).
ἄλτρος, ἀντωνυμία· ἄλλος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *altro* (=ἄλλος)· συνώνυμο τὸ *ὄτρος* (βλ. λῆμμα).

ἀμιγιάρης, ἀντωνυμία· ἴδιος· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀμιγής*.
ἀμιγιάρικα, ἐπίρρημα· αὐτοπροσώπως· ἀπὸ τὸ *ἀμιγιάρης* (βλ. λῆμμα).
ἀμιτσιόζα, ἡ· φιλία, γνωριμία· ἀπὸ τὸ *ἀμιτσιόζος* (βλ. λῆμμα).
ἀμιτσιόζα λέτρα, ἡ· φιλικὴ ἐπιστολὴ (βλ. *ἀμιτσιόζος* καὶ *λέτρα*).
ἀμιτσιόζος, ἐπίθετο· φίλος, φιλικός· ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *amico*, *amicizia* (=φίλος, φιλία).
Ἀμιτσοπουρού, ἡ· ὁ λόφος τοῦ Φιλοπάππου· ἀπὸ τὸ *ἀμιτσιόζος*+*πουρος* (βλ. λήμματα).
ἀμορόζα λέτρα, ἡ· ἐρωτικὴ ἐπιστολὴ (βλ. *ἀμορόζος* καὶ *λέτρα*).
ἀμορόζος, ὁ· ἐραστής· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ἐπίθετο *amorozo* (= ἐρωτικός, περιπαθής).
ἀμπελομπομπίτσες, οἱ· ντολμαδάκια· ἀπαντᾶται, συνήθως, στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ *ἀμπέλι*+*μπομπίτσα* (ὑποκοριστικὸ τοῦ *μπόμπα*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὰ ντολμαδάκια, ὡς γνωστόν, εἶναι τυλιγμένα μὲ ἀμπελόφυλλα· ἀνάλογο τὸ *καρνόμπομπα*· συνώνυμο τὸ *σβουροσπυρόμολο*.
ἀμπενάβωτος, ἐπίθετο· βουβὸς (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ δὲν ὁμιλεῖ)· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*μπενάβω* (βλ. λήμματα).
ἀναιμιάρης, ἐπίθετο· ζαλισμένος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀναιμικός*.
ἀναμνημάρι, τό· ἐνθύμιον· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀναμνηστικό*.
ἀνέμη, ἡ· λικνιστὸς κίναιδος· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *ἀνέμη*, ποὺ μὲ τὴν κίνηση τοῦ *ροδανιοῦ* στριφογυρίζει, μαζὶ μὲ τὸ νῆμα· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *ἀνεμόμυλος* καὶ τὸ *τζαζκαραμπαζού*, ὡστόσο ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς πάσης φύσεως θηλυπρεπεῖς.
* **ἀνεμοβίβα**, ἡ· ψυχή· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄνεμος*+*βίβα* (βλ. λῆμμα), ἀφοῦ ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ πνοὴ τῆς ζωῆς· συνώνυμο τὸ *ἄλμα*.
* **ἀνεμοβιβάρης**, ὁ· ψυχίατρος· ἀπὸ τὸ *ἀνεμοβίβα* (βλ. λῆμμα).
ἀνεμομαντοσβουρού, ἡ· ἀνεμόμυλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄνεμος*+*μαντο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σβούρα*.
ἀνεμόμυλος, ὁ· πολὺ λικνιστὸς κίναιδος· γιατὶ κουνιέται σὰν *ἀνεμόμυλος*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *ἀνέμη* καὶ τὸ *τζαζκαραμπαζού*, ὅμως ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε λογῆς ὁμοφυλόφιλους.
* **ἀνεμοσελογκουγκού**, ἡ· μέντιουμ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄνεμος*+*πισέλω*+*γκουγκοὺ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *ἀλμομπισελού*.
ἀνεμοτζασάρω· θυσιάζω (ἀκριβέστερον : διώχνω στοὺς ἀνέμους)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄνεμος*+*τζασάρω* (βλ. λῆμμα).

ἀνεμοτζάσιμο, τό· θυσία, δουλιὰ στὸν βρόντο, ματαιοπονία (βλ. καὶ τὸ *ἀνεμοτζασάρω*).

ἀνιμάλι, τό· ζῶον· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *animale* (γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ *animal*).

ἀνιμαλόνιονιες, οἱ μυαλὰ (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *ἀνιμάλι+νιονιὸ* (βλ. λήμματα)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό.

ἀνιμαλόσκινο, τό· δέρμα, προβιά, τομάρι· ἀπὸ τὸ *ἀνιμάλι+σκίνι* (βλ. λήμματα).

Ἀνιματσοῦρνος, ὁ Χάρος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *anima* (=ψυχή) +*τσουρνὸ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *Μαυρονταβάς*.

ἀνοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων· κουτσομπολεύω· ἡ ἐτυμολογία περιττή· συνώνυμα : *ἀβέλω κουσούμια, καζεῖνιάζω, κουσουμιάζω, μπενάβω ἀνθυγιεινὰ* (βλ. λήμματα).

ἀνταμαρία, ἡ μαγκιὰ (βλ. τὸ *ἀντάμης*).

ἀντάμης, ὁ· μάγκας· ἀπὸ τὸ ρεμπέτικο *ἀντάμης* (βαρύς, σέρτικος ἄντρας).

ἀντέρ, τὸ· σπλάχνα, σωθικά, τζιγέρια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄντερο<ἔντερο*.

ἀντεροσβουρού, ἡ· κοκορέτσι· ἀπὸ τὸ *ἄντερο+σβούρα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἀφοῦ τὸ κοκορέτσι δὲν εἶναι παρὰ *ἄντερα*, ποὺ γιὰ νὰ ψηθοῦνε τὰ γυρίζουν σὰν *σβούρα*· ἤ, ποὺ γιὰ νὰ τὰ τυλίξουν στὴν σούβλα τὴν γυρίζουν σὰν *σβούρα*.

* **ἀντίκοτη προύφα**, ἡ· ἐπιστολὴ ἐξωτερικοῦ· κατὰ τὸ *ντικοτὴ προύφα*· συνώνυμο τὸ *ἄχατη λέτρα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

* **ἀντίκοτο**, τό· ἐξωτερικό, ἀλλοδαπή· ἀπὸ τὸ ἐπίθετο *ἀντίκοτος* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *λουαχατόζο*.

* **ἀντίκοτος**, ἐπίθετο· μακρινὸς (ἀκριβέστερον: ἀόρατος)· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+ντικοτὸς* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *ἄχατος*.

ἀντίκρω, ἡ· δέκτης τηλεοράσεως· ποὺ γιὰ νὰ παρακολουθήσεις τὴν ἐκπομπή του κάθεσαι (ἢ τὸν τοποθετεῖς) *ἀντίκρυ*· συνώνυμο τὸ *κρυσταλλοσινοὺ* (βλ. λέξη).

ἄντουλος, ἐπίθετο· ἀδέκαρος, ἄφραγκος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+ντουλὸ* (βλ. λήμματα *ντουλὸ* καὶ *τουλά*).

ἀντρέρα, ἡ· εἴσοδος· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *entrée* (=εἴσοδος).

ἄπαγκρος, ἐπίθετο· ἄτριχος, φαλακρός· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+παγκρὸ* (βλ. λῆμμα).

* **ἄπιαστος**, ἐπίθετο· ἀποκρουστικός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄπιαστος*, γιατὶ τὸν ἀποκρουστικὸ κανεὶς δὲν θέλει νὰ τὸν *πιάσει*· συνώνυμα : *ἄχαλος, βοῦρλο, λοιμόρος* (βλ. λέξεις).

ἀπίσελτος, ἐπίθετο· ἄγρυπνος· ἀπὸ τὸ ρῆμα *πισέλω* ἢ *μπισέλω* (βλ. λήμματα), προτασσομένου τοῦ στερητικοῦ ἀ.

ἀποκατέ, ἀντωνυμία· αὐτοί, αὐτές, αὐτά· ἀπὸ τὴν πρόθεση *ἀπὸ+κατὲς* (βλ. λῆμμα).

ἀποκατέ, ἐπίρρημα· ἀπὸ ἐκεῖ, ἀποδῶ, ἐκεῖ, ἐδῶ· ἀπὸ τὴν πρόθεση *ἀπὸ+κατὲ* (βλ. λῆμμα).

* **ἀπολιάζω**· κλείνω· ἀπὸ τὴν πρόθεση *ἀπὸ* + κοινὸ *ἡλιάζω>λιάζω*· συνώνυμα : *ἀβέλω κλόζ, βιρτζινιάζω* (βλ. λήμματα).

* **ἀπολιάζω στά μπό**· κλείνω ἑρμητικά· ἀπὸ τὸ *ἀπολιάζω+* γαλλικὸ *bon*.

* **ἀπολιασμένος**, μετοχή· φυλακισμένος· ἀπὸ τὸ *ἀπολιάζω* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *χουμσιασμένος*.

ἀποπράνς, τό· ναρκωτικό· ἄκλιτο· ἴσως ἀπὸ τὴν πρόθεση *ἀπὸ+πράνς* (βλ. λῆμμα).

ἀράπικη τζιναβοσύνη, ἡ· ἄλγεβρα (ἐπὶ λέξει : ἀράπικη ἐξυπνάδα)· ἡ ἐτυμολογία περιττεύει.

ἀρλεκίνι, τό· μπιχλιμπίδι, κρεματζούλι, διακοσμητικὸ ἐξάρτημα· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *arlecchino*.

ἀρτίστ, ἄκλιτο διγενές· καλλιτέχνης, πανέξυπνος· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *artist* ἢ τὸ γαλλικὸ *artiste* (=καλλιτέχνης).

ἀρτίστα, ἡ· καλλιτέχνις, ἔξυπνη, ἔμπειρη· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἀρτίστα (ἰταλικὰ *artista*).

ἀρτίστα τοῦ βωβοῦ, ἡ· παλαιὸς καὶ ἔμπειρος κίναιδος· λέγεται εἰρωνικῶς πως· ὁλοκληρωμένος ὁ χαρακτηρισμὸς θὰ ἦταν : *ἀρτίστα τῆς ἐποχῆς τοῦ βωβοῦ κινηματογράφου* (βλ. καὶ λῆμμα *ἀρτίστ*)· στὴν καλιαρντὴ ὑπάρχουν ἀκόμη 40 λέξεις ποὺ χαρακτηρίζουν τοὺς διάφορους κίναιδους.

ἀσιγούρω, ἡ· γνωριμία· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *σιγουριά*, γιατὶ οἱ νέες γνωριμίες δὲν παρέχουν, εὐθὺς ἐξαρχῆς, ἀσφάλεια καὶ βεβαιότητα.

ἀσούξης, ὁ· λεβέντης· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ μάγκικο *ἀσίκης* (τουρκικὰ *âşık*=ἐραστής).

ἀσούξω, ἡ· λεβέντισσα (βλ. λῆμμα *ἀσούξης*).

ἀσπροκαγκέλα, ἡ· πλατίνα· οὐσιαστικῶς πρόκειται γιὰ παράφραση τῆς λέξεως *λευκόχρυσος*, ἀφοῦ ἡ λέξη μας εἶναι σύνθετη ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄσπρος+καγκέλα* (βλ. λῆμμα).

Ἀσπρόκωλη, ἡ· ἡ Ἀκρόπολη· λέξη παρωδία (μὲ ἴσον ἀριθμὸ συλλαβῶν, ὁλόιδια φωνήεντα καὶ ὅμοια κατάληξη), πού, συνάμα, δίνει τὸ ὑπόλευκο χρῶμα τῶν κιόνων· συνώνυμο τὸ *Τουριστόφακα* (βλ. λῆμμα).

ἀστακωμένο, τό· θωρακισμένο ὄχημα· προφανῶς ἀπὸ τὸ *ἀστακὸς* (*ὁπλισμένος σὰν ἀστακός*, συνηθίζουμε νὰ λέμε)· σχεδὸν ταυτόσημα τὸ *καγκελόκαρο* καὶ τὸ *γκρόσο-καγκελόκαρο* (βλ. λέξεις).

* **ἀστεντούπουρος**, ὁ· διευθυντής· ἴσως γιατὶ θέλει ὅλα νὰ γίνονται στὸ *ἄστε ντούα*· ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *ἄστε ντούα*+*πουρος* (βλ. λῆμμα)· τὸ *ἄστε ντούα* σημαίνει ἔτσι θέλω.

ἀστεφανότεκνο, τό· νόθος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*στεφάνι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὡς γνωστὸν ἡ λέξη *στεφάνι* εἶναι, σχεδόν, συνώνυμη μὲ τὴν λέξη *γάμος*· *Τὸ τρίτο στεφάνι* τιτλοφορεῖται ἕνα μυθιστόρημα τοῦ Κώστα Ταχτσῆ, ὅπου περιγράφεται κάποιος τρίτος γάμος.

ἀστραπόπετρα, ἡ· μπριγιάντι· γιατὶ εἶναι μιὰ *πέτρα* ποὺ βγάνει *ἀστραπές*.

ἀτζινάβωτος, ἐπίθετο· ἀπονήρευτος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*τζινάβω* (βλ. λῆμμα).

ἀτζινάβωτο φέγι, τό· τὸ ἄγνωστο φύλο, δηλαδὴ τὸ λεγόμενο *τρίτο φύλο* (βλ. λήμματα *ἀτζινάβωτος*+*φέγι*).

ἀτζινάρης, ὁ· ἀθῶος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*τζινάβω* (βλ. λήμματα).

ἀτζινάρω, ἡ· ἀθώα (βλ. τὸ *ἀτζινάρης*).

* **ἀτζινάτος**, ἐπίθετο· ἀφελής, ἀπονήρευτος· κατὰ τὸ *ἀτζινάρης* (βλ. λήμματα *ἀτζινάβωτος*, *ἀτζινάρης*, *τζινάβω*, *τζιναβωτός*).

* **ἀτμοκάζανο**, τό· σιδηρόδρομος· ἀπὸ τὸ *ἀτμὸς*+*καζάνι* (τουρκικὰ *kazan*=λέβητας) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ταυτόσημα: *καγκελοφοὺς-φούς*, *σιδερόκαρο*, *σιδερομόλ*, *σιδερομόλ τοῦ Λούη*, *φαστοσιδερόκαρο*, *φοὺς-φοὺς* (βλ. λήμματα).

* **ἀτμοκαυλοῦ**, ἡ· χαμάμ· ἐπειδή, ὡς γνωστόν, οἱ κίναιδοι συχνάζουν στὰ τουρκικὰ λουτρά (βλ. καὶ *κλιναρότσαρδο*).

* **ἀτσάρδω**, ἡ· ἐξοχὴ (ἀκριβέστερον : τόπος δίχως σπίτια)· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*τσαρδὶ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *καμπάνια*, *καμπόνια*.

* **ἄφακος**, ὁ· ἀδελφός· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+ἀγγλικὸ *fuck*, ἀφοῦ ὁ κίναιδος ἀδυνατεῖ νὰ συνάψει ἐρωτικὲς σχέσεις μὲ τὸν ἀδελφό του· συνώνυμο τὸ *ἀδρέφω* καὶ τὸ *κουτζίνος* (βλ. λήμματα).

ἀφάμπρικος, ἐπίθετο· ὁ ἄνευ ἐπαγγέλματος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *φάμπρικα* [ἰταλικὰ *fabbrica* (=ἐργοστάσιο)]· ὁ ἐπαγγελματίας λέγεται *φαμπρικατζής* (βλ. λῆμμα).

ἄφαντος, ὁ· θεός· προφανῶς γιατὶ *δὲν φαίνεται*· συνώνυμο τὸ *γκόντης* (βλ. λέξη).

ἀφρίζω· ζηλεύω φοβερά, ταράζομαι ἀπὸ μοχθηρία, φθονῶ· *ἄφρισε ἀπ' τὸ κακό του*, λέει ὁ λαός.

ἀφρικανοκούλι, τό· κακάο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *Ἀφρικὴ*+*κουλὶ*< *κουλὸ* (βλ. λῆμμα).

ἀφρογουγουλφιά, ἡ· λύσσα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀφρὸς* + *γουγούλφης* (βλ. λῆμμα).

* **ἀφροδίτω**, ἡ· πόρνη· βεβαίως ἀπὸ τὰ κοινὰ *Ἀφροδίτη*, *ἀφροδίσια* κ.τ.λ. (βλ. συνώνυμα : *ἀχαρνο-ελένη*, *καραμουτζοῦ*, *καραφροδίτω*, *σαρμούτα*).

ἀχαλιά, ἡ· δίαιτα· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*χάλω* (βλ. λήμματα).

ἀχαλοεθνοκηφήνας, ὁ· αὐτοκράτωρ· γιατὶ εἶναι ὁ *ἄχαλος κηφήνας* τῶν *ἐθνῶν*.

ἀχαλοκουλουμπουριάρης, ἐπίθετο· λαίμαργος· ἴσως σχετίζεται μὲ τὰ *ἀχαλοσύνη*, *ἀχαλοῦ*, *κουλουμπουριάζω*· πάντως σκέτα *κουλουμπουριάρης* σημαίνει καβγατζὴς (βλ. λήμματα).

ἄχαλος, ἐπίθετο· ἀποκρουστικός, αὐτὸς ποὺ δὲν τρώγεται· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*χάλω* (βλ. λήμματα)· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ γνωστότατο *ἀχώνευτος*· ἡ λέξη μας ἔχει τὰ ἑξῆς συνώνυμα : *ἄπιαστος*, *βοῦρλο*, *λοιμόρος*.

ἀχαλοσύνη, ἡ· λαιμαργία (βλ. τὸ *ἀχαλοῦ*).

ἀχαλοῦ, ἡ· πείνα, μιζέρια· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*χάλω* (βλ. λήμματα).

ἀχαρνο-ελένη, ἡ· γριὰ πόρνη· προφανῶς ἀπὸ τὰ ὀνόματα *Ἀχαρνῶν*+*Ἑλένη* (ἤτοι : ἡ *Ἑλένη* τῆς ὁδοῦ *Ἀχαρνῶν*)· συνώνυμα : *ἀφροδίτω*, *καραμουτζοῦ*, *καραφροδίτω*, *σαρμούτα* (βλ. λήμματα).

ἄχατη λέτρα, ἡ· ἐπιστολὴ ἐσωτερικοῦ· συνώνυμο τὸ *ἀντίκοτη προύφα* (βλ. λήμματα *ἄχατος* καὶ *λέτρα*).

ἄχατη χώρα, ἡ· ἐκεῖνο τὸ μέρος (βλ. λήμματα *ἄχατος* καὶ *λουάχατος*).

ἀχατόζο, τό· ἐσωτερικό, ἡμεδαπή, Ἑλλὰς (βλ. λήμματα *ἄχατος*, *ἀντίκοτο*, *λουαχατόζο*, *ντικοτό*).

ἀχατομπέναμα, τό· νεῦμα, σινιάλο· ἀπὸ τὸ *ἄχατο*+*μπέναμα* (βλ. λήμματα).

ἄχατος, ἀντωνυμία· ἐκεῖνος, αὐτὸς ἐδῶ (βλ. καὶ τὸ *λουάχατος*).

ἄχου! ἐπιφώνημα· ἅ! (ἐκφράζει ἔκπληξη ἢ χαρά).

Β

βαβελιάζω· ὁμιλῶ ξένες γλῶσσες (βλ. *βαβέλω*).

βαβέλω, ἡ· γλωσσομαθής· καταφανῶς ἀπὸ τὸν γνωστὸ πύργο τῆς *Βαβέλ*.

βαθιὰ λατινικά, τά· τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναίδων· συνώνυμα: *καλιαρντά*, *καλιαρντή*, *καλιάρντω*, *λιάρντα*, *λιάρντω*, *ντούρα λιάρντα*, *λατινικά*, *ἐτροῦσκα*, *λουμπινίστικα*, *φραγκο-*

λουμπινίστικα (βλ. σχετικὰ λήμματα καὶ πρόλογο).

βαΐζω, ἡ· μαύρη· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *bajze* (=κορίτσι)· στὰ χαρέμια τὰ κορίτσια συχνὰ ἦτανε ἀραπίνες· ταυτόσημα : *μπλάβος*, *μπλάκης*, *νέρος*, *πλερέζα* (βλ. λήμματα).

βαΐζώνω· μαυρίζω (βλ. *βαΐζω*).

βάκολο, τό· βαπόρι· ἴσως ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *barca* (=βάρκα, πλοιάριο) ἢ *vascello* (=πλοῖο)· λέγεται καὶ *μπάκολο* (βλ. λῆμμα).

βακουλαγλαρίζω· μετέχω σὲ ὁλονυκτία σὲ ἐκκλησία· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + στερητικὸ *ἀ* + *γλαρώνω* (βλ. ἀνάλογα λήμματα *ἀγλαρότεκνο*, *ἀγλαρόκεντρο* κ.τ.λ.).

βακουλαγλάρισμα, τό· ὁλονυκτία, ξαγρύπνια (βλ. λῆμμα *βακουλαγλαρίζω*).

βακουλή, ἡ· ἐκκλησία· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ *ἀβακουλή*, ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ἀβὰς* (γαλλικὰ *abbé*)+*κουλὲς* (τουρκικὰ *kule*), ἤτοι : πύργος τοῦ παπά· συνώνυμο τὸ *τραγοπουρότσαρδο* (βλ. λῆμμα).

βακουλο, συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει ἐκκλησία, ἐκκλησιαστικός, παπαδίστικος (βλ. λῆμμα *βακουλή*).

βακουλογκάστρωμα, τό· τροῦλος, θόλος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *γκάστρωμα*.

βακουλοκαζεϊνιάζω· καλογερεύω, ἀσκητεύω· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+*καζεϊνιάζω* (βλ. λήμματα).

βακουλοκαραγκιόζες, οἱ· ἄμφια· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+γνωστὸ *Καραγκιόζης* (ἢ *καραγκιοζιλίκια*)· τὸ ράσο λέγεται *βακουλονισεστέ* (βλ. λῆμμα).

βακουλοκέρασμα, τό· μεταλαβιά· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+κοινὸ *κέρασμα*.

βακουλοκερνιέμαι· μεταλαβαίνω (ἐπὶ λέξει : κερνιέμαι στὴν ἐκκλησία)· κατὰ τὸ *βακουλοκέρασμα* (βλ. λῆμμα).

βακουλοκιάμα, τό· ὀνομαστικὴ ἑορτή· ἀπὸ τὸ *βακουλοκιαμάρω* (βλ. λῆμμα), ἤ, εὐθέως, ἀπὸ τὸ *βακουλο*+ἰταλικὸ *chiama* (=ἐκφώνηση ὀνομάτων, προσκλητήριο)· τὰ γενέθλια λέγονται *μπέρθα*.

βακουλοκιαμάρω· γιορτάζω· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+ἰταλικὸ *chiamare* (=καλῶ, ὀνομάζω).

βακουλοκρεμάλα, ἡ· τελετὴ γάμου· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+κοινὸ *κρεμάλα*· ὁ λαὸς συχνὰ ἀποκαλεῖ τὴν παντριὰ *κρεμάλα*.

βακουλοκρεμιέμαι· παντρεύομαι· ἀπὸ τὸ *βακουλο* +κοινὸ *κρεμιέμαι*.

βακουλολουτσοπουρός, ὁ· καντηλανάφτης· σύνθετη λέξη ἀπὸ τὸ *βακουλο*+*λούτσι*+*πουρος* (βλ. λήμματα).

βακουλομαστούρα, ἡ· θυμιατό· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+*μαστούρα* (κατὰ τὸ ἰδίωμα τῶν ρεμπέτηδων *μαστούρα* εἶναι ἡ μέθη μὲ χασίσι· σημειωτέον ὅτι τὸ χασίσι, ὅταν καίγεται, μυρίζει σὰν λιβάνι)· τὸ λιβάνι, καὶ τὸ λιβάνισμα λέγεται *βακουλοντουμάνι* (βλ. λῆμμα).

βακουλομιράκλι, τό· θαῦμα· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+γαλλικὸ *miracle* [ἢ τὸ ἰταλικὸ *miracolo* (=θαῦμα)].

βακουλομολιάζω· κάνω ἁγιασμὸ (βλ. λήμματα *βακουλο*+*μόλ*)· ταυτόσημο τὸ *τραγοπουροζουμιάζω* καὶ τὸ *βουέλω τραγοπουρόζουμο*.

βακουλομολιασμένος, μετοχή· ὁ ποὺ τὸν ἐράντισαν μὲ ἁγιασμὸ (βλ. λῆμμα *βακουλομολιάζω*)· ταυτόσημο τὸ *τραγοπουροζουμιασμένος*.

βακουλόμολο, τό· ἁγιασμὸς (βλ. λήμματα *βακουλή*, *μόλ*, *βακουλομολιάζω*)· συνώνυμο τὸ *τραγοπουρόζουμο*.

βακουλομπούκι, τό· εὐαγγέλιο, βιβλίο τῆς ἐκκλησίας (βλ. λήμματα *βακουλο* καὶ *μπούκι*).

βακουλομπουριάρης, ὁ· ψάλτης· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+*μπουριάρι* (=τραγουδιστὴς τῆς ἐκκλησίας).

βακουλονισεστέ, τά· ράσο· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+*νισεστε* (*βλ.* λήμματα)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· τὰ χρυσοποίκιλτα ἄμφια, καὶ τὰ ἐξαρτήματά τους, λέγονται *βακουλοσέα*.

βακουλονταβατζής, ὁ· ἀρχιεπίσκοπος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* τῆς καλιαρντῆς+*νταβατζὴς* τῆς ρεμπέτικης γλώσσας· ὁ πατριάρχης λέγεται *γκρὰν-βακουλονταβατζὴς* (βλ. λῆμμα).

βακουλοντουμάνι, τό· λιβάνι, λιβάνισμα· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *ντουμάνι* (τουρκικὸ *duman*=καπνός)· τὸ θυμιατὸ λέγεται *βακουλομαστούρα*.

βακουλοντουμανιάζω· θυμιάζω, λιβανίζω (βλ. λῆμμα *βακουλοντουμάνι*).

βακουλοξεκολλοῦψες, οἱ· διαζύγιο· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+*ξεκολλοῦψες* (βλ. λήμματα *ἀβέλω βακουλοξεκολλοῦψες*, *ξεκολλοῦψες*, *οὖψα*)· συνώνυμο τὸ *ντιβόρσα*.

βακουλοπουροκάπακο, τό· καλιμαύκι (ἐπὶ λέξει : τὸ καπέλο τοῦ παπᾶ)· ἀπὸ τὸ *βακουλοπουρὸς*+*καπάκι* (βλ. λήμματα).

βακουλοπουρός, ὁ· παπάς· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+*πουρος*· ὁ δεσπότης λέγεται *γκρὰν-βακουλοπουρὸς* (βλ. σχετικὰ λήμματα)· ἐξάλλου ὁ παπὰς εἶναι γνωστὸς καὶ ὡς *τραγοπουρός*.

βακουλοπουρὸς στὸ σόλο, ὁ· καλόγερος (ἐπὶ λέξει : παπὰς στὴ μοναξιά)· συνώνυμα : *κηφήνας*, *τραγόμουχλος* (βλ. λήμματα).

βακουλοσέα, τά· χρυσοποίκιλτα ἄμφια, σάκκος, ἐξαρτήματα καὶ στολίδια ἀμφίων (πετραχήλι, μίτρα, ἐπιγονάτιον, ἐγκόλπιον)· τὰ ἁπλὰ ράσα ὀνομάζονται *βακουλονισεστὲ* (βλ. λῆμμα).
βακουλόσταμπα, ἡ· βαφτίσια· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+κοινὸ *στάμπα* (ἰταλικὰ *stampa*)· συνώνυμο τὸ *τραγοπουροσφράγισμα* (βλ. λέξη).
βακουλοσταμπάρω· βαφτίζω· ἀπὸ τὸ *βακουλο*+γνωστὸ *σταμπάρω* (=σφραγίζω)· ἤ, κατευθεῖαν ἀπὸ τὸ *βακουλόσταμπα* (βλ λῆμμα)· ταυτόσημο τὸ *τραγοπουροσφραγίζω*.
βακουλοτζάντζαλα, τὰ· ἱερὰ σκεύη· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + γνωστὸ *τζάντζαλο*· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό, ὅπως τὸ λαϊκὸ *τζάντζαλα - μάντζαλα*.
βακουλοτούρλωμα, τό· προσκύνημα· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ. λῆμμα)+*τούρλωμα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
βακουλοτσόλι, τό· διάκος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ λῆμμα)+κοινὸ *τσόλι*<*τσούλι* (τουρκικὰ *çul*), μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τῶν γνωστῶν *τσουλὶ*<*τσούλα*<ἰταλικὰ *ciulla* (βλ. καὶ *τσόλι*).
βακουλοφαλλός, ὁ· ποιμαντορικὴ ράβδος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* +*φαλλού*· συνώνυμο τὸ *φιδομπαστούνα* (βλ. λῆμμα).
βακουλοφερόφουστα, ἡ· καμπάνα (ἐκκλησίας)· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *φερο* + κοινὸ *φούστα* [=σιδερένια φούστα τῆς ἐκκλησίας (προφανῶς ὡς ἐκ τοῦ σχήματος)].
βαραβότεκνο, τό· κάθαρμα, φονιάς, ἐγκληματικὴ μορφή, παλιοτόμαρο· ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ γνωστοῦ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο *Βαραβᾶ*+*τεκνο*· ἀνάλογο τὸ *κατελάνος* (βλ. λῆμμα).
βαρονολαιμάρι, τό· γραβάτα· ἀπὸ τὸν τίτλο *βαρόνος* (ἀγγλικὰ καὶ γαλλικὰ *baron*)+κοινὸ *λαιμάρι* ἢ *λαιμαριά*· τὸ παπιγιὸν λέγεται *μουσαντοπαπίγια* (βλ. λῆμμα).
βατικανό, τό· οἶκος ἀνοχῆς γιὰ ὁμοφυλόφιλους, κωλοχανεῖο· ἀπὸ τὸ *Βατικανό*.
βέκια ἡ· παλαιά, ἀρχαία (βλ. τὸ *βέκος*).
βεκογκρεκιώτικη παρτούζα, ἡ· ἀμοιβαῖος ἔρως ὁμοφυλοφίλων, ἀλλαξοκωλιὰ (βλ. λήμματα *βεκογκρέκος* καὶ *παρτούζα*).
βεκογκρέκος, ὁ· ἀρχαῖος Ἕλλην (βλ. λήμματα *βέκος* καὶ *γκρέκος*).
βέκος, ἐπίθετο· παλαιός, ἀρχαῖος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vecchio* (=γέρος, παλαιός).
βελανίδι, τό· βάλανος πέους· ἡ ἐτυμολογία περιττή.
Βενιζελοδοσμένη, ἡ· Κωνσταντινούπολη· ἡ ἐτυμολογία περιττεύει.
βεργονιάζομαι· ντρέπομαι (βλ. *βεργονιάρης*).
βεργονιάρης, ἐπίθετο· ντροπαλός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vergogna* (=ντροπή).

βεργονού, ἡ· ντροπὴ (βλ. *βεργονιάρης*).
βεργός, ἐπίθετο διγενὲς καὶ μονοκατάληκτο· ρουφιάνος· ἀγνώστου ἐτύμου.
βεργοσύνη, ἡ· μεσιτεία, ρουφιανιὰ (βλ. *βεργός*).
βεριτά, ἡ· ἀλήθια· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *verità* (=ἀλήθια).
βεστιτοσέντουκο, τό· μπαοῦλο· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vestito* (=ἔνδυμα)+κοινὸ *σεντούκι* (τουρκικὰ *sandık*).
βίβα, ἡ· ζωή· ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *viva* (=ζήτω) καὶ *vita* (=ζωή).
βιβάτσα, ἡ· ἀνάσταση (βλ. λήμματα *βίβα*, *βιβάτσος*).
βιβάτσος, ἐπίθετο· ζωντανός· ἀπὸ τὸ *βίβα* (βλ. λέξη)· τὸ ἴδιο σημαίνει καὶ τὸ *καρασουστής*.
βιβο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴν σημασία βλ. λῆμμα *βίβα*.
βιβόκαρνο, τό· ζωντανὸ μοσχάρι· ἀπὸ τὸ *βιβο* + *καρνο* (βλ. λήμματα)· ὁ ταῦρος ὀνομάζεται *σεμελόκαρνος* καὶ ἡ ἀγελάδα *γαλοκάρνα*.
βιβοκοκόρα, ἡ· φροῦτο· ἀπὸ τὸ *βιβο*+*κοκόρι* (βλ. λήμματα), γιατὶ τὰ φροῦτα ζωντανεύουν τὴν διάθεση.
βιβοπαλάμαρο, τό· χταπόδι (ἀκριβέστερον : ζωντανὴ παλάμη)· ἀπὸ τὸ *βιβο*+*παλαμάρι* (βλ. λήμματα).
βιβοπαλάμαρο-λακρίμια, τό· χταπόδι-στιφάδο (βλ. λήμματα *βιβοπαλάμαρο* καὶ *λακρίμι*).
βιβοσέρμελο, τὸ· φίδι (ἀκριβέστερον : ζωντανὸ πέος)· συνώνυμο τὸ *καραφίγκρο*· ἀπὸ τὸ *βιβο*+*σερμελιὰ* (βλ. λήμματα)· ἡ νεροφίδα λέγεται *μολοβιβοσέρμελο*.
βιβοσέρμελο μπούτ πιασμάν, τό· βόας (ἐπὶ λέξει : φίδι ποὺ πιάνει δυνατά)· ἀπὸ τὰ *βιβοσέρμελο*, *μπούτ* καὶ *πιασμὰν*>*πιασμαντίζω*.
βιβόστοχος, ὁ· βιοθεωρία, ἰδανικά, ἰδεώδη· ἀπὸ τὸ *βιβο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *στόχος*.
βιδάρω· μένω· ἴσως ἀπὸ τὰ κοινὰ *βίδα*>*βιδώνω* (ἐπὶ τόπου).
βιδομπλαντορούφα, ἡ· βδέλα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βίδα* (βενετικὸ *vida*)+*μπλάντι*+κοινὸ *ρουφῶ*, ἤτοι: αὐτὴ ποὺ *βιδώνει* καὶ *ρουφάει αἷμα*· ἁπλῶς *μπλαντορούφα* σημαίνει βεντούζα (βλ. λῆμμα).
βίζιτα, ἡ· ἐπίσκεψη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βίζιτα*<ἰταλικὸ *visita* (= ἐπίσκεψη).
βιζιτάρης, ἐπίθετο· ἐπισκέπτης· ἀπὸ τὸ *βίζιτα* (βλ. λῆμμα), παρὰ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *visitare* (=ἐπισκέπτομαι).
βιναρόκλινα, ἡ· γαργάρα· ἀπὸ τὸ *βινάρω*+*κλινάρης* (βλ. λήμματα).
βινάρω, πίνω· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vino* (=κρασί).

βινάρω τὴ ντούμα· καταπίνω τὸν καπνὸ (βλ. λήμματα *βινάρω* καὶ *ντούμα*)· σχετικώτατα τά : *ἀβέλω πούφ, βουέλω φούμα.*

βιολετέρα, ἡ· χρῆμα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *βιολέτα* (ἰταλικὸ *violetta*), ἤ, ἀπὸ τὸ γνωστὸ τραγούδι τῆς *Βιολετέρας*· ἀνάλογο τὸ *πανσές*· συνώνυμα : *μπερντέ, ντουλό, ὁποῖα, τουλὰ* (βλ. λήμματα).

βιργινία, ἡ· παρθενιά· ἴσως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *virgin* (=παρθένος), μὲ ἐπίδραση τοῦ ὀνόματος *Βιργινία*· τὸ κορίτσι λέγεται *βιρτζίνω* (βλ. λῆμμα).

βιρτζινιάζω· κλείνω· ἀπὸ τὸ *βιρτζίνω* (βλ. λῆμμα), γιατὶ μιὰ παρθένος εἶναι πάντα *κλειστή*· συνώνυμα : *ἀβέλω κλόζ, ἀπολιάζω.*

βιρτζινοσκρίβα, ἡ· στενογραφία· ἀπὸ τὸ *βιρτζίνω* + *σκρίβα* (βλ. λήμματα).

βιρτζινοσκριβότεκνο, τό· στενογράφος· ἀπὸ τὸ *βιρτζινοσκρίβα*+*τεκνο* (βλ. λήμματα).

βιρτζίνω, ἡ· κορίτσι, παρθένος· ἀγγλικὰ *virgin*· ἡ παρθενιὰ λέγεται *βιργινία* (βλ. λῆμμα).

βιτσιόζος, ἐπίθετο· ὁ ποὺ ἔχει βίτσιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βίτσιο*< ἰταλικὸ *vizio* (=διαστροφή), ἤ, κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ ἐπίθετο *vizioso* (=διεφθαρμένος, ἐλαττωματικός).

βλακοψαλιδού, ἡ· λογοκρισία (ἀκριβέστερον : *βλακώδης ψαλίδα*)· βεβαίως ἡ ἐτυμολογία περιττεύει.

βλαχο- σύνηθες πρῶτο συνθετικό, ποὺ προσδίδει στὴν σύνθετη λέξη τὴν ἔννοια τοῦ χωριάτικου, τοῦ ἐξ ἐπαρχίας, ὅπως ἀκριβῶς καὶ στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ (ὅπου: *βλαχοδήμαρχος, βλαχόμαγκας* κ.ἄ.).

βλαχοκαρνιώτης, ὁ· χοντρὸς ἐπαρχιώτης, ἀρχοντοχωριάτης· ἀπὸ τὸ *βλαχο* καὶ *καρνο* (βλ. λήμματα).

* **βλαχοντάνα**, ἡ· ἐπαρχιώτης κίναιδος· ἀπὸ τὸ *βλαχο* καὶ τὸ *ντάνα* (βλ. λέξεις)· ὁ ἐπαρχιώτης ὁμοφυλόφιλος λέγεται ἐπίσης *γιδοτεκνοσυντήρητη* ἢ *ὑψομετρού*· ὅμως στὴν καλιαρντὴ διαθέτουμε ἄλλες 40 λέξεις γιὰ τοὺς κάθε εἴδους κίναιδους.

βλαχοφρομάζι, τό· μυτζήθρα· ἀπὸ τὸ *βλαχο* καὶ τὸ *φρομάζι* (βλ. λήμματα).

βλαχοχίλαρι, ὁ· ρουμελιώτης· ἄκλιτο, σύνθετο ἀπὸ τὸ *βλαχο* καὶ τὸ ὄνομα τοῦ γνωστοῦ κατακτητοῦ τοῦ Ἔβερεστ *Hillary*· ἡ Ρούμελη λέγεται *Τερογκαμήλα*, ἐνῶ ὁ ρουμελιώτης ὀνομάζεται καὶ *κατσικαδερὸς* (βλ. λήμματα).

βόκιο, τό· παραθυράκι· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *bocca* (=στόμα)· κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ ἐπίσης ἰταλικὸ *vocio* (=ξεφωνητό), ἀφοῦ ἀπὸ τὰ παράθυρα κραυγάζουν οἱ

γυναῖκες.

βομβομπενάβω· μουρμουρίζω, ψιθυρίζω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βόμβος*+*μπενάβω* (βλ. λῆμμα).

βομβομπέναμα, τό· μουρμούρα, μουρμουρητό, ψίθυρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βόμβος*+*μπέναμα* (βλ. *μπενάβω, μπέναμα, βομβομπενάβω*).

* **βοσκόχαλα**, τά· χορταρικά· ἀπαντᾶται, συνήθως, στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βόσκω*+*χὰλ* ἢ *χάλω* (βλ. λήμματα).

βότσα, ἡ· φωνή· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *voce*.

* **βουέλω**· δίνω, παίρνω, κάνω, βάζω, βγάζω, ἔχω, θέλω, ἐπιθυμῶ· ρῆμα-κλειδὶ τῆς ντούρας λιάρντας· πάντα συσχετίζεται μὲ τὰ συμφραζόμενα· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *ἀβέλω*· παρομοίως, ἔχουμε τὶς μετατροπὲς *δικέλω*>*κουέλω* καὶ *μπενάβω*>*μπουάβω* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

* **βουέλω γκάζα**· κάνω κλύσμα· κατὰ τὸ ταυτόσημο *ἀβέλω γκαζόζα* (βλ. λῆμμα).

* **βουέλω γλασόνια**· φορῶ ματογιάλια· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *γλασόνια* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *ἀβέλω φασαμέντα.*

* **βουέλω γοργότζες**· ἔχω ἀκάθαρτο πέος· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *γοργότζα*· συνώνυμο τὸ *ἀβέλω φρομὰζ Ὑμηττοῦ* (βλ. λῆμμα).

* **βουέλω κάνξερο**· πηγαίνω· πιθανώτατα κατὰ τὸ *ἀβέλω κανικὸ* (βλ. λῆμμα)· τὸ *κάνξερο*, ἄγνωστον ἄλλοθεν, ἴσως ἀποτελεῖ συγχώνευση τῶν κοινῶν λέξεων *κανὶ* καὶ *ξερὸ* (*μάσε τὸ ξερό σου*, συνηθίζουμε νὰ λέμε).

* **βουέλω κελορόσολα**· κλαίω (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κελορόσολα*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κατόλια, κουελοφλοκιάζω, λακράρω.*

* **βουέλω κονταντέρ**· χαϊδεύω· κατὰ τὸ *ἀβέλω κοντιερὴ* (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κονταντέρ*).

* **βουέλω κοὺλ-κούλ**· ἀφοδεύω (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κοὺλ-κοὺλ*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουλά, κουλάρω, μουτιάζω, πουλοπυργώνω, πυργώνω.*

* **βουέλω κουμουνόσκελη**· ἔχω ἔμμηνα (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κουμουνόσκελη*)· ταυτόσημα τὰ *ἀβέλω μπλάντο, ἀβέλω νισεστέ, βουέλω μουνόπασχα, βουέλω ρουζόσκελο.*

* **βουέλω κουροῦνες**· κάνω πουτανιά, φέρομαι ἀνάγωγα· ἀπὸ τὸ *βουέλω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κουρούνα* (πουλὶ γνωστὸ γιὰ τὸ θράσος του)· σχετικὸ τὸ *ἀβέλω ντανιά.*

* **βουέλω λαχανιαζοζούμι**· ἐκσπερματώνω (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *λαχανιαζοζούμι*)· ταυτόσημα τὰ *ἀβέλω φλόκια, βουέλω τρεμόζουμο, μπουλκουμάρω, τζασάρω φλόκια, φλοκάρω*).

* **βουέλω μουνόπασχα**· ἔχω ἔμμηνο ρύση (βλ. λέξεις *βουέλω* καὶ *μουνόπασχα*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω μπλάντο, ἀβέλω νισε-*

στέ, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω ρουζόσκελο.

* **βουέλω μπαγκάζι**· κάτω ἀπὸ τὸ παντελόνι διαφαίνονται ἢ ἐπιδεικνύω τὰ αἰδοῖα μου· κατὰ τὸ *ἀβέλω πακέτο*· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *μπαγκάζι* (βλ. λήμματα).
* **βουέλω μπάλτες**· δικάζομαι· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *μπάλτες*, κατὰ τὸ *ἀβέλω μπαλτατζοὺ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
* **βουέλω μπλούκρου**· διψῶ (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *μπλούκρου*)· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω κράκρα*.
* **βουέλω μπουμπούνι**· πέρδομαι· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *μπουμπούνι*· ταυτόσημα: *ἀβέλω ρέλο, ἀβέλω ρέτα, ἀεραντερίζω* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
* **βουέλω μπράτες**· βάζω χέρι· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω μπρατέλο* (βλ. λῆμμα)· ἄλλο συνώνυμο τὸ *ἀβέλω μπιεσμάν*.
* **βουέλω ξπλίκα**· ἐξηγῶ (βλ. λήμματα *βουέλω, ξπλίκα, ἀβέλω μποὺτ μπόν, ἐξπλικάρω, ἐξπλικατσιόνα*).
* **βουέλω ὁποῖα**· πληρώνω· ἀπὸ τὸ *βουέλω*+*ὁποῖα* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα: *ἀβέλω βιολέτα, ἀβέλω μπερντέ*.
* **βουέλω ρουζόσκελο**· ἔχω ἔμμηνο ρύση (βλ. λέξεις *βουέλω* καὶ *ρουζόσκελο*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω μπλάντο, ἀβέλω νισεστέ, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω μουνόπασχα*.
* **βουέλω σάλιαγκο**· φιλῶ· ἴσως ἡ διαδοχὴ ἐννοιῶν νὰ εἶναι *γίνομαι σάλιαγκος>σαλιώνω>λείχω>φιλῶ*· ταυτόσημα : *ἀβέλω κοντροσόλ, ἀβέλω ροντοσόλ, βουέλω τζόκα, κοντροσολάρω* (βλ. λήμματα).
* **βουέλω σεμελόπηγη**· οὐρῶ· τὸ *σεμελόπηγη* δὲν ἀπαντᾶται μόνο, καί, ἴσως εἶναι σύνθετο ἀπὸ τὸ *σεμελιὰ*+κοινὸ *πηγὴ* (ὥστε, *σεμελόπηγη*=πέος-πηγή)· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω τζουρὸ* (βλ. λῆμμα).
* **βουέλω σιλανσιόλες**· προδίνω· τὸ *σιλανσιόλες* δὲν ἀπαντᾶται μόνο, καί, ἴσως προέρχεται ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *silancieux* (= σιωπηλός)· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω κουσέλια* (βλ. λῆμμα).
* **βουέλω σούζμαν**· ἔχω νεῦρα· τὸ *σούζμαν* δὲν ἀπαντᾶται μόνο καὶ μᾶλλον σχετίζεται μὲ τὸ *σούστα* (βλ. λῆμμα).
* **βουέλω τζά**· παίρνω δρόμο, φεύγω· κατὰ τὸ *ἀβέλω τζαστικὸ* (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *τζάς*)· ταυτόσημα: *ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό, τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω*.
* **βουέλω τζάλεπια**· πλένομαι· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ *τζάλεπι* (βλ. λήμματα), κατὰ τὸ *ἀβέλω τζοὺς-λέσι*.
* **βουέλω τζόκα**· φιλῶ (κατὰ λέξιν : κάνω παιχνίδια)· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ *τζόκα*· ταυτόσημα : *ἀβέλω κοντροσόλ, ἀβέλω ροντοσόλ, βουέλω σάλιαγκο, κοντροσολάρω* (βλ. λήμματα).
* **βουέλω τνάρα**· βγάζω σπυρί· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *τνάρα*,

κατὰ τὸ *ἀβέλω αἶτνα* (βλ. λήμματα).

* **βουέλω τραγοπουρόζουμο**· κάνω ἁγιασμὸ (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *τραγοπουρόζουμο*)· ταυτόσημο τὸ *βακουλομολιάζω* καὶ τὸ *τραγοπουροζουμιάζω*.
* **βουέλω τρεμόζουμο**· ἐκσπερματώνω· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *τρεμόζουμο*· ταυτόσημα : *ἀβέλω φλόκια, βουέλω λαχανιαζοζούμι, μπουλκουμάρω, τζασάρω φλόκια, φλοκάρω* (βλ. λήμματα).
* **βουέλω τσόπαγκρα**· χτενίζομαι· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω λατσὸ παγκρὸ* (βλ. λῆμμα)· *κουραντάρω* θὰ πεῖ χτενίζω.
* **βουέλω φακιροπίπιζα**· διεγείρομαι σεξουαλικῶς, καυλώνω (λέγεται ἐπὶ ἀνδρός)· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *φακιροπίπιζα* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω ντέζι, ντεζάρω, φακιροπιπιάζω, χορχοριάζω*.
* **βουέλω φόρια**· πιέζω· τὸ *φόρια* δὲν χρησιμοποιεῖται μόνο, ἡ δὲ ἐτυμολογία του εἶναι ἄγνωστη· ταυτόσημα : *ἀβέλω κόντρα-τέμπο, κοντρατεμπάρω* (βλ. λήμματα).
* **βουέλω φούμα**· τραβάω ρουφηξιὰ τσιγάρου· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *φούμα*, κατὰ τὸ *ἀβέλω ποὺφ* (βλ. λήμματα)· ἄλλο ταυτόσημο : *βινάρω τὴ ντούμα*.
* **βουέλω χαλάστρα**· δέρνω βάναυσα· ἀπὸ τὸ *βουέλω*+γνωστὸ *χαλάστρα*· συνώνυμα : *ἀβέλω ντούπ, μπιζάρω, ντουπάρω* (βλ. λήμματα).
* **βουέλω χτύπες**· κάνω ἐνέσεις μὲ ναρκωτικὰ (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *χτύπα*)· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω τρόμπα* καὶ τὸ *καρφιάζομαι* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὰ *βουέλω, νταμιρόκλυσμα, τζέκσα, τρόμπα, χτύπα*).

βουκουλοξεκολλούψα, ἡ· διαζύγιο· παραλλαγὴ τοῦ *βακουλοξεκολλοῦψες* (βλ. λῆμμα).

βουλώνω· ψεύδομαι· ἴσως γιατὶ λέγοντας ψέματα *βουλώνεις* τὰ στόματα (καὶ τὶς ἀντιρρήσεις) τῶν ἄλλων.

* **βουρβουλακιασμένος**, μετοχή· νεάζων· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ κοινὸ *βρικολακιασμένος*.

βοῦρλο, τό· ἄσχημος, ἀποκρουστικός, ἄχαρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βοῦρλο* ποὺ θεωρεῖται ἄσχημο φυτό· συνώνυμα : *ἄπιαστος, ἄχαλος, λοιμόρος* (βλ. λήμματα).

βουτρά, τά· βυζιά· ἀγνώστου ἐτύμου· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· συνώνυμα : *γαλοφουσκού, κατσικανό, καυλοπιπίλω, μουτζαντίβαρο, σταμνόστερνο* (βλ. λέξεις).

βρακοκοπέλι, τό· κρητικός· καταφανῶς σύνθετο ἀπὸ τὸ κοινὸ *βράκα*+*κοπέλι* τῆς κρητικῆς ντοπιολαλιᾶς· συνώνυμα : *μουσαντοπαλικαρότεκνο, φαφλατοθαλασσοσκατάς*· ἡ Κρήτη

λέγεται *μουσαντοπαλικαροὺ* (βλ. λήμματα).

* **βρωμαφρόδω,** ἡ· βλεννόρροια· ἀπὸ τὰ κοινὰ *βρώμα* (ἢ *βρωμιὰ*)+*Ἀφροδίτη* [ἢ *ἀφροδίσιο* (νόσημα)]· γιὰ τὰ ἀφροδίσια νοσήματα βλ. τὰ λήμματα : *ἑλκο-αφρόδω, καραφροδιτόμπαρο, μπαρόσημο, σκουλαμέντο, συκαφρά.*

Γ

γαλατοπομπόν, τό· μπιμπερό· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γάλα+πὸν-πὸν.*

γαλετομαντούλα, ἡ· μπισκότο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γαλέτα* (βενετικὰ *galeta,* ἰταλικὰ *galletta*)+ὑποκοριστικὸ τοῦ *μαντὸ* (βλ. λῆμμα).

γάλισα, ἡ· ἅμυαλη· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *γαλιάντρα.*

γαλοκάρνα, ἡ· ἀγελάδα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γάλα+καρνο*· ὁ ταῦρος ὀνομάζεται *σεμελόκαρνος* καὶ τὸ μοσχάρι *βιβόκαρνο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

* **γαλοφουσκού,** ἡ· γυναικεῖο βυζί· ἀπὸ τὸ *γάλα+φούσκα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμα : *βουτρά, κατσικανό, καυλοπιπίλω, μουτζαντίβαρο, σταμνόστερνο* (βλ. λήμματα).

* **γαμιάς τῆς πείνας,** ὁ· νταβατζὴς πόρνης· ἡ ἐτυμολογία περιττεύει.

γαργαρέτα, ἡ· θάλασσα· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *γάργαρος>γάργαρα* (νερὰ)· εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ ἀπόλυτη ἀκουστικὴ ὁμοιότης τῆς λέξεώς μας μὲ τὸ ὄνομα γνωστῆς συνοικίας τῶν Ἀθηνῶν· συνώνυμα: *λούτσια, μάρα* (βλ. λήμματα).

γαργαρογκλασόνι, τό· παγωμένο ἀναψυκτικό· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γάργαρος+γκλασόνι* (βλ. λῆμμα)· τὸ παγωμένο νερὸ λέγεται *μὀλ γαργαρογκλασόν.*

* **γαργαρότεκνο,** τό· ναύτης· ἴσως ἀπὸ τὰ γνωστὰ *γάργαρα* (νερὰ)+*τεκνο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *θαλασσινό*· σημειωτέον ὅτι ἡ θάλασσα στὴν καλιαρντὴ ὀνομάζεται *γαργαρέτα.*

γατάκια-λάλης, ὁ· τρυφερὸς καὶ πιστὸς φίλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γατάκι+λάλης* (βλ. λῆμμα).

γατουλογαμούλης, ὁ· τρυφερὸς ἐραστής· ἀπὸ τὰ κοινὰ χαϊδευτικὰ *γατούλης+γαμούλης.*

γενάπαγκρος, ὁ· σπανός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γένι+ἄπαγκρος* (βλ. λῆμμα).

γενίστρα, ἡ· ἁλάτι· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **γερακίλι,** τό· νύχι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *γεράκι,* ποὺ ἔχει νύχια γαμψά· συνώνυμο τὸ *γκρίφι* (βλ. λέξη).

* **γερακιλιάζω**· γρατσουνάω· ἀπὸ τὸ *γερακίλι*· συνώνυμο τὸ *γκριφοψιψίζω* (βλ. λήμματα).

* **γερακιλού,** ἡ· νυχιά, γρατσουνιά· ἀπὸ τὸ *γερακίλι* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *γκριφιόζα.*

* **γεράκω,** ἡ· βραχιόλι· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὴν *Γερακίνα* τοῦ γνωστοῦ ὁμωνύμου τραγουδιοῦ (συνειρμικὴ παρετυμολογία)· ἐξάλλου, οἱ κίναιδοι ἀποκαλοῦν τὶς χειροπέδες *φτηνογερακίνες,* ἐνῶ τὸ βραχιόλι λέγεται καὶ *κρόταλο.*

Γερμανόγκρεκα, ἡ· πλατεία Συντάγματος· προφανῶς, ἐπειδὴ συχνάζουν ἐκεῖ πολλοὶ τουρίστες.

γῆ ἑλληνική, ἡ· στρατιώτης· πιθανὸν ἀπὸ τὴν νοερὴ διαδοχὴ *στρατιώτης>φαντάρος>πεζικάριος>πεζικὸ>γῆ (ἑλληνική)*· ὁ φαντάρος λέγεται καὶ *μπισκοτότεκνο, σολντάτης, καπάκι-πλερέζα* (=μαυροσκούφης), *κηπὶ-καπάκι* (=πρασινοσκούφης), *παρτιζανότεκνο* (=λοκατζής).

γήπεδο, τό· κολλητήρι· ἀφοῦ ἐκεῖ, καθὼς στὶς παρελάσεις καὶ στοὺς κινηματογράφους, δίνεται ἡ εὐκαιρία στοὺς κολλητηριτζῆδες νὰ δράσουν.

γιάνκης, ὁ· ἀμερικάνος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γιάνκης* (ἀγγλικὸ *yankee*).

* **γιδαρού,** ἡ· πλανόδια πωλήτρια χορταρικῶν· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γίδα,* ποὺ τρώει χόρτα καὶ βλαστάρια.

* **γιδοτεκνοσυντήρητη,** ἡ· ἐπαρχιώτης κίναιδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γίδα+τεκνὸ* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ ρῆμα *συντηρῶ*· λέγεται καὶ *βλαχοντάνα* ἢ *ὑψομετρού*· ἡ καλιαρντὴ διαθέτει ἄλλες 40 λέξεις γιὰ τὸν κατάλληλο χαρακτηρισμὸ τοῦ κάθε λογῆς κιναιδου.

* **γιουδάδικο,** τό· ὑπουργεῖον δημοσίας τάξεως· ἀπὸ τὸ *γιούδας* (βλ. λῆμμα).

* **γιουδάρω**· προδίδω (βλ. τό *γιούδας*).

* **γιούδας,** ὁ· ἀστυνομικός, χαφιές, σπιοῦνος, ρουφιάνος· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Ἰούδας*· ἀρκετὰ συνώνυμα.

* **γιουδού,** ἡ· ἀστυνομία· ἀπὸ τὸ *γιούδας* (βλ. λῆμμα).

* **γκάζα,** ἡ· κλύσμα· νεότερος τύπος τοῦ *γκαζόζα* (βλ. λῆμμα)· ἄλλο συνώνυμο : *πουλομουσάφιρο.*

γκαζόζα, ἡ· κλύσμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ὁμώνυμο ἀναψυκτικό· ἀντιθέτως, ἡ γκαζόζα λέγεται *χαους-κλύσμα,* ἐνῶ τὸ κλύσμα ὀνομάζεται καὶ *γκάζα* ἢ *πουλομουσάφιρο* (βλ. λέξεις).

γκαζοζού, ἡ· νοσοκόμα, ὑπηρέτρια οἴκου ἀνοχῆς· ἀπὸ τὸ *γκαζόζα* (βλ. λῆμμα).

γκαζόφλοκο, τό· ὑγραέριο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γκάζι* (γαλλικὰ *gaz*)+*φλοκο* (βλ. λῆμμα).

γκίφτι, τό· δῶρο· ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἀγγλικὸ *gift.*

γκλασο· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει

πάγος ἢ γιαλί· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *glace* (=πάγος, καθρέφτης, γιαλί).
γκλασόνι, τό· πάγος· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *glaçon*· στὸν πληθυντικό, καὶ ὑπὸ τὸν τύπον *γλασόνια*, σημαίνει ματογιάλια.
γκλασοπρεζαντέ, ἡ· βιτρίνα· ἀπὸ τὸ *γκλασο*+γαλλικὸ *présenter* (=παρουσιάζω).
γκλομπάρω· βιδώνω· ἐνδεχομένως, ἀπὸ τὸ κοινὸ *γλόμπος* (ποὺ βιδώνεται).
γκλοριόζος, ἐπίθετο· δοξασμένος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *glorioso*.
γκλοριού, ἡ· δόξα· ἰταλικὰ *gloria*.
γκολιάζω· κωφεύω, δὲν ἀκούω (βλ. τὸ *γκόλος*).
• **γκόλος**, ἐπίθετο· κουφός· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμο τὸ *ἀκιόρης* (βλ. λῆμμα).
• **γκολφιάρω**· καταριέμαι· ἀγνώστου ἐτύμου.
γκόντα, ἡ· θεὰ (βλ. λέξη *γκόντης*).
γκοντάχαλη, ἡ· νηστεία (βλ. λῆμμα *γκονταχαλώνω*).
γκοντάχαλο, τό· νηστήσιμο (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *γκονταχαλώνω* (βλ. λῆμμα).
γκονταχαλώνω· νηστεύω· ἀπὸ τὸ *γκόντης*+στερητικὸ *ἀ*+*χάλω* (βλ. λήμματα).
γκόντης, ὁ· θεός· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *god* (=θεός)· συνώνυμο τὸ *ἄφαντος* (βλ. λέξη).
γκοντο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ ἔννοια τοῦ θεοῦ, τοῦ θεϊκοῦ, τοῦ θρησκευτικοῦ (βλ. λῆμμα *γκόντης*).
γκοντοαφιόνα, ἡ· θρησκεία· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+κοινὸ *ἀφιόνι* (τουρκικὰ *afyon*)· ἐδῶ ἔχει θέση ἡ περίφημη σχετικὴ ρήση τοῦ Marx.
γκοντοαφιονίζω· θρησκεύομαι, προσηλυτίζω· ἀπὸ τὸ *γκοντοαφιόνα* (βλ. λῆμμα).
γκοντοαφιονισμένος, μετοχή· θρῆσκος, θρησκόληπτος (βλ. τὸ *γκοντοαφιονίζω*).
γκοντοδιακονάρα, ἡ· προσευχὴ (βλ. *γκοντοδιακονεύω* καὶ *γκοντοζητιανεύω*).
γκοντοδιακονεύω· προσεύχομαι· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+γνωστὸ *διακονεύω*· συνώνυμο τὸ *γκοντοζητιανεύω*.
γκοντοδούλα, ἡ· ἄγγελος (ἐπὶ λέξει : δούλα τοῦ θεοῦ)· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+κοινὸ *δούλα*· ὁ ἀρχάγγελος λέγεται *μπάς-γκοντοδούλης* (βλ. λῆμμα).
γκοντοζητιανεύω· προσεύχομαι· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+γνωστὸ *ζητιανεύω*.

γκοντοζητιανιά, ἡ· προσευχὴ (βλ. τὰ λήμματα *γκοντοδιακονάρα*, *γκοντοδιακονεύω*, *γκοντοζητιανεύω*).
Γκοντοκόντρα, ἡ· ἡ Κόλαση· ἀπὸ τὸ *γκοντο* +*κόντρα* (βλ. λήμματα).
γκοντοκοντράρω· κολάζω (βλ. τὸ *Γκοντοκόντρα*).
Γκοντοπρεζάντα, τά· τὰ Θεοφάνεια (ἐπὶ λέξει : ἡ παρουσίαση, τὸ φανέρωμα τοῦ θεοῦ)· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+*πρεζεντασιὸν* (βλ. λήμματα).
γκοντοπροφεσόρος, ὁ· θεολόγος· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+ἑπτανησιακὸ *προφεσόρος*<ἰταλικὸ *professore* (=καθηγητής).
γκοντορελιά, ἡ· ἄνεμος (ἐπὶ λέξει : πορδὴ τοῦ θεοῦ)· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+*ρέλο* (βλ. λήμματα).
• **Γκοντότεκνο**, τό· ὁ Ἰησοῦς· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+*τεκνο* (βλ. λήμματα)· οἱ κίναιδοι τὸν ἀποκαλοῦν καὶ *Μοὺς-Τζουσή*.
γκουγκού, τό· φάντασμα· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως (μυκηθμὸς *γκοὺ-γκού*).
γκουγκούζης, ἐπίθετο· φαντασμένος· ἀπὸ τὸ *γκουγκοὺ* (βλ. λέξη).
γκουέρης, ὁ πόλεμος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *guerra*, παρὰ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *guerre*.
γκουνιότα, ἡ· λεσβία· ἴσως γαλλικῆς ἀρχῆς· συνώνυμα : *μαντάμ-γκού*, *σεμναδερφή*, *σιβιτζιλού*, *σιβίτζω*, *τζιβιτζιλού* (βλ. λήμματα).
γκούρμπαντος, ἐπίθετο· γοητευτικός, τραγανός· λέγεται μόνο γιὰ ἄντρες· ἀγνώστου ἐτύμου.
γκούτα-τζόρνα (χαιρετισμός)· καλημέρα· προφανῶς ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *good* (=καλὸς)+ἰταλικὸ *giorno* (=ἡμέρα).
γκουτατζορνάρω· καλημερίζω· ἀπὸ τὸ *γκούτα-τζόρνα* (βλ. λῆμμα).
γκράν, ἄκλιτο ἐπίθετο· μεγάλος· ἐνίοτε, πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων μὲ σημασία μεγεθυντική· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *grand*· ταυτόσημο τὸ *γκρόσος*.
γκράν-βακουλονταβατζής, ὁ· πατριάρχης, καὶ ἐπὶ λέξει : μέγας ἀρχιεπίσκοπος (βλ. λῆμμα *βακουλονταβατζής*).
γκράν-βακουλοπουρός, ὁ· δεσπότης, καὶ ἐπὶ λέξει : μέγας ἱερεὺς (βλ. λῆμμα *βακουλοπουρός*)· συνώνυμο τὸ *σκυλοτραγόπουρος*.
γκράν-ρενοκαθικιωμένος, ἐπίθετο· ἐστεμμένος· ἀπὸ τὸ *γκρὰν* +*ρένος* (βλ. λήμματα)+κοινὸ *καθίκι*.
γκρεκο- πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων μὲ τὴν ἔννοια τοῦ ἑλληνικοῦ ἢ τοῦ κυανοῦ (βλ. λήμματα *γκρέκο*, *γκρέκος*).

γκρέκο, τό· μπλέ, κυανοῦν· ἀπὸ τὸ *γκρέκος* (βλ. λῆμμα).

γκρέκος, ὁ· ἕλλην· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *greco*, μὲ ἐπίδραση τοῦ γνωστοῦ *γραικός*.

γκρεκοτουρκεμένος, ἐπίθετο· ἀνατολίτης, τουρκομερίτης· ἀπὸ τὸ *γκρεκο*+κοινὸ *τουρκεμένος*.

γκρίφι, τό· νύχι· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *griffe* (=νύχι)· συνώνυμο τὸ *γερακίλι* (βλ. λῆμμα).

γκριφιόζα, ἡ· νυχιά, γρατσουνιά· ἀπὸ τὸ *γκρίφι*· συνώνυμο τὸ *γερακιλοὺ* (βλ. λήμματα).

γκριφού, ἡ· μανικιουρίστα· ἀπὸ τὸ *γκρίφι* (βλ. λέξη).

γκριφοψιψίζω· γρατσουνῶ· ἀπὸ τὸ *γκρίφι*+κοινὸ *ψιψίνα* (=γάτα)· συνώνυμο τὸ *γερακιλιάζω* (βλ. λῆμμα).

γκροσο- πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς μὲ σημασία μεγεθυντικὴ (βλ. τὸ *γκρόσος*).

γκρόσο-καγκελόκαρο, τό· ἅρμα μάχης, τὰνκ (ἐπὶ λέξει : μεγάλο μεταλλικὸ ὄχημα)· ἀπὸ τὸ *γκροσο*+*καγκελόκαρο* (βλ. λήμματα)· τὸ θωρακισμένο λέγεται *ἀστακωμένο*.

γκροσοκουάκης, ὁ· βάτραχος· ἀπὸ τὸ *γκροσο*+ἠχομιμητικὸ *κουὰ* (*κοὰξ-κοάξ*)· συνώνυμο τὸ *μπαλοκουάκης* (βλ. λῆμμα).

γκροσοκουάκι, τό· βατραχάκι· ὑποκοριστικὸ τοῦ *γκροσοκουάκης* (βλ. λῆμμα).

γκρόσος, ἐπίθετο· μεγάλος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *grosso*· ταυτόσημο τὸ *γκράν* (βλ. λῆμμα).

* **γλασόνια**, τά· ματογιάλια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό, ὅπως τὸ συνώνυμο *φασαμέντα*· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *glace* (=γιαλί)· ὁ πάγος λέγεται *γκλασόνι* (βλ. λῆμμα).

γλαῦκος, ὁ· καταδότης, χαφιές· νεότερος τύπος τοῦ *γλαῦξ*, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ ὀνόματος *Γλαῦκος* (βλ. λέξη *γλαῦξ*)· συνώνυμα : *κουκουβάγια*, *σκατοφαγού*.

γλαῦξ, ἡ· καταδότης, χαφιές· παραπλανητικὴ ἀναγωγὴ τοῦ *κουκουβάγια* (βλ. λῆμμα) στὸ ἀρχαῖο συνώνυμο.

* **γλουγλούρω**· πίνω· ἠχομιμητικῆς προελεύσεως (*γλού-γλού*), ὅπως τὸ γνωστὸ *γαργάρα*.

γλουτοκαρνού, ἡ· μηρός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γλουτὸς*+*καρνο* (βλ. λῆμμα)· ἀνάλογο τὸ λαϊκὸ *κωλομέρι*.

γολύμι, τό· μολύβι· ἀπὸ τὸ λαϊκὸ *βολύμι*>*γολύμι*.

γοργόρι, τό· χαστούκι· γιατὶ δὲν ὑπάρχει χαστούκι ποὺ νὰ μὴν εἶναι *γοργὸ* καὶ *γρήγορο*.

* **γοργότζα**, ἡ· βρωμιά· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *γοργοτζόλα* (βλ. λῆμμα).

γοργότζιβα, ἡ· σκληρόπετση, σκληρή· ἴσως ἀπὸ τὸ *γοργότζα* (βλ. λῆμμα).

* **γοργοτζόλα**, ἡ· βρώμα, λίγδα, δυσωδία· ἀπὸ τὸ τυρὶ *gorgonzola*, ποὺ ἔχει χαρακτηριστικὴ μυρωδιά.

* **γοργοτζολιάζω**· βρωμάω, ζέχνω· ἀπὸ τὸ *γοργοτζόλα* (βλ. λῆμμα).

γότσι, τό· ρολόι· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *watch* (=ρολόι)· ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου λέγεται *γούτσα* (βλ. λῆμμα)· τὸ ρολόι ὀνομάζεται καὶ *τζορνόκυκλος*.

γουγουλοχάλω· δαγκώνω (ἐπακριβῶς : τρώω σὰν λύκος)· ἀπὸ τὸ *γουγούλφης*+*χάλω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ντιλοκολιάζω*, *ντιλοχαλώνω*.

γουγουλφάκης, ὁ· σκύλος· ὑποκοριστικὸ τοῦ *γουγούλφης* (βλ. λῆμμα), ἀφοῦ ὁ σκύλος εἶναι ἕνας μικρὸς ἥμερος λύκος· συνώνυμα: *γουγούμης*, *λυσσαγμάν*, *φιντέλης*.

γουγούλφης, ὁ· λύκος· ἴσως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *wolf* (=λύκος)+ἦχος *γοὺ-γοὺ*<*γάου-γάου*· ὁ σκύλος λέγεται *γουγουλφάκης* καὶ τὸ λιοντάρι *ζουγκλογουγούλφης* (βλ. λήμματα).

γουγούλφω, ἡ· λύκαινα (βλ. τὸ *γουγούλφης*).

γουγούμης, ὁ· σκύλος· ὀνοματοποιΐα τοῦ ἦχου *γοὺ-γοὺ*<*γάου-γάου*· συνώνυμα: *γουγουλφάκης*, *λυσσαγμάν*, *φιντέλης*.

γουλφομπενάβω· γαβγίζω (ἀκριβέστερον : μιλάω σὰν σκύλος)· ἀπὸ τὸ *γουγούλφης*>*γουγουλφάκης*+*μπενάβω* (βλ. λήμματα).

γούντι, τό· ξύλο (ὡς ὕλη — ὄχι ὡς ξυλοδαρμός)· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *wood* (=ξύλο, δάσος)· συνώνυμο τὸ *καρυδόσφηνο* (βλ. λῆμμα).

γούτσα, ἡ· χρόνος (ὄχι τὸ ἔτος, ἀλλὰ ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου), χρονικὴ διάρκεια, ὥρα· ἀπὸ τὸ *γότσι* (βλ. λέξη).

Γραικοκάθικο, τό· ἡ Ἀττικὴ [κυριολεκτικῶς : τὸ καθίκι τῶν ἑλλήνων (ἀφοῦ ἐκεῖ ἔχει συγκεντρωθεῖ ἅπασα ἡ Ἑλλάς)].

γρασιδοπαγκρού, ἡ· μπαμπάκι (ἀκριβέστερον : χορταρένιο μαλλί)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γρασίδι*+*παγκρὸ* (βλ. λέξη).

γρασιδοσφηνάκης, ὁ· κακτοειδές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γρασίδι*+*σφήνα* (βλ. λῆμμα).

γρασιδότσαρδο, τό· ἀχυροκαλύβα, καλύβι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γρασίδι*+*τσαρδο* (βλ. λῆμμα).

γυρο· συνθετικὸ (συνήθως πρῶτο) λέξεων τῆς καλιαρντῆς μὲ τὴν σημασία τοῦ κύκλου, τῆς περιστροφῆς, τοῦ περιβάλλοντος· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ (ὅπου: *γυροφέρνω*, *γυροβολιὰ* κ.λ.π.).

γυρογαλού, ἡ· λιπαρή· ἀπὸ τὸ *γυρο*+κοινὸ *γάλα*· ὡς γνωστόν, τὸ βούτυρο ἀποχωρίζεται ἀπὸ τὸ γάλα διὰ περιστροφῆς.

γυροδιακονιάρισμα, τό· ἔρανος· ἀπὸ τὸ *γυρο*+κοινὸ *διακο-*

νιάρισμα<*διακονεύω*.

γυροζαρού, ἡ· καζίνο· ἀπὸ τὸ *γυρο*+κοινὸ *ζάρι*· τὸ πρῶτο συνθετικὸ *γυρο* ὑπενθυμίζει τὴν ρουλέτα.

γυρομπούκης, ὁ· γενναιόδωρος γλεντζές, χουβαρντόπαιδο (βλ. τὸ *γυρωμπούκης*).

γυροτέρα, ἡ· χρόνος, ἔτος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *γυρο*+ἰταλικὸ *terra* (=γῆ)· πάντως ἡ λέξη μας ἀκουστικῶς ἐνθυμίζει ἀνύπαρκτον συγκριτικὸ βαθμό.

* **γυροφυσιάζομαι**· δροσίζομαι ἀπὸ ἀνεμιστήρα· μᾶλλον παράγωγο τοῦ *γυροφυσοὺ* (βλ. λῆμμα), παρὰ ἀντιστρόφως· συνώνυμο τὸ *δεντουλιάζομαι*.

* **γυροφυσού**, ἡ· ἀνεμιστήρας· ἀπὸ τὸ *γυρο*+κοινὸ *φυσάω*· συνώνυμο τὸ *δεντουλιάστρα* (βλ. λῆμμα).

γυρωμπούκης, ὁ· γενναιόδωρος γλεντζές, χουβαρντόπαιδο, αὐτὸς ποὺ *μπουκώνει* τοὺς *γύρω* του (βλ. καὶ τὸ *γυρομπούκης*).

Δ

δαντέλα, ἡ· δέσιμο, κόμπος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *δαντέλα* (γαλλικὰ *dentelle*), ποὺ ἔχει πολλοὺς κόμπους.

δαντελιάζω· δένω (βλ. τὸ *δαντέλα*)· συνώνυμο τὸ *ἀβέλω δαντέλα*.

δαντελιάζω φιόγκο· συνευρίσκομαι μὲ κίναιδο, πού, ὡστόσο, ὑπέθετα ὅτι εἶναι ἐπιβήτωρ· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω φιόγκο* καὶ τὸ *δένω φιόγκο* (βλ. λήμματα).

δαχτύλω, ἡ· πιάνο· ἀσφαλῶς λόγω τῆς χρήσεως τῶν *δακτύλων*· οἱ μάγκες ἀποκαλοῦν *πιάνο* τὴν λήψη τῶν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων.

δελόγκα, ἡ· ἀστυνομία ἀμέσου δράσεως· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *μπὶζ-καὶ-τζὰζ* (βλ. λῆμμα).

δέλτα, τό· γυναικεῖον αἰδοῖον· μᾶλλον ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ ἐφηβαίου (ἀνάποδο δέλτα, ▽).

δεντουλιάζομαι· δροσίζομαι ἀπὸ ἀνεμιστήρα· ἀπὸ τὸ *δεντουλιάστρα*· συνώνυμο τὸ *γυροφυσιάζομαι* (βλ. λήμματα).

δεντουλιάστρα, ἡ· ἀνεμιστήρας· ἴσως ἀπὸ τὰ γαλλικὰ *denteler*, *dentelé*· συνώνυμο τὸ *φυροφυσοὺ* (βλ. λῆμμα).

δένω φιόγκο· συνουσιάζομαι μὲ κίναιδο, πού, ὡστόσο, ὑπέθετα πὼς εἶναι ἐπιβήτωρ· ἀνάλογα τὸ *ἀβέλω φιόγκο* καὶ τὸ *δαντελιάζω φιόγκο*· σχετικὸ τὸ *φιόγκος* (βλ. λήμματα).

δευτερόπλακα, ἡ· δεύτερος ὄροφος (*θὰ ρίξω κι ἄλλη πλάκα*, λένε οἱ ἐργολάβοι).

διακόνα, ἡ· ζητιανιὰ (βλ. *διακονεύω*).

διακονεύω· ζητιανεύω· ἀπὸ τὸ *διακονεύω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

διακονιάρης, ὁ· ζητιάνος· ἀπὸ τὸ *διακονιάρης* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

διακονιαρόπουρος, ὁ· ζητιάνος· ἀπὸ τὸ *διακονιάρης*+*πουρός*.

διακοπὲς στό Πορτοφίνο, οἱ· νοσηλεία στὸ νοσοκομεῖο Συγγροῦ· συνθηματικὴ τυπικὴ ἔκφραση, ποὺ ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικό· ἡ ἐτυμολογία περιττή· πάντως τὸ *Portofino* εἶναι παραθαλάσσιο θέρετρο τῆς Ἰταλίας.

* **διαπομπού**, ἡ· κίναιδος συνοδευόμενος ἀπὸ νεαρούς· ἀπὸ τὸ *διαπομπεύω*+*πομπεμένη* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *ἐπιτάφιος* (βλ. λῆμμα), ἐνῶ ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς δηλώνουν τὸν κάθε μορφῆς κίναιδο (ἐπαρχιώτη, κρυφό, ψιμυθιωμένο κ.τ.λ.).

δικελογωνιάς, ὁ· ἀλλήθωρος· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *γωνία*.

δικελομαντεῖο, τό· παράθυρο, κινηματογράφος· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *μαντεῖο*· κατὰ μίαν (παρακινδυνευμένην) ἐκδοχὴν διότι : ὅποιος *δικέλει* (=βλέπει) ἀπὸ τὸ *δικελομαντεῖο* (=παράθυρο ἢ κινηματογράφο) *μαντεύει* (=καταλαβαίνει, ἐννοεῖ) τί γίνεται (ἔξω ἢ στὴν ὀθόνη)· ὁ κινηματογράφος λέγεται καὶ *σκιόραμπο* (ἢ *μουβιόνι*), ἐνῶ τὸ παραθυράκι ὀνομάζεται *βόκιο* (βλ. λήμματα).

δικελομαντοποδιά, ἡ· κουρτίνα (ἐπὶ λέξει : ἡ ποδιὰ τοῦ παράθυρου)· ἀπὸ τὸ *δικελομαντεῖο*+κοινὸ *ποδιά*· ἀνάλογο τὸ *ραμποποδιὰ* (βλ. λῆμμα).

δικελόσβουρα, ἡ· ἴλιγγος, ζάλη· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *σβούρα*.

δικελοσβουριάζομαι· ζαλίζομαι (βλ. τὸ *δικελόσβουρα*).

δικελοσβουριασμένος, μετοχή· ζαλισμένος· ἀπὸ τὸ *δικελοσβουριάζομαι* (βλ. λῆμμα).

δικελόσκαλες, οἱ· κερκίδες (ἀκριβέστερον : σκάλες ἀπὸ ὅπου βλέπουν)· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *σκάλα*· μόνο στὸν πληθυντικὸν ἀπαντᾶται.

δικελτό, τό· μάτι· ἀπὸ τὸ *δικέλω* (βλ. λῆμμα)· συνήθως ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό.

δικελτού, ἡ· ματιά, βλέμα· ἀπὸ τὸ *δικέλω* (βλ. λῆμμα).

δικέλω· βλέπω, κοιτάζω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ τὰ *κουέλω*, *κέλω*).

διπλοδιπλόμουτζα, ἡ· ἑκατό· γιατὶ 10X10=100 (βλ. λῆμμα *διπλόμουτζα*).

διπλομιλιόνα, ἡ· ἑκατομμύριο· ἐπειδὴ 1.000X1.000=1.000.000

(βλ. λῆμμα *μιλιόνα*).

διπλομιλιονάρης, ἐπίθετο· ἑκατομμυριοῦχος· ἀπὸ τὸ *διπλομιλιόνα* (βλ. λῆμμα).

διπλομιλιονάρω, ἡ· ἑκατομυριοῦχος (βλ. τὸ *διπλομιλιονάρης*).

διπλόμουτζα, ἡ· δέκα· γιατὶ εἶναι *δύο μοῦτζες* (=δέκα δάχτυλα).

διπλὸ μπατιμάν(ι), τό· σήκωμα ποδιῶν (κατὰ τὴν συνουσία), ξεβγαλμένος κίναιδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *διπλὸς* + *battement* (χορευτικὸς ὅρος, ποὺ σημαίνει σήκωμα τοῦ ποδιοῦ ψηλά).

διπλόροδα, ἡ· ποδήλατο· γιατὶ ἔχει *δυὸ ρόδες*· ἡ μοτοσικλέτα λέγεται *μακινοδιπλόροδα*, ἐνῶ τὸ ποδήλατο ὀνομάζεται καὶ *ντουμπλόροδα* (βλ. λέξεις, καθὼς καὶ τὸ *σκελάστρα*).

δίσκος, ὁ· ἐνεργητικὸς καὶ παθητικὸς ὁμοφυλόφιλος, μπινές· ἀπὸ τὸ *δίσκος* (μουσικῆς), ποὺ ἔχει δύο ὄψεις.

* **δορκάκης**, ὁ· ἀπατημένος, κερατάς· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *δορκὰς* (=ζαρκάδι), πού, βεβαίως, ἔχει κέρατα.

* **δορκακοβιδωμένος**, ὁ· κατ' ἐπανάληψιν κερατάς· ἀπὸ τὸ *δορκάκης* + κοινὸ *βιδωμένος*, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ *βιδάρω* (βλ. λῆμμα) — τουτέστιν : αὐτὸς ποὺ ἔχει *βιδωμένα* παντοτινὰ κέρατα.

* **δρακοτζάστης**, ὁ· σταυρὸς (ἀκριβέστερον : αὐτὸ ποὺ διώχνει τοὺς *δράκους*, τοὺς βρικόλακες)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *δράκος* + *τζάω* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *κρόσος*.

δωρεά ἡ· πρόστιμο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *δωρεά*, μὲ ἀρκετὴ δόση εἰρωνίας· συνώνυμο τὸ *καραγιακὰς* (βλ. λῆμμα).

Ε

εἰδωλιάζω· παριστάνω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *εἴδωλο*.

εἴδωλο, τό· τρομερὸ μακιγιάζ· ἀνάλογη ἐξέλιξη εἶχε, ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἕως σήμερα, ἡ λέξη *ξόανο*.

ἔκτρωση, ἡ· πλύσιμο πρωκτοῦ κιναίδου μετὰ τὴν συνουσία· λέγεται ἔτσι διότι ὁ κίναιδος, ἄν δὲν πλυθεῖ, δῆθεν κινδυνεύει νὰ *συλλάβει* τὸ λεγόμενο *κωλόπαιδο*.

ἐλαμάνω· ἔρχομαι· ἀγνώστου ἐτύμου.

ἐλαμόμενος, μετοχή· ἐρχόμενος (βλ. τὸ *ἐλαμάνω*).

ἐλαμού, ἡ· ἄφιξη, ἐρχομός· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **ἑλκο-αφρόδω**, ἡ· σύφιλη· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ἕλκη* καὶ *ἀφροδίσια* (νοσήματα)· γιὰ τὰ ἀφροδίσια νοσήματα βλ. τὰ λήμματα : *βρωμαφρόδω, καραφροδιτόμπαρο, μπαρόσημο, σκουλαμέντο, συκαφρά*.

ἑλόχεσμα, τό· ρύζι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ἕλος*+*χέσμα*<*χέζω*· λέγεται ἔτσι γιατὶ τὸ ρύζι σπέρνεται σὲ ἑλώδη μέρη.

ἐμάντες, ἄκλιτη ἀντωνυμία· ἐγώ· πληθυντικὸς *ἰμάντες* (=ἐμεῖς)· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἐμὲ* ἢ *ἐμένα* ἢ *ἐμεῖς* (θέμα *ἐμ*)· τὸ ἐσὺ λέγεται *ἐσάντες* (βλ. λέξη).

ἐνέμης, ἐπίθετο· ἐχθρός· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *ennemi*(=ἐχθρός).

ἐνεμιάζω· ἐχθρεύομαι, μισῶ (βλ. τὸ *ἐνέμης*).

ἐνέμω, ἡ· ἐχθρὰ (βλ. τὸ *ἐνέμης*).

* **ἐνζυμιάζω**· σαπίζω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἔνζυμο*.

ἐξκιούζμι· μὲ συγχωρεῖς, συγνώμην· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *excuse me* (=μὲ συγχωρεῖς).

ἐξπλικάρω· ἐξηγῶ· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *esplicare*, μὲ ἐνδεχόμενη ἐπίδραση ἀπὸ τὰ ἀγγλικὰ *explain*(=ἐξηγῶ) καὶ *explication* (=ἐξήγηση)· ταυτόσημα : *ἀβέλω μποὺτ μπόν, βουέλω ξπλίκα* (βλ. λήμματα).

ἐξπλικατσιόνα, ἡ· ἐξήγηση· ἀγγλικὰ *explication*· συνώνυμο τὸ *ξπλίκα* (βλ. λῆμμα).

ἐπιτάφιος, ὁ· κίναιδος συνοδευόμενος ἀπὸ ὁμάδα ὡραίων καὶ καλοντυμένων νεαρῶν· ἡ ἐτυμολογία περιττή· συνώνυμο τὸ *διαπομποὺ* (βλ. λέξη), ἐνῶ ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τὸν κάθε λογῆς κίναιδο.

ἐπταζουρνού, ἡ· ἑβδομάδα· ἀπὸ τὸ ἀριθμητικὸ *ἑπτὰ*+γαλλικὸ *jour* (=ἡμέρα).

ἐσάντες, ἄκλιτη ἀντωνυμία· ἐσύ· πληθυντικὸς *ἰσάντες* (=ἐσεῖς)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἐσὺ* ἢ *ἐσένα* ἢ *ἐσεῖς* (θέμα *ἐσ*)· τὸ ἐγὼ ὀνομάζεται *ἐμάντες* (βλ. λέξη).

ἐσαψής, ἐπίθετο· θαυμαστός· ἀγνώστου ἐτύμου.

ἐσαψού, ἡ· θαυμαστὴ (βλ. *ἐσαψής*)

ἐτροῦσκα, τά· τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναίδων· νεότερος τύπος τοῦ *λατινικὰ* ἢ *βαθιὰ λατινικά*· ἄλλα συνώνυμα : *καλιαρντὰ* ἢ *καλιαρντὴ* ἢ *καλιάρντω, λιάρντα* ἢ *λιάρντω, ντούρα λιάρντα, λουμπινίστικα* ἢ *φραγκολουμπινίστικα, τζιβανωτὰ* (βλ. λήμματα καὶ πρόλογο).

ἐτροῦσκος, ὁ· κίναιδος, μπασμένος, τζιναβωτός, ἄνθρωπος τοῦ τζιναβόκοσμου, πονηρεμένος (βλ. λῆμμα *ἐτροῦσκα*).

ἐφτάζουπο μαντό, τό· ἐφτάζυμο ψωμί· ἐπὶ λέξει : *μαντὸ* (= ψωμὶ) ποὺ *ζουπήθηκε* (δηλαδή, ζυμώθηκε) *ἐφτὰ* φορές.

ἐφταζουρνού, ἡ· ἑβδομάδα (βλ. *ἐπταζουρνού*).

Z

ζαλίστρα, ἡ· ραδιόφωνο· λέγεται ἔτσι γιατὶ σὲ *ζαλίζει*· συνώνυμα : *καβγαδοκουτού*, *μπεναβοκουσκούσι*, *μπουρόκουτο* (βλ. λήμματα).
ζαλούζα, ἡ· ζήλια· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *jalousie* (=ζήλια).
ζαλουζάρω· ζηλεύω· ἀπὸ τὸ *ζαλούζα* (βλ. λέξη).
ζαλούζης, ἐπίθετο· ζηλιάρης· ἀπὸ τὸ *ζαλούζα* (βλ. λέξη).
ζαλούζω, ἡ· ζηλιάρα (βλ. *ζαλούζης*).
ζαρολαδού, ἡ· θρούμπα (ἐλιά)· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ζάρα*+*λάδι*.
ζουγκλογουγούλφης, ὁ· λιοντάρι (ἀκριβέστερον : λύκος τῆς ζούγκλας)· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ζούγκλα* [ἀγγλικὰ *jungle* (=πυκνὸ τροπικὸ δάσος)]+*γουγούλφης* (βλ. λῆμμα).
Ζουγκλογουγουλφού, ἡ· ἡ κινηματογραφικὴ ἑταιρία *Metro-Goldwyn-Mayer*· ἀπὸ τὸν *ζουγκλογουγούλφη* (βλ. λέξη), ποὺ ἔχει στὸ ἔμβλημά της.
ζουγκλολουμπίνα, ἡ· μεγάλος κίναιδος, ἀνεπιφύλακτος ὁμοφυλόφιλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζούγκλα* (ἀγγλικὰ *jungle*)+*λουμπίνα* (βλ. λῆμμα)· ἀνάλογο τὸ μάγκικο *ἀγριόπουστας*.
ζουζούνι, τό· ἔντομο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζουζούνι*.
ζουζουνοβάρβαρη, ἡ· ναφθαλίνη· λέγεται ἔτσι ἐπειδὴ φέρεται *βάρβαρα* στὰ *ζουζούνια*.
ζουζουνοσάιλοκ, τό· μερμήγκι· λέγεται ἔτσι γιατὶ εἶναι ὁ *Σάιλοκ* τῶν *ζουζουνιῶν* (βλ. λήμματα *σαῖλο* καὶ *σαϊλοκιάζω*).
ζουζουνοσκατού, ἡ· μύγα· λέγεται ἔτσι γιατὶ γεμίζει παντοῦ μυγοχέσματα· συνώνυμο τὸ *μελισσόβρωμα* (βλ. λῆμμα).
ζουζουνοσόγι, τὸ· κερί· ἀπὸ τὸ *ζουζούνι*+*σόγι* (βλ. λέξεις).
ζουζουνόφλοκο, τό· μέλι (ἀκριβέστερον : ὑγρὸ τῶν ἐντόμων)· ἀπὸ τὸ *ζουζούνι*+*φλοκο* (βλ. λήμματα).
-ζουμι· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ ζουμεροῦ, ἤ, γενικώτερον, τοῦ ὑγροῦ· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ (βλ. καὶ τὸ *-ζουμο*).
-ζουμο· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς (βλ. τὸ *-ζουμι*).
ζουμοσακκούλα, ἡ· κουτάλι· ἀπὸ τὸ *ζουμο*+κοινὸ *σακκούλα* (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ κοίλου).
ζούρλω, ἡ· παλαβιάρα, ζουρλή· ἀπὸ τὴν ἴδια καὶ ταυτόσημη λέξη τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
ζυγάρω· ἰσοφαρίζω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζυγαριά*, μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση τοῦ *ζυγιάζω*· συνώνυμο τὸ *μπαλαντάρω* (βλ. λῆμμα).
ζυμαροσωληνάς, ὁ· ἰταλός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζυμάρι*+*σωλῆνες*

(βλ. λῆμμα)· ὡς γνωστόν, ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ τοὺς ἰταλοὺς *μακαρονάδες* (ἄρα, *ζυμαροσωληνάδες*)· συνώνυμο τὸ *φτεροκαπάκης*.

H

ἠλεκτροποπιλόμπουσο, τό· τρόλεϊ· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ἠλεκτρικὸ*+*ποπιλόμπουσο* (βλ. λῆμμα).
* **ἠλιόγαζα**, ἡ· φῶς· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ἥλιος*+*γάζα* (*ὢ! τῆς αὐγῆς κροκάτη γάζα*, εἶπεν ὁ ποιητής)· συνώνυμα : *λούτσι*, *φούσι* (βλ. λήμματα).
ἠλιόγερμα, τὸ· βραδάκι, ἀπόγεμα· *λιόγερμα* τὸ λέει κι ὁ λαός.
ἡρακλιά, ἡ· γυναίκα· ἀπὸ τὸ *Ἡρακλῆς* (μὲ ἀρκετὴν εἰρωνία, ἀλλὰ καὶ φοβία)· συνώνυμο τὸ *φάσα* (βλ. λέξη).
ἡρακλοβιρτζίνω, ἡ· δεσποινίς· ἀπὸ τὸ *ἡρακλιὰ*+*βιρτζίνω* (βλ. λήμματα).
ἡρακλομουτζού, ἡ· κόρη, θυγατέρα· ἀπὸ τὸ *ἡρακλιὰ*+*μουτζὸ* (βλ. λήμματα).
ἡρακλόπροικο, τό· μπαχαρικό· ἀπὸ τὸ *ἡρακλιὰ*+κοινὸ *προίκα*· λέγεται ἔτσι γιατί, κάποτε, ἔδιναν στὴ νύφη, μαζὶ μὲ τὴν προίκα, καὶ λίγα μπαχαρικὰ (ποὺ τὰ παλιὰ χρόνια ἤτανε σπάνια καὶ πανάκριβα)· συνώνυμο τὸ *χορχορότριμα* (βλ. λέξη).
ἡρακλότεκνο, τό· κοριτσάκι· ἀπὸ τὸ *ἡρακλιὰ*+*τεκνο* (βλ. λήμματα).
ἡράκλω, ἡ· γυναικάρα, νταρντανογυναίκα· ἀπὸ τὸ *ἡρακλιὰ* (βλ. λῆμμα).
ἡρακλωτά, ἐπίρρημα· ἀνάσκελα (ἀκριβέστερον : γυναικεῖα)· τὸ μπρούμυτα οἱ κίναιδοι τὸ λένε *νορμὰλ* (βλ. λῆμμα).
ἡρακλωτό, τό· θηλυκὸ (τουτέστιν : γυναίκα)· ἀπὸ τὸ *ἡρακλιὰ* (βλ. λέξη).

Θ

θά· μόριο ποὺ δίνει τὸν μέλλοντα, δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική.
θαλασσινό, τό· ναύτης· ἀντὶ τοῦ *θαλασσινὸς* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *γαργαρότεκνο* (βλ. λῆμμα).
θείτσα, ἡ· θεία (μὲ τὴν σημασία τῆς συγγενοῦς).
θεο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, μὲ ἐπίδραση ἐπιτατικὴ καὶ μεγεθυντική· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεο-

ελληνική (ὅπου : *θεοπάλαβος, θεοσκότεινα* κ.ἄ.).

θεοκάλιαρντος, ἐπίθετο· ἀσχημότατος (βλ. *θεο* καὶ *καλιαρντός*).

θεοκουλικωμένος, μετοχή· φρικτὰ ψιμυθιωμένος (βλ. *θεο* καὶ *κουλικωμένος*).

θεοκουραβαλμένος, μετοχή· καταγαμημένος (βλ. *θεο* καὶ *κουραβαλμένος*).

θεόλατσος, ἐπίθετο· ὡραιότατος (βλ. *θεο* καὶ *λατσός*).

θεομιλιονάρης, ἐπίθετο· ζάπλουτος (βλ. *θεο* καὶ *μιλιονάρης*)· συνώνυμα : *καραμιλιονάρης, καρμπονομιλιονάρης, μποὺτ-μιλιονάρης*.

θεομιλιονάρω, ἡ· ζάπλουτη (βλ. τὸ *θεομιλιονάρης*).

θεόμπαρος, ἐπίθετο· πολὺ χοντρός· ἀπὸ τὸ *θεο*+*μπαλὸς* (βλ. λήμματα), μὲ τροπὴ τοῦ *ρ* σὲ *λ*.

* **θεομπούκουρα**, ἐπίρρημα· ὑπέροχα, λαμπρά· ἀπὸ τὸ *θεο*+*μπούκουρα* (βλ. λήμματα).

I

ἰεχοβιάζω· πετάω τὸ ὅπλο· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Ἰεχοβὰ* καὶ τὴν πρακτικὴ τῶν ὀπαδῶν τῆς γνωστῆς αἱρέσεως (*ἰεχοβάδες*).

ἰμάντες, ἄκλιτη ἀντωνυμία· ἐμεῖς· ἑνικὸς *ἐμάντες* (=ἐγώ)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ἐμεῖς*< *ἡμεῖς* (θέμα *εμ*)· τὸ ἐσεῖς λέγεται *ἰσάντες* (βλ. λέξη).

ἰμάντες μπάκα, ἡ· ὁμομήτριος ἀδελφὴ (κατὰ λέξιν : ἡ κοιλιά μας)· ἀπὸ τὸ *ἰμάντες*+*μπάκα* (βλ. λήμματα).

ἰνδοφιδιάζω· γοητεύω· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ἰνδὸς*+*φίδι* (ἄρα : εἶμαι σὰν *ἰνδὸς* γόης *φιδιῶν*).

ἰσάντες, ἄκλιτη ἀντωνυμία· ἐσεῖς· ἑνικὸς *ἐσάντες* (=ἐσύ)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἐσεῖς* (θέμα *ἐσ*)· τὸ ἐμεῖς λέγεται *ἰμάντες* (βλ. λέξη).

ἰσάστακα ! προστακτικὸν ἐπιφώνημα· στάσου! Ἴσως ἀπὸ τὴν διαδοχὴ *ἐσὺ στέκα*>*ἰσὺ στάκα*>*ἰσάστακα*· τὸ στάκα (= στάσου) εἶναι γνωστὸ καὶ ἄλλοθεν, ἀφοῦ τὸ λέγανε οἱ ὀρεσίβιοι ρουμελιῶτες καὶ οἱ κουτσαβάκηδες.

ἰσμὶρ-τουρκουάλ, τό· φανταχτερὸ ἀνατολίτικο κόσμημα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *Σμύρνη* (στὴν τουρκική) καὶ τὸ *τουρκουὰλ* (βλ. λῆμμα).

ἰσμὶρ-πατσοὺλ, τό· βαρὺ φτηνὸ ἄρωμα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *Σμύρνη* (στὴν τουρκική) καὶ τὸ *πατσοὺλ* (βλ. λῆμμα).

K

* **καβγαδοκουτού**, ἡ· ραδιόφωνο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καβγὰς* (ἐδῶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ *θορύβου*)+*κουτί*· συνώνυμα : *ζαλίστρα, μπεναβοκουσκούσι, μπουρόκουτο* (βλ. λήμματα).

καγιόρος, ὁ· διευθυντής· ἀγνώστου ἐτύμου, ἂν καὶ δὲν ἀποκλείεται κάποια σχέση μὲ τὸ τουρκικὸ *cayir* (=γρήγορα, θορυβωδῶς), ὁπότε εἶναι ἀνάλογης ἀρχῆς μὲ τὸ συνώνυμο *ἀστεντούπουρος* (βλ. λῆμμα).

καγιός, ὁ· διευθυντὴς (βλ. *καγιόρος*)· συνώνυμα : *ἀστεντούπουρος, κομαντάρης*.

καγκελο- πρῶτο (ἐνίοτε, ὅμως, καὶ τελευταῖο) συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἐνέχει τὴν σημασία τοῦ μεταλλικοῦ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάγκελο* (λατινικὰ *cancellum*).

καγκελοκαπρικεντέ, τό· ἀναπτήρας· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *καγκελο*+*καπρικεντέ*· συνώνυμα : *καγκελοκερικεντὲ* καὶ *σιδεροπυροὺ* (βλ. λήμματα).

καγκελόκαρο, τό· θωρακισμένο ὄχημα· ἀπὸ τὸ *καγκελο*+*καρο* (βλ. λήμματα)· τὸ ἅρμα μάχης λέγεται *γκρόσο-καγκελόκαρο*, καὶ τὸ θωρακισμένο *ἀστακωμένο*.

καγκελοκερικεντέ, τό· ἀναπτήρας· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *καγκελο*+*κερικεντέ*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *καγκελοκαπρικεντέ*· ἄλλο συνώνυμο τὸ *σιδεροπυροὺ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

καγκελοκονσέρβα, ἡ· ἀλουμίνιο· ἀπὸ τὸ *καγκελο*+κοινὸ *κονσέρβα*<ἰταλικὸ *conserva*.

καγκελόκροσος, ὁ· σιδερένιος σταυρός· ἀπὸ τὸ *καγκελο*+*κρόσος* (βλ. λήμματα).

καγκελοπαρτούζα, ἡ· ἀλυσίδα· ἀπὸ τὸ *καγκελο*+*παρτούζα* (βλ. λήμματα).

καγκελοσβωλιάζω· πυροβολῶ (βλ. τὸ *καγκελοσβωλού*).

καγκελοσβωλού, ἡ· σφαίρα (ὅπλου)· ἀπὸ τὸ *καγκελο*+κοινὸ *σβῶλος*.

καγκελοτουρτουαρέ, ἡ· γέφυρα· ἄκλιτο, πού, περίπου, σημαίνει : σιδερένιος περίπατος, σιδερένιος δρόμος· ἀπὸ τὸ *καγκελο*+*τουρτουὰ*(*ντρὲ*)+γαλλίζουσα κατάληξη (βλ. λήμματα *τουρτουὰ* καὶ *τουρτουαντρέ*).

καγκελοφούς-φούς, τό· σιδηρόδρομος· ἀπὸ τὸ *καγκελο*+*φοὺς-φοὺς* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα : *ἀτμοκάζανο, σιδερόκαρο, σιδερομόλ, σιδερομὸλ τοῦ Λούη, φαστοσιδερόκαρο, φοὺς-φούς*.

καγκουρή, ἡ· μύτη· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *φατσοφυσούνα* (βλ. λῆμμα).

καγκουρόσαλο, τό· μύξα· ἀπὸ τὸ *καγκουρὴ* + κοινὸ *σάλιο*· συνώνυμα : *καγκουροσόλιασμα, μόρζα* (βλ. λήμματα).
καγκουροσόλιασμα, τό· μύξα· ἀπὸ τὸ *καγκουρόσαλο*, ποὺ εἶναι συνώνυμο [καθὼς καὶ τὸ *μόρζα* (βλ. λήμματα)].
καγκού-σιρόπι, τό· συνάχι· ἀπὸ τὸ *καγκουρὴ*+κοινὸ *σιρόπι* (γαλλικὰ *sirop*, ἀγγλικὰ *syrup*)· συνώνυμα : *μουσαντοφλουέντζα, σκουλαμεντόσημο, φυσουνόφλοκο* (βλ. λήμματα).
καδενικό, τό· ἐγκόλπιον (ἀρχιερέως)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καδένα* (βενετικὰ *cadena*).
κάδρο, τό· ἄσχημη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάδρο* (ἰταλικὰ *quadro*).
καζαμάκης ὁ· ὀνειροκρίτης· ἀπὸ τὸν πασίγνωστο *Καζαμία* (Cazamia, ὄνομα οὐδέποτε ὑπάρξαντος ἰταλοῦ ἀστρολόγου).
καζαμόπουρη, ἡ· μάντισσα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *Καζαμίας*+*πουρὴ* (βλ. λῆμμα).
καζεΐνη, ἡ· ἄσχημο κουτσομπολιό, φυματίωση· ἀπὸ τὴν γνωστὴ κόλλα *καζεΐνη*, ποὺ κολλάει σὰν τὶς συκοφαντίες καὶ σὰν τὴν φυματίωση.
καζεϊνιάζω· κουτσομπολεύω, χτικιάζω (βλ. τὸ *καζεΐνη*).
καζιόνα, ἡ εὐκαιρία· ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἰταλικὸ *occasione* (γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ *occasion*).
καημοζούμι, τό· καφές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημὸς*+*ζουμί*· συνώνυμα : *καημοτσιφτοζούμι, πφέ, τουρκόσουπα, ὑγρόπρεζα* (βλ. λήμματα).
καημόκουτο, τό· μπουζούκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημὸς* + *κουτο*· ὁ μπαγλαμὰς λέγεται *καημοχέλωνο* ἢ *χελωνόμπουρο* ἢ *χουμσοκαημοὺ* (βλ. λήμματα).
καημοκουτοπουρός, ὁ· γερο-μπουζουκτσής· ἀπὸ τὸ *καημόκουτο*+*πουρος* (βλ. λήμματα).
καημομπούρια, τά· ρεμπέτικα τραγούδια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημὸς*+*μπουριάρι* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *τουρκοσουσούμι*.
καημομπουρού, ἡ· λαϊκὴ τραγουδίστρια (βλ. *καημομπούρια*)· συνώνυμο τὸ *σεβντοκατίνα*.
καημοτσιφτοζούμι, τό· καφές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημὸς*+μάγκικο *τσίφτης*+*ζουμί* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *πφέ, καημοζούμι, τουρκόσουπα, ὑγρόπρεζα*.
καημοχέλωνο, τό· μπαγλαμάς· κατὰ τὸ *καημόκουτο* (βλ. λῆμμα)· τὸ ἠχεῖο τοῦ μπαγλαμᾶ ἔχει σχῆμα καὶ μέγεθος καύκαλου χελώνας· ἐξάλλου, κάποτε, κάνανε μπαγλαμάδες μὲ τέτια χελωνόκαυκα· συνώνυμα : *χελωνόμπουρο, χουμσοκαημού*.
καί· ὁ γνωστὸς σύνδεσμος, δανεισμένος ἀπὸ τὴν κοινὴ νεο-

ελληνική· συχνὰ τὸν προφέρουν ὡς *τσαί* (βλ. λῆμμα).
* **καιάδας**, ὁ· οἶκος ἀνοχῆς· ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο *Καιάδα*· ὁ παραλληλισμὸς εἶναι ἀξιοπρόσεχτος· ἀρκετὰ συνώνυμα.
καϊβεκούτι, τό· μπρίκι· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *γκαϊβὲς* (τουρκικὰ *kahve*=καφὲς)+*κουτι* (βλ. λῆμμα).
κακλαμάρω· ἐπηρεάζω· ἴσως ἔχει κάποιαν σχέση μὲ τὸ *λαμάρω* (βλ. λῆμμα).
κάκνα, ἡ κότα· ἴσως ἠχομιμητικῆς προελεύσεως· δὲν φαίνεται νὰ σχετίζεται μὲ τὸ ἰταλικὸ *cagna* (=σκύλα).
κακνή, ἡ· κότα (βλ. τὸ *κάκνα*)· πάντως ἡ λέξη χρησιμοποιεῖται στὴ Μυτιλήνη μὲ τὴν ἴδια σημασία.
κακνό, τό· κοτόπουλο (βλ. τὸ *κάκνα*).
κακνόσπυρο, τό· καλαμπόκι· ἀπὸ τὸ *κάκνα*+κοινὸ *σπυρί*.
καλέ (!), ἄκλιτο κλητικὸν ἐπιφώνημα, δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική· ἀρχικῶς κλητικὴ ἑνικοῦ τοῦ ἐπιθέτου *καλός*.
καλιαρντά, τά· ἡ γλῶσσα τῶν κιναίδων· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός*· συνώνυμα : *καλιαρντή, καλιάρντω, λατινικά, ἐτροῦσκα, τζιναβωτά, λουμπινίστικα, φραγκολουμπινίστικα, ντούρα λιάρντα, λιάρντω* (βλ. λήμματα καὶ πρόλογο).
καλιαρντὰ χαλέματα, τά· φτηνὰ φαγητά· ἀπαντᾶται μόνον στὸν πληθυντικὸ (βλ. σχετικὰ λήμματα).
καλιαρντεύω· βρίζω, ἀσχημονῶ· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς* (βλ. λῆμμα).
καλιαρντή, ἡ· γλῶσσα τῶν κιναίδων· συνώνυμα : *λιάρντω, λατινικά, ἐτροῦσκα, τζιναβωτά, ντούρα λιάρντα, λουμπινίστικα, φραγκολουμπινίστικα* (βλ. λήμματα καὶ πρόλογο).
καλιαρντοαρτίστ, ἄκλιτο τριγενές· κακότεχνος· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς*+*ἀρτὶστ* (βλ. λήμματα).
καλιαρντόκαψα, ἡ· λαγνεία· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *κάψα*· ὁ λάγνος λέγεται *καλιαρντοκαψούρης*.
καλιαρντοκαψούρης, ἐπίθετο· λάγνος· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς*+ μάγκικο *καψούρης*· ἡ λαγνεία λέγεται *καλιαρντόκαψα*.
καλιαρντοκιοτεύω· δειλιάζω, λιποψυχῶ· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς* +γνωστὸ *κιοτεύω* [< *κιοτὴς* (=φοβιτσιάρης) < τουρκικὰ *kötü* (=κακὸς)].
καλιαρντό-μόλ, τό· νερὸ (ἀκριβέστερον : ἄσχημο ὑγρό)· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς*+*μόλ* (βλ. λήμματα).
καλιαρντονίλα, ἡ· ἀπάτη (ἀκριβέστερον : ἄσχημη ζημιά)· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς*+κοινὸ *νίλα*.
καλιαρντό-ντούπ, τό· ἄγριος δαρμός, ἄσχημο *ξύλο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

καλιαρντός, ἐπίθετο· ἄσχημος, κακός, περίεργος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *gaillard* (=εὔθυμος, τολμηρός, ἀναιδής, παλικαράς)· ὁ ὁμώνυμος χορὸς ἤτανε δημοφιλὴς στὴν Εὐρώπη ὡς τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰῶνος.
καλιαρντοσύνη, ἡ· ἀσχήμια, κακία· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς* (βλ. λῆμμα).
καλιάρντω, ἡ· τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναίδων (βλ. πρόλογο καὶ λῆμμα *καλιαρντά*).
καλιοστράρω· μαγεύω· ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ξακουστοῦ *Καλιόστρο* (Cagliostro).
καλμαλίνη, ἡ· ἤρεμη, γαλήνια· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ὁμώνυμο παυσίπονο, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ κοινοῦ *κάλμα* (ἰταλικὰ *calma*).
καλντερίμι τῆς χαρᾶς, τό· ἄγρα ἐπιβήτορος ἀνά τὰς ὁδούς, ψωνιστήρι στὸ δρόμο· ἀπὸ τὸ *καλντερίμι* (τουρκικὰ *kaldirim* =λιθόστρωτος δρόμος)+*χαρὰ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ἀνάλογο τὸ *σωληνάκι τῆς χαρᾶς* (βλ. λῆμμα).
καλογερόγλυκες, οἱ· σεξουαλικὴ διέγερση, καῦλες· ἀπὸ τὰ κοινὰ *καλόγερος*+*γλύκα*· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· συνώνυμο τὸ *ντέζι* (βλ. λῆμμα).
καλογεροκέντημα, τό· μαλακία· ἀπὸ τὰ κοινὰ *καλόγερος*+*κέντημα*· συνώνυμα : *ντάπ*, *ψωλοβρόντι* (βλ. λήμματα).
* **καμελιόντονα**, ἡ· φυματίωση [ἀκριβέστερον : ἡ κυρία μὲ τὰς καμελίας (ὑπαινιγμὸς γιὰ τὴν ἀσθένεια τῆς ἡρωίδος τοῦ ὁμωνύμου ἔργου τοῦ Dumas υἱοῦ)]· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *καμέλια* (γαλλικὰ *camèlia*)+ἰταλικὸ *donna* (=γυναίκα).
καμπάνια, ἡ· ἐξοχή, ὕπαιθρος· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *campagna*· συνώνυμα : *ἀτσάρδω*, *καμπόνια* (βλ. λέξεις).
καμπάρα, ἡ· καμπαρέ· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *καμπαρὲ* (γαλλικὰ *cabaret*).
καμπόνια, τά· ἐξοχή, ὕπαιθρος· ἡ λέξη ἀπαντᾶται μόνον στὸν πληθυντικό· μᾶλλον ἀπὸ τὸ συνώνυμο *καμπάνια* (βλ. λέξη)· ἡ ἐξοχὴ λέγεται καὶ *ἀτσάρδω*.
καμπουροτερόκορνα, ἡ· κορυφὴ (ὄρους)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καμπούρα*+*τέρα*+*κόρνα* (βλ. λήμματα).
καναλοβιβού, ἡ· μοίρα, πεπρωμένο (ἐπὶ λέξει : τὸ κανάλι τῆς ζωῆς)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κανάλι* (ἰταλικὰ *canale*, γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ *canal*)+*βίβα* (βλ. λῆμμα).
κανί, τό· πόδι· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κανὶ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμα : *κανικό*, *τουρτουὰ* (βλ. λήμματα).
κανικό, τό· πόδι· ἀπὸ τὸ *κανὶ* (βλ. λῆμμα).
κανίφι, τό· μαχαίρι· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *canif* (=σουγιάς).

κανιφιάζω· μαχαιρώνω· ἀπὸ τὸ *κανίφι* (βλ. λέξη).
κανιφιασμένος, μετοχή· μαχαιρωμένος (βλ. ρῆμα *κανιφιάζω*).
κανίφω, ἡ· μαχαίρα, κάμα· ἀπὸ τὸ *κανίφι* (βλ. λῆμμα).
κανοκυλάρω· πατινάρω· ἀπὸ τὸ *κανὶ*+κοινὸ *κυλῶ*+(παραπλανητικὴ) κατάληξη *-αρω*.
κανοντούπ, τό· κλοτσιά· ἀπὸ τὸ *κανὶ*+*ντοὺπ* (βλ. λήμματα), ἤτοι : χτύπημα μὲ τὸ πόδι.
* **Κανουλού**, ἡ· πλατεία Ὁμονοίας· ἀπὸ τὶς *κάνουλες* (ἐκτοξεύσεως ὕδατος), ποὺ ἔχει ἡ διαβόητη πλατεία.
κανσαβάρω· διορθώνω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ τὸ *κόνσαβα*).
κάντο, τό· ζάχαρη· ἀπὸ τὴν γνωστὴ κρυσταλλικὴ ζάχαρη *κάντιο*· συνώνυμο τὸ *σούκρα* (βλ. λῆμμα).
καντομπούτ-τεκνο, τό· χορωδία· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *canto* (=τραγούδι)+*μποὺτ*+*τεκνο* (βλ. λήμματα)· εἶναι ἀπίθανο τὸ πρῶτο συνθετικὸ τῆς λέξεώς μας νὰ ταυτίζεται μὲ τὸ *κάντο* (=ζάχαρη).
καόλα, ἡ· πιπέρι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *καίω*· ἴσως γιατὶ κάνει νὰ *καΐνε ὅλα*.
καπακι· πρῶτο ἢ τελευταῖο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : καπέλο (βλ. λῆμμα *καπάκι*).
καπάκι, τό· καπέλο, σκούφια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καπάκι* (τούρκικα *kapak*=σκέπασμα).
καπάκι-πλερέζα, τό· μαυροσκούφης· λέγεται μόνον γιὰ στρατιῶτες μὲ μαῦρο μπερέ· ἀπὸ τὸ *καπάκι*+*πλερέζα* (βλ. λήμματα)· ὁ πρασινοσκούφης στρατιώτης λέγεται *κηπὶ-καπάκι*, ἐνῶ γιὰ τὸ ἁπλὸ φανταράκι ἡ καλιαρντὴ διαθέτει τὰ συνώνυμα : *γῆ ἑλληνική*, *μπισκοτότεκνο*, *σολντάτης*.
κάπι, τό· κουτάλι· ἴσως ἀπὸ τὸ *μαντικάπι*, ἀφοῦ καὶ τὸ κουτάλι εἶναι ἕνα ἐργαλεῖο· ὡστόσο, δὲν ἀποκλείεται καταγωγὴ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *cup* (=φλιτζάνι).
κάπια, ἡ· κουταλιά· ἀπὸ τὸ *κάπι* (βλ. λῆμμα)· φυσικὰ ὁ ἀδαὴς ἀκροατὴς ἀκούει νὰ ὁμιλοῦν γιὰ *κάποια*· ἐξάλλου, *κουταλιὰ* στὴν καλιαρντὴ σημαίνει ἐρωτικὴ χειρονομία (ἔτσι ἀκριβῶς τὸ λένε καὶ οἱ μάγκες).
καπιάζω· κάνω ἐρωτικὴ χειρονομία, βάζω *χέρι*· ἀπὸ τὸ *κάπι*, κατὰ τὸ *κουταλιάζω* (βλ. λήμματα)· ὡστόσο τὸ ρῆμα μας σπάνια χρησιμοποιεῖται μόνο.
καπιάζω ἀνθυγιεινά· ἁπλώνω τὸ χέρι καὶ *ψειρίζω*· ἀπὸ τὸ *καπιάζω* καὶ τὸ γνωστὸ *ἀνθυγιεινά*.
καπνολεκές, ὁ· μουτζούρα· ἀπὸ τὰ κοινὰ *καπνὸς* (ἢ *κάπνα*)+*λεκὲς*<τουρκικὰ *leke* (=κηλίδα).
καπνολεκιάζω· μουτζουρώνω· ἀπὸ τὰ κοινὰ *καπνὸς* (ἢ *κάπνα*)

+*λεκὲς*< *λεκιάζω*, ἤ, ἀπὸ τὸ *καπνολεκὲς* (βλ. λῆμμα).

καπνομπόντα, ἡ· ὀπτασία (ἀκριβέστερον : ὁμιχλῶδες σῶμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καπνὸς*+*μπόντι* (βλ. λῆμμα).

καπόκαρνο, τό· κιμάς· ἴσως ἀπὸ τὸ *κουπάρω*+*καρνο*, κατὰ τὸ *κρυπόκαρνα* (βλ. λήμματα).

καπόκαρνο-σωλῆνες· μακαρόνια μὲ κιμὰ (βλ. λήμματα *καπόκαρνο* καὶ *σωλῆνες*).

καπολακρίμω, ἡ· ὀμπρέλα (κυριολεκτικῶς : κάπα γιὰ τὴν βροχή)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάπα*+*λακρίμω*· τὸ ἀδιάβροχο λὲγεται *κρατολακρίμω*.

κάππα, τό· κίναιδος· ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ γράμμα τῆς λέξεως *κόρη* (βλ. λῆμμα)· ἀνάλογο τὸ *κάππα* (=κοκαΐνη) τοῦ ρεμπέτικου γλωσσικοῦ ἰδιώματος· πλεῖστα συνώνυμα.

καππακάππας, ὁ· κομουνιστής· βεβαίως ἀπὸ τὰ ἀρχικὰ τοῦ κόμματός των· συνώνυμα: *κουμουνότεκνο, ροζοροβεσπάκης*.

καπρικεντέ, τό· σπίρτο, πυρεῖον· ἄκλιτο, ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμα : *κερικεντὲ, ξυλοπυρού*· ὁ ἀναπτήρας λέγεται *καγκελοκαπρικεντὲ* ἢ *καγκελοκερικεντὲ* ἢ *σιδεροπυροὺ* (βλ. σχετικὰ λήμματα, καθὼς καὶ τὸ πιθανῶς σχετικὸ *κέντα*).

καρα- σύνηθες πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ποὺ ἔτσι ἀποκτοῦν σημασίαν ἐπιτατικὴ καὶ μεγεθυντική· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *καρα* (τουρκικὰ *kara*=μαῦρος) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

* **καραγιακάς**, ὁ· πρόστιμο· ἀπὸ τὸ *καρα*+κοινὸ *γιακὰς* (τουρκικὰ *yaka*)· συνώνυμο τό, ἐξίσου δηκτικό, *δωρεὰ* (βλ. λῆμμα).

καραγκλασομολού, ἡ· νταμιτζάνα (ἀκριβέστερον : μεγάλη γιάλα γιὰ ὑγρά)· ἀπὸ τὸ *καρα*+*γκλασο*+*μόλ* (βλ. λέξεις).

Καραγκουνότσαρδα, τά· ἡ Θεσσαλία· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *καραγκούνης*+*τσαρδο* (βλ. λῆμμα).

καραδικελού, ἡ· τηλεσκόπιο· ἀπὸ τὸ *καρα*+*δικέλω* (βλ. λήμματα).

καρακόρα, ἡ· ταχυπαλμία· ἀπὸ τὸ ἐπιτατικὸ *καρα* +*κουόρα* (βλ. λέξεις).

καρακουκούνης, ἐπίθετο· φιλάργυρος· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *πεκούλης* (βλ. λῆμμα).

καρακουκουνιά, ἡ· φιλαργυρία (βλ. τὸ *καρακουκούνης*).

καραλαφάρισμα, τό· γαργαλητό· ἀπὸ τὸ *καραλαφάρω* (βλ. λῆμμα).

καραλαφάρω· γαργαλῶ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *καρα* (βλ. λῆμμα)+ ἀγγλικὸ *laughing* (=ξεκαρδίζομαι).

καραλουμπού, ἡ· κακὸς κίναιδος· *καρα*+*λούμπα* (βλ. λήμματα)· ὁ μισητὸς κίναιδος λέγεται *ντόβας*, ἐνῶ πλεῖστες ἄλλες λέξεις ὑποδηλώνουν τὸν κάθε λογῆς κίναιδο.

καραλούμπω, ἡ· κακὸς κίναιδος· *καρα*+*λούμπω* (βλ. λήμματα)· σχεδὸν ταυτόσημο τὸ *ντόβας*.

Καραμαρμαρού, ἡ· τὸ Στάδιο· γιατὶ ὅλο εἶναι καμωμένο μὲ *μάρμαρα* · ταυτόσημο τὸ *μαρμάρω-ἀθλόπατσια* (βλ. λῆμμα).

καραμιλιονάρης, ἐπίθετο· ζάπλουτος· ἀπὸ τὸ *καρα*+*μιλιονάρης*· συνώνυμα : *θεομιλιονάρης, καρμπονομιλιονάρης* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

καραμιλιονάρω, ἡ· ζάπλουτη (βλ. *καραμιλιονάρης*).

καραμουτζού, ἡ· πόρνη· ἀπὸ τὸ *καρα*+*μουτζο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ἀφροδίτω, ἀχαρνο-ελένη, καραφροδίτω, σαρμούτα*.

* **καραμπάζω**· βιδώνω· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ *καρα*+κοινὸ ρῆμα *μπάζω*.

καραμποντού, ἡ· σωματάρα, κορμάρα· ἀπὸ τὸ *καρα*+*μπόντι*.

* **καραντουλάδικο**, τό· ὑπουργεῖον οἰκονομικῶν· ἀπὸ τὸ *καρα*+ *ντουλο* (βλ. λήμματα).

* **καραπαλούκω**, ἡ· χοντρὴ καὶ γεροδεμένη· ἀπὸ τὸ *καρα*+κοινὸ *παλούκι* (λατινικὰ *paluceus*).

καραπία, ἡ· εὐλάβεια (βλ. τὸ *καραπίος*).

καραπίος, ἐπίθετο· εὐσεβής· ἀπὸ τὸ *καρα*+ἰταλικὸ *pio* (= εὐσεβής)· ὁ φαρισαῖος λέγεται *μουσαντοπίος* (βλ. λῆμμα).

καραπλατού, ἡ· ἐσάρπα· ἀπὸ τὸ *καρα*+κοινὸ *πλάτη*.

καραπουρόλιγκα, ἡ· ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἡ ἀρχαΐζουσα· ἀπὸ τὸ *καρα*+*πουρο*+*λίγκα* (βλ. λήμματα).

* **καρασουστής**, ἐπίθετο· ζωντανός· *καρα*+*σούστα* (ἰταλικὰ *susta*)· συνώνυμο τὸ *βιβάτσος* (βλ. λῆμμα).

καραταμπού, ἡ· μακριὰ πίπα· ἀπὸ τὸ *καρα*+*ταμπάκο* (βλ. λήμματα), μὲ παραπλανητικὴν ἀλλοίωση τοῦ δεύτερου συνθετικοῦ (στὸ πασίγνωστο *ταμποὺ*< *tabu*).

καράτσαρδο, τό· ἔπαυλη· *καρα*+*τσαρδο* (βλ. λέξεις)· συνώνυμα : *τσαρδὶ τῆς καμπανίας, φλορότσαρδο*.

* **καραφίγκρο**, τό· φίδι· ἀπὸ τὸ *καρα*+*φίγκρο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *βιβοσέρμελο*.

καραφλορότοπος, ὁ· δάσος· ἀπὸ τὸ *καρα*+*φλόρι* (βλ. λήμματα)+κοινὸ *τόπος*.

καραφουντάν, ἐπίρρημα-ἐπίθετο· πέριξ, λαϊκοὶ συνοικισμοί, λαϊκός· μᾶλλον τουρκικῆς ἀρχῆς.

* **καραφροδιτόμπαρο**, τό· ἀφροδίσιο νόσημα (βλ. *καραφροδίτω*, *μπαρό*)· σχετικὰ μὲ τὰ ἀφροδίσια νοσήματα εἶναι τὰ λήμματα: *βρωμαφρόδω, ἕλκο-αφρόδω, μπαρόσημο, σκουλαμέντο* κ. ἄ.

* **καραφροδιτόσταση**, ἡ· ἔμμηνα· ἀπὸ τὸ *καραφροδίτω*+κοινὸ *στάση*· συνώνυμα : *μουνόπασχα, κουμουνόσκελη, ρουζόσκελο*,

στάση τῆς καραφροδίτης (βλ. λήμματα).

* **καραφροδιτότσαρδο**, τό· οἶκος ἀνοχῆς· ἀπὸ τὸ *καραφροδίτω* +*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *καιάδας* κ.ἄ.

* **καραφροδιτού**, ἡ· πορνεία (βλ. *καραφροδίτω*).

* **καραφροδίτω**, ἡ· πόρνη· ἀπὸ τὸ *καρα*+*ἀφροδίτω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ἀφροδίτω*, *ἀχαρνο-ελένη καραμουτζού*, *σαρμούτα*.

καρβουνομακιάστρα, ἡ· καρβουνόσκονη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάρβουνο* (ἰταλικὰ *carbone*< λατινικὰ *carbo*) + *μακιάστρα* (βλ. λῆμμα).

καρβουνόμακο, τό· καρβουνόσκονη· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *καρβουνομακιάστρα* (βλ. λῆμμα).

καρικάρω· διακοσμῶ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *καρικατούρα*< ἰταλικὸ *caricatura* (=γελοιογραφία), παρὰ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ρῆμα *caricare*.

καρκάνα, ἡ· κεφάλι· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *καρκάνι*, ποὺ ἐπέζησε μόνον ὡς ἐπώνυμον (στὰ Σφακιὰ εἶναι ξακουστοὶ οἱ Καρκάνηδες)· συνώνυμο τὸ *τέστα* (βλ. λῆμμα).

καρκάνα-κόχλα, ἡ· κεφαλάκι βραστὸ (βλ. *καρκάνα* καὶ *κόχλα*).

καρλιαντός, ἐπίθετο· ἄσχημος, κακός, περίεργος· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός* (βλ. λῆμμα), μὲ μετάθεση τοῦ ρῶ.

καρλιάντω, ἡ· πολὺ ἄσχημη· ἀπὸ τὸ *καλιαρντὸς* (βλ. λῆμμα), κατὰ τὸ *καλιάρντω*, πού, ὡστόσο, ὑποδηλοῖ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναίδων.

καρμπονέ, ἐπίρρημα· μαζί, καὶ οἱ δυό· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *καρμπὸν* (ἰταλικὰ *carbone*, ἀγγλικὰ *carbon*), πού, συνήθως, τὸ συνοδεύουν δυὸ χαρτιὰ γραφῆς.

κάρμπονο, τό· κάρβουνο· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *carbone*.

καρμπονομιλιονάρης, ἐπίθετο· ζάπλουτος, δισεκατομμυριοῦχος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *καρμπὸν* (γιατὶ βγάνει πολλὰ ἀντίγραφα)+*μιλιονάρης* (βλ. ἐπίρρημα *καρμπονὲ* καὶ συνώνυμα *θεομιλιονάρης* καὶ *καραμιλιονάρης*).

καρμπονομιλιονάρω, ἡ· ζάπλουτη (βλ. τὸ *καρμπονομιλιονάρης*).

καρνο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει κρέας (βλ. λῆμμα *κάρνο*).

κάρνο, τό· κρέας, μοσχαρίσιο κρέας· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *carne*.

κάρνο-κομόντι, τό· μοσχαράκι μὲ ντομάτες (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *κάρνο*+*κομόντα* (βλ. λήμματα).

καρνομέλιδο, τό· τὰς-κεμπάπ· ἀπὸ τὸ *καρνο*+κοινὸ *μέλι* (;)· σημειωτέον ὅτι *μπουρομελίδω* (βλ. λῆμμα) εἶναι ἡ νότα τῆς μουσικῆς.

κάρνο-μερκερέ, τό· μοσχάρι καπαμὰ (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *κάρνο*+*μερκερὲς* (βλ. λήμματα).

καρνόμπομπα, ἡ· μπιφτέκι, κεφτές, γιουβαρλάκι· ἀπὸ τὸ *καρνο*+κοινὸ *μπόμπα* (ἰταλικὰ *bomba*)· ἀνάλογο τὸ *ἀμπελομπομπίτσες* (βλ. λῆμμα).

καρνοπλισές, ὁ· ρυτίδες, ζάρες· ἀπὸ τὸ *καρνο*+κοινὸ *πλισὲς* [γαλλικὰ *plissé* (=πτύχωμα)].

καρνοσέρμελες, οἱ· ἀλλαντικά· πάντα στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ *καρνο*+*σερμελιὰ* (βλ. λήμματα).

καρνούλα, ἡ· κοψίδι, μεζελίκι ἀπὸ κρέας· ὑποκοριστικὸ τοῦ *κάρνο* (βλ. λῆμμα).

καρνόχαλο ἀνιμάλι, τό· σαρκοβόρο θηρίο (βλ. *καρνόχαλος* καὶ *ἀνιμάλι*).

καρνόχαλος, ἐπίθετο· κρεοφάγος, σαρκοβόρος· ἀπὸ τὸ *κάρνο*+*χάλω* (βλ. λήμματα)· ὁ χορτοφάγος λέγεται *κονικλόχαλος*.

καρνοχορχόρα, ἡ· ἔκζεμα, ψώρα, κνισμός, ἔγκαυμα· ἀπὸ τὸ *καρνο*+*χορχόρα* (βλ. λήμματα).

καρο· πρῶτο ἢ τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει ὄχημα (βλ. τὸ λῆμμα *κάρο*).

κάρο, τό· ὄχημα, (καὶ μεταφορικῶς) ἄσχημη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάρο* (ἰταλικὰ *carro*).

καροζούμι, τό· βενζίνη· ἀπὸ τὸ *καρο*+*ζουμι* (βλ. λέξεις).

καροντράβης, ὁ· ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, σοφέρ· ἀπὸ τὸ *καρο*+*ντράβης* (βλ. λήμματα)· ὁ πιλότος ἀεροπλάνου λέγεται *φτεροντράβης*.

καροσούκρα, ἡ· βενζίνη (βλ. *καρο*, *σούκρα*, *καροζούμι*).

καρτελοπρεζεντά, ἡ· ἐπισκεπτήριο, κὰρτ-βιζίτ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάρτα*>*καρτέλα* (ἰταλικὰ *carta* καὶ *cartella*) + *πρεζεντασιὸν* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *πρεσβευτού*, *τσαρδοπεργαμηνή*, *χαρτοπρεσβευτού*.

κάρτ-καλιάρντ, ἡ· φωτογραφία (στὴν κυριολεξία : κάρτα τῆς ἀσχήμιας)· συνώνυμο τὸ *λουτσόφατσα* καὶ τὸ *νεκροχαρτοὺ* (βλ. λήμματα).

* **καρυδόσφηνο**, τό· ξύλο (ὡς ὑλικό)· ἴσως γιατὶ συχνὰ εἶναι *σφῆνες* (=κομμάτια) *καρυδιᾶς*· συνώνυμο τὸ *γούντι* (βλ. λέξη).

* **καρυδοσφηνού**, ἡ· ξυλεία (βλ. *καρυδόσφηνο*).

* **καρφιάζομαι**· κάνω ἔνεση (ἢ ἐνέσεις) μὲ ναρκωτικά· ἀπὸ τὸ *καρφὶ*>*καρφώνομαι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω τρόμπα* καὶ τὸ *βουέλω χτύπες* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τά: *νταμιρόκλυσμα*, *τζέκσα*, *τρόμπα*, *χτύπα*).

κασκαμπέρα, ἡ· ἔξυπνος· ἀγνώστου ἐτύμου.

κασκαούτι, τό· τουμπεκί, χασίσι· ἀγνώστου ἐτύμου.

κασκαουτοπουρός, ὁ· χασικλής· ἀπὸ τὸ *κασκαούτι*+*πουρος*· συνώνυμα : *νταμιρατζής*, *χορτομπιγὰς* (βλ. λέξεις).

κατακουραβάλιασμα, τό· διαφθορά· ἀπὸ τὴν πρόθεση *κατὰ* (μὲ ἐπιτατικὴ σημασία)+*κουραβάλιασμα* (βλ. λῆμμα).

κατέ, ἀντωνυμία· αὐτή, αὐτό· ἄκλιτο (βλ. λῆμμα *κατές*).

κατές, ἀντωνυμία· αὐτός· ἀγνώστου ἐτύμου· θηλυκὸ καὶ οὐδέτερο ἄκλιτα (βλ. λῆμμα *κατὲ*).

κατελανιάζω· ἀγριεύω· ἀπὸ τὸ *κατελάνος* (βλ. λῆμμα).

κατελάνος, ὁ· σκληρὸς ἄντρας· ἀπὸ τὸ ὄνομα τῶν πασιγνώστων νταήδων, καθὼς τὸ *νταβελάκης* (βλ. λέξη).

κατὲ-τζιόρνα, ἡ· σήμερα, αὐτὴ ἡ μέρα· ἀπὸ τὸ *κατὲ*+*τζιόρνα*· τὸ αὔριο λέγεται *κοντροτζόρνα*, ἐνῶ τὸ σήμερα ὀνομάζεται καὶ *στατούτα-τζόρνα*· τέλος, *πασιόζα-τζόρνα* σημαίνει χθὲς (βλ. σχετικὰ λήμματα).

κατίνα, ἡ· κυράτσα· ἀπὸ τὸ κύριο ὄνομα *Κατίνα*· παρόμοιο τὸ *μαρικούλα*, ποὺ προσάπτει ὁ λαὸς σὲ ὅσους γυναικοφέρνουν.

κατόλια, τά· δάκρυα· πάντα στὸν πληθυντικό· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμα : *κελορόσολα*, *κουελορόσολα*, *λάκριμο*, *λακριστό*, *κουελοφλόκι* (βλ. λήμματα).

κατολιοηρακλιά, ἡ· ἠθοποιὸς δακρυβρέκτων ταινιῶν· κυρίως μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι γνωστὴ στὸν κιναιδόκοσμο ἡ *στὰρ* Μ.Β.

κατολιοπουρή, ἡ· τραγωδός· τὸ ὄνομα αὐτό, συνήθως, προσάπτεται σὲ γνωστοτάτην ἑρμηνεύτρια τοῦ ἀρχαίου δράματος.

κατολιότεκνο, τό· πρωταγωνιστὴς λαϊκῶν αἰσθηματικῶν ταινιῶν· κυρίως μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐξυπονοοῦν τὸν ἠθοποιὸ Ν.Ξ.

κατσικαδερό, τό· χωριάτης, βλάχος· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *κατσίκα*+κατάληξη *-δερο*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *βλαχαδερὸ* τοῦ ρεμπέτικου ἰδιώματος· ὁ ἐπαρχιώτης στὴν καλιαρντὴ λέγεται καὶ *ὑψόμετρο* (βλ. λῆμμα).

κατσικαδερός, ὁ· ρουμελιώτης· ἀπὸ τὸ *κατσικαδερό*· συνώνυμο τὸ *βλαχοχίλαρι*· ἡ Στερεὰ Ἑλλὰς λέγεται *Τερογκαμήλα* (βλ. λήμματα).

κατσικαδερόστρουσο, τό· μονοπάτι· ἀπὸ τὸ *κατσικαδερὸ*+*στρούσι* (βλ. λήμματα).

κατσικανό, τό· βυζί (γυναικεῖο βυζί)· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *κατσίκα*, μὲ προφανῆ διάθεση σαρκασμοῦ· συνώνυμα : *βουτρά*, *γαλοφουσκού*, *καυλοπιπίλω*, *μουτζαντίβαρο*, *σταμνόστερνο* (βλ. λήμματα).

κατσικανοθήκη, ἡ· στηθόδεσμος, σουτιέν· ἀπὸ τὸ *κατσικανὸ*+κοινὸ *θήκη*.

κατσικανοπρεσάρισμα, τό· θηλασμός· ἀπὸ τὸ *κατσικανοπρεσάρω* (βλ. λῆμμα).

κατσικανοπρεσάρω· θηλάζω· ἀπὸ τὸ *κατσικανὸ*+*πρεσάρω* (βλ. λήμματα).

κατσικανόραμπα, ἡ· ντεκολτέ· ἀπὸ τὸ *κατσικανὸ* (βλ. λῆμμα)+γνωστὸ *ράμπα* (ἰταλικὰ *rampa*).

κατσικανόρογα, ἡ· θηλὴ βυζιοῦ· ἀπὸ τὸ *κατσικανὸ* (βλ. λῆμμα)+γνωστὸ *ρόγα*.

κατσικανότσαρδο, τό· μπαλκόνι (ἐπὶ λέξει : βυζὶ τοῦ σπιτιοῦ)· ἀπὸ τὸ *κατσικανὸ*+*τσαρδο*· τὸ μπαλκόνι λέγεται καὶ *ζώτσαρδο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

κατσικέ, τό· ἀριστερό· ἄκλιτο (βλ. *κατσικές*).

κατσικές, ἐπίθετο· ἀριστερός· ὁ δεξιὸς λέγεται *προβατὲς* (βλ. λῆμμα)· σημειωτέον ὅτι ὁ λαὸς χρησιμοποιεῖ σὲ ἀνάλογες περιπτώσεις τὸ περίφημο *σκόρδο-κρεμύδι*.

κατσικού, ἡ· ἀριστερὴ (βλ. *κατσικές*).

κατώπλακα, ἐπίρρημα· χάμω, καταγῆς, κάτω· ἀπὸ τὰ *κάτω*+*πλάκα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· *πρωτόπλακα* (βλ. λῆμμα) σημαίνει ἐπάνω.

καυλοκουνήματα, τά· παλινδρομικὲς κινήσεις ἐπιβήτορος κατὰ τὴν συνουσίαν· ἀπὸ τὸ *καύλα*+*κούνημα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *τρομπιὲς* (βλ. λῆμμα).

καυλομαγνήτης, ὁ· σεξουαλικὸ θέλγητρο· ἀπὸ τὸ *καύλα*+*μαγνήτης* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

καυλομαξίλαρο, τό· γυναικεῖον αἰδοῖον· ἀπὸ τὸ *καύλα*+*μαξιλάρι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὸ πρῶτο συνθετικὸ ἐπηρεασμένο ἀπὸ τὴν λέξη *καυλὶ* (=πέος) τῆς ρεμπέτικης γλώσσας, ὁπότε *καυλομαξίλαρο* σημαίνει : μαξιλάρι τοῦ πέους· συνώνυμα : *μουτζό*, *ψωλάραγμα* (βλ. λήμματα).

* **καυλοπιπίλω**, ἡ· γυναικεῖο βυζί· ἀπὸ τὸ *καύλα*+*πιπιλίζω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὡστόσο, βλ. καὶ τὰ λήμματα : *πιλίπης*, *πιπιλάκης*, *πιπίλης* καὶ *πιπιλογαμούλης*· τὸ γυναικεῖο βυζὶ στὴν καλιαρντὴ ἔχει ἀκόμη τὰ συνώνυμα : *γαλοφουσκού*, *βουτρά*, *κατσικανό*, *μουτζαντίβαρο*, *σταμνόστερνο*.

καχνούλι, τό· κοτόπουλο· ὑποκοριστικὸ τοῦ *κάκνα* (βλ. λέξη).

καψομόλ, τό· βιτριόλι (ἀκριβέστερον : ὑγρὸ ποὺ καίει)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καψο*+*μολ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *ντουραμόλ*.

κέκ, τό· ἄβγαλτο ἀγοράκι ποὺ τὸ γυροφέρνει ὁ κολομπαράς· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *κὲκ* (ἀγγλικὰ *cake*), γιατὶ τὸ βλέπει σὰν γλύκισμα.

κεκάκι, τό· ἄβγαλτο ἀγοράκι ποὺ τὸ γυροφέρνει ὁ κολομπαράς· ὑποκοριστικὸ τοῦ *κὲκ* (βλ. λῆμμα).
* **κελαρού**, ἡ· βρύση· προφανῶς, ἀπὸ τὸ *κελορόσολα* (βλ. λῆμμα), μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση τοῦ κοινοῦ ρήματος *κελαρύζω*.
κελεμπία, ἡ· προφυλακτικό· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *κελεμπία* (ἀραβικὰ *kelebia*)· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *καπότα* (ἰταλικὰ *cappotta*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς (βλ. συνώνυμο *σπανοκουκούλα*).
κελόπαγκρο, τό· ματοτσίνορα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ (*δι*)*κέλω*+*παγκρὸ* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὸ *κουέλω*).
* **κελορόσολα**, τά· δάκρυα· ἀπὸ τὸ (*δι*)*κελορόσολα*>*κουελορόσολα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *κατόλια, κουελορόσολα, λάκριμο, λακριστό, κουελοφλόκι*.
* **κέλω**· βλέπω· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *κουέλω* ἢ *δικέλω* (βλ. λήμματα)· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν τὸ *κέλω* προϋπῆρξε πάντων, τὸ δὲ *δι-κέλω* σημαίνει βλέπω δίς, βλέπω μὲ δυὸ μάτια.
κέντα, ἡ· φωτιά· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα: *φρίντα, χορχόρα* (βλ. λήμματα).
κεραυνιάζομαι· γίνομαι φαφούτης, χάνω τὰ δόντια μου· ἀπὸ τὸ *κεραυνὸς* (βλ. λῆμμα)· ἴσως, ὅμως, καὶ διότι ὁ φαφούτης μοιάζει *κεραυνιασμένος*, κεραυνόπληκτος.
κεραυνός, ὁ· ἐντελῶς ξεδοντιασμένος κίναιδος· γιατί, μὲ λίγο χιοῦμορ, μοιάζει σὰν *κεραυνός*, ἤ, γιατὶ εἶναι σὰ νὰ τὸν ἐχτύπησε *κεραυνός*· ὁ φαφούτης λέγεται *χάους-σπηλιά*.
κεραυνού, ἡ· φαφούτης κίναιδος· ἀπὸ τὸ *κεραυνὸς* (βλ. λέξη).
κερβεροπουρός, ὁ· ἔμπιστος· ἀπὸ τὸ *κερβεροὺ*+*πουρος* (βλ. λήμματα).
κερβερότεκνο, τό· ἔμπιστος νέος· ἀπὸ τὸ *κερβεροὺ*+*τεκνο*· ἀνάλογο τὸ *κερβεροπουρὸς* (βλ. λήμματα).
κερβερού, ἡ· ἔμπιστη, ἐμπιστοσύνη· προφανῶς, ἀπὸ τὸν τρικέφαλο σκύλο ποὺ ἐφύλαγε τὸν Ἅδη· σήμερα μὲ τὴν λέξη *κέρβερος* χαρακτηρίζουμε τὸν ἀδιάφθορον ἄνθρωπο, τὸν ἄτεγκτο.
κεριάζω· λιώνω· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κερὶ* (*λιώνω σὰν κερί*, συνηθίζουμε νὰ λέμε).
κερικεντέ, τό· πυρεῖον, σπίρτο· ἄκλιτο, μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *κερὶ*+*κέντα*· συνώνυμα : *καπρικεντέ, ξυλοπυρού*· ὁ ἀναπτήρας λέγεται *καγκελοκαπρικεντὲ* ἢ *καγκελοκερικεντὲ* ἢ *σιδεροπυροὺ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
κερομούσαντο, τό· ἐρωτόλογο (ἀκριβέστερον : ψέμα ποὺ σὲ κάνει νὰ λιώνεις)· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κερὶ*+*μουσαντο* (βλ. λῆμμα).

κετσεδομούρα, ἡ· μπαμπόγρια· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *κετσὲς* (τουρκικὰ *keçe*)+*μούρη*· συνώνυμο τὸ *σουφροπουρὴ* (βλ. λῆμμα).
κεφονεύρι, τό· μπρίο· ἀπὸ τὸ *κέφι*+*νεῦρο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
κηπί, τό· πράσινο (χρῶμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κῆπος*· ἀνάλογη ἡ σχέση μεταξὺ τῶν λέξεων *πράσο* καὶ *πράσινο* τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς.
κηπιάζω· πρασινίζω· ἀπὸ τὸ *κηπὶ* (βλ. λῆμμα).
κηπί-καπάκι, τό· στρατιώτης πρασινοσκούφης· ἀπὸ τὸ *κηπὶ*+*καπάκι* (βλ. λήμματα)· ὁ στρατιώτης τῶν τεθωρακισμένων (μαυροσκούφης) λέγεται *καπάκι-πλερέζα*· ἐξάλλου, γιὰ τὸν ἁπλὸ φαντάρο ἡ καλιαρντὴ ἔχει τὰ συνώνυμα : *γῆ ἑλληνική, μπισκοτότεκνο, σολντάτης* (βλ. λέξη *παρτιζανότεκνο*).
κηφήνας, ὁ· καλόγερος· καταφανῶς ἐκ συσχετισμοῦ μὲ τὸν τρόπο διαβιώσεως τοῦ ὁμωνύμου ἐντόμου· συνώνυμα : *βακουλοπουρὸς στὸ σόλο, τραγόμουχλος* (βλ. λήμματα).
κηφηνόσβωλο, τό· κομπολόι· ἀπὸ τὸ *κηφήνας*+κοινὸ *σβῶλος*· συνώνυμα : *μπεγκλέ, σκυλόσβωλο, χασικλορεβίθω* (βλ. λήμματα).
κηφηνοτουρλουκουλίκω, ἡ· ἁγιογραφία· ἀπὸ τὸ *κηφήνας*+*τουρλουκουλίκω* (βλ. λήμματα).
κηφηνότσαρδο, τό· μοναστήρι· ἀπὸ τὸ *κηφήνας*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα).
κιμπαροπουρός, ὁ· μερακλής· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κιμπάρης* (τουρκικὰ *kibar*=εὐγενὴς)+*πουρος* (βλ. λῆμμα).
κιοτάρης, ἐπίθετο· δειλός· ἀπὸ τὸ *κιοτὴς* (βλ. λῆμμα).
κιοτής, ὁ· δειλός, ἄνανδρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κιοτὴς* (τουρκικὰ *kötü*=κακός).
κιρκιρίσι, τό· ἐμετός· ἀγνώστου ἐτύμου· ἴσως ἠχομιμητικῆς προελεύσεως (*κίρ-κίρ*).
κλακακεμπάρω· δημιουργῶ φασαρία σὲ ταβέρνα ὑπὲρ ἢ εἰς βάρος τραγουδιστοῦ· ἀγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται κάποια σχέση μὲ τὸ κοινὸ *κλάκα* (γαλλικὰ *claque*).
κλάρα, ἡ· δεντράκι, θάμνος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κλάρα*<*κλαδί*.
κλαροζέμπιλο, τό· καλάθι· ἀπὸ τὸ *κλαρὶ*+*ζεμπίλι* (τουρκικὰ *zembil*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὁ ἀνελκυστὴρ λέγεται *τεκνοζέμπιλο* (βλ. λέξη).
κλέβα, ἡ· ἐξυπνάδα· ἀπὸ τὸ *κλεβέρης* (βλ. λῆμμα).
κλεβέρα, ἡ· ἐξυπνάδα· ἀπὸ τὸ *κλεβέρης* (βλ. λῆμμα).
κλεβέρης, ἐπίθετο· ἔξυπνος (ἀγγλικὰ *clever*).
κλεβέρω, ἡ· ἔξυπνη (βλ. τὸ *κλεβέρης*).
κλινάρης, ἐπίθετο· καθαρός· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *clean*.

κλιναριστό, τό· καθαριστήριο· ἀπὸ τὸ *κλινάρης* (βλ. λῆμμα).
κλιναρόλιγκα, ἡ· καθαρεύουσα· ἀπὸ τὸ *κλινάρης*+*λίγκα* (βλ. λήμματα).
κλιναρότσαρδο, τό· χαμάμ· ἀπὸ τὸ *κλινάρω*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *ἀτμοκαυλού*.
κλινάρω· πλένω· ἀπὸ τὸ *κλινάρης* (βλ. λῆμμα).
κλοσόνι, τό· κουδούνι· στὰ γαλλικὰ *cloche*.
κλούβα, ἡ· κίναιδος τοῦ δρόμου, φτωχομπινές, ξεσχισμένος, κωλοτσιτωμένος· προφανῶς γιατὶ κάτι τέτιους τοὺς μαζεύει ἡ *κλούβα* τῆς ἀστυνομίας· συνώνυμα : *κροτάλω*, *ξεσκισμένη*, *ξεφωνισμένη* (βλ. λήμματα).
* **κογιόνα**, ἡ· κωμωδία· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ *κογιονάρω* (ἰταλικὰ *coglionare*, βενετικὰ *cogionar*), παρὰ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *coglione* (=ὄρχις, ἠλίθιος).
κοὲν-σαπούνι, ὁ· διωγμὸς ἑβραίων, πογκρόμ· ἀπὸ τὸ κύριο ὄνομα *Κοὲν*+τὸ *σαπούνι*, ποὺ ἔκαναν οἱ χιτλερικοὶ ἀπὸ τὸ λίπος τῶν καμένων στὰ κρεματόρια ἑβραίων (βλ. καὶ τὸ *ὅλιο-κοέν*).
κοζά-στακοζά· ἔτσι κι ἔτσι· μᾶλλον ἀπὸ τὶς ἰταλικὲς λέξεις *cosa* καὶ *che*.
κόζα τέμπο ἀβέλεις; τί ὥρα ἔχεις; (ἰταλικὰ *cosa tempo*)· εἶναι ταυτόσημη ἡ ἔκφραση *κόζα τζορνόγυρο βουέλεις;* (βλ. λῆμμα).
* **κόζα τζορνόγυρο βουέλεις;** τί ὥρα ἔχεις; ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *cosa*+*τζορνόγυρος*+*βουέλω* (βλ. λήμματα)· τὸ ἴδιο σημαίνει ἡ φράση *κόζα τέμπο ἀβέλεις;*
κοκκάλι, τό· ζάρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόκκαλο*· συνώνυμο τὸ *κυβοκόκκαλο* (βλ. λέξη).
κοκκαλιά, ἡ· μπαρμπούτι· ἀπὸ τὸ *κοκκάλι* (βλ. λῆμμα).
κοκκαλιάρα, ἡ· μπαρμπουτιέρα· ἀπὸ τὸ *κοκκαλιὰ* (βλ. λῆμμα).
κοκκαλιάρης, ὁ· ὁ ποὺ παίζει ζάρια, κουμαρτζὴς (βλ. *κοκκάλι*, *κοκκαλιά*).
κοκκαλοβιβιάζομαι· πεθαίνω· ἀπὸ τὸ *κόκκαλο*+*βίβα* (ὁ λαὸς χρησιμοποιεῖ τὴν ἔκφραση *ἔμεινε κόκκαλο*)· συνώνυμα : *ἀδικοκουτιάζομαι*, *μορτάρω*, *μπισελογυψιάζω* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
κοκκαλομουτσούνα, ἡ· πόζα, ὕφος (ἀκριβέστερον : κοκκαλιασμένο πρόσωπο)· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κόκκαλο* καὶ *μουτσούνα* (βενετικὰ *musona*).
κοκκαλομουτσουνιάζω· κρατῶ πόζα, ποζάρω, παίρνω ὕφος (βλ. τὸ *κοκκαλομουτσούνα*).
κοκκαλοστατούα, ἡ· σκάκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόκκαλο* καὶ τὸ *στατούα* (βλ. λῆμμα), γιατί, οὐσιαστικῶς, τὰ πιόνια τοῦ ζατρικίου εἶναι κοκκαλένια εἰδώλια.

* **κοκκαλόφωνο**, τό· γραμμόφωνο, πικάπ· ἀπὸ τὸ *κοκκαλοφωνού*, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τῆς γνωστῆς λέξεως *γραμμόφωνο*.
* **κοκκαλοφωνού**, ἡ· δίσκος μουσικῆς· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κόκκαλο* καὶ *φωνὴ* (ἄρα : *κοκκαλιασμένη φωνή*, ἤ, *φωνὴ* γραμμένη πάνω σὲ *κόκκαλο*)· συνώνυμα : *κουνίστρα*, *μπουρόπιτα* (βλ. λήμματα).
κοκκινολαιμάκι, τό· ἑκατόφραγκο, κατοστάρι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κόκκινος* καὶ *λαιμός*· ἡ λέξη μας ἀκουστικῶς ὑπενθυμίζει τὸν *κοκκινολαίμη*· οἱ μάγκες λένε τὰ κατοστάρικα *κουκουέδες*—βεβαίως λόγω χρώματος.
κοκόρι, τό· διάθεση· ἀπὸ τὸ *κοκόρι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· εἶναι γνωστὴ ἡ ἔκφραση *δὲν ἔχει πετεινό*, ποὺ λέγεται γιὰ ὅσους δὲν ἔχουνε φιλότιμο, ἢ εἶναι ἀδρανεῖς καὶ ἀδιάφοροι.
κοκορομπουλούκι, τό· θίασος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κόκορας* (ἢ *κοκόρι*)+*μπουλούκι* (τουρκικὰ *bölük*=παρέα, λόχος).
κολόμβος, ὁ· παιδεραστής· παραπλανητικὴ τροπὴ σὲ ἐπώνυμο (*Κολόμβος*) τῆς λέξεως *κολόμπος*· ἐν συνεχεία ἐπλάσθη τὸ *χριστόφορος* (βλ. λήμματα).
κολόμπος, ὁ· παιδεραστής· παραπλανητικὴ συγκοπὴ τῆς γνωστῆς λέξεως *κολομπαρὰς* (τουρκικὰ *kulampara*)· συνώνυμα : *κολόμβος*, *μοντερνόπουρος*, *τεκνοροκανατζής*, *τουρλολιγούρης*, *χριστόφορος*, *ψυχοτραγόπουρος* (βλ. λήμματα).
κολόρα, ἡ· ζωγραφιά· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *colore* (=χρῶμα)· ἡ μινιατούρα ὀνομάζεται *κονιδοκολόρα* (βλ. λῆμμα).
κομαντάρης, ὁ· διευθυντής· ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *comandare* (=διατάζω) καὶ *comandante* (=διευθυντὴς)· συνώνυμα : *ἀστεντούπουρος*, *καγιόρος*, *καγιὸς* (βλ. λήμματα).
κομάντο-στρίγκουλα, ἡ· γενικὴ διοίκηση· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουμάντο* (ἰταλικὰ *comando*=διαταγὴ)+*στρίγκουλα* (βλ. λῆμμα).
* **κοματοξυλιάζομαι**· χαρτοπαίζω (βλ. τὸ λῆμμα *κοματοξυλού*).
* **κοματοξυλιάρης**, ὁ· χαρτοπαίχτης (βλ. τὸ *κοματοξυλού*).
* **κοματοξυλού**, ἡ· χαρτοπαιξία· ἴσως ἀπὸ τὰ κοινὰ *κομάτι*+*ξύλο* (;).
κομόντα, ἡ· ντομάτα· ἀπὸ στρεβλὸν ἀνασυλλαβισμὸ τῆς κοινῆς λέξεως *ντομάτα*, ὅπως ἀκριβῶς ἔγινε μὲ τὴ λέξη *ζαλιμάρι*· συνώνυμο τὸ *ροζόφουσκα* (βλ. λῆμμα).
κομοντορόφλοκο, τό· ντοματοπολτός, σάλτσα· ἀπὸ τὸ *κομόντα*+*φλοκο* (βλ. λήμματα).

κομοντοσεμελόριζα-τουρλού, ἡ· ἀγγουροντοματοσαλάτα· ἀπὸ τὸ *κομόντο-τουρλοῦ+σεμελόριζο* (βλ. λήμματα)· ἡ σκέτη ντοματοσαλάτα λέγεται *κομόντο-τουρλού*.
κομόντο-τουρλού, τό· ντοματοσαλάτα· ἀπὸ τὸ *κομόντα* καὶ *τουρλοῦ* (βλ. λήμματα)· ἡ ἀγγουροντοματοσαλάτα λέγεται *κομοντοσεμελόριζα-τουρλού*.
κονακιάζω· συζῶ· βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κονάκι* (τουρκικὰ *konak*).
κονιδοκολόρα, ἡ· μινιατούρα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόνιδα+κολόρα* (βλ. λῆμμα)· ἡ λέξη *μινιατούρ* στὴν καλιαρντὴ σημαίνει μικροσκοπικός.
κονικλόχαλος, ἐπίθετο· χορτοφάγος (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ τρώει ὅ,τι καὶ τὰ κουνέλια)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόνικλος+χάλω* (βλ. λῆμμα)· ὁ κρεοφάγος λέγεται *καρνόχαλος*.
κονσαβά! τί λόγος! ὁποῖος λόγος! γιὰ ἄκου! μὴ χειρότερα! (βλ. τὸ *κόνσαβα;*).
κόνσαβα; τί ἀκριβῶς; τί εἶπες; τί ἔκανε λέει; μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *comment ça va?* (=πῶς πάει; τί κάνεις;).
κονσομάρης, ἐπίθετο· πελάτης· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *konsumare* (=καταναλώνω).
κοντεντέρ, τό· χάδι· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *contenter* [=εὐχαριστῶ, ἱκανοποιῶ (στὴν ἰταλικὴ *contentare*)].
κοντιερή, ἡ· χάδι· μᾶλλον νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *κοντεντέρ* (βλ. λῆμμα).
κοντινάρω· συνεχίζω· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *continuare*.
κοντρα· συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : κατά, ἐναντίον, πολύ· παρόμοιο τὸ *κοντρο-* (βλ. λῆμμα του, καθὼς καὶ τὸ *κόντρα*).
κόντρα, ἐπίρρημα· ἀντίθετα· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ (ἰταλικὰ *contra*).
κόντρα-πλερέζα-νέρα, ἡ· πλερέζα μοιρολογίστρας ἢ χήρας· ἀπὸ τὸ *κοντρα+πλερέζα+νέρος* (βλ. λήμματα).
κόντρα-πομπόν, τό· ἀμοιβαία αἰδοιολειχία· ἀπὸ τὸ *κοντρα+πομπὸν* (βλ. λήμματα).
κοντρατεμπάρω· πιέζω, σμπρώχνω (βλ. τὸ *κόντρα-τέμπο*)· συνώνυμα: *ἀβέλω κόντρα-τέμπο, βουέλω φόρια*.
κόντρα-τέμπο, τό· πίεση· ἀπὸ τὸ *κοντρα+τέμπο* (ἰταλικὰ *tempo*).
κόντρα-φέγι, τό· χαρτόνι· ἀπὸ τὸ *κοντρα+φέγι* (βλ. λήμματα), μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση τοῦ γνωστοῦ *κόντρα-πλακέ*.
κοντρο- πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : κατά, ἐναντίον, πολύ· παρομοίως τὸ *κοντρα* (βλ.

λῆμμα, καθὼς καὶ τὸ *κόντρα*).
κοντροκοινωνιάζω· αὐθαδιάζω, ὁμιλῶ ἀναιδῶς, φέρομαι ἀγενῶς· ἀπὸ τὸ *κοντρο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κοινωνία*.
κοντροκοινωνιάρης, ἐπίθετο· ἀναιδής, θρασὺς (βλ. τὸ *κοντροκοινωνιάζω*).
κοντροκοινωνιάρικα, ἐπίρρημα· ἀναιδῶς (βλ. τὸ *κοντροκοινωνιάρης*).
κοντροκοινωνού, ἡ· ἀναιδής, θρασεία (βλ. τὸ *κοντροκοινωνιάρης*).
κοντρολιέρης, ὁ· σημειωματάριο· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *κοντρὸλ* καὶ *κοντρολιέρης* (ἀγγλικὰ *control* = ἔλεγχος, *controler* = ἐλεγκτής), γιατὶ στὸ σημειωματάριο κάνουμε ἔλεγχο στοὺς λογαριασμοὺς καὶ στὶς δουλιές μας· συνώνυμο τὸ *φιγιόζο* (βλ. λῆμμα).
κοντροσόλ, τό· φιλί· ἀπὸ τὸ *κοντρο+σὸλ* (βλ. λέξεις).
κοντροσολάρω· φιλῶ· ἀπὸ τὸ *κοντροσὸλ* (βλ. λέξη, καθὼς καὶ τὰ ταυτόσημα : *ἀβέλω κοντροσόλ, ἀβέλω ροντοσόλ, βουέλω σάλιαγκο, βουέλω τζόκα*).
κοντροτζόρνα, ἡ· αὔριο· ἀπὸ τὸ *κοντρο+τζιόρνα* (βλ. λήμματα), ἤτοι : ἀντὶ-ἡμέρα· τὸ σήμερα λέγεται *κατὲ-τζιόρνα* ἢ *στατούτα-τζόρνα*, καὶ τὸ χθὲς *πασιόζα-τζιόρνα*.
κοντυλομπομπόνι, τό· γλειφιτζούρι, μεγάλη καραμέλα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κοντύλι+μπομπόνα* (βλ. λῆμμα).
κονφεράντζα, ἡ· βραδύγλωσσος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *conferenza* (=διάλεξη), μὲ ἔκδηλην εἰρωνία.
κοπάπι, τό· παξιμάδι· ἀγνώστου ἐτύμου.
* **κορακοβλαστήμω**, ἡ· ἐξαιρετικῶς χοντρὴ γυναίκα ἢ κίναιδος· κατὰ μίαν ἐκδοχήν, διότι θὰ *βλαστημοῦν* τὰ *κοράκια* (=νεκροπομποί), ποὺ θὰ τὴν σηκώνουν, ὅταν πεθάνει.
κόρη, ἡ· κίναιδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόρη*· λέγεται καὶ ἁπλῶς *κάππα* (βλ. λῆμμα), ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ γράμμα τῆς λέξεως· πλεῖστα συνώνυμα.
κόρνα, ἡ· γωνία· στὰ ἀγγλικὰ *corner*.
κοροϊδόραμπο, τό· θέατρο σκιῶν, καραγκιόζης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κορόιδο+ράμπα*· λέγεται καὶ *ράμπα τοῦ Μόλλα* (βλ. λῆμμα).
κοροκογιόνω· σαχλαμαρίζω· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ ἐπιτατικὸ *καρα+κογιονάρω* (ἰταλικὰ *coglionare*, βενετικὰ *cogionar*)· ἐξάλλου, ἡ κωμωδία λέγεται *κογιόνα* (βλ. λῆμμα).
κοσμοαλάνα, ἡ· πλατεία· ἀπὸ τὸ *κόσμος+ἀλάνα* (ἐξ οὗ *ἀλανιάρης*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὸ *ἀλάνα* ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *alan* (=μονοπάτι σὲ δάσος, ξέφωτο, πλάτωμα, γήπεδο).
κοτούλα, ἡ· νεαρὸς ἐπιβήτωρ, πού, ὡστόσο, ἐνίοτε, συνου-

σιάζεται παθητικῶς· ἀπὸ τὸ μάγκικο ταυτόσημο *κότα*.

* **κοτσιλοκουλού**, ἡ· κότα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουτσουλιὰ*+*κουλὰ* (βλ. λῆμμα).

κουανξά, ἡ· ναζιάρα· ἀπὸ τὸ μάγκικο *κόνξες* (=νάζια, καμώματα), κατὰ τὸ σχῆμα *ἀβέλω*>*βουέλω*, *μπενάβω*>*μπουάβω* κ.τ.λ.

κουασιμόντα, ἡ· καμπούρα· βεβαίως ἀπὸ τὸν γνωστὸ τοῖς πᾶσι *Κουασιμόδο*.

κουασιμοντάκης, ὁ· καμπούρης (βλ. τὸ *κουασιμόντα*).

κουβαριάζομαι· μπλέκω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουβάρι* (*γίνανε μαλλιὰ-κουβάρια*, λέει ὁ λαός).

κουβάριασμα, τό· μπλέξιμο (βλ. τὸ *κουβαριάζομαι*).

κουβαριασμένος, μετοχή· μπλεγμένος (βλ. τὸ *κουβαριάζομαι*).

Κουελορόσολα, ἡ· πλατεία Κλαυθμῶνος· ἀπὸ τὸ *κουελορόσολο* (βλ. λῆμμα).

* **κουελορόσολο**, τό· δάκρυ (ἐπὶ λέξει : σάλιο τῶν ματιῶν)· ἀπὸ τὸ *κουέλω*+*ροσόλι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *κατόλια, κελορόσολα, λάκριμο, λακριστό, κουελοφλόκι*.

* **κουελοσφαλάω**· κοιμᾶμαι (ἐπὶ λέξει : κλείνω τὰ μάτια)· ἀπὸ τὸ *κουέλω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σφαλάω*· συνώνυμα : *ἀβέλω τοῦφες, μπισέλω* ἢ *πισέλω*.

* **κουελοσφαλόκουτο**, τό· κρεβάτι· ἀπὸ τὸ *κουελοσφαλάω*+*κουτο*· συνώνυμα : *λέτι, μπισέντα, πισελόπλακα* (βλ. λήμματα).

* **κουελοφλόκι**, τό· δάκρυ (ἀκριβέστερον : ὑγρὸ τῶν ματιῶν)· ἀπὸ τὸ *κουέλω*+*φλόκι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *κατόλια, κελορόσολα, κουελορόσολα, λάκριμο, λακριστό*.

* **κουελοφλοκιάζω**· κλαίω, δακρύζω (βλ. τὸ *κουελοφλόκι*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κατόλια, βουέλω κελορόσολα, λακράρω* (βλ. λήμματα).

* **κουελοφλόκιασμα**, τό· κλάμα (βλ. τὸ *κουελοφλοκιάζω*).

* **κουελοφλοκιασμένος**, μετοχή· δακρυσμένος, κλαμένος (βλ. τὸ *κουελοφλοκιάζω*).

* **κουελοφλοκοπαλκού**, ἡ· τραγωδία, παράσταση τραγωδίας· ἀπὸ τὸ *κουελοφλόκι*+κοινὸ *πάλκο*· συνώνυμο τὸ *κουελοφλοκόραμπα* καὶ τὸ *λακριμομουτσεμένη* (βλ. λέξη).

* **κουελοφλοκόραμπα**, ἡ· τραγωδία, παράσταση τραγωδίας· ἀπὸ τὸ *κουελοφλόκι*+κοινὸ *ράμπα*· συνώνυμο τὸ *κουελοφλοκοπαλκοὺ* καὶ τὸ *λακριμομουτσεμένη* (βλ. λέξη).

* **κουέλω**· βλέπω, κοιτάζω· νέος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *δικέλω* (βλ. λῆμμα)· παρομοίως, τὸ *ἀβέλω* ἐτράπη σὲ *βουέλω* καὶ τὸ *μπενάβω* σὲ *μπουάβω*· βεβαίως ὑπάρχει καὶ ὁ τύπος *κέλω*.

κουκάρω, ἡ· κατσαρίδα· ἀπὸ τὸ ἰσπανικὸ *cucaracha*· ἡ λέξη ἔγινε γνωστὴ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ ξακουστὸ ὁμώνυμο τραγούδι.

κουκουβάγια, ἡ· μυστικὸς ἀστυνομικός· προφανῶς, ἀπὸ τὴν γνωστὴ κοινὴ ἀντιπάθεια πρὸς τὸ πουλὶ αὐτὸ (παντοῦ θεωρεῖται προάγγελος θανάτου), καί, ἐπιπλέον, γιατὶ ἡ *κουκουβάγια* γυρίζει τὶς νύχτες, παρατηρεῖ κρυμένη, πετάει ἀθόρυβα, καραδοκεῖ· συνώνυμα : *γλαῦξ*>*γλαῦκος, σκατοφαγοὺ* (βλ. λήμματα).

κουκουλονισεστέ, τό· μετάξι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουκούλι* (τοῦ μεταξοσκώληκος)+*νισεστὲ* (βλ. λῆμμα).

κουλά! σκατά! τρίχες! (βλ. λῆμμα *κουλό*).

κουλά-ντὲ-παρί! σκατά! τρίχες! νεότερος παραπλανητικός, καὶ πιὸ διακοσμημένος, τύπος τοῦ *κουλά!* (ἐπὶ λέξει σημαίνει : σκατὰ τῶν Παρισίων !).

κουλάρισμα, τό· ἀφόδευση· ἀπὸ τὸ *κουλάρω* (βλ. λῆμμα).

κουλαρισμένος, μετοχή· χεσμένος (βλ. *κουλάρω*).

κουλαρολαστιχού, ἡ· τσίκλα-καθάρσιο· ἀπὸ τὸ *κουλάρω* (βλ. λέξη)+κοινὸ *λάστιχο*.

κουλάρω· ἀφοδεύω· ἀπὸ τὸ *κουλὸ* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουλά, βουέλω κοὺλ-κούλ, κουλάρω, μουτιάζω, πουλοπυργώνω, πυργώνω*.

κουλάρω τὴν ἰσάντες πρεζάντα· χέζω τὴν παρουσία σου, (καὶ μεταφορικῶς) ἀδιαφορῶ γιὰ σένα (βλ. λήμματα *κουλάρω, ἰσάντες, πρεζαντέ*, καθὼς καὶ τὸ ταυτόσημο *πουλοπυργώνω σουάντες*).

κουλάρω τὴν παρουσία σου· σὲ χέζω, (καὶ μεταφορικῶς) ἀδιαφορῶ γιὰ σένα· ἡ ἐτυμολογία περιττή· ταυτόσημο τὸ *κουλάρω τὴν ἰσάντες πρεζάντα* καὶ τὸ *πουλοπυργώνω σουάντες* (βλ. λήμματα).

κουλεμάν, ὁ· βρωμιάρης, ἀδιάφορος· ἄκλιτο, μὲ ἀγγλίζουσαν κατάληξη· ἀπὸ τὸ *κουλὸ* (βλ. λῆμμα)+ἀγγλικὸ *man* (=ἄνθρωπος, ἄντρας), ὁπότε, κυριολεκτικῶς σημαίνει : σκατάνθρωπος· πάντως οὐκ ὀλίγα ὀνόματα τῆς καλιαρντῆς λήγουν μὲ τὴν κατάληξη *-μαν*, δίχως αὐτὴ νὰ εἶναι ἀγγλική.

κουλί, τό· μπέζ, καφετὶ (χρῶμα)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κουλό*, παρὰ ἀπὸ τὸ *κουλὶκ*<*κουλικὸ* (βλ. λήμματα), κατὰ τὸ λαϊκὸ *σκατὶ* (χρῶμα).

κουλίκ, τό· χρῶμα· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *κουλικὸ* (βλ. λέξη).

κουλικά, τά· καλλυντικά, ψιμύθια· ἀπὸ τὸ *κουλικὸ* (βλ. λῆμμα)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό.

κουλικό, τό· χρῶμα· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *couleur*.

κουλικοκάρμπονο, τό· μαῦρο ψιμύθιο (βλ. λήμματα *κουλικὸ* καὶ *κάρμπονο*).

κουλίκωμα, τό· ψιμύθιο, μακιγιάρισμα· ἀπὸ τὸ *κουλικώνω* (βλ. λῆμμα).

κουλικωμένος, μετοχή· ψιμυθιωμένος· ἀπὸ τὸ *κουλικώνω* (βλ. λῆμμα).

κουλικώνω· μακιγιάρω (βλ. λέξη *κουλικά*).

* **κούλ-κούλ**, τό· σκατό· νεότερος ἄκλιτος τύπος τοῦ *κουλὸ* (βλ. λῆμμα).

κουλό, τό· σκατό· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κουλὲς* (τουρκικὰ *kule*=πύργος)· ἐνθυμοῦ τὰ ταυτόσημα *πουλοπυργὶ* (βλ. λῆμμα) τῆς καλιαρντῆς καὶ *κουραδοθημωνιὰ* τῶν ρεμπέτηδων· δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ καταγωγὴ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *culo* (=πάτος, πρωκτός).

κουλόκουτο, τό· καθίκι· ἀπὸ τὸ *κουλό*+*κουτο* (βλ. λέξεις).

κουλοπαπαπά, τό· οὐροδοχεῖο νοσοκομείου, *πάπια*· ἀπὸ τὸ *κουλὸ*+ἠχομιμητικὸ *πά-πά-πά* (τῆς πάπιας).

κουλοσκεμπὲς-κόχλα, ὁ· πατσάς· ἀπὸ τὸ *κουλὸ*+κοινὸ *σκεμπὲς* (τουρκικὰ *işkembe*) καὶ τὸ *κόχλα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

κουλουμπούρα, ἡ· καβγάς· μᾶλλον ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *kalaba* (=συνωστισμός).

κουλουμπούρι, τό· φαγητὸ τουρλού· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κουλουμπούρα* (βλ. λῆμμα).

κουλουμπουριάζομαι· τσακώνομαι ἄγρια (βλ. *κουλουμπούρα*).

* **κουλουμπουριάζω**· καταβροχθίζω, τρώω μὲ βουλιμία· μᾶλλον ἀπὸ τὰ *κουλουμπούρα, κουλουμπουριάζομαι, κουλουμπούρι* (βλ. λέξεις).

κουλουμπουριάρης, ἐπίθετο· καβγατζής· ἀπὸ τὰ *κουλουμπούρα*>*κουλουμπουριάζομαι* (βλ. λήμματα).

κουλουμπουριάρω, ἡ· καβγατζοὺ (βλ. *κουλουμπουριάρης*).

* **κουλουμπούριασμα**, τό· φαγητό· ἀπὸ τὸ *κουλουμπουριάζω* (βλ. λῆμμα).

* **κουλουμπουρόπρουφα**, ἡ· κατάλογος φαγητῶν· ἀπὸ τὸ *κουλουμπούριασμα*+*προύφα*· συνώνυμο τὸ *χαλεμαντόλιστα*.

κουμουνίς-τουρλού, τό· ρούσικη σαλάτα· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *communiste*+*τουρλοὺ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *φλόκια-ρομανόφ*.

* **κουμουνόσκελη**, ἡ· ἔμμηνα· ἀπὸ τὸν νεολογισμὸ-ὕβρη *κουμούνα* (γαλλικὰ *commune*)+κοινὸ *σκέλος* (στὸν πληθυντικὸν ἀριθμό)· ταυτόσημα : *καραφροδιτόσταση, μουνόπασχα, ρουζόσκελο, στάση τῆς καραφροδίτης*.

κουμουνότεκνο, τό· κομουνιστής· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κουμούνα* (συνώνυμο τοῦ *κομουνιστὴς*) + *τεκνο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *καππακάππας* καὶ τὸ *ροζοροβεσπάκης*.

* **κουνελαμπακιάζω**· συντομεύω, κάνω κάτι γρήγορα, ἐπείγομαι· ἀπὸ τὸ *κουνελάμπακος* (βλ. λῆμμα).

* **κουνελάμπακος**, ἐπίθετο· γρήγορος· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουνέλι* (ἰταλικὰ *coniglio*)+ἰταλικὸ *ambascia* (=λαχάνιασμα).

κουνελοκρεατάκης, ὁ· ἁπαλὸς στὴν ἁφή, μαλακὸς σὰν τὸ *κρέας* τοῦ *κουνελιοῦ* (βλ. καὶ τὸ *λαγοκοκκαλάκης*).

κουνιόλα, ἡ· μπράντα· βεβαίως ἀπὸ τὸ κοινὸ *κούνια* (ἰταλικὰ *cuna*).

κουνίστρα, ἡ· δίσκος μουσικῆς· γιατὶ *κουνιέται*· ὁ λαὸς *κουνίστρα* ἀποκαλεῖ τὴν ναζιάρα γυναίκα, τὴν καμωματού· συνώνυμα : *κοκκαλοφωνού, μπουρόπιτα* (βλ. λήμματα).

κουόρα, ἡ· καρδιά· ἰταλικὰ *cuore*.

κουοράρομαι· ἐρωτεύομαι· ἀπὸ τὸ *κουόρα* (βλ. λῆμμα).

κουοροκουραβέλτα, ἡ· ἔρως· ἀπὸ τὸ *κουόρα*+*κουραβέλτα* (*βλ.* λήμματα), ὁπότε ἡ λέξη μας σημαίνει : καρδιὰ-συνουσία, αἴσθημα-συνουσία.

κούπ, τό· ποτήρι· ἴσως παραφθορὰ τῆς κοινῆς λέξεως *κούπα* (λατινικὰ *cupa*), ἤ, κατ' εὐθεῖαν, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *coupe* (=φλιτζάνι).

κουπάρω· κόβω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ταυτόσημο γαλλικὸ *couper*.

κουποκάρνα, ἡ· μπριζόλα (ἀκριβέστερον : κομένο κρέας)· ἀπὸ τὸ *κουπάρω*+*κάρνο* (βλ. λήμματα).

κουποκάρνα στή χορχόρα, ἡ· μπριζόλα ψητὴ (βλ. λήμματα *κουποκάρνα* καὶ *χορχόρα*).

κουπομπελές, ὁ· εὐνοῦχος· ἀπὸ τὸ *κουπάρω*+*μπελέ*, ἤτοι : κομένος ὄρχις· ὁ καυλιάρης λέγεται *πλενομπελὲς* (βλ. λῆμμα).

κουραβάλιασμα, τό· συνουσία· ἀπὸ τὸ *κουραβάλω* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *κουραβέλτα, κουραβελτόσημο, σαρμελοχαμόγελο*.

κουραβαλμένος, μετοχή· γαμημένος (βλ. *κουραβάλω*).

κουραβάλω· συνουσιάζομαι (ἐνεργητικῶς)· τὸ ρῆμα στὴ μέση φωνὴ λαμβάνει παθητικὴν σημασίαν· ἀγνώστου ἐτύμου.

κουραβέλτα, ἡ· συνουσία· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *κουραβάλιασμα, κουραβελτόσημο, σαρμελοχαμόγελο* (βλ. λήμματα).

κουραβελτόζουμο, τό· σπέρμα· ἀπὸ τὸ *κουραβέλτα*+*ζουμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *τρεμόζουμο, μπουλκουμὲ, τεκνοκαλλιεργίστρα, λαχανιαζόζουμο, σαρμελόζουμο, φλόκι*.

κουραβελτοπουριάζω· παθαίνω σεξουαλικὴν ἀνεπάρκεια ἢ

ἀνικανότητα (βλ. *κουραβέλτα* καὶ *πουρος*).
κουραβελτοπούριασμα, τό· σεξουαλικὴ ἀνεπάρκεια, ἐρωτικὴ ψυχρότης (βλ. *κουραβελτοπουριάζω*).
κουραβελτόσημο, τό· συνουσία· ἀπὸ τὸ *κουραβέλτα* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σῆμα* (κατὰ τὸ *μπαρόσημο*)· συνώνυμα : *κουραβάλιασμα, κουραβέλτα, σαρμελοχαμόγελο*.
κουραντά, ἡ· χτένα· ἀγνώστου ἐτύμου.
κουραντάδικο, τὸ· κουρεῖο (βλ. *κουραντά*).
κουραντάρω· χτενίζω (βλ. *κουραντά*).
κουρκουζέλω, ἡ· βρεμένη· ἀγνώστου ἐτύμου.
κουρκουλετζού, ἡ· πουτανιάρα· ἀγνώστου ἐτύμου.
κουρνταβιά, ἡ· ἀμυγδαλιά· ἀπὸ τὸ *κουρνταβό* (βλ. λῆμμα).
κουρνταβό, τό· ἀμύγδαλο· ἔτσι ἀκριβῶς τὰ λένε οἱ ἀρβανίτες· οἱ ξηροὶ καρποί, γενικῶς, ὀνομάζονται *σιτεμένες φοῦσκες* (βλ. λῆμμα).
* **κουροῦνες**, οἱ· σκέρτσα, πουτανίστικα καμώματα· μόνο στὸν πληθυντικὸν ἀπαντᾶται· πάντα συνοδεύεται ἀπὸ τὸ ρῆμα-κλειδί *βουέλω* (βλ. λῆμμα)· ἡ λέξη μας ἀπὸ τὴν *κουρούνα*, πουλὶ γνωστὸ γιὰ τὸ θράσος του.
κουρσικαντρέ, ἡ· κοσμικὴ ἱπποδρομία· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κούρσα*>*κουρσικὸ* (κατὰ τὸ *κανὶ*>*κανικὸ*)+γαλλικὸ *entrée* (= εἴσοδος), ἐξ οὗ τὸ *ἀντρέρα* (βλ. λῆμμα).
κουρσικεμές, ὁ· ταξιτζής· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κούρσα* (γαλλικὰ *course*)· τὸ ταξὶ λέγεται *μπερντετρόκι* (βλ. λῆμμα).
κούσα, ἡ· κούκλα· ἀγνώστου ἐτύμου.
κουσελῆς, ἐπίθετο· προδότης· ἀπὸ τὸ *κουσέλι* (βλ. λῆμμα).
κουσέλι, τό· κακιὰ λέξη, κουτσομπολιό· ἀγνώστου ἐτύμου.
κουσέλια, ἡ· προδοσία· ἀπὸ τὸ *κουσέλι* (βλ. λῆμμα).
κουσέλιασμα, τό· προδοσία (βλ. *κουσέλια*).
κουσκουέτζα, ἡ· παλιοκουβέντα, παλιόλογο· ἀπὸ τὸ *κουσκούσι*+ἰταλίζουσα κατάληξη.
κουσκουσεύω· κουτσομπολεύω· ἀπὸ τὸ *κουσκούσι* (βλ. λέξη).
κουσκούσι, τό· κουτσομπολιό· προφανῶς ὀνοματοποιΐα ἤχου (*κοὺς-κούς*), ἀφοῦ τὸ κουτσομπολιὸ γίνεται, συνήθως, ψιθυριστά· ὡστόσο ὑπάρχει καὶ τὸ ψιλοκομένο σπιτικὸ ζυμαρικὸ *κουσκούσι* (τουρκικὰ *kuskus*).
κουσκουσού, ἡ· κουβέντα· ἀπὸ τὸ *κουσκούσι* (βλ. λῆμμα).
κουσκουσοφέγης, ὁ· δημοσιογράφος (βλ. *κουσκουσοφέγι*).
κουσκοσοφέγι, τό· ἐφημερίδα (ἀκριβέστερον : φύλλο μὲ κουτσομπολιά)· σύνθετο ἀπὸ τὸ *κουσκούσι*+*φέγι*.
κουσούμι, τό· βρισιά, κακιὰ λέξη· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σουσούμι*.

κουσουμιάζω· κουτσομπολεύω, κακολογῶ· ἀπὸ τὸ *κουσούμι* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουσούμια, ἀνοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων, καζεϊνιάζω, μπενάβω ἀνθυγιεινά*.
κουταλιά, ἡ· ἐρωτικὴ χειρονομία· ἀπὸ τὸ σχῆμα καὶ τὴν κίνηση τῆς παλάμης· ἔτσι τὸ λένε καὶ οἱ μάγκες· ἡ κουταλιὰ στὴν καλιαρντὴ λέγεται *κάπια* (βλ. λέξη).
κουταλιάζω· βάζω χέρι, κάνω ἐρωτικὴ χειρονομία· ἀπὸ τὸ *κουταλιά*, καὶ κατὰ τὸ μάγκικο *παίρνω κουταλιά*· ταυτόσημα: *ἀβέλω μπιεσμάν, ἀβέλω μπρατέλο, ἀβέλω κάπι, βουέλω μπράτες* (βλ. λήμματα).
κουτζίνος, ὁ· ἀδελφός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *cugino* (=ἐξάδελφος)· συνώνυμα : *ἀδρέφω* καὶ *ἄφακος* (βλ. λήμματα).
-κουτι· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ποὺ σημαίνει : κουτί, δοχεῖο, κοιλότης, κιβώτιο (βλ. καὶ *-κουτο*)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουτί*.
-κουτο· τελευταῖο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· τίθεται ἀντὶ τοῦ *-κουτι* (βλ. λῆμμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουτί*.
κουτουλόσβουρα, ἡ· ζάλη· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κούτελο* καὶ *σβούρα*.
κουτουλοσβουριάζω· ζαλίζω (βλ. *κουτουλόσβουρα*).
κουτουλοσβουριασμένος, μετοχή· ζαλισμένος (βλ. τὸ λῆμμα *κουτουλοσβουριάζω*).
κόφ-μεσίκ, ἡ· ξεσχισμένος κίναιδος· ἀπὸ τὸ μάγκικο *κόφα*<*κουφάλα*+*με-σὶκ* (βλ. λῆμμα)· ἀρκετὰ συνώνυμα.
κόχλα, ἡ· βράση, βραστὴ (βλ. τὸ *κοχλάρω*).
κοχλάρω· βράζω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *κοχλάζω*.
κόχλα-τρεμουλιάρα, ἡ· πηχτή (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *κόχλα* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *τρεμουλιάρα*.
κοχλομολιάζω· ζεματίζω· ἀπὸ τὸ *κόχλα*+*μολιάζω* [ἐδῶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν: μουσκεύω (βλ. σχετικὰ λήμματα)].
κράκρα, τό· δίψα· ἠχομιμητικῆς προελεύσεως· *κοράκιασα ἀπὸ τὴ δίψα, καί, ἔκανα κρὰ γιὰ νερό*, λέει ὁ λαός· συνώνυμο τὸ *μπλούκρου* (βλ. λέξη).
κρακραλωλού, ἡ· βραδύγλωσση· ἀπὸ τὸ ἠχομιμητικὸ *κρὰ-κρὰ*+κοινὸ *λωλός*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ γνωστὸ *κεκὲς* ἢ *κεκεμὲς* (τουρκικὰ *keke* ἢ *kekeme*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
κρατολακρίμω, ἡ· ἀδιάβροχο (ἐπακριβῶς : αὐτὸ ποὺ *κρατάει* τὴ βροχή)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρατῶ*+*λακρίμω* (βλ. λῆμμα)· ἡ ὀμπρέλα λέγεται *καπολακρίμω*, ἐνῶ τὸ ἀδιάβροχο εἶναι γνωστὸ καὶ ὡς *μολοκαπότα*.
κρεβατοδεξίωση, ἡ· ὁλονύκτια παρὰ φύσιν συνουσία· ἀπὸ τὸ *κρεβάτι*+*δεξίωση* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κρεμάλα, ἡ· γάμος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρεμάλα* (βλ. καὶ *βακουλοκρεμάλα*)· καὶ ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ σκωπτικῶς τὸν γάμο *κρεμάλα*.

κρεμαλότεκνο, τό· κουμπάρος· ἀπὸ τὸ *κρεμάλα+τεκνο* (βλ. λήμματα).

κρεμιέμαι· παντρεύομαι (βλ. *κρεμάλα*, *βακουλοκρεμάλα*, *βακουλοκρεμιέμαι*).

κρεμοκαποκάρνι, τό· μουσακάς, παστίτσιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρέμα+κάπα+καρνο* (ἤ, *κρέμα+κουποκάρνα*).

κρετινάκης, ἐπίθετο· ἠλίθιος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *cretino*+παραπλανητικὴ κατάληξη *-ακης*.

κρετινού, ἡ· ἠλίθια (βλ. *κρετινάκης*).

κρόσημα, τό· σταυροκόπημα· ἀπὸ τὸ *κρόσος* (βλ. λέξη).

κροσιάζομαι· σταυροκοπιέμαι (βλ. *κρόσος*).

κρός-κροσέ, τό· χαρτοπόλεμος· ἀγνώστου ἐτύμου.

κροσονισεστοσφηνιά, ἡ· σταυροβελονιά· σύνθετο ἀπὸ τὸ *κρόσος+νισεστὲ+σφηνιὰ* (βλ. λήμματα).

κρόσος, ὁ· σταυρός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *croce* (ἀγγλικὰ *cross*)· συνώνυμο τὸ *δρακοτζάστης* (βλ. λῆμμα).

κροταλιάρες, οἱ· χειροπέδες· γιατὶ κλείνουν μὲ ἰδιάζοντα *κρότο*· συνώνυμο τὸ *φτηνογερακίνες* (βλ. λέξη).

κρόταλο, τό· βραχιόλι· γιατὶ ὅταν ἡ γυναίκα κουνάει τὰ χέρια της τὰ βραχιόλια *κροτοῦν*· συνώνυμο τὸ *γεράκω* (βλ. λῆμμα).

κροτάλω, ἡ· κίναιδος τοῦ δρόμου, φτωχομπινές· γιατὶ ἡ διέλευσή του κάνει *κρότο* (πειράγματα, ἰαχές).

* **κρουάκης**, ἐπίθετο· βρώμικος· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **κρούικο**, τό· βρώμικο (βλ. *κρουάκης*).

* **κρουού**, ἡ· βρώμικη· (βλ. *κρουάκης*).

* **κρυσταλλοσινού**, ἡ· τηλεόραση (δέκτης)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρύσταλλο+σινὲ* (γαλλικὰ *ciné*=κινηματογράφος)· συνώνυμο τὸ *ἀντίκρω* (βλ. λῆμμα).

κρυφή, ἡ· κρυφὸς κίναιδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρυφή*· γιὰ τοὺς κάθε λογῆς κίναιδους ἡ καλιαρντὴ διαθέτει τουλάχιστον 40 λέξεις-χαρακτηρισμούς.

κρύφω, ἡ· κρυφὸς κίναιδος (βλ. τὸ *κρυφή*).

κυβοκοκκάλα, ἡ· μπαρμπούτι (βλ. *κυβοκόκκαλο*)· συνώνυμο : *κοκκαλιά*.

κυβοκοκκαλιάζω· παίζω μπαρμπούτι, ρίχνω ζάρια (βλ. *κυβοκόκκαλο*).

κυβοκοκκαλιάρης, ὁ· αὐτὸς ποὺ παίζει ζάρια, κουμαρτζῆς (βλ. *κυβοκόκκαλο*, *κυβοκοκκαλιάζω*)· συνώνυμο : *κοκκαλιάρης*.

κυβοκόκκαλο, τὸ ζάρι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κύβος* καὶ *κόκκαλο*· συνώνυμο : *κοκκάλι* (βλ. λῆμμα).

κυκλοδικελτού, ἡ· θέα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κύκλος+δικελτοὺ* (βλ. λῆμμα), ἤτοι : κυκλικὴ ματιά.

κυλίστρα, ἡ· ρόδα, τροχός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κυλῶ* (κατὰ τὸ *κουνῶ*>*κουνίστρα*).

κυπαρισσότεκνο, τό· ψηλέας, κρεμανταλάς, μαντράχαλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κυπαρίσσι+τεκνο* (βλ. λῆμμα).

* **κυρία νταμίρα**, ἡ· χασισοποσία· τὸ *νταμίρα* (=χασίσι) δανεισμένο ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν χασικλήδων· ἡ ἔκφραση ἐξόχως παραπλανητική· τὸ χασίσι λέγεται *νταμίρα*, *νταμιρότριμα*, *ρίγανη*, *χορτομπίγα* (βλ. λέξεις).

* **κύριος γιάγκος**, ὁ· ἁπλοϊκός, ἀφελής, ἀπονήρευτος· ἀνάλογες ἐκφράσεις χρησιμοποιεῖ κι ὁ λαός· ἡ ἔκφραση ἀκουστικῶς δημιουργεῖ παραπλανητικὲς ἐντυπώσεις.

κωλκάνα, ἡ· καμωματού, κουνίστρα· ἀπὸ τὸ *κῶλος+κανί*· ὁ πρῶτος τύπος τῆς λέξεως ἦτο *κωλοκάνα*.

κωλοκλακλάς, ὁ· πρεσβευτής· ἴσως ἐπειδὴ φοροῦν φράκο· γιαυτὸ ἀκριβῶς ὁ λαὸς τοὺς ἀποκαλεῖ *ψαλιδόκωλους*.

κωλοτσιτσίρι, τό· ζιζάνιο· ἀπὸ τὸ *κωλοτσιτσιρίζω* (βλ. λῆμμα), ἀφοῦ κάθε ζιζάνιο μᾶς βασανίζει μὲ τὰ καμώματά του.

κωλοτσιτσιρίζω· βασανίζω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κῶλος+τσιτσιρίζω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κωλοτσιτωμένος, ὁ· μετοχή· ξεσχισμένος, καταγαμημένος (βλ. τὸ *κωλοτσιτώνω*)· ἀρκετὰ συνώνυμα.

κωλοτσιτώνω· ξεσχίζω τὸν πρωκτὸ κιναίδου κατὰ τὴν συνουσία· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κῶλος+τσιτώνω*.

Λ

λάγκα, ἡ· νερό· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *l' acqua*.

λαγκάρισμα, τό· πότισμα (βλ. τὸ *λαγκάρω*).

λαγκάρω· ποτίζω (βλ. τὸ *λάγκα*).

λαγοκοκκαλάκης, ὁ· σωματικῶς εὐαίσθητος, ὁ μὴ μοῦ ἅπτου· ἀπὸ τὰ κοινὰ *λαγὸς+κόκκαλο*· ἀνάλογο τὸ *κουνελοκρεατάκης* (βλ. λῆμμα).

λαίδη, ἡ· κίναιδος (βλ. *λέδη*).

* **λακιράρω**· ὁμιλῶ· ἀπὸ τὸ *λακίρι* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *ἀβέλω νάψες*, *μπενάβω*, *μπουάβω*.

* **λακίρι**· ὁμιλία· ἀπὸ τὸ μάγκικο *λακιρντὶ* (τουρκικὰ *lâkırdı*= συνομιλία, φλυαρία)· συνώνυμο τὸ *μπέναμα* (βλ. λῆμμα).

* **λακιροβυζοὺ**, ἡ· ἐκφωνήτρια· ἀπὸ τὸ *λακίρι* (βλ. λέξη)+κοινὸ *βυζί*.
λακράρω· κλαίω (βλ. *λάκριμο*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κατόλια, ἀβέλω κελορόσολα, κουελοφλοκιάζω*.
λακρίμι, τό· κρεμύδι· ἀπὸ τὸ *λάκριμο* (βλ. λῆμμα), γιατὶ ὅταν τὸ ξεφλουδίζεις κλαῖς.
λάκριμο, τό· δάκρυ· λατινικὰ *lacrimum*>ἰταλικὰ *lacrima*· συνώνυμα : *κατόλια, κελορόσολα, κουελορόσολα, λακριστό, κουελοφλόκι* (βλ. λήμματα).
λακριμομουτσεμένη, ἡ· τραγωδία, δραματικὸ ἔργο· ἀπὸ τὸ *λάκριμο+μουτσεμένη* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα: *κουελοφλοκοπαλκού, κουελοφλοκόραμπα*.
λακριμομουτσού, ἡ· τραγωδία, δραματικὸ ἔργο· νεότερος τύπος τοῦ *λακριμομουτσεμένη* (βλ. λῆμμα).
λακριμοντουμάνι, τό· βαριὰ συννεφιά· ἀπὸ τὸ *λακρίμω* (βλ. λέξη)+κοινὸ *ντουμάνι* (τουρκικὰ *duman*).
λακρίμω, ἡ· βροχή· ἀπὸ τὸ *λάκριμο* (βλ. λῆμμα), ἀφοῦ οἱ ψιχάλες μοιάζουνε μὲ δάκρυα, ἤ, γιατὶ ὅταν βρέχει εἶναι σὰ νὰ κλαίει ὁ οὐρανός· συνώνυμο τὸ *σιελοκουελοφλοκού*.
λακριστό, τό· δάκρυ (βλ. *λάκριμο*)· συνώνυμα : *κατόλια, κελορόσολα, λάκριμο, κουελοφλόκι* (βλ. λήμματα).
λάλα, ἡ· κακόγλωσση, μοχθηρή· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *λαλῶ*· πάντως στὴν τουρκικὴ *lâla* σημαίνει : παιδαγωγός, ἀρχιευνοῦχος.
λάλης, ὁ· εἰλικρινὴς φίλος· χαϊδευτικὴ προσωνυμία (βλ. καὶ *γατάκια-λάλης*)· στὴν τουρκικὴ *lâl* σημαίνει πολύτιμος λίθος, καὶ *lâle* τουλίπα.
λαμάρω· σμπρώχνω, ὑποβοηθῶ· ἄγνωστης ἀρχῆς (βλ. καὶ τὸ *κακλαμάρω*).
λαμπάκης, ὁ· πεντακάθαρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *λάμπω*, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ γνωστοῦ *λαμπίκος* (ἀραβικὰ *al ambik*).
* **λαναρατζής**, ὁ· ἐργάτης· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιο *Λαναρᾶ*, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται τὸ κοινὸ *λανάρι*· παρομοίως, τὸ ἐργοστάσιο Ρετσίνα ἐδάνεισε τὸ ὄνομά του σὲ εἶδος λαϊκοῦ ὑφάσματος.
* **λαναρατζού**, ἡ· ἐργάτρια (βλ. *λαναρατζής*).
λάρα, ἡ· μεγάλο πέος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψωλάρα*<*ψωλή*.
λαρδάρω· παχαίνω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γνωστὸ *λαρδί* (ἰταλικὰ *lardo*).
λατέρνα, ἡ· ψιμυθιωμένος κίναιδος· ἀπὸ τὰ στολίδια τῆς *λατέρνας*· γιὰ τοὺς κάθε εἴδους κίναιδους ἢ καλιαρντὴ διαθέτει συνολικῶς πάνω ἀπὸ 40 λέξεις - χαρακτηρισμούς· ἡ λατέρνα, σὰν λέξη, προέρχεται ἀπὸ τὴν ἰταλικὴ *laterna*· πάντως ἡ ἐπιτυχὴς παρομοίωση χρησιμοποιεῖται εὐρέως ἀπὸ τὸν ἀστικὸ πληθυσμό.

λατινικά, τά· ἡ γλώσσα τῶν κιναίδων· συνώνυμα : *λουμπινίστικα, βαθιὰ λατινικά, ἐτροῦσκα, καλιαρντά, ντούρα λιάρντα, λιάρντω* (βλ. πρόλογο καὶ σχετικὰ λήμματα)· τὸ ἰδίωμα αὐτὸ λέγεται ἔτσι γιατὶ εἶναι πραγματικὰ *λατινικὰ* γιὰ τὸν ἀδαῆ.
λατρομπουριάρης, ὁ· γλεντζές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λάτρης* (*λατρεύω*) +*μπουριάρι* (βλ. λῆμμα).
λατρομπουριάρω, ἡ· γλεντζοὺ (βλ. τὸ *λατρομπουριάρης*).
λατσά(!) ἐπίρρημα· καλά ! ὡραῖα ! λαμπρά ! ἐντάξει ! ἀπὸ τὸ *λατσὸς* (βλ. λῆμμα).
λατσάβελες(!) χαιρετισμός· καλῶς ὅρισες ! καλῶς τονε ! καλῶς ἦρθες ! ἀπὸ τὸ *λατσαβέλω* (βλ. λῆμμα).
λατσαβέλω· καλωσορίζω· ἀπὸ τὸ *λατσὰ+ἀβέλω* (βλ. λήμματα).
λατσά χαλέματα, τά· ἀκριβὰ φαγητὰ (βλ. *λατσὸς* καὶ *χαλέματα*).
λατσο- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἀπὸ τὸ ἐπίθετο *λατσὸς* (βλ. λῆμμα).
λατσοβεγγέρα, ἡ· ἑσπερίδα, δεξίωση· ἀπὸ τὸ *λατσο*+γνωστὸ *βεγγέρα* (ἰταλικὰ *veggheria*).
λατσοδίκελμα, τό· ξαναντάμωμα, ἐπανιδεῖν· ἀπὸ τὸ *λατσο+δίκελμα* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὸν ἀποχαιρετισμὸ *στὸ λατσοδίκελμα*).
λατσοκαγκέλα, ἡ· χρυσάφι (ἀκριβέστερον : ὡραῖο μέταλλο)· ἀπὸ τὸ *λατσο+κάγκελο*· συνώνυμο τὸ *μπουκοφέρο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
λατζοκαζάντω, ἡ· τύχη, γούρι· ἀπὸ τὸ *λατσο* (βλ. λῆμμα)+ γνωστὰ *καζάντι* ἢ *καζαντῶ* [τουρκικὰ *kazanmak* (=κερδίζω) καὶ *kazanç* (=κέρδος)].
λατσολίγκα, ἡ· καθαρεύουσα· ἀπὸ τὸ *λατσο+λίγκα* (βλ. λήμματα).
λατσολίθαρο, τό· διαμάντι (ἐπὶ λέξει : ὡραία πέτρα)· ἀπὸ τὸ *λατσο*+κοινὸ *λιθάρι*.
λατσό-μόλ, τό· πιοτὸ (ἀκριβέστερον : ὡραῖο ὑγρό, ὡραῖο νερό)· ἀπὸ τὸ *λατσὸ* καὶ τὸ *μὸλ* (βλ. λήμματα).
λατσομπενάβω· συμβουλεύω, μιλάω γνωστικά, ὁρμηνεύω· ἀπὸ τὸ *λατσο+μπενάβω* (βλ. λέξεις).
λατσομπουράκης, ἐπίθετο· καλλίφωνος (βλ. *λατσο* καὶ *μπουριάρι*).

λατσομπουράκω, ἡ· καλλίφωνη (βλ. *λατσομπουράκης*).
λατσομπουρότσαρδο, τό· ὠδεῖον· ἀπὸ τὸ *λατσο+μπουριάρι+τσαρδο* (βλ. λήμματα).
λατσονουνιάζομαι· σκέφτομαι καλοπροαίρετα (βλ. *λατσο+νουνιάζομαι*).
λατσονουνιαστής, ὁ· αὐτὸς ποὺ σκέφτεται καλοπροαίρετα (βλ. τὸ *λατσονουνιάζομαι*).
λατσονταμπουρκουαρισμένος, μετοχή· καλῶς δικαιολογημένος (βλ. τὸ *λατσονταμπουρκουάρω*).
λατσονταμπουρκουάρω· δικαιολογῶ καλῶς· ἀπὸ τὸ *λατσο+νταμπουρκουάρω* (βλ. λήμματα).
λατσό-ντούπ, τό· μασάζ (ἐπὶ λέξει : γλυκὸ *ξύλο*)· ἀπὸ τὸ *λατσὸ* καὶ τὸ *ντοὺπ* (βλ. λήμματα).
λατσός, ἐπίθετο· ὡραῖος, καλός· μᾶλλον πρόκειται περὶ γύφτικης λέξεως.
λατσοσκούτουλο, τό· ἄρωμα· ἀπὸ τὸ *λατσο+σκούτουλα*, ἤτοι : ὡραία κολόνια.
λατσοσύνη, ἡ· ὀμορφιά, πνευματικὴ καλλιέργεια· ἀπὸ τὸ *λατσὸς* (βλ. λῆμμα *τῆς λατσοσύνης*).
λατσοτέμπα, ἡ· καλοκαίρι, καλοκαιρία (βλ. λήμματα *λατσο* καὶ *τέμπο*)· συνώνυμο τὸ *ξελογιάστρα*· οἱ λοιπὲς ἐποχὲς λέγονται *τουρτουροὺ* (=ἄνοιξη), *πάνχαλο* (=φθινόπωρο), *μπουζιάρης* (=χειμώνας).
λατσόφλορο, τό· ὡραῖο λουλούδι (βλ. λέξεις *λατσο* καὶ *φλόρι*).
λατσοφουρτούνας, ὁ· τυχερός, εὐτυχής· ἀπὸ τὸ *λατσο*+ἰταλικὸ *fortuna* (=τύχη).
* **λαφροτέστας**, ἐπίθετο· ἄμυαλος (ἀκριβέστερον : ἐλαφρὸ κεφάλι)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἐλαφρὸς+τέστα* (βλ. λῆμμα).
* **λαχανιαζόζουμο**, τό· σπέρμα· ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *λαχανιάζω +ζουμο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *τρεμόζουμο, μπουλκουμέ, φλόκι, κουραβελτόζουμο, τεκνοκαλλιεργίστρα, σαρμελόζουμο*.
λεβεντόμαντρα, ἡ· φυλακή· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *λεβέντης* (τουρκικὰ *levend*, ἰταλικὰ *leventi*)+*μάντρα*· συνώνυμο τὸ *χούμση* (βλ. λῆμμα).
λεγκράκης, ἐπίθετο· εὔθυμος, πεταχτός, κεφάτος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀλέγκρος* (ἰταλικὰ *allegro*)+παραπλανητικὴ κατάληξη *-ακης*.
λέδη, ἡ· κίναιδος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *λαίδη*<ἀγγλικὰ *lady*· πλεῖστα ὅσα συνώνυμα.
* **λέπι**, τό· ἀκαθαρσία, βρωμιά· μᾶλλον ἀπὸ τὰ *λέπια* τῶν ψαριῶν, ποὺ ἀποβάλλονται σὰν ἀκαθαρσίες· συνώνυμο τὸ *λέσι* (βλ. λέξη).
λεπιδόφολα, ἡ· μακελιό, σφαγή, αἱματηρὴ σύγκρουση· ἀπὸ τὰ κοινὰ *λεπίδι+φόλα*.

λεσάρω· ἀφήνω, παρατῶ· ἰταλικὰ *lasciare*.
λέσι, τό· ἀκαθαρσία, βρωμιά, λίγδα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *λέσι* (τουρκικὰ *leş*), ποὺ σημαίνει : ψοφίμι, πτῶμα, βαριὰ ἀποφορά· συνώνυμο τὸ *λέπι* (βλ. λῆμμα).
λεσονότσαρδο, τό· σχολεῖο· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *lecon+τσαρδο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *μπουτοτέκνα*.
λεσοτζάστρα, ἡ· σκούπα, σάρωθρο· ἀπὸ τὸ *λέσι+τζάστρα*, ἤτοι : διώχτρα τῆς βρωμιᾶς.
λέτι, τό· κρεβάτι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *letto*· συνώνυμα : *κουελοσφαλόκουτο, μπισέντα, πισελόπλακα* (βλ. λήμματα).
λέτρα, ἡ· ἐπιστολή, ἔγγραφο, κλήση, κάθε χαρτὶ γραμμένο· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *lettera* ἢ τὸ γαλλικὸ *lettre*· συνώνυμο τὸ *προύφα* (βλ. λῆμμα).
λέτρα-κακακά, ἡ· τηλεγράφημα· τὸ *κά-κά-κὰ* ἠχομιμητικό, ἐνθυμίζον τὸ πλῆκτρο τοῦ τηλεγραφητοῦ· συνώνυμο τὸ *προύφα-μὸρς* (βλ. λῆμμα).
λέτρα-καραμπόλα, ἡ· ἀλληλογραφία· βεβαίως ἀπό τὴν γνωστὴ *καραμπόλα* (ἰταλικὰ *carambola*) τοῦ μπιλιάρδου.
λέτρα-πλερέζα, ἡ· ἀπόδειξη ἐνοικίου· ἀπὸ τὸ *λέτρα+πλερέζα*, ἤτοι : μαῦρο χαρτί, πένθιμο ἔγγραφο· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *σκοτεινόπρουφα*· παρόμοιο τὸ *λυπητερὴ* (=λογαγαριασμὸς στὴν ταβέρνα) τῶν ρεμπέτηδων.
λέτρα-σαΐτα, ἡ· ἐπείγουσα ἐπιστολή· ἀπὸ τὸ *λέτρα*+κοινὸ *σαΐτα* [ἰταλικὰ *saetta*<λατινικὰ *sagitta* (=βέλος)].
λέτρα-σημάδω, ἡ· συστημένο γράμμα· ἀπὸ τὸ *λέτρα*+κοινὸ *σημάδι*.
λέτρα τῆς ταραχῆς, ἡ· πᾶν ἔγγραφο ποὺ προξενεῖ μεγάλη *ταραχὴ* στὸν παραλήπτη· συνώνυμο τὸ *προύφα τῆς ταραχῆς* (βλ. λῆμμα).
λετρο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *λέτρα* (ἢ *λέτρο*).
λέτρο, τό· ἐπιστολή, ἔγγραφο, κλήση, χαρτὶ γραμμένο (βλ. τὸ *λέτρα*).
λετρόσταμπα, ἡ· γραμματόσημο· ἀπὸ τὸ *λετρο+στάμπα* (βλ. λήμματα).
λετρότεκνο, τό· ταχυδρόμος· ἀπὸ τὸ *λετρο+τεκνο* (βλ. λήμματα).
λετσόνα, ἡ· μάθημα· ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἰταλικὸ *lezione*.
λιάρντα, ἡ· ἡ κρυφὴ καλιαρντή, ἡ βαθιὰ argot τῶν κιναίδων· διαθέτει λίγες λέξεις, ποὺ τὶς κατέχουν ἐλάχιστοι κίναιδοι (βλ. καὶ πρόλογο)· τὸ *λιάρντα* βγαίνει ἀπὸ τὸ *καλιαρντά*·

συνώνυμα : *λιάρντω, ντούρα λιάρντα.*
λιάρντω, ἡ· ἡ κρυφὴ καλιαρντὴ (περισσότερα στὸ λῆμμα *λιάρντα*).
λιγδομπερντές, ὁ· ἄφραγκος, μπατίρης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λίγδα* (ἢ *λίγδας*, ἢ *λιγδιάρης*)+*μπερντὲ* (βλ. λῆμμα).
λίγκα, ἡ· γλῶσσα (ὡς μέσον ἐκφράσεως)· ἡ γλώσσα, ὑπὸ τὴν ἀνατομικὴν ἔννοιαν, ὀνομάζεται *ροσόλω* (βλ. λῆμμα)· πάντως ἡ λέξη μας κατάγεται ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *lingua*.
λιμνοφλόρι, τό· νούφαρο (καὶ ἐπακριβῶς : λουλούδι τῆς λίμνης)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λίμνη*+*φλόρι* (βλ. λῆμμα).
λιμνοφρέζα, ἡ· ψάρι τοῦ γλυκοῦ νεροῦ, λιμνίσιο ψάρι, ποταμόψαρο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λίμνη*+*φρέζα* (βλ. λῆμμα).
λιμνόφρισα, ἡ· ἀκρογιάλι· πιθανῶς ἀπὸ τὸ *λίμνη*+*φρίζα* (γαλλικὰ *frise*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· στὴν καλιαρντὴ *φρίζα* σημαίνει ψάρι (βλ. λῆμμα).
λιμπερτά, ἡ· ἐλευθερία· στὴν ἰταλικὴ *libertà*.
λιμπερτόζα, ἡ· ἐλεύθερη, ἐλευθερία (βλ. *λιμπερτόζος*).
λιμπερτόζος, ἐπίθετο· ἐλεύθερος (βλ. τὸ *λιμπερτά*).
λιμπερτώνω· ἐλευθερώνω· ἀπὸ τὸ *λιμπερτὰ* (βλ. λῆμμα).
λίμπρο ντ' όρο, τό· ὑπηρεσία σημάνσεως, ἐγκληματολογικὴ σήμανση· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἑπτανησιακὸ *Λίμπρο ντ' όρο* (Libro d' oro), μὲ καυστικὴν εἰρωνία καὶ σαρκασμό.
λιόγερμα, τό· βραδάκι, ἀπόγεμα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λιόγερμα*.
* **λοιμόρος**, ἐπίθετο· ἀποκρουστικός, ἀπλησίαστος, ἀηδιαστικώτατος· μᾶλλον ἀπὸ τὰ γνωστὰ *λοιμώδη* νοσήματα, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται καταγωγὴ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *limo* (=λάσπη)· συνώνυμα : *ἄπιαστος, ἄχαλος, βοῦρλο* (βλ. λήμματα).
λουάχατη λέτρα, ἡ· ἐπιστολὴ ἐξωτερικοῦ· ἀπὸ τὸ *λουάχατος* +*λέτρα*· συνώνυμο τὸ *ντικοτὴ προύφα* (βλ. σχετικὲς λέξεις).
λουαχατόζο, τό· ἐξωτερικό, ἀλλοδαπὴ (βλ. *λουάχατος*)· τὸ ἐσωτερικὸ λέγεται *άχατόζο*.
λουάχατος, ἀντωνυμία· ἐκεῖνος, αὐτὸς ἐκεῖ, μακρινός, νάτος (!), νά ! ἐκεῖνος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ἢ γαλλικὸ ἐπίρρημα *là* (=ἐκεῖ)+*ἄχατος* (βλ. λέξη).
λουγκίμια, τά· χορταρικά· συνήθως ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *legume*, παρὰ ἀπό τὸ γαλλικὸ *légume*.
λουγκιμοπουρού, ἡ· χορταρού, πλανόδια πωλήτρια χόρτων (βλ. *λουγκίμια* καὶ *πουρή*).
λούγκρα, ἡ· πολὺ κακιά, μοχθηρή· ἀγνώστου ἐτύμου· τὸ γαλλικὸ *lougre* (=μικρὸ ἀκτοπλοϊκὸ) δὲν φαίνεται νὰ σχετίζεται μὲ τὴ λέξη μας· ὁ λαὸς χρησιμοποιεῖ τὴν λέξη.

λουγκράρω· κακιώνω (βλ. τὸ *λούγκρα*).
λουηβραχνός, ὁ· ραδιοεκφωνητής· ἡ λέξη σημαίνει : αὐτὸς ποὺ τὰ λέει γρήγορα (ὅπως ἔτρεχε ὁ *Λούης*) καὶ *βραχνά*· τὸ ὄνομα τοῦ Λούη χρησιμοποιεῖται καὶ στὶς λέξεις *όκιολούης* καὶ *σιδερομὸλ τοῦ Λούη* (βλ. λήμματα).
λουκία, ἡ· γυναίκα ἐλαφρῶν ἠθῶν (πάντως ὄχι πόρνη)· ἀπὸ τὸ κύριο ὄνομα *Λουκία*, δίχως νὰ ἀποκλείεται καὶ τὸ ρεμπέτικο *λούκι* (οἱ μάγκες ἀποκαλοῦν τὸν πρωκτὸ *λούκι*, ἐξ οὗ τὸ ρῆμα τους *λουκάρω*=χώνω)· σημειωτέον ὅτι στὴν καλιαρντὴ *λούτσια* σημαίνει θάλασσα (βλ. λέξη).
λούμπα, ἡ· κίναιδος· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *λουμπίνα* (βλ. λέξη)· παρομοίως οἱ μάγκες ἀπὸ τὸ *κουφάλα* (=πόρνη, ἄτιμη) ἔπλασαν τὸ *κόφα*· πολλὰ συνώνυμα.
λουμπέσκο, ἡ· κίναιδος· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *λουμπίνα* (βλ. λέξη), μὲ κατάληξη ρουμανικοῦ ἐπωνύμου.
λουμπίνα, ἡ· κίναιδος· δὲν εἶναι ἀπίθανο νὰ κατάγεται ἀπὸ τὸ *κολομπίνα* (καρναβάλια, γαϊτανάκι τῆς παλιᾶς 'Αθήνας κ.τ.λ., ὅπου, ὡς γνωστόν, τὸν πρῶτο λόγο τὸν εἶχανε οἱ κίναιδοι)· τουλάχιστον 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε εἴδους κίναιδους.
λουμπινίστικα, τά· τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναίδων (βλ. πρόλογο), μπαμπεσιές, διπρόσωπο φέρσιμο· ἀπὸ τὸ *λουμπίνα*· συνώνυμα: *καλιαρντά, λατινικά, λιάρντω, ἐτροῦσκα, φραγκολουμπινίστικα* κ.ἄ.
λουμπινίστικος, ἐπίθετο· τοῦ κιναιδόκοσμου, πούστικος (βλ. τὸ *λουμπίνα*).
λουμπουνιά, ἡ· κίναιδος· νεότερος τύπος τοῦ *λουμπίνα* (βλ. λέξη).
λούμπω, ἡ· κίναιδος· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *λουμπίνα*>*λούμπα* (βλ. λήμματα).
λούνι, τό· κολύμπι· ἀγνώστου ἐτύμου.
λούπαρα, τά· ἀφτιά· ἀγνώστου ἐτύμου· ἀπαντᾶται συνήθως στὸν πληθυντικό· συνώνυμο τὸ *ὄκι* (βλ. λέξη).
λουπάρω· ἀκούω· ἀπὸ τὸ *λούπαρα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *όκιάζω*.
λούτσης, ὁ· ἥλιος· ἀπὸ τὸ *λούτσι* (βλ. λέξη)· συνώνυμο τὸ *χότσολος*· ἡ σελήνη λέγεται *τυρού*.
λούτσι, τό· φῶς· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *luce*· συνώνυμα: *ἡλιόγαζα, σόγι, φούσι* (βλ. λήμματα).
λούτσια, ἡ· θάλασσα· ἴσως, ἄγνωστον διατί, ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ὄνομα *Lucia*· πάντως ἰταλικὰ *luto* θὰ πεῖ ἰλὺς (βλ. καὶ τὸ *λουκία*)· συνώνυμα: *γαργαρέτα, μάρα* (βλ. λήμματα).

λούτσικος, ἐπίθετο· φωτεινὸς (βλ. τὸ *λούτσι*).
λουτσο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *λούτσι*.
λουτσολάκριμο, τό· κερί· ἀπὸ τὸ *λουτσο*+*λάκριμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τοὺρ-χαλέ*.
λουτσόλετρα, ἡ· λογαριασμὸς ἠλεκτρικοῦ (βλ. *λουτσο* καὶ *λέτρα*)· ταυτόσημο τὸ *προύφα-ἠλιόγαζα*.
λουτσόφατσα, ἡ· φωτογραφία· ἀπὸ τὸ *λουτσο*+*λέτρα* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *κὰρτ-καλιὰρντ* καὶ τὸ *νεκροχαρτού*.
λυσσαγμάν, ἄκλιτο τριγενές· σκύλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λύσσα*+ ψευτοξενικὴ κατάληξη, ὅπως τὸ *ταραγμάν*, καί, ἐνδεχομένως, τὸ *κουλεμὰν* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *γουγουλφάκης*, *γουγούμης*, *φιντέλης*.

Μ

μαγαζοντανιά, ἡ· ἐπιγραφὴ καταστήματος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαγαζὶ* (βενετικὰ *magazin*, τουρκικὰ *mağaza*, ἀραβικὰ *machâzin*)+*ντανιὰ* (βλ. λῆμμα).
μαγνητομπερντεδιάζομαι· χρωστάω, ὀφείλω (βλ. τὸ *μαγνητομπερντές*).
μαγνητομπερντές, ὁ· χρέος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαγνήτης*+*μπερντὲ* (ἤτοι : μαγνήτης τῶν χρημάτων).
μακιάστρα, ἡ· σκόνη, κουρνιαχτός· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μάκα*, ποὺ μᾶλλον ἕλκει τὴν καταγωγὴν ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *macchia* (=λεκές).
μακινοδιπλόροδα, ἡ· μοσοτικλέτα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μάκινα* (ἰταλικὰ *macchina*<*μηχανὴ*)+*διπλόροδα* (βλ. λῆμμα), δηλαδή : ποδήλατο μὲ μηχανή.
μαντάλας, ὁ· κερατάς· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμα : *δορκάκης*, *δορκακοβιδωμένος* (βλ. λήμματα).
μανταλομπαλτάς, ὁ· δίκη ἐπὶ μοιχεία, μοιχεία· ἀπὸ τὸ *μαντάλας*+*μπαλντὰς* (βλ. λήμματα).
μαντάμ-γκού, ἡ· λεσβία· παραπλανητικὸς καὶ διακοσμητικὸς τύπος τοῦ *γκουνιότα* (βλ. λῆμμα)· ἄλλα συνώνυμα : *σεμναδερφή*, *σιβιτζιλού*, *σιβίτζω*, *τζιβιτζιλού*· ἀνάλογα: *κύριος γιάγκος*, *μαντὰμ-μπεναβία* κ.ἄ.
μαντάμ-μπεναβία, ἡ· συζήτηση, κουβέντα· παραπλανητικός, ὅσο καὶ διακοσμημένος, τύπος τοῦ *μπέναμα* (βλ. λῆμμα).
μαντό, τό· ψωμί· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *πιούσω* (βλ. λέξη).

μαντοζουπιάζω· ζυμώνω· ἀπὸ τὸ *μαντὸ* (βλ. λῆμμα)+*ζουπῶ*.
μαντοζούπιασμα, τό· ζύμωμα (βλ. *μαντοζούπιασμα*).
μαντοζουπιάσματα τῆς ράμπας, τά· θεατρικὲς ζυμώσεις· ἡ ἐτυμολόγηση περιττεύει (πάντως βλ. λήμματα *μαντοζούπιασμα* καὶ *ράμπα*).
μαντοπουρός, ὁ· ἀρτοποιός, ἀρτοπώλης· ἀπὸ τὸ *μαντὸ*+*πουρος* (βλ. λήμματα), κατὰ τὸ συνώνυμο *πιουσοπουρός*.
μαντόσκονη, ἡ· ἀλεύρι (*μαντὸ*+κοινὸ *σκόνη*)· συνώνυμο τὸ *πιουσότριμα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
μαντότεμπο, τό· μέλλον· ἴσως ἀπὸ τὸ *μαντὸ*(;)+*τέμπο*· συνώνυμο τὸ *φουτούρι*· τὸ παρελθὸν λέγεται *πλατάχρονος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
μαντότσαρδο, τό· ἀρτοποιεῖο· ἀπὸ τὸ *μαντὸ*+*τσαρδο* (βλ. λέξεις)· συνώνυμο τὸ *πιουσότσαρδο*.
μαντουάνα, ἡ· ἀσήμαντος, ἄσχημος· λέξη ἀγνώστου ἐτύμου, ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ παλιατζῆδες στὸ Γιουσουροὺμ (βλ. καὶ *μπουκλουκέ*).
μαντούλα, ἀντωνυμία· ἐγὼ (χαϊδευτικά), ἑαυτούλης· ὑποκοριστικὸ τοῦ *ἐμάντες*, κατὰ τὸ *ἐσάντες*>*σαντούλα* (βλ. λήμματα).
μαντόχορτο, τό· στάχι, ἄχυρο (βλ. *μαντὸ*+κοινὸ *χόρτο*).
μάρα, ἡ· θάλασσα· ἰταλιστὶ *mare* (βλ. *γαργαρέτα*, *λούτσια*).
μαριναροφωλιά, ἡ· λιμάνι· ἀπὸ τὸ *μαρινάρω* (βλ. λέξη)+κοινὸ *φωλιά*.
μαρινάρω· ταξιδεύω· ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *marina* (=θάλασσα, ἀκτὴ) καὶ *marinaio* (=ναύτης).
μαριονέτα, ἡ· παράλυτος· γιατὶ μιὰ *μαριονέτα*, δίχως κλωστές, μοιάζει παράλυτη· ἡ *μαριονέτα* δάνειον ἐκ τῆς ἰταλικῆς (*marionetta*), παρὰ ἐκ τῆς γαλλικῆς (*marionnette*).
μαριονετάρω· παραλύω· ἀπὸ τὸ *μαριονέτα* (βλ. λέξη).
μαρκομιχελού, ἡ· τρέλα· ἀπὸ τὴν γνωστὴ κλινικὴ *Μαρκομιχελάκη* (Νέο Φάληρο).
Μαρμάρω-ἀθλόπατσια, ἡ· τὸ Στάδιο· ἀπὸ τὸ *μάρμαρο* καὶ τὸ *ἀθλόπατσια* (βλ. λῆμμα)· τὸ Στάδιο οἱ κίναιδοι τὸ λένε καὶ *Καραμαρμαρού*.
μάρσα, ἡ· ἀγορά· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *marché*.
μαρσάρω· ἀγοράζω· ἀπὸ τὸ *μάρσα* (βλ. λέξη)· ταυτόσημο τὸ *μπαγιάρω*.
μασκοντικιάζω· κάνω τὸν στραβὸ (βλ. *μασκοντικού*).
μασκοντικού, ἡ· τυφλή, στραβή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μάσκα* (ἰταλικὰ *masca*)+*ντίκος* (βλ. λῆμμα).
μασκούλης, ἐπίθετο· ἀρσενικός, ἀντρικός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *maschile*.

μάτα, ἡ· κατσίκα· ἴσως γιατὶ ἔχει ἐκφραστικὰ *μάτια*· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *matta* (=τρελή).
* **ματιάζω**· μπανίζω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτι*· ἐξάλλου, ὑπάρχει τέτιο ρῆμα στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ μὲ ἄλλην, ὅμως, σημασία.
ματσιάρης, ὁ· ἔφορος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτσο* (ἰταλικὰ *mazzo*= δεσμίδα), καὶ κατὰ τὸ μάγκικο *ματσωμένος* (=μὲ πολλὰ λεφτά).
ματσομπερντεδόκουτο, τό· ταμεῖο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτσο*+ *μπερντὲ*+*κουτο* (βλ. λήμματα).
ματσότσαρδο, τό· ἐφορία· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτσο*+*τσαρδο* (βλ. καὶ τὸ *ματσιάρης*).
Μαυρονταβάς, ὁ· ὁ Χάρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαῦρος*+μάγκικο *νταβὰς*< *νταβατζής*· συνώνυμο τὸ *'Ανιματσοῦρνος* (βλ. λῆμμα).
μαχμουρλόκαρο, τό· ὁδοστρωτήρας· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μαχμουρλῆς* (τουρκικὰ *mahmurlu*=μισοξύπνιος, ἄτονος)+*καρο* (βλ. λῆμμα)· παρόμοιο καὶ ταυτόσημο τὸ *τεμπελοφέρης*.
μελίδι, τό· τέρμα, τέλος, στόπ, τελεία· ἀγνώστου ἐτύμου.
μελισσόβρωμα, ἡ· μύγα· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μέλισσα* καὶ *βρώμα*· συνώνυμο τὸ *ζουζουνοσκατοὺ* (βλ. λέξη).
μενάτω, ἡ· αὐγή, ξημέρωμα, χαράματα· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *mattina* μὲ ἀναγραμματισμό.
μεντικένο, τό· φάρμακο· στὰ ἰταλικὰ *medicina*, *medicamento*.
μέντσα, ἡ· μήνυση· ἀγνώστου ἐτύμου [δὲν φαίνεται νὰ ἔχει σχέση μὲ τὸ ἰταλικὸ *menzogna* (=ψέμα)]· συνώνυμο τὸ *μπαλταλέτρα* (βλ. λῆμμα).
μερκερές, ὁ· καπαμάς· ἀγνώστου ἐτύμου· στὴν γαλλικὴ *mercerie* θὰ πεῖ ψιλικά, καί, ὡς γνωστόν, ὁ καπαμὰς γίνεται μὲ ψιλὰ κοψίδια.
με-σίκ, ἐπίρρημα· μὲ εὐγένεια, μὲ τρόπο, γλυκὰ-γλυκά, σιγὰ-σιγά· προφέρεται σὰν μιὰ λέξη, ἄν καὶ παράγεται ἀπὸ τὴν γνωστὴ πρόθεση *μὲ*+γαλλικὸ *chic*· χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς σύνδεσμος (βλ. ἑπόμενο λῆμμα).
με-σίκ, σύνδεσμος· νὰ ποῦμε, δηλαδή, ποὺ λές· χρησιμοποιεῖται συχνὰ-πυκνὰ μὲ παραπλανητικὸ σκοπό· προφέρεται σὰν μιὰ λέξη (σύνθετη ἀπὸ τὴν πρόθεση *μὲ*+ γαλλικὸ *chic*)· εἶναι καὶ ἐπίρρημα (βλ. *με-σίκ*).
με-σίκ ὀριεντάλ· μὲ μεγάλην εὐγένεια, πολὺ προσεκτικὰ (βλ. γαλλικὲς λέξεις *chic* καὶ *oriental*).
μεσοτζόρνα, ἡ· μεσημέρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μέση*+*τζιόρνα* (βλ. λῆμμα)· τὸ μεσημέρι λέγεται καὶ *μιντλατζόρνα*, ἐνῶ τὰ μεσάνυχτα *μιντλανότα*.
μεταχαλεμαντοκάμαρη, ἡ· τραπεζαρία· σύνθετο ἀπὸ τὴν πρόθεση *μετὰ*+*χαλεμαντὲ* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κάμαρη*.

μὴ μπενά! μὴ μιλᾶς! προστακτικὴ τοῦ *μπενάβω* μὲ συγκεκομένη μορφή, ὅπως τὸ *ντὶκ* (βλ. λῆμμα).
μιδράλι, τό· πολεμικὸ σκάφος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μιδράλιο* [γαλλικὰ *mitrailler* (=πυροβολῶ) καὶ *mitraille* (=μύδρος)].
μιλιογκράμι, τό· κιλό· κατὰ τὸ γαλλικὸ *milligramme*.
μιλιόνα, ἡ· χιλιάδα· ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *milione* (=ἑκατομμύριο) καὶ *mille* (=χιλιάδα).
μιλιονάρης, ἐπίθετο· ἑκατομμυριοῦχος (βλ. τὸ *μιλιόνα*).
μιλιονάρω, ἡ· ἑκατομμυριοῦχος (βλ. τὸ *μιλιονάρης*).
μινιατούρ, ἐπίθετο· μικροσκοπικός· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *miniature* (=μικρογραφία), ἢ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *mig-niatura*· ἡ μινιατούρα λέγεται *κονιδοκολόρα* (βλ. λέξη).
μινιστέρικο, τό· ὑπουργεῖο (βλ. *μινιστέρος*).
μινιστέρος, ὁ· ὑπουργός· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μινίστρος*< ἰταλικὰ *ministro*· συνώνυμο τὸ *μινιστροπουρὸς* (βλ. λῆμμα).
μινιστέρος τῆς ἄχαλης, ὁ· ὑπουργὸς συντονισμοῦ (ἐπὶ λέξει : ὑπουργὸς τῆς πείνας).
μινιστροπουρός, ὁ· ὑπουργός· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μινίστρος*+*πουρος*· συνώνυμο τὸ *μινιστέρος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
μιντλανότα, ἡ· μεσάνυχτα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *middle* (=μέσος) +ἰταλικὸ *notte* (=νύχτα)· ἀνάλογο τὸ *μιντλατζόρνα* (βλ. λῆμμα), ποὺ σημαίνει μεσημέρι.
μιντλατζόρνα, ἡ· μεσημέρι· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *middle* (=μέσος) +ἰταλικὸ *giorno* (=ἡμέρα)· ἀνάλογο τὸ *μιντλανότα* (βλ. λῆμμα), ποὺ σημαίνει μεσάνυχτα· στὴν καλιαρντὴ *τζιόρνα* (ἢ *τζόρνα*) θά πεῖ ἡμέρα.
μιράκλι, τό· θαῦμα· γαλλικὰ *miracle* (ἰταλικὰ *miracolo*).
μιρακλιάζω· θαυμάζω· ἀπὸ τὸ *μιράκλι* (βλ. λέξη).
* **μισογουνού**, ἡ· κίναιδος ποὺ ἔκανε ἀποτρίχωση στὰ ἀπόκρυφά του· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μισὴ*+*γούνα*.
μισονίσεστο, τό· γιλέκο, μπλουζάκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μισὸ*+*νισεστὲ* (βλ. λῆμμα).
Μισοφεσού, ἡ· ἡ Θράκη· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μισὸ*+*φέσι* (τουρκικὰ *fes*), ἤ, κατ' εὐθεῖαν, ἀπὸ τὸ *μισὸς φεσὰς* (βλ. τὸ λῆμμα *φεσάς*).
μμμ...! δῆθεν ἐπιτιμητικὸς φθόγγος· συνοδεύεται ἀπὸ χαρακτηριστικὰ κουνήματα τοῦ κεφαλιοῦ καὶ τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ.
μόκολα, ἡ· σιωπή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μόκο* (ἰταλικὰ *moccio*= βουβός)· συνώνυμα : *μπούκα-σταφυλίτης*, *τούλα* (βλ. λήμματα).
μόκο-σε! μὴ μιλᾶς! κάνε πὼς δὲν καταλαβαίνεις! ἐσὺ τσιμουδιά! (βλ. τὸ *μόκολα*).

μολ· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς (βλ. λῆμμα *μόλ*).
μόλ, τό· νερό, ὑγρό· ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *molle* (=ὑγρὸ ὅπου ρίχνεις κάτι γιὰ νὰ μαλακώσει) καὶ *mollo* (=μουσκεμένος).
μόλ-γαργαρογκλασόν, τό· παγωμένο νερὸ (βλ. *μόλ+γαργαρογκλασόνι*).
μολιάζω· μεθῶ (βλ. τὸ *μόλ*)· ἀνάλογο τὸ *μουλιάζω* (ἰταλικὰ *molliare*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
μόλιασμα, τό· μεθύσι (βλ. *μολιάζω*).
μολιασμένος, μετοχή· μεθυσμένος (βλ. *μολιάζω*).
μολο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ ὑγροῦ (βλ. λῆμμα *μόλ*).
μολόβαζο, τό· στάμνα, κανάτα· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *βάζο* (ἰταλικὰ *vaso*)· σχετικὸ τὸ *μολόκουτο* (βλ. λῆμμα).
μολοβιβοσέρμελο, τό· νεροφίδα· σύνθετο ἀπὸ τὸ *μολο+βιβοσέρμελο* (βλ. λήμματα).
μολόβραχος, ὁ· κύμα· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *βράχος*.
μολόγιαλο, τό· νεροπότηρο· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *γιαλί*· λέγεται καὶ *μολοκρύσταλλο* (βλ. λῆμμα).
μολογκρεμού, ἡ· καταρράκτης· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *γκρεμός*
μολογλασόνα, ἡ· μπουκάλι (βλ. *μολο, γκλασο, γλασόνια, μολογλασού*).
μολογλασού, ἡ· μπουκάλι (βλ. *μολο, γκλασο, γλασόνια, μολογλασόνια*).
μολοκαπότα, ἡ· ἀδιάβροχο· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *καπότα* (ἰταλικὰ *cappotta*)· συνώνυμο τὸ *κρατολακρίμω* (βλ. λῆμμα).
μολόκουτο, τό· ἀγγεῖο, δοχεῖο (βλ. *μολο, κουτο, μολόβαζο*).
μολοκρακράζω· ποτίζω· ἀπὸ τὸ *μολο+κράκρα* (βλ. λήμματα).
μολοκρύσταλλο, τό· νεροπότηρο· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *κρύσταλλο*· λέγεται καὶ *μολόγιαλο* (βλ. λῆμμα).
μολόλετρα, ἡ· λογαριασμὸς καταναλώσεως ὕδατος (βλ. *μολο* καὶ *λέτρα*).
μολομαρινάρω· ταξιδεύω μὲ πλοῖο, ἀρμενίζω (βλ. *μολο+μαρινάρω*)· συνώνυμο τὸ *μολοτροτάρω*.
μολομαστουρομποξάς, ὁ· ἀργιλές· ἀπὸ τὸ *μολο*+μάγκικο *μαστούρα*+κοινὸ *μποξὰς* (τουρκικὰ *bohça*)· τὸ πρῶτο συνθετικὸ γιατὶ ὁ ἀργιλὲς λειτουργεῖ μὲ νερό· συνώνυμο τὸ *τουρκοφούμα* (βλ. λῆμμα).
μολόμουχλο, τό· ξίδι· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *μούχλα*· συνώνυμο τὸ *χριστομόλ* (βλ. λέξη).
μολοντεπό, τό· βαρέλι· ἀπὸ τὸ *μολο*+γαλλικὸ *dépôt* (=ἀποθήκη)· λέγεται καὶ *μολοντεπόζιτο* (βλ. λῆμμα).
μολοντεπόζιτο, τό· βαρέλι· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *ντεπόζιτο* <ἰταλικὸ *deposito*· λέγεται καὶ *μολοντεπό* (βλ. λῆμμα).

μολοπαλαιστής, ὁ· ναυαγός· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *παλαιστής*.
μολοπουρός, ὁ· ταβερνιάρης, κάπελας (βλ. *μολο* καὶ *πουρος*). ἡ ταβέρνα λέγεται *μολότσαρδο*.
μολόρογα, ἡ· ρόγα σταφυλιοῦ· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *ρόγα*· τὸ τσαμπὶ λέγεται *μολόσφαιρες* καὶ τὸ ἀμπέλι *μολοσφαιρότοπος* (βλ. λήμματα).
μολορούφα, ἡ· ζέστη, θαλπωρή· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *ρούφα*<*ρουφῶ*, ἤ, ἀπὸ τὸ *μολορουφιέμαι* (βλ. λῆμμα).
μολορουφιέμαι· βυθίζομαι, βουλιάζω· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ ρῆμα *ρουφιέμαι* (βλ. καὶ *μολορούφα*).
μολόσφαιρες, οἱ· σταφύλια, τσαμπί· ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *σφαίρα*· ἡ ρόγα λέγεται *μολόρογα* καὶ τὸ ἀμπέλι *μολοσφαιρότοπος*.
μολοσφαιρότοπος, ὁ· ἀμπέλι· ἀπὸ τὸ *μολόσφαιρες*+κοινὸ *τόπος*.
* **μολοτροτάρω**· ταξιδεύω διὰ θαλάσσης (βλ. *μολο+τροτάρω*)· συνώνυμο τὸ *μολομαρινάρω*.
μολότρυπα, ἡ· βρύση· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *τρύπα*.
μολότσαρδο, τό· ταβέρνα (βλ. *μολο+τσαρδο*)· ὁ ταβερνιάρης λέγεται *μολοπουρός*.
* **μολοφεροτροτατζού**, ἡ· βαπόρι· ἀπὸ τὸ *μολο+φερο+τροτάρω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *βάκολο, μπάκολο, μπαροβάκολο, πριβομπάκολο* κ.ἄ.
μολοχορχορόπρεσα, ἡ· καλοριφέρ· ἀπὸ τὸ *μολο+χορχόρα+πρεσα* (βλ. λήμματα).
μόλτο, ἐπίρρημα· πολύ· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *molto* (βλ. καὶ ἐπίθετο *μόλτος*).
μολτοκαθίστρα, ἡ· καναπές· ἀπὸ τὸ *μόλτο*+κοινὸ *καθίστρα*· ἀνάλογη ἡ γνωστὴ λαϊκὴ λέξη *κωλοκαθίστρα* (=κάθισμα).
μόλτος, ἐπίθετο· πολύς· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *molto* (βλ. *μόλτο*).
μόλ τοῦ μπερντέ, τό· ἀκριβὸ ποτό, οὐίσκι (βλ. σχετικὰ λήμματα).
μόμπιλο, τό· ἔπιπλο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μόμπιλο*<ἰταλικὰ *mobile*· συνώνυμο τὸ *ξυλοντεκόρα* (βλ. λῆμμα).
μομπιλογουντότεκνο, τό· ξυλουργός· ἀπὸ τὸ *μόμπιλο+γούντι+τεκνο* (βλ. λήμματα).
μομπιλοτζασάρω· μετακομίζω (βλ. *μόμπιλο* καὶ *τζασάρω*).
μομπιλοτζάσιμο, τό· μετακόμιση (βλ. *μομπιλοτζασάρω*).
μομπιλότσαρδο, τό· ἐπιπλοποιεῖο· ἀπὸ τὸ *μόμπιλο+τσαρδο* (βλ. λήμματα)· ὁ ξυλουργὸς λέγεται *μομπιλογουντότεκνο*.
μονοκερματού, ἡ· δραχμή· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μόνος+κέρμα*.

μονόμουτζα, ἀριθμητικό· πέντε· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μόνος*+*μούτζα* (ποὺ ἔχει, βεβαίως, πέντε δάχτυλα).

* **μοντερνίζω**· συνουσιάζομαι παρὰ φύσιν· οἱ κίναιδοι ἔχουνε τὴ γνώμη ὅτι ὅλοι οἱ *μοντέρνοι*, οἱ ἐξελιγμένοι, εἶναι ὁμοφυλόφιλοι.

* **μοντερνόπουρος**, ὁ· παιδεραστής, κολομπαρὰς (βλ. τὸ *μοντερνίζω*)· συνώνυμα : *τεκνοροκανατζής*, *τουρλολιγούρης*, *ψυχοτραγόπουρος*.

* **μοντερνοσιχλιάζω**· παθαίνω σεξουαλικὴν ἀνεπάρκεια (βλ. τὸ *μοντερνίζω* καὶ τὸ *σιχλιάζω*).

* **μοντερνότεκνο**, τό· νεαρὸς κίναιδος (βλ. τὸ *μοντερνίζω* καὶ τὸ *μοντερνόπουρος*)· συνώνυμο τὸ *σύκο*, ἐνῶ ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τούς κάθε μορφῆς κίναιδους.

μόντος, ὁ· κόσμος, ὑφήλιος· στὴν ἰταλικὴ *mondo*· συνώνυμα: *μοντοτέρα*, *μυρμηγκόμπαλα*, *τέρα*, *τερόμοντα* (βλ. λήμματα).

μοντοτέρα, ἡ· ὑδρόγειος· ἀπὸ τὸ *μόντος*+*τέρα* (βλ. λήμματα)· λέγεται καὶ *τερόμοντα*· ἄλλα συνώνυμα : *μόντος*, *μυρμηγκόμπαλα*, *τέρα*· τὸ *μοντοτέρα* ἐνθυμίζει ἀνύπαρκτον συγκριτικό.

μοντοχαλάκης, ὁ· ἀνθρωποφάγος, κανίβαλος· ἀπὸ τὸ *μοντοχάλης* (βλ. λέξη).

μοντοχάλης, ὁ· ἀνθρωποφάγος, κανίβαλος· ἀπὸ τὸ *μόντος*+*χάλω* (βλ. λήμματα).

μόρζα, ἡ· μύξα· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως στὴν ἰταλικὴ *morza* σημαίνει μόρσα (μέγγενη), ἀλλὰ καὶ ρινοδέτης· συνώνυμα : *καγκουρόσαλο*, *καγκουροσόλιασμα* (βλ. λέξεις).

μορμολύκης, ὁ· φόβητρο, μπαμπούλας, ἀγριάδας· βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μορμολύκειον*.

μορτάρω· πεθαίνω· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *morte* (=θάνατος)· συνώνυμα : *κοκκαλοβιβιάζομαι*, *μπισελογυψιάζω* (βλ. λέξεις).

μουβιόνι, τό· κινηματογράφος· ἀπὸ τὸ ἀμερικάνικο συνώνυμο *movie*<ἀγγλικὸ *move* (=κινῶ)· συνώνυμα : *δικελομαντεῖο*, *σκιόραμπο* (βλ. λήμματα).

μούγια, ἡ· μέση, ὀσφύς· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *moyen* (= μεσαῖος).

μουγκαφόν, τό· πικάπ· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *μουγκὸς*+γαλλικὸ συνθετικὸ ὀνομάτων παρομοίων συσκευῶν *phone*· ἡ εἰρωνικὴ διάθεση εἶναι φανερή.

μοῦ κλείνουν συμβόλαιο· μὲ φωνάζουν γιὰ ἀνάκριση· ἡ ἐτυμολογία περιττή, ὁ δὲ αὐτοσαρκασμὸς ἔκδηλος.

μούμια, ἡ· ὑπερῆλιξ (πλὴν καλοδιατηρημένος) κίναιδος· βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μούμια*, λέξη ποὺ ὁ λαὸς χρησιμοποιεῖ σχεδὸν μὲ τὴν ἴδια σημασία· ἡ καλιαρντὴ διαθέτει κάπου 40 λέξεις-χαρακτηρισμοὺς γιὰ τοὺς κάθε λογῆς κίναιδους.

* **μουνόπασχα**, τό· ἔμμηνα· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *μουνὶ* καὶ *Πάσχα*· ταυτόσημα : *καραφροδιτόσταση*, *κουμουνόσκελη*, *ρουζόσκελο*, *στάση τῆς καραφροδίτης* (βλ. λήμματα).

μουράτης, ἐπίθετο· ἐπιθυμητός, ποθητός, καυλιάρης· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *murat* (=ἐπιθυμία, πρόθεση, σκοπός).

μουράτω, ἡ· ἐπιθυμητή, ποθητή, καυλιάρα (βλ. τὸ *μουράτης*).

μουροπλακού, ἡ· τοῖχος· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *mur* (=τοῖχος)+ κοινὸ *πλάκα*.

μουσ- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ ψεύτικου, τοῦ πλαστοῦ· ἀπὸ τὸ *μούσι* (βλ. λῆμμα).

μουσαντένιος, ἐπίθετο· ψεύτικος, πλαστός· ἀπὸ τὸ *μουσαντὸ* (βλ. λῆμμα).

μουσαντο· συνθετικὸ (συνήθως πρῶτο) λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ ψεύτικου, τοῦ πλαστοῦ· ἀπὸ τὸ *μουσαντὸ* (βλ. λῆμμα).

μουσαντό, τό· ψέμα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ συνώνυμο *μούσι* (βλ. λῆμμα), μὲ ψευτογαλλικὴ κατάληξη· ἄλλο συνώνυμο τὸ *μουσελμὰν-ντὲ-τίφ*.

μουσαντοβεστάρω· μεταμφιέζω· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα) +ἰταλικὸ ρῆμα *vestire* (=ντύνω, φορῶ).

μουσαντοβεστίτα, ἡ· μεταμφίεση· σύνθετο ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα)+ἰταλικὸ *vestito* (=ἔνδυμα).

μουσαντογλείφτης, ὁ· κόλαξ (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ γλείφει μὲ ψέματα)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*κοινὸ γλείφτης*· ἀνάλογο τὸ γνωστὸ λαϊκὸ *τσανακογλείφτης*.

μουσαντογλειψού, ἡ· κολακεία (βλ. τὸ *μουσαντογλείφτης*).

μουσαντο-εφέ, τό· μπρίο· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα)+γνωστὸ *ἐφὲ*<γαλλικὰ *effet*.

μουσαντολατσοκαγκέλωμα, τό· ἐπιχρύσωμα· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*λατσοκαγκέλα* (βλ. λήμματα).

μουσαντολατσοκαγκελωμένος, μετοχή· *ἐπιχρυσωμένος* (βλ. τὸ *μουσαντολατσοκαγκελώνω*).

μουσαντολατσοκαγκελώνω· ἐπιχρυσώνω (βλ. τὸ *μουσαντολατσοκαγκέλωμα*).

μουσαντόμαγκας, ὁ· μπαμπέσης (κατὰ λέξιν : ψευτόμαγκας)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα)+γνωστὸ *μάγκας*.

μουσαντομαγκιά, ἡ· μπαμπεσιά (βλ. τὸ *μουσαντόμαγκας*).

μουσαντονταβάκης, ὁ· κάθαρμα (ἐπὶ λέξει : ψευτονταβατζής)·

ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+μάγκικο *νταβατζῆς*+κατάληξη *-ακης*.
μουσαντονταβιάζομαι· φέρομαι ἀπαίσια· ἀπὸ τὸ *μουσαντονταβάκης* (βλ. λῆμμα).
μουσαντοντούπ, τό· ἀπειλὴ (κατὰ λέξιν : ψεύτικο *ξύλο*)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*ντοὺπ* (βλ. λήμματα).
μουσαντοντουπάρω· ἀπειλῶ (ἀκριβέστερον : χτυπῶ στὰ ψέματα)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*ντουπάρω* (βλ. λήμματα).
μουσαντοπαίρνω· φλερτάρω (κατὰ λέξιν : συνουσιάζομαι ψεύτικα)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*παίρνω* (βλ. λήμματα).
μουσαντοπαλικαρότεκνο, τό· κρητικός· ἀπὸ τὸ *Μουσαντοπαλικαροὺ*+*τεκνο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *βρακοκοπέλι*, *φαφλατοθαλασσοσκατάς*.
Μουσαντοπαλικαρού, ἡ· Κρήτη· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *παλικάρι*.
μουσαντοπαπίγια, ἡ· παπιγιόν· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*παπίγια* (βλ. λήμματα)· ἡ γραβάτα λέγεται *βαρονολαιμάρι*.
μουσαντοπάρσιμο, τό· φλέρτ· ἀπὸ τὸ *μουσαντοπαίρνω* (βλ. λέξη).
μουσαντοπασάς, ὁ· μουρντάρης· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λέξη)+κοινὸ *πασὰς* (τουρκικὰ *paşa*).
μουσαντοπίος, ὁ· ἰησουίτης, φαρισαῖος· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+ ἰταλικὸ *pio* (=εὐσεβής)· ὁ εὐλαβὴς λέγεται *καραπίος* (βλ. λῆμμα).
μουσαντοπρεζαντασιόν, ἡ· ἀξιοπρέπεια, σοβαροφάνεια (βλ. *μουσαντὸ* καὶ *πρεζεντασιόν*).
μουσαντοπρεζαντέ, ἡ· διαφήμιση (βλ. *μουσαντο*+*πρεζαντὲ*).
μουσαντόραμπα, ἡ· θεατρικὴ πρόβα (βλ. *μουσαντο*+*ράμπα*).
μουσαντορέζα, ἡ· ξυραφάκι· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα)+ ἀγγλικὸ *razor* (=ξυριστικὴ μηχανή), ποὺ ἀκούγεται, κάπως, σὰν *ρέζα*.
μουσαντόρενος, ὁ· ἀντιβασιλεύς· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*ρενος* (βλ. λήμματα).
μουσαντοσέμα, ἡ· μπανάνα, ἀγγούρι, μελιτζάνα· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μουσαντοσερμελιὰ* (βλ. λῆμμα).
μουσαντοσερμελιά, ἡ· μπανάνα, ἀγγούρι, μελιτζάνα, (βλ. *μουσαντο* καὶ *σερμελιά*).
Μουσαντοσπιριτόζα, ἡ· Πεντηκοστή, ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα)+ἰταλικὸ *spiritozo* (=πνευματώδης), μὲ ἔκδηλην εἰρωνία.
μουσαντοταβλιάζομαι· λιποθυμῶ (ἀκριβέστερον : ψευτοπεθαίνω)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*ταβλιάζομαι* (βλ. λήμματα).
μουσαντόφλοκο, τό· μεδούλι (βλ. *μουσαντο* καὶ *φλοκο*).

μουσαντοφλουέντζα, ἡ· συνάχι (ἀκριβέστερον : ψευτογρίπη)· συνώνυμα : *καγκοὺ-σιρόπι*, *σκουλαμεντόσημο*, *φυσουνόφλοκο* (βλ. λέξεις).
μουσαντωχρομπλάντα, ἡ· ἀναιμία (ἀκριβέστερον : ψευτολευχαιμία)· ἡ λευχαιμία λέγεται *ὠχρομπλάντα* (βλ. λῆμμα).
μουσελμάν-ντὲ-τίφ, τό· ψέμα· ἄκλιτο, ἄγνωστης ἐτυμολογίας· τὸ πρῶτο συνθετικὸ ἴσως σχετίζεται μὲ τὸ *μούσι*>*μουσαντὸ* ἢ μὲ τὸ κοινὸ *μουσουλμάνος*· τὸ δεύτερο συνθετικὸ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *de*· τὸ τρίτο συνθετικὸ ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *τύφος*(;) ἢ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *tuf* (=κοτρώνι ἀπὸ πουρί)· ἀνάλογης ἀρχῆς τὸ λαϊκὸ συνώνυμο *κοτσάνα*· συνώνυμα : *μουσαντό*, *μούσι* (βλ. λήμματα).
μούσι, τό· ψέμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ λαϊκὸ *μούσι* (ἢ *ξούρα*), πού, ἐπίσης, σημαίνει ψέμα· ἐπιπροσθέτως : ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τρίχες* τὰ ἀσήμαντα λόγια ἢ ἀντικείμενα ἢ γεγονότα· συνώνυμα : *μουσαντό*, *μουσελμὰν-ντὲ-τίφ* (βλ. λήμματα).
μουσικαπόχης, ὁ· μαέστρος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μουσικὴ* καὶ *ἀπόχη*· προφανῶς μὲ τὸ δεύτερο συνθετικὸ ἐξυπονοεῖται ἡ bacchetta τοῦ μαέστρου.
μουσικοτουρτούρης, ὁ· χορευτής· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μουσικὴ*+ *τουρτουὰ* (βλ. λῆμμα)· δὲν φαίνεται νὰ ὑπάρχει σχέση τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ μὲ τὸ γνωστὸ *τουρτουρίζω*.
μούς-μάσκα, ἡ· μακιγιάζ· ἀπὸ τὸ *μουσ* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *μάσκα* (ἰταλικὰ *masca*).
μούς-ντιλοκολιέ, τό· τεχνητὴ ὀδοντοστοιχία (βλ. *μουσ*+*ντιλοκολιέ*).
μουσουαρίζομαι· σφουγγίζομαι, σκουπίζομαι (βλ. τὸ *μούσουρο*).
μούσουρο, τό· πετσέτα· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *mouchoir* (=μαντίλι)· συνώνυμο τὸ *τζουσλεσούλα* (βλ. λῆμμα).
μούς-παγκρό, τό· μικρὸ συγχωρετέο ψέμα· ἀπὸ τὸ *μουσ*+ *παγκρὸ* (βλ. λήμματα).
μούς-πεπέ, τό· ψέμα· ἀπὸ τὸ *μουσ* (βλ. λῆμμα)+ἰταλικὸ *pepe* (=διαβολόπαιδο, ζωηρὸ παιδάκι).
μουστακολεσού, ἡ· βούρτσα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μουστάκι*+*λέσι* (βλ. λῆμμα).
Μούς-Τσουσής, ὁ· ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ἀπὸ τὸ *μουσ* (ἢ καὶ ἀπὸ τὸ κοινὸ *μούσι*)+γαλλικὸ *Jesus*· ἤτοι : ὁ Ἰησοῦς μὲ τὸ μούσι, ἤ, ὁ Ψευτο-ιησοῦς· ὡστόσο λέγεται καὶ *Γκοντότεκνο* (βλ. λῆμμα).
μούς-φλόρι, τό· νάιλον· πιθανώτατα ἡ λέξη ἕλκει τὴν καταγωγή της ἀπὸ τὰ πλαστικὰ ψευτολούλουδα (βλ. λήμματα *μουσ* καὶ *φλόρι*).

* **μουτζαντίβαρο**, τό· βυζί (γυναικεῖο)· ἀπὸ τὸ *μουτζο*+κοινὸ *ἀντίβαρο*, ἤτοι : *ἀντίβαρο* τοῦ αἰδοίου· συνώνυμα : *βουτρά, γαλοφουσκοῦ, κατσικανό, καυλοπιπίλω, σταμνόστερνο* (βλ. λήμματα).

μουτζο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· *μουτζὸ* (βλ. λῆμμα) σημαίνει γυναικεῖον αἰδοῖον.

μουτζό, τό· γυναικεῖον αἰδοῖον· μᾶλλον πρόκειται περὶ λέξεως-ὕβρεως (ἢ ἐξορκισμοῦ), προερχομένης ἀπὸ τὴν γνωστὴ *μούτζα*· συνώνυμα : *καυλομαξίλαρο, ψωλάραγμα* (βλ. λήμματα).

μουτζοκοντρατεμπάρω· διακορεύω (βλ. *μουτζοκοντρατέμπο*).

μουτζοκοντρατέμπο, τό· διακόρευση· ἀπὸ τὸ *μουτζο*+*κοντρατέμπο* (ἤτοι : πίεση ἐπὶ τοῦ αἰδοίου).

* **μουτζομουσαφιροῦ**, ἡ· ὑπηρέτρια οἴκου ἀνοχῆς· ἀπὸ τὸ *μουτζο*+κοινὸ *μουσαφίρης* (τουρκικὰ *misâfir* =ἐπισκέπτης)· τὸ κλύσμα λέγεται *πουλομουσάφιρο* (βλ. λῆμμα)· τὸ *μουτζομουσαφιροῦ* ἴσως ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ὑπηρέτρια δὲν μένει, δὲν κατοικεῖ, μέσα στὸν οἶκον ἀνοχῆς.

μουτζόνομαι· κίναιδος ὢν νυμφεύομαι μὲ γυναίκα (βλ. τὸ *μουτζό*)· εὔλογη εἶναι ἡ σύγχιση ποὺ δημιουργεῖ τὸ ρῆμα μας, λόγω ὁμοιότητος μὲ τὸ γνωστὸ *μουτζώνω*.

μουτζόπουρη, ἡ· μητέρα (βλ. *μουτζο*+*πουρη*)· ὁ πατέρας λέγεται *σεμελοπουρός*.

μουτζότζοβα, ἡ· μουνόψειρα (βλ. *μουτζο*+*τζοβή*).

μουτζότζοφα, ἡ· μουνόψειρα (βλ. *μουτζότζοβα*).

Μουτζότοπος, ὁ· τὸ Παρίσι· γιατὶ ἡ γαλλικὴ πρωτεύουσα θεωρεῖται πὼς εἶναι γεμάτη ὡραῖες γυναῖκες καὶ πόρνες· βεβαίως ἀπὸ τὸ *μουτζο*+κοινὸ *τόπος*· ἀνάλογο τὸ *Τζιναβότοπος* (βλ. λῆμμα).

μουτζοτός, ὁ· γυναικὰς (βλ. τὸ λῆμμα *μουτζωτός*).

μουτζότσαρδο, τό· οἶκος ἀνοχῆς (βλ. *μουτζο*+*τσαρδο*)· ἀνάλογα τὰ ταυτόσημα λαϊκὰ *πουτανόσπιτο* καὶ *ρουφιανόσπιτο*.

* **μουτζοχέζω**· γεννῶ· ἀπὸ τὸ *μουτζο*+κοινὸ *χέζω*· ταυτόσημο τὸ *μπερθάρω*· ἡ λέξη μας εἶναι γεμάτη περιφρόνηση.

* **μουτζόχεσμα**, τό γέννα (βλ. *μουτζοχέζω*, καθὼς καὶ τὸ συνώνυμο *μπέρθα*)· ἡ λέξη μας εἶναι γεμάτη περιφρόνηση.

μουτζώνομαι· βλ. τὸ λῆμμα *μουτζόνομαι*.

μουτζωτός, ὁ· γυναικάς· ἀπὸ τὸ *μουτζο*· ἀντίστοιχο τὸ λαϊκὸ *μουνάκιας* (βλ. λῆμμα *μουτζοτός*).

* **μουτιάζω**· ἀφοδεύω, χέζω· ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *mouti* (=σκατό)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουλά, βουέλω κοὺλ-κούλ, κουλάρω, πουλοπυργώνω* (βλ. λήμματα).

μουτσέβω· κοροϊδεύω, ξεγελῶ, ἐξαπατῶ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *mucciare* (= περιπαίζω).

Μουτσεμένη, ἡ· ἡ Παναγία· ἀπὸ τὸ *μουτσεμένος* (βλ. λῆμμα).

μουτσεμένη πρεζαντά, ἡ· σατιρικὴ ἐπιθεώρηση (βλ. *μουτσεμένος, πρεζαντέ, πρεζεντασιόν*).

μουτσεμένος, μετοχή· ξεγελασμένος (βλ. *μουτσέβω*).

μουτσέφτρα, ἡ· γραμμάτιο· ἀπὸ τὸ *μουτσέβω* (βλ. λῆμμα).

* **μουχλοσκεμπές**, ὁ· γέρος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μούχλα* καὶ *σκεμπὲς* (τουρκικὰ *iskembe*=στομάχι μηρυκαστικοῦ).

μουχλοτραγόσβωλο, τό· κομποσχοίνι· ἀπὸ τὸ *τραγόμουχλος*+κοινὸ *σβῶλος*· τὸ κομπολόι λέγεται : *κηφηνόσβωλο, μπεγκλέ, σκυλόσβωλο, χασικλορεβίθω* (βλ. λήμματα).

μπαγιάρης, ὁ· ἀγοραστής· ἀγγλικὰ *buyer*.

μπαγιαριτζής, ἐπίθετο· ἀγοραστής· ἄλλος τύπος τοῦ *μπαγιάρης* (βλ. λῆμμα), μὲ κατάληξη τουρκικῆς ἀρχῆς.

μπαγιάρω· ἀγοράζω (βλ. *μπαγιάρης*)· ταυτόσημο τὸ *μαρσάρω*.

* **μπαγκάζι**, τό· ὁ ὄγκος τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ποὺ διαφαίνεται πίσω ἀπὸ τὸ παντελόνι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπαγάζι* (βενετικὸ *bagagia*, ἀγγλικὸ *baggage*)· συνώνυμα : *πακέτο, φωτογένεια* (βλ. λήμματα).

μπαγκόλα, ἡ· μύωψ· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ *παγκόλα*)· ὁ κουφὸς λέγεται *μπαγκόλος*.

μπαγκολόπριζα, ἡ· ἀκουστικὸ βαρηκοΐας· ἀπὸ τὸ *μπαγκόλος* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *πρίζα* (γαλλικὰ *prise*).

μπαγκόλος, ἐπίθετο· κουφός· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. τὸ *μπαγκόλα* ἢ *παγκόλα*).

μπάθι, τό· λουτρό· ἀγγλικὰ *bath* (βλ. καὶ *μπάρθι*).

μπάθια τζασομπαριάρικα, τά· ἰαματικὰ λουτρὰ (βλ. *μπάθι* καὶ *τζασομπαριάρικος*).

μπαϊρακταρίζω· τιμωρῶ· ἀσφαλῶς ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ Ἀθηνῶν *Μπαϊρακτάρη*, ὁ ὁποῖος, μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1893-1897, ἐπάταξε τοὺς κουτσαβάκηδες τοῦ Ψειρῆ.

μπάιρον, ἐπίθετο ἄκλιτο· εὐγενικός, κομψός, καλοαναθρεμένος κίναιδος· ἀσφαλῶς ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ λόρδου *Byron*· συνώνυμο τὸ *φιλέλληνας* (βλ. λῆμμα), ἐνῶ ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε λογῆς κίναιδους.

μπάκα, ἡ· κοιλιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπάκα* (τουρκικὰ *baka*=βάτραχος).

μπακαλούμω, ἡ· παράκληση· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *bakalum* (= ἂς δοῦμε)· ἡ ἱκεσία λέγεται *μπεναβοπομπὸν* (βλ. λέξη).

μπακαούκας, ὁ· πρησμένος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μπάκα* (τουρκικὰ

baka=βάτραχος) ἢ *μπάκακας*.

μπάκολο, τό· βαπόρι· ἴσως δὲν εἶναι τολμηρὸς ἕνας συσχετισμὸς μὲ τὰ ἰταλικὰ *barca* (=λέμβος), *barcaiulo* (=βαρκάρης)· συνώνυμα : *βάκολο, μπαροβάκολο, πριβομπάκολο* κ.ἄ.

μπακολονελσονάκης, ὁ· ναύαρχος· ἀπὸ τὸ *μπάκολο* (βλ. λῆμμα)+(ὄνομα δοξασμένου) *Nelson*.

μπακοσαρμέλα, ἡ· κουπί· ἀπὸ τὸ *μπάκολο+σαρμέλα* (ἤτοι: πέος τῆς βάρκας).

μπαλά, τά· ὄρχεις· ἀπαντᾶται συνήθως στὸν πληθυντικὸ (βλ. *μπαλός*)· συνώνυμα : *μπελέ, πελέ, φλοκοντορβάρες*.

μπαλαμό, τό· μεσόκοπος παιδεραστὴς ποὺ ἀμείβει τὸν κίναιδο· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπαλαντάρω· ἰσοφαρίζω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπαλαντζάρω*<*μπαλάντζα* (βενετικὸ *balanza*)· καὶ ἐνθυμοῦ τὸ γαλλικὸ *balance* καὶ τὸ ἰταλικὸ *bilancia*<λατινικὸ *bilanx*· συνώνυμο τὸ *ζυγάρω* (βλ. λῆμμα).

μπαλεύω· χοντραίνω, παχαίνω (βλ. τὸ *μπαλός*).

μπαλιμπακέ, τό· λίπος· εἶναι ἄκλιτο· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ *μπαλή+μπάκα*+ψευτογαλλικὴ παραπλανητικὴ κατάληξη.

μπαλο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προστίθεται ἡ σημασία τοῦ χοντροῦ, τοῦ ὀγκώδους· ἀπὸ τὸ *μπαλός*.

μπαλογουγούλφω, ἡ· ἀρκούδα· ἀπὸ τὸ *μπαλο + γουγούλφω* (ἤτοι : χοντρὴ λύκαινα).

μπαλοκάρνα, ἡ· ἀγελάδα· ἀπὸ τὸ *μπαλο+κάρνο* (βλ. λέξεις).

μπαλοκουάκης, ὁ· βάτραχος· ἀπὸ τὸ *μπαλο* + ἠχομιμητικὸ *κουὰ-κουά*.

μπαλοκουακιάζομαι· μπανιαρίζομαι (βλ. τὸ *μπαλοκουάκης*).

μπαλολούτσι, τό· ἠλεκτρικὸς γλόμπος (βλ. *μπαλο+λούτσι*).

μπαλομούσκουλος, ἐπίθετο· μυώδης· ἀπὸ τὸ *μπαλο*+κοινὸ *μούσκουλο*<ἰταλικὰ *muscolo* (=μῦς).

μπαλόμπα, ἡ· θρεφτάρι, χοντρέλω· οἱονεὶ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τοῦ *μπαλή* (βλ. λῆμμα).

μπαλομπόντης, ὁ· ψηλέας, μαντράχαλος, σωματώδης (βλ. *μπαλο+μπόντι*).

μπαλός, ἐπίθετο· χοντρός· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπάλα*<ἰταλικὰ *balla* (=δέμα, μπάλα, ἀφθονία, ποσότης)· ἡ λέξη μας, σπανίως, παρουσιάζεται μὲ τὴν μορφὴ *μπαρός*, ὁπότε δημιουργεῖται σύγχιση μὲ τὸ *μπαρὸ* καὶ τὰ παράγωγά του (βλ. σχετικὲς λέξεις)· ἐνθυμοῦ τὸ λαϊκὸ *χοντρομπαλάς*.

μπαλοφουσφούσης, ὁ· ἐλέφαντας· ἀπὸ τὸ *μπαλο*+ἠχομιμητικὸ *φοὺς-φοὺς* (πιθανόν, νὰ ὑπαινίσσεται τὴν προβοσκίδα)· ἐξάλλου, *φοὺς-φοὺς* σημαίνει ἁμαξοστοιχία (βλ. λῆμμα)· ὁ ἐλέφαντας λέγεται καὶ *σωληνοκάγκουρος*.

μπαλόφρισα, ἡ· μεγάλο ψάρι (βλ. *μπαλο* καὶ *φρίσα*).

μπαλόφρισα-κόχλα-σουμπλιμέ, ἡ· μεγάλο ψάρι-σούπα (βλ. σχετικὰ λήμματα).

μπαλόφρισο, τό· καρχαρίας· παραλλαγὴ τοῦ *μπαλόφρισα* (βλ. λέξη).

μπαλοχορχόρα, ἡ· βόμβα, ὀβίδα· ἀπὸ τὸ *μπαλο+χορχόρα* (ἤτοι : μεγάλη φωτιά).

μπαλοχορχοριάζω· βομβαρδίζω (βλ. τὸ *μπαλοχορχόρα*).

* **μπάλτα**, ἡ· δίκη· νεότερος τύπος τοῦ *μπαλτατζοὺ* (βλ. λῆμμα), ἢ ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπαλτὰς* (τουρκικὰ *balta*).

μπαλταλέτρα, ἡ· ἀγωγή, μήνυση, κλήση εἰσαγγελέως, κλητήριο θέσπισμα, δικόγραφο, δικαστικὴ ἀπόφαση· ἀπὸ τὸ *μπάλτα+λέτρα* (βλ. λήμματα)· εἰδικῶς ἡ μήνυση ὀνομάζεται καὶ *μέντσα*.

μπαλταλέτρα-τσαρδοσπασίμπα, ἡ ἀγωγὴ ἐξώσεως (βλ. *μπαλταλέτρα* καὶ *τσαρδοσπασίμπα*).

μπαλτάς, ὁ· δικαστής· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπαλτὰς* (τουρκικὰ *balta*=τσεκούρι)· ὁ δικαστὴς λέγεται καὶ *πουρομπαλτὰς* (βλ. λῆμμα).

μπαλτατζίδικο, τό· δικαστήριο (βλ. *μπαλτάς*).

μπαλτατζού, ἡ· δίκη, δικαιοσύνη (βλ. *μπαλτάς*).

μπάμια, ἡ· μικρὸ πέος· ἀπὸ τὴ γνωστὴ *μπάμια*, λόγω ὁμοιότητος ὡς πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὸ μέγεθος· συνώνυμα τοῦ μικροῦ πέους: *μπάμια Μπογιατίου, σφαίρα, τουτού, φιστίκι*· γιὰ τὸ πέος γενικῶς βλ. τὸ λῆμμα *σαρμέλα*· τὸ ἐν στύσει πέος λέγεται *φακιροπίπιζα*.

μπάμια Μπογιατίου, ἡ· μικρὸ πέος· ἄλλος τύπος, πλέον διακοσμημένος, τοῦ *μπάμια* (βλ. λῆμμα).

μπαμπακέ, ἐπίθετο· ἐλαφρός· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπαμπάκι* μὲ ψευτογαλλικὴ κατάληξη.

μπαμπακοβούτυρο, τό· λεπτεπίλεπτος, μημουάπτου· ἀπὸ τὰ γνωστὰ (μαλακὰ προϊόντα) *μπαμπάκι* καὶ *βούτυρο*.

μπαξ-και-λατσή· μιὰ καὶ καλή, μιὰ κι ἔξω, ἅπαξ διὰ παντός· προφανῶς ἀπὸ τὴν ἀναγραμματισμένη ἔκφραση *ἅπαξ καὶ λατσή*.

μπαράδικο, τό· γενικὸ νοσοκομεῖο· ἀπὸ τὸ *μπαρὸ* (βλ. λῆμμα).

μπαρή, ἡ· χοντρή· ἄλλος τύπος τοῦ *μπαλὴ* (βλ. λῆμμα)· χρησιμοποιεῖται σπανίως.

μπαρὴ παγκρὰ τοῦ δικελτοῦ, τά· φρύδια· ὁ σολοικισμὸς τῆς φράσεως ἐνσυνείδητος (βλ. σχετικὰ λήμματα).

μπάρθι, τό· λουτρό· ἀπὸ τὸ *μπάθι* (βλ. λέξη).

μπαριά, ἡ· χοντρή· ἀπὸ τὸ *μπαρὴ*<*μπαλὴ* (βλ. λέξεις)· σπανίας χρήσεως.
μπαριάζομαι· ἀρρωσταίνω (βλ. τὸ *μπαρό*).
μπαριασμένος, μετοχή· ἀσθενῶν, ἄρρωστος (βλ. τὸ λῆμμα *μπαριάζομαι*).
μπαρκοκαγιόρης, ὁ· ἀξιωματικὸς ναυτικοῦ· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπάρκο* (ἰταλικὰ *barca*, *imparcare*)+*καγιόρος* (βλ. λῆμμα).
μπαρκομάστορας, ὁ· ἐφοπλιστής· ἀπὸ τὸ *μπάρκο*+*μάστορας* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, κατὰ τὰ *μπαρκοκαγιόρης* καὶ *μπαρκόσκυλος* (βλ. λήμματα).
μπαρκόσκυλος, ὁ· ναυτικὸς (κατωτέρου βαθμοῦ)· ἀπὸ τὸ *μπάρκο*+*σκύλος* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, κατὰ τὰ *μπαρκοκαγιόρης* καὶ *μπαρκομάστορας* (βλ. λέξεις).
μπαρο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· *μπαρὸ* (βλ. λῆμμα) σημαίνει ἀρρώστια.
μπαρό, τό· ἀρρώστια· ἀγνώστου ἐτύμου.
μπαροβάκολο, τὸ· βαπόρι, μεγάλο πλοῖο· ἀπὸ τὸ *μπαρο*+*βάκολο* (βλ. λήμματα)· ἀρκετὰ συνώνυμα.
μπαροβακουλή, ἡ· μητρόπολη, μητροπολιτικὸς ναός· ἀπὸ τὸ *μπαρο*+*βακουλὴ* (βλ. λήμματα).
μπαρόγουτσα, ἡ· ὥρα· ἀπὸ τὸ *μπαρο*+*γούτσα* (βλ. λέξεις)· ταυτόσημο τὸ *γούτσα*.
μπαρόκαρνη τζαστιράχω, ἡ· ψόφια ἀγελάδα (βλ. λήμματα : *μπαλοκάρνα*, *τζαστιραχώνω*)· ὡστόσο, τὴν ἀγελάδα τὴ λένε *γαλοκάρνα*, τὸν ταῦρο *σεμελόκαρνο* καὶ τὸ μοσχάρι *βιβόκαρνο*.
μπαρολακρίμω, ἡ· μπόρα, καταιγίδα· ἀπὸ τὸ *μπαρο*+*λακρίμω* (ἤτοι : μεγάλη βροχή).
μπαρόντουρος, ἐπίθετο· δυνατός· ἀπὸ τὸ *μπαρο* (βλ. λέξη)+ κοινὸ *ντοῦρος*<ἰταλικὸ *duro* (=σκληρός).
μπαρός, ἐπίθετο· χοντρὸς (βλ. τὸ λῆμμα *μπαλός*).
μπαρόσημο, τό· ἀφροδίσιο νόσημα· ἀπὸ τὸ *μπαρο* (βλ. λέξη) +κοινὸ *σῆμα*, μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση τοῦ *γραμματοσήμου*, ποὺ κολλάει σὰν ἀφροδίσιο νόσημα (βλ. καὶ τὰ σχετικὰ *βρωμαφρόδω*, *ἕλκο-αφρόδω*, *καραφροδιτόμπαρο*, *σκουλαμέντο*, *συκαφρά*).
μπαροτίραχο, τό· χοντροπάπουτσο, ἄρβυλο, μπότα· ἀπὸ τὸ *μπαρο*+*τιραχὸ* (βλ. λήμματα).
μπαρότσαρδο, τό· σπίτι ὅπου μένει (ὁ) κίναιδος· ἀπὸ τὸ *μπαρο*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα), μὲ σαρκασμό, ἀφοῦ κατὰ τὴ λέξη μας τὰ ἀφροδίσια νοσήματα ἀκολουθοῦν τὸν κίναιδο.
μπάς- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς, μὲ τὴν σημασία τοῦ ἐπικεφαλῆς, τοῦ πρώτου, τοῦ ἀρχηγοῦ·

ἀντικαθιστᾶ τὸ γνωστὸ *ἀρχι-* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ἐξάλλου, ὁ λαὸς χρησιμοποιεῖ τὸ *μπὰς-* (π.χ. *μπὰς-ρουφιάνος*), ποὺ κατάγεται ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *baş* (=ἀρχηγός, κορυφαῖος).
μπάς-γκοντοδούλης, ὁ· ἀρχάγγελος· ἀπὸ τὸ *μπὰς*+*γκοντοδούλα* (βλ. λήμματα).
μπάς-ντουλότσαρδο, τό· τράπεζα· ἀπὸ τὸ *μπὰς*+*ντουλὸ*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· τὸ πλουσιόσπιτο λέγεται *ντουλότσαρδο*.
μπάς-ντουλοτσαρδοπουρός, ὁ· τραπεζίτης· ἀπὸ τὸ *μπάς-ντουλότσαρδο*+*πουρος* (βλ. λήμματα).
μπατανέ, τό· βαρὺ μακιγιάζ· ἄκλιτο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπατανὰς* [τουρκικὰ *badana* (=ἀσβέστωμα)].
μπατέρω, ἡ· λίπος· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *butter* (=βούτυρο).
μπατιστάκης, ὁ· καμαριέρης· δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχει σχέση μὲ τὸ ἀγγλικὸ *butler* (=οἰκονόμος), ἢ, μὲ τὸ ἰταλικὸ ὄνομα *Battista* (μὲ παραπλανητικὴ κατάληξη).
μπατιμάρω· κλοτσάω· ἀπὸ τὸν χορευτικὸν ὅρο *battement*, ποὺ σημαίνει σήκωμα ποδιοῦ ψηλὰ (βλ. καὶ λῆμμα *διπλὸ μπατιμάν*).
μπεγκλέ, τό· κομπολόι· ἄκλιτο· παραπλανητικὸς τύπος τῆς μάγκικης λέξεως *μπεγλέρι*· συνώνυμα : *κηφηνόσβωλο*, *σκυλόσβωλο*, *χασικλορεβίθω*.
μπελέ, τό· ὄρχις· ἄκλιτο· ἴσως παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μπαλὰ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *μπαλά*, *φλοκοντορβάρες*, *πελέ*.
μπελιέρα, ἡ· σλίπ, σπασουάρ· ἀπὸ τὸ *μπελὲ* (βλ. λέξη).
μπεναβογαργάλω, ἡ· ἀστεία, χωρατατζού, πλακατζού, καλαμπουριτζοῦ· ἀπὸ τὸ *μπενάβω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *γαργαλῶ*.
μπεναβοκουσκούσι, τό· ραδιόφωνο· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*κουσκούσι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ζαλίστρα*, *καβγαδοκουτού*, *μπουρόκουτο*· ἐξάλλου, *μπενάβω κοὺς-κοὺς* σημαίνει τηλεφωνῶ.
μπεναβοπομπόν, τό· ἱκεσία· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*πὸν-πὸν* (βλ. λήμματα)· ἡ παράκληση λέγεται *μπακαλούμω*.
μπεναβοπομπονάρω· ἱκετεύω· ἀπὸ τὸ *μπεναβοπομπὸν* (βλ. λῆμμα).
μπεναβοστρόφης, ὁ· διερμηνεύς· ἀπὸ τὸ *μπενάβω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *στροφή*.
μπενάβω· ὁμιλῶ· ἐνδεχομένως γύφτικης ἀρχῆς· συνώνυμα : *ἀβέλω νάψες*, *λακιράρω*, *μπουάβω* (βλ. λήμματα).
μπενάβω ἀνθυγιεινά· κουτσομπολεύω, κακολογῶ· ἀπὸ τὸ *μπενάβω* καὶ τὸ κοινὸ *ἀνθυγιεινά*· συνώνυμα : *ἀνοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων*, *ἀβέλω κουσούμια*, *καζεϊνιάζω*, *κουσουμιάζω*, *μπενάβω καπνολεκέδες* κ.ἄ.

μπενάβω καπνολεκέδες· κουτσομπολεύω, λέω βρωμιές· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*καπνολεκὲς* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουσούμια, ἀνοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων, καζεϊνιάζω, κουσουμιάζω, μπενάβω ἀνθυγιεινά, μπενάβω νταρέλες.*

μπενάβω κουσέλες· βρίζω, κακολογῶ, ἀσχημονῶ· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*κουσέλια* (βλ. λήμματα).

μπενάβω κούς-κούς· τηλεφωνῶ· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*κοὺς-κοὺς* (βλ. καὶ *μπεναβοκουσκούσι*=ραδιόφωνο)· ταυτόσημο τὸ *ραντaρομπουάβω.*

μπενάβω νταρέλες· κουτσομπολεύω, κακολογῶ· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*νταρέλα* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουσούμια, ἀνοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων, καζεϊνιάζω, κουσουμιάζω, μπενάβω ἀνθυγιεινά, μπενάβω καπνολεκέδες.*

μπέναμα, τό· ὁμιλία, κουβέντα· ἀπὸ τὸ *μπενάβω* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *λακίρι.*

μπέρθα, ἡ· τοκετός· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *birth* (=γέννηση)· ταυτόσημο τὸ *μουτζόχεσμα* (βλ. λέξη).

μπέρθα, τά· γενέθλια· ἀπὸ τὸ *μπέρθα* (βλ. λῆμμα)· ἐξάλλου, τὰ γενέθλια ἀγγλιστὶ λέγονται *birthday*· ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ λέγεται *βακουλοκιάμα.*

μπερθάρω· γεννῶ (βλ. τὸ *μπέρθα*)· συνώνυμο τὸ *μουτζοχέζω.*

μπέρθα τοῦ Μούς-Τζουσή, τά· Χριστούγεννα (βλ. *μπέρθα* καὶ *Μοὺς-Τζουσῆς*).

μπερθομπαρότσαρδο, τό· μαιευτικὴ κλινική· ἀπὸ τὸ *μπέρθα* +*μπαρο*+*τσαρδο* (βλ. λέξεις).

μπερθόπουρη, ἡ· μαμή· ἀπὸ τὸ *μπέρθα*+*πουρὴ* (βλ. λήμματα).

μπερθοτζόρνα, ἡ· γιορτή· ἀπὸ τὸ *μπέρθα*+*τζόρνα* (βλ. λήμματα).

μπερθοτσαρδί, τό· ληξιαρχεῖο (βλ. *μπέρθα*+*τσαρδί*).

μπερντέ, τά· χρήματα· ἀγνώστου ἐτύμου· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἐπειδὴ τὸ παραδάκι, σὰν *μπερντές*, σκεπάζει κάθε βρωμιὰ καὶ κάθε ἀτιμία· συνώνυμα : *βιολετέρα, ντουλό, ὀποῖα, τουλά* (βλ. λήμματα).

μπερντεδόλετρα, ἡ· ἐπιταγὴ (βλ. *μπερντὲ*+*λετρα*)· ἡ διαθήκη λέγεται *μπερντεδόλετρο.*

μπερντεδόλετρο, τό· διαθήκη (βλ. *μπερντέ, λετρο, μπερντεδόλετρα*).

μπερντετρόκι, τό· ταξί· ἀπὸ τὸ *μπερντὲ*+*τρόκι* (βλ. λήμματα)· ὁ ταξιτζὴς λέγεται *κουρσικεμές.*

μπερντοτεζόρο, τό· θησαυρός· ἀπὸ τὸ *μπερντὲ*+*τεζόρο* (βλ. λήμματα)· τὸ *τεζόρο* εἶναι συνώνυμο.

μπερχαμάς, ὁ· καβγάς· ἴσως ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *barhana* (= μέγα ἐρειπωμένο χάνι, καραβάνι)· ἀνάλογο τὸ γνωστὸ *χάβρα*, ποὺ κατέληξε νὰ σημαίνει ὀχλοβοή.

μπίγκρα-λέσι, ἡ· λέπρα· ἀπὸ τὸ *μπίγκρος*+*λέσι* (ἤτοι : μεγάλη βρώμα)· ὁ σολοικισμὸς ἐνσυνείδητος.

μπιγκράρω· μεγαλώνω (βλ. *μπίγκρος*).

μπίγκρος, ἐπίθετο· μεγάλος· ἴσως ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἀγγλικὸ *big.*

μπιεσμάν, τό· ἐρωτικὴ χειρονομία· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *πιασμὰν* (βλ. λέξη).

μπιεσμαντό, τό· ἐρωτικὴ χειρονομία· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μπιεσμάν*, ἢ τοῦ *πιασμαντὸ* (βλ. λήμματα).

* **μπιζάρω**· δέρνω (βλ. *μπίζι*)· συνώνυμα : *ἀβέλω ντούπ, βουέλω χαλάστρα, ντουπάρω.*

* **μπίζι**, τό· χτύπημα· προφανῶς ἠχομιμητικό· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ γνωστὸ παιχνίδι *μπίζζζ*· ὁ ξυλοδαρμὸς λέγεται *ντοὺπ* (βλ. λῆμμα)· ἐξάλλου, τὸ ἰταλικὸ *bizza* σημαίνει θυμός.

* **μπίζ-καί-τζάζ**, τό· ἀστυνομία ἀμέσου δράσεως· ἴσως ἀπὸ τὸ *μπίζι καὶ τζὰς* (ἤτοι : χτύπημα καὶ φυγή)· συνώνυμο τὸ *δελόγκα* (βλ. λέξη).

μπιλοκομόντι, τό· κεράσι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπίλια*+*κομόντα* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *ροζόμπιλα, ροζόρογα.*

μπιλό-ντελό, τό· καθρέφτης· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *ταψὶ* (βλ. λῆμμα).

μπινελίκι, τό· βρισιά, γλύκισμα· ἀπὸ τὸ μάγκικο *μπινελίκι*, ποὺ ἔχει τὴν ἴδια διττὴ σημασία· ἐξάλλου ἀπὸ τοὺς μάγκες εἶναι γνωστὰ τὸ *μπινὲς* (=ὁμοφυλόφιλος) καὶ τὸ *μπινεδιάζω* (=ἐπιθυμῶ, ποθῶ, ἐπιδιώκω, ἀνυπομονῶ γιὰ κάτι), ἀμφότερα καταγόμενα ἀπὸ τὸ τουρκικὸ ρῆμα *binmek* (= καβαλικεύω).

μπιρμπιλάρω· στολίζω· ἀπὸ τὸ *μπιρμπίλι* (βλ. λέξη).

μπιρμπίλι, τό· στολίδι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπιρμπίλι* [τουρκικὰ *bülbül* (=ἀηδόνι)], ποὺ εἶναι στολίδι ἀληθινό.

μπίσελμα, τό· ὕπνος (βλ. *μπισέλω*).

* **μπισελογυψιάζω**· πεθαίνω (βλ. *μπισελόγυψος*)· ταυτόσημα : *κοκκαλοβιβιάζομαι, μορτάρω, ἀδικοκουτιάζομαι.*

* **μπισελόγυψος**, ἐπίθετο· νεκρός· ἀπὸ τὸ *μπισέλω* (βλ. λέξη) +κοινὸ *γύψος.*

μπισέλω· κοιμᾶμαι (βλ. ρῆμα *πισέλω* καὶ τὰ παράγωγά του, καθὼς καὶ τὰ ταυτόσημα *ἀβέλω τοῦφες* καὶ *κουελοσφαλάω*).

μπισέντα, ἡ· κρεβάτι· ἴσως ἀπὸ τὸ *μπισέλω*+ἰταλίζουσα κατάληξη· συνώνυμα : *κουελοσφαλόκουτο, λέτι, πισελόπλακα.*

μπισκέτ, τό· παιδί· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπισκότο*· ἀνάλογο τὸ *κὲκ* (βλ. καὶ *πισκέτι*).

* **μπισκοτότεκνο**, τό· φαντάρος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπισκότο* (ἰταλικὰ *bis-cotto*=δὶς ψημένο) +*τεκνο* (βλ. λῆμμα), ὁπότε *μπισκοτότεκνο* σημαίνει γλυκὸ ἀγόρι· ὑπάρχει μιὰ ἄλλη ἐτυμολογία, μὰ δὲν εἶναι κατάλληλη ἡ στιγμὴ γιὰ νὰ τὴν ἀναφέρει κανείς· συνώνυμα : *γῆ ἑλληνική*, *σολντάτης*, *καπάκι-πλερέζα* (=μαυροσκούφης), *κηπὶ-καπάκι* (=πρασινοσκούφης), *παρτιζανότεκνο* (=λοκατζής).

μπιτζανού, ἡ· πειναλέος κίναιδος· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **μπλαβαΐζω**· μαυρίζω, μελανιάζω (βλ. *μπλάβος*).

μπλαβομποντού, ἡ· χολέρα (βλ. *μπλάβος*+*μπόντι*).

μπλάβος, ἐπίθετο· μαῦρος, μελανός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπλάβος* (βενετικὰ *blavo*=γαλανός)· ταυτόσημα : *βαΐζω*, *μπλάκης*, *νέρος*, *πλερέζα* (βλ. λήμματα).

μπλάκης, ἐπίθετο· μαῦρος· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἀγγλικὸ *black*· συνώνυμα : *βαΐζω*, *μπλάβος*, *νέρος*, *πλερέζα* (βλ. λήμματα).

Μπλάκης μπουροπομπονάρης, ὁ· ὁ Louis Armstrong (βλ. λήμματα *μπλάκης* καὶ *μπουροπομπονάρης*).

μπλακο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προστίθεται ἡ σημασία τοῦ μαύρου (βλ. λῆμμα *μπλάκης*).

μπλακομπούμπουλο, τό· ἡ μαύρη φυλή· ἀπὸ τὸ *μπλακο* + *μπούμπουλο* (βλ. λήμματα).

* **μπλακοντίκος**, ἐπίθετο· μαυρομάτης (βλ. *μπλάκος*+*ντίκος*).

* **μπλακοντίκω**, ἡ· μαυρομάτα (βλ. *μπλακοντίκος*).

μπλακόπαγκρος, ἐπίθετο· μαυρομάλλης (βλ. *μπλάκος*+*παγκρό*).

μπλακοσκίνης, ἐπίθετο· μελαχρινὸς (βλ. *μπλάκος* καὶ *σκίνι*).

μπλάντης, ὁ· χειρουργός· ἀπὸ τὸ *μπλάντι* (βλ. λέξη).

μπλάντι, τό· αἷμα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *blood* (=αἷμα)· συνώνυμο τὸ *σάγκο* (βλ. λέξη).

μπλάντι τῆς βιργινίας, τό· αἵματα τῆς διακορεύσεως (βλ. *μπλάντι* καὶ *βιργινία*)· ταυτόσημο τὸ *μπλάντι τοῦ μουτζοκοντρατέμπο*.

μπλάντι τοῦ μουτζοκοντρατέμπο, τό· αἵματα τῆς διακορεύσεως (βλ. *μπλάντι* καὶ *μουτζοκοντρατέμπο*)· ταυτόσημο τὸ *μπλάντι τῆς βιργινίας*.

μπλαντο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει αἷμα (βλ. λήμματα *μπλάντι* καὶ *μπλάντο*).

μπλάντο, τό· αἷμα (βλ. καὶ *μπλάντι*).

μπλαντορούφα, ἡ· βεντούζα (ἀκριβέστερον : αὐτὴ ποὺ ρουφάει αἷμα)· ἀπὸ τὸ *μπλάντο*+κοινὸ *ρουφῶ*· *βιδομπλαντορούφα* (βλ. λῆμμα) εἶναι ἡ βδέλα.

μπλαντοσφηνάκι, τό· κουνούπι, σκνίπα, κοριός· ἀπὸ τὸ *μπλαντο*+ὑποκοριστικὸ τοῦ *σφηνιὰ* (βλ. λήμματα).

μπλαντοτζάστης, ὁ· αἱμοδότης· ἀπὸ τὸ *μπλαντο*+*τζάστης* (βλ. λήμματα).

μπλαντοτουρτουαντρέ, τό· κυκλοφορία (ἢ πίεση) τοῦ αἵματος· ἀπὸ τὸ *μπλαντο*+*τουρτουαντρὲ* (βλ. λήμματα).

* **μπλούκρου**, τό· δίψα· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως· συνώνυμο τὸ *κράκρα* (βλ. λῆμμα).

* **μποδοσέικα**, τά· δημόσια ἀφοδευτήρια· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸν συνειρμὸν *Μποδοσάκης*>*λιπάσματα*>*κόπρανα*>*ἀφοδεύω*.

* **μποδοσέικα τῆς Γερμανογκρέκας**, τά· τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας Συντάγματος (βλ. *μποδοσέικα* καὶ *Γερμανογκρέκα*).

* **μποδοσέικα τῆς Κανουλοῦς**, τά· τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας Ὁμονοίας (βλ. *μποδοσέικα* καὶ *Κανουλού*).

* **μποδοσέικα τῆς Κουελορόσολας**, τά· τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας Κλαυθμῶνος· κατεδαφίσθησαν τὸ 1967, ἀφοῦ, ἐπὶ δεκαετίες, ὑπῆρξαν τὸ κατ' ἐξοχὴν στέκι τῶν κιναίδων (βλ. *μποδοσέικα* καὶ *Κουελορόσολα*).

μπολοκάρω· ἐπιστρώνω· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπομπόνα, ἡ· καραμέλα· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *bonbon*.

μπόνι, τό· κόκκαλο· ἀγγλιστὶ *bone*· συνώνυμο τὸ *σαρκοδομὴ* καὶ τὸ *σπάλα* (βλ. λήμματα).

μπόν-κατέ, ἡ· κυρία (βλ. τὸ *μπὸν-κατές*)· σχεδὸν ποτὲ δὲν χρησιμοποιεῖται ὡς προσαγόρευση.

μπόν-κατές, ἐπίθετο· κύριος· χρησιμοποιεῖται σὰν τιμητικὸς χαρακτηρισμός, καί, σπανιώτατα, σὰν προσαγόρευση· γιὰ τὴν ἐτυμολογία βλ. τὸ γαλλικὸ *bon* καὶ τὸ λῆμμα *κατὲ* (ἤτοι : αὐτὸς ὁ καλός).

μπόνος, ἐπίθετο· θεῖος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *buono* (=καλός).

μπόντι, τό· σῶμα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ συνώνυμο *body*.

μποντο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται καὶ ἡ σημασία τοῦ σώματος, τοῦ σωματικοῦ (βλ. καὶ λῆμμα *μπόντι*).

μποντόμετρο, τό· ἀνάστημα· ἀπὸ τὸ *μποντο* (βλ. λέξη)+κοινὸ *μέτρο*.

μποντομόλ, τό· ἱδρώτας (βλ. *μποντο* καὶ *μολ*).

μποντοφρυγανού, ἡ· ἡλιοκαμένη, ἡλιοψημένη· ἀπὸ τὸ *μποντο*+κοινὸ *φρύγανο* (ἢ *φρυγανιά*).

μποντοφρυγανόφλοκο, τό· λάδι ἡλιοθεραπείας (ἢ γαλάκτω-

μα)· ἀπὸ τὸ *μποντο*+κοινὸ *φρύγανο* + *φλοκο* (βλ. λήμματα).

μπούα, τό· λουλούδι· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *bois* (=δάσος).

* **μπουάβω**· ὁμιλῶ· παραλλαγὴ τοῦ *μπενάβω*, κατὰ τὰ *ἀβέλω*> *βουέλω*, *δικέλω*>*κουέλω* (βλ. σχετικὰ λήμματα)· ἄλλα συνώνυμα : *ἀβέλω νάψες*, *λακιράρω*.

μπουά-μπά, τό· κλάξον· μᾶλλον ὀνοματοποιΐα ἤχου.

μπουζ· συνήθως πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : κρύο, παγερό, παγωμένο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπούζι* [τουρκικὸ *buz* (=πάγος)] τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς (βλ. καὶ *μπουζο*).

μπούζγαλο, τό· παγωτό· ἀπὸ τὸ *μπουζ*+κοινὸ *γάλα*>*γάλο*.

μπουζιάρης, ὁ· χειμώνας· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπούζι* (τουρκικὰ *buz*), κατὰ τὸ κοινὸ *κρύο*>*κρυοσιάρης*· οἱ λοιπὲς ἐποχὲς ὀνομάζονται : *τουρτουροὺ* (=ἄνοιξη), *λατσοτέμπα* ἢ *ξελογιάρα* (=καλοκαίρι), *πάνχαλο* (=φθινόπωρο).

μπουζκροκέτα, ἡ· παγάκι (γιὰ ποτό)· ἀπὸ τὸ *μπουζ* (βλ. λέξη) +κοινὸ *κροκέτα*<ἰταλικὸ *crocchetta*.

μπουζο- πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ποὺ σημαίνει κρύο ἢ παγερὸ (βλ. *μπουζ*).

μπουζοκουτσουριέρης, ὁ· παγοπώλης (βλ. *μπουζοκούτσουρο*).

μπουζοκούτσουρο, τό· πάγος· ἡ κυριολεξία εἶναι καταφανής.

μπουζοντούλαπο, τὸ· ψυγεῖο· ἀπὸ τὸ *μπουζο* (βλ. λέξη)+κοινὸ *ντουλάπι* (τουρκικὰ *bolap*), ἤ, κατ' εὐθεῖαν, ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *buzdolabı* (=ψυγεῖο).

μπουζοσουκρού, ἡ· γρανίτα (βλ. *μπουζο* καὶ *σούκρα*).

μπούκα-σταφυλίτης, ἡ· βουβαμάρα, σιωπή· ἡ ἐτυμολογία περιττὴ (βλ. καὶ τὸ *μπουκοσταφυλιάζομαι*)· συνώνυμα : *μόκολα*, *τούλα*.

μπούκι, τό· βιβλίο· στὴν ἀγγλικὴ *book*.

μουκλουκέ, τό· ἐνδιαφέρων, ὑπέροχος· λέξη ἀγνώστου ἐτύμου, ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ παλιατζῆδες στὸ Γιουσουρούμ· ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο σημαίνει τὸ *μαντουάνα* (βλ. λῆμμα).

μπουκοσταφυλιάζω· σιωπῶ· ἀπὸ τὸ *μπούκα-σταφυλίτης*· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω τούλα*, *μπρακολακριντάρω* (βλ. λῆμμα).

μπουκοσταφυλιάρα, ἡ· δικτατορία· ἀπὸ τὸ *μπουκοσταφυλιάζω* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *τουλόσα*.

* **μπούκουρα**, ἐπίρρημα· ὡραῖα, καλὰ (βλ. *μπούκουρος*).

* **μπούκουρος**, ἐπίθετο· ὡραῖος· μᾶλλον πρόκειται γιὰ ἀρβανίτικη λέξη· συνώνυμο τὸ *λατσός*.

* **μπουκοφέρο**, τό· χρυσός, χρυσάφι (βλ. *μπούκουρος* καὶ *φέρο*)· συνώνυμο τὸ *λατσοκαγκέλα*.

μπούλα, ἡ· χάντρα· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *boule* (=σφαίρα), μὲ ἐπίδραση τῆς κοινῆς λέξεως *ἀμπούλα*<γαλλικὸ *amboule* (=γλόμπος, φουσκάλα).

μπουλάρας, ὁ· ποδοσφαιριστής· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *μπούλα*> *μπουλάρα*, παρὰ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *football*.

* **μπουλγουάνα**, ἡ· ψωροφαντασμένη· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

μπουλγουρίκω, ἡ· γλυκιά, ἔξυπνη, μορφωμένη· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ τὸ λῆμμα *μπουμπούλ*).

μπουλκουμάρω· ἐκσπερματώνω· ἀπὸ τὸ *μπουλκουμέ*· συνώνυμα : *ἀβέλω φλόκια*, *βουέλω λαχανιαζοζούμι*, *βουέλω τρεμόζουμο*, *τζασάρω φλόκια*, *φλοκάρω* (βλ. λήμματα).

μπουλκουμέ, τό· ἐκσπερμάτωση, σπέρμα· ἀγνώστου ἐτύμου· ἐνίοτε λέγεται *πουρκουμέ*· ἄλλα συνώνυμα : *κουραβελτόζουμο*, *λαχανιαζόζουμο*, *σαρμελόζουμο*, *τεκνοκαλλιεργίστρα*, *τρεμόζουμο*, *φλόκι* (βλ. λήμματα).

μπουλκουμεδότσαρδο, τό· οἶκος ἀνοχῆς (βλ. *μπουλκουμὲ* καὶ *τσαρδο*)· συνώνυμα : *καραφροδιτότσαρδο*, *μουτζότσαρδο* κ.ἄ.

μπουμπούλ, ἡ· γλυκιά· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. *μπουλγουρίκω*).

μπούμπουλο, τό· πλῆθος, κοσμοσυρροή· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως.

* **μπουμπούνι**, τό· πορδή· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπουμπουνητό*· συνώνυμα : *ἀεραντέρω*, *ρέλο* (βλ. λέξεις).

μπουνιά, ἡ· πατάτα· λόγω ὁμοιότητος μὲ τὴν γροθιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπουνιὰ* (βενετικὰ *bugna*)· σημειωτέον ὅτι τὴν γροθιὰ τὴν ἀποκαλοῦν *ντουποπατάτα* (βλ. λῆμμα).

μπουνιά-κόχλα, ἡ· πατάτα βραστὴ (βλ. *μπουνιὰ* καὶ *κόχλα*).

μπουνιὲς στὸ ὄλιο, οἱ· πατάτες τηγανητὲς (βλ. *μπουνιὰ* καὶ *ὄλιο*)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό.

μπουνταλά-χαλκάς, ὁ· βέρα· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *μπουνταλὰς* (τουρκικὰ *budala*=κουτὸς)+*χαλκὰς* (τουρκικὰ *halka*=δαχτυλίδι).

μπουργκάντε, τό· κλύσμα· ἄκλιτο, ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνημα : *γκάζα*, *γκαζόζα*, *πουλομουσάφιρο* (βλ. λήμματα).

μπουριάρης, ὁ· τραγουδιστής· ἀπὸ τὸ *μπουριάρι*· ὁ λαϊκὸς τραγουδιστὴς λέγεται *σεβντοκατὲς* (βλ. λῆμμα).

μπουριάρι, τό· τραγούδι· ἀγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται καταγωγὴ ἀπὸ τὴν γνωστὴ *μπουροὺ* (τουρκικὰ *boru*=βούκινο).

μπουρο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει τραγούδι (βλ. λῆμμα *μπουριάρι*).

μπουρόκουτο, τό· ραδιόφωνο· ἀπὸ τὸ *μπουρο*+*κουτο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ζαλίστρα*, *καβγαδοκουτού*, *μπεναβοκουσκούσι*.

μπουρομάζεμα, τό· φεστιβὰλ τραγουδιοῦ· ἀπὸ τὸ *μπουρο*+

κοινὸ *μάζεμα* (ἤτοι: τραγουδοσυγκέντρωση).

μπουρομελίδω, ἡ· νότα (μουσικῆς)· ἀπὸ τὸ *μπουρο*+*μελίδι* (βλ. λήμματα).

μπουρομπουτόνι, τό· ἠλεκτρικὸ κουδούνι (ἀκριβέστερον : τὸ κουμπὶ ποὺ τραγουδάει)· ἀπὸ τὸ *μπουρο*+*μπουτόνι* (βλ. λήμματα)· τὸ κουδούνι λέγεται καὶ *κλοσόνι*.

μπουροξεχείλω, ἡ· ἀκορντεόν· ἀπὸ τὸ *μπουρο* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *ξεχειλώνω*.

μπουρόπιτα, ἡ· δίσκος μουσικῆς· ἀπὸ τὸ *μπουρο*+κοινὸ *πίτα* (ἰταλικὰ *pitta*)· συνώνυμα : *κοκκαλοφωνού, κουνίστρα* (βλ. λήμματα).

μπουροπομπονάρης, ὁ· σαλπιγκτής, ὀργανοπαίκτης πνευστοῦ· ἀπὸ τὸ *μπουροπομπονάρω* (βλ. λέξη).

μπουροπομπονάρω· παίζω πνευστὸ ὄργανο· ἀπὸ τὸ *μπουρο*+ *πομπονάρω* (βλ. λήμματα).

μπουρού, ἡ· κουτσομπόλα· ἴσως ἀπὸ τὴν *μπουρού* (τουρκικὰ *boru*=βούκινο), ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ ναυτικοί.

μπούρω, ἡ· κουτσομπόλα, φαρμακόγλωσσα· ἄλλος τύπος τοῦ *μπουροὺ* (βλ. λῆμμα).

μπουσγαλιάζω· θάβω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. *τζαστιραχώνω*).

μπούσγαλος, ἐπίθετο· ἀφύτευτος (βλ. *μπουσγαλιάζω*).

μπουσγούκουλος, ἐπίθετο· ἀδιάφορος· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπούσι, τό· ὄχημα, αὐτοκίνητο· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *bus* (=λεωφορεῖο)· σχετικά: *μπούτ-ποπιλόμπουσο, ἠλεκτροποπιλόμπουσο*.

μπουσοπουρός, ὁ· ἐπιβάτης (βλ. *μπούσι* καὶ *πουρος*).

μποὺτ, ἐπίρρημα· πολύ· προτασσομένου τοῦ ἄρθρου τὰ ἡ λέξη μας ἀποκτᾶ ἐπιτατικὴν σημασία (βλ. λῆμμα *τὰ-μπούτ*)· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως στὴν ἀγγλικὴ *butt* σημαίνει ἄκτη, τέρμα· καὶ τὸ τουρκικὸ *buut* θὰ πεῖ ἀπόσταση.

μπουτ- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἔχει σημασίαν ἐπιτατική (βλ. τὸ ἐπίρρημα *μπούτ*).

μπούτ-γκρατζιόζο· εὐχαριστῶ· ἀπὸ τὸ *μποὺτ* (βλ. λῆμμα) + ἰταλικὸ *grazioso*· ἐξάλλου, τὸ *εὐχαριστῶ* ἰταλιστὶ λέγεται *grazie*.

μπούτ-λουτσολάκριμος, ὁ· ὡραῖος πολυέλαιος (βλ. *μποὺτ* καὶ *λουτσολάκριμο*).

μπούτ-μιλιονάρης, ἐπίθετο· ζάπλουτος (βλ. *μποὺτ* καὶ *μιλιονάρης*)· συνώνυμα : *θεομιλιονάρης, καραμιλιονάρης, καρμπονομιλιονάρης*.

μπούτ-μπατανέ, τό· ὑπερβολικὸ μακιγιάζ· ἀπὸ τὸ *μποὺτ*+ *μπατανὲ* (βλ. λήμματα).

μπούτ-ντουλός, ἐπίθετο· ἀκριβός· ἀπὸ τὸ *μποὺτ*+*ντουλὸ*

(βλ. λήμματα).

μπουτόνι, τό· κουμπί· στὰ ἰταλικὰ *bottone* καὶ στὰ γαλλικὰ *bouton*.

μπουτοτέκνα, ἡ· σχολεῖο· ἀπὸ τὸ *μπουτ*+*τεκνο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *λεσονότσαρδο*.

μπούτ-ποπιλόμπουσο, τό· λεωφορεῖο· ἀπὸ τὸ *μποὺτ*+*ποπιλόμπουσο* (βλ. λήμματα)· σχετικὸ τὸ *μπούσι*.

μπούτ-πουροζελές, ὁ· γεροξούρας, γερομπισμπίκης, γερομπαμπλιάκας, κρονόληρος· ἀπὸ τὸ *μποὺτ*+*πουροζελὲς* (βλ. λέξεις)· ἀρκετὰ συνώνυμα.

μπούτ-σέα, τά· ἀνέσεις· ἀπὸ τὸ *μποὺτ* (βλ. λῆμμα)+μάγκικο *σέα*· εἶναι γνωστὴ ἡ λαϊκὴ ἔκφραση *τὰ σέα καὶ τὰ μέα*.

μπούτ-φλουσκούνης, ἐπίθετο· λαχανιασμένος· ἀπὸ τὸ *μποὺτ* καὶ τὸ *φλουσκουνοὺ* (βλ. λήμματα).

μπούτ-φλουσκούνω, ἡ· λαχάνιασμα (βλ. *μποὺτ* καὶ *φλουσκουνού*).

μποχίκος, ἡ· βρώμα, ἀποφορά· χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς ἄκλιτο τριγενὲς ἐπίθετο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπόχα*, μὲ ψευτοσπανιόλικη παραπλανητικὴ κατάληξη· συνώνυμο τὸ *ρελοπνοὴ* (βλ. λέξη).

μπρακολακριντάρω· σιωπῶ, βγάνω τὸν σκασμό· ἀπὸ τὸ *μπρὰκ λακιρντί !* (=σιωπή ! σκασμός ! πάψε !) τῶν ρεμπέτηδων· συνώνυμα: *ἀβέλω τούλα, μπουκοσταφυλιάζω*.

μπρατελιάζω· κάνω ἐρωτικὴ χειρονομία, βάζω χέρι· ἀπὸ τὸ *μπρατέλο* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κάπι, ἀβέλω μπιεσμάν, ἀβέλω μπρατέλο, βουέλω μπράτες, κουταλιάζω*.

μπρατέλο, τό· χέρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπράτσο* (βενετικὸ *brazzo*) ἢ τὰ ἰταλικὰ συνώνυμα *braccio*>*braccetto*.

μπρατελογωνιά, ἡ· μασχάλη· ἀπὸ τὸ *μπρατέλο*+κοινὸ *γωνιά*.

μπρατελοκουκούλα, ἡ· γάντι· ἀπὸ τὸ *μπρατέλο*+κοινὸ *κουκούλα* (λατινικὰ *cucullus*>ἰταλικὰ *cucullo*).

μπρατελοστάμπα-ὀφιτσιόζα, ἡ· ἐπωμίδα (βλ. *μπρατέλο, στάμπα, ὀφιτσιόζος*).

μπρικέτο, τό· καμινέτο· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπρίκι* (τουρκικὰ *ibrik*), ἤ, ἀπὸ τὸ ὑποκοριστικὸ τοῦ ἰταλικοῦ *bricco* (=μπρίκι).

μπροστομουτζού, ἡ· ποδιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπροστὰ*+*μουτζὸ* (βλ. λῆμμα)· παρόμοια τὰ λαϊκὰ *μπροστέλα* καὶ *μπροστομούνι*.

μπροστομπερντέ, τό· προκαταβολή, καπάρο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπροστὰ*+*μπερντέ*· παρόμοιο τὸ γνωστὸ *μπροστάντζα*.

* **μυρμηγκόμπαλα**, ἡ· ὑδρόγειος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μυρμήγκι* καὶ

μπάλα· συνώνυμα : *μόντος, μοντοτέρα, τέρα, τερόμοντα.*
μωρή ! κλητικὸν ἐπιφώνημα· ἀπὸ τὸ λαϊκὸ *μωρή*, θηλυκὸ τοῦ *μωρὸς* (κλητικὴ *μωρέ*).

Ν

νά, σύνδεσμος· τὸ γνωστὸ *νὰ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
* **ναζιάζω**· συνουσιάζομαι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *νάζι* (τουρκικὰ *naz*= ἀκκισμός)· ταυτόσημο τὸ *κουραβάλω* (βλ. λῆμμα).
νάκα, ἀρνητικὸ μόριο· ὄχι, δέν· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *νούκου* (βλ. λῆμμα).
νάκα, πρόθεση· ἄνευ, χωρίς, δίχως (βλ. τὸ *νάκα*).
νάκα-νταμπουρκουαρισμένος, μετοχή· ἀδικαιολόγητος (βλ. *νάκα* καὶ *νταμπουρκουαρισμένος*).
νασιονάλης, ἐπίθετο· διεθνής· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *national* (= ἐθνικός).
νατούρα-φλόκι, τό· φυσικὸς χυμός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *natura* (=φύση)+*φλόκι* (βλ. λῆμμα).
νάψες· βλ. τὸ λῆμμα *ἀβέλω νάψες*· δὲν ἀπαντᾶται μόνο.
ναψιάρης, ὁ· καταδότης· φαίνεται πὼς ἡ ἀρχικὴ μορφὴ τῆς λέξεως ἦταν *ἀναψιάρης*, γιατὶ ὁ κάθε σπιοῦνος *ἀνάβει φωτιὲς* (βλ. τὸ *ἀβέλω νάψες*).
νεκρί, τό· μὸβ (χρῶμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *νεκρός*· ὡς γνωστόν, οἱ ταινίες τῶν νεκρικῶν στεφάνων ἔχουνε μὸβ χρῶμα.
* **νεκροχαρτού**, ἡ· φωτογραφία· ἀπὸ τὸ *νεκρὸς*+*χαρτὶ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμα : *κὰρτ-καλιάρντ, λουτσόφατσα* (βλ. λήμματα).
* **νεκροχαρτώνω**· φωτογραφίζω· ἀπὸ τὸ *νεκροχαρτοὺ* (βλ. λῆμμα).
* **νεμοσέλω**· ὑπνωτίζω· ἀνάλογης ἀρχῆς μὲ τὸ *ἀνεμοσελογκουγκού*, ἢ καὶ μὲ τὸ *ἀλμπομπισελοὺ* (βλ. λήμματα).
νεμρόδι, τό· κυνήγι· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Νεμρὼδ* τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.
νεμροδιάζω· κυνηγῶ· ἀπὸ τὸ *νεμρόδι* (βλ. λέξη).
νεμροδόπουρος, ὁ· κυνηγός· ἀπὸ τὸ *νεμρόδι*+*πουρος* (βλ. λήμματα).
νεροκουκούλα, ἡ· πλερέζα· ἀπὸ τὸ *νέρος* +κοινὸ *κουκούλα* (βλ. καὶ τὸ σχετικὸ *πλερέζα*).
νεροξυλιασμένος, ἐπίθετο· κρυστάλλινος· ἀπὸ τὸ *νερόξυλο*.
νερόξυλο, τό· κρύσταλλο· ἀπὸ τὸ *νερὸ*+*ξύλο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἀφοῦ τὸ κρύσταλλο μοιάζει μὲ *ξυλιασμένο νερό*· ἄλλωστε, *ξύλιασα ἀπὸ τὸ κρύο*, λέμε.

νέρος, ἐπίθετο· μαῦρος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ταυτόσημο *nero* (σχετικὰ λήμματα : *βαΐζω, μπλάβος, μπλάκης, πλερέζα*).
νιόβα, ἡ· χιόνι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *neve* (=χιόνι)· παραπλανητικὸς συσχετισμὸς μὲ τὸ ὄνομα *Νιόβη*.
νιοβάρω· χιονίζω (βλ. τὸ *νιόβα*)· φυσικὰ δὲν ἀπαντᾶται στὸ πρῶτο πρόσωπο, ἀφοῦ ὡς ὑποκείμενο νοεῖται ὁ θεός.
νιόνια, ἡ· μνήμη· ἀπὸ τὸ *νιονιὸ* (βλ. λῆμμα).
νιονιό, τό· μυαλό, νοῦς· ἔτσι καὶ στὴν κοινὴ νεοελληνική.
νισεστε· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴν σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *νισεστέ*.
νισεστέ, τό· ροῦχο, ἔνδυμα, κλωστή, ὕφασμα· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμο τὸ *ντρέσα* (βλ. λῆμμα).
νισεστὲ τῆς πούλης, τό· σώβρακο, κιλότα (βλ. τὰ σχετικὰ λήμματα)· τὰ ἐσώρουχα λέγονται *σκελονισεστέ*.
νισεστὲ τοῦ κατσικανοῦ, τό· στηθόδεσμος (βλ. *νισεστὲ* καὶ *κατσικανό*)· συνώνυμο τὸ *κατσικανοθήκη*.
νισεστὲ τοῦ μουτζοῦ, τό· κιλότα (βλ. *νισεστὲ* καὶ *μουτζό*).
νισεστὲ τοῦ τουρτουά, τό· κάλτσα (βλ. *νισεστὲ* καὶ *τουρτουά*).
νισεστο· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴν σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *νισεστέ*.
νισεστογάζιασμα, τό· γαρνιτούρα ρούχου· ἀπὸ τὸ *νισεστο*+ *γαζὶ* ἢ *γάζωμα* (βλ. καὶ *νισεστογαζού*).
νισεστογαζού, ἡ· γαρνιτούρα ρούχου (βλ. καὶ *νισεστογάζιασμα*).
νισεστοκάπακο, τό· σακάκι· ἀπὸ τὸ *νισεστο*+κοινὸ *καπάκι*.
νισεστοκολλητότσαρδο, τό· ραφεῖο· ἀπὸ τὸ *νισεστοκολλητοὺ*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τελορότσαρδο*.
νισεστοκολλητού, ἡ· ραπτομηχανή· ἀπὸ τὸ *νισεστο* +κοινὸ ρῆμα *κολλῶ*· συνώνυμο τὸ *τσικτσίνω* [ἢ *νισεστοτσικτσίνω* (βλ. λήμματα)].
νισεστόκουτο, τό· ντουλάπα (βλ. *νισεστο*+*κουτο*).
νισεστόμοστρα, ἡ· βιτρίνα μὲ ὑφάσματα· ἀπὸ τὸ *νισεστο*+ κοινὸ *μόστρα* (ἰταλικὰ *mostra*).
νισεστοπαλούκω, ἡ· κρεμάστρα, κρεμαστάρι, ἀπὸ τὸ *νισεστο*+κοινὸ *παλούκι*.
νισεστορέλα, ἡ· κουρέλι· ἀπὸ τὸ *νισεστο* (βλ. λῆμμα)+*ρελο* (ἤτοι : πορδὴ τοῦ ὑφάσματος).
νισεστορελού, ἡ· κουρελιάρα (βλ. *νισεστορέλα*).
νισεστοσούραυλο, τό· σχοινί· ἀπὸ τὸ *νισεστο* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *σουραύλι*.
νισεστοστρώστρα, ἡ· ἠλεκτρικὸ σίδερο (σιδερώματος)· ἀπὸ τὸ *νισεστο*+κοινὸ *στρώστρα*<*στρώνω*.

νισεστοσφήνα, ἡ· βελόνι (βλ. *νισεστο* καὶ *σφήνα*).
νισεστοσφηνιά, ἡ· βελονιὰ (βλ. *νισεστοσφήνα*).
νισεστοσφηνίτσα, ἡ· καρφίτσα· ὑποκοριστικὸ τοῦ *νισεστοσφήνα* (βλ. λῆμμα).
νισεστοτζούσλεσι, τό· μπουγάδα (βλ. *νισεστο* καὶ *τζοὺς-λέσι*).
νισεστοτζουσλεσού, ἡ· πλυντήριο (βλ. *νισεστοτζούσλεσι*).
νισεστοτσικτσίνω, ἡ· ραπτομηχανή· ἀπὸ τὸ *νισεστο*+συνώνυμο *τσικτσίνω*· ἄλλο συνώνυμο τὸ *νισεστοκολλητοὺ* (βλ. λέξεις).
νίτσικος, ἐπίθετο· λίγος· ἀγνώστου ἐτύμου.
νοβάκος, ἐπίθετο· καινούργιος· ἀπὸ τὸ *νόβος* (βλ. λέξη).
νόβος, ἐπίθετο· νέος, καινούργιος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *nuovo*.
νοβοφέγι, τό· ἐφημερίδα· ἀπὸ τὸ *νόβος*+*φέγι* (ἤτοι : φύλλο μὲ νέα).
νορμάλ, ἐπίρρημα· φυσιολογικά, μπρούμυτα· τὸ ἀνάσκελα λέγεται *ἡρακλωτά*, δηλαδὴ γυναικεῖα· ἡ λέξη μας βεβαίως προέρχεται ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *normal* (=κανονικός, φυσιολογικός).
* **νούκου**, ἀρνητικὸ μόριο· ὄχι, δέν· ἀπὸ τὸ *νάκα* (βλ. λῆμμα).
νουνιάζομαι· σκέφτομαι· ἀπὸ τὸ *νιονιὸ*, ἤ, τὸ κοινὸ *νοῦς*.
* **νταβατζοκονσόμα**, ἡ· ἄσχημη· ἀπὸ τὸ μάγκικο *νταβατζής*+ἰταλικὸ *consumo* (=κατανάλωση, φθορά).
νταβελάκης, ὁ· κακοῦργος· βεβαίως ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ λήσταρχου *Νταβέλη*, κατὰ τὸ *κατελάνος* (βλ. λῆμμα).
νταβέλω· παίρνω· ἴσως ἀπὸ τὸν *Νταβέλη*, ὁ ὁποῖος μόνον ἔπαιρνε· ὑπάρχει καὶ ρῆμα *ντεβέλω* (=ἐπιθυμῶ), καθὼς καὶ *νταπαβέλω* (=παραδίδω).
νταβιλάρω· ἀρχίζω· ἀγνώστου ἐτύμου.
ντακαρέτεκνο, τό· μόνιμος ἐραστής· ἀπὸ τὸ μάγκικο *νταλκὰς* (τουρκικὰ *dalga*=κύμα, τρικλοποδιά, χαύνωση) +*τεκνο* (βλ. λῆμμα).
* **νταμίρα**, ἡ· χασίσι· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο μάγκικο *νταμίρα* ἢ *ταλμίρα*· συνώνυμα : *νταμιρότριμα, ρίγανη, χορτομπίγα* (βλ. λήμματα).
* **νταμιράδικο**, τό· τεκὲς (βλ. *νταμίρα*).
* **νταμιραντάμης**, ὁ· ἀδελφικὸς φίλος, βλάμης· ἀπὸ τὸ *νταμίρα* καὶ τὸ ἐπίσης μάγκικο *ἀντάμης* [(=σέρτικος ἄντρας, βαρύς, βλάμης)< τουρκικὸ *adam* (=ἄνθρωπος, οπαδός, εὐγενής, γενναῖος)].
* **νταμιρατζής**, ὁ· χασικλὴς (βλ. *νταμίρα* καὶ *νταμιράδικο*)· συνώνυμα : *κασκαουτοπουρός, χορτομπιγάς*.

* **νταμιρο-** πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς ντούρας λιάρντας· σημαίνει : χασίσι, ναρκωτικὸ (βλ. *νταμίρα*).
* **νταμιρόκλυσμα**, τό· ἔνεση μὲ ναρκωτικό· ἀπὸ τὸ *νταμιρο*+κοινὸ *κλύσμα*· συνώνυμα : *τρόμπα* καὶ *χτύπα* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὰ σχετικὰ *ἀβέλω τρόμπα, βουέλω χτύπες, καρφιάζομαι, σουρσουρού, τζέκσα*).
* **νταμιρόσπυρο**, τό· τὸ παραισθησιογόνο LSD (βλ. *νταμιρο*+κοινὸ *σπυρί*).
* **νταμιρότριμα**, τό· χασίσι· ἀπὸ τὸ *νταμιρο*+κοινὸ *τρίμα*· συνώνυμα : *νταμίρα, ρίγανη, χορτομπίγα* (βλ. λήμματα).
* **νταμιροχαλάστρα**, ἡ· ἀστυνομία διώξεως ναρκωτικῶν· ἀπὸ τὸ *νταμιρο*+κοινὸ *χαλάστρα*.
* **νταμιροχαλάστρας**, ὁ· ἀστυνομικὸς τῆς διώξεως ναρκωτικῶν (βλ. *νταμιροχαλάστρα*).
νταμπαγκόγιες, οἱ· διόπτρες, κιάλια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν· ἀγνώστου ἐτύμου.
ντάμπλα, ἀριθμητικό· δύο (βλ. ἑπόμενο λῆμμα).
ντάμπλα, ἡ· ζευγάρι· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *double*.
νταμπουρκού, τό· αἰτία, λόγος, γιατί, τὸ γιατί, γιὰ ποιόν λόγο· ἐτυμολογικῶς σχετίζεται μᾶλλον μὲ τὸ γνωστότατο γαλλικὸ *pourquoi*.
νταμπουρκουαρισμένος, μετοχή· δικαιολογημένος (βλ. *νταμπουρκουάρω*).
νταμπουρκουάρω· δικαιολογῶ (βλ. *νταμπουρκού*).
* **ντάν**, ἀντωνυμία· αὐτός· ἄκλιτο στὸν ἑνικό· πληθυντικὸς *ντανακατοί*· θηλυκὸ *ντούνα*, οὐδέτερο *ντούνι* (βλ. λήμματα)· ἀγνώστου ἐτύμου.
ντάνα, ἡ· πόρνη· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πουτάνα*, κατὰ τὸ *ντανιὰ* <*πουτανιά, λάρα*<*ψωλάρα* κ.τ.λ.
* **ντανακατά**, ἀντωνυμία· αὐτά· ἑνικὸς *ντούνι* (βλ. λῆμμα *ντάν*).
* **ντανακατέ**, ἀντωνυμία· αὐτές· ἑνικὸς *ντούνα*· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ντὰν*+*κατὲ* (βλ. λήμματα).
* **ντανακατοί**, ἀντωνυμία· αὐτοί· ἑνικὸς *ντάν*· πληθυντικὸς κατὰ τὸ *ντανακατὲ* (βλ. λήμματα).
ντανιά, ἡ· πουτανιά, σκέρτσο, νάζι (βλ. *ντάνα*).
ντανιάρης, ἐπίθετο· ναζιάρης (βλ. *ντανιά*).
ντάπ, τό· μαλακία· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως, ὅπως τὸ *ντοὺπ* (βλ. λέξη)· συνώνυμα: *καλογεροκέντημα, σολοφλόκιασμα, ψωλοβρόντι*.
νταπαβέλω· παραδίδω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ λήμματα *νταβέλω, ντεβέλω*).
νταπαρισμένος, ἐπίθετο· μαλακισμένος (βλ. *νταπιάζω*).

νταπιάζω· μαλακίζω (βλ. *ντάπ*)· ταυτόσημο τὸ *σολοφλοκιάζω*.
νταπιασμένος, μετοχή· μαλακισμένος (βλ. *νταπιάζω*).
νταπιαστής, ὁ· μαλάκας (βλ. *ντάπ*).
ντάρα-φίβρα, ἡ· ὑποθερμία· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ντάρα*< ἰταλικὰ *tara* (=ἀπόβαρο)+*φίβρος* (βλ. λῆμμα).
νταρέλα, ἡ· κουτσομπολιό, μπούρδα· ἀγνώστου ἐτύμου.
νταρελί, τό· κίτρινο (χρῶμα)· ἴσως ἀπὸ τὸ *νταρέλα*, ἢ ἀντιστρόφως.
ντεβέλω· ἐπιθυμῶ· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ λήμματα *νταβέλω*, *ντaπaβέλω*).
ντεζάρω· διεγείρομαι σεξουαλικῶς, καυλώνω· ἀπὸ τὸ *ντεζιράρω* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω ντέζι*, *βουέλω φακιροπίπιζα*, *φακιροπιπιάζω*, *χορχοριάζω*.
ντέζι, τό· πόθος, ἐπιθυμία, καύλα· ἀπὸ τὸ *ντεζιράρω* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *καλογερόγλυκες*.
ντεζιράρω· ἐπιθυμῶ, ποθῶ· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *dézirer* (=ἐπιθυμῶ).
ντεζο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, στὶς ὁποῖες προστίθεται ἡ σημασία τοῦ *ντέζι* (βλ. λέξη).
ντεζοδικελιάζω· κάνω μπανιστίρι· ἀπὸ τὸ *ντεζο* + *δικέλω* (βλ. λήμματα).
ντεζολαχτάρας, ὁ· σαδιστής· ἀπὸ τὸ *ντεζο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *λαχτάρας*· εἶναι χαρακτηριστικὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ *ντεζολαχτάρας* ἀπαντᾶται μόνον στὸ ἀρσενικὸ γένος, ἐνῶ τὸ ἀντίθετό του *ντεζοντουπού* (=μαζοχίστρια) μόνο στὸ θηλυκό.
ντεζόμπουλα, ἡ· καυλόσπυρο· ἀπὸ τὸ *ντεζο*+*μπούλα* (βλ. λήμματα).
ντεζοντουπού, ἡ· μαζοχίστρια· ἀπὸ τὸ *ντεζο*+*ντοὺπ* (ἤτοι : αὐτὴ ποὺ ἐπιθυμεῖ τὸ *ξύλο*)· ἀπαντᾶται μόνο στὸ θηλυκὸ γένος, ἐνῶ τὸ ἀντιθέτου σημασίας *ντεζολαχτάρας* (=σαδιστὴς) μόνο στὸ ἀρσενικό.
ντεζοπλένης, ἐπίθετο· λάγνος· ἀπὸ τὸ *ντεζο*+*πλένης* (ἤτοι : γεμάτος πόθο).
ντεζοχορχόρα, ἡ· ἰδιοσυγκρασία· ἀπὸ τὸ *ντεζο*+*χορχόρα* (βλ. λήμματα).
ντερεσάρω· ἐνδιαφέρομαι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *interessare* (=ἐνδιαφέρω).
ντεσαποτέ, ἐπίθετο· ξεσκέπαστος, ἀκάλυπτος· εἶναι ἄκλιτο· μᾶλλον κατασκευασμένο ἀπὸ τὰ γαλλικὰ *de*+*chapeau*, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ σημαίνουν : χωρὶς καπέλο.
ντεσαποτὲ-σερμελιά, ἡ· πέος χωρὶς φίμωση, πέος μὲ γυμνὴ βάλανο (βλ. *ντεσαποτὲ* καὶ *σερμελιά*).

Ντέσκα, ἡ· Γερμανία· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *tedesco* (=γερμανός, γερμανικός).
ντιβόρσα, ἡ· διαζύγιο· στὰ ἀγγλικὰ *divorse*· συνώνυμο τὸ *βακουλοξεκολλοῦψες* (βλ. λῆμμα).
ντιβορσαρισμένος, μετοχή· χωρισμένος, διαζευγμένος (βλ. *ντιβορσάρω*).
ντιβορσάρω· παίρνω διαζύγιο, χωρίζω (βλ. *ντιβόρσα*).
ντίκ (!)· κοίτα ! νά ! (προστακτικὴ τοῦ *δικέλω*).
ντίκ, ἐπίρρημα· ἀπέναντι, ἀντίκρυ· ἀπὸ τὸ *δικέλω*· συχνὰ χρησιμοποιεῖται ἐνάρθρως, ὁπότε σημαίνει : ὁ ἀντικρυνὸς (βλ. καὶ *παραντίκ*).
ντίκ, τό· βλέμα, ματιά· ἄκλιτο· ἀπὸ τὸ *δικέλω*.
ντίκος (!)· κοίτα ! νά ! ἰδού ! (προστακτικὴ τοῦ *δικέλω*)· νεότερος τύπος τοῦ *ντίκ!* (βλ. λέξη).
ντίκος, τό· βλέμα, ματιά· ἄκλιτο· νεότερος τύπος τοῦ *ντὶκ* (βλ. λῆμμα).
* **ντικοστόπουρος**, ὁ· δάσκαλος· ἀπὸ τὸ *ντικοστὸς*+*πουρος* (βλ. λήμματα).
* **ντικοστός**, ὁ· δάσκαλος· ἴσως ἀπὸ τὸ *ντίκος* (ἤτοι : αὐτὸς ποὺ τὰ βλέπει ὅλα), ἤ, ἀπὸ τὸ ἐπίρρημα *ντὶκ* (γιατὶ ὁ δάσκαλος κάθεται ἀπέναντί μας)· συνώνυμο τὸ *ντικοστόπουρος*.
* **ντικοστού**, ἡ· μάθημα, διδασκαλία (βλ. *ντικοστός*).
* **ντικοτὴ προύφα**, ἡ· ἐπιστολὴ ἐσωτερικοῦ· ἀπὸ τὸ *ντικοτὸ*+*προύφα*· συνώνυμο τὸ *λουάχατη λέτρα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
* **ντικοτό**, τό· ἡμεδαπή, ἐσωτερικὸ (στὴν κυριολεξία σημαίνει : κοντινό)· ἀπὸ τὸ *ντικοτός*· συνώνυμο τὸ *ἀχατόζο* (βλ. λῆμμα).
* **ντικοτός**, ἐπίθετο· κοντινός· ἀπὸ τὸ *ντὶκ*< *δικέλω* (ἄρα σημαίνει : αὐτὸς ποὺ φαίνεται, ὁρατός).
ντιλάς, ὁ· ὀδοντογιατρὸς (βλ. *ντίλι*).
ντίλι, τό· δόντι· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *dentale* (=ὀδοντικὸς) ἢ τὸ γαλλικὸ *dent* (=δόντι).
ντιλκερίκι, τό· ὀδοντογλυφίδα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ντίλι*+*κερικεντὲ* (ἤτοι : σπιρτόξυλο γιὰ τὰ δόντια), κατὰ τὸ συνώνυμο, καὶ ἐξίσου πνευματῶδες, *ντιλοδόκαρο* (βλ. λῆμμα).
ντιλο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, τιθέμενο ἀντὶ τοῦ *ὀδοντο-* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
ντιλοδόκαρο, τό· ὀδοντογλυφίδα· ἀπὸ τὸ *ντιλο*+κοινὸ *δοκάρι*· συνώνυμο τὸ *ντιλκερίκι* (βλ. λῆμμα).
ντιλοκολιάζω· δαγκώνω (βλ. *ντιλοκολιέ*)· συνώνυμα : *ντιλοχαλώνω*, *γουγουλοχάλω*.
ντιλοκολιέ, τό· ὀδοντοστοιχία· ἀπὸ τὸ *ντιλο*+κοινὸ *κολιὲ*

(γαλλικὰ *collier*)· συνώνυμο τὸ *ροκάνω*· ἡ τεχνητὴ ὀδοντοστοιχία λέγεται *μοὺς-ντιλοκολιέ*.

ντιλολαστίχω, ἡ· μαστίχα, τσίκλα· ἀπὸ τὸ *ντιλο* (βλ. λέξη) +κοινὸ *λάστιχο*.

ντιλολέτσι, τό· σάπια καὶ βρώμικα δόντια· ἀπὸ τὸ *ντιλο*+*λέσι* (βλ. λέξεις).

ντιλού, ἡ· ὀδοντογιατρίνα (βλ. *ντιλάς*).

ντιλοχαλεματού, ἡ· δαγκαματιά· κατὰ τὸ *ντιλοχαλοὺ* (βλ. λῆμμα).

ντιλοχαλού, ἡ· δαγκαματιὰ (βλ. *ντιλο, χάλω, ντιλοχαλώνω*).

ντιλοχαλώνω· δαγκάνω· ἀπὸ τὸ *ντιλο*+*χάλω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ντιλοκολιάζω, γουγουλοχάλω*.

* **ντισκροντέ**, τό· φροντιστήριο, διαφώτιση, ψηστήρι· ἄκλιτο, ἀγνώστου ἐτύμου· στὰ γαλλικὰ *discorder* σημαίνει διαφωνῶ.

ντόβας, ὁ· μισητὸς καὶ ἀντιπαθητικὸς κίναιδος· ἀγνώστου ἐτύμου· ὁ κακὸς κίναιδος λέγεται *καραλουμποὺ* (βλ. λῆμμα).

ντόγης, ὁ· ἀείμνηστος φίλος, μακαρίτης· λέγεται μόνο γιὰ νεκρό· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *δόγης* (ἰταλικὰ *doge*).

ντόγια, ἡ· πόρτα· ἀπὸ τὸ συνώνυμο *ντόρα* (βλ. λῆμμα).

ντοκομαχμούρλης, ἐπίθετο· τεμπέλης· ἀπὸ τὸ ἄγνωστο ἄλλοθεν *ντοκο* (;) +κοινὸ *μαχμουρλῆς* (τουρκικὰ *mahmur*> *mahmurluk*).

ντοκομαχμούρλω, ἡ· τεμπέλα (βλ. *ντοκομαχμούρλης*).

ντόπα, πρόθεση· μετά· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *dopo* (=μετὰ).

ντόπα-κοντροτζόρνα, ἡ· μεθαύριο· ἀπὸ τὸ *ντόπα*+*κοντροτζόρνα* (βλ. λήμματα).

ντόρα, ἡ· πόρτα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *door* (=πόρτα)· παραπλανητικὸς συσχετισμὸς μὲ τὸ ὄνομα *Ντόρα*· συνώνυμο τὸ *ντόγια* (βλ. λῆμμα).

ντοροπουρόκουτο, τό· θυρωρεῖο· ἀπὸ τὸ *ντορόπουρος*+*κουτο* (βλ. λήμματα).

ντορόπουρος, ὁ· θυρωρός· ἀπὸ τὸ *ντόρα*+*πουρος* (βλ. λήμματα).

ντοροσφηνού, ἡ· κλειδὶ (βλ. *ντόρα* καὶ *σφήνα*)· ἡ κλειδαριὰ λέγεται *σφηνόστρα*.

ντοτόρης, ὁ· γιατρός· συχνὰ ἀποτελεῖ συνθετικὸ διαφόρων λέξεων· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *dottore*.

* **ντουάκ** (!)· κοίτα ! πρόσεξε ! (παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *ντίκ!*).

ντουβντέζα, ἡ· φέρετρο· ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *ντουβντὲς* (=πεθαίνω)· συνώνυμα : *ἀδικοκούτι, τζαστιραχόκουτο, τιραχοτζα-*

στόκουτο, τουρμπανόκουτο (βλ. λήμματα).

ντουβντομπιρμπίλι, τό· σάβανο· ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *ντουβντὲς* (=πεθαίνω)+*μπιρμπίλι* (βλ. λῆμμα)· σημειωτέον ὅτι στὴν καλιαρντὴ τὸ σεντόνι ὀνομάζεται *σάβανο*.

* **ντουλακουμπού**, ἡ· τράπεζα· ἀπὸ τὸ *ντουλο*+κοινὸ *ἀκουμπῶ* (λατινικὰ *accumbo*), μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τῆς μάγκικης λέξεως *ἀκούμπα* (=ἐνεχυροδανειστήριον)· ἡ ἀποταμίευση στὴν καλιαρντὴ λέγεται *σαϊλακούμπα*.

ντούλα, ἡ· τάλιρο· προφανῶς ἀπὸ τὸ *ντουλὸ* ἢ τὰ *τουλὰ* (βλ. λήμματα).

* **ντουλό**, τό· χρήματα, παραδάκι· μᾶλλον νεότερος τύπος τοῦ *τουλὰ* (βλ. λέξη)· συνώνυμα: *βιολετέρα, μπερντέ, ὁποῖα, τουλά*.

ντουλο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *ντουλό*.

* **ντουλόπρουφα**, ἡ· κλήση ἐφορίας, ἐπιταγή· ἀπὸ τὸ *ντουλο*+*προύφα* (βλ. λήμματα).

ντουλότσαρδο, τό· πολυκατοικία, πλουσιόσπιτο· ἀπὸ τὸ *ντουλο*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα).

ντουλοτσαρδοπληβιάς, ὁ· ἐργάτης οἰκοδομῶν, μπετατζής· ἀπὸ τὸ *ντουλότσαρδο*+κοινὸ *πληβεῖος*.

* **ντουλοχαράτσης**, ὁ· ἔφορος· ἀπὸ τὸ *ντουλο*+κοινὸ *χαράτσι* (τουρκικὰ *haraç*=κεφαλικὸς φόρος).

* **ντουλοχαρατσότσαρδο**, τό· ἐφορία· ἀπὸ τὸ *ντουλοχαράτσης*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα).

ντούμα, ἡ· καπνός· προφανῶς ἀπὸ τὴν γνωστὴ λέξη *ντουμάνι* (τουρκικὰ *duman*).

ντουμανοδιακόνα, ἡ· καπνοσυλλέκτης· γιατὶ *διακονεύει* τὸ *ντουμάνι*.

ντουμανοσωλήνας, ὁ· καμινάδα· ἀπὸ τὸ *ντουμάνι* (τουρκικὰ *duman*)+*σωλήνας* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ντουμπλοδικελιάζω· παίζω διπλωματία· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *double* (=διπλὸς)+*δικέλω*, λόγω παρετυμολογίας τοῦ *διπλωμάτης* (ἤτοι : διπλὰ μάτια)· τὸ διπλὸς στὴν καλιαρντὴ λέγεται *ντάμπλα* (βλ. λῆμμα).

ντουμπλόροδα, τό· ποδήλατο· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *double* (βλ. καὶ λῆμμα *ντάμπλα*)+κοινὸ *ρόδα* (βενετικὰ *roda*)· συνώνυμο τὸ *διπλόροδα*· ἡ μοτοσικλέτα λέγεται *μακινοδιπλόροδα*.

* **ντούνα**, ἀντωνυμία· αὐτή· πληθυντικὸς (ἄκλιτος) *ντανακατὲ* (βλ. λῆμμα *ντάν*).

* **ντούνι**, ἀντωνυμία· αὐτό· πληθυντικὸς *ντανακατὰ* (βλ. τὸ *ντάν*).

ντουντουκόφλοκο, τό· σπορέλαιον· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ντουντούκα* (τουρκικὰ *düdük*=φλογέρα)+*φλοκο*· γιὰ τὴν καλύτερη κα-

τανόηση τοῦ πρώτου συνθετικοῦ βλ. λήμματα *σκληροντούντουκο* καὶ *φιοροντουντούκι*.

ντούπ, τό· δαρμός, ξυλοφόρτωμα· λέξη, προφανῶς, ἠχομιμητική· τὸ χτύπημα λέγεται *μπίζι* (βλ. λῆμμα).

ντουπάρω· δέρνω· ἀπὸ τὸ *ντούπ* (βλ. λῆμμα, καθὼς καὶ τὰ ταυτόσημα *ἀβέλω ντούπ*, *βουέλω χαλάστρα*, *μπιζάρω*).

ντουπο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *ντούπ*.

ντουπόγουντο, τό· κλόμπ· ἀπὸ τὸ *ντουπο*+*γούντι* (ἤτοι: ξύλο γιὰ *ξύλο*).

ντουπολωρίδα, ἡ· μαστίγιο· ἀπὸ τὸ *ντουπο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *λωρίδα*.

ντουποπατάτα, ἡ· γροθιά· ἀπὸ τὸ *ντουπο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *πατάτα*· σημειωτέον ὅτι τὴν πατάτα τὴν ἀποκαλοῦν *μπουνιὰ* (βλ. λέξη).

ντουποπατατότεκνο, τό· πυγμάχος· ἀπὸ τὸ *ντουποπατάτα*+*τεκνο* (βλ. λήμματα).

ντουποστάμπα, ἡ· μώλωπας· ἀπὸ τὸ *ντουπο*+*στάμπα* (βλ. λήμματα).

ντουπότοπος, ὁ· μέρος ὅπου συχνὰ γίνονται καβγάδες· ἀπὸ τὸ *ντουπο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *τόπος*.

ντούπ-πατάτες, οἱ· πυγμαχία· ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικὸ (βλ. *ντουποπατάτα*).

ντούρα λιάρντα, ἡ· ἡ σκληρὴ καλιαρντή, τὸ πλέον ἀπόκρυφο γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναίδων· ἀπὸ τὸ *ντούρα* καὶ *καλιαρντὴ* (βλ. λήμματα καὶ πρόλογο)· συνώνυμα : *λιάρντω*, *φραγκολουμπινίστικα* κ.τ.λ.

ντούρα λιάρντω, ἡ· ἡ σκληρὴ καλιαρντὴ (βλ. λῆμμα *ντούρα λιάρντα*, καὶ πρόλογο).

ντουραμόλ, τό· βιτριόλι· σχεδὸν πιστὴ μετάφραση τοῦ *acquaforte*· ἀπὸ τὸ *ντοῦρος*+*μὸλ* (βλ. λήμματα), μὲ σολοικισμό· συνώνυμο τὸ *καψομόλ*.

ντουρανάσαμα, τό· κουράγιο· ἀπὸ τὸ *ντοῦρος* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *ἀνάσαμα*<*ἀνάσα*.

ντουριάζω· σκληραίνω, θεριεύω (βλ. *ντοῦρος*).

ντουροκαρνοσέρμελες, οἱ· χοντρὰ ἀλλαντικὰ (ζαμπόν, μουρταδέλα)· ἀπὸ τὸ *ντοῦρος*+*καρνοσερμέλες* (βλ. λήμματα).

ντοῦρος, ἐπίθετο· σκληρός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ντοῦρος*<ἰταλικὰ *duro* (=σκληρός).

ντουροσιέλο, τό· μπλὲ (χρῶμα)· ἀπὸ τὸ *ντοῦρος* (βλ. λέξη)+κοινὸ *σιὲλ* (γαλλικὰ *ciel*=οὐρανός).

ντουροσιέλο τῆς ρένας, τό· μπλὲ-ρουαγιὰλ (χρῶμα)· ἀπὸ τὸ

ντουροσιέλο καὶ τὸ *ρένα* (βλ. λέξεις).

ντράβης, ὁ· ὁδηγός· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *drive*(=ὁδηγῶ) ἢ *driver* (=ὁδηγός).

ντρέσα, ἡ· ροῦχο, ἔνδυμα· ἀγγλιστὶ *dress*· συνώνυμο τὸ *νισεστὲ* (βλ. λῆμμα).

Ξ

ξαλιμάρι, τό· μαξιλάρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαξιλάρι*, μὲ παραπλανητικὸν ἀναγραμματισμὸ τῶν συμφώνων· συνώνυμο τὸ *πιλότα* (βλ. λῆμμα).

ξαμηνάρομαι· διαγωνίζομαι· ἀπὸ τὸ *ξαμῆνες* (βλ. λῆμμα).

ξαμῆνες, οἱ· διαγωνισμοὶ (μαθητικοί)· προφανῶς γιατί, στὴν μέση ἐκπαίδευση, γίνονται στὸ τέλος τῶν δύο *ἑξαμήνων* τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

ξε- στερητικὸ μόριο, ὡς πρῶτο συνθετικό, λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γνωστότατο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική.

ξεκηφήνω, ἡ· ἐργασία· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε*+*κηφήνας* (βλ. λέξεις).

ξεκολλούψα, χαιρετισμός· ἀντίο, γιάσου γιὰ παντοτινά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξεκολλῶ*+*οὖψα* (βλ. λῆμμα).

ξελογιάρα, ἡ· καλοκαίρι (γιατὶ σὲ *ξελογιάζει*)· οἱ ἄλλες τρεῖς ἐποχὲς λέγονται : *τουρτουροὺ* (=ἄνοιξη), *πάνχαλο* (=φθινόπωρο), *μπουζιάρης* (=χειμώνας)· ἐξάλλου, τὸ καλοκαίρι ὀνομάζεται καὶ *λατσοτέμπα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

ξεμπαριάζω· θεραπεύω· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε*+*μπαρὸ* (βλ. λήμματα).

ξεμπάριασμα, τό· θεραπεία, ἴαση (βλ. *ξεμπαριάζω*).

ξεμπαριασμένος, μετοχή· θεραπευμένος (βλ. *ξεμπαριάζω*).

ξενοκουτζίνος, ὁ· ἐξάδελφος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξένος*+*κουτζίνος* (βλ. λῆμμα).

ξεπαγκριάρης, ἐπίθετο· ἀναμαλλιάρης, ἀχτένιστος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε*+*παγκρὸ* (βλ. λήμματα).

ξεπαγκρομένος, μετοχή· ἀναμαλλιασμένος (βλ. *ξεπαγκρόνομαι*).

ξεπαγκρόνομαι· ἀναμαλλιάζομαι· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε*+*παγκρὸ* (βλ. λήμματα).

ξεπαγκρωμένος, μετοχή· ἀναμαλλιασμένος (βλ. *ξαπαγκρώνομαι*).

ξεπαγκρώνομαι· ἀναμαλλιάζομαι (βλ. τὸ *ξεπακρόνομαι*).

ξεπενσάρης, ἐπίθετο· ἀκριβός· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

ξερομπαξοῦ, ἡ· ψάθα· ἴσως ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ξερὸς* καὶ *μπαξὲς* (τουρκικὰ *bahçe*).
Ξεροσκατοῦ, ἡ· ἡ Ἤπειρος· προφανῶς γιατὶ οἱ ἠπειρῶτες θεωροῦνται φοβερὰ τσιγκούνηδες, καί, βεβαίως, εἶναι γνωστὴ ἡ λαϊκὴ ρήση *αὐτὸς ξεραίνει τὸ σκατό του*· συνώνυμο τὸ *Σιμίτω*· ὁ ἠπειρώτης λέγεται *σιμιτζότεκνο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
ξεσκισμένη, ἡ· κίναιδος τοῦ δρόμου· ἡ ἴδια λέξη μὲ τὴν ἴδια σημασία χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς μάγκες· ἡ καλιαρντὴ διαθέτει πλεῖστες λέξεις, ποὺ ὑποδηλώνουν ἢ χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε εἴδους κίναιδους.
ξεσκίστρα, ἡ· ξεφτελισμένος κίναιδος (βλ. *ξεσκισμένη*).
ξεφωνισμένη, ἡ· κίναιδος λαϊκῆς καταγωγῆς, φτωχομπινές· γιατὶ κάτι τέτιους τοὺς *ξεφωνίζουν* στὸ διάβα τους, μὲ τὴν λέξη-ἰαχὴ *σύκα!* (βλ. τὸ λῆμμα *ξεσκισμένη*).
ξινασβέστης, ὁ· γιαούρτι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ξινὸς+ἀσβέστης*.
ξινασβέστι μὲ ἐλόχεσμα, τό· πιλάφι μὲ γιαούρτι (βλ. *ξινασβέστης* καὶ *ἐλόχεσμα*).
ξινάστρα, ἡ· λεμονόκουπα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξινός*.
ξινοσπυροῦ, ἡ· λεμόνι, λεμονιά· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ξινὸ+σπυρί*· τὸ πορτοκάλι (καὶ ἡ πορτοκαλιὰ) ὀνομάζεται *χρυσοσπυροῦ* (βλ. λέξη).
ξοβεργιάζω· μπλοκάρω· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *ξόβεργα*· τὸ μπλόκο λέγεται *ρουνοξόβεργα* ἢ *ρουνοκλοιὸς* (βλ. λήμματα).
* **ξπλίκα**, ἡ· ἐξήγηση· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ συνώνυμου *ἐξπλικατσιόνα* (βλ. λῆμμα).
ξυλαυλακιάζω· σκαλίζω· τὸ ρῆμα χρησιμοποιεῖται μόνον ἐπὶ ξυλογλυπτικῆς· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ξύλο +αὐλάκι>αὐλακιάζω*.
ξυλαυλακιασμένος, μετοχή· σκαλισμένος (βλ. τὸ *ξυλαυλακιάζω*).
ξυλαυλακιαστός, ἐπίθετο· σκαλιστὸς (βλ. τὸ *ξυλαυλακιάζω*).
* **ξυλοντεκόρα**, ἡ· ἔπιπλο· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ξύλο+ντεκὸρ* (γαλλικὰ *décor*=διάκοσμος)· συνώνυμο τὸ *μόμπιλο*.
* **ξυλοπυροῦ**, ἡ· σπίρτο, πυρεῖον· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ξύλο+πυρεῖον<πῦρ*, κατὰ τὸ συγγενὲς *σιδεροπυροῦ*· συνώνυμα : *καπρικεντέ, κερικεντέ*· ὁ ἀναπτήρας λέγεται *καγκελοκαπρικεντέ* ἢ *καγκελοκερικεντέ* ἢ *σιδεροπυροῦ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
ξυραφιά, ἡ· συγκοπὴ καρδίας· ἡ ἐτυμολογία περιττή.
ξυραφιάζομαι· παθαίνω συγκοπὴ (βλ. τὸ *ξυραφιά*).
ξωτικόμουτζο, τό· νεράιδα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξωτικὸ+μουτζο* (βλ. λῆμμα).

ξώτσαρδο, τό· μπαλκόνι, βεράντα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἔξω+τσαρδο*· συνώνυμο τὸ *κατσικανότσαρδο* (βλ. λῆμμα).

Ο

ὄκι, τό· ἀφτί· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *occhio* (=μάτι)· συνώνυμο τὸ *λούπαρα* (βλ. λῆμμα).
ὀκιάζω· ἀκούω (βλ. τὸ *ὄκι*)· ταυτόσημο τὸ *λουπάρω*.
ὀκιαστή, ἡ· ἀκουστικὴ (βλ. *ὄκι>ὀκιάζω*).
ὀκιολούης, ὁ· λαγός· ἀπὸ τὸ *ὄκι+Λούης* (ἤτοι : ὁ ἀφταρὰς Λούης)· τὸ ὄνομα τοῦ θρυλικοῦ πλέον δρομέως χρησιμοποιεῖται καὶ στὶς λέξεις *λουηβραχνὸς* καὶ *σιδερομὸλ τοῦ Λούη*.
ὀκιολούης μὲ λακριστά, ὁ· λαγὸς-στιφάδο (βλ. *ὀκιολούης* καὶ *λακριστό*).
* **ὀκτάρης**, ὁ· βουλευτής· προφανῶς, ἀπὸ τὶς *ὀκτὼ* χιλιάδες, ποὺ ἐλάμβαναν, κάποτε, ὡς μηνιαίαν ἀποζημίωση.
ὄλια, ἡ· ἐλιά· ἀπὸ τὸ *ὄλιο* (βλ. λῆμμα).
ὄλιο, τό· λάδι· ἰταλιστὶ *olio*.
ὀλιοκοέν, τό· σαπούνι· ἄλλος τύπος τοῦ *ὄλιο-κοὲν* (βλ. λῆμμα).
ὄλιο-κοέν, τό· σαπούνι· ἀπὸ τὸ *ὄλιο*+ὄνομα *Κοέν*· τὸ δεύτερο συνθετικὸ ὑπαινιγμὸς γιὰ τὸ σαπούνι, ποὺ ἔκαναν οἱ χιτλερικοὶ μὲ τὸ λίπος τῶν ἑβραίων (βλ. καὶ τὸ *κοὲν-σαπούνι*)· τὸ σαπούνι λέγεται καὶ *τζουσλεσόλιο* (βλ. λέξη).
ὀλιόπαγκρο, τό· μπριγιὸλ (βλ. *ὄλιο* καὶ *παγκρό*).
ὀλιοροκανατζίδικο, τό· ἐλαιοτριβεῖο· ἀπὸ τὸ *ὄλιο*+κοινὸ *ροκανατζίδικο<ροκανίζω* (βλ. καὶ τὸ σχετικὸ *ροκάνω*).
ὀμπζέκι, τό· ἀντικείμενο· στὴν γαλλικὴ *objet*.
ὁποῖα, τά· λεφτά· ἀπὸ τὴν γνωστὴ ἀντωνυμία, ἀφοῦ αὐτὰ εἶναι γιὰ τὰ *ὁποῖα* γίνεται κάθε δυνατὴ θυσία· κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ἀπὸ τὴν *ὀπή*, ποὺ ἔχουν ὁρισμένα κέρματα (ἐνθυμοῦ τὸ *τρυποντουλοῦ*)· συνώνυμα: *βιολετέρα, μπερντέ, ντουλό, τουλά* (βλ. λήμματα).
ὀριάντα, ἡ· ἀνατολή· ἰταλιστὶ *oriente* καὶ γαλλιστὶ *orient*.
ὀριάντα τοῦ λούτση, ἡ· ἀνατολὴ ἡλίου (βλ. *ὀριάντα* καὶ *λούτσης*).
ὀριεντάλ, ἐπίθετο· λουσάτος, φανταχτερός, μεγαλοπρεπής· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *oriental*.
ὄστρακο, τό· κορνέτα, τρόμπα· ἡ ὀνομασία ἀπὸ τὸ ὅτι ὁρισμένα πνευστὰ ἔχουν σπειροειδὲς σχῆμα, ἐνθυμίζον σαλίγκαρο.
ὀστρακοποδαράκης, ὁ· καρκίνος· ἀπὸ τὸ *ὄστρακο+ποδαράκι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ὀτάρω· κάθομαι· ἀπὸ τὸ γνωστότατο τουρκικὸ *oturak* (= κάθισμα).
ὄτρος, ἀντωνυμία· ἄλλος· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰσπανικὸ *otro*· συνώνυμο τὸ *ἄλτρος* (βλ. λέξη).
-ου· κατάληξη θηλυκῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων, δανεισμένη ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική.
οὔλτιμος, ἐπίθετο· τελευταῖος· ἰταλιστὶ *ultimo.*
οὔχου! ἐπιφώνημα· ζήτω! μπράβο!
οὔψα, χαιρετισμός· γιάσου, γιὰ-χαρά· ἀγνώστου ἐτύμου.
οὔψα καί στό λατσοδίκελμα, ἀποχαιρετισμός· γιάσου καὶ στὸ ἐπανιδεῖν (βλ. *οὔψα* καὶ *λατσοδίκελμα*).
ὀφιτσιόζος, ὁ· ἀξιωματικός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *officioso* (=ἀξιωματοῦχος).
ὀφιτσόφτερο, τό· ἀξιωματικὸς ἀεροπορίας (βλ. *ὀφιτσιόζος* καὶ *φτερό*).

Π

παγκόλα, ἡ· μύωψ· ἀγνώστου ἐτύμου· συχνὰ προφέρεται ὡς *μπαγκόλα,* ὁπότε δημιουργεῖ σύγχιση μὲ τὸ θηλυκὸ τοῦ ἐπιθέτου *μπαγκόλος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
παγκρά τοῦ δικελτοῦ, τά· ματοτσίνορα· ἀπαντᾶται συνήθως στὸν πληθυντικὸ (βλ. *παγκρὸ* καὶ *δικελτό*).
παγκρο· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : μαλλιά, τρίχες, τρίχωμα (βλ. *παγκρό*).
παγκρό, τό· μαλλιά, τρίχες, τρίχωμα· ἀγνώστου ἐτύμου.
παγκροκάπακο, τό· καπέλο, σκούφια· ἀπὸ τὸ *παγκρο+καπάκι* (βλ. λήμματα).
παγκρολαβή, ἡ· πλεξούδα· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *λαβή,* ἴσως γιατὶ στοὺς καβγάδες ἁρπάζουν τὶς γυναῖκες ἀπὸ τὰ μαλλιά.
παγκρολαβίδα, ἡ· φουρκέτα· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λέξη)+κοινὸ *λαβίδα.*
παγκροπουρός, ὁ· κουρέας· ἀπὸ τὸ *παγκρο+πουρος* (βλ. λήμματα).
παγκροπουρότσαρδο, τό· κουρεῖο· ἀπὸ τὸ *παγκροπουρὸς+τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *κουραντάδικο.*
παγκροσκάλης, ἐπίθετο· κατσαρομάλλης· ἀπὸ τὸ *παγκρο+* κοινὸ *σκάλα*· εἶναι γνωστὴ ἡ ἔκφραση : *σκάλες-σκάλες τὰ μαλλιά του.*
παγκροσκαλώνω· κατσαρώνω τὰ μαλλιά· ἀπὸ τὸ *παγκροσκάλης* (βλ. λῆμμα).

παγκροτομαρού, ἡ· γούνα· ἀπὸ τὸ *παγκρὸ* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *τομάρι.*
παγκροτός, ἐπίθετο· μάλλινος, μαλλιαρός, δασύτριχος, τριχωτός· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λῆμμα).
παγκροτσιγκελοχειλάς, ὁ· μουστακαλὴς μὲ μεγάλο στριφτὸ χωριάτικο μουστάκι· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *τσιγκέλι* (τουρκικὰ *çengel*)+κοινὸ *χειλὰς*<*χείλη.*
παγκρωτός, ἐπίθετο· μάλλινος, μαλλιαρός, δασύτριχος, τριχωτός· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λῆμμα).
παίρνω· δέχομαι νὰ συνουσιασθῶ (παθητικῶς) μὲ κάποιον, συνουσιάζομαι (παθητικῶς) μὲ κάποιον· τὸ ρῆμα χρησιμοποιεῖται μόνον ἀπὸ κίναιδους καὶ ποτὲ ἀπὸ ἐπιβήτορες κιναίδων, καί, συνήθως, ἐνάρθρως καὶ σὲ ἱστορικὸ χρόνο (π.χ. *τὸν πῆρα*).
πακέτο, τό· ὁ ὄγκος ποὺ δημιουργεῖ τὸ ἀνδρικὸ μόριο καὶ ποὺ ἀνασηκώνει τὸ πανταλόνι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πακέτο* (ἰταλικὰ *pacchetto*)· συνώνυμο τὸ *μπαγκάζι* καὶ ἡ *φωτογένεια* (βλ. λήμματα).
παλαμάρι, τό· παλάμη, χούφτα· μᾶλλον ἀπὸ τὰ κοινὰ *παλάμη*>*παλαμαριάζω,* παρὰ ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παλαμάρι* (τουρκικὰ *palamar*).
παλαμαροκάνης, ἐπίθετο· ψηλός· γιατὶ εἶναι ὅλο *παλαμάρια* καὶ *κανιά*· ὁ λαὸς ὅταν ἀναφέρεται σέ κάποιον ψηλέα λέει : *αὐτὸς ὅλο χέρια καὶ πόδια εἶναι.*
παλκοκαγιόρος, ὁ· ὑποβολεύς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πάλκο* + *καγιόρης* (βλ. λῆμμα).
παλκόραμπο, τό· θέατρο· ἀπὸ τὰ σχεδὸν ταυτόσημα *πάλκο* καὶ *ράμπα.*
παλόμπα, ἡ· κιθάρα· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.
παλουκοντόρι, τό· ἀμπάρα· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *παλούκι+ντόρα* (βλ. λῆμμα).
πάμπουρη, ἡ· γιαγιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πᾶν+πουρὴ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο : *πουρὴ τῆς πουρῆς.*
πανιάζω· ἐξαντλοῦμαι, κουράζομαι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πανιάζω* (=χλωμιάζω ἀπὸ φόβο ἢ ταραχή), γιατὶ ὁ πολὺ κουρασμένος εἶναι καὶ χλωμός· *πάνιασε ἀπὸ τὸν φόβο του,* λέει ὁ λαός.
πανιασμένος, μετοχή· κουρασμένος (βλ. *πανιάζω*).
πανσές, ὁ· χωροφύλακας· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πανσὲς* (γαλλικὰ *pensée*), μὲ ἀρκετὸ χιοῦμορ· ὁ ἀστυνομικὸς (ἰδία ὁ μυστικὸς) διαθέτει ἀρκετὰ συνώνυμα.
παντοκουλούρα, ἡ· μηδέν· ἴσως ἀπὸ τὰ κοινὰ *πάντα* καὶ *κου-*

λούρα· τὰ μαθητούδια τὸ μηδὲν (0) τὸ λένε *κουλούρα* καὶ τὸ τέσσερα (4) *καρεκλάκι*, γιατὶ μοιάζουνε τέτια.

παντοκουλουριάζω· μηδενίζω (βλ. *παντοκουλούρα*).

παντόφλα, ἡ· πορτοφόλι· ἀπὸ τὴν ἴδια καὶ ταυτόσημη λέξη τῶν πορτοφολάδων· γιατὶ μοιάζει μὲ *παντόφλα* (ἰταλικὰ *pantofola*, γαλλικὰ *pantoufle*).

παντοφλού, ἡ· τσέπη· γιατὶ ἐκεῖ βάνουν τὴν *παντόφλα* (βλ. λῆμμα).

πάνχαλο, τό· φθινόπωρο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πᾶν+χάλω* (βλ. λῆμμα), λόγω τῆς ἐποχιακῆς ἀφθονίας φρούτων· οἱ ἄλλες ἐποχὲς λέγονται : *τουρτουροὺ* (=ἄνοιξη), *λατσοτέμπα* ἢ *ζελογιάρα* (=θέρος), *μπουζιάρης* (=χειμώνας).

παξιμαδιάζω· μαλακώνω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *παξιμάδι*, ποὺ τὸ μαλακώνουν στὸ νερό· στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ ὑπάρχει ρῆμα *παξιμαδιάζω*.

παπατζάρω· κλέβω (βλ. *παπατζότεκνο* καὶ *παπατζωτή*).

* **παπατζότεκνο**, τό· κλέφτης· ἀπὸ τὸ μάγκικο *παπατζῆς* (=αὐτὸς ποὺ παίζει τὸν *παπὰ*)+*τεκνο* (βλ. λῆμμα).

* **παπατζωτή**, ἡ· κλεψιά· ἀπὸ τὰ μάγκικα *παπὰς*>*παπατζῆς*> *παπατζιλίκια*.

παπίγια, ἡ· πεταλούδα· γαλλιστὶ *papillon*· τὸ παπιγιὸν στὴν καλιαρντὴ λέγεται *μουσαντοπαπίγια* (βλ. λέξη).

παποροσκούπιδο, τό· ὑπόλειμμα ναυαγίου· ἀπὸ τὸ *παπόρι*+ *σκουπίδι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

παπυρόντραβο, τό· δίπλωμα ὁδηγοῦ (βλ. *πάπυρος* καὶ *ντράβης*).

πάπυρος, ὁ· δίπλωμα· ἀπὸ τὸν γνωστὸ *πάπυρο*.

παραντίκ, ἐπίθετο· ὁ δίπλα στὸν ἀπέναντι· ἀπὸ τὴν κοινὴ πρόθεση *παρὰ*+ἐπίρρημα *ντὶκ* (βλ. λῆμμα)· ὁ παραδιπλανὸς λέγεται *πράνς*.

παραντινού, ἡ· καρναβάλι· ἄγνωστης ἐτυμολογίας, δίχως νὰ ἀποκλείεται καταγωγὴ ἀπὸ τὴν πρόθεση *παρὰ* +κοινὸ *ντύνω*<*ἐνδύω*.

* **παράταιρη**, ἡ· γυναίκα· γιατί, ὡς γνωστόν, οἱ κίναιδοι τὴν θεωροῦν *παράταιρη*, καί, γενικώτερα, περιττή.

παρκέ, τό· αἰδοιολειχία· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παρκὲ* (γαλλικὰ *parquet*).

παρκὲ διαρκείας, τό· αἰδοιολειχία· πλέον διακοσμητικὸς τύπος τοῦ *παρκὲ* (βλ. λῆμμα).

παρντόν· συγγνώμην, μὲ συγχωρεῖτε· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ ταυτόσημο *pardon*.

πάρτα, ἡ· μερίδιο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παρτίδα* (βενετικὰ *partida*, ἰταλικὰ *partita*)· βέβαια ὑπάρχει καὶ τὸ μάγκικο *πάρτη* (=μέρος, δικό).

παρτιζανότεκνο, τό· στρατιώτης τῶν μονάδων καταδρομῶν· γιατὶ ζεῖ σὰν *παρτιζάνος* (ἰταλιστὶ *partigiano*)· συνώνυμο τὸ *κηπὶ-καπάκι* (βλ. λέξη).

παρτικουλάρης, ὁ· ἰδιώτης· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *particolare* (=ἰδιαίτερος).

πάρτιτο, τό· κομάτι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *partito* (=κομάτι).

πάρτιτο-πάρτιτο, ἐπίρρημα· κομάτι-κομάτι, σιγὰ-σιγά, λίγο-λίγο (βλ. *πάρτιτο*).

παρτούζ, ἡ· πολυπρόσωπη συνουσία· ἀπὸ τὸ παρτούζα (βλ. λῆμμα).

παρτούζα, ἡ· πολυπρόσωπη συνουσία· μᾶλλον ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *parte, partecipe, partito, partizione* (=μερίδιο, συμμέτοχος, μερίδα ἢ συναλλαγή, μοιρασιά), ἢ τὰ γαλλικὰ *partage, parti* (=διανομή, μερίδιο).

παρτουζάρης, ὁ· συμμέτοχος σὲ ὁμαδικὴ συνουσία (βλ. *παρτούζ* καὶ *παρτούζα*).

παρτσινέβα, ἡ· πατρόνα· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παρτσινέβελος* [=συνιδιοκτήτης (βενετικὰ *parcenevole*)].

παρφομόφλορο, τό· εὐωδιαστὸ λουλούδι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *profumo* (ἢ γαλλικὸ *parfum*)+*φλορο* (βλ. λῆμμα).

πασαρέλα τῆς λατσοσύνης, ἡ· καλλιστεῖα· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *πασαρέλα* (ἰταλιστὶ *passerella*)+*λατσοσύνη* (βλ. λῆμμα).

πασιόζα-τζιόρνα, ἡ· χτὲς (βλ. *πασιόζος* καὶ *τζιόρνα*)· τὸ αὔριο λέγεται *κοντροτζόρνα*, καὶ τὸ σήμερα *κατὲ-τζιόρνα* ἢ *σταтούτα-τζιόρνα* (βλ. λήμματα).

πασιόζος, ἐπίθετο· περασμένος· μᾶλλον ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *passaggio* (=διάβαση), *passato* (=παρελθὸν) κι ἄλλα παράγωγα τοῦ πολυσήμαντου *passare*.

πατριδόπρεσα, ἡ· καθῆκον· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πατρίδα*+*πρεσα* (βλ. λῆμμα).

πατσόμπακας, ὁ· κοιλαράς· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πατσὰς* (τουρκικὰ *paça*)+*μπάκα* (βλ. λέξη).

πατσομπακού, ἡ· κοιλιὰ (βλ. *πατσόμπακας*).

πατσούλ, τό· ψιμύθιο, ἄρωμα, πομάδα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πατσουλὶ* (γαλλικὰ *patchouli*<ἀγγλικὰ *patsh-leaf*).

πεκουλιάζομαι· τσιγκουνεύομαι (βλ. τὸ λῆμμα *πεκούλης*).

πεκούλης, ἐπίθετο· τσιγκούνης· στὴν ἰταλικὴ *peculio* σημαίνει ἀποταμίευση· συνώνυμα : *καρακουκούνης, σαϊλοκόπουρο* κ.ἄ. (βλ. λήμματα).

πελέ, τό· ὄρχις· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μπελὲ*

(βλ. λῆμμα)· ἀμφότερα ἄκλιτα· ἄλλα συνώνυμα: *μπαλά, φλοκοντορβάρες*.

πεντηκοστή, ἡ· παντρεμένη· λέγεται εἰρωνικῶς πως· ἀνάλογο τὸ λαϊκὸ *σαρακοστή*· τέλος, εἶναι γνωστὴ ἡ ἔκφραση *ἀντρόγυνο τῆς ἁγιὰ-Παρασκευῆς*, ποὺ προσάπτεται σὲ κακομοιριασμένα ζευγάρια.

περασιόνα, ἡ· ἐγχείρηση· ἰταλιστὶ *operazione*.

περλοκροκάδα, ἡ· στρείδι, μύδι, ὀστρακοειδές· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *πέρλα*<ἰταλικὰ *perla* (=μαργαριτάρι)+*κρόκος*.

πετροκηλίδα, ἡ· μωσαϊκό, ψηφιδωτό· ἀπὸ τὸ *πέτρα*+*κηλίδα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

πετσοβουνού, ἡ· κάλος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *πετσί* (ἰταλικὰ *pezzo*)+*βουνό*.

* **πηχοπιασμάν**, τό· βραχίων, χέρι· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ κοινὸ *πῆχυς*+*πιασμὰν* (βλ. λῆμμα).

πηχτόσουκρο, τό· μέλι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πηχτὴ*+*σούκρα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *ζουζουνόφλοκο*.

πιάς-κουπί, τό· χέρι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *πιάσιμο*<*πιάνω*+*κουπί*, ἤτοι : *κουπὶ* ποὺ *πιάνει*.

πιασμάν, τό· χάδι στὰ γεννητικὰ ὄργανα· ἀπὸ τὸ *πιάσιμο* <*πιάνω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς (βλ. καὶ *πιασμαντέ*).

πιασμαντέ, τό· χάδι στὰ γεννητικὰ ὄργανα· ἀπὸ τὸ *πιασμάν*, μὲ ψευτογαλλικὴ παραπλανητικὴ κατάληξη (βλ. *πιασμάν, πιασμαντίζω, πιαστικό*).

πιασμαντίζω· πιάνω (βλ. *πιασμάν, πιασμαντέ*).

πιαστικό, τό· ἐρωτικὸ χάδι· ἀπὸ τὸ *πιάσιμο*<*πιάνω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμα : *μπιεσμάν, μπιεσμαντό, πιασμὰν* κ.ἄ.

πίκολος, ἐπίθετο· μικρός· ἀπὸ τὸ γνωστότατο ἰταλικὸ *piccolo*.

πιλίπης, ὁ· ἀγαπητός, προσφιλής· ἀπὸ τὸ *πιπίλας* (βλ. λῆμμα), μὲ ἀναγραμματισμό.

πιλίπης-γατάκης, ὁ· τρυφερὸς ἐραστής· συνώνυμα : *πιπιλογατούλης* καὶ *πιπιλογαμούλης* (βλ. λήμματα).

πιλότα, ἡ· μαξιλάρι· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *pillotta* (=μπάλα)· συνώνυμο τὸ *ξαλιμάρι* (βλ. λῆμμα).

* **πιουσοπουρός**, ὁ· ἀρτοποιὸς (βλ. *πιούσω* καὶ *πουρος*)· συνώνυμο τὸ *μαντοπουρός*.

* **πιουσότριμα**, τό· ἀλεύρι· ἀπὸ τὸ *πιούσω*+κοινὸ *τρίμα*· συνώνυμο ἡ *μαντόσκονη* (βλ. λῆμμα).

* **πιουσότσαρδο**, τό· ἀρτοπωλεῖο· ἀπὸ τὸ *πιούσω*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημο τὸ *μαντότσαρδο*.

* **πιούσω**, ἡ· ψωμί· προφανῶς, ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ἐπιούσιος* (ἄρτος)· συνώνυμο τὸ *μαντὸ* (βλ. λέξη).

πιπεροσκατού, ἡ· μουστάρδα· ἀπὸ τὸ *πιπέρι*+*σκατοὺ*<*σκατὰ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἀσφαλῶς λόγω ὁμοιότητος στὴν ἐμφάνιση καὶ γεύση.

πιπιλάκης, ὁ· ἀγαπητός, προσφιλὴς (βλ. *πιπίλας*).

πιπίλας, ὁ· ἀγαπητός, προσφιλής· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *πιπίλα*<*πιπιλίζω* (ἰταλικὰ *pipilare*)· συνώνυμα : *πιπιλάκης, πιλίπης* (βλ. λήμματα).

πιπιλογαμούλης, ὁ· τρυφερὸς ἐραστής· ἀπὸ τὸ *πιπίλας*+κοινὸ *γαμούλης*<*γαμῶ*· συνώνυμα : *γατουλογαμούλης, πιλίπης-γατάκης* καὶ *πιπιλογατούλης* (βλ. λέξεις).

πιπιλογατούλης, ὁ· τρυφερὸς ἐραστής· ἀπὸ τὸ *πιπίλας*+κοινὸ *γατούλης*<*γάτος*· συνώνυμα : *γατουλογαμούλης, πιλίπης-γατάκης* καὶ *πιπιλογαμούλης* (βλ. λήμματα).

πισελάκης, ὁ· μαχμουρλής· ἀπὸ τὸ *πισέλω* (βλ. λῆμμα).

πισελιάζω· νανουρίζω· ἀπὸ τὸ *πισέλω* (βλ. λῆμμα).

πισελο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, σχετιζομένων μὲ τὸν ὕπνο (βλ. *πισέλω*).

πισελοκαπνιάζομαι· ὀνειρεύομαι· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *καπνός*.

πισελοκαπνόραμπα, ἡ· ὄνειρο· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *καπνὸς*+*ράμπα* (βλ. λῆμμα).

πισελομούγκρισμα, τό· ροχαλητό· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *μούγκρισμα*.

πισελομουγρού, ἡ· ροχαλητό· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *πισελομούγκρισμα* (βλ. λῆμμα).

πισελομουγρῶ· ροχαλίζω· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. λῆμμα) + κοινὸ *μουγκρίζω*, ἤ, ἀπὸ τὸ *πισελομουγροὺ* (βλ. λέξη).

πισελονισεστέ, τό· πιτζάμα (ἀκριβέστερον : ἔνδυμα ὕπνου)· ἀπὸ τὸ *πισελο*+*νισεστε* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *σεληνονισεστέ*.

πισελόπλακα, ἡ· κρεβάτι (ἀκριβέστερον : πλάκα γιὰ ὕπνο)· ἀπὸ τὸ *πισελο*+κοινὸ *πλάκα*· συνώνυμα : *κουελοσφαλόκουτο, λέτι, μπισέντα* (βλ. λήμματα).

πισελοριλάρω· κάνω ὑπνοθεραπεία· ἀπὸ τὸ *πισελο*+*ριλάρω* (βλ. λήμματα).

πισελόσολο, τό· ὑπνωτικό· ἀπὸ τὸ *πισελο*+*ροσόλι* (βλ. λήμματα).

πισέλω· ξαπλώνω, πλαγιάζω, κοιμοῦμαι· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. τὸ συνώνυμο *μπισέλω* καὶ τὰ παράγωγά του, καθὼς καὶ τὰ ταυτόσημα *ἀβέλω τοῦφες* καὶ *κουελοσφαλάω*).

πισκέτι, τό· παιδάκι· ἄλλος τύπος τοῦ *μπισκὲτ* (βλ. λῆμμα).
πισκετόγουτσα, ἡ· δευτερόλεπτο· ἀπὸ τὸ *πισκέτι*+*γούτσα* (βλ. λήμματα).
Πίτσουν-σίτι, τό· Περιστέρι (Ἀθηνῶν)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πιτσούνι* (Ἰταλικὰ *piccione*=περιστέρι)+ἀγγλικὸ *city* (=πόλη).
πλάζα, ἡ· πλατεία· ἀπὸ τὸ ἱσπανικὸ συνώνυμο *plaza*.
πλανάρω· ἰσιώνω· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ρῆμα *planare*.
* **πλατάχρονος**, ὁ· παρελθόν, περασμένα χρόνια, παλαιὸς καιρός, ἐκεῖνα τὰ χρόνια· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὰ κοινὰ *πλατὺς*+*χρόνος*· τὸ μέλλον λέγεται *μαντότεμπο* ἢ *φουτούρι* (βλ. λήμματα).
πλαφόνα, ἡ· ταβάνι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἰταλικὸ *plafone*, παρὰ ἀπὸ τὸ ἀντίστοιχο γαλλικὸ *plafond*.
πλεγιάρω· παίζω· ἀγγλιστὶ *play*.
πλεγιάρω-ντάπ· μαλακίζομαι (βλ. *πλεγιάρω* καὶ *ντάπ*).
πλεγιάρω-φέγια· χαρτοπαίζω (βλ. *πλεγιάρω* καὶ *φέγι*).
πλένης, ἐπίθετο· γεμάτος· στὴν ἱσπανικὴ *pleno*.
πλὲν-λουμπινιά, ἡ· μεγάλος κίναιδος· ἀπὸ τὸ *πλένης*+*λουμπίνα* (βλ. λήμματα)· πολλὰ συνώνυμα.
πλενομπελές, ὁ· καυλιάρης (ἀκριβέστερον : μὲ γεμάτους ὄρχεις)· ἀπὸ τὸ *πλένης*+*μπελὲ* (βλ. λήμματα)· ὁ εὐνοῦχος λέγεται *κουπομπελές*.
πλερέζα, ἡ· μαῦρος πέπλος, πένθος, μαῦρο (χρῶμα), πένθιμος· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *πλερέζα* (γαλλικὰ *pleureuse*)· συνήθως χρησιμοποιεῖται ὡς συνθετικὸ λέξεως· οἱ λέξεις *βαΐζω*, *μπλάβος*, *μπλάκης* καὶ *νέρος* ἐπίσης σημαίνουν μαῦρος.
πληβιά, ἡ· ἐργατιά, φτωχολογιά, λαουτζίκος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πληβεῖος* (λατινικὰ *plebeius*)· συνώνυμο τὸ *πόπολο* (βλ. λέξη).
ποετολακριμάρω· μοιρολογῶ· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *poeta*+*λακράρω* (βλ. λῆμμα).
ποετολακρίμι, τό· μοιρολόι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *poeta*+*λακριμο* (βλ. λῆμμα).
ποετολακριμιάζω· μοιρολογῶ (βλ. *ποετολακριμάρω*).
ποετολακρίμιασμα, τό· μοιρολόι (βλ. *ποετολακρίμι*).
ποετολακρίμω, ἡ· μοιρολογίστρα (βλ. *ποετολακρίμι*).
πομπίνο-φραπέ, τό· αἰδοιολειχία (βλ. *πομπὸν* καὶ γαλλικὸ *frapper*).
πομπόν, τό· αἰδοιολειχία· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *bonbon* (=ζαχαρωτό)· ὡστόσο βλ. καὶ τὸ *πόν-πόν*.
πομπονάρης, ὁ· ὁ λείχων αἰδοῖα (βλ. τὸ *πομπόν*).
πομπονάρω· λείχω αἰδοῖον ἀνδρὸς (βλ. τὸ *πομπόν*).
πομποτάμπακο, τό· τσιμπούκι· ἀπὸ τὸ *πομπὸν*+*ταμπάκο* (βλ. λήμματα).

πονηροντόγκα, ἡ· ἀλεπού· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πονηρὸς*+ἀγγλικὸ *dog*, ἤτοι: *πονηρὸς σκύλος*· συνώνυμο τὸ *τσουρνόκοτα* (βλ. λῆμμα).
πόν-πόν, τό· αἰδοιολειχία· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *pompon* (=φούντα)· ὅμως δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι τῆς ἴδιας ἀρχῆς μὲ τὸ *πομπὸν* (βλ. λῆμμα).
πόν-πόν-μπομπόνα, ἡ· γλειφιτζούρι (βλ. *πὸν-πὸν* καὶ *μπομπόνα*).
ποντοζώνη, ἡ· μεζούρα· ἀπὸ τὸ *πόντος* (βενετικὰ *ponto*=ἑκατοστὸ)+*ζώνη* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
ποπιλόμπουσο, τό· λεωφορεῖο (βλ. *πόπολο*, *μπούσι*, *ἠλεκτροποπιλόμπουσο*).
πόπολο, τό· λαός, λαουτζίκος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *popolo* (=λαός)· συνώνυμο τὸ *πληβιὰ* (βλ. λῆμμα).
ποσειδωνίτσα, ἡ· εἰκοσάρικο· ἀπὸ τὴν μορφὴ τοῦ *Ποσειδῶνος*, ποὺ εἶχαν τὰ εἰκοσάδραχμα τοῦ μεσοπολέμου· γιαυτό, ἄλλωστε, οἱ μάγκες ἐξακολουθοῦν νὰ λένε τὰ εἰκοσάρικα *ποσειδῶνες*.
πούκι, τό· ξωτικό· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Puck* (γνωστὸ πρόσωπο τοῦ Shakespeare).
πούλη, ἡ· πρωκτός· ἀγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται σχέση μὲ τὸ κοινὸ *πουλὶ*>*πουλάκι* (=αἰδοῖον)· συνώνυμο τὸ *τουρλολιγούρα* (βλ. λῆμμα).
πουλιάζομαι· κάθομαι· βεβαίως ἀπὸ τὸ *πούλη* (βλ. λέξη).
πούλμαν, τό· κλούβα τοῦ τμήματος ἠθῶν· ἡ ἐτυμολογία περιττή.
πουλο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *πούλη*.
πουλοβιδώνομαι· στρογγυλοκάθομαι· ἀπὸ τὸ *πουλο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ ρῆμα *βιδώνομαι*.
* **πουλομουσάφιρο**, τό· κλύσμα (καὶ ἀκριβέστερον : ἐπισκέπτης τοῦ πρωκτοῦ)· ἀπὸ τὸ *πουλο* (βλ. λῆμμα) + κοινὸ *μουσαφίρης* (τουρκικὰ *misâfir*=ἐπισκέπτης)· ἡ ὑπηρέτρια οἴκου ἀνοχῆς λέγεται *μουτζομουσαφιρού*· τὸ κλύσμα στὴν καλιαρντὴ ὀνομάζεται καὶ *γκάζα* ἢ *γκαζόζα* ἢ *μπουργκάντε* (βλ. λέξεις).
* **πουλοπυργί**, τό· περιττώματα· ἀπὸ τὸ *πουλο* (βλ. λέξη)+κοινὸ *πύργος*· ἀνάλογο τὸ μάγκικο *κουραδοθημωνιὰ* (βλ. καὶ συνώνυμο *κουλό*).
* **πουλοπυργώνω**· ἀφοδεύω· ἀπὸ τὸ *πουλοπυργὶ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *ἀβέλω κουλά*, *βουέλω κοὺλ-κούλ*, *κουλάρω*, *μουτιάζω*, *πυργώνω*.

* **πουλοπυργώνω σουάντες**· ἀδιαφορῶ γιὰ σένα, σ' ἔχω χεσμένο (βλ. *πουλοπυργώνω* καὶ *σουάντες*, καθὼς καὶ τὰ ταυτόσημα *κουλάρω τὴν ἰσάντες πρεζάντα* καὶ *κουλάρω τὴν παρουσία σου*).

πουλόρογες, οἱ· αἱμορροΐδες· ἀπὸ τὸ *πουλο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *ρόγα*· ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικό.

πουλοσαρκού, ἡ· γλουτός· ἀπὸ τὸ *πουλο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σάρκα*· ἀνάλογο τὸ κοινὸ *κωλομέρι*.

πουλοστρώστρα, ἡ· καρέκλα· ἀπὸ τὸ *πουλο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *στρώστρα*<*στρώνω* (ὅπως στὸ *νισεστοστρώστρα*)· ἀνάλογο τὸ λαϊκὸ συνώνυμο *κωλοκαθίστρα*.

πουρέβω· γερνῶ, παρακμάζω· ἀπὸ τὸ *πουρὸς* (βλ. λέξη), παρὰ ἀντιστρόφως.

πουρέκλω, ἡ· γριά· ἀπὸ τὸ *πουρή*, σὲ οἱονεὶ ὑπερθετικὸ βαθμό.

πουρεύω· γερνῶ, παρακμάζω (βλ. *πουρέβω*).

πουρή, ἡ· γριά, ἡλικιωμένη, παρῆλιξ (βλ. *πουρός*).

πουρὴ τῆς πουρῆς, ἡ· γιαγιά· ἡ ἐτυμολογία περιττή· συνώνυμο τὸ *πάμπουρη* (βλ. λῆμμα).

πουρκὲ-ντὲ-σκεντέ; γιατί νὰ συμβεῖ; ἀγνώστου ἐτύμου ψευτογαλλικό.

πουρκουμέ, τό· ἐκσπερμάτωση, σπέρμα· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μπουλκουμὲ* (βλ. λῆμμα)· ἄλλα συνώνυμα : *κουραβελτόζουμο, λαχανιαζόζουμο, σαρμελόζουμο, τεκνοκαλλιεργίστρα, τρεμόζουμο, φλόκι*.

πουρο- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· τίθεται ἀντὶ τοῦ *γερο-* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς (βλ. λήμματα *πουρὸς* καὶ *-πουρος*).

πουροζελές, ὁ· γέρος, γεροτρεμουλιάρης· ἀπὸ τὸ *πουρο*+κοινὸ *ζελὲς* (γαλλικὰ *gelée*)· συνώνυμα: *μποὺτ-πουροζελὲς* κ.ἄ.

πουροκουμάντο, τό· στρατηγεῖο· ἀπὸ τὸ *πουρο*+κοινὸ *κουμάντο* (ἰταλικὰ *comando*)· ἡ γενικὴ διοίκηση λέγεται *κομάντο-στρίγκουλα* (βλ. λῆμμα).

πουροκουμάντος, ὁ· στρατηγός· ἀπὸ τὸ *πουροκουμάντο* (βλ. λῆμμα).

πουρομαριονέτα, ἡ· γεροπαραλυμένος (βλ. *πουρο* καὶ *μαριονέτα*).

πουρομπαλτάς, ὁ· δικαστὴς (βλ. *πουρο* καὶ *μπαλτάς*)· λέγεται καὶ ἁπλῶς *μπαλτάς*.

πουρομπέζκι, τό· ἀντίκα (βλ. *πουρὸς* καὶ *ὀμπζέκι*).

πουρός, ἐπίθετο· γέρος, ἡλικιωμένος, παρῆλιξ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πουρί*.

-πουρος· τελευταῖο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἔχει τὴ σημασία τοῦ γερασμένου· φυσικὰ ἀπαντᾶται καὶ μὲ κατάληξη θηλυκοῦ γένους (βλ. λήμματα *πουρή, πουρο, πουρός*).

πουροχτίκιασμα, τό· γεροντοέρωτας (βλ. *πουρο* καὶ *χτίκιασμα*).

πουστόμαγκας, ὁ· σκληρὸς κίναιδος· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *πούστης* +*μάγκας*· σημειωτέον ὅτι οἱ κίναιδοι δὲν χρησιμοποιοῦν τὴν λέξη *πούστης* καὶ τὰ παράγωγά της (βλ. σημειώσεις).

* **πουτανοκονσόμης**, ὁ· ἄσχημος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πουτάνα*< ἰταλικὰ *putana* (=πόρνη) +*κονσομάρης* (ἤτοι : κατάλληλος μόνο γιὰ πελάτης πόρνης).

πούφ, τό· ρουφηξιὰ τσιγάρου· βεβαίως ἠχομιμητικό· ὁ λαὸς προκειμένου νὰ ἀναφερθεῖ στὸ πολὺ κάπνισμα λέει : *ἄρχισα τὰ τσιγάρα πὰφ-ποὺφ* (βλ. τὰ σχετικά : *ἀβέλω πούφ, βινάρω τὴ ντούμα, βουέλω φούμα*).

πράνς, ἐπίθετο· παραδιπλανός, κοντινός· ἄκλιτο ἀγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται κάποια σχέση μὲ τὸ γαλλικὸ *près* (=πλησίον)· ὁ ἀντικρυνὸς λέγεται *ντίκ*, ὁ διπλανὸς τοῦ ἀντικρυνοῦ *παραντίκ*, καί, αὐτὸς ἐκεῖ *λουάχατος* (βλ. λήμματα).

πρεζαντέ, ἡ· πιάτσα, τόπος ὅπου συνήθως ἐμφανίζεσαι· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *présenter* (=παρουσιάζω).

πρεζάντι, τό· δῶρο· στὰ γαλλικὰ *présent*· συνώνυμο τὸ *γκίφτι* (βλ. λῆμμα).

πρεζεντασιόν, ἡ· ἐπίσημη ἐμφάνιση· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *présentation* (=παρουσίαση, σύσταση).

πρεπάρω· φτιάχνω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *πρέπει* καὶ τὸ *εὐπρεπίζω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

-πρεσα· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : πίεση, ὄργανο μετρήσεως (βλ. καὶ τὸ ρῆμα *πρεσάρω*).

πρεσάρω· πιέζω· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *πρεσάρω* καὶ *πρέσα* (ἰταλικὰ *pressa*).

πρεσβεία, ἡ· δημόσια οὐρητήρια· οἱ μάγκες λένε *πρεσβεία* τὸν θάλαμο, τῆς κάθε φυλακῆς, ὅπου διαμένουν δύστροποι κατάδικοι· σὲ ἀμφότερες τὶς περιπτώσεις ἡ εἰρωνικὴ διάθεση εἶναι καταφανής.

πρεσβεία τῆς Ἡνωμένης Ἀραβικῆς Δημοκρατίας, ἡ· τὰ οὐρητήρια τῆς δημαρχίας Ἀθηνῶν.

πρεσβεία τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἡ· τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας Συντάγματος· λέγονται ἔτσι λόγω τοῦ γειτονικοῦ μεγάλου ξενοδοχείου· σημειωτέον ὅτι, ἡ ἐν λόγω πλατεία ὁ-

νομάζεται στὴν καλιαρντὴ *Γερμανόγκρεκα* (βλ. λῆμμα).
πρεσβεία τῶν ἐλευθέρων κρατῶν, ἡ· τὰ οὐρητήρια τοῦ πεδίου τοῦ Ἄρεως.
πρεσβεία τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἡ· τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας Ὁμονοίας· ἡ πλατεία αὐτὴ ὀνομάζεται στὴν καλιαρντὴ *Κανουλοῦ* (βλ. λῆμμα).
πρεσβευτοῦ, ἡ· κάρτ-βιζίτ, ἐπισκεπτήριο· γιατὶ ἐκπροσωπεῖ κάποιο ἄτομο· συνώνυμα: *καρτελοπρεζεντά, τσαρδοπεργαμηνή, χαρτοπρεσβευτοῦ* (βλ. λέξεις).
πρεσο- πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει: πίεση, ὄργανο μετρήσεως (βλ. καὶ *-πρεσα*).
πρεσογοτσάρω· καθυστερῶ· ἀπὸ τὸ *πρεσο*+*γούτσα* (ἤτοι: πιέζω τὸν χρόνο)· ἡ καθυστέρηση λέγεται *σμπρωχτογότσι* (βλ. λῆμμα).
πρεσοκαγκουρόσαλο, τό· φτάρνισμα (βλ. *πρεσο* καὶ *καγκουρόσαλο*).
πρεσολογοῦ, ἡ· θέληση· ἀπὸ τὸ *πρεσο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *λόγος*>*λογική*.
πρές-φλόκι, τό· γόμα, κόλλα· ἀπὸ τὸ *πρεσο*+*φλοκι* (βλ. λήμματα).
πρεφάρι, τό· γοῦστο· ἴσως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *prefer* (=προτιμῶ), ἢ τὸ ἀντίστοιχο ἰταλικὸ *preferire*.
πριβέτος, ὁ· διοικητής· ἴσως ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *privato* (=ἰδιαίτερος), *provato* (=δοκιμασμένος), *provetto* (=ὥριμος, ἔμπειρος), ἤ, καὶ ἀπὸ τὸ *primate* (=προϊστάμενος, πρόκριτος).
πριβομπάκολο, τό· γιότ, κότερο, βενζινάκατος· ἀπὸ τὸ *πρίβος*+*μπάκολο* (ἤτοι: ἰδιωτικὸ πλοῖο).
πρίβος, ἀντωνυμία· δικός μου· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *privato* (=ἰδιωτικός, ἰδιαίτερος).
πρίμα-ράμπα, ἡ· θεατρικὴ πρεμιέρα (βλ. *πρίμος* καὶ *ράμπα*).
πριμάτσος, ὁ· πρωθυπουργός· οἱονεὶ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τοῦ *πρίμος* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημα: *πρίμος-μινιστροπουρός, πρωτονταβάς*· στὴν ἰταλικὴ *primate* εἶναι ὁ προϊστάμενος.
πρίμος, ἐπίθετο· πρῶτος· στὴν ἰταλικὴ *primo*.
πρίμος-μινιστροπουρός, ὁ· πρωθυπουργός· ἀπὸ τὸ *πρίμος* καὶ τὸ *μινιστροπουρὸς* (βλ. λέξεις)· συνώνυμα: *πριμάτσος, πρωτονταβάς*.
πριμοσφαιριάζομαι· μπαίνω στὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ καβγά, διακινδυνεύω (ἢ πρωτοστατῶ) σὲ καβγά· ἀπὸ τὸ *πρίμος*+κοινὸ *σφαίρα*.
προβατέ, τό· δεξί· ἄκλιτο (βλ. *προβατές*).

προβατές, ἐπίθετο· δεξιός· ὁ ἀριστερὸς λέγεται *κατσικές*· ἀνάλογο τὸ περίφημο λαϊκὸ *σκόρδο-κρεμύδι*, ποὺ, ἀκόμη, χρησιμοποιεῖται στὴν ἐκπαίδευση νεοσυλλέκτων.
προβατοῦ, ἡ· δεξιὰ (βλ. *προβατές*).
* **προικοκουσκουσιάζω·** παντρεύω (βλ. *προικοκουσκουσοῦ*).
* **προικοκουσκουσοῦ,** ἡ· τελετὴ γάμου· ἀπὸ τὸ κοινὸ *προίκα*+*κουσκούσι* (ἤτοι: συζήτηση περὶ προικός).
προπισελιάζω· νυστάζω· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρὸ*+*πισέλω* (βλ. λῆμμα).
προπισελοῦ, ἡ· νύστα (βλ. *προπισελιάζω*).
* **προύφα,** ἡ· ἐπιστολή, ἀπόδειξη, κλήση, ἔγγραφο· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *proof* (=ἀπόδειξη)· συνώνυμο τὸ *λέτρα* (βλ. λέξη).
* **προύφα-ἡλιόγαζα,** ἡ· λογαριασμὸς ἠλεκτρικοῦ· ἀπὸ τὸ *προύφα*+*ἡλιόγαζα* (βλ. λέξεις)· συνώνυμο τὸ *λουτσολέτρα*.
* **προύφα-μόρς,** ἡ· τηλεγράφημα· ἀπὸ τὸ *προύφα*+γνωστὰ σήματα τοῦ *Morse*· συνώνυμο τὸ *λέτρα-κακακὰ* (βλ. λῆμμα).
* **προύφα τῆς ταραχῆς,** ἡ· ἀστυνομικὴ κλήση, πᾶν ἔγγραφο ποὺ κατασυγχίζει τὸν παραλήπτη· ἀπὸ τὸ *προύφα*+κοινὸ *ταραχή*· συνώνυμο τὸ *λέτρα τῆς ταραχῆς* (βλ. λῆμμα).
προχαλέβω· κολατσίζω· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρὸ*+*χάλω* (βλ. λῆμμα).
προχάλεμα, τό· κολατσιό· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρὸ*+*χάλεμα* (βλ. λῆμμα).
προχαλεμαντοκάμαρη, ἡ· κουζίνα· ἀπὸ τὸ *προχάλεμα*+κοινὸ *κάμαρη*.
προχαλεύω· κολατσίζω· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρὸ*+*χάλω* (βλ. λῆμμα).
πρωτο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἔχει τὴν ἴδια ἀκριβῶς σημασία ποὺ ἔχει καὶ στὴν κοινὴ νεοελληνική.
πρωτοκαθίκι, τό· ἔπαθλο, βραβεῖο· ἀπὸ τὸ *πρωτο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *καθίκι*.
πρωτοκαθικόμπερθα, ἡ· φέστιβαλ (βλ. *πρωτοκαθίκι* καὶ *μπέρθα*).
πρωτοκαθικόπουρος, ὁ· ἀθλοθέτης (βλ. *πρωτοκαθίκι* καὶ *πουρος*).
πρωτοκαθικωμένος, μετοχή· βραβευμένος· ἀπὸ τὸ *πρωτοκαθικώνω* (βλ. λῆμμα).
πρωτοκαθικώνω· βραβεύω (βλ. *πρωτοκαθίκι*).
πρωτονταβάς, ὁ· πρωθυπουργός· ἀπὸ τὸ *πρωτο* (βλ. λῆμμα)+μάγκικο *νταβὰς*<*νταβατζής*, κατὰ τὸ *Μαυρονταβάς*· συνώνυμα: *πριμάτσος, πρίμος-μινιστροπουρός*.
πρωτόπλακα, ἐπίρρημα· ἐπάνω (βλ. *πρωτόπλακα*)· τὸ κάτω

λέγεται *κατώπλακα* (βλ. λῆμμα).

πρωτόπλακα, ἡ· πρῶτος ὄροφος· ἀπὸ τὸ *πρωτο* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *πλάκα*.

Πρωτοπρέσβειρα, ἡ· ἡ Μακεδονία· ἐπειδὴ ὁ μητροπολίτης τῆς *συμβασιλεύουσας* Θεσσαλονίκης, ὡς ἀνήκων στὸ πνευματικὸ κλίμα τοῦ πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, προσφωνεῖται (ὅπως ἀκριβῶς ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης) *παναγιώτατος*.

* **πρωτοσιδεροῦ**, ἡ· ἐπίσημη ἐμφάνιση· ἴσως ἀπὸ τὰ γνωστὰ *πρῶτος+σίδερο*, δηλαδὴ *καλοσιδερωμένος*.

πυργώνω· ἀφοδεύω· ἀπὸ τὸ *πουλοπυργώνω*· συνώνυμα : *ἀβέλω κουλά, βουέλω κοὺλ-κούλ, κουλάρω, μουτιάζω, πουλοπυργώνω* (βλ. λήμματα).

πφέ, τό· καφές· μᾶλλον ἐνσυνείδητη παραφθορὰ τοῦ *καφές*· εἶναι ἄκλιτο· συνώνυμα : *καημοζούμι, καημοτσιφτοζούμι, τουρκόσουπα, ὑγρόπρεζα* (βλ. λήμματα).

Ρ

ραμουσίτσα, ἡ· καλόψυχη καὶ κουτὴ ὑπηρέτρια· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μουσίτσα*, προτασσομένης τῆς παραπλανητικῆς, καὶ οὐδὲν σημαινούσης, συλλαβῆς *ρα*.

ραμουσώ, ἡ· πιστὴ καὶ χαζὴ ὑπηρέτρια· ἀπὸ τὸ *ραμουσίτσα* (βλ. λῆμμα).

ράμπα, ἡ· θέατρο, σκηνή, προβολή, προθήκη, ὀθόνη· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ράμπα*< ἰταλικὰ *rampa*.

ράμπα τοῦ Μόλλα, ἡ· θέατρο σκιῶν, καραγκιόζης· ἀπὸ τὸ *ράμπα* καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ξακουστοῦ καραγκιοζοπαίχτη *Μόλλα*· συνώνυμο τὸ *κοροϊδόραμπο* (βλ. λῆμμα).

ραμποποδιά, ἡ· αὐλαία (ἀκριβέστερον : ποδιὰ τῆς σκηνῆς)· ἀπὸ τὸ *ράμπα*+κοινὸ *ποδιά*· ἀνάλογο τὸ *δικελομαντοποδιὰ* (βλ. λῆμμα).

ραντάρισμα, τό· διάβασμα (βλ. *ραντάρω*).

* **ραντaριστό,** τό· ἀκουστικὸ τηλεφώνου· ἀγνώστου ἐτύμου· ὡστόσο, ἴσως ἔχει κάποια σχέση μὲ τὸ γνωστὸ *ραντὰρ* (ἀγγλικὰ *radar*)· τὸ τηλέφωνο λέγεται *φωνοκουσκοὺς* (βλ. λῆμμα).

* **ρανταρομπουάβω**· τηλεφωνῶ (βλ. *ρανταριστὸ* καὶ *μπουάβω*)· ταυτόσημο τὸ *μπενάβω κοὺς-κούς*.

ραντάρω· διαβάζω· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *read* (=διαβάζω).

ρέλο, τό· πορδή· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *ἀεραντέρω, μπουμπούνι* (βλ. λέξεις).

ρελοπνοή, ἡ· μπόχα· ἀπὸ τὸ *ρέλο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *πνοή*· συνώνυμο τὸ *μποχίκος* (βλ. λῆμμα).

ρέλο τοῦ χάους, τό· ρέψιμο· ἀπὸ τὸ *ρέλο+χάος* (βλ. λήμματα), ἤτοι : πορδὴ τοῦ στόματος.

ρεμουσελάρω· πιλοτάρω, διευθύνω· ἴσως σχετίζεται μὲ τὰ γνωστὰ *ρεμοὺ* (γαλλικὰ *remue, remuer, remuage*).

ρένα, ἡ· βασίλισσα· ἀπὸ τὰ γαλλικὰ *reine* (=βασίλισσα) καὶ *règne* (=βασιλεία, βασίλειον), μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ ἰταλικοῦ *regina*.

ρενο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ βασιλικοῦ (βλ. τὸ λῆμμα *ρένος*).

ρενοβλαστός, ὁ· διάδοχος θρόνου· ἀπὸ τὸ *ρενο* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *βλαστός*.

Ρενόγλαστρα, ἡ· ὁ Βασιλικὸς Κῆπος τῶν Ἀθηνῶν· ἀπὸ τὸ *ρενο*+κοινὸ *γλάστρα*.

ρενοκαθίκι, τό· κορόνα, στέμμα· ἀπὸ τὸ *ρενο* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *καθίκι*, μὲ ἀσυνήθη δριμύτητα.

ρενοκατσικαδερό, τό· τσολιάς· ἀπὸ τὸ *ρενο* + *κατσικαδερό* (βλ. λήμματα).

ρένος, ὁ· βασιλεύς· ἀπὸ τὸ *ρένα* (βλ. λέξη).

ρενοσκαμνού, ἡ· θρόνος· ἀπὸ τὸ *ρενο*+κοινὸ *σκαμνὶ* [ὑποκοριστικὸ τοῦ λατινικοῦ *scamnum* (=ἑδώλιον)].

ρενότεκνο, τό· βασιλόπουλο· ἀπὸ τὸ *ρενο+τεκνο* (βλ. λήμματα).

ρενότσαρδο, τό· ἀνάκτορα· ἀπὸ τὸ *ρενο+τσαρδο* (βλ. λήμματα).

ρενοτσαρδόρουνα, ἡ· χωροφύλακας· ἀπὸ τὸ *ρενότσαρδο+ρούνα* (βλ. λήμματα), ἐπειδὴ τὰ ἀνάκτορα φρουροῦνται ἀπὸ χωροφύλακες· συνώνυμο τὸ *πανσές*.

ρετάλι, τό· φτηνό, λίγο, ἀσήμαντο, τιποτένιο· βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ρετάλι* (ἰταλικὰ *ritaglio*).

ρεταλόκαπα, ἡ· φτηνὴ ἀγαθοεργία· ἀπὸ τὸ *ρετάλι* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κάπα* (λατινικὰ *cappa*).

ρετάρω· χάνω· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *ridare* (=ξαναδίνω, ἐπιστρέφω).

ρετσινοπαρφούμα, ἡ· λιβάνι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ρετσίνι*+γαλλικὸ *parfum* (=ἄρωμα), ἀφοῦ τὸ λιβάνι εἶναι κάτι σὰν ἀρωματικὸ ρετσίνι.

ρίγανη, ἡ· χασίσι· ἀπὸ τὴν γνωστὴ ταπεινὴ *ρίγανη*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *χόρτο* ἢ *χορταρέας* τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῶν ρεμπέτηδων· συνώνυμα : *νταμίρα, νταμιρότριμα,*

χορτομπίγα (βλ. λήμματα).
ριζάρω· φυτεύω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ρίζα*, κατὰ τὸ *ρίζα>ριζώνω* καὶ *φύτρα>φυτρώνω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
ριζότσαρδο, τό· θεμέλιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ρίζα+τσαρδο* (βλ. λῆμμα).
ριζόφυτρα, ἐπίρρημα· βαθιά· ἀπὸ τὰ κοινὰ καὶ σχεδὸν ταυτόσημα *ρίζα+φύτρα*.
ριζόφυτρος, ἐπίθετο· βαθὺς (βλ. *ριζόφυτρα*).
ριλάρισμα, τό· ἀνάπαυση (βλ. *ριλάρω*).
ριλάρω· ἀναπαύομαι· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἀγγλικὸ ρῆμα *relax* (ἰταλικὰ *rilassare*).
ριντάρισμα, τό· γέλιο (βλ. *ριντάρω*).
ριντάρω· γελῶ· στὰ ἰταλικὰ *ridere*.
ροβεσπάκης, ὁ· δημοκράτης· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Robespierre*.
ροβεσπάκω, ἡ· δημοκράτις (βλ. *ροβεσπάκης*).
ροβεσπού, ἡ· δημοκρατία· βεβαίως ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ *ἀδιάφθορου* (βλ. καὶ *ροβεσπάκης*).
ροζί, τό· κόκκινο (χρῶμα)· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *rosa* (=τριαντάφυλλο) καὶ τὰ παράγωγά του, ἤ, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *rouge* (= κόκκινος).
ροζόμπιλα, ἡ· κεράσι (ἀκριβέστερον : κόκκινη μπίλια)· συνώνυμα : *μπιλοκομόντι*, *ροζόρογα* (βλ. λήμματα).
ροζοροβεσπάκης, ὁ· κομουνιστὴς (καὶ ἀκριβέστερον : κόκκινος δημοκράτης)· ἀπὸ τὸ *ρόζος+ροβεσπάκης* (βλ. λέξεις)· συνώνυμα: *καππακάππας*, *κουμουνότεκνο*.
ροζόρογα, ἡ· κεράσι· ἀπὸ τὸ *ρόζος* +κοινὸ *ρόγα*· συνώνυμα : *μπιλοκομόντι* καὶ *ροζόμπιλα* (βλ. λέξεις).
ρόζος, ἐπίθετο· κόκκινος· ἀπὸ τὸ *ροζί* (βλ. λῆμμα), παρὰ ἀντιστρόφως.
* **ροζόφουσκα**, ἡ· ντομάτα (καὶ ἀκριβέστερον : κόκκινη φοῦσκα)· συνώνυμο τὸ *κομόντα* (βλ. λῆμμα).
ροζόφρισο, τό· μπαρμπούνι (στὴν κυριολεξία : κόκκινο ψάρι)· ἀπὸ τὸ *ρόζος+φρισο* (βλ. λήμματα).
ροκάνω, ἡ τεχνητὴ ὀδοντοστοιχία, μασέλα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ροκάνι* (*ροκανίζω*), τοῦ ὁποίου χρήση γίνεται καὶ στὸ *ὀλιοροκανατζίδικο*· ἡ μασέλα λέγεται καὶ *μούς-ντιλοκολιέ*, ἐνῶ ἡ φυσικὴ ὀδοντοστοιχία ἁπλῶς *ντιλοκολιὲ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
ρομανάς, ἐπίθετο· γύφτος· ἀπὸ τὸ συνώνυμο *ρομανιὰς* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, πού, στὴν Κρήτη, σώζεται καὶ ὡς ἐπώνυμον· μιὰ φάρα γύφτων αὐτοαποκαλοῦνται *ρομανιάδες* ἢ *ρομιόγυφτοι*.

ρομανό-κιλιμπέ, τό· εἶδος τσιφτετέλι (ποὺ χορεύουν οἱ κίναιδοι στὶς ταβέρνες τους)· ἡ λέξη μας μᾶλλον γύφτικης ἀρχῆς.
ρομανού, ἡ· γύφτισσα (βλ. *ρομανάς*).
ρομπολούνι, τό· μπουρνούζι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ρόμπα* (ἰταλικὰ *roba*)+*λούνι* (βλ. λῆμμα), ἤτοι : ἔνδυμα λουτροῦ.
ροντοσόλ, τό· γλείψιμο· ἴσως ἀπὸ τὸ *ροσόλι* (βλ. λέξη)· συνώνυμο τὸ *ροσολιμαντέ*.
ροντοσολάρω· γλείφω (βλ. τὸ *ροντοσόλ*).
ροσόλι, τό· σάλιο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἡδύποτο *ροσόλι* (ἰταλικὰ *rosolio*).
ροσολιμαντέ, τό· γλείψιμο· ἄκλιτο (βλ. *ροσόλω*)· συνώνυμο τὸ *ροντοσόλ*.
ροσόλω, ἡ· γλώσσα (ἀνατομικῶς)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ροσόλι* (βλ. λέξη)· ἡ γλώσσα, ὡς μέσον ἐκφράσεως, καλεῖται *λίγκα* (βλ. λῆμμα).
ροσόλω μὲ λακριστά, ἡ· γλώσσα-στιφάδο (βλ. *ροσόλω* καὶ *λακριστό*).
* **ρουζόσκελο**, τό· ἔμμηνα (κυριολεκτικῶς : κόκκινα σκέλη)· συνώνυμα : *καραφροδιτόσταση*, *κουμουνόσκελη*, *μουνόπασχα*, *στάση τῆς καραφροδίτης* (βλ. λήμματα).
ρούνα, ἡ· ἀστυνομικός· ἀγνώστου ἐτύμου· στὰ ἰταλικὰ *runa* σημαίνει ροῦνος—βεβαίως οἱ ροῦνοι, σὰν λαός, δὲν ἦταν ἰδιαιτέρως συμπαθεῖς στὴν Ἰταλία· ἡ λέξη μας χρησιμοποιεῖται καὶ ἀπὸ τοὺς μάγκες.
ρουνο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προστίθεται ἡ σημασία τοῦ ἀστυνομικοῦ, τῆς ἀστυνομίας, τῆς ἀστυνομεύσεως (βλ. τὸ λῆμμα *ρούνα*).
ρουνοκλοιός, ὁ· μπλόκο· ἀπὸ τὸ *ρουνο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κλοιός*· συνώνυμο : *ρουνοξόβεργα*.
ρουνόλετρα, ἡ· ἀστυνομικὴ κλήση· ἀπὸ τὸ *ρουνο+λέτρα* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *λέτρα* (ἢ *προύφα*) *τῆς ταραχῆς*.
ρουνομολόγα, ἡ· κατάθεση στὴν ἀστυνομία· ἀπὸ τὸ *ρουνο*+ κοινὸ *ὁμολογία* ἢ *ὁμολογῶ*.
ρουνοξόβεργα, ἡ· μπλόκο· ἀπὸ τὸ *ρουνο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *ξόβεργα*· συνώνυμο : *ρουνοκλοιός*.
ρουνοσαρώστρα, ἡ· περίπολος (κυρίως τοῦ τμήματος ἠθῶν)· ἀπὸ τὸ *ρουνο*+κοινὸ *σαρώστρα*<*σαρώνω*.
ρουνοτζασμένος, ἐπίθετο· φυγόποινος, καταδιωκόμενος, παράνομος· ἀπὸ τὸ *ρουνο+τζασμένος* (βλ. λήμματα).
ρούφω, ἡ· κακόλογη, φαρμακόγλωσσα· γιατὶ μιὰ τέτια γυναίκα (ἢ κίναιδος) εἶναι ἕτοιμη νὰ σὲ *ρουφήξει*.

ρωσόμολο, τό· βότκα (ἀκριβέστερον : ρωσικὸ πιοτό)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ρῶσος*+*μολο* (βλ. λῆμμα).

Σ

σάβανο, τό· σεντόνι· ἡ ἐτυμολογία περιττή· τὸ σάβανο στὴν καλιαρντὴ λέγεται *ντουβντομπιρμπίλι* (βλ. λῆμμα).
σαβανώνω· σκεπάζω (βλ. τὸ *σάβανο*).
σάγκο, τό· αἷμα· στὴν ἰταλικὴ *sangue*· συνώνυμο τὸ *μπλάντι* (βλ. λέξη).
σαγκοσφουγγάρα, ἡ· συκώτι· ἀπὸ τὸ *σάγκο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σφουγγάρι*.
σαϊλακούμπα, ἡ· κατάθεση σὲ ταμιευτήριο, ἀποταμίευση· ἀπὸ τὸ *σαϊλο*+κοινὸ *ἀκούμπα*<*ἀκουμπῶ* (λατινικὰ *accumbo*)· ἡ τράπεζα λέγεται *ντουλακουμπού*· ἐξάλλου, οἱ μάγκες ὀνομάζουν τὸ ἐνεχυροδανειστήριον *ἀκούμπα*.
σαϊλακουμπιάζω· ἀποταμιεύω· ἀπὸ τὸ *σαϊλακούμπα* (βλ. λῆμμα).
σαϊλο- πρῶτο συνθετικό· σημαίνει τσιγκούνης, φιλαργυρία (βλ. καὶ *σαϊλοκο*)· ἀπὸ τὸν πασίγνωστο *Shylock* τοῦ Shakespeare.
σαϊλοκιάζω· τσιγκουνεύομαι· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Shylock* (πρόσωπο τοῦ Shakespeare).
σαϊλοκο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Shylock*· σημαίνει τσιγκούνης, φιλαργυρία (βλ. καὶ *σαϊλο*, *σαϊλοκιάζω*).
σαϊλοκομποξάς, ὁ· κοσμηματοθήκη, κασετίνα· ἀπὸ τὸ *σαϊλοκο*+γνωστὸ *μποξὰς* (τουρκικὰ *bohça*).
σαϊλοκόπουρο, τό· γερο-τσιγκούνης· ἀπὸ τὸ *σαϊλοκο*+*πουρο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *καρακουκούνης*, *πεκούλης* κ.ἄ.
Σαϊλοκότσαρδο, τό· τὸ Ταχυδρομικὸ Ταμιευτήριο· ἀπὸ τὸ *σαϊλοκο*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα).
σαϊλοτεζοριάζω· ἀποθησαυρίζω· ἀπὸ τὸ *σαϊλο*+*τεζοριάζω* (βλ. λήμματα).
σαλόζης, ἐπίθετο· τρελός· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ ἐπίθετο *saloz* (=βλάξ, χαμένος).
σαντίκ, τό· περούκα· ἄκλιτο, μᾶλλον ἀπὸ τὸ *μουσαντὸ* (βλ. λέξη), ἀφοῦ ἡ περούκα εἶναι μιὰ ψεύτικη κόμη· συνώνυμο τὸ *σαντομερινού*.
σαντο- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς, τιθέμενο ἀντὶ τοῦ *μουσαντο* (βλ. λῆμμα).

* **σαντομερινού**, ἡ· περούκα· ἀπὸ τὸ *σαντο*+γνωστὸ *μερινὸ* (ἰσπανικὸ *merino*=εἶδος προβάτου, ἀπὸ ὅπου τὸ ὁμώνυμο μαλλί)· συνώνυμο τὸ *σαντίκ* (βλ. λῆμμα).
σαντομουτζοπουρού, ἡ· μητριά· ἀπὸ τὸ *σαντο*+*μουτζόπουρη* (ἤτοι : ψευτομητέρα)· ὁ πατριὸς λέγεται *σαντοσεμελοπουρὸς* (βλ. λῆμμα).
σαντόπαγκρο, τό· μουστάκι, γένια· ἀπὸ τὸ *σαντο*+*παγκρο*
σαντοσέμα, ἡ· μπανάνα (βλ. *μουσαντοσέμα*).
σαντοσεμελοπουρός, ὁ· πατριός· ἀπὸ τὸ *σαντο*+*σεμελοπουρὸς* (ἤτοι : ψευτοπατέρας)· ἡ μητριὰ λέγεται *σαντομουτζοπουροὺ* (βλ. λῆμμα).
σαντούλα, ἀντωνυμία· ἐσὺ (λέγεται χαϊδευτικά)· μᾶλλον πρόκειται γιὰ οἱονεὶ ὑποκοριστικὸ τοῦ *ἐσάντες*, κατὰ τὸ *ἐμάντες*>*μαντούλα* (βλ. λήμματα).
σαρκιστί με-σίκ· διὰ ζώσης, προφορικῶς· ἡ πρώτη λέξη τῆς τυποποιημένης φράσεως ἀπὸ τὸ κοινὸ *σάρκα* (βλ. *με-σίκ*).
* **σαρκοδομή**, ἡ· κόκκαλο· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σάρκα*+*δομή*· συνώνυμα : *μπόνι*, *σπάλα* (βλ. λήμματα).
σαρκοφατσού, ἡ· μάγουλο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σάρκα*+*φάτσα*.
σαρμέλα, ἡ· πέος· ἀγνώστου ἐτύμου· τουρκιστὶ *şerm* σημαίνει αἰδώς· συνώνυμα : *σαρμελιά*, *σεμελιά*, *σερμέλα*, *σερμελιά*, *σφαίρα*, *λάρα*, *μπάμια*, *φακιροπίπιζα*, *τουτού*, *φιστίκι*.
σαρμελιά, ἡ· πέος (βλ. *σαρμέλα*).
σαρμελόζουμο, τό· σπέρμα· ἀπὸ τὸ *σαρμέλα*+*ζουμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *κουραβελτόζουμο*, *λαχανιαζόζουμο*, *μπουλκουμέ*, *πουρκουμέ*, *τεκνοκαλλιεργίστρα*, *τρεμόζουμο*, *φλόκι*.
σαρμελοχαμόγελο, τό· συνουσία· ἀπὸ τὸ *σαρμέλα*+κοινὸ *χαμόγελο*· συνώνυμα : *κουραβάλιασμα*, *κουραβέλτα*, *κουραβελτόσημο* (βλ. λέξεις).
σαρμούτα, ἡ· πόρνη· οἱ μάγκες *σαρμούτα* λένε τὴ χοντρὴ γυναίκα· ἡ πόρνη στὴν καλιαρντὴ ὀνομάζεται καὶ *ἀφροδίτω* ἢ *ἀχαρνο-ελένη* ἢ *καραμουτζοὺ* ἢ *καραφροδίτω* (βλ. λήμματα).
σαφρακιάζω· ἀδυνατίζω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σαφρακιάζω*.
σαφρακού, ἡ· φυματίωση (βλ. *σαφρακιάζω*).
σαφράκω, ἡ· ἀδύνατη (βλ. *σαφρακιάζω*).
σαφράνς-τουζούρ· ἔρχεται γιὰ λεφτὰ (τὸ τεκνό)· παραπλανητικὸς ψευτογαλλισμός· τίθεται καὶ ἐρωτηματικῶς.
σαψάρω· θαυμάζω· ἀγνώστου ἐτύμου.
* **σβουριάζομαι**· μεθῶ· τοῦ μεθυσμένου ὅλα τοῦ φαίνονται νὰ γυρίζουν σὰν *σβούρα* (βλ. καὶ τὸ *σβουρού*).
σβουροσπυρόμολο, τό· ντολμαδάκι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σβούρα* καὶ *σπυρὶ*+*μολο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *ἀμπελομπομπίτσα*·

ἀνάλογο τὸ *καρνόμπομπα*.

* **σβουρού**, ἡ· οἰνόπνευμα· ποὺ ὅταν τὸ πιεῖς ὅλα σοῦ φαίνονται πὼς γυρίζουν σὰν *σβούρα* (βλ. καὶ τὸ *σβουριάζομαι*).

σβωλοκουλάρισμα, τό· καθάρσιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σβῶλος*+*κουλάρισμα* (βλ. λῆμμα).

σεβντοκατές, ὁ· λαϊκὸς τραγουδιστής· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σεβντὰς*<τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας)+*κατὲς* (βλ. λῆμμα)· ὁ τραγουδιστὴς λέγεται *μπουριάρης*.

σεβντοκατίνα, ἡ· λαϊκὴ τραγουδίστρια· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σεβντὰς*<τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας)+*κατίνα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *καημομπουρού*.

σεβντοπουρός, ὁ· μεσόκοπος (ἢ γέρος) λαϊκὸς τραγουδιστής· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σεβντὰς*<τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας)+*πουρος* (βλ. λῆμμα), κατὰ τὸ *σεβντοκατὲς* καὶ *σεβντότεκνο*.

σεβντότεκνο, τό· νεαρὸς λαϊκὸς τραγουδιστής· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σεβντὰς*<τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας)+*τεκνο* (βλ. λῆμμα), κατὰ τὸ *σεβντοκατὲς* καὶ *σεβντοπουρός*.

σεκάνσω· μπορῶ· ἀγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται καταγωγὴ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *i kan* (=μπορῶ).

σεκέρι, τό· γλύκισμα· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *şeker* (=ζάχαρη, γλυκό)· συνώνυμο τὸ *σούκρικο-μαντὸ* (βλ. λῆμμα).

σεκερτζής, ὁ· ζαχαροπλάστης· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *şekerci*· συνώνυμο : *σουκροπουρὸς* (βλ. λέξη).

σεκερτζίδικο, τό· ζαχαροπλαστεῖο· ἀπὸ τὸ *σεκερτζῆς* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *σεκερτζότσαρδο*, *σουκρατζέ*.

σεκερτζότσαρδο, τό· ζαχαροπλαστεῖο· ἀπὸ τὸ *σεκερτζῆς*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *σεκερτζίδικο*, *σουκρατζέ*.

σεκλαμάν, ὁ· ἀπονήρευτος, ἀδιάφορος· ἄκλιτο, ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

σεκόνς, ἀντωνυμία· πόσος· ἀγνώστου ἐτύμου.

σεκόνσα, ἡ· πόση (βλ. *σεκόνς*).

σεκόνσο, τό· πόσο (βλ. *σεκόνς*).

σεκρέτης, ἐπίθετο· μυστικὸς (βλ. τὸ *σεκρέτι*).

σεκρέτι, τό· μυστικό· στὴν ἰταλικὴ *segreto*.

σεκρετοδουλιά, ἡ· μυστικισμός· ἀπὸ τὸ *σεκρέτι* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *δουλιά*.

Σεκρετοχάλεμα, τό· ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος (βλ. *σεκρέτης*+*χάλεμα*).

σεληνιά, ἡ· νυχτιὰ (βλ. *σεληνού*).

σεληνονισεστέ, τό· πιτζάμα, νυχτικό· ἀπὸ τὸ *σεληνού*+*νισεστὲ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *πισελονισεστέ*.

σεληνόπουλο, τό· νυχτερίδα· ἀπὸ τὸ *σεληνοὺ* (βλ. λῆμμα)+

κοινὸ *πουλί*>*πουλο*.

σεληνού, ἡ· νύχτα· ἀπὸ τὴν *σελήνη*· ἡ ἡμέρα λέγεται *τζιόρνα* ἢ *τζόρνα* (βλ. λέξεις).

σεμελιά, ἡ· πέος· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *σαρμελιά*, *σερμέλα*, *σφαίρα*, *λάρα*, *μπάμια*, *τουτού*, *φακιροπίπιζα*, *φιστίκι* (βλ. λήμματα).

σεμελόκαρνος, ὁ· ταῦρος (βλ. *σεμελιὰ*+*καρνο*)· ἡ ἀγελάδα λέγεται *γαλοκάρνα* καὶ τὸ μοσχάρι *βιβόκαρνο* (βλ. λήμματα)· *μπαρόκαρνη τζαστιράχω* σημαίνει ψόφια ἀγελάδα.

σεμελόνομαι· παντρεύομαι (μὲ ἄντρα)· ἀπὸ τὸ *σεμελιά*· παρόμοιο τὸ *πουτσόνομαι* (=γαμιέμαι) τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῶν ρεμπέτηδων.

* **σεμελόπηγη**, ἡ· βλ. τὸ *βουέλω σεμελόπηγη*, καθότι μόνο του δὲν ἀπαντᾶται.

σεμελοπουρός, ὁ· πατέρας· ἀπὸ τὸ *σεμελιὰ*+*πουρος* (βλ. λήμματα)· ἡ μητέρα λέγεται *μουτζόπουρη*.

σεμελόριζο, τό· ἀγγούρι· ἀπὸ τὸ *σεμελιὰ* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *ρίζα*.

σεμελοριζόμολο, τό· ἀγγουρόνερο (ποὺ τὸ χρησιμοποιοῦν γιὰ καλλωπισμό)· ἀπὸ τὸ *σεμελόριζο*+*μολο* (βλ. λήμματα).

σεμελώνομαι· παντρεύομαι (μὲ ἄντρα)· βλ. τὸ λῆμμα *σεμελόνομαι*.

* **σεμναδερφή**, ἡ· λεσβία· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σεμνὴ ἀδελφή*· συνώνυμα : *σιβιτζιλού*, *σιβίτζω*, *τζιβιτζιλού*, *γκουνιότα*, *μαντὰμ-γκοὺ* (βλ. λήμματα).

σέμπλος, ἐπίθετο· σκέτος· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *simple* (=ἁπλός, λιτός).

σερμέλα, ἡ· πέος· ἀγνώστου ἐτύμου· στὴν τουρκικὴ *şerm* σημαίνει αἰδώς· συνώνυμα : *λάρα*, *μπάμια*, *σαρμελιά*, *σφαίρα*, *τουτού*, *φακιροπίπιζα*, *φιστίκι* κ.ἄ.

σερμελιά, ἡ· πέος (βλ. τὸ λῆμμα *σερμέλα*).

σιβιτζιλίκι, τό· λεσβιακὸς ἔρως, (κοινῶς) πλακομούνι· ἀπὸ τὸ *τζιβιτζιλίκι* (βλ. λῆμμα).

σιβιτζιλού, ἡ· λεσβία, (κοινῶς) πλακομουνοὺ (βλ. *τζιβιτζιλοὺ* καὶ λοιπὰ συνώνυμα).

σιβίτζω, ἡ· λεσβία· νεότερος τύπος τοῦ *σιβιτζιλού* (βλ. λέξη).

σιδεροκαρνού, ἡ· σχάρα (γιὰ τὰ ψητὰ κρέατα ἢ ψάρια)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σίδερο*+*καρνο* (βλ. λέξη).

σιδερόκαρο, τό· ἁμαξοστοιχία· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σίδερο*+*καρο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *ἀτμοκάζανο*, *καγκελοφοὺς-φούς*, *σιδερομόλ*, *σιδερομὸλ τοῦ Λούη*, *φαστοσιδερόκαρο*, *φοὺς-φούς*.

σιδερομόλ, τό· ἀτμομηχανή, ἁμαξοστοιχία· ἀπὸ τὸ κοινὸ

σίδερο+μολ (γιατί χρησιμοποιεῖ ἀτμό)· συνώνυμα : *ἀτμοκάζανο, καγκελοφοὺς-φούς, φαστοσιδερόκαρο, φοὺς-φούς* κ.ἄ.

σιδερομόλ τοῦ Λούη, τό· ταχεία ἁμαξοστοιχία, ἐξπρές· ἀπὸ τὸ *σιδερομὸλ*+ἐπώνυμο τοῦ θρυλικοῦ ὀλυμπιονίκη (ὅπως στὸ *λουηβραχνὸς* καὶ *ὀκιολούης*)· ταυτόσημα : *ἀτμοκάζανο, καγκελοφοὺς-φούς, σιδερόκαρο, σιδερομόλ, φαστοσιδερόκαρο, φοὺς-φούς.*

* **σιδεροπυρού**, ἡ· ἀναπτήρας· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *σίδερο+πυρεῖον* <*πῦρ*· ἀνάλογα καὶ ταυτόσημα τὸ *καγκελοκαπρικεντὲ* καὶ *καγκελοκερικεντέ*· ἐξάλλου τὸ σπίρτο λέγεται καὶ *ξυλοπυροὺ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

σιελοκαπνίλα, ἡ· συννεφιά· ἀπὸ τὸ *σιέλος* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *καπνίλα*<*καπνός*.

* **σιελοκουελοφλοκού**, ἡ· βροχή· ἀπὸ τὸ *σιέλος+κουελοφλόκι* (βλ. λήμματα)· ἀνάλογο τὸ ταυτόσημο *λακρίμω*.

σιέλος, ἐπίθετο· γαλανὸς (βλ. *σιέλος*).

σιέλος, ὁ· οὐρανός· ἰταλικὰ *cielo*.

σίκ· βλ. τὸ λῆμμα *με-σίκ*, γιατί δὲν ἀπαντᾶται μόνο· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *chic* (=κομψότης, χάρη)· τὸ λατινικὸ *sic* (=ἔτσι), καὶ τὰ τουρκικὰ *sık* (=πυκνὸς) καὶ *sik* (=πέος) δὲν φαίνεται νὰ ἔχουν σχέση μὲ τὸ *σίκ*.

σίκ-ἀλά-τσάι-ναναί, ἐπίρρημα· εὐγενέστατα· συνήθης ψευτοξενικὴ ἔκφραση τῆς καλιαρντῆς.

σίκ-ὀριεντάλ, ἐπίρρημα· χαϊδευτικά· ἀπὸ τὸ *σίκ+ὀριεντὰλ* (βλ. λέξεις).

σίκ-ρανσέ, τό· μεγάλη ἀξιοπρέπεια· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *σίκ* (βλ. λῆμμα)+γαλλικὸ *rangé* (=εὐπρεπής, κόσμιος).

σίκ-ρανσὲ-ὀριεντάλ, τό· μεγαλοπρέπεια· πλαστὴ ψευτοξενικὴ ἔκφραση (βλ. τὰ λήμματα *σίκ-ρανσὲ* καὶ *ὀριεντάλ*).

σίκ-σαλόν, τό· ἀβρότης· ἀπὸ τὸ *σίκ*+γαλλικὸ *salon*.

σίκ-φτερό, τό· πιλότος· ἀπὸ τὸ *σίκ+φτερὸ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *φτεροντράβης*.

* **σιλανσιόλες**· βλ. λῆμμα *βουέλω σιλανσιόλες*· ἡ λέξη μας δὲν ἀπαντᾶται μόνη.

σιμιτζότεκνο, τό· ἠπειρώτης (βλ. τὸ *Σιμίτω*).

Σιμίτω, ἡ· ἡ Ἤπειρος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σιμίτι* (τουρκικὰ *simit*)· σύμφωνα μὲ κάποια λαϊκὴ δοξασία, μόλις γεννιότανε ἕνα ἀγόρι στὴν Ἤπειρο, ὁ πατέρας του τοῦδινε μιὰ σφαλιάρα στὸν σβέρκο (ἐξ ἧς, δῆθεν, ἡ γνωστὴ πλατυκεφαλία τῶν ἠπειρωτῶν) λέγοντάς του : *ἄντε, καὶ στὴν Πόλη σιμιτζής*· συνώνυμο τὸ *Ξεροσκατοὺ* (βλ. λῆμμα).

σιριόζος, ἐπίθετο· σοβαρός· ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἰταλικὸ *serio*.

σίντα, ἡ· σούστα· ἀγνώστου ἐτύμου· στὴν καλιαρντὴ ἡ λέξη *σούστα* (βλ. λῆμμα) σημαίνει νεῦρο.

σιτεμένες φοῦσκες, οἱ· ξηροὶ καρποί· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν· ἡ ἐτυμολογία περιττή· εἰδικῶς, τὰ ἀμύγδαλα λέγονται *κούρνταβα* (βλ. λέξη).

σιτεμένος σάντης, ὁ· ἅγιος, ὅσιος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σιτεμένος*+ἰταλικὸ *santo* (=ἅγιος).

* **σιχλιάζω**· ζαρώνω, σαπίζω· ἀγνώστου ἐτύμου· μήπως ἀπὸ τὸ πουλὶ *τσίχλα*>*τσιχλιάζω*; (ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τσίχλα* τὸν πολὺ ἀδύνατον ἄνθρωπο).

σκαμπαζόκουτο, τό· μαγνητόφωνο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σκαμπάζω+κουτο* (βλ. λέξη).

σκαμπόλι, τό· κουρέλι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *scampolo* (=ρετάλι).

σκαμπολιάρης, ἐπίθετο· κουρελιάρης· ἀπὸ τὸ *σκαμπόλι*.

σκαπόλι, τό· κουρέλι (βλ. τὸ λῆμμα *σκαμπόλι*).

σκατόπρεσα, ἡ· ἀναγκαστικὸς νόμος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκατὰ+πρέσα* (βλ. λέξη).

* **σκατοφαγού**, ἡ· μυστικὸς ἀστυνομικός· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σκατὰ+φαγού*· συνώνυμα : *γλαῦκος, γλαῦξ, κουκουβάγια* κ.ἄ.

σκελάστρα, ἡ· μοτοσικλέτα (βλ. καὶ *μακινοδιπλόροδα*).

σκελονισεστέ, τὰ· ἐσώρουχα (κοινὸ *σκέλος+νισεστέ*).

* **σκελοσάλιαγκας**, ὁ· γέρος· ἀπὸ τὸ *σκέλη+σάλιαγκας* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, μὲ τὴν συνήθη σκληρότητα τῶν ὡραιοπαθῶν κιναίδων πρὸς τὰ γερατιά.

* **σκελοσαλιάγκω**, ἡ· γριὰ (βλ. *σκελοσάλιαγκας*).

σκελοχορχοριάζομαι· συγκαίομαι (στὰ σκέλη)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκέλη + χορχοριάζω*<*χορχοριάζομαι* (βλ. σχετικὸ λῆμμα).

σκέτο καπρικεντέ, τό· ἱκανότατος, πανέξυπνος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκέτο+καπρικεντέ*, δηλαδὴ πρόκειται γιὰ πιστὴν ἀπόδοση τῆς γνωστῆς ἐκφράσεως *σπίρτο μοναχό*.

σκεῦρα, τά· ξίγκια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκευρὸς* ἢ *σκευρωμένος*, εἰρωνικῶς πως (ἀνάλογο τὸ γνωστὸ σχῆμα *ξίδι—γλυκάδι*)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό.

σκευρομποντού, ἡ· μούμια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκευρὸς*<*σκευρώνω+μπόντι* (βλ. λῆμμα).

σκιάστρα, ἡ· δέντρο· ἀπὸ τὴν *σκιὰ* ποὺ προσφέρει.

σκίνι, τό· δέρμα, ἐπιδερμίς· ἀγγλικὰ *skin*.

σκινολατσάρης, ἐπίθετο· αἰσθητικός· ἀπὸ τὸ *σκίνι+λατσός*.

σκιόραμπο, τό· κινηματογράφος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκιὰ+ραμπο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *δικελομαντεῖο, μουβιόνι*.

σκληροντουντούκα, ἡ· φιστίκι· ἀπὸ τὸ *σκληρὸς+ντουντούκα* (τουρκικὰ *düdük*=φλογέρα) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· στὴν

καλιαρντὴ *φιστίκι* σημαίνει μικρὸ πέος.

* **σκοτεινόπρουφα,** ἡ· ἀπόδειξη ἐνοικίου· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκοτεινὸς*+*προύφα* (βλ. λῆμμα)· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *λέτρα-πλερέζα*· παρόμοιο τὸ *λυπητερὴ* (=λογαριασμὸς στὴν ταβέρνα) τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῶν ρεμπέτηδων.

σκοτσάρα, ἡ· ταγιέρ· ἀπὸ τοὺς *σκοτσέζους* ποὺ φοροῦν τὸ kilt.

σκουλαμέντο, τό· βλεννόρροια· ἀπὸ τὸ πασίγνωστο *σκουλαμέντο* (ἰταλικὰ *scolamento*=ροή, στράγγισμα)· σχετικὰ μὲ τὰ ἀφροδίσια νοσήματα τὰ λήμματα : *βρωμαφρόδω, ἑλκοαφρόδω, καραφροδιτόμπαρο, μπαρόσημο, συκαφρά.*

σκουλαμεντόζος, ἐπίθετο· μυξιάρης (βλ. *σκουλαμέντο* καὶ *σκουλαμεντόσημο*).

σκουλαμεντόσημο, τό· συνάχι· ἀπὸ τὸ *σκουλαμέντο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σημο*<*σῆμα*· συνώνυμα : *καγκοὺ-σιρόπι, μουσαντοφλουέντζα, φυσουνόφλοκο* (βλ. λέξεις).

σκουντούλα, ἡ· βασκανία· ἀγνώστου ἐτύμου.

σκουντουλιάζω· ματιάζω, βασκάνω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. *σκουντούλα*).

σκοῦρο, τό· χιλιάρικο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκοῦρος* (ἰταλικὰ *scuro*), λόγω τοῦ χρώματος τοῦ χαρτονομίσματος· γιὰ τὸν ἴδιο λόγο οἱ μάγκες λένε τὸ χιλιάρικο *καφετί.*

σκουροφιγούρα, ἡ· ἴσκιος· ἀπὸ τὸ *σκοῦρος* (ἰταλικὰ *scuro*)+*φιγούρα* (ἰταλικὰ *figura*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

σκουτούλα, ἡ· κολόνια· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σκατούλα.*

σκρίβα, ἡ· γραφή, γράψιμο· ἀπὸ τὸ *σκριβάρω* (βλ. λῆμμα), ἤ, ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *scriba* (=γραφεύς).

σκριβάρω· γράφω· στὰ ἰταλικὰ *scrivere*· δὲν ἀποκλείεται καταγωγὴ ἀπὸ τὸ *σκρίβα*<ἰταλικὸ *scriba* (=γραφεύς).

σκριβοκαλάμι, τό· μολύβι, στυλό· ἀπὸ τὸ *σκρίβα* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *καλάμι*· τὸ μολύβι λέγεται καὶ *γολόμι.*

σκριβομακίνα, ἡ· γραφομηχανή· ἀπὸ τὸ *σκρίβα* (βλ. λέξη)+γνωστὸ *μασίνα*<ἰταλικὸ *macchina*<ἀρχαῖο ἑλληνικὸ *μηχανή.*

σκρούτζα, ἡ· βίδα· ἀπὸ τὸ *σκρούτζω* (βλ. λῆμμα), ἢ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ συνώνυμο *screw.*

σκρούτζι, τό· καρφί· ἀπὸ τὸ *σκρούτζα* (βλ. λῆμμα), ἢ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *screw* (=βίδα).

σκρούτζω, ἡ· τσιγκούνα· ἀπὸ τὸν πασίγνωστο *Scrooge* τοῦ Dickens, ἢ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *screw* (=βίδα) καὶ τὰ λουμπινίστικα *σκρούτζα* καὶ *σκρούτζι* (βλ. λήμματα).

σκυλοντιλού, ἡ· σκυλοδόντα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκύλος*+*ντίλι* (βλ. λῆμμα).

σκυλόσβωλο, τό· κομπολόι· ἀπὸ τὸ μάγκικο *σκύλος* (=σκληρὸς μάγκας)+*σβῶλος*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *κηφηνόσβωλο*· ἄλλα συνώνυμα : *μπεγκλὲ* καὶ *χασικλορεβίθω* (βλ. λήμματα).

σκυλοστέκι, τό· καφενές· ἀπὸ τὰ μάγκικα *σκύλος* (=σκληρὸς μάγκας)+*στέκι* (=μέρος ὅπου συνήθως συχνάζει κάποιος ἢ κάποιοι)· συνώνυμο τὸ *τεμπελόστεκο* (βλ. λέξη).

* **σκυλοτραγόπουρος,** ὁ· δεσπότης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκύλος*+*τραγοπουρὸς* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *γκρὰν-βακουλοπουρός.*

σλιπολούνι, τό· μαγιό· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σλὶπ* (ἀγγλικὰ *slip*)+*λούνι* (βλ. λῆμμα).

σμόκι, τό· μικρόβιο· ἀγνώστου ἐτύμου.

σμπρωχτογότσι, τό· καθυστέρηση· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σμπρωχτο*<*σμπρώχνω*+*γότσι* (βλ. λέξη)· *πρεσογοτσάρω* σημαίνει καθυστερῶ.

σόγι, τό· φῶς· μᾶλλον ἀπὸ τὰ ἰταλικὰ *sole* (=ἥλιος) καὶ *solare* (=ἡλιακός)· συνώνυμα : *ἡλιόγαζα, λούτσι, φούσι* (βλ. λέξεις).

σογιάρω· φωτίζω (βλ. τὸ *σόγι*).

σόγι-κουραβελτέ, τό· χαμηλὸ φῶς (βλ. λήμματα *σόγι* καὶ *κουραβέλτα*).

σοδομολού, ἡ· σαμπάνια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σόδα*<ἰταλικὸ *soda* +*μολ* (βλ. λῆμμα).

σοδόσαλο, τό· ἀφρόλουτρο· ἀπὸ τὸ *σόδα*<ἰταλικὰ *soda*+*σάλιο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

σο-κερντές(;)· τί ἀκριβῶς(;), πῶς ἀκριβῶς· ψευτοξενικὴ ἔκφραση, μᾶλλον γύφτικης ἀρχῆς.

σόλ, τό· γλύκα, ἡδονή· ἀγνώστου ἐτύμου.

σολντάτης, ὁ· στρατιώτης· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *soldato* (=στρατιώτης)· συνώνυμα : *γῆ ἑλληνική, μπισκοτότεκνο*· ἐξάλλου, ὁ μαυροσκούφης στρατιώτης λέγεται *καπάκι-πλερέζα* καὶ ὁ πρασινοσκούφης *κηπὶ-καπάκι* ἢ *παρτιζανότεκνο* (βλ. λέξεις).

σολντατόκυκλο, τό· στρατιωτικὴ θητεία· ἀπὸ τὸ *σολντάτης* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κύκλος.*

σολντατομπουλουκόσπιτο, τό· στρατώνας· ἀπὸ τὸ *σολντάτης* (βλ. λῆμμα)+κοινὰ *μπουλούκι* (τουρκικὰ *bölük*=παρέα, λόχος) καὶ *σπίτι* (λατινικὰ *hospitium*).

σολντοντοτόρης, ὁ· στρατιωτικὸς γιατρός· ἀπὸ τὸ *σολντάτης* +*ντοτόρης* (βλ. λήμματα).

σολο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ μόνου, τοῦ μοναχικοῦ· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *solo* (=μόνος).

σολοντάπης, ὁ· ἐργένης (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ μαλακίζεται μόνος)· ἀπὸ τὸ *σολο+ντὰπ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *τσαρδόκουκος, σολότεκνο* (βλ. λέξεις).

σολοπενσού, ἡ· μοναξιά· ἀπὸ τὸ *σολο* (βλ. λῆμμα)+γαλλικὸ *pensée* (=σκέψη).

σολότεκνο, τό· ἐργένης, μπεκιάρης· ἀπὸ τὸ *σολο* +*τεκνο*· (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *σολοντάπης, τσαρδόκουκος*.

* **σολοφλοκιάζω**· μαλακίζομαι· ἀπὸ τὸ *σολο+φλοκι* (βλ. λήμματα).

* **σολοφλόκιασμα**, τό· μαλακία (βλ. τὸ *σολοφλοκιάζω*)· συνώνυμα : *καλογεροκέντημα, ντάπ, ψωλοβρόντι*.

σολωνάκης, ὁ· μυαλωμένος, συνετός, σώφρων, σοφός· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Σόλων*.

σόμα, τό· σύνολον, ἄθροισμα (βλ. *σῶμα*).

σομάστρα, ἡ· σύνολον (βλ. *σωμάστρα*).

σόπι, τό· μαγαζί· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *shop* (=κατάστημα).

σόπιτα, ἐπίρρημα· γρήγορα· ἰταλιστὶ *subito* (=στιγμή)· συνώνυμο τὸ *σούπι* (βλ. λῆμμα).

σοπιτιάζω· βιάζομαι, κάνω γρήγορα, ἐπιταχύνω· ἀπὸ τὸ *σόπιτος* (βλ. λῆμμα).

σόπιτος, ἐπίθετο· γρήγορος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ἐπίθετο *subito* (=αἰφνίδιος).

σόρι· συγγνώμην, μὲ συγχωρεῖτε· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *sorry* (=λυπημένος).

σουάντες, ἀντωνυμία· ἐσύ, ἐσεῖς· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *ἐσάντες* (βλ. λῆμμα).

* **σουβάφατσα**, ἡ· τρομερὸ μακιγιάζ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σοβὰς* ἢ *σουβὰς* (τουρκικὰ *siva*=ἀσβεστοκονίαμα)+*φάτσα* (βλ. λῆμμα).

* **σουβαφατσιάζω**· μακιγιάρω ἔντονα (βλ. τὸ *σουβάφατσα*).

* **σούζμαν**· βλ. λῆμμα *βουέλω σούζμαν*.

σούκρα, ἡ· ζάχαρη· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *sucre*· λέγεται καὶ *κάντο* (βλ. λῆμμα).

σούκρα-βεριτά, ἡ· καθαρὴ ἀλήθεια (βλ. *σούκρα* καὶ *βεριτά*).

σούκρα-μαντόσκονη, ἡ· ζυμάρι γιὰ γλύκισμα (βλ. *σούκρα* καὶ *μαντόσκονη*).

σούκρα-μπούζ, ἡ· κρὲμ-ζελὲ (βλ. *σούκρα* καὶ *μπουζ*).

σουκράρω· γλυκαίνω (βλ. *σούκρα*).

σουκρατζέ, τό· ζαχαροπλαστεῖο· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *σούκρα*+ψευτοξενικὴ κατάληξη· συνώνυμα : *σεκερτζίδικο, σεκερτζότσαρδο* (βλ. λήμματα).

σούκρικο-μαντό, τό· πάστα, γλύκισμα· ἀπὸ τὸ *σούκρικος*+*μαντὸ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο : *σεκέρι*.

σούκρικος, ἐπίθετο· γλυκὸς (βλ. *σούκρα*).

σουκρο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : γλυκό, ζάχαρη, ζαχαρωτὸ (βλ. *σούκρα*).

σουκροβαΐζω, ἡ· σοκολάτα· ἀπὸ τὸ *σουκρο*+*βαΐζω* (βλ. λήμματα), ἤτοι : μαῦρο ζαχαρωτό.

σουκροζουζούνι, τό· μέλισσα· ἀπὸ τὸ *σουκρο*+*ζουζούνι* (βλ. λέξεις).

σουκροκαρύδα, ἡ· μπακλαβάς· ἀπὸ τὸ *σουκρο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *καρύδα*.

σουκροπουρός, ὁ· ζαχαροπλάστης· ἀπὸ τὸ *σουκρο*+*πουρος* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *σεκερτζής*.

σουμπλιμέ, ἡ· σούπα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *sublimé* (διαλυτὸν ἅλας ὑδραργύρου, χρησιμοποιούμενον ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες, καὶ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας, ὡς ἀντισυφιλιδικόν).

σούπι, ἐπίρρημα· ἀμέσως, γρήγορα· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *σόπιτα* (βλ. λῆμμα).

σουραύλι, τό· καλώδιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σουραύλι*, λόγω τοῦ ἐπιμήκους καὶ κυλινδρικοῦ σχήματος.

σουρουκλάρω· ὑπόσχομαι ψευδῶς· ἀγνώστου ἐτύμου (στὴν τουρκικὴ *sürüklemek* σημαίνει παρασύρω).

σουρουκλούσαντο, τό· πονηρὸ ψέμα· ἴσως ἀπὸ τὸ *σουρουκλάρω*+*μουσαντὸ* (βλ. λήμματα).

σουρσουρού, ἡ· ἔνεση· ὀνοματοποιία ἤχου (*σοὺρ-σούρ*)· συνώνυμα : *τζέκσα*—ἀλλὰ καί : *νταμιρόκλυσμα, τρόμπα, χτύπα* (βλ. λήμματα).

σουσουμοτιραχοῦλες, οἱ· παντόφλες· συνήθως ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *πασούμα* (τουρκικὰ *paşmak*) +*τιραχὸ* (βλ. λέξη).

σούστα, ἡ· νεῦρο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σούστα* (ἰταλικὰ *susta*)· ἡ ἀληθινὴ σούστα λέγεται *σίντα* (βλ. λέξη).

σουστόκωλο, τό· πολυτελὲς αὐτοκίνητο, λιμουζίνα· προφανῶς γιατὶ ἔχει ἀναπαυτικὰ καθίσματα (ἄρα, ἀπὸ τὰ γνωστὰ *σούστα*+*κῶλος*).

σουστοραμπού, ἡ· μπριόζα (βλ. *σούστα*+*ράμπα*).

σουφροπουρή, ἡ· μπαμπόγρια· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σούφρα*+*πουρή*· συνώνυμο τὸ *κετσεδομούρα* (βλ. λέξη).

σπάλα, ἡ· κόκκαλο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σπάλα* (ἰταλικὰ *spalla*)· συνώνυμα : *μπόνι, σαρκοδομὴ* (βλ. λήμματα).

σπαλοζούμι, τό· μεδούλι (βλ. *σπάλα*+*ζουμι*).

σπανοκουκούλα, ἡ· προφυλακτικό· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σπανὸς*+*κουκούλα*· συνώνυμο τὸ *κελεμπία* (βλ. λῆμμα).

σπαρίλας, ὁ· τεμπέλης, μαχμουρλής· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σπαρίλας<σπάρος*· συνώνυμο τὸ *σπαριλόμπεης* (βλ. λῆμμα).

σπαριλόμπεης, ὁ· τεμπέλης· ἀπὸ τὸ *σπαρίλας* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *μπέης* (τουρκικὰ *bey*).

σπασίμπα, ἡ· διώξιμο· ἀπὸ τὸ *σπάσε!* (=φύγε! ξεκουμπήσου!), ποὺ λένε οἱ μάγκες.

σπικραμέντο, τό· ὁμιλία, διάλεξη· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *sprecamento<sprecare il fiato* (=ὁμιλῶ στὸ κενό), μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ γνωστοῦ *σπίκερ<*ἀγγλικοῦ *speaker* (=ὁμιλητής).

σπικραμεντόπουρος, ὁ· ὁμιλητής· ἀπὸ τὸ *σπικραμέντο+πουρος* (βλ. λήμματα).

σπυρομόλα, ἡ· λεμονάδα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σπυρί+μολ*· σημειωτέον ὅτι τὸ μὲν λεμόνι (καὶ ἡ λεμονιὰ) λέγεται *ξινοσπυρού*, τὸ δὲ πορτοκάλι (καὶ ἡ πορτοκαλιὰ) *χρυσοσπυροὺ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

στακοζά, ἐπίρρημα· ἔτσι· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **σταμνόστερνο**, τό· βυζὶ (γυναικεῖο)· ἀπὸ τὰ κοινὰ *στάμνα* καὶ *στέρνο*· συνώνυμα : *γαλοφουσκού, βουτρά, κατσικανό, καυλοπιπίλω, μουτζαντίβαρο* (βλ. λήμματα).

στάμπα, ἡ· σημαία, σῆμα, θυρεός, λάβαρο, διάσημο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *στάμπα* (ἰταλικὰ *stampa*).

σταμπότεκνο, τό· σημαιοφόρος· ἀπὸ τὸ *στάμπα+τεκνο* (βλ. λήμματα).

στανάκα, ἐπίρρημα· καθόλου· ἀγνώστου ἐτύμου, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται παραγωγὴ ἀπὸ τὸ *νάκα* (βλ. λέξη)>*εἰς τὰ νάκα* >*στὰ νάκα*, κατὰ τὸ *σταπίκολα* (βλ. λῆμμα).

σταπάρω· σταματῶ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *stop*.

σταπίκολα, ἐπίρρημα· λίγο· ἀπὸ τὴν ἔκφραση *εἰς τὰ πίκολα* >*στὰ πίκολα* (βλ. *πίκολος*), ὅπως ἴσως συνέβη στὸ ἐπίρρη-*στανάκα* (βλ. λῆμμα).

στάρι, τό· ἄστρο· ἀγγλιστὶ *star*, μὲ παραπλανητικὴ πρόθεση, ἀφοῦ ὁ ἀδαὴς ἀκροατὴς ἀκούει *στάρι* (δηλαδὴ *σιτάρι*).

σταροαφρού, ἡ· μπίρα· ἀπὸ τὸ *σιτάρι+ἀφρὸς* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *σταρομόλ* (βλ. λέξη).

σταρομόλ, τό· μπίρα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *στάρι<σιτάρι+μολ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *σταροαφρού*.

σταρομολότσαρδο, τό· μπιραρίσ· ἀπὸ τὸ *σταρομόλ+τσαρδο* (βλ. λήμματα).

σταρόσουπα, ἡ· τραχανάς, μπλιγούρι· ἀπὸ τὸ *στάρι<σιτάρι+σούπα* (ἰταλικὸ *suppa*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, μὲ ἐπίδραση τῆς γνωστῆς λέξεως *σταρόζουμο* (=κολλυβόζουμο, ἀσουρές).

* **στάση τῆς καραφροδίτης**, ἡ· ἔμμηνα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *στάση+καραφροδίτω*· ἢ ἀπὸ τὸ *καραφροδιτόσταση*· συνώνυμα : *καραφροδιτόσταση, μουνόπασχα, κουμουνόσκελη, ρουζόσκελο* (βλ. λέξεις).

στατομαρμαρού, ἡ· ἄγαλμα· ἀπὸ τὸ *στατούα* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *μάρμαρο*.

στατούα, ἡ· ἄγαλμα· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *statua*· ταυτόσημο τὸ *στατομαρμαροὺ* (βλ. λῆμμα).

στατουοπουρός, ὁ· γλύπτης· ἀπὸ τὸ *στατούα+πουρος* (βλ. λέξεις).

στατούτα-τζόρνα, ἡ· σήμερα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *statuto+τζόρνα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *κατὲ-τζόρνα*· τὸ χθὲς λέγεται *πασιόζα-τζόρνα* καὶ τὸ αὔριο *κοντροτζόρνα*.

σταυρολεξάρω· κεντῶ (βλ. *σταυρόλεξο*).

σταυρόλεξο, τό· κέντημα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σταυρόλεξο*, ποὺ εἶναι ἕνα κέντημα γραμμῶν καὶ ψηφίων· ἐξάλλου, ὀπτικά, τὸ σταυρόλεξο θυμίζει σχέδιο κεντήματος· συνώνυμο τὸ *σφηνοκλωστοτσίμπημα* (βλ. λέξη).

στενόχωρο, τό· δαχτυλίδι· βεβαίως, ἐπειδὴ συχνὰ σφίγγει τὸ δάχτυλο· οἱ μάγκες ἔχουν τὴν ἴδια καὶ ταυτόσημη λέξη.

στό ζύγι· ἀπὸ κοντά, πλησίον· ἡ ἐτυμολογία περιττή.

στό λατσοδίκελμα, ἀποχαιρετισμός· εἰς τὸ ἐπανιδεῖν (βλ. *λατσοδίκελμα*).

στραβοκαζάντια, ἡ· φτώχια· ἀπὸ τὸ *στραβο+καζάντι<καζαντῶ* (τουρκικὰ *kazanmak*=κερδίζω) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

στρίγκουλα, ἡ· διοίκηση· ἀγνώστου ἐτύμου· ὡστόσο, ἴσως προέρχεται ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *stringitura* (=συμπίεση).

στρούσι, τό· δρόμος· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστότατο γερμανικὸ συνώνυμο *strasse*.

στροφο- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς, δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική· σημαίνει : ἀντιστροφή, ἀλλαγή, μεταβολή.

στροφολίγκα, ἡ· μετάφραση· ἀπὸ τὸ *στροφο+λίγκα* (βλ. λήμματα)· ὁ διερμηνεὺς λέγεται *μπεναβοστρόφης*.

στροφοπενσάρω· μετανιώνω (βλ. *στροφοπενσού*).

στροφοπενσού, ἡ· μετάνιωμα· ἀπὸ τὸ *στροφο* (βλ. λῆμμα)+γαλλικὸ *pensée* (=σκέψη).

στροφοτεμπιάζω· ἀλλάζω τὸν καιρό· ὅμως τὸ ρῆμα μας ἀπαντᾶται μόνο στὸ τρίτο ἑνικὸ πρόσωπο (π.χ. *στροφοτεμπιάζει, στροφοτέμπιασε*).

στροφοτέμπιασμα, τό· ἀλλαγὴ καιροῦ· ἀπὸ τὸ *στροφοτεμπιάζω<στροφο+τέμπο* (βλ. λήμματα).

* **στρωσομασέλα**, ἡ· πιάνο· ἀπὸ τὸ *στρώση*+*μασέλα* (ἰταλικὰ *mascella*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

συκαφρά, τά· συφιλιδικὰ ἕλκη· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ *συκιὰ*+*ἀφρόδω*· ἴσως, ὅμως, νὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ *σὶκ*+*ἀφρόδω* (βλ. σχετικὰ λήμματα, καθὼς καὶ τὰ : *βρωμαφρόδω*, *ἑλκο-αφρόδω*, *καραφροδιτόμπαρο*, *μπαρόσημο*, *σκουλαμέντο*).

συκιά, ἡ· κίναιδος· ἄγνωστον πως, ἀπὸ τὴν ἴδια λέξη τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· πάντως, ὅλοι μας ξέρουμε ὅτι διάφοροι λαϊκοὶ τύποι κατὰ τὴν διέλευση ὁμοφυλοφίλων ἐξαπολύουν τὴν ἰαχὴ *σύκα!* (βλ. συνώνυμα στὰ λήμματα *ἀδελφή*, *κόρη*, *λουμπίνα* κ.ἄ.).

σύκο, τό· ἀνήλικος κίναιδος· ἀπὸ τὸ *συκιὰ* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *μοντερνότεκνο*.

* **συρμομπακάς**, ὁ· βαπόρι· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *συρμὸς*+*μπάκολο* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *βάκολο*, *μπαροβάκολο*, *πριβομπάκολο* κ.ἄ.

σφαζοφεσάς, ὁ· ἀρμένης· προφανῶς, γιατὶ κατ' ἐπανάληψιν τοὺς *ἐσφάζανε* οἱ *φεσάδες* (δηλαδή, οἱ τοῦρκοι).

σφαζοφεσού, ἡ· ἀρμένισσα (βλ. *σφαζοφεσάς*).

σφαίρα, ἡ· μικρὸ πέος· ποὺ εἶναι ὅσο μιὰ *σφαίρα* ὅπλου· συνώνυμα : *μπάμια*, *μπάμια Μπογιατίου*, *τουτού*, *φιστίκι*· γιὰ τὸ πέος, ἐν γένει, βλ. λῆμμα *σαρμέλα*· τὸ ἐν στύσει πέος ὀνομάζεται *φακιροπίπιζα*.

σφαιροκλαρού, ἡ· μπιλιάρδο· ὅπου τὸ παίζουν μὲ *σφαῖρες* κι ἕνα *κλαρί*, δηλαδὴ μὲ τὴν γνωστὴ *στέκα*.

σφαιρότεκνο, τό· ποδοσφαιριστὴς (βλ. *σφαιρού*).

σφαιρού, ἡ· μπάλα· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *σφαίρα* καὶ *ποδόσφαιρο*.

σφήνα, ἡ· αἰχμή, κεντρί, ἀγκάθι, μύτη, ὀξὺ ἀντικείμενο, ὅ,τι καρφώνει, κατηγορία· ἀπὸ τὸ *σφήνα*· συχνὰ ἐμφανίζεται ὡς συνθετικὸ σπονδυλωτῶν λέξεων.

σφηνιά, ἡ· τρύπημα, κάρφωμα, βελονιά, τσίμπημα, χώσιμο (βλ. *σφήνα*).

σφηνο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία ποὺ προσδίδει βλ. τὸ λῆμμα *σφήνα*.

σφηνοκλωστοτσίμπημα, τό· κέντημα, ἐργόχειρο· ἀπὸ τὸ *σφηνο*+κοινὰ *κλωστὴ* καὶ *τσίμπημα*· συνώνυμο τὸ *σταυρόλεξο* (βλ. λῆμμα).

σφηνομόλι, τό· βουτιὰ (βλ. *σφήνα*+*μολ*).

σφηνόστρα, ἡ· κλειδαριὰ (βλ. *σφήνα*, *σφηνιά*)· τὸ κλειδὶ λέγεται *ντοροσφηνού*.

σφηνοφέρα, ἡ· σκαπάνη· ἀπὸ τὸ *σφηνο*+*φέρο*, ἤτοι : σιδερένια αἰχμή.

σωληνάκι τῆς χαρᾶς, τό· τσιγαρλίκι, τσιγάρο μὲ χασίσι· γιατὶ αὐτὸ εἶναι ἕνα χάρτινο *σωληνάκι*, παραγεμισμένο μὲ καπνὸ καὶ χασίσι, ποὺ δίνει τὴν *χαρά*· ἀνάλογο τὸ *καλντερίμι τῆς χαρᾶς* (βλ. λῆμμα).

σωλῆνες, οἱ· μακαρόνια· βεβαίως λόγω τοῦ σχήματός των· ἡ λέξη μας ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικό.

σωληνοκάγκουρος, ὁ· ἐλέφαντας· ἀπὸ τὸ *σωληνοκαγκουρού* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *μπαλοφουσφούσης*.

σωληνοκαγκουρού, ἡ· προβοσκίδα, (καὶ μεταφορικῶς) μεγάλο πέος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σωλήνας*+*καγκουρὴ* (βλ. λῆμμα).

σῶμα, τό· σύνολον, ἄθροισμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σούμα* (λατινικὰ *summa*), μὲ συνειδητὴ παρετυμολογία τῆς λέξεως *σῶμα*, πού, ὡστόσο, κι αὐτὸ εἶναι ἕνα σύνολον.

σωμάστρα, ἡ· σύνολον (βλ. *σῶμα*).

Τ

τά· τὸ γνωστὸ ἄρθρο (πληθυντικὸς οὐδετέρου)· χρησιμοποιεῖται σὰν ἐπιτατικό, καὶ μάλιστα, κυρίως, ὅταν δὲν ἁρμόζει συντακτικῶς· παράδειγμα : *ἕνα τεκνὸ τὰ μποὺτ λατσό*.

ταβλιάζομαι· πεθαίνω· προφανῶς ἀπὸ τὸ (*πέφτω*) *τάβλα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ταβλιάζω· σκοτώνω (βλ. *ταβλιάζομαι*).

ταλιροκατάρα, ἡ· μούτζα· ἀπὸ τὸ *τάλιρο*+*κατάρα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὁ συσχετισμὸς μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δραχμῶν τοῦ ταλίρου (5) καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δακτύλων τῆς παλάμης (ἐπίσης 5) εἶναι καταφανὴς (βλ. καὶ τὸ *ταλιροκαταριέμαι*).

ταλιροκαταριέμαι· μουτζώνω (ἀκριβέστερον : καταριέμαι μὲ τὴν παλάμη)· γιὰ τὴν ἐτυμολογία βλ. τὸ *ταλιροκατάρα*.

ταμπάκ, τό· τσιγάρο (βλ. *ταμπάκο*).

ταμπακάκι, τό· τσιγαράκι (βλ. *ταμπάκο*).

ταμπάκο, τό· τσιγάρο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ταμπάκο* (ἰταλικὰ *tabacco*, τουρκικὰ *tabaka*).

ταμπακόκιοσκο, τό· περίπτερο· ἀπὸ τὸ *ταμπάκο*+κοινὸ *κιόσκι* (τουρκικὰ *kösk*).

ταμπακοκολόρα, ἡ· ἰώδιο· ἀπὸ τὸ *ταμπάκο* (βλ. λέξη)+ἰταλικὸ *colore* (=χρῶμα).

ταμπακοτζάστρα, ἡ· τασάκι (βλ. *ταμπάκο* καὶ *τζάστρα*).

τά-μπούτ, ἐπίρρημα· πάρα πολύ· ἀπὸ τὸ ἄρθρο *τὰ*+*μποὺτ* (βλ. λήμματα).

τανάκα, μόριο· μή· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ ἐπιτατικὸν ἄρθρο *τὰ*+ἀρνητικὸ μόριο *νάκα* (βλ. λήμματα)· ἀνάλογα : *στανάκα, σταπίκολα*.

τανάκα, πρόθεση· χωρίς, ἄνευ· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ ἐπιτατικὸ ἄρθρο *τὰ*+πρόθεση *νάκα* (βλ. λέξεις), κατὰ τὸ *στανάκα* καὶ *σταπίκολα*.

τανάκα-μπροστομπερντέ· χωρὶς προκαταβολὴ (βλ. *τανάκα* καὶ *μπροστομπερντέ*).

ταπιόκα, ἡ· ἀτημέλητη κόμη, μαλλούρα· ἀγνώστου ἐτύμου.

ταραγμάν, τό· ταραχή, σύγχιση, ξάφνιασμα· παραπλανητικὸς τύπος τῆς λέξεως *ταραχὴ* (βλ. λῆμμα), μὲ ψευτοξενικὴ κατάληξη.

ταραγμάν-ταραχάν, ἐπίρρημα· κακὴν-κακῶς· ἀμφότερες οἱ λέξεις παραπλανητικοὶ τύποι τῆς κοινῆς λέξεως *ταραχὴ* (βλ. *ταραγμὰν* καὶ *ταραχή*).

ταραφόλουμπα, ἡ· κίναιδος φανερὰ ἐντεταγμένος στὸν τζιναβόκοσμο (καὶ κυριολεκτικῶς : *λουμπίνα* ποὺ ἀνήκει στὸ *ταράφι*)· ἡ λέξη *ταράφι* (=σινάφι) δανεισμένη ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν ρεμπέτηδων· τουλάχιστον 40 λέξεις-χαρακτηρισμοὶ τῆς καλιαρντῆς δηλώνουν τοὺς κίναιδους.

ταραφολουμπέσκο, ἡ· φανερὸς κίναιδος· νεότερος ἄκλιτος τύπος τῆς *ταραφόλουμπας* (βλ. λῆμμα).

ταραφολουμπιάζομαι· συνουσιάζομαι (παθητικῶς) ἐπὶ χρήμασι· ἀπὸ τὸ *ταραφόλουμπα* (βλ. λῆμμα), δίχως νὰ ἀποκλείεται κάποια ἐπίδραση ἀπὸ τὸ *ταρίφα* (ἰταλικὰ *tariffa*).

ταραφολουμπιασμένος, μετοχή· ὁ ἐκδιδόμενος ἐπὶ χρήμασι (βλ. *ταραφολουμπιάζομαι*).

ταραχή, ἡ· ταραχή, πάθημα, κάζο, ξάφνιασμα, σύγχιση· ἀπὸ τὴν κοινὴ λέξη *ταραχή*.

ταραχο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προστίθεται ἡ σημασία τῆς ταραχῆς, τῆς ψυχικῆς διεγέρσεως (βλ. *ταραχή*).

ταραχολακριμιάζω· θρηνῶ (βλ. *ταραχο*+*λάκριμο*).

ταραχολακρίμιασμα, τό· θρῆνος (βλ. *ταραχολακριμιάζω*).

ταραχοπρωτιές, οἱ· ἀγῶνες κλασικοῦ ἀθλητισμοῦ· ἀπὸ τὸ *ταραχο*+κοινὸ *πρωτιά*· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό.

ταραχοστανιάζω· πεισματώνω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ταραχοστανιώνω* (βλ. λῆμμα), παρὰ ἀντιστρόφως.

ταραχοστάνιωμα, τό· πεῖσμα, γινάτι (βλ. *ταραχοστανιώνω*).

ταραχοστανιώνω· πεισματώνω· ἀπὸ τὸ *ταραχο* (βλ. λῆμμα) +κοινὸ *στανιό*.

ταραχοτρεμουλιάρης, ἐπίθετο· θρασύδειλος· ἀπὸ τὸ *ταραχο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *τρεμουλιάρης* (*τρέμω*>*τρεμούλα*).

ταραχοτρίστα, ἡ· θλίψη· ἀπὸ τὸ *ταραχο* (βλ. λῆμμα)+ἰταλικὸ *triste* (=λυπημένος).

ταραχόφαλτσο, τό· λάθος· ἀπὸ τὸ *ταραχο*+κοινὸ *φάλτσο* (ἰταλικὰ *falso*).

ταραχοφουρτούνα, ἡ· μαντάτο· ἀπὸ τὸ *ταραχο* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *φουρτούνα* (ἰταλικὰ *fortuna*=τύχη).

ταψάρω· καθρεφτίζω (βλ. *ταψί*).

ταψί, τό· καθρέφτης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ταψί* (τουρκικὰ *tepsi*), λόγω ὁμοιότητος ὡς πρὸς τὸ σχῆμα καὶ τὴν στιλπνότητα· ἐξάλλου, οἱ πανάρχαιοι καθρέφτες ἤτανε χάλκινοι· συνώνυμο τὸ *μπιλὸ-ντελὸ* (βλ. λῆμμα).

ταψοντανιάζομαι· ναρκισσεύομαι, καμαρώνω· ἀπὸ τὸ *ταψί*+ +*ντανιά*· ὅθεν, τὸ ρῆμα σημαίνει : κάνω νάζια μπρὸς στὸν καθρέφτη (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τεζοριάζω· θησαυρίζω (βλ. *τεζόρο*).

τεζόρο, τό· θησαυρός· ἰταλιστὶ *tesoro* (βλ. *μπερντοτεζόρο*).

τεκνατζού, ἡ· ἡ ποὺ ἔχει ἀδυναμία στοὺς νεαροὺς (βλ. τὸ *τεκνό*)· ἡ λέξη ἔχει περάσει στὴν κοινὴ χρήση.

τεκνά τῆς κακνῆς δικελτά, τά· τηγανητὰ ἀβγά, ἀβγὰ-*μάτια*· ἀπὸ τὸ *τεκνὸ τῆς κακνῆς* καὶ τὸ *δικελτὸ* (βλ. λήμματα).

τεκνίτσα, ἡ· μικρούλα· λέγεται καὶ ἐπὶ νεαροῦ κιναίδου (βλ. *τεκνό*).

τεκνό, τό· ἀγόρι, νεαρός, μικρό· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τέκνο*· πάντως ἡ λέξη εἶναι παρμένη ἀπὸ τὸ *τεκνὸ* ποὺ ἔχει ὁ κάθε *γέροντας* καλόγερος.

τεκνο· πρῶτο ἢ τελευταῖο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : ἀγόρι, παιδί, νεαρός, μικρό· συχνὰ ἀντικαθιστᾶ τὸ γνωστὸ *-πουλο* (π.χ. *ρενότεκνο*=βασιλόπουλο).

τεκνόγουτσα, ἡ· λεπτὸ (τῆς ὥρας)· ἀπὸ τὸ *τεκνο*+*γούτσα* (βλ. λέξεις).

τεκνοζαλίστρα, ἡ· διδασκαλία (γιατὶ *ζαλίζει τὰ τεκνά*).

τεκνοζαλίστρα τοῦ Μούς-Τζουσή, ἡ· θεῖον κήρυγμα, ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τεκνοζέμπιλο, τό· ἀνελκυστήρ· ἀπὸ τὸ *τεκνο* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *ζεμπίλι* (τουρκικὰ *zembil*)· ἀναλόγως τὸ καλάθι λέγεται *κλαροζέμπιλο* (βλ. λέξη).

τεκνοκακνόφλοκο, τό· μαρέγκα· ἀπὸ τὸ *τεκνὸ τῆς κακνῆς*+ *φλοκο* (ἤτοι : κρέμα ἀβγῶν).

* **τεκνοκαλλιεργίστρα**, ἡ· σπέρμα· γιατί, προφανῶς, *καλλιεργεῖ τεκνά*· συνώνυμα : *κουραβελτόζουμο, λαχανιαζόζουμο, μπουλ-*

κουμέ, τρεμόζουμο, σαρμελόζουμο, φλόκι (βλ. λήμματα).

τεκνοκαρνοσέρμελο, τό· λουκάνικο (καὶ ἀκριβέστερον : μικρὸ ἀλλαντικό)· ἀπὸ τὸ *τεκνο+καρνοσερμελιὰ* (βλ. λέξεις).

τεκνοκυλίστρες, οἱ· πατίνια· ἀφοῦ μ' αὐτὰ *κυλοῦν* τὰ *τεκνά.*

τεκνομολόφης, ὁ· βατραχάνθρωπος· ἀπὸ τὸ *τεκνο+μολ+* κοινὸ *ὄφις* (;).

τεκνομπαλέβω· γκαστρώνω· ἴσως ἀπὸ τὸ *τεκνο+μπαλέβω,* λόγω τῆς σφαιρικῆς μορφῆς, ποὺ λαμβάνει ἡ κοιλιὰ τῆς ἐγκύου (βλ. καὶ τὸ *τεκνομπαλώνω*).

τεκνομπαλώνω· γκαστρώνω (βλ. *τεκνομπαλέβω*).

τεκνόμπιγα, ἡ· χαμάλης, βαστάζος· ἀπὸ τὸ *τεκνο* (βλ. λῆμμα)+γνωστὸ *μπίγα* (=γερανός).

τεκνοντεζοψήνω· ἐκμαυλίζω· ἀπὸ τὸ *τεκνο+ντέζι* (βλ. λήμματα)+κοινὸ *ψήνω.*

τεκνοντεζοψήστης, ὁ· ἐκμαυλιστὴς (βλ. τὸ *τεκνοντεζοψήνω*).

τεκνοροκανατζής, ὁ· παιδεραστής, κολομπαρὰς (γιατὶ αὐτὸς *ροκανίζει* τὰ *τεκνά*)· συνώνυμα : *μοντερνόπουρος, τουρλολιγούρης, ψυχοτραγόπουρος* (βλ. λήμματα).

τεκνός, ἐπίθετο· μικρός· ἀπὸ τὸ *τεκνὸ* (βλ. λέξη).

τεκνοσκριβού, ἡ· σημείωμα· ἀπὸ τὸ *τεκνο+σκρίβα* (ἤτοι : μικρὴ γραφή).

τεκνοσκρούτζα, ἡ· καρφάκι (βλ. *τεκνο* καὶ *σκρούτζι*).

τεκνοστατούα, ἡ· μπιμπελὸ (βλ. *τεκνο* καὶ *στατούα*).

τεκνοστουντού, ἡ· σχολεῖο· ἀπὸ τὸ *τεκνο* (βλ. λῆμμα)+ἀγγλικὸ *student* ἢ ἰταλικὸ *studente* (=μαθητής), κατὰ τὸ *τζιναβοστουντού*· συνώνυμο τὸ *μπουτοτέκνα.*

τεκνό τῆς βιολέτας, τό· ὁ ἐπὶ χρήμασιν ἐπιβήτωρ κιναίδων (βλ. λήμματα *ἀβέλω βιολέτα* καὶ *βιολετέρα*).

τεκνό τῆς κακνῆς, τό· ἀβγὸ (καὶ κατὰ λέξιν : παιδὶ τῆς κότας)· ἀπὸ τὸ *τεκνὸ+κακνὴ* (βλ. λέξεις).

τεκνοτός, ἐπίθετο· καινούργιος, νεοφανής· ἀπὸ τὸ *τεκνὸ* (βλ. λῆμμα).

τεκνόφρεζα, ἡ· ψαράκι, μαρίδα (βλ. *τεκνο+φρέζα*).

τεκνόφρεζες στό ὄλιο, οἱ· μαρίδες τηγανητὲς (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τεκνόχαβρο, τό· πλῆθος, κοσμοσυρροή, συνωστισμός· ἀπὸ τὸ *τεκνο*+γνωστὸ *χάβρα* (ἑβραϊκὰ *havra*=συναγωγή).

τεκνοχορχόρας, ὁ· πυροσβέστης· ἀπὸ τὸ *τεκνο+χορχόρα* (βλ. λήμματα).

τεκνοχτικιάζω· ἐρωτεύομαι (ἤτοι : *χτικιάζω* γιὰ ἕνα *τεκνό*).

τεκνοχτικιασμένος, μετοχή· ἐρωτευμένος (βλ. *τεκνοχτικιάζω*).

τεκνοχτίκω, ἡ· ἔρως, ἀγάπη (βλ. *τεκνοχτικιάζω*).

τεκνωτός, ἐπίθετο· καινούργιος, νεοφανὴς (βλ. *τεκνοτός*).

τελάρα, ἡ· μοδίστρα (βλ. *τελόρης*).

τελόρης, ὁ· ράφτης· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ ταυτόσημο *tailor.*

τελοριάζω· ράβω· ἀπὸ τὸ *τελόρης* (βλ. λῆμμα).

τελορότσαρδο, τό· ραφεῖο· ἀπὸ τὸ *τελόρης+τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *νισεστοκολλητότσαρδο.*

τεμπελόστεκο, τό· καφενεῖο· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *τεμπέλης* (τουρκικὰ *tempel*)+*στέκι,* κατὰ τὸ συνώνυμο *σκυλοστέκι* (βλ. λέξη).

* **τεμπελοφέρης,** ὁ· ὁδοστρωτήρας· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τεμπέλης+φέρο* (βλ. λῆμμα)· παρόμοιο καὶ ταυτόσημο τὸ *μαχμουρλόκαρο.*

τέμπο, τό· ὥρα, χρόνος, καιρός, ἐποχή· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *tempo* (=χρόνος)· σχετικά: *γούτσα, τζορνόγυρος* (βλ. λήμματα).

τεμποχορχόρα, ἡ· καύσων· ἀπὸ τὸ *τέμπο+χορχόρα* (ἤτοι : ἐποχὴ τῆς φωτιᾶς, ἢ, λαύρα τῆς ἐποχῆς).

* **τεντός,** ἐπίθετο· ἀληθινός· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **τεντού,** ἡ· ἀλήθια· ἀγνώστου ἐτύμου.

τέρα, ἡ· γῆ, χῶμα, ἔδαφος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *terra*· συνώνυμα : *μόντος, μοντοτέρα, μυρμηγκόμπαλα, τερόμοντα* (βλ. λήμματα).

τερο- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : γῆ, χῶμα, ἔδαφος, τόπος, χώρα (βλ. λῆμμα *τέρα*).

Τερογκαμήλα, ἡ· ἡ Στερεὰ Ἑλλάς· ἀπὸ τὸ *τερο*+κοινὸ *γκαμήλα*<ἀρχαῖο *κάμηλος* (σιμιτικὰ *gamal*), λόγω τοῦ ὀρεινοῦ τῆς Ρούμελης· ἀνάλογο τὸ *Τερόμουτζα*· ὁ ρουμελιώτης λέγεται *βλαχοχίλαρι* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τερογωνιά, ἡ· σκαλοπάτι· ἀπὸ τὸ *τερο*+κοινὸ *γωνιά.*

τεροκοτιάζω· χτίζω· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *τερακότα* (ἰταλικὰ *terracotta*).

τερολιμνού, ἡ· λάσπη· ἀπὸ τὸ *τερο*+κοινὸ *λίμνη.*

τερόλουμπα, ἡ· λάκκος· ἀπὸ τὸ *τερο* (βλ. λῆμμα) + κοινὸ *λούμπα.*

τερομαρινάρω· ταξιδεύω διὰ ξηρᾶς (βλ. *τερο* καὶ *μαρινάρω*).

τερόμοντα, ἡ· ὑδρόγειος, ὑφήλιος· λέγεται καὶ *μοντοτέρα*· σύνθετο ἀπὸ τὸ *τερο+μόντος* (βλ. λήμματα)· ἄλλα συνώνυμα : *μόντος, μυρμηγκόμπαλα, τέρα.*

Τερόμουτζα, ἡ· ἡ Πελοπόννησος [ἀκριβέστερον : γήινη παλάμη (ἀφοῦ ἔτσι μοιάζει στὸν χάρτη ὁ Μοριάς)]· ἀνάλογο τὸ *Τερογκαμήλα* (βλ. λῆμμα).

τεροξερατομολού, ἡ· πηγή· ἀπὸ τὸ *τερο*+κοινὸ *ξερατὸ+μολ* (τουτέστιν : ξερατὸ νεροῦ ἀπὸ τὴ γῆ).

τερότρυπα, ἡ· σπηλιὰ [ποὺ δὲν εἶναι παρὰ μιὰ *τρύπα* στὴν *τέρα* (=γῆ)].

τεροτσούτσουνα-σουμπλιμέ, τά· μανιταρόσουπα (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τεροτσούτσουνο, τό· μανιτάρι· ἀπὸ τὸ *τερο* (βλ. λῆμμα)+ κοινὸ *τσουτσούνι*.

τέστα, ἡ· κεφάλι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *testa*· τὸ κεφάλι λέγεται καὶ *καρκάνα* (βλ. λῆμμα).

τζαζ- πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : φυγή, διώξιμο, ἐκροή, δόσιμο (βλ. *τζάω*).

* **τζαζκαραμπαζού**, ἡ· κουνιστὸς κίναιδος· ἀπὸ τὸ *τζαζ+καραμπάζω* (ἤτοι : ξεβιδωμένη)· συνώνυμα : *ἀνέμη* καὶ *ἀνεμόμυλος* (βλ. λήμματα), ἐνῶ ἀκόμη περίπου 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε λογῆς κίναιδους.

τζαζμολιάζω· ἱδρώνω (βλ. *τζαζ* καὶ *μόλ*).

τζαζμπερντεπούρεμα, τό· ἐθνικὴ εὐεργεσία, κτίσμα ἐθνικοῦ εὐεργέτη (βλ. *τζαζμπερντεπουρός*).

τζαζμπερντεπουρός, ὁ· ἐθνικὸς εὐεργέτης· ἀπὸ τὸ *τζαζ+μπερντὲ+πουρος* (δηλαδή : αὐτὸς ποὺ πετάει τὰ λεφτά του).

τζαζμπερντεπουρότσαρδο, τό· ἐθνικὸ ἵδρυμα, κτίσμα ἐθνικοῦ εὐεργέτη (π.χ. τὸ Ζάππειον)· ἀπὸ τὸ *τζαζμπερντεπουρὸς+τσαρδο* (βλ. λήμματα).

τζαζοσολντάτης, ὁ· λιποτάκτης (βλ. *τζαζ* καὶ *σολντάτης*).

τζάζω· διώχνω, φεύγω, πετῶ (βλ. καὶ *τζάω*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό, βουέλω τζά, τζασάρω, τζασέρνω.*

τζάζω τά μόλ· παθαίνω διάρροια, μοῦ φεύγουν τὰ νερὰ (βλ. *τζάζω* καὶ *μόλ*).

τζάζω τά τιραχά· πεθαίνω (ἐπὶ λέξει : πετάω τὰ παπούτσια)· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ λαϊκό : *τινάζω τὰ πέταλα*· ταυτόσημα : *ἀδικοκουτιάζομαι, κοκκαλοβιβιάζομαι, μορτάρω, μπισελογυψιάζω* (βλ. λήμματα).

τζάζω τή λίγκα μου· βγάζω γλώσσα, ἔχω εὐφράδεια, μοῦ λύνεται ἡ γλώσσα (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τζάκα, ἐπίρρημα· μόλις, σάν, ὅπου, ὅταν, κοντά, μπροστά, ἐδῶ· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως στὴν τουρκικὴ *çak* σημαίνει ἕως.

* **τζάκατα**, ἐπίρρημα· μόλις, σάν, ὅπου, ὅταν, κοντά, μπροστά, ἐδῶ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *τζάκα* (βλ. λέξη).

* **τζάλεπι**, τό· πλύσιμο· ἀπὸ τὸ *τζαζ+λέπι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τζούς-λέσι.*

τζασ- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ποὺ σημαίνει : φυγή, διώξιμο, ἐκροή, δίχως, δόσιμο (βλ. καὶ τζαζ-).

τζάς, τό· φυγή· ἀπὸ τὰ *τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω* (βλ. λήμματα).

τζασάρω· φεύγω, τσακίζω, σκορπῶ, χαλνῶ, διώχνω, φυγαδεύω· πρόκειται γιὰ ρῆμα-κλειδί, τοῦ ὁποίου τὸ θέμα *τζασ-* ἀπαντᾶται σὲ πολλὲς λέξεις, συνήθως σὰν πρῶτο συνθετικό· ταυτόσημα : *ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό, βουέλω τζά, τζάζω, τζασέρνω, τζάω* (βλ. λήμματα).

τζασάρω φλόκια· ἐκσπερματώνω τώρα ἀμέσως· ἀπὸ τὸ *τζασάρω* καὶ τὸ *φλόκι* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὰ ταυτόσημα *ἀβέλω φλόκια, βουέλω λαχανιαζοζούμι, βουέλω τρεμόζουμο, μπουλκουμάρω, φλοκάρω*).

τζάσε! φύγε! προστακτικὴ τοῦ *τζασάρω* (βλ. ρῆμα).

τζασέρνω· φεύγω, τσακίζω, σκορπῶ, χαλνῶ, διώχνω, φυγαδεύω· ἄλλος τύπος τοῦ ρήματος - κλειδιοῦ *τζασάρω*· ταυτόσημα : *ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό βουέλω τζά, τζάζω, τζασάρω, τζάω* (βλ. λήμματα).

τζασκάνης, ὁ· κουλοπόδαρος· ἀπὸ τὸ *τζασ+κανί* (ἤτοι : δίχως πόδι)· ὁ κουλοχέρης λέγεται *τζασμπράτελος* καὶ ὁ χωλὸς *τζασφούτης* (βλ. λήμματα).

τζάς-κραγιόν, τό· γομολάστιχα, σβηστήρι· ἀπὸ τὸ τζὰς (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κραγιόνι* (γαλλικὰ *crayon*).

* **τζασλεπίχανες**, ὁ· καθαριστήριο· ἀπὸ τὸ *τζάλεπι*+κοινὸ *χανές* (τουρκικὰ *hane*=οἰκία).

τζασλοκομεῖο, τό· φρενοκομεῖο· ἀπὸ τὸ *τζασλὸς* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *τζασμπανάδικο* (ἢ *τζασμπανότσαρδο*).

τζασλός, ἐπίθετο· τρελός, παλαβός· γιατὶ τοῦ *ἔτζασε* τὸ *νιονιὸ* (βλ. τὸ συνώνυμο τζὰς-*νιονιό*)· ἄλλα συνώνυμα : *τζὰς τὸ νιονιό, τζάτεστος.*

τζασλότεκνο, τό· τρελόπαιδο (βλ. *τζασλὸς* καὶ *τεκνο*).

τζασμένος, μετοχή· διωγμένος, φευγάτος, καταδιωκόμενος (βλ. *τζασάρω, τζασέρνω*).

τζασμολιάζω· ἱδρώνω (βλ. *τζαζμολιάζω*).

τζασμπανάδικο, τό· φρενοκομεῖο· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *τζασλοκομεῖο, τζασμπανότσαρδο* (βλ. λήμματα).

τζασμπανότσαρδο, τό· φρενοκομεῖο· ἀπὸ τὸ *τζασμπανάδικο+τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τζασλοκομεῖο.*

τζάς-μπλάντ, τό· τραυματισμὸς (βλ. τζὰς καὶ *μπλάντι*)· τὸ τραῦμα λέγεται *τουρμπάνι.*

τζασμπλαντάρω· τραυματίζω (βλ. τζὰς-*μπλάντ*)· συνώνυμο τὸ *τουρμπανιάζω.*

τζασμπράτελος, ὁ· κουλοχέρης· ἀπὸ τὸ *τζασ+μπρατέλο* (ἤ-

τοι : χωρὶς χέρι)· ὁ κουλοπόδαρος λέγεται *τζασκάνης* καὶ ὁ κουτσὸς *τζασφούτης* (βλ. λέξεις).

τζασνιόνια, ἡ· λήθη· ἀπὸ τὸ *τζασ+νιονιὸ* [τουτέστιν : μὲ φευγάτο νοῦ (ὅπου, ἀσφαλῶς, φωλιάζουν οἱ μνῆμες)].

τζάς-νιονιό, ἐπίθετο· τρελός· ἀπὸ τὸ *τζάς+νιονιό*· συνώνυμο τὸ *τζασλὸς* (βλ. λῆμμα) κ.ἄ.

τζασομπαριάρικος, ἐπίθετο· ἰαματικός, θεραπευτικὸς (βλ. *τζασ* καὶ *μπαρό*).

* **τζασπροβιά**, ἡ· ἀποτρίχωση· ἀπὸ τὸ *τζασ*+κοινὸ *προβιά*.

* **τζασπροβιάζω**· ἀποτριχώνω (βλ. *τζασπροβιά*).

* **τζασπροβιασμένος**, μετοχή· ἀποτριχωμένος (βλ. τὸ λῆμμα *τζασπροβιάζω*).

τζασροβεσπάκης, ὁ· φασίστας (βλ. *τζασ* καὶ *ροβεσπάκης*).

τζαστεκνιάζω· κάνω ἔκτρωση, ἀποβάλλω (βλ. τὸ *τζαστέκνω*).

τζαστέκνω, ἡ· ἔκτρωση, ἀποβολή· ἀπὸ τὸ *τζασ+τεκνο* (βλ. λήμματα).

τζαστίκι, τό· ἀπολυτήριο (βλ. θέμα *τζασ* καὶ *τζασάρω*).

τζαστικό, τό· φυγή, φευγιό, διώξιμο· ἀπὸ τὸ θέμα *τζασ*, ἢ τὸ ρῆμα *τζασάρω* (βλ. λήμματα).

τζαστιραχ- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *τζάζω τὰ τιραχά*.

τζαστιραχάδικο, τό· γραφεῖο κηδειῶν (βλ. θέμα *τζαστιραχ-*).

τζαστιραχάς, ὁ· δήμιος· ἀπὸ τὸ θέμα *τζαστιραχ*· ἀνάλογο τὸ *τζαστοτιραχάκης* (βλ. λῆμμα).

τζαστιραχο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, σχετιζομένων μὲ τὸν θάνατο· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ *τζάζω τὰ τιραχά*, καθὼς καὶ τὰ ἑπόμενα λήμματα.

τζαστιραχόκουτο, τό· φέρετρο· ἀπὸ τὸ οἱονεὶ θέμα *τζαστιραχο+κουτο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ἀδικοκούτι, ντουβντέζα, τιραχοτζαστόκουτο, τουρμπανόκουτο*.

τζαστιραχομάζεμα, τό· κηδεία· ἀπὸ τὸ *τζαστιραχο*+κοινὸ *μάζεμα*, κατὰ τὸ *μπουρομάζεμα* (βλ. λέξη).

τζαστιραχομπέναμα, τό· ἐπικήδειος λόγος· ἀπὸ τὸ σύνθετο θέμα *τζαστιραχο+μπέναμα* (βλ. λέξεις).

τζαστιραχόσβολη, ἡ· κόλλυβα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *τζαστιραχο*+κοινὸ *ἀσβόλη* (ἢ καὶ ἀπὸ τὸ *σβῶλοι*)· συνώνυμο τὸ *τζαστιραχόσπυρα* (βλ. λῆμμα).

τζαστιραχοσεκέρι, τό· δηλητήριο· ἀπὸ τὸ σύνηθες πρῶτο συνθετικὸ *τζαστιραχο+σεκέρι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *τζαστιραχόσολο, ψακί*.

τζαστιραχοσολιάζω· δηλητηριάζω· ἀπὸ τὸ *τζαστιραχόσολο* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημο τὸ *ψακιάζω*.

τζαστιραχόσολο, τό· δηλητήριο· ἀπὸ τὸ οἱονεὶ θέμα *τζαστιραχο+ροσόλι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *τζαστιραχοσεκέρι, ψακί*.

τζαστιραχόσπυρα, τά· κόλλυβα· ἀπὸ τὸ θέμα *τζαστιραχο*+κοινὸ *σπυρί*· ταυτόσημο τὸ *τζαστιραχόσβολη* (βλ. λῆμμα).

τζαστιραχότρουπα, ἡ· τάφος· ἀπὸ τὸ σύνθετο θέμα *τζαστιραχο*+κοινὸ *τρούπα*<*τρύπα*.

τζαστιραχοφυτεύω· θάβω· ἀπὸ τὸ θέμα *τζαστιραχο* +κοινὸ ρῆμα *φυτεύω*· συνώνυμα : *τζαστιραχώνω, μπουσγαλιάζω*.

τζαστιραχώνω· θάβω· ἀπὸ τὸ οἱονεὶ θέμα *τζαστιραχ*+κοινὸ ρῆμα *χώνω*· συνώνυμα : *τζαστιραχοφυτεύω, μπουσγαλιάζω*.

τζὰς τό κελόπαγκρο· βγαλμένα φρύδια (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τζὰς τό νιονιό· θεότρελος, δίχως μυαλό, μουρλός, μὲ φευγάτο μυαλὸ (βλ. σχετικὰ λήμματα)· συνώνυμα : *τζασλός, τζάς-νιονιό, τζάτεστος*.

τζαστός, ἐπίθετο· φευγάτος, σκαστὸς (βλ. θέμα *τζασ* καὶ ρῆμα *τζασάρω*).

τζαστοτιραχάκης, ὁ· κακοῦργος, φονιάς· ἀπὸ τὸ οἱονεὶ θέμα *τζαστιραχ*+κατάληξη *-ακης*· ἀνάλογο τὸ *τζαστιραχὰς* (βλ. λῆμμα).

τζάστρα, ἡ· διώχτρα (βλ. θέμα *τζασ* καὶ ρῆμα *τζασάρω*).

τζασφούτης, ὁ· χωλός· ἀπὸ τὸ *τζασ* (βλ. λῆμμα)+ἀγγλικὸ *foot* (=πόδι)· ὁ κουλοπόδαρος λέγεται *τζασκάνης* κι ὁ κουλοχέρης *τζασμπράτελος*.

τζασχάλεμα, τό· τάση πρὸς ἔμετον, ἀναγούλα, δυσφορία (βλ. *τζασ+χάλεμα*).

* **τζατεστιάζω**· τρελαίνω (βλ. *τζάτεστος*).

* **τζάτεστος**, ἐπίθετο· τρελός, ψυχοπαθής· ἀπὸ τὸ *τζα(σ)+τέστα* (ἤτοι : δίχως κεφάλι)· συνώνυμα : *τζασλός, τζὰς-νιονιὸ* (βλ. λήμματα).

τζάω· φεύγω, ξεγλιστρῶ, τὸ σκάω, διώχνω, διαφεύγω· ἀπὸ τὸ θέμα *τζα-* ἢ *τζαζ-* ἢ *τζασ-* τῶν ρημάτων *τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω* (βλ. λήμματα)· σχετικώτατα καὶ τά : *ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό, βουέλω τζά*.

τζεβέλω· θέλω· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω* (;)

τζέκσα, ἡ· ἔνεση· στὰ ἀγγλικὰ *injection*· ἡ ἔνεση μὲ ναρκωτικὸ λέγεται *νταμιρόκλυσμα* ἢ *τρόμπα* ἢ *χτύπα*· ἡ κοινὴ ἔνεση εἶναι γνωστὴ καὶ ὡς *σουρσουρού* (βλ. λήμματα).

τζελμπουέ, τό· λευκόρροια· ἄκλιτο, ἀγνώστου ἐτύμου.

τζεσλουτέγκω, ἡ· λεχώνα· μᾶλλον παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *τζεσλουτέκνω* (βλ. λῆμμα).

τζεσλουτέκνω, ἡ· λεχώνα· ἴσως γιατὶ κάνει σὰν τρελὴ γιὰ

τὸ παιδί της (βλ. σχετικά : *τζασλός, τεκνό, τζασλότεκνο*).

τζιβιτζιλίκι, τό· λεσβιακὸς ἔρως (βλ. τὸ λῆμμα *τζίβ-τζίβ*).

τζιβιτζιλού, ἡ· λεσβία (βλ. *τζιβιτζιλίκι* καὶ *τζίβ-τζίβ*)· συνώνυμα : *σεμναδερφή, σιβιτζιλού, σιβίτζω, γκουνιότα, μαντὰμγκού.*

τζίβ-τζίβ, τό· λεσβιακὴ συνουσία· ἄκλιτο, μᾶλλον ἠχομιμητικῆς ἀρχῆς.

τζιγιέρι στή χορχόρα, τό· συκότι ψητό· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *τζιγιέρι* (τουρκικὰ *ciğer*=σπλάχνα)+*χορχόρα* (βλ. λῆμμα).

τζιλβές, ὁ· πουτανιά· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *cilve* (=ἀκκισμός, ἐρωτοτροπία).

τζιναβο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὰ λήμματα : *τζινάβω, τζιναβοτός.*

τζιναβόκοσμος, ὁ· ὁ κόσμος τῶν κιναίδων· ἀπὸ τὸ *τζιναβο* + κοινὸ *κόσμος*.

τζιναβόπολτος, ὁ· βαζελίνη· χρησιμοποιεῖται στὶς παρὰ φύσιν συνουσίες· ἀπό τὸ *τζιναβο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *πολτός*.

τζιβανοστούντης, ὁ· ἐπιστήμων· ἀπὸ τὸ *τζιναβο*+ἀγγλικὸ *student* ἢ ἰταλικὸ *studente* (=μαθητής).

τζιναβοστουντότσαρδο, τό· πανεπιστήμιο (βλ. *τζιναβοστουντοὺ+τσαρδο*).

τζιναβοστουντού, ἡ· ἐπιστήμη· ἀπὸ τὸ *τζιναβο* (βλ. λῆμμα)+ ἀγγλικὸ *student* ἢ ἰταλικὸ *studente* (=μαθητής), κατὰ τὸ *τεκνοστουντού*.

τζιναβοστούντω, ἡ· ἐπιστήμων (βλ. *τζιναβοστούντης*).

Τζιναβότοπος, ὁ· τὸ Λονδίνο· ὅπου, ὡς φημολογεῖται, βρίθουν οἱ ὁμοφυλόφιλοι· ἀπὸ τὸ *τζιναβο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *τόπος*· συνώνυμο τὸ *Ἀδερφοχώρι*· ἀνάλογο τὸ *Μουτζότοπος* (βλ. λήμματα).

τζιναβοτός, ἐπίθετο· πονηρός, μπασμένος, ἄνθρωπος τοῦ *τζιναβόκοσμου* (βλ. θέμα *τζιναβο* καὶ ρῆμα *τζινάβω*).

τζιναβοχειροκρότης, ὁ· ὑποστηρικτὴς κιναίδων, θιασώτης τῶν κιναίδων, συμπαθῶν (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ *χειροκροτεῖ* τοὺς *τζιναβοτούς*).

τζινάβω· καταλαβαίνω, ἐννοῶ, νιώθω, αἰσθάνομαι, πονηρεύομαι· ρῆμα-κλειδὶ τῆς καλιαρντῆς· μᾶλλον γύφτικης ἀρχῆς.

τζιναβωτός, ἐπίθετο· πονηρός, μπασμένος (βλ. τὸ λῆμμα *τζιναβοτός*).

τζιόρνα, ἡ· μέρα· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *giorno*· λέγεται καὶ *τζόρνα* (βλ. λῆμμα).

τζίτζης, ὁ· μποέμ· νεότερος τύπος τοῦ *τζιτζίκης* (βλ. λέξη).

τζιτζίκης, ἐπίθετο· ἀνέμελος, μποέμ· γιατί μοιάζει μὲ τὸ *τζιτζίκι*, ὅπου δὲν σκέφτεται τὴν αὔριον.

τζοβαερικό, τό· κόσμημα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τζοβαερικὸ*<*τζοβαΐρι*<τουρκικὸ *cevahir* [πληθυντικὸς τοῦ *cevher* (=πολύτιμος λίθος)].

τζοβαϊράδικο, τό· κοσμηματοπωλεῖο (βλ. *τζοβαΐρι*)· συνώνυμο τὸ *τζοβαϊρότσαρδο*).

τζοβαΐρι, τό· κόσμημα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τζοβαΐρι* (τουρκικὸ *cevahir* (=πολύτιμοι λίθοι).

τζοβαϊρότσαρδο, τό· κοσμηματοπωλεῖο· ἀπὸ τὸ *τζοβαΐρι*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τζοβαϊράδικο*.

τζοβάρω, ἡ· στολισμένη (βλ. *τζοβαΐρι*).

τζοβή, ἡ· ψεῖρα, μύγα, ζωύφιο· λέξη δανεισμένη ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν ρεμπέτηδων, ὅπου σημαίνει ψεῖρα.

τζοβότριμα, τό· φθειροκτόνο, ψειρόσκονη· ἀπὸ τὸ *τζοβή*+ κοινὸ *τρίμα*<*τρίμμα*· ἀνάλογο τὸ *πιουσότριμα* (βλ. λέξη).

* **τζόκα**, ἡ· παιχνίδι· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *joke* (=ἀστεῖο) ἢ *joker* (=γνωστὸ τραπουλόχαρτο).

τζόρνα, ἡ· μέρα (βλ. τὸ λῆμμα *τζιόρνα*).

* **τζορνόγυρος**, ὁ· χρόνος· ἀπὸ τὸ *τζόρνα* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *γύρος*· σχετικά : *γούτσα, τέμπο.*

* **τζορνόκυκλος**, ὁ· ρολόι· ἀπὸ τὸ *τζιόρνα*+κοινὸ *κύκλος* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *γότσι*.

* **τζουανάρω**· ἀφήνω· ἀγνώστου ἐτύμου.

τζουρά, τά· δημόσια οὐρητήρια (βλ. *τζουρό*).

τζουρατά, τά· καλτσοδέτες· ἀγνώστου ἐτύμου· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό.

τζουρό, τό· οὖρο, οὐρητήριο, ἀποχωρητήριο· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *troiszeros* (ἤτοι: 000=W.C.), ἢ ὀνοματοποιία ἀπὸ τὸν ἦχο *τζούρρρ!*

τζουροβαλβίδα, ἡ· νεφρό· ἀπὸ τὸ *τζουρὸ* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *βαλβίδα*.

τζουσ· συνθετικὸ (συνήθως πρῶτο) πολλῶν λέξεων τῆς καλλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὰ λήμματα : *τζάζω, τζούς*.

τζούς, ἐπίθετο· φευγάτος, διωγμένος, καταδιωκόμενος, παράνομος· ἄκλιτο, μὲ ἑνιαία μορφὴ καὶ γιὰ τὰ τρία γένη (βλ. *τζασμένος* καὶ *τζαστός*).

τζούς, ἐπίρρημα· χωρίς, ἄνευ· ἀπὸ τὸ θέμα τζαζ ἢ *τζασ*.

τζούς! φύγε! ἀντὶ τοῦ *τζάσε!* (βλ. λῆμμα).

τζούσκαρνος, ἐπίθετο· λεπρός· ἀπὸ τὸ *τζουσκαρνοὺ* (βλ. λέξη), παρὰ ἀντιστρόφως.

τζουσκαρνού, ἡ· λέπρα· ἀπὸ τὸ *τζουσ*+*κάρνο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *μπίγκρα-λέσι*.

τζουσλεσ- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ *τζοὺς-λέσι.*

τζούς-λέσι, τό· πλύσιμο, νίψιμο (βλ. *τζοὺς* καὶ *λέσι*)· ταυτόσημο τὸ *τζαλέπι.*

τζούς-λὲς-λατσάδικο, τό· ἰνστιτοῦτο καλλονῆς (βλ. *τζοὺς-λέσι* καὶ *λατσός*).

τζούς-λὲς-λατσέρ, ἐπίθετο· αἰσθητικός· ἄκλιτο (καὶ στὰ δύο γένη), ἀπὸ τὸ *τζοὺς-λέσι*+*λατσός*, μὲ ψευτοξενικὴ κατάληξη.

τζουσλεσόλιο, τό· σαπούνι· ἀπὸ τὸ *τζοὺς-λέσι*+*ὄλιο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *ὄλιο-κοέν.*

τζουσλεσότοπος, ὁ· λουτρόπολη· ἀπὸ τὸ *τζοὺς-λέσι* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *τόπος.*

τζουσλεσούλα, ἡ· πετσέτα· οἱονεὶ ὑποκοριστικὸ τοῦ *τζοὺς-λέσι* (βλ. λέξη)· συνώνυμο τὸ *μούσουρο.*

τζουσλεσότσαρδο, τό· δημόσια λουτρά· ἀπὸ τὸ *τζοὺς-λέσι*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· τὸ χαμὰμ λέγεται *ἀτμοκαυλού*, ἢ *κλιναρότσαρδο.*

τζούς-παγκρό, τό· φαλάκρα· ἀπὸ τὸ *τζουσ*+*παγκρὸ* (βλ. λήμματα).

τζούς-παγκροτός, ἐπίθετο· φαλακρὸς (βλ. *τζουσ* καὶ *παγκροτός*).

* **τζούς-πουλομουσαφιριάζομαι**· καθαρίζω τὸν πρωκτό μου ἀπὸ σπέρματα (βλ. *τζουσ* καὶ *πουλομουσάφιρο*)· τὸ πλύσιμο τοῦ πρωκτοῦ λέγεται *ἔκτρωση.*

Τζώρτζης ὁ καβαλητός, ὁ· ὁ Λυκαβηττός· ὑπαινιγμὸς στὴν γνωστὴ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ στὴν κατάληξη *-ηττος*, γιὰ τὴν εὐκολώτερη συνειρμικὴ ἀπομνημόνευση τῆς ἐκφράσεως.

τῆς λατσοσύνης (!)· ὑπέροχα, θαυμάσια· ἔκφραση δανεισμένη ἀπὸ τὸ λαϊκὸ λεξιλόγιο, ὅπου ἀνάλογο τὸ γνωστὸ *τῆς πουτάνας !*

τικέτο, τό· εἰσιτήριο· στὴν ἀγγλικὴ *ticket.*

τιμοκουτέλα, ἡ· μέτωπο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *τιμὴ*+*κούτελο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· εἶναι γνωστὴ ἡ ἔκφραση *τὸ μέτωπό μου τὄχω καθαρὸ* (=εἶμαι τίμιος)· καί, ἐξάλλου, τὰ ἐμβλήματα τῶν κερατάδων στὸ μέτωπο φυτρώνουνε.

τί νά κάνς; τί νὰ κάνεις; (λέγεται ἔτσι ἀπὸ παραπλανητικὴ διάθεση, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τσαχπινιά, καὶ ἀπαντᾶται μόνο σ' αὐτὸ τὸ πρόσωπο).

τιραχά τῆς χόνσικας, τά· παπούτσια τουαλέτας, παπούτσια πολυτελείας (βλ. *τιραχὸ* καὶ *χόνσικα*).

τιραχό, τό· παπούτσι· συνήθως ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· ἀγνώστου ἐτύμου.

τιραχόγρυλλος, ὁ· τακούνι· ἀπὸ τὸ *τιραχὸ*+κοινὸ *γρύλλος* (αὐτοκινήτων).

τιραχοκάπακο, τό· μπότα, γαλότσα· ἀπὸ τὸ *τιραχὸ*+*καπάκι*, κατὰ τὸ *νισεστοκάπακο* (βλ. λέξη).

τιραχόμοστρα, ἡ· βιτρίνα ὑποδηματοπωλείου· ἀπὸ τὸ *τιραχὸ*+κοινὸ *μόστρα* (ἰταλικὰ *mostra*=δεῖγμα).

Τιραχοσέβας, ὁ· τὸ ὑποδηματοπωλεῖο Σεβαστάκη· ἀπὸ τὸ *τιραχὸ*+*Σεβασ(τάκης).*

Τιραχοστόουν, ὁ· τὸ κατάστημα ὑποδημάτων Πετρίδη· ἀπὸ τὸ *τιραχὸ*+ἀγγλικὸ *stone* (=πέτρα).

τιραχοτζαστόκουτο, τό· φέρετρο· ἀπὸ τὸ *τζάω τὰ τιραχὰ*+*κουτο* (βλ. λήμματα)· λέγεται καὶ *τζαστιραχόκουτο* ἢ *τουρμπανόκουτο* ἢ *ἀδικοκούτι* ἢ *ντουβντέζα.*

τιτλοκαβάλα, ἡ· ἰδιοκτησία· ἀπὸ τὸ *τίτλος* (κυριότητος)+*καβάλα* (ἰταλικὰ *cavalla*=φοράδα) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, μὲ ἀληθινὴν εὐστοχία.

τιτλοκαβαλάρης, ὁ· ἰδιοκτήτης (βλ. *τιτλοκαβάλα*).

* **τνά**, ἡ· σπυρί· ἀπὸ τὸ *αἶτνα* (βλ. λέξη).

* **τνάρα**, ἡ· σπυρί· ἀπὸ τὸ *αἶτνα< αἰτνάρα* (βλ. *αἶτνα* καὶ *τνά*).

τορνάρω· γυρίζω· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *tornare*, μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση τοῦ γνωστοῦ *τουρνὲ* (γαλλικὰ *tournée*).

τουά, τά· χρήματα, κέρματα· προφανῶς πρόκειται περὶ παραπλανητικοῦ τύπου τοῦ *τουλά* (βλ. λῆμμα), κατὰ τὸ *ἀβέλω>βουέλω, δικέλω>κουέλω, μπενάβω>μπουάβω, ἐσάντες>σουάντες*· συνώνυμα: *μπερντέ, ντουλό, ὀποῖα, τουλά* (βλ. λέξεις).

τουβαέλω, ἡ· μαντίλα (βλ. τὸ *τουβάλι*).

τουβάλι, τό· μαντίλι· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *tovaglia* (=τραπεζομάντιλο), μὲ σημασιολογικὴν ἐπίδραση ἀπὸ τὸ *tovagliolo* (=πετσέτα).

τουλά, τά· χρήματα, κέρματα, ψιλά· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *μπερντέ, ντουλό, ὀποῖα, τουὰ* (βλ. λήμματα).

τούλα, ἡ· σιωπή, σιγή· ἀγνώστου ἐτύμου· ταυτόσημα: *μόκολα, μπούκα-σταφυλίτης* (βλ. λήμματα).

τουλόσα, ἡ· δικτατορία· ἀπὸ τὸ *τούλα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *μπουκοσταφυλιάρα.*

Τουριστόβραχος, ὁ· ἡ Ὕδρα· ὅμως συχνὰ λέγεται καὶ γιὰ τὴν Μύκονο, ἐνίοτε καὶ γιὰ τὶς Σπέτσες· τὰ τρία νησιὰ δὲν εἶναι παρὰ *βράχοι* γεμάτοι *τουρίστες.*

Τουριστόφακα, ἡ· ἡ Ἀκρόπολη τῶν Ἀθηνῶν· ποὺ εἶναι γιὰ κάθε *τουρίστα* σωστὴ *φάκα* (=παγίδα)· συνώνυμο τὸ *Ἀσπρό-*

κωλη (βλ. λέξη).

Τουρκοκουτρουκέλω, ἡ· ἡ Σμύρνη· ἀγνώστου ἐτύμου.

τουρκόσουπα, ἡ· καφές· ἡ ἐτυμολογία περιττεύει· συνώνυμα : *καημοζούμι, καημοτσιφτοζούμι, πφέ, ὑγρόπρεζα* (βλ. λήμματα).

* **τουρκοσουσούμι,** τό· ρεμπέτικο τραγούδι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *τουρκο* καὶ *σουσούμα*· συνώνυμο τὸ *καημομπούρια* (βλ. λῆμμα).

* **τουρκοσουσουμιάρης**, ὁ· λαϊκὸς τραγουδιστὴς (βλ. *τουρκοσουσούμι*).

τουρκουάλ, τό· χονδροειδὲς κόσμημα· ἀπὸ τὸ *τοῦρκος*, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *turquoise*.

τουρκοφούμα, ἡ· ἀργιλές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τουρκο*+*φούμα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *μολομαστουρομποξάς*.

τούρλα-σούστα, ἡ· ζαλάδα· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

* **τουρλολιγούρα,** ἡ· πρωκτός· ἀπὸ τὸ *τουρλολιγούρης* (βλ. λῆμμα), παρὰ ἀντιστρόφως· συνώνυμα: *πούλη, φέγι-ντὲ-ρόζα*.

* **τουρλολιγούρης**, ὁ· παιδεραστής, κολομπαράς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τούρλα* (*τούρλωμα*)+*λιγούρα*· ἤτοι : αὐτὸς ποὺ *λιγουρεύεται* τὸ *τούρλωμα*, τὸν *τουρλωμένο*· συνώνυμα : *μοντερνόπουρος, τεκνοροκανατζής, ψυχοτραγόπουρος* (βλ. λήμματα).

τουρλού, τό· σαλάτα· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *türlü* (=ἀνάμικτο φαγητό).

τουρλουκουλικότεκνο, τό· ζωγράφος (βλ. *τουρλουκουλίκω*).

τουρλουκουλίκω, ἡ· ζωγραφική, ζωγραφιά· ἀπὸ τὸ *τουρλοὺ*+*κουλικὸ* (ἤτοι : ἀνακάτωμα χρωμάτων).

τουρμπάνι, τό· τραῦμα· ἐνδεχομένως ἐπειδὴ τὸ δέσιμο μὲ ἐπιδέσμους (ἰδίως στὸ κεφάλι) μοιάζει μὲ *τουρμπάνι* (γαλλικὸ *turban*)· ὁ τραυματισμὸς λέγεται *τζὰς-μπλάντ* (βλ. λῆμμα).

τουρμπανιάζω· τραυματίζω (βλ. *τουρμπάνι*)· ταυτόσημο τὸ *τζασμπλαντάρω*.

τουρμπανιασμένος, μετοχή· τραυματισμένος (βλ. *τουρμπανιάζω*).

τουρμπανιαστής, ὁ· τραυματίας (βλ. *τουρμπάνι*).

τουρμπανόκαρο, τό· ἀσθενοφόρο αὐτοκίνητο (βλ. *τουρμπάνι* καὶ *καρο*).

τουρμπανόκουτο, τό· φέρετρο· ἀπὸ τὸ *τουρμπάνι*+*κουτο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ἀδικοκούτι, τζαστιραχόκουτο, τιραχοτζαστόκουτο, ντουβντέζα*.

τουρτουά, τό· πόδι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *trottoir* (=πεζοδρόμιο)· συνώνυμα : *κανί, κανικὸ* (βλ. λέξεις).

τουρτουαντρέ, ἡ· περίπατος, βόλτα, κυκλοφορία· σύνθετο ἀπὸ τὸ *τουρτουὰ* (βλ. λῆμμα)+γαλλικὸ *entrée*(;).

τουρτουαντρόρουνα, ἡ· τροχονόμος (βλ. *τουρτουαντρὲ*+*ρούνα*).

τουρτουρού, ἡ· ἄνοιξη· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γνωστὸ ρῆμα *τουρτουρίζω*· οἱ λοιπὲς ἐποχὲς τοῦ ἔτους ὀνομάζονται : *λατσοτέμπα* ἢ *ξελογιάρα* (=καλοκαίρι), *πάνχαλο* (=φθινόπωρο), *μπουζιάρης* (=χειμώνας).

τούρ-χαλέ, τό· κερί· ἴσως ἀπὸ τὰ γαλλικὰ *tour* (=πύργος)+*hâlé* (=ἡλιοκαμένος)· συνώνυμο: *λουτσολάκριμο* (βλ. λέξη).

τούτα, ἡ· μικρὸ πέος· ἀπὸ τὸ *τουτοὺ* (βλ. λῆμμα).

τουταφέ, ὁ· πανηδονιστής· ἄκλιτο, βεβαίως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *tout à fait*.

τουτοτσινάβης, ὁ· καθηγητής, παντογνώστης· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *tutto* (=ὅλος)+*τσινάβω* (βλ. λῆμμα), ἢ ἀπὸ τὸ *τουτοτζιναβοσύνη*.

τουτοτσιναβοσύνη, ἡ· παντογνωσία· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *tutto* (=ὅλος)+*τζιναβοσύνη* (βλ. λῆμμα), παρὰ ἀπὸ τὸ *τουτοτζινάβης*.

τουτού, ἡ· μικρὸ πέος· ἴσως τὸ ἠχομιμητικὸ *τουτοὺ* νὰ ὑποδηλώνει τὴ μικρὴ σφυρίχτρα· οἱ μάγκες λένε *σφυρίχτρα* τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον· συνώνυμα τοῦ μικροῦ πέους : *μπάμια, μπάμια Μπογιατίου, σφαίρα, τούτα, τουτούκα, φιστίκι*· γιὰ τὸ πέος, ἐν γένει, βλ. τὸ λῆμμα *σαρμέλα*· τὸ ἐν στύσει πέος λέγεται *φακιροπίπιζα*.

τουτούκα, ἡ· μικρὸ πέος· ἀπὸ τὸ *τουτοὺ* (βλ. λῆμμα).

τοῦφες, οἱ· ὕπνος βαθύς· οἱ μάγκες *τούφα* λένε τὴ φυλακή· ὡστόσο, χρησιμοποιοῦν καὶ τὴ λέξη *τοῦφες*, ἀκριβῶς μὲ τὴν ἴδια σημασία ποὺ ἔχει ἡ λέξη μας στὴν καλιαρντή· εἶναι δύσκολο νὰ καθορίσεις ποιός ἀπὸ ποιόν δανείστηκε τὴ λέξη, πού, ἴσως, προέρχεται ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *tuffo* (=κατάδυση).

* **τραγοκουλομουχλιάζω**· καλογερεύω· ἀπὸ τὸ *τραγόμουχλος*+*κουλὸ* (βλ. λήμματα).

* **τραγομουχλοκύψελο**, τό· μοναστήρι· ἀπὸ τὸ *τραγόμουχλος*+ κοινὸ *κυψέλη* (ὅπως τὸ *τσαρδοκυψέλη*).

* **τραγόμουχλος,** ὁ· καλόγερος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *τράγος*+*μούχλα*, κατὰ τὸ *τραγοπουρός* (ὡς γνωστόν, ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ τοὺς ἱερεῖς *τράγους* ἢ *τραγογένηδες*)· ὁ καλόγερος στὴν καλιαρντὴ λέγεται καὶ *βακουλοπουρὸς στὸ σόλο* ἢ *κηφήνας* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

* **τραγοπουροζουμιάζω**· κάνω ἁγιασμό· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρόζουμο* (βλ. λέξη)· ταυτόσημο τὸ *βακουλομολιάζω* καὶ τὸ *βουέλω τραγοπουρόζουμο*.

* **τραγοπουροζουμιασμένος,** μετοχή· ὁ ποὺ ἐρραντίσθη μὲ ἁ-

γιασμὸ (βλ. *τραγοπουροζουμιάζω*)· συνώνυμο τὸ *βακουλομολιασμένος*.

* **τραγοπουρόζουμο**, τό· ἁγιασμός· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρὸς*+*ζουμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *βακουλόμολο*.
* **τραγοπουρός**, ὁ· παπάς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τράγος*+*πουρος* (βλ. λῆμμα)· ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τράγους* τοὺς παπάδες· συνώνυμο τὸ *βακουλοπουρός*, καὶ ἀνάλογο τὸ συγγενὲς *τραγόμουχλος* (=καλόγερος).
* **τραγοπουροσφραγίζω**· βαφτίζω· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρὸς* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σφραγίζω*· ταυτόσημο τὸ *βακουλοσταμπάρω*.
* **τραγοπουροσφράγισμα**, τό· βαφτίσια· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρὸς* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *σφράγισμα*· συνώνυμο τὸ *βακουλόσταμπα*.
* **τραγοπουρότσαρδο**, τό· ἐκκλησία· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρὸς*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *βακουλή*.

τρατάρης, ὁ· γκαρσόνι· ὄχι ἀπὸ τὴν *τράτα* ποὺ ψαρεύουν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ γνωστὸ *τρατάρω* (ἰταλικὰ *trattare*=κερνῶ).

τραχανάς, ὁ· γερομπισμπίκης· ἀπὸ τὸ γνωστὸ (*γερο*)*τραχανάς*· τὰ παλιὰ χρόνια οἱ γέροι ἦτανε φαφούτηδες (κι οὔτε εἶχαν τὴν οἰκονομικὴ ἀντοχὴ νὰ περάσουν τεχνητὴ μασέλα) καὶ γιαυτὸ ἔτρωγαν ὅλο σοῦπες καὶ παπάρες.

τρελοσόκ, τό· ψυχρὸ ντούς· ἀπὸ τὸ *τρελὸς*+*σὸκ* (ἀγγλικὰ *sock*=δυνατὸ χτύπημα) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

* **τρεμόζουμο**, τό· σπέρμα (ἀκριβέστερον : *ζουμὶ* ποὺ *τρέμει*)· συνώνυμα: *λαχανιαζόζουμο*, *μπουλκουμέ*, *φλόκι*, *κουραβελτόζουμο*, *τεκνοσαρμελόζουμο*, *τεκνοκαλλιεργίστρα* (βλ. λήμματα).
* **τριβοχουχού**, ἡ· κολλητήρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τρίβω*+ἠχομιμητικὸ *χοὺ-χοὺ* (ἐνδεχομένως ἐκφράζει τὸ λαχάνιασμα).

τριούμφης, ὁ· κακὸς ἀδελφός· μᾶλλον (ἄγνωστον διατὶ) ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *trionfo* (=θρίαμβος).

* **τριχομπερντάδικο**, τό· ὑφασματοπωλεῖο (βλ. τὸ *τριχομπερντές*).
* **τριχομπερντές**, τό· ὕφασμα· ἴσως ἀπὸ τὸ *τρίχα*+*μπερντὲς* (τουρκικὰ *perde*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

τριχόντιλο, τό· ἐξαγωγὴ ὀδόντος· ἀπὸ τὸ *τριχο*(;)+*ντίλι* (βλ. λῆμμα).

τροκάνα, ἡ· ἄμυαλη· ἀγνώστου ἐτύμου.

τροκάνω, ἡ· ἄμυαλη· ἄλλος τύπος τοῦ *τροκάνα* (βλ. λέξη).

τρόκι, τό· αὐτοκίνητο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *τροχός*, κατὰ τὸ λαϊκὸ *ρόδα* [=(ἰδιωτικὸ) αὐτοκίνητο].

τροκομακίνα, ἡ· βαρὺ φορτηγὸ αὐτοκίνητο· ἀπὸ τὸ *τρόκι* [(βλ. λέξη) ἢ κοινὸ *τροχὸς*]+*μακίνα* (ἰταλικὰ *machine*).

τροκονταβίλα, ἡ· ἀφετηρία αὐτοκινήτων· ἀπὸ τὸ *τρόκι*+

νταβέλω (βλ. λήμματα).

τρόμπα, ἡ· ἔνεση μὲ ναρκωτικό· ἴσως γιατὶ ἡ σύριγξ δὲν εἶναι παρὰ μιὰ *τρόμπα*· συνώνυμα : *νταμιρόκλυσμα*, *χτύπα* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ σχετικὰ *ἀβέλω τρόμπα*, *βουέλω χτύπες*, *καρφιάζομαι*, *τζέκσα*).

τρομπιές, οἱ· παλινδρομικὲς κινήσεις τοῦ ἐπιβήτορος κατὰ τὴν συνουσίαν· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τρομπιά*<*τρόμπα* (ἰταλικὰ *tromba*=ἀντλία)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό, καθὼς καὶ τὸ συνώνυμό του *καυλοκουνήματα* (βλ. λῆμμα).

* **τροτάρω**· ταξιδεύω· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *trottare* (=περπατῶ γρήγορα)· συνώνυμο τὸ *μαρινάρω* (βλ. λῆμμα).

τρυποντουλού, ἡ· δεκάρα (ἀκριβέστερον : τρύπιο νόμισμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τρύπα*+*ντουλὸ* (βλ. λῆμμα).

τσαί, σύνδεσμος· καί· παραπλανητικὴ ἀντιγραφὴ τῆς κρητικῆς προφορᾶς τοῦ συνδέσμου *καὶ* (βλ. λέξη).

τσαϊνοφλοκιάζω· μελανιάζω (βλ. *τσαϊνόφλοκο*).

τσαϊνόφλοκο, τό· μελάνη· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *China*+*φλοκο* (ἤτοι : ὑγρὸ τῆς Κίνας).

τσαϊνοφλοκόκουτο, τό· μελανοδοχεῖο (βλ. *τσαϊνόφλοκο* καὶ *κουτο*).

τσαλτσάλω· πλησιάζω· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως.

τσαουσότεκνο, τό· λοχίας ·ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσαούσης* (τουρκικὰ *çavuş*=λοχίας)+*τεκνο* (βλ. λῆμμα).

τσαπέλα, ἡ· ξεχειλωμένη, κωλοτσιτωμένη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσαπέλα*.

τσαρδί, τό· σπίτι, κατοικία· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσαρδί*<*τσαρδάκι* (τουρκικὰ *çardak*=καλύβι)· καὶ οἱ μάγκες λένε τὸ σπίτι *τσαρδί*.

τσαρδί τῆς καμπανίας, τό· ἔπαυλη (ἀκριβέστερον : σπίτι στὴν ἐξοχή)· συνώνυμα : *καράτσαρδο*, *φλορότσαρδο* (βλ. λήμματα)

τσαρδο· πρῶτο ἢ τελευταῖο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει σπίτι, κατοικία (βλ. *τσαρδί*).

τσαρδοκοπί, τό· διαμέρισμα· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *κοπή*(;), ὁπότε ἡ λέξη μας θὰ σημαίνει : κομάτι τοῦ σπιτιοῦ.

τσαρδόκουκος, ὁ· ἐργένης· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *κοῦκος* (δηλαδή : ὁ κοῦκος τοῦ σπιτιοῦ)· συνώνυμα : *σολοντάπης*, *σολότεκνο* (βλ. λήμματα).

τσαρδοκύρης, ὁ· ἰδιοκτήτης· ἀπὸ τὸ *τσαρδο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *κύρης*, μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση τοῦ *νοικοκύρης*.

τσαρδοκυψέλη, ἡ· γειτονιά· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *κυψέλη*, κατὰ τὸ *τραγομουχλοκύψελο* (βλ. λῆμμα).

τσαρδοντανιά, ἡ· σεισμὸς (ἀκριβέστερον : νάζια τῶν σπιτιῶν, πουτανιὰ τῶν σπιτιῶν)· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+*ντανιὰ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τσαρδοταρακούνημα*.
τσαρδοπεργαμηνή, ἡ· κὰρτ-ντὲ-βιζίτ, ἐπισκεπτήριο· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *περγαμηνή*· συνώνυμα: *καρτελοπρεζεντὰ*, *πρεσβευτοῦ*, *χαρτοπρεσβευτοῦ* (βλ. λήμματα).
τσαρδοπληβιάς, ὁ· ἐργάτης οἰκοδομῶν, μπετατζής· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *πληβεῖος*.
τσαρδοσπασίμπα, ἡ· ἔξωση· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+*σπασίμπα* (βλ. λήμματα).
τσαρδόσπλαχνο, τό· ὑπόγειο· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *σπλάχνο*.
τσαρδόστικα, ἡ· διεύθυνση, ἀντρέσα· ἀπὸ τὸ *τσαρδο* (βλ. λῆμμα)+μάγκικο *στέκι*(;).
τσαρδοταρακούνημα, τό· σεισμός· σύνθετο ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *ταρακούνημα*· συνώνυμο τὸ *τσαρδοντανιὰ* (βλ. λέξη).
τσαρδοτερμίτης, ὁ· ἀρχιτέκτων· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+γνωστὸ *τερμίτης* (γαλλικὰ *termite*=εἶδος μεγάλου μερμηγκιοῦ, ποὺ χτίζει περίτεχνες φωλιές).
τσαρδοτερμιτοῦ, ἡ· πολυκατοικία (βλ. *τσαρδοτερμίτης*).
τσαρδοτζουράδικο, τό· ἀποχωρητήριο σπιτιοῦ (κι ὄχι δημόσιο)· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+*τζουρὸ* (βλ. λήμματα).
τσαρδόφατσα, ἐπίρρημα· ἀπέναντι· ἀπὸ τὸ *τσαρδο*+κοινὸ *φάτσα* (βενετικὸ *fazza*=ὄψη).
τσαρδοφατσοῦ, ἡ· γειτόνισσα (βλ. *τσαρδόφατσα*).
τσαρδοχορχόρα, ἡ· πυρκαϊὰ (βλ. *τσαρδο* καὶ *χορχόρα*).
τσάρουκας, ὁ· λάρυγγας· ἀπὸ τὸ γνωστὸ παλαιότερο συνώνυμο *τσαρούχι*<τουρκικὸ *çarık*· ἀκόμη καὶ σήμερα λέμε : *ἡ γλώσσα μου εἶναι τσαρούχι*.
τσαρουκιάζω· πνίγω, καρυδώνω (βλ. *τσάρουκας*).
τσαρουκοσόκ, τό· λόξυγγας· ἀπὸ τὸ *τσάρουκας*+γνωστὸ *σὸκ* (ἀγγλικὰ *sock*=δυνατὸ χτύπημα).
τσαρουκοῦ, ἡ· λαρύγγι· ἄλλος τύπος τοῦ *τσάρουκας* (βλ. λέξη).
τσέτουλα, ἡ· πίστωση, βερεσέ· οἱ μάγκες λένε *τσέτουλα* [βενετικὸ *cetola*<λατινικὸ *schedula* (=χαρτάκι)] τὸν λογαριασμὸ στὴν ταβέρνα· ἐπίσης, κατὰ τοὺς μάγκες, *τσέτουλας* εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀποφεύγει νὰ πληρώνει τὸ λογαριασμὸ στὴν ταβέρνα.
τσιγκανορομβία, ἡ· ντέφι· ποὺ εἶναι ἡ *ρομβία* τῶν *τσιγκάνων*, ἤ, ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ *τσιγκάνοι* συνοδεύουν μὲ τὸ ντέφι τὴν *ρομβία*· ὡς γνωστόν, *ρομβία* εἶναι ἡ λατέρνα (σύμφωνα μὲ λανθασμένη ἀνάγνωση τῆς φίρμας ROMBIA).

τσικτσίνω, ἡ· ραπτομηχανή· μᾶλλον ἀπὸ τὸν ἦχο *τσίκ-τσίκ*· συνώνυμα : *νισεστοκολλητοῦ*, *νισεστοτσικτσίνω* (βλ. λήμματα).
* **τσιμεντόμπουνο**, τό· παραθυράκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσιμέντο* (ἰταλικὰ *cemento*=σκυροκονίαμα) καί, ἐνδεχομένως, ἀπὸ τὴν *μπουνιὰ* (βενετικὸ *bugna*).
τσιπιασμένος, ἐπίθετο· ζαρωμένος, συρρικνωμένος· μᾶλλον ἀπὸ τὴν γνωστὴ *τσίπα*.
τσίπρο, τό· φτωχό, εὐτελές· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *cheap* (=φτηνός).
τσιτοτεντοῦ, ἡ· μακρουλή· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὰ ταυτόσημα γνωστὰ ρήματα *τσιτώνω*+*τεντώνω*.
τσιτοχάους, τό· χαμόγελο· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *τσιτώνω*+*χάους* (βλ. λῆμμα).
τσιτώνω· τεντώνω· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ρῆμα *τσιτώνω*.
τσιφουτιάρης, ἐπίθετο· παράξενος, στριμμένος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσιφούτης* (τουρκικὰ *çifit*=ἑβραῖος).
* **τσίχλα**, ἡ· λάστιχο· προφανῶς ἀπὸ τὴν γνωστὴ μαστίχα *τσίκλα* (ἱσπανικὰ *chicle*), λόγω τῆς ἐλαστικότητός της.
* **τσιχλατέλειωτη**, ἡ· τροχός, ρόδα· ἀπὸ τὸ *τσίκλα*+κοινὸ *ἀτέλειωτη* (ἤτοι : ἀτέρμων ἐξ ἐλαστικοῦ).
τσολάκι, τό· θρασὺς καὶ κακοντυμένος νέος (βλ. *τσόλι*).
τσόλι, τό· θρασὺς νεαρός, τσόγλανος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσόλι* (τουρκικὰ *çul*).
τσουλουκάνι, τό· παιδάκι· ἀγνώστου ἐτύμου.
τσουλουκάνω, ἡ· ἔγκυος· ἴσως γιατὶ μὲς στὴν κοιλιά της κρύβει ἕνα *τσουλουκάνι* (βλ. λῆμμα).
τσουρνέβω· κλέβω· ἀπὸ τὸ *τσουρνὸ* (βλ. λέξη).
τσουρνεμένη βιργινία, ἡ· διακορευμένη (ἐπὶ λέξει : κλεμένη παρθενιά).
τσουρνεμένος, μετοχή· κλεμένος (βλ. *τσουρνέβω*).
τσουρνεύω· κλέβω (βλ. τὸ *τσουρνέβω*).
τσουρνό, τό· κλέψιμο· εἰδικώτερον, κλοπὴ τοῦ πορτοφολιοῦ παιδεραστοῦ, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συνουσίας, ἀπὸ τὸ φίλο τοῦ κίναιδου, ποὺ εἶναι κρυμένος κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι· ἀγνώστου ἐτύμου.
τσουρνοκαρότεκνο, τό· κλέφτης αὐτοκινήτων (βλ. *τσουρνό*, *καρο*, *τεκνο*).
τσουρνόκοτα, ἡ· ἀλεπού· ἐπειδὴ *τσουρνέβει κότες*· λέγεται ὅμως καὶ *πονηροντόγκα* (βλ. λέξη).
τσουρνολέτρα, ἡ· τράπουλα· ἀπὸ τὸ *τσουρνὸ*+*λέτρα* (τουτέστιν : κλεφτόχαρτα).

τσουτσάκης, ἐπίθετο· κοντός· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσουτσέκι* ἢ ἀπὸ τὸ *τσούτσης* (βλ. λῆμμα).
τσουτσεκιάζω· συμμαζεύομαι· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσουτσέκι* (τουρκικὰ *eüce* σημαίνει νάνος), ἢ ἀπὸ τὸ *τσούτσης* (βλ. λῆμμα).
τσουτσεκιασμένος, μετοχή· συμμαζεμένος (βλ. *τσουτσεκιάζω*).
τσουτσέκω, ἡ· ζαρωμένη, σταφιδιασμένη, κοντὴ (βλ. *τσουτσάκης*).
τσούτσης, ὁ· νάνος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσούτσης* (τουρκικὰ *cüce*).
τσουχτροκλάκα, ἡ· μαστίγιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσούχτρα*<*τζούζω*+ἦχος *κλὰκ* (ἀφοῦ τὸ μαστίγιο εἶναι μιὰ *τσούχτρα* ποὺ κάνει *κλάκ!*).
τύμβος, ὁ· φυλακή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *τύμβος*· ἐπειδὴ στὴ φυλακὴ εἶναι σὰ νὰ σὲ θάβουν ζωντανό· οἱ διαρρῆκτες μὲ τὴ λέξη *τάφος* ἐννοοῦν τὸ χρηματοκιβώτιο· συνώνυμα: *λεβεντόμαντρα, χούμση* (βλ. λήμματα).
τυμβωρύχος, ὁ· δραπέτης· γιατὶ ὅπως ὁ ἀληθινὸς τυμβωρύχος ἀνοίγει τὸν τάφο, ἔτσι κι ὁ δραπέτης ἀνοίγει τὸν *τύμβο* (βλ. λέξη).
τυρού, ἡ· σελήνη· ἀσφαλῶς λόγω ὁμοιότητος μὲ κεφάλι *τυριοῦ*· ὁ ἥλιος λέγεται *λούτσης* ἢ *χότσολος* (βλ. λέξεις).

Υ

ὑγρόπρεζα, ἡ· καφές· ἐπειδὴ γιὰ τοὺς θεριακλῆδες εἶναι σωστὴ *ὑγρὴ πρέζα*· συνώνυμα : *καημοζούμι, καημοτσιφτοζούμι, πφέ, τουρκόσουπα* (βλ. λήμματα).
* **ὑγροτεκνιάζω**· χύνω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ὑγρὰ*+*τεκνο* (βλ. λῆμμα), ἴσως γιατὶ στὴν λαϊκὴ γλώσσα τὸ ρῆμα χύνω ἔχει καὶ τὴ σημασία τοῦ ἐκσπερματώνω (βλ. καὶ τὴ λέξη *τεκνοκαλλιεργίστρα*).
* **ὑγροτεκνού**, ἡ· χυμένη (βλ. τὸ *ὑγροτεκνιάζω*).
ὑπομόνα, ἡ· πασατέμπο, σπόρια· ἀπὸ τὴν *ὑπομονή*, ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ τὰ τσακίζεις.
ὑψόμετρο, τό· βλάχος, ἐπαρχιώτης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ὑψόμετρο*, ἀφοῦ οἱ πλέον ἄξεστοι ἐπαρχιῶτες εἶναι ὀρεσίβιοι· συνώνυμο : *κατσικαδερό* (βλ. λέξη).
ὑψομετρού, ἡ· ἐπαρχιώτης κίναιδος· ἀπὸ τὸ *ὑψόμετρο*· συνώνυμα : *βλαχοντάνα* καὶ *γιδοτεκνοσυντήρητη* (βλ. λήμματα)· ὡστόσο, ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς διάφορους κίναιδους.

Φ

φαεινοπαρτούζα, ἡ· πολιτικὸ κόμμα· ἀπὸ τὸ *φαείνω*+*παρτούζα* (βλ. λήμματα), ἤτοι : ὁμὰς ἰδεῶν.
φαεινοτζασμπερντές, ὁ· ἰδεολόγος, ἰδεαλιστής· ἀπὸ τὸ *φαείνω*+*τζασ*+*μπερντὲ* (βλ. λήμματα), δηλαδή : αὐτὸς ποὺ γιὰ τὶς ἰδέες διώχνει (ἢ πετάει) τὰ λεφτά.
φαείνω, ἡ· ἰδέα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φαεινός*· συνήθως μιὰν ἔξυπνη πρόταση τὴ λέμε *φαεινὴ ἰδέα*.
* **φακιροπίπιζα**, ἡ· πέος ἐν στύσει· γιατὶ τότε κάπως μοιάζει μὲ τὴν *πίπιζα* τῶν *φακίρηδων*· τὸ πέος, καί, εἰδικῶς, τὸ μικρὸ πέος ἔχει ἀρκετὰ συνώνυμα (βλ. *σαρμέλα, μπάμια, σφαίρα, τουτοὺ* κ.τ.λ.).
* **φακιροπιπιάζω**· καυλώνω (βλ. *φακιροπίπιζα*)· τὸ ἴδιο σημαίνουν τά : *ἀβέλω ντέζι, βουέλω φακιροπίπιζα, ντεζάρω, χορχοριάζω* (βλ. λήμματα).
φακιρού, ἡ· τρομερὰ φιλάργυρη· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *φακίρης* (ἀραβικὰ *faqir*=φτωχός), ἄγνωστον διατί· συνώνυμα : *καρακουκούνης, πεκούλης* κ.ἄ.
φαλλού, ἡ· μπαστούνι· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φαλλός*, βεβαίως λόγω ὁμοιότητος· ἡ ἀρχιερατικὴ πατερίτσα λέγεται *φιδομπαστούνα* ἢ *βακουλοφαλλὸς* (βλ. λήμματα).
φαμπρικάρω· ἐπαγγέλομαι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ρῆμα *fabbricare* (=κατασκευάζω).
φαμπρικατζής, ὁ· ἐπαγγελματίας (βλ. τὸ *φαμπρικάρω*)· ὁ ἄνευ ἐπαγγέλματος λέγεται *ἀφάμπρικος* (βλ. λῆμμα).
φαμπρικοπαρτούζης, ὁ· μέτοχος ἐπιχειρήσεως· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φάμπρικα*+*παρτοῦζα*>*παρτουζάρης* (βλ. λήμματα).
φαμπρικοπαρτουζιάζω· εἶμαι μέτοχος σὲ ἐπιχείρηση (βλ. τὸ *φαμπρικοπαρτούζης*).
φαρίσω, ἡ· ὑποκρίτρια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φαρισαῖος*.
* **φάσα**, ἡ· γυναίκα· ἀγνώστου ἐτύμου· ἡ *φάσα*, ὡς γνωστόν, εἶναι ἕνα ὄμορφο πουλί· στὴν ἰταλικὴ *fata* σημαίνει νεράιδα.
φασαμέντα, τά· ματογιάλια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *face-à-main*· συνώνυμο τὸ *γλασόνια*.
φαστοσιδερόκαρο, τό· ταχεία ἁμαξοστοιχία· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *fast* (=ταχὺς)+*σιδερόκαρο* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημα : *ἀτμοκάζανο, καγκελοφοὺς-φοὺς, σιδερόκαρο, σιδερομόλ, σιδερομόλ τοῦ Λούη, φοὺς-φούς*.
φατίκα-σεμεσάρ, ἡ· ἰδιαίτερη ἐργασία· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *fatica* (=μόχθος, σκληρὴ δουλιὰ)+γαλλικὰ (*ce*)*message* (=ἐντολή, παραγγελία).

φάτσα, ἡ· πρόσωπο, ὄψη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φάτσα* (βενετικὸ *fazza*=ὄψη).

* **φατσοφυσούνα,** ἡ· μύτη (ἀκριβέστερον : ἡ *φυσούνα* τῆς *φάτσας*)· συνώνυμο τὸ *καγκουρὴ* καὶ σχετικὸ τὸ *φυσουνόφλοκο* (βλ. λήμματα).

* **φαφλατοθαλασσοσκατάς,** ὁ· κρητικός· σύνθετο ἀπὸ τὰ γνωστὰ *φαφλατάς, θάλασσα, σκατάς*· συνώνυμα : *βρακοκοπέλι, μουσαντοπαλικαρότεκνο*· ἡ Κρήτη λέγεται *Μουσαντοπαλικαροὺ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

φέγι, τό· φύλλο· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *feuille.*

φέγι ντὲ ρόζα, τό· πρωκτός· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *feuille de rose*, πού, μεταφορικῶς, σημαίνει ἀκριβῶς τὸ ἴδιο· συνώνυμα : *πούλη, τουρλολιγούρα* (βλ. λήμματα).

φελαχομπλακοσκίνης, ὁ· ἀράπης, νέγρος (ἀκριβέστερον : ὁ *φελάχος* μὲ τὸ μαῦρο δέρμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φελάχος* (τουρκικὰ *fellâh*=γεωργός, ἀράπης) + *μπλακοσκίνης* (βλ. λῆμμα).

* **φερένιος,** ἐπίθετο· σιδερένιος· ἀπὸ τὸ *φέρο* (βλ. λῆμμα).

φερμάτος, ἐπίθετο· κλειστός· γαλλιστὶ *fermé.*

* **φέρο,** τό· σίδηρος, σίδερο· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *ferro.*

φεσάς, ὁ· τοῦρκος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φέσι* (τουρκικὰ *fes*).

φεσοβακουλή, ἡ· τζαμί· ἀπὸ τὸ *φεσὰς*+*βακουλὴ* (βλ. λέξεις).

φεσοβακουλόκαυκο, τό· μιναρές· ἀπὸ τὸ *φεσοβακουλὴ*+κοινὸ *καυκὶ* (ἢ *καύκαλο*).

φιβρόμπιλια, ἡ· ἀσπιρίνη, ἀντιπυρετικὸ (ἀκριβέστερον : χάπι γιὰ τὸν πυρετό)· ἀπὸ τὸ *φίβρος* (βλ. λέξη)+κοινὸ *μπίλια.*

φίβρος, ὁ· πυρετός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *febbre* (γαλλιστὶ *fièvre* καὶ ἀγγλιστὶ *fever*)· ταυτόσημο τὸ *χορχορομπλάντης*· ἡ ὑποθερμία λέγεται *ντάρα-φίβρα* (βλ. λήμματα).

φιγιόζο, τό· σημειωματάριο, μπλοκάκι· ἀπὸ τὸ *φέγι* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *κοντρολιέρης.*

φίγκρο, τό· δάχτυλο· στὰ ἀγγλικὰ *finger.*

φιγκροσκρίβω, ἡ· δακτυλογράφος· ἀπὸ τὸ *φίγκρο* + *σκρίβα* (βλ. λέξεις).

φιδομπαστούνα, ἡ· ἀρχιερατικὴ πατερίτσα (ποὺ εἶναι μιὰ *μπαστούνα* ποὺ καταλήγει σὲ δυὸ *φίδια*)· τὸ ἁπλὸ μπαστούνι λέγεται *φαλλού*, ἐνῶ ἡ ποιμαντορικὴ ράβδος ὀνομάζεται καὶ *βακουλοφαλλός* (βλ. λέξεις).

φιλέλληνας, ὁ· εὐγενικὸς κίναιδος· γιατὶ οἱ γνωστοὶ μας *Φιλέλληνες* εἶχαν εὐγενῆ αἰσθήματα· συνώνυμο τὸ *μπάιρον* (βλ. λῆμμα)· ὡστόσο, ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς διάφορους κίναιδους.

φινετζάρης, ὁ· μνηστήρας· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *fidanzato* (=μνηστευμένος)· συνώνυμο τὸ *χαρτομένος* (βλ. λέξη).

φινετζαρίσματα, τά· ἀρραβῶνες (βλ. τὸ *φινετζάρομαι*).

φινετζάρομαι· ἀρραβωνιάζομαι· στὰ ἰταλικὰ *fidanzare*· ταυτόσημο τὸ *χαρτόνομαι* (βλ. λῆμμα).

* **φιντέλης,** ὁ· σκύλος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *fidèle* (=πιστός), παρὰ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *fedele*· συνώνυμα : *γουγουλφάκης, γουγούμης, λυσσαγμὰν* (βλ. λέξεις).

φιόγκος, ὁ· κίναιδος ποὺ παρουσιάζεται ὡς ἐπιβήτωρ (βλ. *ἀβέλω φιόγκο, νταντελιάζω φιόγκο, δένω φιόγκο*)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φιόγκος* (ἰταλικὰ *fiocco*), κατὰ τὸ λαϊκὸ *τζιτζιφιόγκος*· γιὰ τοὺς κάθε λογῆς κίναιδους ἡ καλιαρντὴ διαθέτει τουλάχιστον 40 λέξεις-χαρακτηρισμούς.

φιορόδωμα, τό· χόρτο, γρασίδι, χορταρικό· ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ *φιόρε*<ἰταλικὰ *fiore* (=λουλούδι)+κοινὸ *δῶμα* (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ δαπέδου).

φιοροντουντούκι, τό· μπατιρόσπορα· ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ *φιόρε*<ἰταλικὰ *fiore* (=ἄνθος)+κοινὸ *ντουντούκα*<τουρκικὸ *düdük* (=φλογέρα)· εἰδικῶς γιὰ τὴν χρήση τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ στὴν καλιαρντὴ βλ. τὰ λήμματα *ντουντουκόφλοκο* καὶ *σκληροντούντουκο.*

φιοροφαρύγγω, ἡ· εὐκάλυπτος· ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ *φιόρε* <ἰταλικὰ *fiore* (=ἄνθος)+κοινὸ φάρυγγας.

φιοφιόρι, τό· πιέτα· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως· ἀνάλογο τὸ *φουρφούρι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

φιστίκι, τό· μικρὸ πέος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φιστίκι* (τουρκικὰ *fistık*), λόγω ὁμοιότητος· τὸ ἴδιο σημαίνουν οἱ λέξεις : *μπάμια, μπάμια Μπογιατίου, σφαίρα, τουτού*· γιὰ τὸ πέος, γενικῶς, βλ. τὴ λέξη *σαρμέλα*· τὸ ἐν στύσει πέος ὀνομάζεται *φακιροπίπιζα*, καὶ τὸ ἀληθινὸ φιστίκι *σκληροντουντούκα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

φλοκάρω· ἐκσπερματώνω· ἀπὸ τὸ *φλόκι*· συνώνυμα : *ἀβέλω φλόκια, βουέλω λαχανιαζοζούμι, βουέλω τρεμόζουμο, μπουλκουμάρω, τζασάρω φλόκια* (βλ. λήμματα).

φλόκι, τό· σπέρμα· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως σὲ ὁρισμένες περιοχές μας *φλόκα* λένε τὸ ἐφηβαῖον, γιατὶ θυμίζει *φλοκάτη* (λατινικὸ *floccus*<ἀρομουνικὸ *floc*)· συνώνυμα : *κουραβελτόζουμο, λαχανιαζόζουμο, μπουλκουμέ, πουρκουμέ, σαρμελόζουμο, τεκνοκαλλιεργίστρα, τρεμόζουμο* (βλ. λήμματα).

* **φλόκια-ρομανόφ,** τά· ρούσικη σαλάτα· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ *φλόκι*+ἐπώνυμο *Ρομανόφ*· συνώνυμο : *κουμουνὶς-τουρλοὺ* (βλ. λῆμμα).

φλόκι τοῦ χάους, τό· σάλιο (ἐπὶ λέξει : σπέρμα τοῦ στόμα-

τος)· ἀνάλογο τὸ *ρελιὰ τοῦ χάους*· συνώνυμο τὸ *ροσόλι*.

φλοκο· πρῶτο ἢ τελευταῖο συνθετικὸ λέξεων τῆς **καλιαρντῆς** γιὰ τὴν σημασία βλ. τὸ *φλόκι*.

* **φλοκοντορβάρες**, οἱ· ὄρχεις· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ *φλοκο*+κοινὸ *ντορβὰς* (τουρκικὰ *torba* =σακούλι, ὄσχεον)· συνώνυμα: *μπαλά, μπελὲ* ἢ *πελέ*.

φλοκοχαλεμαντού, ἡ· γαρνιτούρα φαγητοῦ (βλ. *φλοκο* καὶ *χαλεμαντέ*).

φλόρι, τό· λουλούδι· ἀπὸ τὸ ἱσπανικὸ *flor* ἢ τὸ γαλλικὸ *fleur*.

φλόρι, τό· πάτωμα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *floor*.

φλοριάζω· ἀνθίζω· ἀπὸ τὸ *φλόρι* (βλ. λῆμμα).

φλοριασμένος, μετοχή· ἀνθισμένος (βλ. *φλοριάζω*).

φλορο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, σχετιζομένων μὲ τὰ ἄνθη (βλ. τὸ λῆμμα *φλόρι*).

φλορόκουτο, τό· ἀνθοδοχεῖο, γλάστρα (βλ. *φλορο+κουτο*).

φλορόματσο, τό· ἀνθοδέσμη· ἀπὸ τὸ *φλορο*+κοινὸ *μάτσο* (ἰταλικὰ *mazzo*)· συνώνυμο τὸ *φλοροπακέτο* (βλ. λέξη).

φλοροπακέτο, τό· ἀνθοδέσμη· ἀπὸ τὸ *φλορο*+κοινὸ *πακέτο* (ἰταλικὰ *pacco>pacchetto*) ἡ κατάληξη θυμίζει τὴν λέξη *μπουκέτο*· συνώνυμο τὸ *φλορόματσο* (βλ. λέξη).

φλορόσφηνα, ἡ· ἀγκάθι· ἀπὸ τὸ *φλορο+σφήνα* (βλ. λήμματα).

φλοροσφηνιάζω· ἀγκυλώνω (βλ. *φλορόσφηνα*).

φλορότσαρδο, τό· ἔπαυλη· ἀπὸ τὸ *φλορο+τσαρδο* (ἤτοι : σπίτι μὲ λουλούδια)· συνώνυμα : *καράτσαρδο, τσαρδὶ τῆς καμπανίας* (βλ. λήμματα).

φλουέντζα, ἡ· γρίπη· στὴν ἀγγλικὴ *influenza*· τὸ συνάχι λέγεται *μουσαντοφλουέντζα*, κατὰ τὸ *ὠχρομπλάντα>μουσαντωχρομπλάντα* (βλ. λήμματα).

φλουεντζιάζω· εἶμαι γριπιασμένος, πέφτω ἀπὸ γρίπη (βλ. τὸ *φλουέντζα*).

φλουεντζιασμένος, μετοχή· γριπιασμένος (βλ. *φλουέντζα> φλουεντζιάζω*).

φλουσκουνιάζω· ἀναπνέω· ἀπὸ τὸ *φλουσκουνού* (βλ. λέξη).

φλουσκουνοσπηλιά, ἡ· φυματίωση· ἀπὸ τὸ *φλουσκουνοὺ* (βλ. λέξη)+κοινὸ *σπηλιά*· ἐνθυμοῦ τὰ *σπήλαια* τῆς φυματιώσεως.

φλουσκουνού, ἡ· ἀναπνοή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φλησκούνι*, ἴσως λόγω ὁμοιότητος μὲ τὴν λέξη *φυσούνα*.

φόλα, ἡ· κακάσχημη· ἀπὸ τὴ γνωστὴ *φόλα* ποὺ δίνουν στὰ σκυλιά.

φόλτο, τό· λάθος· ἀπὸ τὸ ἱσπανικὸ *falta*.

* **φόρια**· βλ. τὸ λῆμμα *βουέλω φόρια*.

φούλα, ἡ· χοντρὴ πόρνη· πιθανῶς ἀπὸ τὸ ὄνομα *Φούλα*, ποὺ ἐχρησιμοποιήθη ἀντὶ τοῦ ὀνόματος *Κάστρω* (ἀμφότερες γνωστὲς ἀπὸ τὴν δολοφονία τοῦ Ἀθανασόπουλου, τὸ 1931).

φούλ-καγκουρόσαλο, τό· φτάρνισμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φούλ* (ἀγγλικὸ *full*) +*καγκουρόσαλο* (βλ. λῆμμα).

* **φούμα**, ἡ· ρουφηξιὰ τσιγάρου· ἀπὸ τὸ μάγκικο *φούμα>φοῦμες<φουμάρω<*ἰταλικὰ *fumare* (=καπνίζω).

φουρκετόδρομος, ὁ· ἱππόδρομος· ἀπὸ τὸ *φουρκετώνω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *δρόμος*.

φουρκετώνω· ἱππεύω· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φουρκέτα* (ἰταλικὰ *forchetta*=πιρούνι), ἴσως διότι ὅταν ἱππεύεις ἀνοίγεις τὰ σκέλη σου σὰν *φουρκέτα*.

φούσι, τό· φῶς· παραποίηση τῆς λέξεως *φῶς*· συνώνυμα: *ἡλιόγαζα, λούτσι, σόγι* (βλ. λέξεις).

φουσκάρω· ντουφεκίζω· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *fucilare*, ἢ ἀπὸ τὸ *φοῦσκο* (βλ. λέξη).

φοῦσκο, τό· ντουφέκι, ἐκτέλεση· ἔτσι ἀκριβῶς καὶ στὴν κοινὴ νεοελληνική.

* **φουσοκαπότα**, ἡ· πολυέλαιος· ἀπὸ τὸ *φούσι*+κοινὸ *καπότα* (ἰταλικὰ *cappotta*)· συνώνυμο τὸ *μπούτ-λουτσολάκριμος* (βλ. λέξη).

φούστρυπα, ἡ· πρίζα· ἀπὸ τὸ *φούσι*+κοινὸ *τρύπα*.

φούς-φούς, τό· ἁμαξοστοιχία· καταφανῶς ἠχομιμητικὴ λέξη· ταυτόσημα : *ἀτμοκάζανο, καγκελοφοὺς-φούς, σιδερόκαρο, σιδερομόλ, φαστοσιδερόκαρο* (βλ. λέξεις).

φούς-φούς καφάσι, τό· σιδηροδρομικὸς σταθμός· ἀπὸ τὸ *φοὺς -φοὺς*+κοινὸ *καφάσι* (τουρκικὰ *kafes*=κλουβί, κιγκλίδωμα).

φούτι, τό· φαγητό· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *food* (=τροφή)· συνώνυμα: *χάλ, χαλεμαντέ, χαλέματα* (βλ. λήμματα).

φουτούρι, τό· μέλλον· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *futuro*· συνώνυμο τὸ *μαντότεμπο*· τὸ παρελθὸν λέγεται *πλατάχρονος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

φραγκολουμπινίστικα, τά· ἡ γλώσσα τῶν κιναίδων (δηλαδὴ τὰ καλιαρντά)· συνώνυμα : *καλιαρντή, λατινικά, λουμπινίστικα* κ.ἄ. (βλ. σχετικὰ λήμματα καὶ πρόλογο).

φρανσή, ἡ· κίναιδος· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *français*· ἡ καλιαρντὴ διαθέτει περισσότερα ἀπὸ 40 σχετικὰ συνώνυμα.

φρέζα, ἡ· ψάρι (βλ. *φρίζα, φρίσο*).

φρέσκο, τό· δροσιά· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φρέσκο* (ἰταλικὰ *fresco*).

φρεσκοτάμπακο, τό· τσιγάρο μέντας (βλ. *φρέσκο* καὶ *ταμπάκο*).

φρεσκοχλωρού, ἡ· μέντα· ἀπὸ τὸ *φρέσκο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *χλωρή*.

φρεσόκαρνο, τό· μπόν-φιλέ· ἀπὸ τὸ *φρίσο*+*κάρνο* (βλ. λήμματα), δηλαδὴ πρόκειται γιὰ μετάφραση τῆς γνωστῆς λέξεως *ψαρονέφρι*.
φρίζα, ἡ· ψάρι· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *frisa* (=γένος ἰχθύων)· συνώνυμα : *φρέζα*, *φρίσο* (βλ. λέξεις).
φρίζα-σουμπλιμέ, ἡ· ψάρι-σούπα, ψαρόσουπα· ἀπὸ τὸ *φρίζα*+*σουμπλιμὲ* (βλ. λήμματα).
φρίντα, ἡ· φωτιά· ἀγνώστου ἐτύμου (στὰ ἀγγλικὰ *fried* σημαίνει τηγανιστός, καὶ τὸ ἰταλικὸ *freddo* θὰ πεῖ ψυχρός)· συνώνυμα : *κέντα*, *χορχόρα* (βλ. λέξεις).
φρισο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει *ψάρι* (βλ. *φρίσο*).
φρίσο, τό· ψάρι· νεότερος τύπος τοῦ *φρίζα* (βλ. λέξη).
φρισοκάχνι, τό· ταραμάς, ἀβγοτάραχο· ἀπὸ τὸ *φρισο* +*καχνούλι*<*κακνὴ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *φρισοτεκνοῦ*.
φρισόσφηνα, ἡ· καμάκι· ἀπὸ τὸ *φρισο*+*σφήνα* (βλ. λέξεις).
φρισοσφηνάρης, ὁ· ξιφίας (βλ. *φρισόσφηνα*).
φρισοσφηνιάζω· καμακώνω (βλ. *φρισόσφηνα*).
φρισοτεκνοῦ, ἡ· ταραμάς· ἀπὸ τὸ *φρισο*+*τεκνο*· συνώνυμο τὸ *φρισοκάχνι* (βλ. λήμματα).
φρίτζο, τό· ψυγεῖο· ἀπὸ τὴν γνωστότατη μάρκα ψυγείων *Frigidaire* (ἐξ οὗ τὸ *frig*), μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *frigo*, ἤ, τὸ ἀγγλικὸ *frigit*.
φρομάζι, τό· τυρί· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *fromage*, χωρὶς νὰ ἀποκλείεται κάποια ἐπίδραση ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *formaggio*.
φροσαροπουρή, ἡ· μέγαιρα· ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς θρυλικῆς μέγαιρας τῶν *Δύο ὀρφανῶν*+*πουρὴ* (βλ. λῆμμα)· ἡ Frossard ἔγινε πασίγνωστη ἀπὸ ἀλλεπάλληλες μεταφράσεις τοῦ βιβλίου τοῦ A. D' Ennery.
φρουτοσουκροῦ, ἡ· μαρμελάδα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φροῦτο* (ἰταλικὰ *frutto*)+*σούκρα* (βλ. λῆμμα).
φσί-φσόλ, τό· συνουσία· καταφανῶς ἠχομιμητικῆς προελεύσεως, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ, πασίγνωστου ἐπὶ Κατοχῆς, γερμανικοῦ *ficki-ficki* (argot τῶν στρατιωτῶν)· συνώνυμα: *κουραβάλιασμα*, *κουραβέλτα*, *κουραβελτόσημο*, *σαρμελοχαμόγελο*.
φτεριάζω· πετῶ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φτερό*.
φτερό, τό· σημηνίτης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φτερό*, ἐπειδὴ *πετάει*.
φτεροηρακλομαρίνω, ἡ· ἀεροσυνοδὸς (βλ. *φτερό*, *ἡρακλιά*, *μαρινάρω*, *φτερομαρινάρω*).
φτεροκαπάκης, ὁ· ἰταλός· ἀπὸ τὸ *φτερὸ* ποὺ ἔχουν στὸ *καπάκι* (=καπέλο) οἱ στρατιῶτες ἐπιλέκτων μονάδων τοῦ ἰταλικοῦ στρατοῦ (bersaglieri κ. ἄ.)· συνώνυμο τὸ *ζυμαροσωληνὰς* (βλ. λέξη).

φτερομαρινάρω· ταξιδεύω μὲ ἀεροπλάνο (βλ. *φτερὸ* καὶ *μαρινάρω*)· *μολομαρινάρω* θὰ πεῖ ταξιδεύω διὰ θαλάσσης.
φτεροντράβης, ὁ· πιλότος· ἀπὸ τὸ *φτερὸ*+*ντράβης*, κατὰ τὸ *καροντράβης*· συνώνυμο τὸ *σίκ-φτερὸ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
* **φτηνογερακίνες**, οἱ· χειροπέδες· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φτηνὸς*+*Γερακίνα* (τοῦ γνωστοῦ τραγουδιοῦ, ἡ ὁποία, βεβαίως, θὰ φοροῦσε χρυσὰ βραχιόλια)· ἐξάλλου τὸ βραχιόλι στὴν ντούρα λιάρντα ὀνομάζεται *γεράκω*, ἐνῶ οἱ χειροπέδες εἶναι γνωστὲς καὶ ὡς *κροταλιάρες* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
* **φυσουνόφλοκο**, τό· συνάχι ἀπὸ τὸ κοινὸ *φυσούνα*+*φλοκο* (βλ. τὸ σχετικὸ *φατσοφυσούνα*)· συνώνυμα : *καγκοὺ-σιρόπι*, *μουσαντοφλουέντζα*, *σκουλαμεντόσημο* (βλ. λήμματα).
φωνοκουσκοῦς, τό· τηλέφωνο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φωνὴ*+*κουσκοῦσι* (βλ. λέξη)· στὴν καλιαρντὴ *μπενάβω κοὺς-κούς*, ἢ *ρανταρομπουάβω*, σημαίνει τηλεφωνῶ.
φωνοκουσκοὺς-κομαντάρης, ὁ· διευθυντὴς τοῦ ΟΤΕ (βλ. σχετικὰ λήμματα).
φωνοκουσκουσόλετρα, ἡ· λογαριασμὸς τηλεφώνου (βλ. *φωνοκουσκοὺς* καὶ *λέτρα*).
φωνοκουσκουσόλιστα, ἡ· τηλεφωνικὸς κατάλογος· ἀπὸ τὸ *φωνοκουσκοὺς*+κοινὸ *λίστα* (ἰταλικὰ *lista*=κατάλογος), κατὰ τὸ *χαλεμαντόλιστα* (βλ. λῆμμα).
φωνοκουσκουσότεκνο, τό· τηλεφωνητὴς (βλ. *φωνοκουσκοὺς* καὶ *τεκνο*).
φωτογένεια, ἡ· διαγραφὴ τοῦ πέους ὑπὸ τὰ ἐνδύματα· ἡ ἐτυμολογία καθίσταται περιττή· συνώνυμα : *μπαγκάζι*, *πακέτο* (βλ. λήμματα).

Χ

χαβουζιάζω· βυθίζομαι, ἀποκαρώνομαι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χαβούζα* (τουρκικὸ *havuz* =δεξαμενή).
χαβουζοκουκούλα, ἡ· μιξοπάρθενη· ἀγνώστου ἐτύμου (ἀπὸ τὰ κοινὰ *χαβούζα*+*κουκούλα*(;).
χαϊμαλί, τό· περιδέραιο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *χαϊμαλί* (τουρκικὸ *hamailî* ἢ *hamaylı* ἢ *hamail*).
χάλ, τό· φαγητό· ἄκλιτο, ἀγνώστου ἐτύμου (ἴσως ἀπὸ τὸ *χάλω* ἢ ἀντιστρόφως)· συνώνυμα: *φοῦτι*, *χαλεμαντὲ*, *χαλέματα* (βλ. λήμματα).

χαλαμπού, ἡ· ὄρεξη· ἀπὸ τὸ *χάλ* ἢ *χάλω* (βλ. λήμματα)· τὸ *-μπου*, κάπως, ὑπενθυμίζει τὴν κοινὴ *μπουκιά*.

* **χαλάστρα**, ἡ· ζημιά, ἀπώλεια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χαλάστρα*<*χαλῶ*· στὴν καλιαρντὴ *χαλιάστρα* σημαίνει τραπεζαρία.

χάλε κουλά! νὰ φᾶς σκατά! (βλ. λήμματα *χάλω* καὶ *κουλά*).

χαλεμαντέ, τό· φαγητό· ἄκλιτο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ συνώνυμο *χαλέματα* (βλ. λῆμμα), μὲ ψευτοξενικὴ κατάληξη· συνώνυμα : *φούτι, χάλ, χαλέματα*.

χαλεμαντόλιστα, ἡ· κατάλογος ἑστιατορίου (φαγητῶν)· ἀπὸ τὸ *χαλεμαντὲ*+γνωστὸ *λίστα* (ἰταλικὰ *lista* =κατάλογος), ὅπως τὸ *φωνοκουσκουσόλιστα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *κουλουμπουρόπρουφα*.

χαλεμαντοπρήζω· μπουκώνω· ἤτοι : *πρήζω* μὲ *χαλεμαντὲ* (=φαγητά)· συγγενὲς τὸ *χαλομπουκώνω* (βλ. λῆμμα).

χαλεμαντότσαρδο, τό· μπακάλικο· ἀπὸ τὸ *χαλεμαντὲ*+*τσαρδο*· τὸ ἑστιατόριο λέγεται *χαλότσαρδο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

χαλέματα, τά· φαγητά· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ *χάλω*· συνώνυμα: *φούτι, χάλ, χαλεμαντὲ* (βλ. λήμματα).

χαλεματόμπομπα, ἡ· κονσέρβα· ἀφοῦ εἶναι μιὰ *μπόμπα* μὲ *χαλέματα* (=φαγητά).

χαλιάρω· πέφτω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *χαλὶ* (τουρκικὰ *halı*), παρὰ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *calare* (=κατεβαίνω, δύω).

χαλιάστρα, ἡ· τραπεζαρία· γιατὶ ἐκεῖ *χάλουν* (=τρῶνε).

χαλογκαμέλα, ἡ· σακίδιο τροφίμων· ἀπὸ τὸ *χάλω* + κοινὸ *γκαμήλα* (ἀρχαῖα *κάμηλος*<*σιμιτικὰ gamal*).

χαλομούσουρο, τό· τραπεζομάντιλο· ἀπὸ τὸ *χάλω*+*μούσουρο* (βλ. λέξεις).

χαλομπούκιασμα, τό· ὑπερσιτισμός· ἀπὸ τὸ *χὰλ* ἢ *χάλω*+κοινὸ *μπούκωμα*<*μπουκώνω* (ἰταλικὰ *bocca*=στόμα), ἤ, ἀπὸ τὸ *χαλομπουκώνω* (βλ. λῆμμα).

χαλομπουκού, ἡ· φίμωτρο (βλ. *χαλομπούκιασμα*).

χαλομπουκώνω· ὑπερσιτίζω· ἀπὸ τὸ *χὰλ*+κοινὸ *μπουκώνω* (βλ. τὰ σχετικὰ *χαλεμαντοπρήζω* καὶ *χαλομπούκιασμα*).

χαλοντουρβάς, ὁ· στομάχι· ἀπὸ τὸ *χὰλ*+κοινὸ *ντουρβὰς* (τουρκικὰ *torba*)· συνώνυμο τὸ *χαλόσακος* (βλ. λῆμμα)· ἀνάλογο τὸ λαϊκὸ *σκατοσακούλα*.

χαλόσακος, ὁ· στομάχι· ἀπὸ τὸ *χὰλ* + κοινὸ *σάκος*· συνώνυμο τὸ *χαλοντουρβὰς* (βλ. λῆμμα)· ἀνάλογο τὸ λαϊκὸ *σκατοσακούλα*.

χαλοσπόρι, τό· σκόρος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *χαλὶ* (τουρκικὰ *halı*)+*σπόρι*.

χαλότσαρδο, τό· ἑστιατόριο· ἀπὸ τὸ *χὰλ*+*τσαρδο*· τὸ μπακάλικο λέγεται *χαλεμαντότσαρδο* (βλ. λήμματα).

χάλω· τρώω· ἀγνώστου ἐτύμου (ἴσως ἀπὸ τὸ *χὰλ* ἢ ἀντιστρόφως).

χαμαλόκαρνα, ἡ· μῦς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χαμάλης* (τουρκικὰ *hamal*)+*κάρνο* (βλ. λῆμμα).

χαμαλομουσκούλης, ἐπίθετο· μυώδης· ἀπὸ τὰ κοινὰ *χαμάλης* (τουρκικὰ *hamal*=βαστάζος)+*μούσκουλο* (ἰταλικὰ *muscolo*=μῦς).

χάος, τό· στόμα· ἴσως γιατὶ ἀπὸ τὸ στόμα (μὲ ἀρκετὴ φαντασία καὶ χιοῦμορ) ἀρχίζει τό *χάος* (βλ. καὶ λῆμμα *χάους*).

χάους, τό· στόμα· ἄκλιτο· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *χάος*, ἐνθυμίζων (ἀκουστικῶς) τὸ γερμανικὸ *haus* (=σπίτι), ἢ τὸ ταυτόσημο καὶ ὁμόηχο ἀγγλικὸ *house*.

χάους-κλύσμα, τό· γκαζόζα, σόδα· καὶ ἀντιθέτως τὸ κλύσμα λέγεται *γκαζόζα* (βλ. λῆμμα).

χάους-σπηλιά, ἐπίθετο· φαφούτης· ἀπὸ τὸ *χάους* (βλ. λῆμμα + κοινὸ *σπηλιά*· σχετικὸ τὸ *κεραυνός*.

χαραμόλιο, τό· καντήλι· γιατὶ καίει τὸ *όλιο χαράμι*· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χαράμι* (τουρκικὰ *haram*=ἀθέμιτο, ἄδικο)+*όλιο*.

χαρτοκληρού, ἡ· λαχεῖο· ἀπὸ τὸ *χαρτὶ*+*κλῆρος* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

χαρτόματα, τά· προξενιό· ἀπὸ τὸ *χαρτόνομαι* (βλ. λῆμμα)· ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικό.

χαρτομένος, μετοχή· ἀρραβωνιασμένος· ἀπὸ τὰ *χαρτιὰ* (=προικοσύμφωνο) ποὺ κάνανε τὰ παλιὰ χρόνια πρὸ τῆς μνηστείας· συνώνυμο τὸ *φινετζάρης* (βλ. λέξη).

χαρτόνομαι· ἀρραβωνιάζομαι· γιὰ τὴν ἐτυμολογία βλ. τὸ λῆμμα *χαρτομένος*· ταυτόσημο τὸ *φινετζάρομαι*.

χαρτοπρεσβευτού, ἡ· κὰρτ-ντὲ-βιζὶτ (ἀκριβέστερον : χάρτινος πρεσβευτής, χάρτινος ἐκπρόσωπος)· συνώνυμα : *καρτελοπρεζεντά, πρεσβευτού, τσαρδοπεργαμηνὴ* (βλ. λέξεις).

χαρτώματα, τά· προξενιό (βλ. *χαρτόματα*).

χαρτωμένος, μετοχή· ἀρραβωνιασμένος (βλ. *χαρτομένος*).

χαρτώνομαι· ἀρραβωνιάζομαι (βλ. *χαρτόνομαι*).

* **χασικλορεβίθω**, ἡ· κομπολόι· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *χασικλῆς* καὶ *ρεβίθι*· συνώνυμα : *κηφηνόσβωλο, μπεγκλέ, σκυλόσβωλο* (βλ. λήμματα).

χασομπαλτάς, ὁ· δικηγόρος· οἱ μάγκες χρησιμοποιοῦν τὴν ὅμοια καὶ ταυτόσημη λέξη *χασοδίκης* (βλ. *μπαλτάς*).

χαφτό, τό· μέρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χάφτω* (;).

χελωνόμπουρο, τό· μπαγλαμάς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χελώνα*+*μπουρο* (βλ. λῆμμα)· τὸ ἠχεῖον τοῦ μπαγλαμᾶ ἔχει μέγεθος καὶ

σχῆμα χελώνας· ἐξάλλου, κάποτε, ἔκαναν μπαγλαμάδες μὲ καύκαλα χελώνας· ὁ μπαγλαμὰς λέγεται καὶ *καημοχέλωνο* ἢ *χουμσοκαημού*, ἐνῶ τὸ μπουζούκι εἶναι γνωστὸ ὡς *καημόκουτο*.

χιονής, ἐπίθετο· λευκός· βεβαίως ἀπὸ τὸ χρῶμα τοῦ *χιονιοῦ*.

χιόνικος, ἐπίθετο· λευκός, ἄσπρος (βλ. *χιονής*).

χιονομπούλουκο, τό· λευκὴ φυλή· ἀπὸ τὸ *χιονής*+κοινὸ *μπουλούκι* (τουρκικὸ *bölük*)· συνώνυμο τὸ *χιονοὺ-κουστοδία* (βλ. λῆμμα).

χιονού, ἡ· λευκὴ (θηλυκὸ τοῦ *χιονής*).

χιονού-κουστοδία, ἡ· ἡ λευκὴ φυλή· ἀπὸ τὸ *χιονοὺ* καὶ τὸ κοινὸ *κουστοδία* (λατινικὸ-ἰταλικὸ *custodia*)· συνώνυμο τὸ *χιονομπούλουκο* (βλ. λῆμμα).

χιτλερόπουλο, τό· χήνα, πάπια· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Χίτλερ*+*πουλί*· συνειρμὸς μὲ τὸ ναζιστικὸ *βῆμα τῆς χήνας*.

χλαμπάζι, τό· φούσκωμα, πρήξιμο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *χλαμπάτζα* (ἢ *κλαπάτσα*).

χλαμπαζοτός, ἐπίθετο· πρησμένος (βλ. *χλαμπάζι*).

χλαμπάζω· φουσκώνω, πρήζομαι (βλ. τὸ *χλαμπάζι*).

χλαμπαζωτός, ἐπίθετο· πρησμένος (βλ. *χλαμπαζοτός*).

χλάπα, ἡ· ἄνεμος· ἴσως γιατὶ προκαλεῖ *χλαπαταγή*.

χόλι, τό· χόλ, προθάλαμος, αἴθουσα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *hall*.

χόνσικα, ἡ· τουαλέτα· ἀγνώστου ἐτύμου.

χόρσι, τό· ἄλογο· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ συνώνυμο *horse*.

χορτομπίγα, ἡ· χασίσι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *χόρτο* (ἔτσι λένε οἱ μάγκες τὸ χασίσι)+*μπίγα* (=γερανός), ἤτοι : τὸ χόρτο ποὺ σὲ σηκώνει· συνώνυμα : *νταμίρα*, *νταμιρότριμα*, *ρίγανη* (βλ. λέξεις).

χορτομπιγάς, ὁ· χασικλής· ἀπὸ τὸ *χορτομπίγα* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *κασκαουτοπουρός*, *νταμιρατζής*.

χορχόρα, ἡ· φωτιά· ποὺ ὅταν καίει κάνει *χὸρ-χόρ*· συνώνυμα : *κέντα*, *φρίντα* (βλ. λέξεις).

χορχοριάζω· καίγομαι, φλέγομαι ἀπὸ πόθο, καυλώνω· ἀπὸ τὸ *χορχόρα* (βλ. λῆμμα)· καὶ τὰ ρήματα *ἀβέλω ντέζι*, *βουέλω φακιροπίπιζα*, *ντεζάρω* καὶ *φακιροπιπιάζω* σημαίνουν διεγείρομαι σεξουαλικῶς.

χορχοριάρης, ἐπίθετο· καυλιάρης (βλ. τὸ *χορχοριάζω*).

χορχορο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει φωτιά, θερμότητα (βλ. τὸ λῆμμα *χορχόρα*).

χορχομεταλλού, ἡ· γκαζιέρα· ἀπὸ τὸ *χορχορο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *μέταλλο*.

χορχορομπλάντης, ὁ· πυρετὸς (ἀκριβέστερον: φλεγόμενο αἱ-

μα)· συνώνυμο : *φίβρος*· ἡ ὑποθερμία λέγεται *ντάρα-φίβρα* (βλ. λήμματα).

χορχορότεκνο, τό· πυροσβέστης· ἀπὸ τὸ *χορχορο*+*τεκνο* (βλ. λήμματα).

χορχοροτζασμολιάζω· ἱδρώνω ἀπὸ τὴν πολλὴ ζέστη· ἀπὸ τὸ *χορχορο*+*τζασμολιάζω* (βλ. λήμματα).

χορχορότριμα, τό· μπαχαρικό· ἀπὸ τὸ *χορχορο*+κοινὸ *τρίμα*· συνώνυμο τὸ *ἠρακλόπροικο* (βλ. λῆμμα).

χορχορόφουχτα, ἡ· μαγκάλι· ἀπὸ τὸ *χορχορο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *φούχτα*.

χότσολος, ὁ· ἥλιος· ἴσως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *hot* (=ζεστὸς)+ἰταλικὸ *sole* (=ἥλιος)· συνώνυμο τὸ *λούτσης*· ἡ σελήνη λέγεται *τυροὺ* (βλ. λήμματα).

χούμς, ἡ· φυλακή· ἄκλιτο· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *χούμση* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα: *λεβεντόμαντρα*, *τύμβος*.

χούμση, ἡ· φυλακή· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χάψη* (τουρκικὰ *hapis*=φυλάκιση, φυλακή)· συνώνυμο τὸ *λεβεντόμαντρα* (βλ. λέξη).

χουμσιάζω· φυλακίζω (βλ. τὸ *χούμση*).

χουμσιασμένος, μετοχή· φυλακισμένος· ἀπὸ τὸ *χουμσιάζω* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *ἀπολιασμένος*.

χουμσόβιβη δαντέλα, ἡ· ἰσόβια δεσμὰ (βλ. *χούμση*, *βίβα*, *δαντέλα*).

* **χουμσοκαημού**, ἡ· μπαγλαμάς· ἀπὸ τὸ *χούμση* (βλ. λέξη)+κοινὸ *καημός*, γιατὶ ὁ μπαγλαμὰς ἦταν τὸ κατ᾽ ἐξοχὴν ὄργανο τῆς φυλακῆς καὶ τοῦ τεκέ, ὅπου ἔλεγαν τὰ περίφημα *μουρμούρικα* ρεμπέτικα τραγούδια· συνώνυμα: *καημοχέλωνο*, *χελωνόμπουρο*· τὸ μπουζούκι ὀνομάζεται στὴν καλιαρντὴ *καημόκουτο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

χουμσοκούτι, τό· κελί· ἀπὸ τὸ *χούμση*+*κουτι* (βλ. λήμματα).

χούμς-ρεβί, ἡ· ἀστυνομικὸς ἔλεγχος· ἀπὸ τὸ *χοὺμς* (βλ. λέξη)+γαλλικὸ *revue* (=ἐπιθεώρηση).

χουρχουρουτζού, ἡ· χωρατατζού, ἐλαφριά· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως.

χουσάρω· κρύβω· ἀγνώστου ἐτύμου· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω χοὺς* (βλ. λῆμμα).

χούς, τό· κρυφὸ μέρος· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. τὸ *χουσάρω*).

χούσια, τά· γέλια· ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικό· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. τὸ *χουσιάζω*).

χουσιάζω· γελῶ· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. τὸ *χούσια*).

χουσιαστός, ἐπίθετο· γελαστὸς (βλ. *χούσια*).

* **χουτούτοπος**, ὁ· ἐκεῖνο τὸ μέρος· ἀπὸ τὸ *χουτου*(;)+κοινὸ *τόπος*.

χουχούλα, ἡ· θερμοφόρα· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς καταγωγῆς, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ γνωστοῦ ρήματος *χουχουλίζω* (*χουχούλισμα*).
χοχλόπρεσα, ἡ· θερμόμετρο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κόχλα*+*πρεσα* (βλ. λήμματα).
χριστομόλ, τό· ξίδι· ἀπὸ τὸ *Χριστὸς*+*μολ* (βλ. λῆμμα), ἀφοῦ μὲ ξίδι καὶ χολὴ ἐπότισαν τὸν Ἰησοῦ· συνώνυμο τὸ *μολόμουχλο* (βλ. λέξη).
χριστόφορος, ὁ· παιδεραστής, κολομπαράς· οἱ κίναιδοι ἀποκαλοῦν συνήθως τοὺς παιδεραστὲς *κολόμβους* (βλ. λῆμμα)· ἐδῶ χρησιμοποιεῖται τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὅλου (*Χριστόφορος Κολόμβος*), μὲ σαφῶς παραπλανητικὴ πρόθεση.
χρυσοσπυρομόλα, ἡ· πορτοκαλάδα· ἀπὸ τὸ *χρυσοσπυροὺ*+*μόλ* (βλ. λέξεις).
χρυσοσπυρού, ἡ· πορτοκαλιά· ἀπὸ τὸ *χρυσὸ*+*σπυρὶ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὸ λεμόνι (κι ἡ λεμονιὰ) λέγεται *ξινοσπυροὺ* (βλ. λέξη).
* **χτύπα**, ἡ· ἔνεση μὲ ναρκωτικό· ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *χτυπῶ*· οἱ πρεζάκηδες λένε *χτυπῶ βελόνα*· συνώνυμα : *νταμιρόκλυσμα* καὶ *τρόμπα*· ἡ σκέτη ἔνεση ὀνομάζεται *σουρσουροὺ* ἢ *τζέκσα* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὰ σχετικὰ *ἀβέλω τρόμπα*, *βουέλω χτύπες*, *καρφιάζομαι*).
χωρατοράμπα, ἡ· ἐπιθεώρηση πίστας· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χωρατὸ*+*ραμπα* (βλ. λῆμμα).

Ψ

ψακί, τό· δηλητήριο· ἀπὸ τὸ κυπριακὸ συνώνυμο *ψακὶ* (προφέρεται *ψατζί*), ἤ, τὸ κοινὸ συνώνυμο *ψιακή*· ταυτόσημα : *τζαστιραχοσεκέρι*, *τζαστιραχόσολο* (βλ. λήμματα).
ψακιάζω· δηλητηριάζω· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο κυπριακὸ *ψακιάζω* (ἀκούγεται *ψατζιάζω*), ἤ, ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψιακώνω* (=φαρμακώνω)· ταυτόσημο τὸ *τζαστιραχοσολιάζω* (βλ. λῆμμα).
ψακιό, τό· κακὴ εἴδηση, ἄσχημο μαντάτο· ἴσως ἀπὸ τὸ *ψακὶ* (βλ. λῆμμα), ἀφοῦ κάθε κακὸ μαντάτο μᾶς φαρμακώνει.
ψαμιασμένος, μετοχή· ξαναμένος, καμένος (βλ. τὸ *ψαμώνω*).
ψαμιασμένος μουσαντοτουρτουαρές, ὁ· ἀναστενάρης (βλ. *ψαμιασμένος*, *μουσαντο*, *τουρτουά*).
ψαμός, ἐπίθετο· ξαναμένος (βλ. *ψαμιασμένος*).
ψαμοσκελού, ἡ· καυλιάρα· ἀπὸ τὸ *ψαμὸς*+κοινὸ *σκέλη*.
ψαμώνω· ἀνάβω, κορώνω· ἀγνώστου ἐτύμου.

ψιλομπερντές, ὁ· φιλοδώρημα, χαρτζιλίκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψιλὸς*+*μπερντὲ* (βλ. λῆμμα).
ψιλοπελέ, τό· στραγάλι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψιλὸς*+*πελὲ* (βλ. λῆμμα), ἤτοι : μικρὸς ὄρχις· εἶναι ἄκλιτο.
ψιλορουχού, ἡ· κλωστή· ἀπὸ τὸ *ψιλὸ*+*ροῦχο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *νισεστόρελο* (βλ. λῆμμα).
ψιλοτελοριάζω· μαντάρω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψιλὸς* + *τελοριάζω* (βλ. λῆμμα).
ψιλοτελορού, ἡ· μανταρίστρα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψιλὸς*+*τελάρα* (βλ. λέξη).
ψοφοκουκούλα, ἡ· μαυσωλεῖο· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ψόφος*+*κουκούλα* (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ καλύματος ἢ καὶ τοῦ τρούλου).
* **ψυχοτραγόπουρος**, ὁ· παιδεραστής, κολομπαράς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψυχὴ*+*τραγοπουρὸς* (βλ. λῆμμα)· ὅμοιο καὶ ταυτόσημο τὸ *ψυχοπαπὰς* τοῦ ρεμπέτικου ἰδιώματος· συνώνυμα : *κολόμβος*, *μοντερνόπουρος*, *τεκνοροκαvατζής*, *τουρλολιγούρης*, *χριστόφορος* (βλ. λέξεις).
* **ψωλάραγμα**, τό· γυναικεῖον αἰδοῖον· ἀπὸ τὰ λαϊκὰ *ψωλὴ*+*ἄραγμα*<*ἀράζω*, καθισταμένης πάσης περαιτέρω ἐπεξηγήσεως ἐντελῶς περιττῆς· συνώνυμα : *καυλομαξίλαρο*, *μουτζὸ* (βλ. λήμματα).
ψωλοβρόντι, τό· μαλακία· γιατὶ ὁ μαλάκας *βροντάει* τὴν *ψωλή* του· ἐνθυμοῦ τὸ λαϊκὸ συνώνυμο *ψωλοκοπάνισμα*· οἱ κίναιδοι συνηθέστερον ἀποκαλοῦν τὴν μαλακία *ντὰπ* (βλ. λέξη).
ψωλογουδούπα, ἡ· καλαπόδι· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ψωλὴ*+*γουδί*, λόγω ὁμοιότητος.
ψωραδερφή, ἡ· λαϊκὸς κίναιδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψώρα*+*ἀδελφὴ* (βλ. λῆμμα)· τουλάχιστον 40 ἄλλα συνώνυμα χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε λογῆς ὁμοφυλόφιλους.

Ω

-ω, κατάληξη θηλυκῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων· οἱ κίναιδοι τὴν χρησιμοποιοῦν κατὰ κόρον, γιὰ νὰ προσδώσουν λαϊκὸν τόνο στὴν ὁμιλία τους.
ὠχρομπλάντα, ἡ· λευχαιμία· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ὠχρὸς*+*μπλάντι* (ἤτοι : λευκὸ αἷμα)· ἡ ἀναιμία λέγεται *μουσαντωχρομπλάντα*, κατὰ τὸ *φλουέντζα*>*μουσαντοφλουέντζα* (βλ. λήμματα).

Σημειώσεις τοῦ συγγραφέως

§ Σ' αὐτὸ τὸ βιβλίο ἔχουν καταγραφεῖ κάπου τρεῖς χιλιάδες λέξεις τῆς καλιαρντῆς, ἀπὸ τὶς ὁποῖες περίπου τὸ ἓν δέκατον ἀνήκει στὴν ντούρα λιάρντα. Οἱ συνεχιζόμενες ἔρευνες τοῦ συγγραφέως δὲν φαίνεται ὅτι θὰ ἀλλοιώσουν τὸν προαναφερθέντα ποσοτικὸν συσχετισμό.

§ Γενικῶς μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς ὅτι τὰ καλιαρντὰ ἀνεπτύχθησαν μαζὶ μὲ τὶς μεγάλες πόλεις τῆς νέας Ἑλλάδος. Ὡστόσο, ὄχι λίγες λέξεις τῆς καλιαρντῆς μᾶς δίνουν τὴν ἡλικία τους μὲ ἱκανοποιητικὴ χρονολογικὴ προσέγγιση. Τὰ λήμματα *βλακοψαλιδού*, *κρυσταλλοσινού* καὶ *ὀχτάρης* ἀποτελοῦν κατάλληλα καὶ πειστικὰ παραδείγματα.

§ Ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ παρὸν λεξικὸν ἡ ἐπιγραμματικότης τῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς εἶναι ἐκπληκτική. Πρὸς ἐπίρρωσιν ἐπαρκεῖ ἡ παραπομπὴ τοῦ ἀναγνώστη στὰ λήμματα *ἄφαντος*, *βαβέλω*, *Γκοντοκόντρα*, *καβγαδοκουτού*, *μαχμουρλόκαρο* κ.ἄ.

§ Οἱ ὁμοφυλόφιλοι συνήθως χρησιμοποιοῦν οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα θηλυκοῦ γένους, ὅπου ἀρέσκονται νὰ δίνουν ψευτολαϊκὲς (*καραπλατού*, *λούμπω*), ἢ ψευτοξενικὲς (*ροσολι-*

μαντὲ) καταλήξεις. Ἐξάλλου οἱ ξενόφερτες λέξεις τῆς καλιαρντῆς ἀποκτοῦν, μόλις πολιτογραφηθοῦν, ἑλληνικὲς καταλήξεις (π.χ. cloche>*κλοσόνι*).

§ Ὅταν κουβεντιάζουν οἱ μάγκες βασικῶς χρησιμοποιοῦν τὴν κοινὴ νεοελληνική, ὅπου οἱ λέξεις τοῦ ρεμπέτικου γλωσσικοῦ ἰδιώματος εἶναι ἐμβόλιμες. Ἀντίθετα ὁ ὁμοφυλόφιλος μπορεῖ νὰ ὁμιλεῖ μὲ ἄνεση, δίχως νὰ καταφεύγει στὴν κοινὴ νεοελληνική. Γιατὶ τὰ καλιαρντὰ εἶναι σχεδὸν μιὰ ὁλοκληρωμένη γλώσσα. Ἂν καὶ σ' αὐτὸ τὸ λεξικὸ περιελήφθησαν μόνο δύο σύνδεσμοι (*καί*, *νά*) κι ἕνα μόριο (*θά*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, οἱ κίναιδοι, μὲ μεγάλη φειδώ, δανείζονται καὶ τὰ ἄρθρα τῆς γλώσσας μας, καὶ τὸ *ὅταν*, καὶ τὸ *γιατί*, ἢ ἄλλα μικροστολίδια τῆς καθομιλουμένης.

§ Στὴν καλιαρντὴ συχνότερα ἕνα ρῆμα παράγεται ἀπὸ ἕνα ὄνομα, παρὰ ἀντιστρόφως. Στὸ ἀνὰ χεῖρας λεξικὸ τὰ ρήματα μπῆκαν μόνο στὴν ἐνεργητική, ἔστω κι ἂν εἶχαν καὶ μέση φωνή. Οἱ μετοχὲς σχεδὸν πάντα εἶναι τοῦ παρακειμένου καὶ ὑποδύονται τὰ ἐπίθετα.

§ Μεταξὺ ἄλλων στὴν καλιαρντὴ ἔχουμε ἰδιαίτερες λέξεις γιὰ ὁρισμένα ζῶα [ἀγελάδα, ἀλεπού, ἄλογο, ἀρκούδα, βάτραχος, βδέλα, γάτα, ἐλέφαντας, καρχαρίας, κατσίκα, κοριός, κουνούπι, λαγός, λιοντάρι, λύκος, μαρίδα, μέλισσα, μερμήγκι, μοσχάρι, μουνόψειρα, μπαρμπούνι, μύγα, νυχτερίδα, ξιφίας, πάπια, σκνίπα, σκόρος, σκύλος, ταῦρος, χήνα καὶ χταπόδι (ἐξ ὧν ἡ ἀλεπού, ὁ βάτραχος, ἡ μύγα καὶ ὁ σκύλος διαθέτουν πλείονα τοῦ ἑνὸς συνώνυμα)], γιὰ ἐλάχιστα φυτὰ ἢ ἄνθη, γιὰ δέκα χρώματα (πράσινο, κόκκινο, μαῦρο, μόβ, κίτρινο, μπλέ, καφετί, γαλάζιο, μπλὲ-ρουαγιάλ, λευκό), γιὰ μερικὲς εἰδικότητες ἰατρῶν (ὀδοντογιατρός, ψυχίατρος, χειρουργός, στρατιωτικὸς ἰατρός), καί, γιὰ τοὺς κοντινότερους συγγενεῖς (μητέρα, πατέρας, ἀδελφός, ξάδελφος, θεῖος, γιαγιά), ἐξαιρουμένων τῶν συζύγων καὶ τῶν παιδιῶν καὶ τῶν κουμπάρων.

§ Στὴν καλιαρντὴ συχνὰ τὰ ἐπίθετα ἔχουν μόνον θηλυκὸ γένος, ποὺ χρησιμοποιεῖται καὶ ἀντὶ ἀρσενικοῦ (βλ. *κρύφω*). Τὸ φαινόμενο γνωστὸ ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνική.

§ Οἱ ὁμοφυλόφιλοι, σὰν ὡραιοπαθεῖς ποὺ εἶναι, ἔχουν ἄφθονες λέξεις γιὰ τὴν ὀμορφιὰ ἢ τὴν ἀσχήμια τῶν ἀνθρώπων. Ἀκόμη ἔχουν λέξεις γιὰ κάθε λογῆς σακατλίκι — γιὰ κουτσούς, στραβούς, κουλοχέρηδες, κουλοπόδαρους, καμπούρηδες, κουφούς, ἀλλήθωρους.

Εἶναι ἰδιάζουσα ἡ σκληρότης τῶν κιναίδων ἔναντι τῶν γέρων, ἡ ἀναδιδομένη ἀπὸ τὶς σχετικὲς λέξεις (βλ. *σκελοσάλιαγκας*, *πουροζελές* κ.ἄ.).

§ Κάτι χαρακτηριστικό· ἡ καλιαρντή, ἐνῶ ἔχει τόσα συνώνυμα γιὰ τὰ αἰδοῖα καὶ τὴ σεξουαλικὴ πράξη, δὲν διαθέτει λέξη ποὺ νὰ σημαίνει ἡδονή. Ἡ λέξη *σόλ* δηλώνει τὴν γλύκα — γενικῶς τὴν γλύκα.

§ Πολλὰ φαγητὰ ἔχουνε στὴν καλιαρντὴ τὸ ὄνομά τους (*ἀμπελομπομπίτσες*, *σωλῆνες* κ.τ.λ.). Κι αὐτὸ δὲν εἶναι ἁπλὸς τύπος. Οἱ κίναιδοι, στὶς δικές τους ταβέρνες, ζητοῦν τὸ φαγητὸ ποὺ ἐπιθυμοῦν στὴ γλώσσα τους. Καὶ βέβαια τὸ γκαρσόνι ξαναλέει φωναχτὰ στὸν κάπελα τὴν παραγγελία. Τὸ ἀκρόαμα, ἀλλὰ καὶ θέαμα, συχνὰ εἶναι ἀλλόκοτο καὶ συναρπαστικό.

§ Ἡ καλιαρντὴ διαθέτει ἰδιαίτερες λέξεις γιὰ τὶς ἑξῆς ἀρρώστιες: σύφιλη, βλεννόρροια, φυματίωση, γρίπη, συνάχι, ἀναιμία, λευχαιμία, χολέρα καὶ λέπρα. Καὶ γιὰ τὰ μέταλλα: χρυσάφι, πλατίνα, σίδερο καὶ ἀλουμίνιο. Ἀκόμη στὴν καλιαρντὴ συναντοῦμε μόνον ὁρισμένα τοπωνύμια, ἢ ἐθνικὰ ὀνόματα. Ἔτσι ἀπὸ τὶς ξένες πρωτεύουσες ἀναφέρονται στὸ παρὸν λεξικό, μὲ ἰδιαίτερα λήμματα, τὸ Παρίσι καὶ τὸ Λονδίνο. Ἐπίσης, ἡ καλιαρντὴ διαθέτει λέξεις γιὰ ὅλες τὶς χῶρες τῆς Ἑλλάδος (Θράκη, Θεσσαλία κ.τ.λ.), γιὰ κάθε λογῆς ρωμιὸ (π.χ. κρητικὸ ἢ ρουμελιώτη), γιὰ λίγα καίρια σημεῖα τῶν Ἀθηνῶν (Ὁμόνοια, Φιλοπάππου κ.ἄ.), καὶ γιὰ τὰ σημαντικότερα τουριστικὰ κέντρα (π.χ. Ὕδρα). Συνήθως κάθε σχετικὴ ὀνομασία περικλείει κι ἕναν εὔστοχο χαρακτηρισμὸ (βλ. *Ξεροσκατοῦ*, *Τζιναβότοπος* κ.τ.λ.).

§ Εἶναι πολὺ φυσικὸ οἱ ὁμοφυλόφιλοι νὰ λαμβάνουν ψευδώνυμο. Ὥστε ἡ καλιαρντὴ διαθέτει καὶ κύρια ὀνόματα. Αὐτὰ τὰ ὀνόματα, ὅπως κάθε λέξη τῆς καλιαρντῆς, εἶναι πεποιημένα. Ἄλλα ἀπ' αὐτὰ τὰ δίνουν οἱ ἴδιοι οἱ κίναιδοι στὸν ἑαυτό τους κι ἄλλα τοὺς τὰ κολλᾶνε σὰν παρατσούκλια. Συνήθως, τὸ κάθε τέτιο ὄνομα (μονολεκτικὸ ἢ περιφραστικὸ) δημιουργεῖ συνειρμὸ μὲ τὸν κάτοχο καὶ τὶς ἰδιότητές του, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀναπολεῖ κανείς, εὐθύς, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπο. Εἶναι μάταιο τὸ νὰ συλλέξεις πολλὰ ὀνόματα συγχρόνων κιναίδων. Πάντως τὰ ὀνόματα, ποὺ ἐνδεικτικῶς ἀκολουθοῦν, εἶναι ἀληθινὰ καὶ ἀνήκουν σὲ ἀληθινὰ πρόσωπα, ποὺ ζοῦν ἢ ἀπεβίωσαν:

Τασία ἡ τζιλβελού, *Μόνικα* καὶ *Μανολία* (τοὺς ἔσφαξαν οἱ

ἐλασίτες), *Τσιρτσιρντώ*, *'Ιντοάλα*, *Τάνια ἡ καλντερίμω*, *Γεωργία ἡ κουτσή*, *Λουίζα ἡ σαρδέλα*, *'Οδύσσεια ἡ σεκερτζού*, *'Ομηρία ἡ βρώμη* (ἐπειδὴ ἐργάζεται στὸν 'Ιππόδρομο), *'Αντριάνα ἡ ψωμού*, *Μανολία ἡ κρὶ-κρὶ* (γιατὶ εἶναι κρητικός), *Χειλού*, *Φιλιώ*, *Ντίνα ἡ οὔχου* (γιατὶ κολλάει σὰν τὴν κόλλα UHU), *Ντάκα ἡ σουτιενού*, *Καημόπουτσα*, *Τσερμπινιὼ ἡ ἀδάμαστη*, *Κουμουντούρου ἡ ζωγράφα*, *Σαμουέλα ἡ Μόνα-Λίζα*, *Σουσάμω ἡ ποζού*, *Μαντούκα*, *Λυδία*, *Γαϊτάνα*, *'Αντώνα ἡ νοσοκόμα*, *Σιμονέτα* (ἀπεβίωσεν), *Πιερὲτ-πομπέ*, *Χριστίνα ἡ κλασμένη*, *'Αντουὰν ἡ μοδίστρα*, *Κουδούνω*, *Φιλημονία*, *Χαδέλενα ἡ τζασλού*, *Ντόλα ἡ σαμάρτζω*, *'Αρτίστα τοῦ βωβοῦ*, *Τσεβὴ ἡ Παρασκευοπούλου*, *Φόνισσα* (τὸ ἀληθινό του ἐπώνυμο εἶναι Παπαδιαμάντης), *Γαλανού*, *Δελενάρδενα*, *Μικρὰ Κατίνα Νέζερ*, *Πιερὲτ ἡ πολίτισσα* (πρὸς ἀντιδιαστολήν, λόγω τῆς *Πιερὲτ-πομπέ*), *Πετρόβνα ἡ σφυρηλατημένη* (εἶναι πολὺ χοντρή), *Μεξίκω ἡ καμπούρα*, *Χαριτάκενα ἡ πλακομούνα* (ἐπειδὴ εἶναι παντρεμένος), *Ζαζοὺ τὸ ρουκετόξυλο* (γιατὶ εἶναι πανύψηλος), *Ζανοὺ ἡ Κόκου*, *Κιτσού*, *Πιπίνα ἡ σούφρα*, *Γιαννούλα ἡ Βεϊζαδέ*, *Τζούλια ἡ ἀνεμοπάνα* (γιατὶ ἐργάζεται σὲ πλυντήριο ξενοδοχείου), *'Αφρόδω ἡ λογίστρια*, *Ζωζὼ ἡ κουμπότρυπα* (ἔχει πολὺ μικρὰ μάτια), *Σολωνίτσα*, *Μπελίντα*, *Λαπίτσα*, *Γεωργία ἡ ροχάλω* (εἶναι καμαριέρης σὲ ξενοδοχεῖο, ἄρα μαζεύει τὰ πτυελοδοχεῖα), *Κούλα*, *"Αντα*, *Πασουμία*, *Γωγὼ ἡ νεκραναστημένη* (ἔχει κάνει ἀπόπειρα αὐτοκτονίας), *Φλέρα*, *Παντέλω ἡ ἀκρίδα*, *'Αλμπαρέζενα*, *Γιούλικα ἡ σπειροχαίτη* (γιατὶ ἔχει καυλόσπυρα), *Κάστρω*, *Καστρινιά*, *'Αντουανέτα ἡ σφουγγάρω* (εἶναι μέγας πότης), *Σαπφὼ* (γιατὶ κατάγεται ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη), *Δωροθέα ἡ ΟΥΛΕΝ* (γιατὶ μένει στὸν Μαραθώνα), *Μάτα*, *Ψαρονία ἡ φυματικιά*, *Μιχάκα*, *Φαράχ*, *Ναπώ*, *Χουχού*, *Ναριμάν*, *Τζοάνα ἡ πινέζα*, *Κολὲτ Μανσό*, *Κολὲτ Μπεμπὲ* (ἄλλος αὐτός), *'Αλκινόη*, *Γιουφέμια* ἡ *στρίγλα*, *Μισινέζα*, *Γωγὼ ἡ τρανζίστορ*, *'Εόκα* (ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ.Α.), *Ρουντή*, *Ρόμπι*, *Τσικίτα*, *'Αγγέλα ἡ σκατοὺ* (εἶναι βοηθὸς μικροβιολόγου), *'Αντριάνα ἡ ἄστατη*, *Κανέλω ἡ καυλιάρα*, *Ζοζεφίνα Μπέκερ*, *Νιρβανοὺ ἡ ἀλογομάτα*, *Γιοβάνκα ἡ τσερκέζα*, *Κερκέφω*, *Τζὸ ἡ γιατρίνα* (ὑπῆρξε φοιτητὴς ἰατρικῆς), *Μιχάλα*, *Νικολέτα ἡ τσιμπουκλού*, *Μιράντα*, *Βεράντα*, *'Αντριάνα ἡ τσιμπλιάρα*, *Κολὲτ ἡ ἀσώματη* (εἶναι πολὺ ἀδύνατη), *Ζωζώ*, *Τεό*, *Τζό*, *Βασίλω ἡ κρητικιά*, *Νίκη*, *Πετρονία*, *Βασίλω ἡ κουλουριώτισσα* (τὸν ἐσκότωσαν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν), *Τορπίλα* (εἶναι στρουμπουλός), *Πετρόβνα*, *Ραμασὸφ ἡ ἄχαλη*, *Βιολάντω ἡ μπόμπα* (γιατὶ εἶναι χοντρός), *Μαργκό*, *Ζὰν ντ' "Αρκ* (γιατὶ ἔκαψε τὸ

σπίτι του ἀπὸ ἐρωτικὴν ἀντιζηλία), *Εὐγενία ἡ πλοιάρχου*, *Γκρέτα*, *Πατετσία*, *Πατρίκα ἡ σαλονικιά*, *Ντάλα*, *Σωφρονία ἡ μπουκάλα*, *Ζουμπουρλίκα* (ἀπεβίωσε), *Σταυριανὴ ἡ κλανιάρα*, *Τιτίκα ἡ καλόγρια*, *Τζοκόντα ἡ ἀττίκω*, *Παντέλω ἡ νύφη τοῦ Θερμαϊκοῦ*, *Μαμὰ ἡ φουρναρόξυλο* (εἶναι πανύψηλος), *Προκοπίτσα ἡ σουλτάνα* (ἀπεβίωσε), *Προκόπω ἡ ἀγέραστη* (ἀπεβίωσε), *Ζωζὼ ἡ μπουρδοφαφλατού*, *'Αλεξία ἡ γκαστρωμένη*, *Λαμπρινὴ ἡ ἀμίλητη* (τέως ὑπουργός), *Ψωψώ*, *Τουραντώ*, *'Αρχόντω*, *Βαγγελιὼ ἡ χεσμένη* (τέως ὑπουργός), *Ντοντώ*, *'Αχερουσία*, *Κωστὰνς ἡ τρόμπα* (τέως πολιτικός), *Μονοκοτυλήδονο*, *Τόνια ἡ ἀσήκωτη* (εἰρωνικά, γιατὶ εἶναι πετσὶ καὶ κόκκαλο), *Νταπαρισμένη*, *Πετρονία ἡ ψηλομύτα*, *Χαρούλα*, *Γκιγκίτσα*, *Ζιγκοάλα*, *Ντελισιόζα*, *Σουλτάνα*, *Βουγιουκλάκη*, *'Αλκινόη*, *Γεωργία ἡ τζερεμοὺ* (ἀπεβίωσε), *Κλοκλό*, *Τζίνα ἡ κουρέλω*, *Κόμισσα*, *Χτικιάρα* (εἶναι χοντρός), *Νενέ*, *Τζιτζίκα*, *Λούγκρα*, *'Αθηναία ἡ ξεροκέφαλη*, *Πετρονία ἡ ἀλόγα*, *Τζόρτζα ἡ ντιλάιλα*, *Πέρλα*, *Τάκα ἡ πλακοσουξετζοὺ* (σχετίζεται μὲ ἑταιρία δίσκων), *Γαρέζενα*, *Παναγιώτα ἡ τὰμ-τάμ*, *Κουέσκα*, *'Οθονία*, *Μίκενα*, *Ζερμέν*, *Μπριζὶτ ἡ Νίκολσον*, *Σίτσα*, *Μίρκα ἡ γουδιώτισσα* (γιατὶ κάθεται στὸ Γουδί) κ.ἄ.

§ Οἱ κίναιδοι ἀσχολοῦνται κατὰ κόρον μὲ τὸ κουτσομπολιό. Καὶ καβγαδίζουν μεταξύ των σὰν γυναῖκες. Σπάνια ἔρχονται στὰ χέρια. Συνήθως ἐκτρέπονται σὲ ὕβρεις ἢ κατάρες. Καὶ συνήθως (γιὰ νὰ τοὺς ἀντιλαμβάνονται οἱ παριστάμενοι) αὐτὲς οἱ κατάρες καὶ οἱ βρισιὲς ἐκφέρονται στὴν κοινὴ νεοελληνική. 'Ο ἀναγνώστης μπορεῖ νὰ θεωρήσει τυπικὲς (ἂν ὄχι τυποποιημένες) τὶς κατάρες καὶ τὶς ὑβριστικὲς ἐκφράσεις ἢ προσφωνήσεις, ποὺ ἕπονται :

* *Νὰ ἀβέλεις πιασμαντὸ σὲ σερμελιὰ καὶ μουτζὸ νὰ γίνεται !*
* *Ποὺ νὰ ἀβέλεις τὴν πούλη σου σὲ γύψο καὶ νὰ βουλώσεις !*
* *Νὰ σταυρώσεις τεκνὸ καὶ νἆναι ρούνα !*
* *Νὰ πάρεις πακέτο καὶ νὰ σοῦ βγεῖ μπάμια !*
* *Νὰ ἐρωτευτεῖς τεκνὸ καὶ νὰ τὴν ἀβέλει φιστίκι !*
* *'Απ' τὸ μπαρὸ νὰ σουρομαδήσεις καὶ νὰ γίνεις βοῦρλο !*
* *Ποὺ νὰ σὲ ξεπουπουλιάσει τὸ τεκνὸ στὸ ντούπ !*
* *Μωρή, ἀντισυνταγματικιά (...) !*
* *Μωρή, ξεκωλιάρα πριγκίπισσα (...) !*
* *Ποὺ νὰ σὲ ἰδῶ πρωταγωνίστρια στοῦ Συγγροῦ !*
* *Ποὺ νὰ ἀβέλει, μὲ σίκ, τὸ πούλμαν τῆς χαρᾶς καὶ νὰ σὲ τζάσει στὸ ρουνάδικο γιὰ ρεβί, ξεκωλιάρα !*
* *Ποὺ νὰ ρετάρει ἡ πούλη σου καὶ νὰ μὴν κλείνει μὲ τίποτα !*
* *Ποὺ νὰ σοῦ γίνει ἡ ψωλὴ ἀπὸ πάγο καὶ νὰ μὴν τολμᾶς νὰ γα-*

μήσεις γιὰ νὰ μὴ λιώσει !

- *Ποὺ νὰ σὲ δῶ στὸ Γκάζι καὶ νὰ κάνεις τσιμπούκι σὲ σκύλους !*
- *Ποὺ νὰ σὲ ρημάξει τὸ τεκνὸ στὸ ξύλο καὶ νὰ κοιμᾶσαι σὲ καρότσι !*
- *Ποὺ νὰ σὲ τζάσει τὸ κρέας ἀπὸ πάνω σου, μωρή, καὶ νὰ μείνεις κόκκαλο καὶ νὰ κροταλᾶς τὸν κατήφορο σὰν φίδι !*
- *Ποὺ νὰ δῶ τὴ φάτσα σου στὴ σειρὰ τῶν δωρητῶν στὴ «Σωτηρία» !*
- *Ποὺ νὰ ψαρέψεις τὴ νύχτα τεκνὸ καὶ νὰ σοῦ βγεῖ κατελάνος !*
- *Ποὺ νἄρθει νὰ σοῦ κάνει βίζιτα τὸ τεκνὸ καὶ νὰ σοῦ κουβαλήσει καὶ τὸ φορτηγό !*
- *Νὰ τζάσει τὸ παγκρό σου καὶ νὰ γίνεις πιὸ λαμπρὴ ἀπ' τὴ φεγγάρα !*
- *Ποὺ νὰ σαφρακιάσεις καὶ νὰ σοῦ τζάσουν τὰ ντίλια καὶ νὰ καταντήσεις σὰν πουρὴ χελώνα !*
- *Ποὺ νὰ σὲ θάψουνε καὶ νὰ μὴ λιώνει ὁ κῶλος σου, κουφάλα, ἀπ' τὸ κακὸ ποὺ μοὔκανες !*
- *Ποὺ νὰ σοῦ κρεμαστοῦν τὰ καριόλια σὰν τσαμπιὰ σταφύλια !*
- *Ποὺ νὰ ζητᾶς ψωλὴ καὶ νὰ μὴ βρίσκεις οὔτε δάχτυλο !*
- *Ποὺ νὰ βρουκολακιάσεις καὶ νὰ ρουφᾶς, ἀντὶ γιὰ αἷμα, φλόκια !*
- *Ποὺ νὰ τραβήξεις ταραχὴ ἀπ' τὸ τεκνό σου, ποὺ ἡ ταραχὴ τοῦ Πεπὲ νἄναι χάδι !*
- *Ποὺ νὰ σὲ ἰδῶ δούλα στὸ μπορντέλο τῆς Μπρίλης !*
- *Ποὺ νὰ σὲ δῶ, μωρή, ντεζιασμένη γιὰ τεκνὸ καὶ νὰ μὴ βρίσκεις, καὶ νὰ πιπιλᾶς καπότες !*
- *Καὶ τὰ σκουλήκια, μωρή, ποὺ θὰ σὲ φάνε, κι αὐτὰ μὲ φιόγκο θἄναι καὶ θὰ κουνιόνται !*
- *'Απ' τὸ ντούπ, ποὺ θὰ σοῦ ἀβέλουν στὴ ρούνα, νὰ γίνεις ἄλλη τόση !*

§ Οἱ κίναιδοι ἔχουν καὶ παροιμίες ἢ παροιμιώδεις ἐκφράσεις. Ὅταν ἡ κουβέντα διεξάγεται στὴν καλιαρντὴ τότε καὶ ἡ παροιμία στὴν ἴδια γλώσσα λέγεται (παράδειγμα: *τζάκατα δικέλεις ντούμα χορχόρα ἀβέλεις τ' ἄχατα*, ἤτοι: ὅπου βλέπεις καπνὸ περίμενε καὶ φωτιά). Κι ὅταν ἡ συζήτηση γίνεται στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ τότε καὶ ἡ παροιμία, ἢ τὸ ρητό, ἐξακοντίζεται νεοελληνιστὶ (παράδειγμα: *ὁ κῶλος εἶναι τὸ μουνὶ τοῦ μέλλοντος*).

§ Ἡ καλιαρντὴ προφανῶς εἶναι γλώσσα κατάλληλη καὶ γιὰ τὴν ποίηση. Οἱ ὁμοφυλόφιλοι σκαρώνουν διάφορα στιχουργήματα, ποὺ τὰ τραγουδοῦν στὶς ταβέρνες τους, ἐπάνω στὸν σκοπὸ τραγουδιῶν τῆς μόδας. Μάλιστα, ὅσα ταιριάζουν, σηκώνονται καὶ τὰ χορεύουν *ρομανὸ-κιλιμπέ*, κρατώντας στὰ χέρια τζίλια ἢ ποτηράκια, ποὺ δίνουν γλυκύτατον ἦχο. Ἰδοὺ ἕξι παραδείγματα τέτιων στιχουργημάτων:

* *Βρέ, πῶς μπατιρήσαμε*
πῶς σαρανταρίσαμε·
ἡ Ζορζὲτ καὶ ἡ 'Αντώνα,
ἡ Ζηνοβία ἡ πατρόνα,
ἡ Ζωζή, ἡ Τζὸ ἡ μπρίο,
συριανὰ κουλὰ κι οἱ δύο,
κι ἡ Βασίλω, βρὲ μαράζι,
σὰν τὴ βάζει δὲν τὴ βγάζει.

* *Ἂν εἶν' ἡ πούλη σου στενὴ κι ἡ σερμελιὰ μεγάλη*
πάρε σαπούνι συριανὸ καὶ βάλτης στὸ κεφάλι (κ.τ.λ.).

* *Βιολετέρα, Βιολετέρα,*
πῆρε ἡ πούλη σου ἀέρα·
Βιολετέρα, Βιολετέρα,
τὸ μουτζὸ εἶναι χολέρα,
Βιολετέρα μου γλυκιά.

* *Βαλέντσια, ἦρθε τώρα νέα μόδα καὶ καινούργια μηχανή·*
Βαλέντσια, μία-εἴκοσι ὁ κῶλος καὶ πενῆντα τὸ μουνί.

* *Μι' ἀδερφὴ πάντα ἐλπίζει,*
μὲς στὰ τζουρὰ ὅταν γυρίζει,
νὰ ντὶκ καμία σερμελιὰ
ντεσαποτὲ μὲ μποὺτ μπαλὰ (κ.τ.λ.).

* *Πω-πω-πὼ εὐκαιρία*
ψηφίστε Μανολία·
νἄχει ὁ δρόμος δυὸ τζουρὰ
ἀντὶ γιὰ ὑπουργεῖα,
γιὰ νὰ πηγαίνουν οἱ ἀδερφὲς
νὰ δικέλουν σερμελιὲς
καὶ ν' ἀβέλουν τὶς μπαρές.

§ Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν οἱ λέξεις οἱ χρησιμοποιούμενες ὡς μονογενῆ ἐπίθετα (βλ. *μπαλόμπα*). Ὅσο γιὰ τὰ γλωσσικὰ πάθη, ποὺ κάνουν ἀγνώριστες καὶ τὶς πιὸ γνωστὲς λέξεις (π.χ. *τί κάνς;*), στοὺς εἰδικευμένους φιλόλογους ἐναπόκειται κάθε φροντίδα γιὰ τὴν ἐντόπιση καὶ τὴν τεχνικὴ περιγραφὴ αὐτῶν ἀκριβῶς τῶν γλωσσικῶν παθῶν, πού, ἄλλωστε, ἀπὸ πλευρᾶς αἰτιολογήσεως εἶναι προσπελάσιμα.

§ Ὅσο κι ἂν φαίνεται παράξενο· θανάσιμο μίσος χωρίζει τοὺς κίναιδους ἀπὸ τοὺς κολομπαράδες. Τοῦτο διαφαίνεται σὲ ὁρισμένες λέξεις τῆς καλιαρντῆς, ἀναφερόμενες στοὺς δεύτερους. Εἶναι δὲ γνωστὸ ὅτι ποτὲ δὲν συνέρχονται οἱ κίναιδοι μὲ τοὺς παιδεραστές. Τέλος, οἱ κίναιδοι ἀποφεύγουν ἐπι-

μελῶς τὴν χρήση τῆς λέξεως *πούστης*, καὶ τῶν παραγώγων της. Ὁ κανὼν ἔχει μιὰν ἐξαίρεση (βλ. *πουστόμαγκας*).

§ Τὸ περιβόητο γαϊτανάκι ἔκανε τὴν ἐμφάνισή του, κάθε χρόνο, τὶς Κυριακὲς τῆς Ἀποκριᾶς καὶ τὴν Καθαρὴ Δευτέρα, στὰ *κούλουμα*, ποὺ οἱ παλιοὶ ἀθηναῖοι γιορτάζανε στὶς Κολόνες. Ἐκεῖ μαζεύονταν οἱ μασκαράδες, καὶ τὰ *ρόπαλα*, καὶ οἱ ξυλοποδαράδες, καὶ τὸ καροθέατρο τοῦ Θεοδοσίου, κι ὁ Μπαλαφάρας, καὶ τὸ *γαϊδουράκι*. Αὐτὰ συνέβαιναν ὡς τὰ χρόνια τοῦ μεσοπολέμου. Σ' ὅλη τὴν Ἀθήνα ὑπῆρχε ἕνα γαϊτανάκι. Τὸ συγκροτοῦσαν ὁμοφυλόφιλοι καὶ τὸ συνόδευε μία ὑποτυπώδης ὀρχήστρα — κλαρίνο, τρόμπα, νταούλι. Ἕνας κουβάλαγε τὸ κοντάρι καὶ τὄστηνε, ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ χορέψουν. Ὁ κονταροφόρος ἤτανε ντυμένος παλιάτσος. Οἱ χορευτὲς δὲν ξεπερνοῦσαν τοὺς εἴκοσι· οἱ μισοὶ ντυμένοι μὲ ἀντρικὲς σπανιόλικες φορεσιὲς (μάλιες κ.τ.λ.) κι οἱ ἄλλοι μισοὶ ντυμένοι σὰν σαντέζες τοῦ καμπαρέ, παρίσταναν τὰ ζευγάρια. Τὰ κοστούμια ἤτανε νοικιασμένα.

Τὸ γαϊτανάκι δὲν ἔμενε κολλημένο στὶς Κολόνες. Ξεκινώντας ἀπ' αὐτοῦ ἔπαιρνε σβάρνα τὶς γειτονιὲς καὶ ὅλο τὸ συγκρότημα, μαζὶ μὲ τὴ *μαρίδα* ποὺ ἀκολουθοῦσε, ἔστηνε τὸ κοντάρι του σὲ κάθε σταυροδρόμι ἢ ἀλάνα. Τότε ὁ καθένας χορευτὴς ἔπιανε μὲ τὰ δυό του χέρια μιὰν ἀπὸ τὶς πολύχρωμες κορδέλες, ποὺ ἦταν κρεμασμένες ἀπὸ τὴν κορφὴ τοῦ κονταριοῦ, κι ἄρχιζε τὸν χορό, ἕως ὅτου ὅλες οἱ κορδέλες τυλιχτοῦν περίτεχνα γύρω στὸ κοντάρι. Καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο γινότανε τὸ ξετύλιγμα. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα οἱ μουσικοὶ ἔπαιζαν ἀλέγρα κομάτια (συνήθως, πόλκα στὸ τύλιγμα καὶ μαζοῦρκα στὸ ξετύλιγμα), ἐνῶ διάφοροι παλιάτσοι μαζεύανε κέρματα σὲ τενεκάκια, ποὺ τὰ βροντοῦσαν μὲ θεαματικὲς θεατρινίστικες κινήσεις. Ὁ κοσμάκης τὸ ἀγαποῦσε τὸ γαϊτανάκι. Ὅλοι ἔδιναν πενηνταράκια καὶ φραγκοδίφραγκα. Τὰ λεφτὰ πέφτανε βροχὴ ἀπὸ τὰ παράθυρα, κι ἂς ἤτανε οἱ καιροὶ χαλεποί. Ἀκούγονταν καὶ πολλὰ ἔξυπνα πειράγματα. Συχνὰ δὲ οἱ χορευτὲς ἔπιαναν τὸ τραγούδι (ντέφια δὲν κρατοῦσαν) κι ἔλεγαν τὸν καλαματιανό:

Τρεῖς ἀδερφάδες εἴμασταν, τρεῖς μοσχοθυγατέρες·
τὴ μιὰ τὴν πῆρε ὁ θεός, τὴν ἄλλην ὁ Θανάσης,
τὴν τρίτη τὴν καλύτερη τὴ μάζεψε ἡ κλούβα.

Ὥσπου νὰ βραδιάσει, τὸ γαϊτανάκι ἔφερνε βόλτα τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν Πλάκα καὶ τοῦ Ψειρῆ, καὶ συχνὰ κατέβαινε στὸν Πειραιᾶ, γιὰ νὰ καταλήξει, ἀργὰ τὴ νύχτα, σὲ κάποια ταβέρνα, ὅπου οἱ χορευτὲς καὶ οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ παλιάτσοι

μοιραζότανε τὰ κέρδη. Ἤ, ἔπαιρναν τὸ συμφωνημένο μεροκάματο, ὅταν κάποιος ψωροεπιχειρηματίας εἶχεν ἀναλάβει τὸ γαϊτανάκι.

Αὐτὰ συνέβαιναν μὲ τὸ γαϊτανάκι, ποὺ ἤτανε ἡ μόνη ἀνοιχτὴ δημόσια ἐκδήλωση τῶν ὁμοφυλοφίλων, καί, ποὺ, ἐνίοτε, τὸ ἀπαγόρευε ἡ ἀστυνομία. Τὸ γαϊτανάκι παρουσιάζονταν μόνον στὴν πρωτεύουσα, κάποτε - κάποτε καὶ στὴν Θεσσαλονίκη.

§ Τὰ συνώνυμα εἶναι ἕνας παράγων καὶ μία δύναμη τῆς καλιαρντῆς. Ἐν συνεχείᾳ παρουσιάζεται ἕνας στατιστικὸς πίνακας συνωνύμων (κατηρτίσθη μὲ ἀρκετὸν κόπο), ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ ἀντλήσει τὰ συμπεράσματά του. Πάντως, ἡ ἔννοια τοῦ κιναίδου (γενικῶς) ἔρχεται στὴν κορυφὴ τοῦ πίνακος μὲ κάπου 45 συνώνυμα.

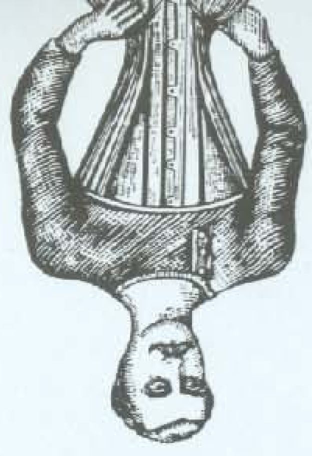
* Τὰ καλιαρντὰ (ὡς γλῶσσα) διαθέτουν περισσότερα ἀπὸ δέκα συνώνυμα, ἐνῶ γιὰ τὸ σπέρμα καὶ τὸ ρῆμα φεύγω (ἢ ξεφεύγω) ὑπάρχουν ἀνὰ ὀκτὼ συνώνυμα.
* Ἑπτὰ συνώνυμα ἔχουν οἱ λέξεις: ἁμαξοστοιχία (τρένο), κουτσομπολεύω, παιδεραστής.
* Ἀπὸ ἕξι συνώνυμα ἔχουν οἱ λέξεις: ἀφοδεύω, ἀφροδίσια νοσήματα (γενικῶς), βάζω χέρι, βυζί, δάκρυα, ἐκσπερματώνω, λεσβία, πλοῖο (γενικῶς).
* Ἀπὸ πέντε συνώνυμα ἔχουν οἱ λέξεις: αἰδοιολειχία, ἔμμηνα (ἢ ἔχω ἔμμηνα), ζάπλουτος, καφές, καυλώνω, μαῦρος, μικρὸ πέος, πεθαίνω, πόρνη, στρατιώτης (γενικῶς), ὑδρόγειος, φέρετρο, φιλῶ, χάδι (ἐρωτικό), χρῆμα, ψέμα.
* Μὲ τέσσερα συνώνυμα εἶναι προικισμένες οἱ λέξεις: ἀποκρουστικός, ξερνῶ, διευθυντής, ἐπισκεπτήριο (κάρτ - ντὲ βιζίτ), κλαίω, κλύσμα, κοιμᾶμαι, κομπολόι, κρεβάτι, μαλακία, ὁμιλῶ (ἢ λέω), ὄρχεις, οἶκος ἀνοχῆς, πεθαίνω, πέρδομαι, ραδιόφωνο, σκύλος, συνάχι, συνουσία, τρυφερὸς ἐραστής, τραγωδία, φῶς, χασίσι.
* Τρία συνώνυμα διαθέτουν οἱ λέξεις: ἀδελφός, ἀδιαφορῶ γιὰ σένα, αἰδοῖον (γυναικεῖον), ἄμφια (ἢ ράσα), ἀναπτήρας, ἅρμα μάχης (ἢ τεθωρακισμένο), ἀστυνομικὴ κλήση, βλέπω, βρωμιά, δαγκώνω, δίσκος μουσικῆς, ἔνεση μὲ ναρκωτικά, ἔπαυλη, ἐπεξηγῶ, ἐργένης, ζαχαροπλαστεῖο, θάλασσα, καλόγερος, κάνω ἁγιασμό, κάνω ἔνεση ναρκωτικοῦ, καπνίζω, καταπίνω τὸν καπνό, κεράσι, κινηματογράφος, κλείνω, κόκκαλο, κομουνιστής, κρητικός, μύξα, μπαγλαμάς, ὄγκος ποὺ δημιουργεῖ τὸ ἀντρικὸν μόριον κάτω ἀπὸ τὸ πανταλόνι, ὀδοντοστοιχία, πιέζω, πληρώνω, πόδι, πορδή, πρωθυπουργός,

πρωκτός, ραπτομηχανή, σιωπή, σπίρτα, συνουσιάζομαι μὲ κίναιδο ποὺ ἐνόμιζα ἐπιβήτορα, στρατιώτης (εἰδικῶς), ὕπαιθρος, φαρμακώνω, φυλακή, φωτογραφία, φωτιά, χασικλής, χαφιές.

* Τέλος, ἀνὰ δύο συνώνυμα ἔχουν οἱ λέξεις ἢ περιφράσεις: ἄγαλμα, ἀγαπητός, ἁγιασμός, ἀγοραστής, ἀγοράζω, ἀδελφὸς (συγγενής), ἀδιάβροχο, αἷμα, αἵματα διακορεύσεως, ἀκκίζομαι, ἀκούω, Ἀκρόπολη, ἀλεπού, ἀλεύρι, ἄλλος, ἀνεμιστήρας, ἀπόδειξη ἐνοικίου, ἀργιλές, ἀρραβωνιάζομαι, ἀρτοποιεῖον, ἀρτοποιός, ἀστυνομία ἀμέσου δράσεως, ἀφτί, βαρέλι, βάτραχος, βαφτίσια, βαφτίζω, βενζίνη, βιτριόλι, βραχιόλια, βροχή, βρώμα, γέννα, γεννῶ, γιαγιά, γλείψιμο, γλύκισμα, γλώσσα, γρατσουνῶ, γράφω, γρήγορα, δαγκαματιά, δένω, δεσπότης, διαζύγιο, δικαστής, δικάζομαι, δικτατορία, δίψα, διψῶ, δηλητηριάζω, δροσίζομαι (ἀπὸ ἀνεμιστήρα), δῶρο, ἐκκλησία, ἐλέφας, ἔνδυμα, ἔνεση, ἐξήγηση, ἐξωτερικὸ (ἀλλοδαπή), ἐπαρχιώτης, ἔπιπλο, ἐπιστολὴ (γενικῶς), ἐπιστολὴ ἐξωτερικοῦ, ἐπιστολὴ ἐσωτερικοῦ, ἔχω βρώμικο πέος, ζάχαρη, ζαχαροπλάστης, ζάρια, ζωντανός, ἥλιος, Ἤπειρος, ἡμεδαπή, θάβω, θέατρο σκιῶν, θεός, Ἰησοῦς, ἰταλός, ἰσοφαρίζω, καθρέφτης, καλοκαίρι, κάνω κλύσμα, καύλα, καφενεῖο, κέντημα, κερί, κεφάλι, κλείνω, κλύσμα, κοροϊδεύω, κουρτίνα, κουφός, κρύβω, λογαριασμὸς ἠλεκτρικοῦ, λαϊκὴ τραγουδίστρια, Λονδίνο, λαουτζίκος, λέπρα, μακρινός, μαντίλι, μαξιλάρι, ματογιάλια, μεγάλος, μέλι, μέλλον, μέντιουμ, μεσημέρι, μήνυση, μνηστήρ, μοτοσικλέτα, μπαλκόνι, μπαμπόγρια, μπαρμπούτι, μπαχαρικά, μπίρα, μπλόκο, μπόχα, μύγα, μύτη, ναύτης, νερό, νύχι, νυχιά, ντολμαδάκια, ντομάτα, ξίδι, ξύλο (ὡς ὑλικό), ὀδοντογλυφίδα, ὁδοστρωτήρας, ὁμιλία, οὐρητήρια, οὐρῶ, ὄχι, παιδάκι, παπάς, παράθυρο, περιττώματα, περούκα, πετσέτα, πιλότος (ἀεροπλάνου), πιτζάμες, πλένομαι, πληρώνω, ποδήλατο, πόρτα, ποτήρι, προδίδω, προσεύχομαι, πρόστιμο, προφυλακτικό, πυρετός, ραφεῖο, ρεμπέτικα τραγούδια, ρολόι, ρουμελιώτης, ρούσικη σαλάτα, ροχαλητό, ροῦχο, σάλιο, σαπούνι, σεισμός, σεξουαλικὲς κινήσεις, σημειωματάριο, σήμερα, σιωπή, σπίρτο, Στάδιο, σταυρός, στηθόδεσμος, σχολεῖο, ταξιδεύω μὲ πλοῖο, τεμπέλης, τηλεγράφημα, τηλεφωνῶ, τηλεόραση, τί ὥρα ἔχεις(;), τραγωδία, ὑπουργός, φαίνεται τὸ πέος μου, φίδι (χωριστὰ ὀνόματα ἔχει ἡ νεροφίδα καὶ ὁ βόας), φιλάργυρος, φορῶ ματογιάλια, φυλακισμένος, χαϊδεύω, χαμάμ, Χάρος, χρυσάφι, χτενίζομαι, χωροφύλαξ, ψυχή, ψωμί, ὡραῖος.

§ Στὴν καλιαρντὴ δὲν βρίσκουμε λέξη ποὺ νὰ σημαίνει ἀντρικὸ βυζί, ἐνῶ τὸ γυναικεῖο βυζὶ διαθέτει ἔξι (ὅλα εἰρωνικά) συνώνυμα. Οἱ ὁμοφυλόφιλοι ἔχουνε στὴ γλώσσα τους λέξεις γιὰ ὅλες τὶς ἐποχὲς τοῦ ἔτους — εἰδικῶς γιὰ τὸ καλοκαίρι δύο συνώνυμα. Πάμπολλες λέξεις τῆς καλιαρντῆς γιὰ τὰ σεξουαλικὰ ὄργανα, τὸν θάνατο, τὴν ἐκκλησία. Ὁρισμένες προθέσεις (*νάκα*, *ντόπα* κ.ἄ.). Ὁ θεός, ὁ Ἰησοῦς κι ὁ Χάρος τονίζουν τὴν παρουσία τους μὲ δύο συνώνυμα ἕκαστος.

§ Γιὰ κάποια συγκεκριμένα συνώνυμα (*ντάπ* κ.τ.λ.) δὲν ἐχρησιμοποιήθη ὁ δημοφιλής, ὅσο καὶ ἀνόητος, ὅρος ἀβνανισμός. Γιατὶ ὁ Ἀβνὰν κάθε ἄλλο παρὰ μαλακιζότανε.

στόν Γιώργο Σαββίδη,
πού ὅταν ὅλοι ἐλούφαζαν
αὐτός μέ ὑποστήριζε σθεναρῶς.

πούστης νταής γίνεται·
πούστης μέ φιλότιμο δέ γίνεται.
(μάγκικη παροιμία)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ.

Κάθε βιβλίο ἔχει τήν ἱστορία του. Θά σᾶς ἀφηγηθῶ, ξεράξερά, τήν φανερή καί κρυφή ἱστορία τῶν *Καλιαρντῶν*. Θά προσπαθήσω νάμαι ψύχραιμος καί εἰλικρινής.

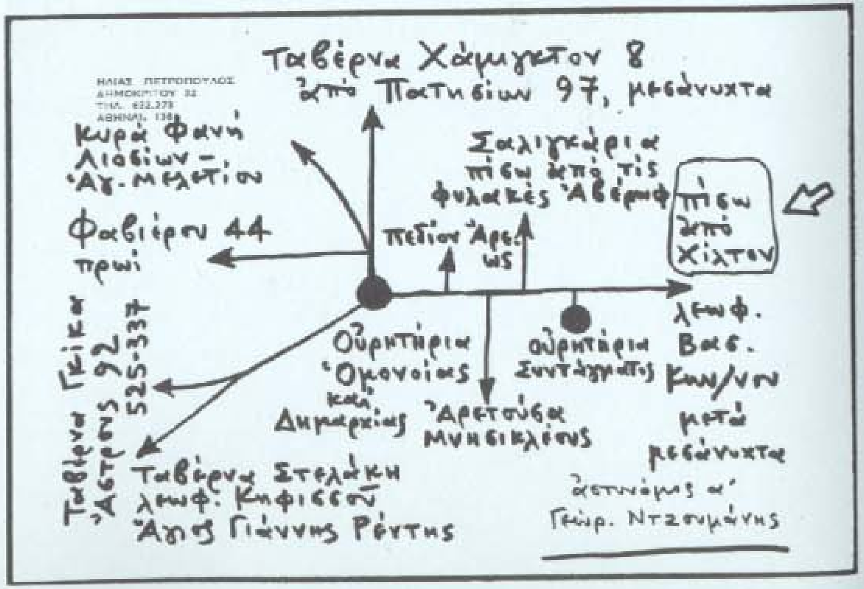
Πρωτόμαθα τήν ὕπαρξη τῆς κρυφῆς γλώσας τῶν ὁμοφυλοφίλων ὅταν ἤμουνα γυμνασιόπαιδο. Δηλαδή, ἔμαθα πεντέξι λέξεις (*κουραβέλτα / ἀβέλω / πούλη* κτλ.) καί θυμάμαι, πολύ καλά, πώς οἱ συμαθητές μου ἀποκαλοῦσαν αὐτή τή γλώσα *λουμπινίστικα*. Τόν Ὀκτώβριο τοῦ '44 ἐσκότωσαν τόν πατέρα μου. Ἤμουν ἀναγκασμένος, ἐγκαταλείποντας τό σχολείο, νά δουλέψω. Ἔπιασα δουλιά σάν ἐργάτης ὁδοποιΐας. Τή μέρα πού ἐγύρισε στήν Ἀθήνα ὁ Νίκος Ζαχαριάδης, κοσκίνιζα *ρύζι* στή δημοσιά Θεσσαλονίκης-Σερῶν, ἐκεῖ κάπου στά ὑψώματα τοῦ Λαχανά. Τότε, ξανάκουσα ἀπό τούς ἐργάτες τίς *λουμπινίστικες* λέξεις πού ἤξερα, καθώς καί μερικές ἄλλες. Τήν πρωτοχρονιά τοῦ '46 διορίστηκα φύλακας στό μεγάλο πάρκο τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου ἐδούλεψα ὥς τόν Σεπτέμβριο τοῦ '49, πηγαίνοντας παράλληλα σέ νυχτερινό γυμνάσιο. Τόν Σεπτέμβριο τοῦ '49 πῆρα μετάθεση γιά τήν Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης, ἀλλά λίγες μέρες ἀργότερα μέ ἀπόλυσαν ὡς κομουνιστή.

Σήμερα, καταλαβαίνω πεντακάθαρα ὅτι αὐτό τό μεγάλο πάρκο τῆς Θεσσαλονίκης (καί τά πέριξ του) ὑπῆρξε γιά μένα ἕνα Μεγάλο Πανεπιστήμιο. Ἐκεῖ, ἔκανα παρέα μέ σαλταδόρους, ἀϊμπατζήδες, πουτάνες, χασίκλες, νταβατζήδες, πούστηδες, κλεφτρόνια καί παπατζήδες. Ἐκεῖ, πρωτάκουσα τή γλυκιά μυρωδιά τοῦ χασισιοῦ – δυστυχῶς, ποτέ μου δέν ἐφούμαρα χασίσι. Ἐκεῖ, ἔμαθα καλά τά ρεμπέτικα τραγούδια, ἄν καί ἡ σπουδή τους εἶχε ἀρχίσει μές στό σπίτι μας. Ἐκεῖ, ἄρχισα νά ἀποτυπώνω τήν *καλιαρντή*. Εἶχα γιά δάσκαλο ἕναν εὐγενέστατο ὁμοφυλόφιλο, τόν Μένη (ἤ, *Ζουμπουρλίκα*), τέως καί μετέπειτα ἀρχιμανδρίτη, νῦν συχωρεμένο. Ἄν θυμάμαι καλά, θά εἶχα ἀποστηθίσει καμιά πενηνταριά λέξεις. Αὐτό ἦταν ὅλο. Ἐπί εἴκοσι χρόνια δέν ξανάπιασα στό στόμα μου τά *λουμπινίστικα*. Δέν λογα-

 ριάζω τήν ἐποχή τῆς θητείας μου, γιατί δέν ἀπεκόμισα τί-
ποτα ἀπό τήν φανταρία.

Ξαφνικά, τό καλοκαίρι τοῦ '68, πέφτω μέ τά μούτρα στήν καταγραφή τῶν *καλιαρντῶν*. Δούλεψα, σάν τρελός, ὥς τίς 7-6-1969, ὁπότε συνελήφθην γιά τά *Ρεμπέτικα τραγούδια*. Τήν ἡμέρα τῆς συλλήψεώς μου εἶναι ἤδη ἕτοιμα: ὁ πρόλογος τῶν *Καλιαρντῶν*, κάπου τρεῖς χιλιάδες *λήμματα* τοῦ λεξικοῦ, καί σχεδόν ὅλες οἱ τελικές παρατηρήσεις. Ἀλλά, ὀφείλω νά τονίσω ὅτι, τό '69, τά περίπου ἕτοιμα *Καλιαρντά* δέν εἶναι παρά ἕνα ἑρμηνευτικό λεξικό. Μές στήν φυλακή ἀποφάσισα νά ἐργαστῶ καί ἐπί τῆς ἐτυμολογίας τῶν λέξεων πού εἶχα μαζέψει. Αὐτή ἡ δουλειά ἔγινε, τό '70, στήν φυλακή τῆς Κασάνδρας. Τότε ἔκανα καί τίς σχετικές ταξινομήσεις / συγκρίσεις τῶν συνωνύμων. Τά συνώνυμα μοῦ κόστισαν τρεῖς μῆνες ἐργασίας.

Γιά τήν περισυλλογή τῶν τριῶν χιλιάδων λέξεων χρειάστηκε νά δουλέψω κάπου ἕνα χρόνο. Πρῶτα-πρῶτα, ἐντόπισα τά στέκια ὅπου συχνάζουν οἱ ἀδερφές. Κάθε νύχτα, ἱεροκρυφίως, ἔκανα μιά μικρή ἐκστρατεία. Ἄλλοτε βρισκόμουνα σέ κάποιο ταβερνάκι πλάι στά σφαγεία τῆς Κηφισιᾶς, ἄλλοτε στό διαβόητο *ΣΟΥ–ΜΟΥ* τῆς Ἱερᾶς Ὁδοῦ (πρίν τή γέφυρα τοῦ Αἰγάλεω), ἄλλοτε στήν *Μπόνα Λέγκω* τῆς Καλλίπολης Πειραιῶς (στό τέρμα τῶν λεωφορείων). Ὅταν πιά ἔψαυσα τά ὅρια τῆς ἔρευνάς μου, βάζοντας στήν τσέπη μου τό παρακάτω σημείωμα / διάγραμα,

ἐπισκέφτηκα στήν Γενική Ἀσφάλεια τόν διοικητή τοῦ Τμήματος Ἠθῶν. Τότε διοικητής τοῦ Τμήματος Ἠθῶν ἦτο ὁ ἀστυνόμος Γεώργιος Ντζουμάνης. Εἶχε πιά ξεσπάσει τό σκάνδαλο μέ τά *Ρεμπέτικα τραγούδια*. Ὡστόσο, ὁ ἀστυνόμος Ντζουμάνης ὑπῆρξε μαζί μου ἐξαιρετικῶς εὐγενής, ἀλλά καί ἐξαιρετικῶς φειδωλός. Τοῦ ἐζήτησα νά βοηθήσει τήν ἐργασία μου. Ὁ ἄξων τῶν ἀπαντήσεών του ἦτο: *δέν ὑπάρχουν ὁμοφυλόφιλοι στήν Ἑλλάδα > κάτι λίγοι κίναιδοι, πού γύριζαν στούς δρόμους, ἔχουν νοικοκυρευτεῖ καί δουλεύουν ὥς ὑπηρέτες πορνῶν > καλά θά κάνετε, κύριε Πετρόπουλε, νά μή γράφετε τέτια βιβλία, διότι φέρνετε εἰς δύσκολον θέσιν τήν ἐθνικήν κυβέρνησιν.*
Ἄς μή τό ξεχνάμε· εἴμαστε στά 1968.
Κατάλαβα ὅτι ἀπό τήν ἀστυνομία δέν θά βγάλω τίποτα. Εὐχαρίστησα τόν ἀστυνόμο Ντζουμάνη καί γύρισα νά φύγω, ἀκολουθούμενος ἀπό κάποιον ἀρχιφύλακα πού, κατά τήν διάρκεια τῆς συνομιλίας, στεκότανε δίπλα μου. Στόν προθάλαμο τοῦ ἀστυνόμου, αὐτός ὁ ἀρχιφύλακας μέ σταμάτησε καί μοῦ ἔδοσε κάμποσες σπουδαίες πληροφορίες γύρο ἀπό τά στέκια τῶν κιναίδων.

Σιγά-σιγά, μέ πείσμα, μέ ἀλεπουδιές, μέ καραγκιοζιλίκια, μέ λύσα, χώθηκα στήν κατάκλειστη κάστα τῶν πούστηδων. Εἶναι σχεδόν ἀδύνατον νά μπεῖς μέσα σ' αὐτή τή φάρα. Μόνον ἡ κάστα τῶν πρεζάκηδων εἶναι πιό κλειστή ἀπό τήν κάστα τῶν πούστηδων. Γιαυτό, ἐδημοσίευσα μέ μεγάλη περηφάνια, στά *Ρεμπέτικα τραγούδια*, δυό-τρία *μουρμούρικα* πού κατάφερα νά ἀποσπάσω ἀπό τούς πρεζάκηδες. Ὁ ἀδαής δέν νιώθει τά λόγια μου· μά ὁ ἐπαγγελματίας λαογράφος καταλαβαίνει πολύ καλά τί λέω. Ὁ μάγκας, ἡ πουτάνα, ὁ χασικλής, ὁ πούστης, δαγκώνουν. Γιά νά τούς προσεγγίσω ἔπρεπε νά ἀνακαλύψω μιά καινούργια μεθοδολογία. Ὅπως ἀποδεικνύεται, ἡ μεθοδολογία μου ὑπῆρξε ἀποτελεσματική.

Βγῆκα ἀπό τήν φυλακή τόν Φεβρουάριο τοῦ '71. Εἶχα μαζί μου τό χειρόγραφο τῶν *Καλιαρντῶν*. Μόλις ἔφτασα στήν Ἀθήνα, κατευθύνθηκα στόν βιβλιοδέτη Γιῶργο Σιδέρη. Αὐτός ὁ καλός ἄνθρωπος μοῦ εἶχε κρύψει καί διαφυλάξει χίλια ἀντίτυπα τῶν *Ρεμπέτικων τραγουδιῶν*. Σηκώθηκα καί πῆγα στόν βιβλιέμπορο Γιάνη Χιωτέλη. Τοῦ μίλησα γιά τά χίλια ἀντίτυπα. Δίχως πολλές κουβέντες, μοῦ ἔσκασε στό χέρι ἑκατό ζωντανά χιλιάρικα. Μέ τήν μεσολάβηση τῆς

μεταφράστριας 'Αγγέλας Βερικοκάκη, βρῆκα μιά κυρία πού ἄρχισε νά δακτυλογραφεῖ τά *Καλιαρντά*. Τό Πάσχα τοῦ '71 ξεκίνησε ἡ στοιχειοθεσία τοῦ λεξικοῦ στό τυπογραφεῖο τοῦ Κλαπάκη, τέρμα 'Αχαρνῶν. 'Αγόρασα πέντε τόνους χαρτί, δίνοντας 55.000 δραχμές (ναί, τό χαρτί εἶχε ἕντεκα δραχμές τό κιλό!), καί τό κουβάλησα στό τυπογραφεῖο. Τόν 'Ιούνιο τά δέκα χιλιάδες ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου ἦσαν ἕτοιμα. Ἔδωσα στόν Κλαπάκη κάπου 40.000 δραχμές. Μόνος μου ἔκανα τή σελιδοποίηση καί τίς διορθώσεις τοῦ βιβλίου. Στό τυπογραφεῖο ἐπήγαινα, δυό φορές τή μέρα, μέ ταξί. Συνολικῶς, ἐπλήρωσα στό ταξί 13.000 δραχμές. Γιά νά ζήσω ἐγώ καί γιά νά πληρώσω τήν δακτυλογράφο, ἐπούλησα τά τελευταία διακόσια ἀντίτυπα τῶν *Ρεμπέτικων τραγουδιῶν* πού εἶχα κρυμένα κάτω ἀπό τό κρεβάτι μου. Στό τέλος, δέν μπορούσα νά πληρώσω τήν βιβλιοδεσία. 'Από τή δύσκολη θέση μ' ἔβγαλε ὁ ἐκδότης Στρατής Φιλιππότης, δανείζοντάς μου 15.000 δραχμές. Τήν ἴδια διακριτικότητα ἔδειξε ἀπέναντί μου καί ὁ συνθέτης Μίμης Πλέσας, πού μέ εἰδοποίησε νά περάσω ἀπ' τό σπίτι του γιά νά πάρω ὅσα λεφτά θέλω. Προσέτι, ὁ Βασίλης Τσιτσάνης μοῦ ἔδοσε πέντε χιλιάρικα. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νά ξεχάσω αὐτές τίς γεναιόψυχες χειρονομίες. Καί ἐδῶ πρέπει νά ἀναφέρω ὅτι, ὁ τσιγκογράφος Κώστας Χαλκιόπουλος, πού ἔκανε τά κλισέ τοῦ λεξικοῦ, δέν δέχτηκε νά πληρωθεῖ. Καί, ἐπιπλέον ἀγόρασε ἀπό τοῦ Κολλάρου εἴκοσι ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου. 'Ιδού γιατί εἶμαι αἰσιόδοξος...

Κανείς ἐκδότης δέν ἤθελε τά *Ρεμπέτικα τραγούδια*.
Κανείς ἐκδότης δέν ἤθελε νά βγάλει τά *Καλιαρντά*.
Οἱ ἀνύπαρκτες ἐκδόσεις *Δίγαμμα* – πού φιγουράρουν πάνω στό ἐξώφυλλο τοῦ λεξικοῦ μου – εἶναι δικό μου παραμύθι. Τή μέρα πού ἔβγαλα στά βιβλιοπωλεία τά *Καλιαρντά* εἶχε ἀποφασιστεῖ καί ἡ φυλάκισή μου. Εἶμαι ἀπολύτως βεβαιωμένος πώς, ἡ δίωξή μου γιά τά *Καλιαρντά* δέν ξεκίνησε ἀπό τήν εἰσαγγελία. Οὔτε ἀπό τήν Γενική 'Ασφάλεια. Ἡ ποινική δίωξή μου ξεκίνησε ἀπό τήν ΓΔΕΑ, καί, πιθανότατα, ὁ ἄνθρωπος πού ἔκανε τό σχετικό ραπόρτο εἶναι ἐκεῖνο τό κομπλεξικό καθίκι (τέως καπετάνιος τοῦ ΕΛΑΣ) πού κυκλοφορεῖ ἀπό βιβλιοπωλεῖο σέ βιβλιοπωλεῖο, τσακάροντας ὅλα τά *ἐπιλήψιμα* βιβλία καί στέλνοντας τό ἄλλο πρωί ἕναν στρατιώτη νά ἀγοράσει τρία ἀντίτυπα ἑκάστου προσημειωθέντος ἐντύπου.

Γιά τά *Καλιαρντά* ἔγινε μιά καί μοναδική δίκη, στίς 8-5-1972. Μοῦ ἐθυροκόλλησαν τό σχετικό *κλητήριον θέσπισμα* στίς 24-3-1972. Οἱ κατηγορίες ἦσανε:
1. *περιΰβρισις δημοσίας ἀρχῆς, τουτέστιν περιΰβρισις τοῦ πρωθυπουργοῦ, τοῦ ὑπουργοῦ συντονισμοῦ, τοῦ ὑπουργείου δημοσίας τάξεως, τῶν ἀστυνομικῶν καί δικαστικῶν ἀρχῶν,*
2. *περιΰβρισις τοῦ βασιλικοῦ ἐμβλήματος,*
3. *κακόβουλος περιΰβρισις τῆς 'Ανατολικῆς 'Ορθοδόξου τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας,*
4. *κυκλοφορία ἀσέμνων δημοσιευμάτων.*
Μάρτυρες κατηγορίας ὑπῆρξαν ὁ ἀστυνομικός Σπυρίδων Γκότσης καί οἱ καθηγητές 'Εμμανουήλ Μηλιαράκης καί Γεώργιος Ροδίτης.
Προσπάθησα νά προετοιμάσω τήν ἄμυνά μου. Ἤδη, στίς 14-3-1972, εἶχα καταθέσει στόν ἀστυνόμο Καλογερόπουλο, τῆς Γενικῆς 'Ασφάλειας, τήν ἑξῆς γραπτή ἀπολογία:

'Αρνοῦμαι καί ἀποκρούω τήν κατηγορία.
Οἱ κατήγοροί μου, προφανῶς ἐξ ἁγνῶν καί ἀνιδιοτελῶν σκέψεων ἐλαυνόμενοι, ἀγνοοῦν τά συνήθη πλαίσια ἐντός τῶν ὁποίων, πανταοῦ καί ἀπό χιλιετιῶν, ἐργάζονται οἱ ἐπιστήμονες καί οἱ καλλιτέχναι.
Εἰδικώτερον, διά τά *Καλιαρντά* ἔχω νά παρατηρήσω ὅτι:
1. Δέν ἀποτελοῦν δημιούργημά μου, ἀλλά ἀποτύπωσιν τμήματος τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος.
2. 'Από ἐτῶν ἐργάζομαι διά τήν προώθησιν τῆς νεοελληνικῆς λαογραφίας καί δή τῆς ἀστικῆς τοιαύτης.

3. Δέν ἀποτελοῦν μετέωρον λεξικόν, ἀλλά τμῆμα εὐρείας λεξιθηρικῆς καί γλωσσολογικῆς ἐρεύνης μου, διαλαμβανούσης ἕτερα τέσσερα λεξικά. Ἐντός τοῦ ἔτους θά θέσω εἰς κυκλοφορίαν τό *Ὑπο-λεξικόν*, ἤτοι τό γλωσσάριον τοῦ ὑποκόσμου.
4. Αἱ εἴκοσι-δύο βάναυσοι καί χυδαῖαι λέξεις, δι' ἅς κατηγοροῦμαι, ἀποτελοῦν πενιχρόν ποσοστόν δι' ἕν λεξικόν τριῶν χιλιάδων λέξεων.
5. Παρόμοια λεξικά κυκλοφοροῦν εἰς τήν ξένην κατά ἑκατοντάδας. Εἰς τήν ἀλλοδαπήν γίνονται ἀντικείμενον ἐνδελεχοῦς κριτικῆς καί οὐχί ποινικῆς διώξεως.

Στήν δίκη τῶν *Καλιαρντῶν* εἶχα μιά στρατιά μαρτύρων ὑπερασπίσεως: τόν καθηγητή Γ.Π. Σαββίδη, τόν φιλόλογο Στέφανο Κουμανούδη, τόν λογοτέχνη Δημήτρη Ποταμιάνο, τόν κριτικό Γιάνη Μπακογιανόπουλο, τόν ποιητή Δημήτρη Ἄναλι, τόν συγγραφέα Πάρη Τακόπουλο, τόν νῦν καθηγητή Ἀλέξανδρο Λαγόπουλο, τόν δημοσιογράφο Λευτέρη Παπαδόπουλο, τόν γλύπτη Θύμιο Πανουργιά, τόν μεταφραστή Νίκο Γερμανάκο, τόν γραφίστα Ἀνακρέοντα Καναβάκη, τόν μακαρίτη τυπογράφο Μάνο Φρουζάκη, τόν μουσικό Νίκο Αὐγέρη, τόν συγγραφέα Γιάνη Σακελαρίδη, τήν μεταφράστρια Ἀγγέλα Βερικοκάκη, τόν φωτογράφο Γιάνη Σκουρογιάνη, τόν ἠθοποιό Κώστα Καραγιώργη, τόν δημοσιογράφο Γιώργο Κοντογιάνη, τόν συνθέτη Γιάνη Μαρκόπουλο καί ἴσως μερικούς ἄλλους. Φυσικά, τό δικαστήριο ἀρνήθηκε νά ἀκούσει ὅλους τούς μάρτυρές μου. Καί ἐδῶ πρέπει νά σημειώσω ὅτι, προσεφέρθηκαν νά καταθέσουν ὡς μάρτυρες ὑπερασπίσεως πολλοί ἄλλοι, ὅπως ὁ Ρένος Ἀποστολίδης, ἤ ἡ γλύπτρια Ναταλία Μελά. Ἀναγκάστηκα νά ἀρνηθῶ τήν προσφορά τοῦ Ρένου, γιατί ὁρισμένοι μάρτυρες ὑπερασπίσεως μέ ἀπείλησαν μέ ἀποχώρηση. Σήμερα, χαρακτηρίζω τήν τοτινή στάση μου ἔναντι τοῦ Ρένου σάν καθαρή μπαμπεσιά.
Συνήγορός μου ἦτο ὁ Διονύσης Μπουλούκος (τό νά ἔχεις, τό '72, δικηγόρο τόν Μπουλούκο ἰσοδυναμοῦσε μέ αὐτοκτονία). Ὁ μάρτυρας κατηγορίας ἀστυνόμος Γκότσης κατέθεσε μέ σεμνότητα. Μάλιστα, λίγο πρίν ἀρχίσει ἡ δίκη, ἐνῶ συνομιλοῦσα μέ τόν Σαββίδη, μέ πλησίασε καί μέ συμβούλευσε νά ἀποπέμψω τόν Μπουλούκο. Τοῦ ἀπάντησα ὅτι ἔχω ἄλλον δικηγόρο κι ὅτι ὁ Μπουλούκος ἦρθε χατιρικῶς, γιατί εἴμαστε παιδικοί φίλοι. Ἀμέσως, ἐνημέρωσα ἀπ' αὐτοῦ τόν Μπουλούκο πού, ἀστραπιαίως, ἔφερε ἕναν ἄγνωστό μου δικηγόρο, στοῦ ὁποίου τό ὄνομα κόψαμε τό σχετικό διπλότυπο. Ἔτσι ὁ Μπουλούκος ἐμφανίστηκε ὡς συνήγορος Νο 2, ἄν καί αὐτός, καί μόνον αὐτός, ἐκράτησε ὅλο τό βάρος τῆς δικανικῆς ἄμυνας. Πρέπει νά πῶς ὅτι, μέ τόν Διονύση δέν εἴμασταν παιδικοί φίλοι. Εἴχαμε γνωριστεῖ στήν φυλακή Ἀβέρωφ, τό καλοκαίρι τοῦ '69. Γίναμε φίλοι ἀνταλάσοντας βιβλία καί πολιτικές ἰδέες. Ἐπίσης, πρέπει νά προσθέσω ὅτι ὁ Μπουλούκος εἶναι ὁ μ ό ν ο ς πολιτικός κρατούμενος πού ἔνιωσε πώς μές στή φυλακή ἐπιτελοῦσα ἔργον. Καί πάντα του μέ παρακολουθοῦσε μέ ἀγάπη.

Ξαναγυρίζω στή δίκη. Ὅλως ἀντιθέτως πρός τόν ἀστυνόμο Γκότση, οἱ ἄλλοι δυό μάρτυρες κατηγορίας (Μηλιαράκης καί Ροδίτης) κατέθεσαν ἐναντίον μου μέ φανατισμό. Ἡ ἀστυνομία ξέρει ἄριστα τή δουλιά της.
Ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου (ὀνόματι Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος) ὑπήρξεν ἄψογος καί φρόντισε νά ἐπιβάλει μιάν ἐφέσιμη ποινή. Ἀλλά, παράλληλα, ἀπήλαξε τήν στρατιωτική κυβέρνηση ἀπό τό ὄνειδος μιᾶς ἀνόητης καταδίκης. Θέλω νά πῶ ὅτι, ξεχνόντας τό κατηγορητήριο, μέ κατεδίκασε ὡς π ο ρ ν ο γ ρ ά φ ο. Ἔτσι ἡ δίκη τῶν *Καλιαρντῶν* ξεκίνησε σάν μιά τυπικά π ο λ ι τ ι κ ή δίκη καί κατέληξε σέ μιά σκατούλα.
Ἡ δίκη τέλειωσε τά μεσάνυχτα. Ὁ ἁρμόδιος χωροφύλακας μέ πῆγε στήν γραματεία, ὅπου – ἀφοῦ μοῦ πήρανε γιά χιλιοστή φορά τά δακτυλικά ἀποτυπώματα – ἔκανα τά δέοντα γιά νά τό στρίψω. Ὡστόσο, ὁ εἰσαγγελεύς ὑπηρεσίας εἶχε ἐξαφανιστεῖ, ἤ κρυβότανε. Ὁ γραματικός ἔδοσε ἐντολή νά μέ πάνε στό Μεταγωγῶν. Τότε ὁ Μπουλούκος πάτησε κάτι ἀγριοφωνάρες. Στό λεπτό ἀνευρέθη ὁ κύριος εἰσαγγελεύς, ὅστις καί μέ ἄφησε ἐλεύθερο. Γύρισα στό σπιτάκι μου καί κοιμήθηκα. Ἀπ' αὐτή τή βραδιά χρονολογεῖται τό καψόνι πού κρατάει ὥς τά σήμερα.
Μέ τόν Διονύση Μπουλούκο εἴχαμε πολλές διαφωνίες. Ὁ Διονύσης πιστεύει στό λειτούργημα τοῦ δικηγόρου. Μά ἐγώ δέν πιστεύω ὅτι ὁ δικηγόρος ἔχει πολλές δυνατότητες. Οἱ δυό δικονομίες δέν εἶναι παρά δυό χειροπέδες. Πάντως, καταθέσαμε μιάν ἔφεση. Ἀλλά, δέν παρουσιάστηκα σέ καμιά δικάσιμο. Τό παιχνίδι αὐτό κράτησε ὥς τίς 13-12-1972. Ἐκείνη τήν ἡμέρα παρουσιάστηκα *αὐθορμήτως* στόν εἰσαγγελέα πού, κατάπληκτος φυσικά, ἔδοσε ἐντολή φυλακίσεως. Διάφοροι ἀνόητοι – ἐν οἷς καί λογοτέχνες – εἴπανε πώς τάχα γουστάριζα νά ξαναμπῶ στήν φυλακή κτλ. κτλ. κτλ. Κανένας, ὅμως, ἀπ' αὐτούς τούς ἀνόητους δέν ἐσκέφτηκε ἄν ἄντεχα ἄλλο, ψυχικῶς καί οἰκονομικῶς. Οἱ ἐμπειρίες, πού εἶχα ἀποκομίσει κατά τήν πρώτη φυλάκισή μου, ἐπιβε-

δαιώνονταν. Οἱ περισσότεροι φίλοι ἐλούφαζαν. Μόνον ἕνας φίλος, ὁ Γιώργος Ἰωάννου, μοῦ ἔστειλε μιάν ἐπιταγή. Δέν ὁμιλῶ μέ πικρία. Ἔτσι εἶναι πλασμένος ὁ ἄνθρωπος.
Βγῆκα ἀπό τήν φυλακή – *λόγω ἀνηκέστου βλάβης* – στίς 6-8-1973. Ἔκτοτε, ἡ ὑπόθεση μένει ξεκρέμαστη. Δέν προτίθεμαι νά ἐπανέλθω στήν φυλακή. Ἐλπίζω πώς, ἐπιτέλους, κάποιος ξύπνιος πολιτικός θά εἰσηγηθεῖ τήν ἀμνήστευση ὅλων τῶν ἀδικημάτων τύπου πού διέπραξα κατά τήν διάρκεια τῆς δικτατορίας. Οὐδείς ἕτερος θά εὐεργετηθεῖ ἀπό μιά τέτια ἀμνήστευση. Βλέπετε, ὁ κύριος Μητσοτάκης τσίμπησε τήν σχετική χάρη (γιά τό δικό του ἀδίκημα τύπου) ἀπό τό χέρι τοῦ Γεωργίου Παπαδοπούλου. Δέν συμβαίνει νά ὀνομάζομαι Μητσοτάκης.

ΤΙ ΤΡΑΒΑΕΙ ΕΝΑΣ ΤΡΕΛΙΑΡΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ.

Δέν ἔχω τήν τιμή νά ἀνήκω στήν Λαογραφική (ἤ, στήν Γλωσσολογική) Ἑταιρία. Μεταχειρίζομαι τά βιβλία μου σάν χειροβομβίδες. Ἐκσφενδονίζω ἕνα βιβλίο καί ἀναμένω τά ἀποτελέσματα. Διαλέγω, προσεχτικά, τήν ἡμερομηνία ἐκδόσεως τῶν βιβλίων μου. Μερικά βιβλία μου ἐκυκλοφόρησαν ἕνα μήνα μετά τήν δακτυλογράφησή τους, ἐνῶ κάμποσα ἄλλα περιμένουν τή σειρά τους ἐδῶ καί χρόνια. Ἔγραψα τό *Ἐγχειρίδιον τοῦ Καλοῦ Κλέφτη* τό 1975–1976. Δέν τό στειλα γιά στοιχειοθεσία παρά στίς 10-10-1978. Ἐκυκλοφόρησε ἕναν χρόνο ἀργότερα, ὅταν πιά ἐπείσθην ὅτι ἡ Ἑλλάδα δέν θά ἀπαλαγεῖ ἀπό τόν φασιστικό νόμο περί τύπου. Ὥστε, ἐνεργῶ μέ σύνεση.
Μόλις τό βιβλίο ἐκδοθεῖ δέν ἀνήκει πιά στόν συγγραφέα του. Σέ κάθε βιβλίο ἐπιφυλάσεται μιά συγκεκριμένη ὑποδοχή. Ἡ ἀδιαφορία ἀποτελεῖ τόν θανάσιμο κίνδυνο ἑκάστου βιβλίου. Ἡ συνωμοσία σιωπῆς εἶναι κάτι ἄλλο. Μιά τέτια συνωμοσία σιωπῆς ὑπέστησαν τό *Ἄξιον ἐστί* τοῦ Ἐλύτη καί τό *Τρίτο στεφάνι* τοῦ Ταχτσῆ (βεβαίως μιλάω γιά τίς πρῶτες ἐκδόσεις). Ἄν τό ἐκδοθέν βιβλίο παρουσιάζει κάποιο ἐνδιαφέρον ὁ συγγραφέας του δέχεται μιά ριπή (καλῶν, ἤ, κακῶν) πιέσεων. Σ' αὐτή τήν περίπτωση ἡ συμπεριφορά τῶν τρίτων ἔναντι τοῦ βιβλίου (ἄρα, τοῦ συγγραφέως) παρουσιάζει μιάν ἀφάνταστη ποικιλία. Ἐκτός ἀπό τήν τυχόν κρατικήν ἀντίδραση (λογοκρισία, μήνυση, κατάσχεση καί τά τοιαῦτα), ὑπάρχουν τά γραπτά σχόλια (ἤτοι: κριτικές, ἄρθρα ἐφημερίδων, ἐπιστολές συναδέλφων), καθώς καί τό κουτσομπολιό. Στήν περίπτωση τῶν λαογραφικῶν βιβλίων δέν ὑφίστατο κάν ἀναγνωστικό κοινό. Ἐπέπρωτο νά γίνω ἡ Ἀλίκη Βουγιουκλάκη τῆς λαογραφίας μας.

Γνώριζα ἐκ τῶν προτέρων τί μέ περιμένει μέ τό λεξικό μου. Γιαυτό, ὅταν ὁ Κώστας Μποσταντζόγλου ἔκανε τή μακέτα τῶν *Καλιαρντῶν*, τόν παρακάλεσα νά βάλει ἀνάποδα τόν τίτλο τοῦ βιβλίου, ὥστε νά διαβάζεται μόνον μέ τήν βοήθεια καθρέφτη. Τότε ἐτύπωσα καί ἀρκετές ἀφισούλες, σχεδιασμένες ἀπό τόν Ἀνακρέοντα Καναβάκη. Τίς μοίρασα, αὐτοπροσώπως, σέ πάμπολλα βιβλιοπωλεία. Κανείς βιβλιοπώλης δέν ἀνήρτησε τήν ἀφίσα τῶν *Καλιαρντῶν*. Τό ἴδιο εἶχα πάθει, τό '68, μέ τήν ἀφίσα τῶν *Ρεμπέτικων τραγουδιῶν*. Αὐτό ἦτανε τό κλίμα τῆς ἐποχῆς. Καί ἴσως γιαυτό δέν ὑπάρχουν σχόλια καί κριτικές γιά τά *Καλιαρντά*. Μά ὁ κανών ἔχει μιάν ἐξαίρεση: ὁ Kimon Friar ἐδημοσίευσε, τόν Ὀκτώβριο τοῦ '72, μιά θερμή κριτική στήν ἀμερικάνικη ἐπιθεώρηση Books Abroad. Ὁ Kimon Friar εἶναι ὁ πρῶτος πού μίλησε γιά τά *Καλιαρντά*. Ἀλλά, πρέπει νά προσθέσω καί τό ὅτι, ὁ Ἀλέκος Σακελάριος ἔγραψε τό χρονογράφημα *Καλιαρντά* (βλέπε: *Ἐλεύθερος κόσμος*, 7-3-1972), δίχως νά βγάλει ἄχνα γιά τό λεξικό μου. Τό χρονογράφημα τοῦ Ἀλέκου Σακελάριου παρουσιάζει κάποιο ἐτυμολογικό ἐνδιαφέρον, γιαυτό καί τό ἀναδημοσιεύω ἐδῶ:

Φίλος ἀναγνώστης, πού διάβασε τά σχετικά μέ τίς ἀπορίες τοῦ ἐπιστολογράφου μου κ. Γεωργίτση, γιά μερικές ἀκατανόητες ἐκ πρώτης ὄψεως, λέξεις, πού μεταπηδήσανε ἀπό τήν «ἀργκώ» στήν καθημερινή

μας κουβέντα, μέ ρωτάει ἂν ξέρω ἀπό ποῦ προέρχεται ἡ λέξις «πουρός» – πού, στό λεξιλόγιο τοῦ ὑποκόσμου, σημαίνει «γέρος» – κι' ἂν ἔχει καμμιά σχέσι μέ τήν λέξι «πουριτανισμός». Ἔ, λοιπόν, ὄχι. Ὁ «πουρός» δέν ἔχει καμμιά σχέσι μέ τόν «πουριτανό» καί τόν «πουριτανισμό». Πρόκειται γιά μιά λέξι πού προέρχεται ἀπό μιά χυδαία διάλεκτο – στή... διάλεκτό της ἡ διάλεκτος αὐτή λέγεται «καλιαρντά» – τήν ὁποία χρησιμοποιήσανε οἱ χυδαιότεροι τῶν θηλυπρεπῶν, γιά νά μή καταλαβαίνουνε οἱ ἄλλοι τί λένε μεταξύ τους. Τήν διάλεκτο αὐτή τήν πήρανε ἀπό τούς Τσιγγάνους καί, ὅπως μοῦ ἔλεγε κάποτε ἕνας σοφός

μου φίλος, πρόκειται γιά μιά παραφθορά μιᾶς ἰνδικῆς διαλέκτου, πού τήν φέρανε μαζί τους οἱ Τσιγγάνοι ἀπό τήν μακρινή τους πατρίδα. Τά «καλιαρντά» περάσανε, ὅπως ἦτανε φυσικό, στόν ὑπόκοσμο κι ἐκεῖ ἀποκτήσανε ἑλληνικές καταλήξεις: ὁ πουρός, ἡ πουρή, τό πουρό. Δηλαδή ὁ γέρος, ἡ γριά, τό γεροντάκι. Τό «τσουρνό», πού σημαίνει «κλοπή», ἔχει καί τό...ρῆμα του: τσουρνεύω, ἐτσούρνεψα, θά τσουρνέψω κλπ. «Μπενάβω» σημαίνει «μιλῶ». «Τζινάβω» σημαίνει «καταλαβαίνω». Μπενάβω, μπενάβεις, λοιπόν καί τζινάβω, τζινάβεις. Ἄλλο ἐν χρήσει ρῆμα, τό «δικέλω», πού σημαίνει «βλέπω». Κι ἀπό τό «δικέλω» παράγονται τά «δικελτά», πού σημαίνουνε τά «γυαλιά». Ὅταν ἕνας κάτοχος, λοιπόν, τῆς «καλιαρντικῆς» θέλει νά πῆ σ' ἕναν ἄλλον, χωρίς νά τόν καταλάβουνε οἱ τρίτοι, τήν φράσι: «Κοίτα τόν γέρο πού δέν καταλαβαίνει τί λέμε», θά τοῦ πῆ: «Δίκελε τόν πουρό, πού δέν τζινάβει τί μπενάβουμε».
Ὅταν ἀκούσετε ἀνθρώπους τοῦ ὑποκόσμου νά μιλᾶνε γρήγορα τήν χυδαία αὐτή διάλεκτο, ἔστω κι' ἂν ἀκόμη ἔτυχε νά ξέρετε μερικές λέξεις, εἶναι ἀδύνατον νά καταλάβετε τίποτα. Πρόκειται γιά μιά, ἂς ποῦμε «γλῶσσα», πού δέν μοιάζει μέ καμμιά ἄλλη γλῶσσα τοῦ κόσμου καί πού εἶναι βέβαιο ὅτι, ἔτσι ὅπως διαμορφώθηκε δέν θά μπορούσανε πιά νά τήν καταλάβουνε οὔτε κι' ἐκεῖνοι ἀπό τούς ὁποίους προέρχεται. Συμβαίνει, δηλαδή, μέ τά «καλιαρντά», ὅ,τι συμβαίνει καί μέ τ' ἀρβανίτικα. Οἱ Ἀλβανοί, πού ἐπί Ἀλῆ Πασᾶ, ἐγκατασταθήκανε σέ ὡρισμένες περιοχές τῆς Ἑλλάδος, ἐπιβάλανε κατά κάποιον τρόπο, καί τήν γλῶσσα τους. Αὐτή ὅμως ἡ γλῶσσα – τά «ἀρβανίτικα» πού λέμε – ἔπαθε τέτοια φθορά μέσα στόν ἑνάμιση περίπου αἰώνα τῆς ζωῆς της στόν ἑλληνικό χῶρο, πού σήμερα ἂν κανένας, πού ξέρει τ' ἀρβανίτικα, προσπαθήση νά μιλήση μ' ἕναν Ἀλβανό, εἶναι βέβαιο ὅτι δέν θά βγάλη ἄκρη.

Μ' ἕνα πήδημα βρισκόμαστε στά 1976.
Τότε μπῆκε στό *Bulletin analytique de bibliographie Hellénique*, τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν, μιά ὁλοσέλιδη κριτική τοῦ N. Coutouzis (;).
Τήν ἑπόμενη χρονιά ἡ Hélène Ioannidi ἐδημοσίευσε στήν γαλική ψυχαναλυτική ἐπιθεώρηση *Topique* (τεύχος 20, Ὀκτώβριος 1977) τήν μελέτη της *Caliarda la langue secrète des homosexuels grecs*. Πρόκειται γιά ἕνα διεξοδικό κείμενο τριάντα-πέντε σελίδων. Λίγο ἀργότερα ἔχουμε τήν μελέτη *The Greek Gays Have a Word for It* τοῦ Dr Steve A. Demakopoulos, πού φιλοξενήθηκε στήν πρωτοποριακή ἀμερικάνικη ἐπιθεώρηση *Maledicta / The International Journal of Verbal Aggression* (τόμος II, τεύχος 1+2, 1978). Κι ἐδῶ, αὐτό πού ξεκαθαρίζει – μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου – ὁ Dr Steve A. Demakopoulos εἶναι τό ὅτι, τά *Καλιαρντά* προηγήθηκαν τοῦ διάσημου ἀντίστοιχου ἀμερικάνικου λεξικοῦ *The Queens' Vernacular* τοῦ Bruce Rodgers, πού βγῆκε στά τέλη τοῦ '72. Θά ἤθελα πάρα πολύ νά ξαναδημοσιεύσω, σ' αὐτό τό ἐπίμετρον, τά κείμενα τῆς Hélène

Ioannidi καί τοῦ Steve A. Demakopoulos, ἀλλά οἱ ξένοι δέν ἀστειεύονται μέ τά προβλήματα τοῦ copyright.

Τόν Ὀκτώβριο τοῦ '78 τό περιοδικό *Ὁ πολίτης* (τεύχος 21) παρουσίασε μιά μελέτη γιά τήν γλώσσα τῶν ὁμοφυλοφίλων τοῦ Νίκου Παπαγιάνη. Δυστυχῶς, δέν μπορῶ νά καταγράψω ὑπευθύνως τόν τίτλο αὐτῆς τῆς ἐργασίας, γιατί παρουσιάζει τίς ἑξῆς τρεῖς μορφές:

Τά καλλιαρντά (ἔτσι εἶναι στό ἐξώφυλλο τοῦ περιοδικοῦ),

Τά καλλιαρντά, γλωσσικό ἰδίωμα τῶν φιλομοφύλων (ἔτσι ἀναγράφεται στά *περιεχόμενα* τοῦ περιοδικοῦ),

Τό γλωσσικό ἰδίωμα τῶν φιλομοφύλων (ὅπως εἶναι στήν σελίδα 62 τοῦ τεύχους).

Ἐκτός ἀπό τό ὅτι γράφω τήν λέξη *καλιαρντά* μέ ἕνα λάμδα, θά ἤθελα νά παρατηρήσω ἐδῶ ὅτι, τό κείμενο τοῦ Νίκου Παπαγιάνη ἐσυνοδεύετο ἀπό μιάν ἠλίθια εἰκονογράφηση, ἐρήμην τοῦ συγγραφέως (ἐλπίζω).

Ἰδού τό κείμενο τοῦ Νίκου Παπαγιάνη:

Τί εἶναι ψυχική ἀρρώστια.

Τά ψυχιατρικά βιβλία καί ἐγχειρίδια, ἀφιερώνουν ξεχωριστό κεφάλαιο σέ ὁμάδα καταστάσεων, πού καλύπτουν μέ τό γενικό ὅρο «ψυχανωμαλίες ἤ διαταραχές τῆς προσωπικότητας ἤ ψυχοπαθητικές διαταραχές». Περιλαμβάνουν σ' αὐτό ἀνομοιογενεῖς καταστάσεις, ὅπως τίς τοξικομανίες, τόν ἀλκοολισμό καί τίς σεξουαλικές παρεκκλίσεις.

Φυσικά ἰδιαίτερη ἔκταση δίνεται στό θέμα τῆς φιλομοφυλίας.

Εἶναι ὅμως ἡ φιλομοφυλία ἀρρώστια;

Καί τί εἶναι ἀρρώστια καί μάλιστα ψυχική;

Χωρίς ὑπερβολή, ἡ ψυχιατρική εἶναι ἀκόμη ἐπιστήμη στά σπάργανα. Χῶρος γεμάτος ἀμφισβητήσεις καί ἀνακατατάξεις. Τί εἶναι ψυχική ὑγεία καί τί ψυχική νόσος, εἶναι δύσκολο κανείς νά πεῖ. Τά ὅρια ἀνάμεσα τους ἀσαφοποιοῦνται καί ἀλληλοεπικαλύπτονται (Στεφανής, 1974).

Πολύ ἀδρά, διαταραχή στίς ψυχικές λειτουργίες συνιστᾶ τήν ψυχική νόσο. Στήν κλινική εἰκόνα ἡ διαταραχή αὐτή βρίσκει ἔκφραση στή συμπεριφορά. Ἔτσι, ἡ ψυχοπαθολογία μορφοποιεῖται ἀπό σημάδια καί συμπτώματα διαταραχῶν τῆς συμπεριφορᾶς. Θεωρεῖται διαταραχή τῆς συμπεριφορᾶς κάθε παρέκκλιση συναλλακτική ἐνδο–ἤ ἐξωατομική πού προκαλεῖ ἐνόχληση ἤ δυσφορία ἤ ἀντίδραση ξενισμοῦ, γιατί ξεφεύγει ἀπό τό πλαίσιο τῶν παραδεκτῶν τύπων γιά τό συγκεκριμένο τόπο καί χρόνο. Παράμετροι ὅπως ἡ συχνότητα, τό μέγεθος, τό ἐπίκαιρο ἤ ἀνεπίκαιρο εἶναι ἀποφασιστικές γιά τήν ὁριοθέτηση. Οἱ ψυχοπαθολογικές ἐκδηλώσεις διαφοροποιοῦνται καί ἐξατομικεύονται ἀνάλογα μέ τήν ἀρχικά, γενετικά καθορισμένη, βιολογική δομή, τίς ψυχοτραυματικές ἐμπειρίες, τούς ἀμυντικούς μηχανισμούς καί τά προσαρμοστικά τεχνάσματα, πού διαμορφώθηκαν μέσα στό δεδομένο κοινωνικο-πολιτιστικό περιβάλλον. Ὅ,τι ξεφεύγει ἀπό τή μέση συμπεριφορά εἶναι παθολογικό. Ὅ,τι ἀπορρίπτει ἡ κοινή παραδοχή εἶναι νοσηρό. Ὁ ὑποκειμενικός παράγοντας λίγο λαβαίνεται ὑπόψη

Τελευταία ψυχίατροι μέ κοινωνικό προσανατολισμό, πού δέν τούς ἱκανοποιοῦσαν ὅλα αὐτά, προσπάθησαν νά ὁρίσουν τήν ψυχική ὑγεία μέ βάση ἀτομικά χαρακτηριστικά, ὅπως ἡ ἱκανότητα προσαρμογῆς, ἡ αὐτεπίγνωση, ἡ ἐπίγνωση σκοποῦ τῆς ζωῆς, ἡ ἀποδοχή τοῦ κοινωνικοῦ ρόλου, ἡ ἀντοχή στίς ψυχοπιεστικές συνθῆκες.

Ἄλλοι προχώρησαν περισσότερο σέ κατάλογο χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων πού τό θυμικό τους ἰσοζύγιο προσδιορίζει τήν ψυχική ἰσορροπία. Οἱ ἰδιότητες αὐτές εἶναι ἡ αἰσιοδοξία καί ἀπαισιοδοξία, ἡ ἐξάρτηση καί ἀνεξαρτησία, ἡ ὀργάνωση καί συστηματικότητα, ἡ περιέργεια, ἡ ταυτότητα φύλου, ἡ συναγωνιστικότητα, ἡ συνεργατικότητα καί συμβατικότητα, ἡ σχέση μέ τήν ἐξουσία, ἡ ἔκφραση καί ὁ ἔλεγχος τῶν συγκινήσεων, ἡ ἱκανότητα γιά διαπροσωπικές σχέσεις, ἡ ἱκανοποίηση, τό συναίσθημα ἀσφάλειας, ἡ αὐτοεκτίμηση, ἡ ἀποφασιστικότητα.

Ἡ ψυχοδυναμική σχολή συναρτᾶ τήν ψυχική ὑγεία μέ τήν ἰσχύ τοῦ ἐγώ. Φυσιολογικό εἶναι τό ἄτομο πού ἐναρμονίζει τίς προεγωτικές ἐνορμήσεις μέ τίς ὑπερεγωτικές ἀπαγορεύσεις.

Οἱ συμπεριφεριολόγοι δέν ἀποδέχονται νοσολογικές ὀντότητες ἀλλά δέχονται συμπεριφορές ἀπροσάρμοστες ἀναφορικά μέ τό κοινωνικό περιβάλλον τῆς συγκεκριμένης στιγμῆς πού πρέπει νά διορθωθοῦν.

Τέλος οἱ ὑπαρξιστές τῆς ἀντιψυχιατρικῆς σχολῆς ἀπορρίπτουν κατηγορηματικά τή θέση ὅτι ὑπάρχει ψυχική νόσος καί ὅπου ἐμφανίζεται ὁ χαρακτηρισμός, τόν θεωροῦν σάν τήν ἔκφραση βίας τῆς ἴδιας τῆς ψυχιατρικῆς στό μέτρο πού ὁ κλάδος αὐτός ἀντικαθρεφτίζει καί συμπυκνώνει σ' αὐτούς πού ἔχουν ὑποδειχτεῖ σάν ἄρρωστοι τήν ὕπουλη βία τῆς κοινωνίας (Κοῦπερ, 1974).

Πολλοί ἐλπίζουν ὅτι θά φτάσει μέρα, πού μία αἱματολογική ἤ ἱστική ἤ βιοχημική ἤ ἄλλη ἐξέταση θά δείχνει ὅτι τό συγκεκριμένο ἄτομο, πάσχει ἀπό τή συγκεκριμένη ἀρρώστια. Μέχρι τότε, ὅμως, θά πρέπει μέ περίσκεψη νά χρησιμοποιεῖ κανείς ἐτικέτες γιατί τό ἐρώτημα τί εἶναι ψυχική ἀρρώστια παραμένει ἀνοικτό.

Εἶναι ἡ φιλομοφυλία ἀρρώστια;

Γιά τόν σύγχρονο ψυχίατρο ὁ φιλομόφυλος εἶναι ἄρρωστος γιατί ἐμφανίζει συμπεριφορά πού ξεφεύγει ἀπό τό μέσο ὅρο καί γιατί ἡ συμπεριφορά αὐτή εἶναι ἐνοχλητική γιά τό περιβάλλον του.

Οἱ συμπεριφεριολόγοι μάλιστα ἀνέπτυξαν ξεχωριστές μεθόδους γιά τήν θεραπεία του. Οἱ φιλομόφυλοι, λένε, ἔμαθαν νά εἶναι φιλομόφυλοι γιατί συνδυάσανε κάποτε τή φιλομοφυλική ἐμπειρία μέ τήν ἡδονή. Ἐμεῖς θά ἀντιστρέψουμε αὐτή τή σχέση καί θά συνδυάσουμε τή φιλομοφυλική ἐμπειρία μέ τόν πόνο. Ἔτσι παίρνουν τόν «ἄρρωστο» καί τοῦ δίνουν ἠλεκτρικά ἐρεθίσματα τήν ὥρα πού προβάλλουν σλάιτς μέ φιλομοφυλικά θέματα. Ἡ μέθοδος ἔγινε εὐρύτερα γνωστή ἀπό τό φίλμ «Κουρδιστό πορτοκάλι».

Εἶναι φανερό ὅτι μιά τέτοια μορφή θεραπείας δέν διαφέρει ἀπ' τήν τιμωρία καί τόν ἐξευτελισμό. Τό τραγικό εἶναι ὅτι αὐτή τή φασιστική μεθοδολογία ἐπέτρεψε ὁ ὀρθολογισμός, πρός χάρη τῆς ἐπιστήμης μεταβάλλοντας τό γιατρό σέ δήμιο.

Ἕνας παραλογισμός πού θέλει νά λέει ὅτι κάνει τό καλό, κάνοντας κακό.

Ἡ ἐρωτική ἐλευθεριότητα, πού δέσποζε στήν Πλατωνική κουλτούρα λησμονιέται καί ἀντικαθίσταται ἀπό μιά στενόκαρδη καί μεροληπτική

 ἠθική, πού διαχωρίζει τόν ἔρωτα σέ λογικό καί παράλογο, σέ θεμιτό καί ἀθέμιτο. Ὁ τελευταῖος πρέπει νά καταδικαστεῖ καί νά τιμωρηθεῖ. Ἡ ψυχιατρική, ἐκφραστής καί φορέας τῶν κοινωνικῶν, πολιτιστικῶν, ἠθικῶν καί θρησκευτικῶν ἰδεῶν καί ἀντιλήψεων πού ἐπικρατοῦν, θά ἀναλάβει αὐτό τό ρόλο. Ἀνίκανη νά ἀντιμετωπίση προβλήματα, πού γενήθηκαν ἀπό τό ἴδιο σύστημα ἀξιῶν πού τή γέννησε, θά περιοριστεῖ σέ ὁρισμούς καί ἀφορισμούς.

Φυσικά ὑπάρχουν περιπτώσεις, ὅπου ὑποσημαίνεται ὁρμονική ἤ γοναδική ἤ βιολογική ἤ ἄλλη ἀνωμαλία ἀνιχνεύσιμη. Περιπτώσεις δηλαδή ὅπου ὑπολειτουργοῦν οἱ γεννητικοί ἀδένες ἤ ὑπάρχει διαπλαστική ἤ χρωμοσωμιακή ἤ ἄλλη βλάβη καί ὅπου ἡ φιλομοφυλία φαίνεται ἄμεσα ἐξαρτημένη καί φυσική συνέπεια τῆς διαμαρτίας. Ὅμως οἱ περιπτώσεις αὐτές ἀποτελοῦν μειοψηφία. Στήν πλειοψηφία οὐδεμία ὀργανική βλάβη διαπιστώνεται, τουλάχιστον μέ τά μέσα πού διαθέτουμε σήμερα κι' αὐτή ἡ πλειοψηφία εἶναι πού μετριέται σάν ψυχοπαθολογικά βλαμμένη καί γίνεται ἀντικείμενο μελέτης καί σωφρονιστικῆς φροντίδας.

Ἱστορική ἀναδρομή.

Γνωρίζουμε καλά, πόσο κοινωνικοί, οἰκονομικοί, πολιτισμικοί, θρησκευτικοί ἀκόμη καί νομικοί, ποινικοί παράγοντες ὑπεισέρχονται καί καθορίζουν ἀνάλογα μέ τό χρόνο καί τόν τόπο τί εἶναι φυσιολογικό καί τί ἀφύσικο στή σεξουαλική συμπεριφορά τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ φιλομοφυλία εἶναι καθολικό καί παγκόσμιο φαινόμενο. Παλιά ὅσο καί ἡ ἀνθρωπότητα. Ἰδιαίτερα ἐνδημική στή Μεσογειακή λεκάνη, ἀλλά καί στήν Ἰνδία, τήν Κίνα καί τά νησιά τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ναοί ὅπως τῆς Ἴσιδας στή Ρώμη καί τήν Αἴγυπτο, ἦταν ἄντρα φιλομοφυλικῶν ἐρώτων (West, 1968).

Στήν Παλαιά Διαθήκη ἀναφέρονται περιπτώσεις φιλομοφυλίας. Ἡ λέξη σοδομισμός προέρχεται ἀπό τά Σόδομα, τήν ἁμαρτωλή πόλη πού ὁ Θεός κατέστρεψε γιά τήν ἀκολασία της.

Στήν κλασική Ἑλλάδα, ἡ φιλομοφυλία ὑμνήθηκε καί λατρεύτηκε εὐλαβικά. Ἀριστουργήματα, ὅπως τό Συμπόσιο τοῦ Πλάτωνα, γράφτηκαν γι' αὐτή.

Στούς Ρωμαϊκούς χρόνους ἀπορομαντικοποιεῖται, θά λέγαμε, καί ἀπομυθοποιεῖται. Μεταβάλλεται σέ προσφιλή ἐνασχόληση, πού πλουτίζει τήν ποικιλία τῶν Ρωμαϊκῶν διασκεδάσεων.

Οὔτε ὁ Θεός, μέ τίς δέκα ἐντολές, οὔτε ὁ Χριστός μίλησαν γιά τήν φιλομοφυλία. Βέβαια ὁ Χριστιανισμός μέ τήν αὐστηρή ἠθική του καί τό ἐνδιαφέρον του γιά τήν ἁγνότητα τοῦ σώματος καί τῆς ψυχῆς, δημιούργησε νέες ἀπαγορεύσεις, πού βαθμιαία θεσμοποιήθηκαν σέ κοινωνικά ταμπού. Ὡστόσο στό Βυζάντιο, ἡ φιλομοφυλία φαίνεται ὅτι ἦταν ἐξαιρετικά διαδεδομένη. Γι' αὐτό ἡ πολιτεία προσπάθησε νά τήν περιορίσει μέ αὐστηρές ποινές, πού ἔφταναν τήν ποινή τοῦ θανάτου διά ξίφους.

Στούς νεώτερους χρόνους ἔχουμε πλειάδα ἀπό διάσημους καί ἄσημους φιλομόφυλους, πού ὁ Βερλαίν θέλει νά ὀνομάζει ἐκλεκτούς, ἀλλά ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἀνάμεσά τους θά βρεῖ κανείς ὅλη τή γκάμα τῆς νοημοσύνης ἀπό τήν ἠλιθιότητα μέχρι τήν μεγαλοφυΐα, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει στή ζωή.

Στίς μέρες μας, ἡ φιλομοφυλία πού ὅσο κρατοῦσε ἡ Ἀναγέννηση, ἀπολάμβανε τήν ἐλευθερία τοῦ λόγου καί τήν καλλιτεχνική δημιουργικότητα, θά περάσει ὁριστικά στό χῶρο τοῦ ἀπαγορευμένου, τοῦ χυδαίου καί τοῦ πρόστυχου, κουβαλώντας τίς παλιές καταδίκες μιᾶς ἀποθρησκειοποιημένης σοδομίας. Ἀπό δῶ καί πέρα νέες σχέσεις καθιερώνονται ἀνάμεσα στόν ἔρωτα καί τόν παραλογισμό. Ὑπάρχει ἕνας ἔρωτας λογικός καί ἕνας ἔρωτας παράλογος. Ἡ φιλομοφυλία ἀνήκει στό δεύτερο (Φουκώ, 1964).

Φυσικά αὐτά συμβαίνουν στόν πολιτισμό μας. Ὅμως σέ πολλές πρωτόγονες κοινότητες ἡ φιλομοφυλία εἶναι θεσμός. Σχεδόν ὅλοι οἱ νέοι περνοῦν ἀπό ἕνα στάδιο φιλομοφυλικῆς κατήχησης πρίν ἀντρωθοῦν καί ἀποκτήσουν δική τους οἰκογένεια.

Ἄν λάβουμε δέ ὑπόψη καί τή σεξουαλική συμπεριφορά τῶν ζώων, πού βρίθει φιλομοφυλικῶν πράξεων καί ὅπου ἡ φιλομοφυλία ἀσκεῖται ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ὕπαρξη τοῦ θηλυκοῦ, ἀλλά ποτέ κατ' ἀποκλειστικότητα, τότε εὔλογα δημιουργεῖται τό ἐρώτημα γιατί νά ὑπάρχουν ἀποκλειστικοί φιλομόφυλοι σήμερα καί ποιά ἡ συμμετοχή τῶν κοινωνικῶν παραγόντων στή διαμόρφωση τῆς ἀποκλειστικῆς φιλομοφυλίας.

Ἡ κοινωνική θέση.

Ἡ ἀναβίωση τοῦ ἐνδιαφέροντος γιά τόν Παυλώφ καί τά ἐξαρτημένα ἀντανακλαστικά προκάλεσε σειρά πειραμάτων μέ ἀποτέλεσμα ἐξαιρετικά πολύτιμες πληροφορίες. Ἔτσι γνωρίζουμε ὅτι μποροῦμε νά μεταβάλλουμε τήν ἑτεροσεξουαλική συμπεριφορά τῶν πιθήκων σέ ὁμοσεξουαλική, ἐάν χορηγοῦμε ἠλεκτρικά ἐρεθίσματα κάθε φορά πού οἱ πίθηκοι ἀσκοῦν ἑτεροσεξουαλική δραστηριότητα. Ἐπίσης ἐάν ἀπομακρύνουμε τά μικρά πιθηκάκια ἀπ' τή μητέρα τους, τούς πρώτους μῆνες τῆς ζωῆς, δημιουργοῦμε σοβαρά προβλήματα συμπεριφορᾶς, ὅπως ἀπόσυρση, ἀπομονωτισμό, ἑτεροσεξουαλική ἀδεξιότητα καί αὐνανισμό.

Αὐτά ἐπιβεβαιώνουν καί πειραματικά τήν ψυχαναλυτική ἀποκάλυψη ὅτι οἱ πρώιμες ἐμπειρίες εἶναι ἀποφασιστικές γιά τή φυσιολογική ἐξέλιξη καί ὅτι δύσκολα μποροῦν νά ἀποσβεστοῦν στάσεις πού υἱοθετήθηκαν σέ μιά ὡρισμένη φάση ἀνάπτυξης, ἔστω καί κάτω ἀπό εἰδικές συνθῆκες. Γιά μερικούς ἐρευνητές αὐτό εἶναι ἀδύνατο.

Καί νά, πού εἶναι τουλάχιστον ἀντιφατική καί ἀξιοπερίεργη ἡ κοινωνική τοποθέτηση ἀπέναντι στό πρόβλημα. Ἀπ' τή μιά συμπονοῦμε καί συμπαραστεκόμαστε στό παιδάκι πού βιάστηκε ἀπό κάποιον ἐνήλικα, ἀπ' τήν ἄλλη ἀπορρίπτουμε καί καταδικάζουμε τό φιλομόφυλο, ξεχνώντας ὅτι ὁ σημερινός φιλομόφυλος εἶναι τό χτεσινό παιδάκι. Λησμονοῦμε πόσες ταπεινώσεις καί ἐξευτελισμούς πέρασε, πόσες τύψεις καί πόσο ἄγχος τοῦ ἐπιφόρτισε τό αὐστηρό ὑπερεγώ του, πού φυσικά δέν εἶναι ἄλλο ἀπ' τή φωνή τῶν γονιῶν του καί σέ ἐπέκταση τῆς κοινωνίας, μέσα του.

Θά βιώσει ὀδυνηρά ἐπώδυνη τήν ἐποχή τῶν μαχῶν καί θά «ὀμνύει» νά ἀρχίσει μιά καλύτερη ζωή. Ἡ σύγκρουση θά εἶναι διαλυτική. Τό ἀποτέλεσμα προδικασμένο. Θά καταδικαστεῖ στήν ἀποκλειστική φιλομοφυλία. Θά τήν ἐπιβάλλει ἡ ἐνοχή του. Εἶναι ὁ ἀποδιοπομπαῖος τράγος πού ἐπισύρει τή γενική κατακραυγή, τήν ἀποδοκιμασία καί τό χλευασμό. Ἀντιμέτωπος σέ μιά κοινωνία, πού θά ἤθελε πολύ νά τόν εἶχε ἐξαφανίσει. Οὔτε νά μιλᾶ κανείς γι' αὐτόν εἶναι ἀξιοπρεπές. Εἶναι φρόνιμο νά κλείνουμε τά μάτια, ἀκόμη καί τό στόμα αὐτῶν πού τά ἔχουν ἀνοικτά.

Ὁ Ἠλίας Πετρόπουλος δικάστηκε καί καταδικάστηκε σέ πέντε μῆνες φυλακή γιατί κατέγραψε τά καλιαρντά, τό γλωσσικό ἰδίωμα τῶν φιλο-

 μοφύλων. Ἡ καταδίκη του ἀποκτᾶ χαρακτήρα συμβολικό. Εἶναι καταδίκη τῆς ἀλήθειας πού θίγει τήν ἠθική τῶν μικροαστῶν.

Ὁ φιλομόφυλος εἶναι ἐπικίνδυνος. Εἶναι σῶμα ξένο, παρείσακτο, πού πρέπει νά ἀπομονωθεῖ. Ἡ ἀπομόνωση θάρθει. Θά τήν ἐπιζητήσει ὁ ἴδιος γιά νά ἐπιζήσει. Θά εἶναι ἡ ἧττα του καί ὁ θρίαμβός του. Θά δημιουργήσει τό γκέτο ὅπου ὅλα εἶναι παράξενα καί διαφορετικά. Θά ταμπουρωθεῖ καί θά ὀχυρωθεῖ. Θά χύσει ὅλη τή χολή, τήν ἀηδία καί τό μίσος, πού συσσώρευσε χρόνια. Τώρα πιά δέν μπορεῖ κανείς νά τόν βλάψει, ὅσο χυδαιότερα καί ἐμετικότερα συμπεριφέρεται τόσο ἐπιβάλλει τήν ὑπεροχή του, ὅσο χαμέρπει τόσο ἐπικρατεῖ. Τό ἀμυντικό του σύστημα ἄρτια ὀργανωμένο, θά τόν προστατεύσει ἀπό κάθε ἐπιβουλή.

Τά καλιαρντά, μηχανισμός ἄμυνας.

Ἕνα ἀπό τά βασικά στοιχεῖα αὐτοῦ τοῦ συστήματος εἶναι τό γλωσσικό του ἰδίωμα, πού εἶναι γνωστό σάν καλιαρντά, ἡ καλιαρντή ἡ λιάρντω ἡ μέ ἄλλα συνώνυμα καί πού παρακάτω θά ἀναλύσουμε.

Τί νά ἐκφράζει τό ἰδίωμα τοῦτο; Γιατί γεννήθηκε; Πῶς συντηρεῖται; Τί ἀποκαλύπτει; Νά μερικά ἀπ' τά ἐρωτήματα πού θά μᾶς ἀπασχολήσουν ἐδῶ καί πού μέ ἀπασχόλησαν ἀπό τήν πρώτη στιγμή πού ἔμαθα ἀπ' τό βιβλίο τοῦ Ἠλία Πετρόπουλου ὅτι ὑπάρχει ἕνα τέτοιο ἰδίωμα. Ἀκριβῶς δέν πρόκειται γιά ἰδίωμα. Εἶναι μᾶλλον μιά γλῶσσα ὁλοκληρωμένη, πού περιέχει τρεῖς χιλιάδες λέξεις περίπου καί πού χωρίζεται σέ δυό ἐπίπεδα, τήν ἁπλή καλιαρντή καί τή λιάρντω ἡ ντούρα λιάρντα πού χρησιμοποιοῦν οἱ λίγοι, οἱ ἰδιαίτερα μυημένοι. Ἀκολουθεῖ τή γραμματική καί τό συντακτικό τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας, ἀλλά διατηρεῖ τήν ἰδιαιτερότητά της.

Ὅλες οἱ μειονότητες ἔχουν ἀνάγκη ἀπό τά στοιχεῖα πού θά τούς ἐπιτρέψουν νά ὑπάρχουν νά ξεχωρίζουν. Εἶναι ζήτημα ταυτότητας. Ἡ γλῶσσα προστατεύει. Εἶναι δική τους, μοναδική καί ἀδιαπέραστη. Ὅπως τά ροῦχα τους ἤ τά φερσίματά τους. Αὐτή εἶναι μιά ἀπό τίς σημαντικότερες λειτουργίες πού ἐπιτελεῖ. Στά στενά δρομάκια τοῦ Μεταξουργείου ἤ τοῦ Κολωνοῦ ἤ στά κακόφημα μπάρ, ἡ γλῶσσα προσδιορίζει τά ὅρια καί καθορίζει τήν κοινότητα. Προδιαγράφει τήν ἀσφάλεια καί ἐπισημαίνει τόν κίνδυνο. Ἡ ἐρώτηση «μπενάβεις τά καλιαρντά;» πού σημαίνει ὁμιλεῖς τά καλιαρντά, εἶναι τό σύνθημα καί ἡ ἀπάντηση «τζινάβω καί μπενάβω» (= καταλαβαίνω καί ὁμιλῶ), εἶναι τό παρασύνθημα, πού κατοχυρώνει τήν ἀσφάλεια τοῦ στρατοπέδου.

Πῶς δημιουργήθηκε ἡ καλιαρντή γλῶσσα δέν εἶναι γνωστό. Μποροῦμε νά ὑποθέσουμε ὅτι συνειδητοί καί ἀσυνείδητοι μηχανισμοί συμβάλανε στή διαμόρφωσή της. Ἡ ἀνάγκη ἐντυπωσιασμοῦ, ἐπίδειξης, εὐφυολογίας, χαριεντολογίας, ἐκκεντρισμοῦ, παρέκκλισης τοῦ λόγου πρός τό εὐτράπελο, εὔκολα ἐπισημαίνονται ἀλλά δέν δικαιολογοῦν τήν ὕπαρξή της. Ἀκόμη καί ὅταν προβάλλονται δέν ἀποτελοῦν παρά κάλυψη καί ἀπόκρυψη βαθύτερα ἀπωθημένων ὁρμῶν καί διαθέσεων.

Ἡ ἱκανοποίηση ἀναγκῶν πού σχετίζονται μέ πρωϊμότερα στάδια ψυχοσεξουαλικῆς ἐξέλιξης, μέ μαγικό καί ἀρχαϊκό τρόπο, καθώς καί ἡ διαφύλαξη τῆς ὁμάδας καί, σέ ἐπέκταση, τοῦ ἀτόμου μέσα σ' αὐτή, φαίνεται ὅτι ἀποτελοῦν βασικά κίνητρα γιά τή δημιουργία τῶν καλιαρντῶν.

Μιά γλωσσολογική μελέτη θά εἶχε πολλά νά ἀνακαλύψει καί νά προσθέσει. Ἀπό τήν ἄποψη αὐτή εἶναι πολύτιμη ἡ συνεισφορά τῆς Ἑλένης Ἰωαννίδη, μέ τό ἄρθρο της «*Καλιαρντά, ἡ μυστική γλῶσσα τῶν Ἑλλήνων φιλομοφύλων*» πού δημοσιεύτηκε στή Φροϋδική ἐπιθεώρηση τοῦ Παρισιοῦ «Topique».

Ψυχοδυναμικά στοιχεῖα.

Ἀπό ψυχολογική σκοπιά διαφαίνεται ἡ παλινδρόμηση στήν παιδική ἤ καλύτερα στή βρεφική ἡλικία, ὅπου κυριαρχοῦν τά στοματικά καί πρωκτικά χαρακτηριστικά.

Στοιχεῖα μέ διαφορετική σήμανση συλλέγονται μέ βάση τήν ἀρχή τῆς ἡδονῆς ἀπό ἕνα ἀνώριμο καί ἀσθενικό ἐγώ, πού τά θέλει ὅλα δικά του. Καλλιεργοῦνται καί ἐπεξεργάζονται στά μυστικά ἐργαστήρια τοῦ ὑποσυνείδητου καί δίνονται φιλτραρισμένα στήν κατανάλωση.

Ἁπλοί φθόγγοι, γλυκές φωνοῦλες, ἄφθονα λάμδα, εὔκολα γράμματα ἐπιβάλλονται στή δομή τῆς γλώσσας. Τά ρήματα κλειδιά τῆς καλιαρντῆς, πού εἶναι ἄγνωστης ἐτυμολογίας, ὅπως ἀδέλω, βουέλω, πιθανόν νεολεκτικά παιγνιδίσματα πάνω στό ρῆμα θέλω, ἤ δικέλω, κουέλω, κέλω παραλλαγές καί παραφθορές γλυκῶν ἀκουσμάτων, ἔχω τήν ἐντύπωση ὅτι ἐκφράζουν αὐτήν τήν ἐπιθυμία ἐπιστροφῆς. Ἡ ἴδια ἐπιθυμία διαφαίνεται στή νοηματική ποικιλία τῶν ρημάτων βουέλω καί ἀδέλω, πού χρησιμοποιοῦνται γιά νά ἐκφράσουν διαμετρικά ἀντίθετες καταστάσεις ὅπως δίνω, παίρνω, βάζω, βγάζω ἀλλά καί ἔχω, κάνω, ἐπιθυμῶ, θέλω. Στήν πρωταρχική ἐννοιολογική ἐπαναγωγή, οἱ λέξεις ἐκφράζουν ἐπιθυμία καί σέ ἐπέκταση θέληση.

Δίνω ἤ παίρνω, βγάζω ἤ βάζω, κάνω ἤ ἔχω ὅταν ἐγώ θέλω καί ἐπιθυμῶ. Ἕνας ἄκρατος ἐγωϊσμός πού συναρτᾶ τήν ὑπό ἐκτέλεση πράξη μέ τό βαθμό ἱκανοποίησης πού μπορεῖ νά προσφέρει. Ἀκόμη, γιά τήν ἐντύπωση αὐτή συνηγορεῖ τό γεγονός ὅτι ἡ γλῶσσα ἀποφεύγει συστηματικά τά ἄρθρα, τά γένη, τούς συνδέσμους καί ὅλα τά μεταγενέστερα στολίδια. Εἶναι δηλαδή μιά γλῶσσα ἀρχαϊκή, πού μιλάει περισσότερο μέ εἰκόνες, ὅπως ἀκριβῶς ἐκφράζεται τό παιδί ἤ τό ὄνειρο. Οἱ ἀντωνυμίες συγχωνεύονται ἐπίσης. Γιά παράδειγμα ἡ ἀντωνυμία ἀποκατέ ὑποκαθιστᾶ ὅλα τά γένη καί τούς ἀριθμούς, δηλαδή τά αὐτός, αὐτή, αὐτό, αὐτά. Τά ἐγώ, ἐσύ, παραφθείρονται σέ ἐμάντες, ἐσάντες. Ἀπό τά γένη ἐπικρατεῖ τό θηλυκό. Αὐτό ἀποτελεῖ ἐνδεχομένως συνάρτηση τῶν ταυτοποιήσεων τοῦ φιλομόφυλου καί παράλληλα ὑποδηλοῖ τό δεσμό μέ τή μάνα καί τό ρόλο τῆς στή ζωή του.

Εἶναι κοινή ψυχαναλυτική παρατήρηση ὅτι οἱ περισσότερες περιπτώσεις φιλομοφυλίας προέρχονται ἀπό μητέρα ὑπερπροστατευτική καί δυναμική πού εἶναι ἡ κυριαρχική μορφή στήν οἰκογένεια. Ἡ μητέρα αὐτή κατορθώνει γιά ἕνα διάστημα νά ἀποσπάσει καί νά προσηλώσει ἐπάνω της τή σεξουαλική libido τοῦ παιδιοῦ. Ἔτσι ταυτοποιημένοι μέ τή γυναίκα οἱ φιλομόφυλοι γίνονται οἱ ἴδιοι σεξουαλικό ἀντικείμενο τοῦ ἑαυτοῦ τους. Ξεκινώντας δηλαδή ἀπό τό ναρκισσισμό, ἀναζητοῦν σεξουαλικά ἀντικείμενα ἴδια μ' αὐτούς ἤ καλύτερα ἴδια μέ τό ἰδανικό τοῦ ἐγώ, πού θέλουν νά τούς ἀγαποῦν ὅπως τούς ἀγαποῦσε ἡ μητέρα τους ἤ ὅπως ἀγαποῦν οἱ ἴδιοι τόν ἑαυτό τους (Φρόυντ, 1961).

Ἡ γυναίκα ἀπομακρύνεται καί περιβάλλεται μέ εἰρωνεία, περιφρόνηση καί μίσος. Αὐτό γιατί πιθανόν διακινεῖ τά αἱμομικτικά συναισθήματα καί ἀναβιώνει τήν παλιά σχέση μέ τή μητέρα. Μιά σχέση ἀπόλυτα ἀπαγορευμένη καί γι' αὐτό ἀπωθημένη. Ἔτσι ἀφοῦ κάθε γυναίκα εἶναι ἡ μητέρα, εἶναι ἐπικίνδυνη καί ἀπροσπέλαστη. Τά συναισθήματα γιά

ἀσφάλεια ἀντιστρέφονται ὥστε νά μήν ἀναγνωρίζονται. Τό κοινό σημεῖο ἀνάμεσα στούς παθητικούς καί ἐνεργητικούς φιλομόφυλους εἶναι τό μίσος του γιά τή γυναίκα. Τήν ὀνομάζουν ἠρακλειά καί παράταιρη, τό στῆθος της κατσικανό ἤ γαλαφουσκού καί τό γεννητικό της ὄργανο μουτζό, ἀπό τή μούτζα καί τήν κατάρα. Στήν καθομιλουμένη, ἀπό σεμνοτυφία καί «λεπτότητα» ἀντί γιά τή λέξη πέος, χρησιμοποιεῖται ἡ λέξη πουλί. Ἡ συμβολική μεταφορά εἶναι προφανής. Στά καλιαρντά, ἡ ἀναζήτηση τοῦ χαμένου ὀργάνου καί ἡ ἐπαναφορά τῆς λειτουργικῆς του ἱκανότητας, ὑποσημαίνεται ἀπό τή μεταφορά τοῦ πρωκτοῦ στή θέση τοῦ πέους. Τό πουλί ἀλλάζει γένος καί τόνο, γίνεται πούλη καί προσδιορίζει τόν πρωκτό.

Ἡ λέξη τεκνό σημαίνει ἀγόρι, νεαρός, μικρός· συνήθως νεαρός ἐραστής. Κατά τόν Πετρόπουλο προέρχεται ἀπό «τό τεκνό πού ἔχει κάθε γέροντας καλόγηρος». Παράλληλα ὅμως, ἀποτελεῖ παροξύτονο παράγωγο τῆς λέξης τέκνο καί συγκοπή τοῦ ρήματος τεκνοποιῶ. Ἔτσι ἡ μητρική στοργή και τρυφερότητα περνᾶ στή θεώρηση τοῦ νεαροῦ ἐπιβήτορα.

Ἐνώπιος ἐνωπίω.

Ὑπάρχουν σαράντα πέντε συνώνυμα γιά τή λέξη φιλομόφυλος. Πολλά καυτερά καί χαιρέκακα. Ὁ Οὐάιλντ κάπου ἔγραφε ὅτι ἀντιπαθοῦμε τούς ἀνθρώπους πού ἔχουν τά ἴδια ἐλαττώματα μέ μᾶς. Ἀποφεύγεται συστηματικά ἡ κοινή λέξη πούστης. Ἡ ἀναφορά γιά κάθε συγκεκριμένο φιλομόφυλο εἶναι χαρακτηριστική καί ἐπιγραμματική. Ἔτσι ἔχουμε ἀνέμη καί ἀνεμόμυλος, ἀρτίστα τοῦ βουβοῦ, λατέρνα καί μέ πολλή εἰρωνεία λαίδη. Ἐπιτάφιος εἶναι ὁ φιλομόφυλος πού συνοδεύεται ἀπό ὁμάδα ὡραίων καί καλοντυμένων νέων. (Στούς ἰατρικούς κύκλους, ἐπιτάφιος χαρακτηρίζεται ἡ κουστωδία τοῦ καθηγητῆ ἤ διευθυντῆ κλινικῆς μέ τούς ἐπιμελητές, βοηθούς καί λοιπούς κομπάρσους πού βγαίνουν μπουλουκοειδῶς γιά ἰατρική ἐπίσκεψη, ἔτσι πού νά ὑποβάλλεται ἡ ἐντύπωση φανταχτερῆς, μεγαλόπρεπης καί ὑψηλῆς ἐπιστήμης).

Κάθε φιλομόφυλος ἐπιλέγει τό δικό του ὄνομα ἀποδέχεται τό ὄνομα πού οἱ ἄλλοι τοῦ ἔδωσαν σάν παρατσούκλι. Ἡ ἀναβάπτιστη ἐκφράζει ἄρνηση τῆς προκατασκευασμένης πραγματικότητας, ἀπόρριψη τῆς πατρικῆς σηματοδότησης καί ἐκδίκηση διά τῆς προσβολῆς. Τό ὄνομα πλέον δέν ἀποτελεῖ τεκμήριο ἑνός προδιαγραμμένου ρόλου, ἀλλά ἐπίδοση διαπιστευτηρίων ἑνός ἐπιλεγμένου τρόπου ζωῆς. Δέν εἶναι ὁ Γιάννης, ἕνας ἀσήμαντος, ἀλλοτριωμένος νομοταγής ἀνθρωπάκος, ἀλλά ἡ Ζάν Ντ' Ἄρκ μέ ὅλον τόν ἡρωισμό καί τήν αὐταπάρνηση πού σέ φαντασιωτικό ἐπίπεδο διαθέτει. Στήν πράξη ἔβαλε φωτιά στό σπίτι τοῦ φίλου του ἀπό ἐρωτική ἀντιζηλία.

Τά ὀνόματα εἶναι μονολεκτικά, ὅταν ἐπαρκοῦν νά καθορίσουν ἀκριβῶς τήν ταυτότητα. Πέρλα, ὑπάρχει μόνο μία, ὅπως Φιλιώ, Ἀλκινόη, Μαργκώ, Ὀθωνία, Τουραντώ. Μοιραῖα ὀνόματα, μακρινοί ἀπόηχοι ἑνός ἄλλου ὀνειρικοῦ κόσμου. Φαράχ, Μάτα, Λυδία, Ναριμάν, Σουλτάνα.

Συνήθως ὅμως σχηματίζονται περιφραστικά ὥστε νά δημιουργεῖται ὁ κατάλληλος συνειρμός πού ἀναπαρασταίνει τό συγκεκριμένο πρόσωπο, τό μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο. Τασία ἡ τζιλβελού, ἀπό τό Τουρκικό tcilve, ὁ παιγνιδιάρης καί ἐρωτύλος «πού ἄν ἀπ' τήν τιμή καί τήν ὑπόληψί του ἔθεσε ἀνεξαρτήτως τῆς καθαρῆς σαρκός του τήν καθαρή ἡδονή». Ὁμηρία ἡ βρώμη, γιατί ἐργάζεται στόν ἱππόδρομο, Μανολία ἡ κρί-κρί γιατί εἶναι κρητικός, Πιερέτ ἡ πολίτισσα σέ ἀντιδιαστολή μέ τήν Πιερέτ – Πομπέ.

Ὁ κοινωνικός περίγυρος.

Ὁ κοινωνικός περίγυρος τῶν καλιαρντῶν προσδιορίζεται πολλαπλά. Φαίνεται ὅτι καλύπτει ὁλόκληρο τό φάσμα τῶν κοινωνικῶν διαφορῶν καί τοποθετήσεων. Ἡ φιλομοφυλία εἶναι ἀταξική, ἀλλά οἱ φιλομόφυλοι ἀνήκουν σέ τάξεις. Πολλές λέξεις προσδιορίζουν τήν ταξική τους προέλευση. Δέν ψωνίζει βέβαια ὁποιοσδήποτε ἀπό τοῦ Τιραχοστόουν (Πετρίδη) ἤ τοῦ Τιραχοσέβα (Σεβαστάκη) οὔτε ἐνδιαφέρουν τά μαντοσουπιάσματα τῆς ράμπας (οἱ θεατρικές ζυμώσεις) πολλούς. Ἡ συγχώνευση καί ἀφομοίωση πληθώρας ξενικῶν λέξεων ἀγγλικῶν, γαλλικῶν, ἰταλικῶν, τουρκικῶν ἀκόμη καί ἀρβανίτικων δείχνει ὅτι ἡ καλιαρντή φτιάχτηκε σέ μεγάλη ἔκταση ἀπό μορφωμένους καί καλλιεργημένους φιλομόφυλους. Ἡ χρονολογική διαμόρφωση ἀρκετῶν λέξεων μπορεῖ νά προσδιοριστεῖ ἱκανοποιητικά ὅπως βλακοψαλιδοῦ = λογοκρισία, κρυσταλοσινοῦ = τηλεόραση (Πετρόπουλος, 1971).

Λίγες οἱ κοινές λέξεις μέ τούς μάγκες. Πρώτη ἡ νταμίρα καί τά παράγωγά της, νταμιρατζής, νταμιράδικο, νταμιρόκλυσμα = ἡ ἔνεση ναρκωτικοῦ. Τσαρδί εἶναι τό σπίτι καί τσαρδό πρῶτο ἤ τελευταῖο συνθετικό πολλῶν λέξεων μέ πιό ἐνδιαφέρουσες τίς λέξεις τσαρδοπληβιάς = ἐργάτης οἰκοδομῶν, τσαρδοτερμιτοῦ = ἡ πολυκατοικία καί τσαρδόστικα = ἡ διεύθυνση (τσαρδί+στέκι).

Οἱ περισσότεροι ἀπό τούς οἴκους ἀνοχῆς πού λειτουργοῦν στήν Ἀθήνα χρησιμοποιοῦν φιλομόφυλους γιά ὑπηρετικό προσωπικό. Ἔτσι δέν ἐκπλήσσει τό γεγονός ὅτι ὑπάρχουν δέκα πέντε περίπου συνώνυμα σχετικά μέ τήν ἔννοια τοῦ ἀντρικοῦ γεννητικοῦ ὀργάνου, ὀκτώ γιά τή λέξη σπέρμα, ἑπτά γιά τόν παιδεραστή, ἕξη γιά τή λεσβία, τά ἀφροδίσια νοσήματα καί γιά τά ρήματα ἀφοδεύω καί ἐκσπερματώνω, πέντε γιά τήν πόρνη τήν αἰδοιολειχία, τήν ἔμμηνο ρύση, τή σεξουαλική διέγερση, τό στρατιώτη. Τέσσερις γιά τίς λέξεις κλύσμα, κρεββάτι, αὐνανισμός, ὄρχεις, οἶκος ἀνοχῆς, πέρδομαι, συνουσία, τρυφερός ἐραστής, χασίσι, τρία γιά τό αἰδοῖο, τήν ἔνεση ναρκωτικῶν, τόν πρωκτό, τή φυλακή, τό χασικλή, τό χαφιέ καί δύο γιά πληθώρα συναφῶν λέξεων καί ἐκφράσεων καθοριστικῶν τοῦ χώρου πού κινεῖται καί λειτουργεῖ ὁ φιλομόφυλος πού μιλᾶ τά καλιαρντά.

Ἡ πολιτική ἑνός ἀπολιτικοῦ.

Ἡ κριτική διάθεση τοῦ φιλομόφυλου σέ θέματα ἠθικῆς ἤ κοινωνικῆς ἤ θρησκευτικῆς ἤ πολιτικῆς τάξης διαφαίνεται στή γλώσσα του. Παρουσιάζεται ἀπολιτικός, ἀτίθασος, ἀχαλίνωτος, ἀναρχικός. Ὡστόσο γνωρίζει πολιτική, ἀκόμη καί ἱστορία. Γνωρίζει τό Ροβεσπιέρο· ἑπομένως ὁ δημοκράτης εἶναι ροβεσπάκης καί ὁ κομμουνιστής ροζοροβεσπάκης, ὁ πρωθυπουργός πρωτονταβᾶς, τό στέμμα ρενοκαθίκι, ὁ βασιλιάς γκράν-ρενοκαθικιομένος.

Ἡ θρησκευτική του τοποθέτηση δέν εἶναι ἰδιαίτερα εὐσεβής πρέπει νά ὁμολογήσουμε. Βακουλή σημαίνει ἐκκλησία· πιθανόν ἀπό τίς ξενικές λέξεις ἀββάς = παπάς καί κουλές = πύργος. Τά παράγωγα πλέον ἔρχονται μόνα τους. Τά ἄμφια λέγονται βακουλοκαραγκιόζες· ἡ μετάληψη βακουλοκέρασμα· ὁ ἀρχιεπίσκοπος βακουλονταβᾶς ἤ βακουλον-

 ταβατζής. Ὁ Θεός λέγεται πολύ περιπαικτικά ἄφαντος ἀλλά καί γκόντης, ἀπ' ὅπου προέρχονται τά παράγωγα γκοντοαφιόνα = θρησκεία, γκοντοδιακονιάρα = προσευχή.

Οἱ παραλληλισμοί εἶναι ἐπιτυχημένοι καί ἐνίοτε ἐνδεικτικοί τῆς συναισθηματικῆς διαμόρφωσης καί τοποθέτησης ἀπέναντι σέ πράγματα καί καταστάσεις. Καιάδας πάει νά πεῖ οἶκος ἀνοχῆς, κελεμπία = προφυλακτικό, ζαλίστρα ἤ καβγαδοκουτού = ραδιόφωνο, τεμπελόστεκο = καφενεῖο. Εἰρωνεία, χλευασμός καί περιφρόνηση. Ὁ φιλομόφυλος προσφέρει ὅτι τοῦ προσφέρανε. Ὁ γάμος γίνεται προικοκουσκουσού, ὁ ἀστυνόμος γιούδας, τό Ὑπουργεῖο Δημοσίας τάξης γιουδάδικο. Ὑπεροπτικά ἡ κουκουβάγια ἀνάγεται σέ γλαῦξ γιά νά χαρακτηρίσει τόν χαφιέ, τόν καταδότη. Γυροδιακονεύω σημαίνει κάνω ἔρανο καί, μέ πολλή εἰρωνεία, δωρεά τό πρόστιμο. Ματσιάρης ὁ ἔφορος (πού εἶναι ματσωμένος). Σαϊλακούμπας ὁ τσιγγούνης καί σαϊλακούμπα ἡ ἀποταμίευση ἀπό τόν Σάυλωκ τοῦ Ἔμπορου τῆς Βενετίας, γιά νά ἐπιδείξει ὁ φιλομόφυλος καί τίς Σαιξπηρικές του γνώσεις.

Φωτογένεια χαρακτηρίζεται ἡ διαγραφή τῶν ἀντρικῶν γεννητικῶν ὀργάνων κάτω ἀπό τά ἐνδύματα, ἐνῶ σερμελιά ἤ σεμελιά τό πέος πιθανόν σύνθετη λέξη ἀπό συγχώνευση τῆς πρόθεσης σέ μέ τό συμβολικό δέντρο πού παράγει μέλι, τή μελιά. Καί γιά νά γίνει πειστικότερη ἡ συμβολική διάρθρωση τῆς καλιαρντῆς γλώσσας ἀναφέρω τή λέξη βιδοσέρμελο πού σημαίνει ζωντανό πέος, δηλαδή φίδι. Ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως στόν ὀνειρικό συμβολισμό, φίδια, μαχαίρια, ὅπλα καί ἄλλα αἰχμηρά καί διατρητικά ἀντικείμενα ὑποκαθιστοῦν τό ἀντρικό γεννητικό μόριο.

Ἡ παρωδία ὀνομάτων εἶναι συνήθης. Ὁ ἀναγραμματισμός ἐπίσης· ἡ Ἀκρόπολη γίνεται ἀσπρόκωλη, τό μαξιλάρι ξαλιμάρι. Συνειρμικές παρετυμολογίες καί ἠχομιμητικές λέξεις συμπληρώνουν τό λεξιλόγιο. Τό Καβούρι λέγεται Ἁγιοσαββατιάτικο, προφανῶς ἀπό τή συνειρμική στή λέξη καρκίνος λέξη Ἅγιος Σάββας. Ὁ πλαστουργός βέβαια ἤξερε ὅτι τό καβούρι λέγεται καρκίνος, ὅπως ἤξερε τήν ὀνομασία τῆς βαλάνου τοῦ πέους γιά νά τήν ὀνομάσει βελανίδι. Ἡ φωτιά λέγεται χορχόρα κατ' ἀπομίμηση τοῦ ἤχου πού προκαλεῖ, ἡ ραπτομηχανή τσικτσίνω καί τό οὖρο τζουρό, ὅπως σίγουρα θά ἦταν οἱ λέξεις σέ μιά πρωτόγονη γλῶσσα. Ὁ σύνδεσμος καί, γίνεται τσαί. Παλιοί ἀγαπημένοι ἦχοι ὅπως, τζάζ, τζούς, τσούς, γίνονται πρῶτα συνθετικά πολλῶν λέξεων. Ὅλα θυμίζουν τά κορακίστικα, τή γλώσσα πού χρησιμοποιοῦν τά παιδιά. Κελαϊδίσματα σ' ἕνα χῶρο φαντασίας καί ὀνείρου, πού ἡ συγκρότησή τους σέ γλωσσικό σχῆμα εἶναι φτιαχτή, ψεύτικη καί ἐγκεφαλική.

Ἀντί ἐπιλόγου.

Οἱ ψυχαναλυτικές παρατηρήσεις νευρωτικῶν ἀλλά καί φυσιολογικῶν ἀτόμων, πού ἔγιναν γιά διδακτικούς ἤ ἄλλους λόγους, ἔδειξαν πόσο διαδεδομένες καί κοινές εἶναι οἱ τάσεις, πού στήν πρωταρχική τους μορφή ἀποκαλοῦμε διαστροφικές. Σχεδόν πάντοτε, βρίσκουμε μιά ὑποκατάστατη σημειολογία, ἔτσι πού νά μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι ἡ νεύρωση ἀποτελεῖ τό ἀρνητικό τῆς σεξουαλικῆς παρέκκλισης. Ἡ σεξουαλική διαφοροποίηση τοῦ φιλομόφυλου παρουσιάζεται σάν ἀποτέλεσμα ἀπώθησης ἤ μόνωσης στή διαδικασία τῆς ὡρίμανσης. Ὁ φιλομόφυλος ἔγινε φιλομόφυλος ἀποφεύγοντας τήν τρέλα. Ἡ παρέκκλιση τοῦ ἐνστίκτου σέ σχέση μέ τό ἀντικείμενο, ἀφοῦ ὁ σκοπός παραμένει ἴδιος, ξεκινᾶ ἀπό μιά σειρά ἐπίκτητες διαθέσεις, πού ἡ ἀνάπτυξή τους καί ἡ τροποποίησή

τους ἐπιτυγχάνεται μέσα ἀπό διαδικασίες κοινωνικοπολιτισμικές.

Ἀναμφίβολα τά καλιαρντά εἶναι μιά φτιαχτή γλώσσα. Σκληρή, κυνική καί εὐτράπελη. Πίσω ὅμως ἀπό τήν τεχνητή κυνικότητα καί προκλητικότητα κρύβεται πόνος καί εὐαισθησία πού δέν τολμᾶ νά φανερωθεῖ. Κρύβεται ἡ ἀνάγκη καί τό δικαίωμα νά ὑπάρχει καί νά ζεῖ ὁ φιλομόφυλος ὅπως αὐτός ὁρίζει καί ἐπιθυμεῖ. Κρύβεται ἀκόμη ἡ ἐπαναγωγή σέ ἄδολους χρόνους, ὅπου ἡ ἀσχήμια καί ἡ βρωμιά δέν ἔχουν θέση.

Ἡ φιλομοφυλική στάση καθορίζεται ἀπό τούτη τήν ἐπαναγωγή καί τό γλωσσικό ἰδίωμα τοῦ φιλομόφυλου φαίνεται ὅτι προσδιορίζεται ἀπό τήν πρωτογενή ἐπιστροφή στίς φορτισμένες λιμπιντινικά ἐρωτικές ζῶνες.

Ὅσο θά ὑπάρχει ἡ κοινωνική διάρθωση πού γνωρίζουμε καί τό λεξιλόγιό μας θά περιέχει λέξεις αἰσχρές σάν τήν λέξη κίναιδος, γιά νά χαρακτηρίσει τούς φιλομόφυλους, τά καλιαρντά θά ὑπάρχουν καί θά μιλιοῦνται. Τό μίσος, ἡ ἀηδία, ἡ περιφρόνηση ἤ ὁ οἶκτος, ἐπιστρέφονται.

Βέβαια οἱ παραπάνω σημειώσεις πολύ ἀπέχουν ἀπό τό νά ἐξαντλοῦν τό θέμα. Νομίζω ὅμως, ὅτι δίνουν ἐρεθίσματα γιά συζήτηση καί ἔρευνα, πάνω σ' ἕνα πρόβλημα κοινωνικό, τόσο παράξενο ὅσο καί παρεξηγημένο.

Δέν θά μπῶ στά χωράφια τῆς κοινωνιολογίας καί τῆς ψυχολογίας. Στέκω σταθερά στά πλαίσια τοῦ *μή – ψυχολογικοῦ* φολκλόρ. Ἐπιτρέπεται στόν λαογράφο ἡ κάποια πρωτογενής κρίση. Ὁ λαογράφος πού κρίνει δευτερογενῶς τά εὑρήματά του πεθαίνει πολύ νωρίς. Ὅλες οἱ δευτερογενεῖς κρίσεις τοῦ Νικολάου Πολίτη ἀπεδείχθησαν ἄχρηστες. Δέν θά σχολιάσω τό κείμενο τοῦ γιατροῦ Νίκου Παπαγιάνη. Μά πρέπει νά συμπεριλάβω ἐδῶ τήν σχετική ἐπιστολή πού ἔστειλε στόν *Πολίτη* (τεύχος 23, Δεκέμβριος 1978), ἀπό τήν Θεσσαλονίκη, ὁ φοιτητής νομικῆς Γεώργιος Παπαδόπουλος. Τό ὀνοματεπώνυμο τοῦ φοιτητή προκάλεσε μερικά φτηνά καί βρόμικα σχόλια. Ἄς εἶναι. Ἰδού ἡ ἐπιστολή:

Ἀγαπητέ «Πολίτη»

Θά μοῦ ἐπιτρέψει τό περιοδικό σας νά διαφωνήσω μέ τόν κ. Νίκο Παπαγιάννη, ὁ ὁποῖος στό τεύχος 21 ἐκφράζει ὁρισμένες ἀπόψεις (περισσότερο πληροφορίες) σχετικά μέ τούς φιλομοφύλους. Δέν θά ἀναφερθῶ στό πληροφοριακό σκέλος τοῦ ἄρθρου του, διότι εἶναι κάτι πού δέν μέ ἐνδιαφέρει καθόλου (νομίζω, ἄλλωστε, πώς καί τούς περισσότερους ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ σας).

Μέ τά γραπτά του ὁ ἀρθρογράφος ἀφήνει νά ἐννοηθεῖ ὅτι ἡ φιλομοφυλία εἶναι ἕνα συμπαθητικό κοινωνικό φαινόμενο, λόγω τῆς ἀδίκου κοινωνικῆς περιφρονήσεως καί ὅτι πρέπει – ἄν ὄχι νά ...ἐπιδιώκεται σέ μιά κοινωνία – τουλάχιστον νά ἀναγνωρίζεται ὡς ἕνα σύνηθες ψυχικό σύνδρομο χωρίς νομικούς ἀφορισμούς και ἠθική ταπείνωση. Θά διαφωνήσω ἐπί τό πλεῖστον καί θά συμφωνήσω ἐν μέρει. Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ σεξουαλική ἠθική τοῦ λαοῦ μας εἶναι ἀναχρονιστική, ἑπομένως καί ἀντικοινωνική. Στήν ἐπαρχία – ὅπου μειώνεται τό ποσοστό τῶν μορφωμένων – ἐπικρατοῦν ταμπού καί ἀντιλήψεις πανάρχαιες, πράγμα τό ὁποῖο δημιουργεῖ ἀρνητική στάση σέ ὁποιεσδήποτε σεξουαλικές «περιπέτειες». Πρόκειται δηλαδή – καί ὄχι μόνο στήν ἐπαρχία ἀλλά καί στά ἀστικά κέντρα – γιά μιά τοποθέτηση τοῦ λαοῦ μας πού δέν λαμβάνει ὑπόψη τά σύγχρονα σεξουαλικά δεδομένα, ἀλλά ἐκ προοιμίου ἀπορρίπτει δογματικά κάθε «νεωτερισμό», ἀκριβῶς ἐπειδή εἶναι ἔξω ἀπό τήν κουλτούρα του, ἔξω ἀπό τά πλαίσια σκέψης του, ἐπειδή θεωρεῖται ἀνήθικος βάσει τῆς δικῆς του σεξουαλικῆς ἠθικῆς. Στό σημεῖο αὐτό συμφωνῶ καί τό τονίζω. Ὑπάρχει, πράγματι, πλήρης ἄγνοια γιά τή σύγχρονη σεξουαλική ὑποδομή στήν πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μας (πολλά πρόσφατα ἀλλά καί παλαιότερα γεγονότα στήν ἑλληνική ἐπικράτεια τό ἐπιβεβαιώνουν.) Ἑπομένως, χρειάζεται μιά εὐρεία πληροφόρηση καί μιά σωστή παιδεία σχετικά μέ τά θέματα αὐτά, γιά νά μήν ἀπορίπτουμε, τήν φιλομοφυλία ἐπί παραδείγματι, χωρίς νά γνωρίζουμε τά αἴτια, πού τήν γεννοῦν. Γιά νά τεκμηριώσω καλύτερα: ἡ πλειοψηφία τοῦ σύγχρονου σουηδικοῦ λαοῦ εἶναι κατά τῆς φιλομοφυλίας, ὅπως καί τοῦ ἑλληνικοῦ. Κι ὅμως, ἡ μέν Ἑλλάδα ἔχει φήμη συντηρητικοῦ κράτους – ὅσον ἀφορᾶ τά θέματα αὐτά – ἐνῶ ἡ Σουηδία προοδευτικοῦ. Ἡ διαφορά αὐτή ἔγκειται στό γεγονός ὅτι οἱ Σουηδοί (καί οἱ περισσότεροι Εὐρωπαῖοι) ἔχουν ξεπεράσει τά ταμπού καί τίς σκουριασμένες ἀντιλήψεις, συνέπεια τῆς ὑψηλῆς σεξουαλικῆς παιδείας τους. Παραδέχομαι

ὅτι ὑπάρχουν ψυχικά αἴτια πού ὠθοῦν ἕνα ἄτομο στήν φιλομοφυλία. Ὑπάρχουν ψυχικά σύνδρομα ἀνώμαλα τά ὁποῖα κυριαρχοῦν τήν ἀνθρώπινη θέληση καί διέπουν τή σεξουαλική συμπεριφορά. Παραδέχομαι ὅτι ὅλη αὐτή ἡ ἄγνοια προέρχεται ἀπό τήν θρησκευτική καταπίεση καί τήν ἐκκλησιαστική κατήχηση περί σεξουαλικῶς ἠθικοῦ καί ἀνήθικου σύμφωνα μέ ἀναχρονιστικά δεδομένα. Ἀλλά ἀπό τό νά ἰσχυρίζομαι ὅτι: «ἡ ἐρωτική ἐλευθεριότητα πού δέσποζε στήν πλατωνική κουλτούρα λησμονιέται καί ἀντικαθίσταται ἀπό μιά στενόκαρδη καί μεροληπτική ἠθική πού διαχωρίζει τόν ἔρωτα σέ λογικό καί παράλογο, σέ θεμιτό καί ἀθέμιτο...» ἀπέχει πολύ. Δέν εἶναι δυνατόν, στό ὄνομα τῆς «ἐρωτικῆς ἐλευθεριότητας», νά δικαιολογοῦνται ὑπερβάσεις καί ἀνομήματα τῆς σεξουαλικῆς λογικῆς. Πρῶτα πρῶτα, πῶς ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀρθρογράφος τήν «ἐρωτική ἐλευθεριότητα»; Τό σπουδαιότερο, πῶς τήν ἀντιλαμβάνεται ἡ πλειοψηφία τῶν ἀνθρώπων; Ὁ καθένας «διαπρέπει» στή σεξουαλική δραστηριότητα μέ τό ἄλλο φύλο. Πρέπει νά ἔρθει σέ ἐπαφή καί μέ ὁμόφυλό του γιά νά ὀνομαστεῖ «σεξουαλικά ἀπελευθερωμένος»; Δέν νομίζω. Δέν νομίζω πώς μετά τή σύγκριση τοῦ ὑγιοῦς σεξουαλισμοῦ μέ τόν ἀρρωστημένο νά ὑπάρξουν οἱ παραμικρότερες ἀμφιβολίες περί τῆς ὑπεροχῆς τοῦ πρώτου (παραθέτω τούς ὁρισμούς μου «ὑγιής – ἀρρωστημένος σεξουαλισμός» στό διαχωρισμό τοῦ ἀρθρογράφου σέ ἔρωτα λογικό καί παράλογο, τόν ὁποῖο δέν θεωρῶ σωστό λόγω τῆς ἀκραίας του φύσης). Καί φοβοῦμαι ὅτι ἔτσι σκέπτονται οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι. Ὄχι μόνο ἀγρότες ἤ ἐργάτες, στούς ὁποίους μποροῦμε νά ἀποδώσουμε τήν ἐπίδραση τῆς ἀρνητικῆς θρησκευτικῆς σεξουαλικῆς παιδείας, ἀλλά νομίζω πώς καί πολλοί ἀστοί σκέπτονται ἔτσι, πού ὁπωσδήποτε ἔχουν μιά πλατιά κουλτούρα (ὑποτίθεται). Καί καταλήγω: σέ ὅλα τά προβλήματα, τίς θέσεις καί ἀντιθέσεις ὑπάρχει μιά μέση ὁδός, μιά χρυσή τομή. Ἔτσι καί στή συγκεκριμένη περίπτωση. Ὡς ἄνθρωπος πού ἀντέδρασα στήν θρησκευτικο-σεξουαλική παιδεία, δέν ἀποδοκιμάζω ἐκ προοιμίου χωρίς νά ξέρω περί τίνος ἀκριβῶς πρόκειται, δέν δογματίζω. Συγχρόνως ὅμως, ὡς ἄνθρωπος πού διέπομαι ἀπό λογικές ἀντιλήψεις περί σεξουαλισμοῦ, κατακρίνω τήν φιλομοφυλία ὡς ἀρρωστημένο σεξουαλισμό καί ὡς καρκίνωμα στίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων.

Προσοχή. Δέν ἔθιξα ἐπίτηδες τό θέμα ἄν ἡ φιλομοφυλία εἶναι ἀνήθικη ἤ ὄχι, διότι στή σημερινή ἐποχή ἀνάμεσα στίς πιό ταλαιπωρημένες λέξεις εἶναι ἡ λέξη ἠθική. Ἑπομένως, μιά καί οἱ ἠθικές ἀξίες τείνουν νά ἰσοπεδωθοῦν καί ν' ἀνατραποῦν, δέν σκοπεύω νά πάρω συγκεκριμένη θέση πάνω σ' αὐτό τό ζήτημα. Θά τό θεωροῦσα ἀμέλειά μου ἄν δέν ἐπεσήμανα ἕνα ἄλλο σημεῖο τοῦ ἄρθρου πού ἀπαιτεῖ ἀντίκρουση. Εἶναι τό σημεῖο πού ἀναφέρεται στήν μικροαστική ἠθική. Δηλαδή ὅτι ὑπαίτια στό διαχωρισμό ἔρωτα λογικοῦ καί παράλογου (ἄσχετα ἄν δέν παραδέχομαι ὅτι ὑπάρχει τέτοιος ἀκραῖος διαχωρισμός), μέ ἀποτέλεσμα τήν ἀπομόνωση τῆς φιλομοφυλίας ὡς χυδαίας καί ἀποτρόπαιας, εἶναι ἡ μικροαστική ἠθική. Ἄν πραγματικά πιστεύετε στήν ὕπαρξη αὐτῆς τῆς ταξικῆς ἠθικῆς, κάνετε κ. Παπαγιάννη μεγάλο λάθος. Διότι ἡ ἠθική δέν καθορίζεται ἀπό τίς τάξεις, μέ τίς ὁποῖες μερικοί προσπαθοῦν ἀδέξια νά χωρίσουν τήν κοινωνία. Δέν εἶναι σωστό ὅτι ἡ τάξη πού βρίσκεται στήν ἐξουσία εἶναι καί ρυθμιστής τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν. Ἡ ἠθική διαφέρει ἀπό τόπο σέ τόπο καί εἶναι προϊόν τῆς ἐπίδρασης τῆς θρησκείας καί τῶν ἠθῶν καί ἐθίμων. Ὁ ἄνθρωπος διαμορφώνει τίς ἠθικές του ἀξίες

καί ἀντιλήψεις ἀπό τόν περίγυρό του καί ἀπό τό θρησκευτικό δόγμα στό ὁποῖο ἀνήκει. Τό ὅτι δέν εἶναι ὑπεύθυνη ἡ «μικροαστική ἠθική» γίνεται σαφέστερο – ἄν φυσικά ὑποθέσουμε ὅτι πράγματι ὑπάρχει αὐτή – μέ τίς ἐλευθεριότερες ἀπόψεις τῶν ὑποτιθέμενων ἀστῶν καί μικροαστῶν ἔναντι τῶν ἀγροτῶν καί ἐργατῶν στά θέματα αὐτά. Εἶναι μιά ἀναμφισβήτητη πραγματικότητα ὅτι οἱ πρῶτοι ἀντιμετωπίζουν πιό σωστά τά σεξουαλικά θέματα – χωρίς αὐτό νά σημαίνει ὅτι δημιουργοῦν ἔτσι «δική» τους ἠθική – ὄχι γιά κανέναν ἄλλο λόγο ἀλλά διότι οἱ δεύτεροι εἶναι προσηλωμένοι (ἄθελά τους, βέβαια) σέ μεσαιωνικές ἀντιλήψεις. Ἑπομένως τά αἴτια δέν πρέπει νά ἀναζητοῦνται στήν ὑποτιθέμενη μικροαστική ἠθική, ἀλλά στό θρησκευτικό κατεστημένο πού ἀρνεῖται νά ἐκσυγχρονίσει καί νά ἐκλογικεύσει τίς θέσεις του.

Καί κάτι ἄλλο. Ὅλο αὐτό τό ἄκρατο ἐνδιαφέρον γιά τήν φιλομοφυλία, ἔτσι ὥστε νά γραφεῖ εἰδικό ἄρθρο γιά τή γλώσσα τῶν φιλομοφύλων, ἔρχεται σ' ἀντίθεση μέ τήν ὕλη τοῦ περιοδικοῦ (πού ὁμολογουμένως εἶναι πολύ καλή) καί δημιουργεῖ ὁρισμένες ὑποψίες. Μήπως κανείς παράγων ἔχει... μητέρα ὑπερπροστατευτική καί δυναμική πού εἶναι ἡ κυριαρχική μορφή στήν οἰκογένεια;

Στίς 16-12-1977 δημοσιεύτηκε, στήν *Libération* τοῦ Παρισιοῦ, μιά παρουσίαση τῆς μελέτης τῆς Hélène Ioannidi, γραμένη ἀπό τόν Jean-Luc Hennig. Ὁ χορός τῶν κριτικῶν κλείνει μέ τό ἐκτενές ἄρθρο *Den farlige lexikografen* τοῦ Theodor Kallifatides (βλέπε: *Svenska Dagbladet* τῆς Στοκχόλμης, 16-7-1978), ὅπου ὁ, διάσημος στήν Σουηδία καί περίπου ἄγνωστος στήν Ψωροκώστενα, πεζογράφος μας ὁμιλεῖ γιά τό λουμπινίστικο ἰδίωμα κτλ. Τέλος, καθώς πληροφοροῦμαι ἡ Εὐαγγελία Κούρτη ἑτοιμάζει τήν διατριβή *Approche psychanalytique de la langue secrète des homosexuels en Grèce*, ἐνῶ ὁ Steve A. Demakopoulos, γράφει ἕνα ἄρθρο γιά τά συνόνυμα τῆς *καλιαρντῆς*.

Τά χτυπήματα τοῦ κράτους ὡς ἕνα σημείο ἀντέχονται. Οἱ κριτικές καί τά σχόλια τοῦ τύπου δημιουργοῦν στόν συγγραφέα μιά προβληματική, πού καλεῖται ὁ ἴδιος νά ἐπιλύσει. Μετά ὑπάρχουν καί οἱ ἐπιστολές τῶν φίλων καί τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων. Δέν κουβεντιάζω γιά τίς ἐπιστολές μέ τά διάφορα *συγχαρητήρια*. Ὁμιλῶ γιά τά σκληρά γράμματα, ἀδιάφορον ἄν εἶναι ὑπέρ, ἤ ἐναντίον τοῦ βιβλίου. Ὅταν ἔβγαλα τά *Καλιαρντά* μοῦ ἔστειλαν ἄπειρα γράματα. Ἀπό τόν σωρό τῶν ἐπιστολῶν θά διαλέξω μόνον δύο. Ὁ λογοτέχνης Γιώργος Ἰωάννου μοῦ ἀπηύθυνε τό παρακάτω γράμα:

Θεσσαλονίκη, 17-6-'71

Φίλε Ἠλία,
ὀφείλω νά σ' εὐχαριστήσω γιά τό βιβλίο σου, τά Καλιαρντά, τό ὁποῖο ἔλαβα ἀρκετά στραπατσαρισμένο. Τό διάβασα ἐπισταμένως. Κατ' ἀρχήν, βρίσκω τήν ἰδέα τῆς συλλογῆς τοῦ λεξιλογίου αὐτοῦ πραγματικά πρωτότυπη, ὅσο καί τολμηρή. Ἐπίσης δέ καί λαογραφική (κατ' ἀντίθεση πρός τά Ρεμπέτικα) – μιά κι ἔχεις τόση μανία νά ἐπονομασθεῖς λαογράφος. Ὅμως θαρρῶ πώς ἐπ' οὐδενί λόγω τό λεξιλόγιο αὐτό ἔχει τή σημασία πού προσπαθεῖς νά τοῦ δώσεις. Διαφωνῶ σχεδόν ἀπόλυτα μέ πολλά σημεῖα τοῦ προλόγου σου καί μέ ἀρκετά τοῦ ἐπιλόγου. Κι ἐλπίζω ἡ διαφωνία μου αὐτή νά μήν ἀποδοθεῖ διευκολυντικῶς οὔτε σέ δῆθεν μικροαστισμό μου οὔτε σέ κανέναν ἄλλον προσωπικό λόγο μου. Ἄλλωστε, ἔχω κι ἐγώ πρό πολλοῦ τίς ἀποδεικτικές περγαμηνές μου στά ζητήματα αὐτά, καί δέν φοβᾶμαι τέτοιες κατηγόριες.
Πρῶτα πρῶτα ἐκεῖνο πού μοῦ χτυπάει ἄσχημα εἶναι ἡ μεγάλη ἄγνοια πού διαφαίνεται γύρω ἀπό πολλά θέματα, στόν πρόλογο ἰδίως, καί τά ὁποῖα ἐντούτοις ὑποστηρίζονται μέ ἱερόν μένος. Γιατί τό συνεχές αὐτό μένος, μοῦ εἶναι σχεδόν ἀδύνατο, μολονότι σέ ξέρω, νά τό καταλάβω. Τά θέματα αὐτά εἶναι ἐν πρώτοις τά λαογραφικά καί κατά δεύτερο λόγο, ἄς ποῦμε, τά ὁμοσεξουαλικά. Ὑπάρχει τεράστια βιβλιογραφία, Ἠλία, στά λαογραφικά τήν ὁποία ὁλοφάνερα ἀγνοεῖς. Διότι ἄν δέν τήν ἀγνοοῦσες δέν θά ὑπεστήριζες, ὅπως μάλιστα ὑποστηρίζεις, ὅτι εἶσαι ὁ πρῶτος πού καταγίνεται μέ τήν ἀστική λαογραφία. Κι αὐτό εἶναι ἕνα ἁπλό μόνον παράδειγμα. Ὅσο γιά τά δεύτερα, τά ὁμοσεξουαλικά, ἔχω νά παρατηρήσω μόνον τά ἑξῆς: εἶναι ἀνεπίτρεπτον, ἀσυγχώρετα ἀνίερο, νά μπερδεύει κανείς τόν Διονύσιο Σολωμό, (θεέ μου, συγχώρα με) μέ τήν Μόνικα... Διότι αὐτό περίπου κάνεις μέ διάφορους σκολιούς τρόπους. Καί ἐρχόμαστε εἰς τήν «σκολιότητα»: ὁ πρόλογός σου, ἰδίως, εἶναι ἀπαράδεκτα ἀλλοπρόσαλλος καί τό κυριότερο, ἐξαρχῆς τοποθετημένος στραβά. Θά περίμενε κανείς νά ἐξηγεῖς ὡραῖα καί σεμνά τό γιατί ἡ κατηγορία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καταφεύγει σ' αὐτή τή συνθηματική γλώσσα καί ἴσως μποροῦσες ἀκροθιγῶς νά εἰσέλθεις καί σέ ὁρισμένα συναφή θέματα. Ἀντί γι' αὐτό ἐσύ ἀνακατεύεις τό πᾶν, μέ σαφέστατη πρόθεση σκανδαλισμοῦ τοῦ ἀναγνώστη κυρίως διά λέξεων καί ὄχι διά

ἐννοιῶν. Καί τί ἐπίδειξη μίσους, καλοσύνης, ἀνοχῆς ἤ ἀδιαφορίας συνάμα εἶναι αὐτή; Ποιός σοῦ τά ζήτησε, χρυσέ μου 'Ηλία, αὐτά τά πράγματα; Ποιός καίγεται νομίζεις γιά νά τά προσφέρεις; κι ὕστερα τί εἶναι ἐκεῖνο μέ τά ψευδώνυμα; Τί πράγματα ἀνήκουστα εἶναι αὐτά; ΔΕΝ ΝΤΡΕΠΕΣΑΙ ΛΙΓΑΚΙ; Τί «τέως ὑπουργός» καί τίς «τέως πολιτικός» γράφεις; Ἦταν ἀνάγκη; Σέ ρωτῶ: ἦταν ἀνάγκη γιά τή μελέτη σου;
Δέ συνεχίζω, δέν μπορῶ νά συνεχίσω πιά. Μόνον ὁ Πουρνάρας στόν «'Ελεύθερο» ἔγραφε παρόμοια πράγματα. Αὐτήν τήν δόξα ἐζήλωσες; Δέν ὑπῆρχε λόγος τότε νά βγάζεις βιβλία, μποροῦσες νά ἐκδίδεις καμιά φυλλάδα.
Κρίμα, κρίμα, κρίμα! Μποροῦσες, εἶχες τά προσόντα, νά πάρεις τόν δρόμο τοῦ Θεοῦ. Εἶσαι προικισμένος καί μέ μυαλό καί μέ αἴσθημα. Καί μέ τό παραπάνω. 'Αλλά ἐσύ πῆρες τόν δρόμο τοῦ χεσίματος τῶν πάντων. Τότε νά μήν διαμαρτύρεσαι, ὅταν οἱ ἄλλοι σέ χέζουν. Σύνελθε ὅσο εἶναι καιρός. Θυμήσου τόν 'Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη, θυμήσου τόν Μωραϊτίδη, τόν Καβάφη, τόν Κόντογλου. Δέν σοῦ λέω γιά τόν Σολωμό – δέν ἔχεις πιά δικαίωμα.
Θά σέ ἀγαπῶ πάντα – τό αἷμα νερό δέ γίνεται. Αὐτό νά μήν τό ξεχνᾶς. Ὅμως ὅσο συνεχίζεις αὐτά τά πράγματα μήν περιμένεις ἀπό μένα – σ' αὐτά – ὑποστήριξη. 'Αλλά μήπως μᾶς ὑπολογίζεις πιά; 'Εσύ βρῆκες ἐκεῖ «φίλους» ἕτοιμους νά σέ χειροκροτήσουν γιά τό κάθε τι, καί βέβαια προσπαθεῖς νά μήν τούς ἀποκαρδιώσεις.

Πάντα μέ ἀγάπη
Γιῶργος

Δηλαδή εἶχα στείλει τά *Καλιαρντά* στόν Γιώργο 'Ιωάννου καί εἰσέπραξα μιά κατραπακιά. Συνέβη ὅμως καί τό ἐντελῶς ἀντίθετο. Κατόπιν παροτρύνσεων τοῦ Ρένου 'Αποστολίδη, εἶχα στείλει ἕνα ἀντίτυπο τοῦ λεξικοῦ καί στόν γλωσσολόγο Βασίλη Φόρη, ὁ ὁποίος μοῦ ἀπάντησε μέ τήν ἑξῆς ἐπιστολή:

Θεσσαλονίκη 4-7-1971

'Αγαπητέ μου κ. Πετρόπουλε,
Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ πού μοῦ στείλατε τό πολύτιμο βιβλίο σας «Καλιαρντά», κι ἄλλο τόσο γιά τήν ἐγκάρδια ἀφιέρωση.
Νέτα σκέτα, νιώθω λύπη καί ντροπή, πού δέν μπορῶ νά τό παρουσιάσω κριτικά σ' ἕνα περιοδικό ἤ ἐφημερίδα (ἄσχετα ἄν θά βρισκόταν ἔντυπο πού νά καταχώριζε τήν κριτική). Δέ φτάσαμε δυστυχῶς ἀκόμα στό ἐπίπεδο ἐκεῖνο πού νά ἐπιτρέπη ἀ ν ε ν ό χ λ η τ α τήν ἀνταλλαγή ἀπόψεων γιά τέτοια σπουδαῖα θέματα. Ἄν θέλετε, μοῦ συγχωρεῖτε τή στάση (καί τήν χαρακτηρίζετε ὅπως θέλετε: δειλία κτλ., ὄχι ὅμως σεμνοτυφία).
Ἡ δουλειά σας εἶναι εὐσυνείδητη, παστρική, ἐρευνητική – κι ἄς τή χαρακτηρίζετε ἐρασιτεχνική. Εἶναι καρπός μόχθου καί χρόνου, τῶν δυό ἀγκωναριῶν ὅπου βασίζεται τό καλό ἔργο. Ἡ ἀτιτλοφόρητη εἰσαγωγή σας, θαρραλέα καί πειστική, θά συνυπογραφόταν ἀπό κάθε ψυχρόν ἐπιστήμονα, πού βλέπει προσεχτικά τή ζωή νά διαβαίνη μπροστά του μέ τά ὅλα της. Γιά τό γλωσσολόγο, πού μέλημά του εἶναι, κατά τήν ταπεινή μου γνώμη, ν' ἀποδελτιώνη τά πάντα, τό καθετί πού βγαίνει

ἀπό τό στόμα τοῦ ἀνθρώπου – καί τήν ἄχνα ἀκόμα, πού λέει ὁ λόγος – τό βιβλίο σας εἶναι φυσικά ὅ,τι τό τσιμέντο γιά τόν χτίστη: πρώτη ὕλη. Κι ἄν τά σύγχρονα λεξικά δέν ἐνσωματώνουν τά λεξιλόγια αὐτά τά ἐπιμέρους (μαστόρικα, μάγκικα, καλιαρντά κτλ) – στήν ἀνάγκη μέ τά ἀρχικά τῶν λεξικογράφων πού τά κατέγραψαν –, σ' αὐτό δέ φταίει βέβαια ὁ κάθε λεξικογράφος, ἀλλά οἱ ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων πού δέν πρόκειται ποτέ νά συμπέσουν. 'Αρκεῖ νά σᾶς πῶ ὅτι καλοί φίλοι ἐδῶ, σέ συζήτηση γιά τό τί θά μποροῦσε νά μπῆ σ' ἕνα καλό λεξικό τῆς δημοτικῆς τοῦ 1970, εἶχαν ἀποκλείσει λέξεις ὅπως: μίνι, μάξι, ἀσορτί κτλ. κτλ. 'Αργεῖτε, ἀγαπητέ φίλε, νά κατανοηθῆτε...
Ἄλλη μιάν ἐξομολόγηση σᾶς χρωστῶ. Μέ τήν πολλή μου ἀπασχόληση σ' ἕνα σωρό ὑπηρεσιακές καί προσωπικές ὑποθέσεις, μόνο νά ξεφυλλίσω μπόρεσα τό ἐξαίρετο, καθώς βλέπω, ἔργο σας. 'Αλλά αὐτό δέν εἶναι ἀπό τά βιβλία πού μπαίνουν στό ράφι, διαβασμένα ἤ καί ἀδιάβαστα. Μένει στό τραπέζι, τό σπιτικό, καί θά ἀγοραστῆ καί γιά τό 'Ινστιτοῦτο, γιατί, ἔξω ἀπό ὁποιαδήποτε ἐπιφύλαξη, εἶναι ἀδύνατο νά διανοηθῶ ὅτι μπορεῖ νά λείπη ἀπό τή δουλειά μας. Αὐτό, σᾶς τό λέω ρητά, θά συνέβαινε, κι ἄν ἀκόμα τό ὑλικό τοῦ βιβλίου εἶχε ἀποκλειστικά λεξιλόγιο ἀπό ἐκεῖνο πού ἡ λεξικογραφική σεμνοτυφία τό ἀποκλείει ἀπό τά ἔργα της. 'Αλλά ἐδῶ ὑπάρχει ὑλικό γιά μελέτη ἑνός κόσμου ὁλόκληρου, ὁ ὁποῖος δέν περιορίζεται μόνο στό πάθος του, ἀλλά ἀντιδρᾶ καί σαρκάζει καί εἰρωνεύεται τά πάντα γύρω του. Καί προπάντων: εἶναι ξύπνιος! Αὐτό καί μόνο φτάνει, γιά νά ἀποτελῆ τό βιβλίο σας ἐγχειρίδιο στίς μελέτες μας.
Δύο μικροεπιφυλάξεις ἔχω: 1) Οἱ κίναιδοι περιωπῆς μιλοῦν ἄραγε τά καλιαρντά; Οἱ παρτενάιρ τους φυσικά ὅλο καί κάτι θά τούς μεταφέρουν, ἀλλά – πῶς νά τό πῶ; – ἅμα δέν «κατεβαίνουν» στήν πιάτσα, στήν ταβέρνα, νά ποῦμε, τῶν ὁμοφυλοφίλων, πῶς μποροῦν νά ζ ή σ ο υ ν τή γλώσσα ἤ, καλύτερα, τό λεξιλόγιο; 2) Καθώς παρατηρῶ, πλούσια εἶναι ἡ συμμετοχή τῶν ξένων γλωσσῶν στήν διαμόρφωση τοῦ λεξιλογίου. Οἱ κίναιδοι τῆς ἐπαρχίας, ἀπό τήν ὁποία λείπει ὁ ἀθηναϊκός ἤ, ἄν θέλετε, κι ὁ σαλονικιός, ἀέρας τῆς ὅποιας γλωσσομάθειας, μποροῦν εὔκολα νά καρπωθοῦν τό ἰδίωμα; 'Ιδίως ἀφοῦ τήν ἐπαρχία τήν μαστίζει, ὅπως καί νά τό κάνουμε, ποικίλη ἀγραμματοσύνη;
Μερικά ἐπιμέρους ποικίλης ὑφῆς: ἀδέλω βακουλοξεκολλοῦψες (κι ἄλλα συνώνυμα) λέτε «ζητῶ διαζύγιο», κι ἐγώ ρωτῶ στό περιθώριο: «τί.... λογῆς διαζύγιο;» Θέλω νά πῶ: κανονικό ἤ ἀπό τόν παρτενάιρ;! – ἀδέλω μούσι: τό «ἐκτός ἑαυτοῦ» ἴσως σωστότερο θά 'ταν: «ἐκτός ἑαυτῶν» – ἀτζινάβωτο φέγι: ἐδῶ γράφετε «φύλο» καί «τρίτο φύλο», ἀλλά στό λ. φέγι γράφετε: «φύλλο», σωστά, ἀφοῦ εἶναι τό συνώνυμο feuille· δύο λέξεις χρειάζονταν γιά τό λογοπαίγνιο, ὅπως τό κάνετε ἀλλοῦ – ἀχαλοεθνοκηφήνας...: τοῦ ἔθνους του (ὁ καθένας) ὄχι τῶν ἐθνῶν – βακουλοσέα: χρειαζόταν ἀναγωγή στό κοινό: τά σέα, «πάρε τά σέα σου καί δρόμο» κτλ. – Γκοντότεκνο: τό Μούς-Τζουσῆ ἐδῶ γράφεται στό λῆμμα του Μούς-Τσουσῆς (ἐδῶ ἀποτολμῶ μιά εἰκασία: ἴσως τό μ ο ύ ς νά κρύβη τό μ ο υ σ ι ο ύ =monsieur = ὁ Κύριος!...) – καραφουντάν: μήπως σχετίζεται μέ τό συχνό ταραφουντάν, πού δέν ἔχει νόημα παρά μέ τό τοπωνύμιο δίπλα του: «'Από πού εἶσαι; – Βόλος ταραφουντάν» κτλ. – μισογουνού: μήπως μισῶ + γούνα, καί ὄχι μισές; – μολομαστουρομποξᾶς (καί στό ἄλλο λῆμμα): ναργιλές, ὄχι ἀργιλές – ντιβόρσα: divorce ὄχι divorse...

 Λυποῦμαι πού σταματῶ ἐδῶ. Δέ θά χαθοῦμε. Θά τά ξαναποῦμε. Σᾶς σφίγγω ἄλλη μιά φορά τό χέρι καί σᾶς εὔχομαι δύναμη στό ἔργο σας.

Μέ πολλή ἀγάπη καί φιλία
Β.Δ. Φόρης

Οἱ ἐπιστολές τοῦ Γιώργου Ἰωάννου καί τοῦ Βασίλη Φόρη εἶναι δύο ἀκραία δείγματα καί γιαυτό ἀκριβῶς τά δημοσιεύω. Μέ τόν Βασίλη Φόρη δέν εἶχα καμιάν ἄλλη ἐπαφή – οὔτε πρίν, οὔτε μετά. Συνεπῶς, ἀγνοῶ τίς νεότερες ἐπί τοῦ θέματος ἰδέες του. Ἡ ἐπιστολή τοῦ Γιώργου Ἰωάννου καταφανῶς τόν ἀδικεῖ. Ἔτσι, εἶμαι ἀναγκασμένος νά ἀναδημοσιεύσω ἀπό τό περιοδικό *ΑΝΤΙ* (τεύχος 126, 26-5-1979) ἕνα κείμενό του, ὅπου ἐκθέτει τίς ἐντελῶς πρόσφατες ἀπόψεις του ἐπί τοῦ ἐν γένει ὁμοφυλοφιλικοῦ ζητήματος. Τό κείμενο φέρει τόν τίτλο *ΤΟ ΑΜΦΙ*. Ἰδού, λοιπόν:

Λένε πώς ὁ δρόμος γιά τήν κόλαση εἶναι στρωμένος μέ τίς ἁγνότερες προθέσεις τῶν ἐντός αὐτῆς ἐγκλωβισμένων. Κανένας τους δέν τό 'χε σκοπό νά πάει ἐκεῖ – τό ἀντίθετο μάλιστα – καί ὅμως ἐκεῖ κατέληξε. Καί λένε πώς τήν κόλαση τοῦ ἀνθρώπου τήν ἀποτελοῦν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, φυσικά οἱ συνάθρωποί του. Καί ἀκόμα λένε – τό κραυγάζουν κάποια στιγμή « *«Ἐμπρός τῆς γῆς οἱ κολασμένοι!»*. Καί, ἄν ὄχι τίποτε ἄλλο, αἰσθάνονται τουλάχιστο πώς κι αὐτοί ὑπάρχουν.
Ὅλες οἱ παραπάνω προτάσεις, παρά τή διαφορετική τους προέλευση, δέν εἶναι ἀδύνατο νά συνδεθοῦν μέ μυστικούς δρόμους ἀνάμεσά τους. Οὔτε ὅμως κι αὐτό πού λέγεται γιά τόν δρόμο τόν στρωμένο μέ προθέσεις εἶναι ἀνυπόστατο καί χωρίς σημασία. Βέβαια, ἐμεῖς τώρα παίρνουμε ἀφορμή ἀπό ἕνα περιοδικό, πού ἔχει γιά τίτλο του μιά πρόθεση, καί μιλοῦμε μέσα ἀπό ἕνα ἄλλο περιοδικό, πού ἔχει κι αὐτό, προέχει μάλιστα, γιά τίτλο του μιά κύρια πρόθεση, ὅμως ἐμεῖς ἐννοοῦμε τίς προθέσεις τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων καί ὄχι τίς προθέσεις τῆς γραμματικῆς. Ἀλλά καί οἱ ξερές αὐτές προθέσεις τῆς γραμματικῆς ἐπειδή ἀκριβῶς ἐδῶ χρησιμοποιοῦνται γιά νά ἐκφράσουν πολλά συγχρόνως πράγματα, νά ἐκφράσουν πολυσύνθετες καταστάσεις περισσότερο, νά ἀνακαλέσουν ρήματα, ἐπίθετα καί οὐσιαστικά – πράξεις, ποιότητες καί πράγματα, ὅλα συνδεδεμένα – νά κραυγάσουν μέσα ἀπό τά φύλλα τους γι' αὐτούς ἤ ἐκείνους τῆς γῆς τούς κολασμένους, δέν ἀποτελοῦν οὔτε συνωνυμικό λογοπαίγνιο οὔτε κομψότητα τονική, μά κραυγή ἐκκωφαντική μέσα ἀκριβῶς ἀπό τό ἐπίκεντρο τῆς κόλασης ἀνθρώπων καί συνανθρώπων.

Ἐμεῖς ἐδῶ πατώντας πρῶτα στίς προθέσεις καί περνώντας ὕστερα στό «ΑΜΦΙ», κινούμαστε ἀνάστροφα, ἀπό τό τέλος πρός τήν ἀρχή, ἀπό τό *«Ἐμπρός τῆς γῆς οἱ κολασμένοι»*, πού ἀποτελεῖ βέβαια δικαιολογημένη προτροπή μιᾶς διαπιστωμένης πραγματικότητας, ἀλλά πού μόλις τήν καλοσκεφτεῖς παίρνει ἕνα διαφορετικό πλάτος ἀπό αὐτό τό στενό μά ἀληθινό, πού τοῦ ἔδωσε ἡ πολιτική ἐπανάληψη καί πού ὅλοι μας ἔχουμε συνηθίσει. Γιατί τῆς γῆς αὐτῆς οἱ κολασμένοι δέν εἶναι μονάχα οἱ πάμπτωχοι, οἱ καταρρακωμένοι, οἱ βουτηγμένοι στίς συνέπειες τῆς

δυστυχίας τῆς οἰκονομικῆς, καί οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἐπιτέλους, μποροῦν νά ἔχουν, μιά ἐλπίδα ἤ ἕνα ἀποκούμπι ἰδεολογικό, μά κυρίως εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ἄλλοι, πού χωρίς νά φταῖνε, χωρίς νά τό ἐπιζητήσουν ποτέ, χωρίς καλά καλά νά τό ἔχουν συνειδητοποιήσει, βάδισαν φορτωμένοι προθέσεις καλές τό δρόμο πού ὄφειλαν πρός τούς ἄλλους, ὁπότε βρέθηκαν ἐγκλωβισμένοι ὁριστικά καί γιά πάντα μέσα στήν ἀνυπόφορη κόλασή τους. Εἶναι ἕνα εἶδος τιμητικῶν καλεσμένων αὐτοί, μέ ἰδιαίτερες τιμές καί κολαστικές περιποιήσεις, βασανιστήρια ἐκλεπτυσμένα καί ἀτελείωτα, καί ὄχι ἀπό τά γύρω τους ἄτομα μονάχα μέ τά ὁποῖα ἐπεδίωξαν ἴσως κάποια συνάφεια, οὔτε μόνο ἀπό τούς σοκαρισμένους συγγενεῖς καί γνωστούς, ἀλλά ἀπό τίς κοινωνίες σχεδόν ὅλες, τίς πολιτεῖες σχεδόν ὅλες, τά πολιτεύματα καί τά καθεστῶτα σχεδόν ὅλα, ἰδίως αὐτά τά προοδευτικῶς βαρύγδουπα. Βέβαια, συχνά ἡ ἰδιότητα αὐτή τῆς φυσιολογικῆς ἐρωτικῆς μειοψηφίας δέν τούς ἐμποδίζει νά ἀνήκουν καί στήν κατηγορία – ὄχι μειοψηφία αὐτή – τῶν οἰκονομικά ἐξαθλιωμένων, ὁπότε πιά φτάνουμε ἴσως στόν πάτο τῆς Κόλασης.
Ἡ τελευταία αὐτή εἶναι μᾶλλον ἡ χειρότερη, ἤ μιά ἀπ' τίς χειρότερες τέλος πάντων, περίπτωση, γιατί προκαλεῖ, στούς πιό προχωρημένους βέβαια, σύγχυση, ἰδεολογική, ὀδυνηρή ἀμφιταλάντευση καί συχνά ἀδυναμία πολιτικοῦ καί κοινωνικοῦ προσανατολισμοῦ. Ἐκεῖ πού καλλιεργεῖται περισσότερο ἡ ὑπόσχεση τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἐκεῖ πού ὑποβόσκει ὁλοένα ἡ ἀπειλή τοῦ γιά λόγους ἐρωτικούς κολασμοῦ· ἐκεῖ ἀκούγονται οἱ ἐγκλεισμοί σέ ἄσυλα, οἱ νευρολογικές θεραπεῖες, οἱ ἐκβιαστικές ἀνοχές, οἱ ἐξαφανίσεις ἀπό τό προσκήνιο, ὁ τρόμος καί ἡ στέρηση κάθε ἐρωτικῆς πραγματοποίησης. Πῶς εἶναι δυνατό λοιπόν νά εἶναι κανείς μ' αὐτούς πού ὑπόσχονται νά τόν «ἀναμορφώσουν» μέ τούς παραπάνω ἤ καί ἄλλους τρόπους, νά τόν ἐξαφανίσουν ἀπό τό προσκήνιο τῆς δράσης καί τῆς ζωῆς, μόνο καί μόνο ἐπειδή τοῦ ἔτυχε νά ἀνήκει σέ μιάν ἐρωτική μειοψηφία; Ἀλλά καί πῶς εἶναι δυνατό, μέ ἐλαφριά καρδιά, νά εἶναι ἐνάντιά τους, ὅταν πραγματικά βλέπει ὅτι ἐκεῖ εἶναι οἱ πιό πολλοί ὅμοιοί του, ἐκεῖ οἱ δικοί του, ἐκεῖ ἡ θέση του, ἐκεῖ παρακολουθοῦνται τά δίκαιά του μέ ἀγώνα καί ζέση, ἐκεῖ εἶναι αὐτοί πού ὁπωσδήποτε τόν καταλαβαίνουν. Ἔχει πιά ἀφομοιώσει τό δίδαγμα καλά. Εἶναι ἀνόητο νά μή βοηθᾶς τήν πολιτική παρτίδα πού ἐκφράζει τήν τάξη σου καί τά συμφέροντά της, ἤ, τό χειρότερο, νά εἶσαι καί ἀντίθετός της. Ὅμως γι' αὐτό ἀκριβῶς τό δίδαγμα καί δέν τοῦ εἶναι εὔκολο ἤ δυνατό νά τούς ἀκολουθήσει. Γιατί ἡ τάξη του γι' αὐτόν δέν εἶναι μόνον οἱ ἄλλοι προλετάριοι, ἀλλά, καί ἴσως πολύ περισσότερο, δικοί του εἶναι αὐτοί, οἱ τῆς ἐρωτικῆς μειοψηφίας, πού χωρίς βέβαια νά τούς θεωρεῖ καθόλου τέλειους, τούς θεωρεῖ νά ὑποφέρουν διπλά, τριπλά, καί δεκαπλά, καί εἶναι ὑποχρεωμένος νά μήν τούς σκάβει τόν λάκκο, οὔτε καί νά προδίνει τόν ἑαυτό του, βέβαια. Μοῦ φαίνεται, πώς αὐτή τή διακύμανση τή βλέπω καθαρά καί μέσα σέ πολλά κείμενα τοῦ περιοδικοῦ «ΑΜΦΙ». Ἀναγκάζονται νά ψέγουν ἤ νά καταγγέλλουν κάτι πού κατά βάθος τό συμπαθοῦνε. Κάτι πού σέ ἄλλη περίπτωση θά ἀποτελοῦσε τήν κανονική τοποθέτησή τους. Ἀλλά πῶς μπορεῖ νά γίνει αὐτό, ὕστερα ἀπό τά μηνύματα, τίς μαρτυρίες καί τίς ἐντυπώσεις πού καταφτάνουν ἀπό Ἐκεῖ; Πρέπει νά 'ναι κανείς ὁλότελα χωρίς πολιτική πρακτική αἴσθηση ἤ ἀναίσθητος καί ἀνόητος, γιά νά συμβαδίζει ἀπροφύλακτα μέ κάτι πού ἀπειλεῖ νά τόν βάλει στήν καραντίνα καί στήν ἀναμόρφωση, ὅταν τό μπορέσει. Ἐκεῖνο ὅμως πού

προκαλεῖ ἐντύπωση εἶναι πῶς οἱ τόσοι καί τόσοι ἄλλοι, ἔξυπνοι, εὐαίσθητοι καί καλλιεργημένοι, ἄνθρωποι, πού εἶναι ταγμένοι ἐκεῖ ἀπό ἀνάγκη ἤ δίψα δικαιοσύνης καί πού, κατά τύχη, ἀνήκουν στήν ἐρωτική πλειοψηφία, πῶς ἀνέχονται αὐτές τίς ὀλέθριες διακρίσεις καί κατατρεγμούς.

Ἔχω τήν ἐντύπωση πώς ἀνάμεσα στούς ὁμοφυλόφιλους, πού ὡς γνωστό εἶναι ἰδιαίτερα ἔξυπνοι, καί διαισθητικοί ἄνθρωποι, θά ὑπάρχουν πάρα πολλοί, καί μάλιστα οἱ καλύτεροι, πού δρίσκονται πολιτικά ἤ κομματικά ἄστεγοι, γιατί οὔτε τήν παχυλότητα, τήν ὑποκρισία καί τήν ἀδιαφορία, τῶν ἀστικῶν κηρυγμάτων μποροῦν νά ἀνεχτοῦν, οὔτε ὅμως τή βλοσυρότητα, τήν ἀπειλή καί τήν πουριτανική βεβαιότητα τῆς ἀριστερᾶς μποροῦν νά χειροκροτοῦν. Καί ἄς μήν τούς μέμφεται κανείς γι' αὐτό. Αὐτοί οἱ τελευταῖοι τούς ἔμαθαν νά σκέφτονται καί νά ψηφίζουν ἔτσι.

Ἡ Κόλαση λοιπόν γιά τούς ὁμοφυλόφιλους εἶναι ἐντυπωσιακά πολυσύνθετη. Ἀρχινάει ἀπό τήν Κόλαση τή θρησκευτική – ἡ ἀλήθεια, ὅτι ὁ Χριστιανισμός δέν τούς δίνει διακεκριμένη κολαστική θέση – περνάει ἀπό τήν κόλαση τῆς ἀνθρώπινης ἰδιότητας καί τελικῆς μοίρας καί ἀποκεῖ καί πέρα μπλέκεται μέσα στίς ἄπειρες διακρίσεις καί σπρωξιές τῶν συνανθρώπων, χλευασμούς, προπηλακισμούς, διωγμούς, κυνηγημούς, αἰφνιδιασμούς, ἐκβιασμούς, ξυλοδαρμούς, ληστεμούς, ἐναρετισμούς, – πρώην καπαταπώλης ἀποδείχτηκε ὁ προτελευταῖος καί πλέον ἐνάρετος ἐμπνευστής τῶν ἀλήστων ἐκείνων «ἐπιχειρήσεων ἀρετῆς» – ἀμοιβαδικούς νομοσχεδιασμούς, πού ἐπίτηδες ἀφήνονται ἐπικρεμόμενα γιά νά χρησιμεύσουν στήν κατάλληλη στιγμή ἀνάλογα μέ τίς ἀνάγκες τῆς ἠθικολογικῆς δημαγωγίας. Καί ἀκόμα ἐκεῖνες οἱ δῆθεν ἀποκαλύψεις, τά μεγαλοποιημένα σκάνδαλα ἀπό τόν κίτρινο Τύπο, ἰδίως ὅταν βρίσκονται σέ συνδυασμό μέ τό ἐπάγγελμα τό ἱερατικό, πράγμα πού ἱκανοποιεῖ βαθειά ὄχι μόνο τόν κυκλοφοριακό κιτρινισμό ἀλλά καί τόν ἐλαφρό ἀριστερισμό – ἀγώνα κατά τοῦ σκοταδισμοῦ καί τῆς ὑποκρισίας, σοῦ λέει ὁ ἄλλος... Ἀλλά μήπως καί τό ἱερατεῖο δέν κάνει τά ἀνάλογα; Ἀφήνω πιά τί γίνεται, ἄν σημειωθεῖ καί κανένας φόνος. Μπορεῖ νά σφάζονται κάθε μέρα οἱ ὑπόλοιποι, νά δέρνονται, νά σκοτώνονται καί νά ἀλληλοληστεύονται, νά ἀλληλοεξοντώνονται, σέ συνδυασμούς καί συμπλέγματα ἀπίστευτα· γυναῖκες τούς ἄντρες τους, πατεράδες τά παιδιά, παιδιά τούς γονιούς, γονιοί τά μωρά, ἀδελφοί τίς ἀδελφές, πεθερές τούς γαμπρούς, γαμπροί τά πεθερικά, ἐραστές τίς ἐρωμένες τους, ἐπιβάτες τούς ταξιτζῆδες, ἀστυφύλακες τίς ἀγαπημένες, καί χίλια δυό ἄλλα μέ τρόπους καί ἐφευρετικότητες ἀσύλληπτες.... Καί ὅμως ὅλα αὐτά, καί ἄπειρα ἄλλα χειρότερα, θεωροῦνται ὄχι περίπου ἀλλά ἀπόλυτα κανονικά κοινωνικά φαινόμενα, συμβάντα τῆς ρουτίνας. Καί οὔτε πάει ἡ σκέψη κανενός – καί πολύ σωστά – σέ ἔκτακτα μέτρα καί νομοσχέδια. Ὅταν ὅμως ξεσπάσει κανένα σκάνδαλο μέσα στήν ἐρωτική μειοψηφία, κάποια ἔκτακτη ἀπασχόληση, κανένα ἔγκλημα, εἰς βάρος τῆς μειοψηφίας αὐτῆς βέβαια, ἀλλά σέ χρέωση καί πάλι δική της, τότε σηκώνονται στό ποδάρι. «*Φρίκη, φρίκη!*» λένε μέ ἄπειρο φαρισαϊσμό. Καί τό φινάλε: «*Πρέπει νά παρθοῦν μέτρα!*» Ἐδῶ ἦτανε τό μυστικό...
Ὅλα αὐτά, πού ἁπλῶς, ἀμυδρότατα, σκιαγραφοῦμε, ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τήν πραγματική φθορά, σέ ἐξοργιστικό βαθμό ἐνίοτε, τῶν ἐρωτικά

μειοψηφούντων ἀτόμων. Μετά σέ μιά τέτοια κατάσταση – καί ἀπείρως βαρύτερη, γιά πολλές ἐπαρχιακές ἰδίως περιπτώσεις – εἶναι ἑπόμενο γιά νά ἐπιζήσουν, ἀλλά καί γιά νά ζήσουν, νά προσαρμόζονται ἀενάως. Νά ἀναπτύσσουν πονηριές στραφταλιστές, καμουφλαρίσματα κωμικοτραγικά, ἑτοιμότητες ἀπίθανες, θρασύτητες ἐκπληκτικές, ξεγλυστρήματα ὀνομαστά, ἀλλά καί ἐργατικότητες καί προκοπές, ἄθλους δημιουργικότητας. Κατά βάθος, εἶναι ἡ ἀλήθεια, θέλουν καί τό «μπράβο» τῶν καταπιεστῶν τους, γιατί ὕστερα ἀπό τόσα καί τόσα εἶναι ἑπόμενο νά νιώθουν μπουκωμένοι ἀπό ἐνοχές.
Καί τό κακό εἶναι πώς σπανίζει ἡ ἀνοιχτή ὑποστήριξη. Πῶς νά τολμήσουν οἱ δικαιότεροι νά ὑποστηρίξουν, ἐφόσον εἶναι βέβαιο πώς ἀργά ἤ γρήγορα τά σκάγια θά πάρουν κι αὐτούς; Ἡ ἀλήθεια εἶναι πώς τελευταῖα οἱ συμπαραστάσεις ὅλο καί πληθύνονται. Καί ὄχι μονάχα ἀπό ἄτομα μά καί ἀπό ὀργανωμένες ὁμάδες, πού νοιάζονται πραγματικά γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα. Καί κόμματα ἀκόμα, μικρά καί συμπαθῆ, βγῆκαν καί πῆραν μέ τίς νεολαῖες τους θέση τολμηρή καί ἀνθρώπινη. Δέν εἶναι λίγο αὐτό. Κι ὅλα τοῦτα χάρη στό «ΑΜΦΙ», τό σοβαρό καί ἄξιο κάθε σεβασμοῦ περιοδικό, πού ἐκφράζει αὐτή τή στιγμή τίς σχετικές ἀπόψεις.
Τό ἐγχείρημα ἤθελε μεγάλη τόλμη. Καί τά παιδιά αὐτά τό ἐτόλμησαν. Τό περιοδικό περιέχει ἐνημέρωση, ἄρθρα ἐπιστημονικά, λογοτεχνία, γιά τή διαφώτιση ὅλων μας πάνω στήν ὁλότελα φυσιολογική αὐτή περίπτωση, πού ἡ ἀμάθεια καί ἡ ἀβυσσαλέα κακότητα, ἴσως καί ζηλοφθονία, τήν ἔχουν ἀναγάγει σέ ἀρρώστια φανταστική, ὄχι μονάχα ἀνίατη ἀλλά καί κολλητική γιά τούς περισσότερο βλάκες.
Ὁ ἀγώνας αὐτός γιά τήν ἀπελευθέρωση καί τά ἀνθρώπινα δικαιώματα τῶν ὁμοφυλοφίλων δέν εἶναι μεμονωμένο κοινωνικό φαινόμενο. Ἐντάσσεται μέσα στά φαινόμενα καί τά μηνύματα τῶν καιρῶν. Μέσα σ' αὐτό τό ρεῦμα τοῦ νέου ἀνθρωπισμοῦ καί ἀναγέννησης πού ζοῦμε καί πού ἔδωσε κουράγιο νά ξεκουνηθοῦν στόν καιρό μας πολλές βαριές ταφόπετρες τῆς ἀνθρωπότητας, πολλές βλοσυρές αὐθεντίες καί καταστάσεις φαινομενικά ἀτράνταχτες.

Τό ρεῦμα αὐτό διατρέχει κυρίως τήν πολιτική ραχοκοκαλιά, τά παγκόσμια κινήματα, καί ἀδιόρατα τά μεταπλάθει. Μά καί ὁ ἀγώνας τῶν ὁμοφυλοφίλων πολιτικός σέ τελευταία ἀνάλυση εἶναι. Ἡ ἰδιαίτερη κόλασή τους προερχόταν – καί προέρχεται – ἀπό τή στάση πού λάβαιναν τά διάφορα πολιτικά κόμματα καί συστήματα, πού ἀρνιόταν πεισματικά νά παραδεχτοῦν κι αὐτή τήν ἀνθρώπινη ποικιλία. Κι ἔτσι χειροτέρευαν κατά πολύ τήν κατάσταση. Τό περίεργο εἶναι ὅτι ἰδιαίτερα τά προλεταριακά καθεστῶτα κράτησαν ἀπόλυτα ἐχθρική καί ἄκρως ἀντιεπιστημονική στάση. Τά ἴδια καί χειρότερα εἶχε κάνει ὁ Χίτλερ. Διαμαρτύρεται τό ΑΚΟΕ (Ἀπελευθερωτικό Κίνημα Ὁμοφυλοφίλων Ἑλλάδας) γιά τήν τόση παρασιώπηση τῶν μαζικῶν ἐγκλημάτων τοῦ Χίτλερ ἐναντίον τῶν ὁμοφυλοφίλων. Βέβαια, τρομερά καί ἀνήκουστα τά μαρτύρια καί οἱ θυσιασμοί τῶν Ἑβραίων, καί ὅλοι τά ἔχουν ἀκουστά, ἀλλά μήπως ἡ ὁμοφυλόφιλη μειονότητα ἔπαθε λιγότερα αὐτή; Καί μήπως αὐτό δέν εἶναι ρατσισμός τῆς πιό ἐλεεινῆς μορφῆς; γιατί λοιπόν ἐξακολουθεῖ τόσον αἰδημόνως νά παρασιωπᾶται; Ἀποδεικνύεται πώς ἡ περίπτωση τῶν Ἑβραίων δέν ἦταν ἡ χειρότερη, ἐφόσον αὐτοί τουλάχιστον βρῆκαν τόση δικαίωση καί θρηνήθηκαν τόσο πολύ. Οἱ ὁμοφυλό-

 φιλοι μόνον στίς πολύ σχολαστικές ἐκθέσεις γιά τά στρατόπεδα ἀναφέρονται κάπως. Ἔχει κανείς τήν ἐντύπωση, πώς ἐάν ὁ Χίτλερ ἔκαιγε μόνον αὐτούς, σήμερα δέν θά ὑπῆρχε θέμα χιτλερικοῦ ἀπανθρωπισμοῦ. «*Καλά τούς ἔκανε!*» θά ἔλεγαν πολλοί, ἴσως καί ἐπιστήμονες ἀκόμα. Αὐτοί δηλαδή πού ξέρουν κάτι περισσότερο γι' αὐτό πού λέμε μοίρα. Δέν εἶναι δουλειά μας νά ὑποδείξουμε τρόπους γιά τή διεξαγωγή τοῦ σκληροῦ καί ἄνισου αὐτοῦ ἀγῶνα. Ἴσως λιγότερη θεωρητικότητα καί περισσότερη πρακτική καί νομική καθοδήγηση πάνω σέ συγκεκριμένα προβλήματα θά βοηθοῦσε. Πάντως, ἐμεῖς θέλουμε νά ἐκφράσουμε καί θαυμασμό καί ἀγάπη. Γιά τήν τόλμη καί τό μόχθο.
Τό «ΑΜΦΙ» θά μείνει στήν ἱστορία τοῦ ἀγώνα γιά τά ἀνθρώπινα δικαιώματα στόν τόπο μας. Αὐτά καί πολλά ἄλλα συναποκομίσαμε διαβάζοντας τό τελευταῖο ἐξαίρετο τεῦχος του.

Καί ὁ Γιώργος Ἰωάννου, καί ὁ Βασίλης Φόρης, καί οἱ ἄλλοι γνωστοί μου ἐπιστολογράφοι, ἔπραξαν τό καθῆκον τους. Ἐκεῖνοι πού δέν ἔπραξαν τό καθῆκον τους εἶναι οἱ χιλιάδες ἄγνωστοί μου ἀναγνῶστες τῶν *Καλιαρντῶν*. Στή σελίδα 16 τοῦ λεξικοῦ μου ὑπῆρχε μιά ἔκληση πρός τούς ἀναγνῶστες. Μέσα σέ ἐνιά χρόνια δέν ἔλαβα παρά μιάν ἐπιστολή. Ἐντωμεταξύ, τό κουτσομπολιό ἔβραζε. Στήν ἀρχή, εἶπανε πώς ἡ καλιαρντή εἶναι μιά ἀνύπαρκτη γλώσα. Ἀπό τήν ἀβανιά μέ ἔσωσαν κάποιοι γνωστότατοι ἠθοποιοί, πού τυχαίνει νά μιλάνε τήν καλιαρντή, καί, πού διαβεβαίωσαν τούς κουτσομπόληδες πώς πράγματι ὑφίσταται αὐτό τό παρδαλό ἰδίωμα. Μερικοί ἄλλοι ἐνοχλήθηκαν, ὅλως ἰδιαιτέρως, ἀπό τήν φράση: *ὁ συγγραφεύς δέν εἶναι ὁμοφυλόφιλος*. Ἄς μήν παριστάνουν τόν βλάκα. Δέν χρειαζότανε νά ἐπιδείξω τήν σεξουαλική μου ταυτότητα. Ὡστόσο, ἔκρινα ἀπαραίτητο νά πῶ, μέ ἔμεσο τρόπο, ὅτι – ὄντας μή ὁμοφυλόφιλος – κουράστηκα πολύ γιά νά συλλέξω τίς τρεῖς χιλιάδες λέξεις τοῦ λεξικοῦ μου. Γιατί, ἄν ἤμουνα ὁμοφυλόφιλος, αὐτό τό ἐγχείρημα θά τέλειωνε μέ ἐξαιρετικήν εὐκολία. Γιά νά γίνει κατανοητός ὁ ἰσχυρισμός μου θά ἀναφέρω ὅτι, οἱ C. Courouve / P. Fontanie / J. P. Lévêque (καί οἱ τρεῖς ὁμοφυλόφιλοι) ἐδημοσίευσαν, δουλεύοντας καί οἱ τρεῖς μαζί, τό *Glossaire des homosexualites* (Παρίσι, Σεπτέμβριος 1978), ὅπου περιλαμβάνονται λιγότερες ἀπό διακόσιες λέξεις. Σημειωτέον ὅτι, αὐτό τό πενιχρό λεξικάκι κυκλοφορεῖ μυστηριωδῶς καί τιμάται ἑκατόν-πεντήκοντα γαλικά φράγκα.
Οἱ ὅποιες ἐπιστολές καί τό δηλητηριῶδες κουτσομπολιό μοῦ προκαλοῦσαν (τό ὁμολογῶ) φοβερούς ψυχικούς κραδασμούς. Πιεζόμουνα, ἐπίσης, κι ἀπό ὑβριστικά τηλεφωνήματα πού, φυσικά, ἦσανε ἀνόνυμα. Παρόμοια τηλεφωνήματα ἔγιναν καί στούς διευθυντές μερικῶν κεντρικῶν βιβλιοπωλείων. Ἡ προφορική καταπίεση ἔφτανε μέχρι τῆς, ἐκ μέρους φίλων καί γνωστῶν, ὑποβολῆς ἀδιακρίτων ἐρωτήσεων. Μάλιστα, κάμποσοι ἐνοχλητικότατοι γνωστοί προσπαθοῦσαν νά μέ ψυχαναλύσουν ἐκ τοῦ προχείρου. Ὁ λαουτζίκος, συνήθως, ταυτίζει τό βιβλίο μέ τόν συγγραφέα του. Ἡ συνταγή εἶναι ἁπλή: ἀφοῦ γράφεις γιά τά ρεμπέτικα εἶσαι χασικλής, ἀφού γράφεις γιά τά λουμπινίστικα εἶσαι πουστάρα, ἀφού γράφεις ἐρωτικά ποιήματα εἶσαι μουνάκιας, ἀφού γράφεις γιά τάφους εἶσαι κρυπτο-νεκρόφιλος κτλ. κτλ. κτλ.
Ὑπάρχει καί ἡ ἀντίθετη στάση· τοῦ τυφλοῦ θαυμασμοῦ. Μόλις προχτές, ὁ Ἴκαρος Μπαμπασάκης (*Ἰδεοδρόμιο*, 17-12-1979) ἔγραψε: *ὁ ἥρως Ἠλίας Πετρόπουλος συνεχίζει τήν παράδοσή του νά διώκεται ἀπ' τούς λογοκριτάς.* Δέν πιστεύω στούς ἥρωες. Ξέρω τί δέν εἶμαι. Πληροφορῶ τόν Ἴκαρό μου ὅτι ὁ ἥρωάς του εἶναι δειλότατος· σχεδόν χέστης. Δέν μοῦ μένει παρά νά συνεχίσω. Ἐπιβάλω σέ μένα τήν δημοσίευση τῶν ἐρευνῶν μου. Θά γράφω ὅλο καί *χειρότερα* βιβλία. Δέν θά πνίξω τά βιβλία μου. Δέν γενήθηκε ἀκόμα ὁ εἰσαγγελέας πού θά ἀνακόψει τήν πορεία ἑνός ἀμετανόητου συγγραφέα. Μέ κάθε κατάσχεση βιβλίου μου χάνω τήν μάχη, ἀλλά κερδίζω τόν πόλεμο.

Θά τελειώσω τήν παράγραφο παραθέτοντας τήν μιά – καί μοναδική – ἐπιστολή ἀναγνώστου πού ἔχω λάβει ὡς τώρα:

Ἀθῆναι, Κυριακή 4 Ἰουλίου 1976

Ἀξιότιμε Κύριε
ἐπιτρέψτε εἰς ἕνα ἐπιστήμονα, καθηγητή φιλόλογο, στοῦ ὁποίου τά χέρια ἔπεσε τό λεξικό σας Καλιαρντά, νά σᾶς συγχαρῆ γιά τό κατόρθωμα, ἀλλά καί γιά τόν ἠχηρότατο κόλαφο, πού δώσατε κατά πρόσωπον σέ μᾶς, τούς βολεμένους μικροαστούς. Ἀκόμη συγχωρῆστε μου τήν καταισχύνη τῆς ἀνωνυμίας. Μέ δέρνουν καί μένα οἱ μικροαστικές προλήψεις, τή στιγμή πού σεῖς ἐσφραγίσατε μέ διωγμούς καί φυλακές τίς ἀμοραλιστικές, καί γιά τοῦτο πανελεύθερες, ἀρχές σας.
Ἀνταποκρινόμενος στήν παράκληση τῆς σελίδος 16 καί ὑποθέτοντας ὅτι θά ἐπανεκδώσετε τό λεξικό σας σέ τρίτη βελτιωμένη καί ὄχι φωτοτυπωμένη ἔκδοση, σᾶς γράφω φιλολογική κριτική τῆς προμετωπίδος (τοῦ ἔσω ἐξωφύλλου, σελ. 5).
Στό στίχο 4 *καί ὡς τζιβανωτά*. Ὑποθέτω ὅτι εἶναι ἀναγραμματισμός, τόν ὁποῖον δέν ἐπρόσεξε ὁ διορθωτής. Γράφε: *τζιναβωτά*.
Εἰς τό: ἐρασιτεχνική γλωσσολογική, πρόσθες *καί λαογραφική* ἔρευνα.
Παρακάτω: Ἑρμηνευτικόν καί ἐν πολλοῖς ἐτυμολογικόν λεξικόν, συγγραφέν πρός χρῆσιν παρά τῶν φιλολόγων κλπ. Λάθος συντακτικόν. Ὄχι πρός χρῆσιν παρά τῶν, ἀλλά *πρός χρῆσιν τῶν* κλπ. Ἡ πρόθεσις

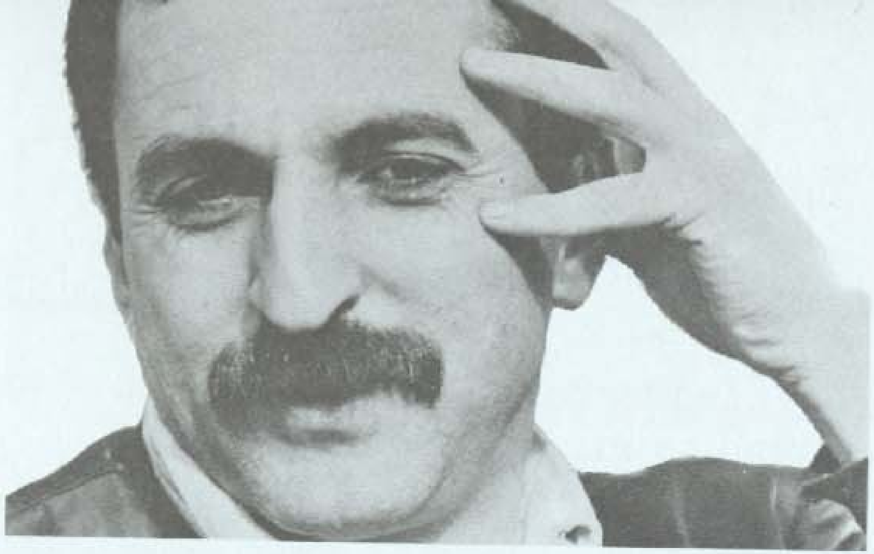
παρά ἐξοβελιστέα.
Ὅσον ἀφορᾶ εἰς τούς κύκλους τῶν ἀνθρώπων, διά τούς ὁποίους τό λεξικόν συνεγράφη, μέ ἐκπλήττει τό γεγονός ὅτι παραλείψατε τρεῖς ἤ μᾶλλον τέσσερες κύκλους, οἱ ὁποῖοι λέγεται ὅτι κατ' ἐξοχήν ῥέπουν πρός τήν ἀνωμαλίαν. Τούς κύκλους διπλωματῶν (ὁ Ροζέ Πεϋριφίττ τά γράφει ἀποκαλυπτικά), κληρικῶν παντός βαθμοῦ, ἰδία δέ τοῦ ἀνωτάτου, ἠθοποιῶν καί καλλιτεχνῶν.
Ἀλλά καί ἡ σειρά, στήν ὁποίαν θέτετε τούς κύκλους χρήζει ἀναμορφώσεως. Ἐγώ θά ἔθετα τούς κύκλους καθ' ὁμάδας, ὡς ἑξῆς: ἐπιστήμονας, ἀμέσως ἐνδιαφερομένους, προσφέροντας *ὑπηρεσίας*, ἐνδιαφερομένους πρός θεραπείαν, ἐνδιαφερομένους ἕνεκα πολυπραγμοσύνης. Ἔτσι θά ἔγραφα:
ἀκαδημαϊκῶν, φιλολόγων, γλωσσολόγων, λεξικογράφων, ψυχολόγων, κοινωνιολόγων, θεολόγων, λασογράφων, κληρικῶν παντός βαθμοῦ, ἠθοποιῶν, καλλιτεχνῶν, λογοτεχνῶν, διπλωματῶν, λοκατζήδων, εὐζώνων, ναυτῶν τε καί πεζοναυτῶν, πυροσβεστῶν, ἀστυνομικῶν, πληροφοριοδοτῶν τοὐπίκλην χαφιέδων, φιλανθρώπων, ψυχιάτρων, ἐξομολόγων, σνομπάκηδων, ἀργοσχόλων, φιλοπεριέργων καί γενικώτερον ἀλλοκότων ἀνθρώπων.
Προσέξτε, ὄχι περιέργων, ἀλλά φιλοπεριέργων. Αὐτή εἶναι ἡ ὀρθή χρῆσις τῆς λέξεως. Περίεργος ἴσον ὁ κινῶν τήν περιέργειαν (παθητική σημασία), φιλοπερίεργος εἶναι ὁ ῥέπων πρός τήν περιέργειαν (ἐνεργητική σημασία, αὐτή πού σᾶς χρειάζεται νά δηλώσετε).
Καταλήγοντας σᾶς ἐκφράζω τόν θαυμασμόν μου γιά τόν πρωτότυπο καί ῥηξικέλευθο πρόλογό σας. Πυκνότατος, γεμάτος ἀφορισμούς, ἀλήθειες συγκλονιστικές. Καί τίς εἴπατε μέσα σέ ἑπτά σελίδες. Ἄν ἦταν στή θέση σας κανένας ἀπό τούς συνηθισμένους κοινωνιολόγους ἤ φιλοσοφικούς στοχαστάς, θά ἔγραφε, γι' αὐτά ὅλα, κανένα δίτομο ἀνιαρό σύγγραμμα, ὅπου μέσα στήν ἀκατάσχετη φλυαρία, τό οὐσιῶδες θά ξεφτιζε καί θά χανόταν.
Ἄν στήν μελλοντική ἔκδοση γράψετε κανένα ἐπίλογο γιά τή συμβολή τῶν ἀναγνωστῶν στήν νέα ἔκδοση τοῦ λεξικοῦ σας καί ἄν σημειώσετε κάτι γιά τήν συμβολή τοῦ ἀγνώστου φιλολόγου στήν τελική διαμόρφωση τῆς προμετωπίδας τοῦ ἔργου σας, θά τό θεωρήσω ὡς ἐπιθυμίαν προσωπικῆς γνωριμίας καί θά ἀνταποκριθῶ.

Μέ φιλική διάθεση
Καθηγητής φιλόλογος.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ.

Εἶναι φυσικό. Σήμερα βλέπω διαφορετικά τό πρόβλημα τῆς καλιαρντῆς. Δέν πρόκειται νά ξαναγράψω αὐτό τό λεξικό. Ὁ ρόλος τῶν *Καλιαρντῶν* παίχτηκε τό συγκεκριμένο ἔτος 1971. Ἡ φιλολογική-γλωσσολογική κριτική βρῆκε καμιά δεκαριά λάθη ἐτυμολογήσεως. Εἶναι μιά κοντόφθαλμη ἀντιμετώπιση τοῦ λεξικοῦ μου. Ἡ κριτική τῆς στρατιωτικῆς κυβερνήσεως ὑπῆρξε πιό καθαρή καί πιό εὔστοχη: τά *Καλιαρντά* εἶναι ὀχληρό βιβλίο. Τήν ἴδια γνώμη ἔχω κι ἐγώ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἕνα βιβλίο εἶναι ἰσχυρότερο ἀπό κάθε κυβέρνηση – καί δή, κωλοκυβέρνηση ἀμερικάνικης ἀποικίας.
Σήμερα θά τό πῶ ἀνοιχτά. Δέν μπορεῖς νά πολεμήσεις τίς (μονίμως δεξιές) ἑλληνικές *κυβερνήσεις* παρά μέ ὅπλα μή – πολιτικά. Δέν εἶμαι γραμένος σέ κανένα κόμα. Ἐκ διαισθήσεως, ξεκίνησα πρίν δέκα χρόνια ἕναν πόλεμο γελοιοποιήσεως, τῆς φασιστικῆς νοοτροπίας πού διέπει κάθε μορφή κοινωνικοῦ βίου ἐν Ἑλλάδι. Μετά τά *Ρεμπέτικα τραγούδια* ξεπέταξα τά *Καλιαρντά*, καί, ἐσχάτως, τό *Ἐγχειρίδιον τοῦ Καλοῦ Κλέφτη*. Ἐνδιαμέσως, ἔδινα μιά παράλληλη μάχη. Ἐνεγράφην ὡς *ἄθεος* στό δελτίο τῆς ἀπογραφῆς πληθυσμοῦ τῆς 14-3-1971 (ὅπερ δέν ἀναφέρεται στά ἀπατεωνίστικα βιβλία τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας). Ζήτησα καί ἔλαβα στίς 17-1-1972 (μετά ἀπό πολύμηνο καψόνι) καινούργια ἀστυνομική ταυτότητα μέ τήν ἔνδειξη *ἄθεος*. Ἐξανάγκασα τόν δήμαρχο ἀθηναίων νά τροποποιήσει τήν ἐγγραφή μου στά δημοτολόγια. Ξεκίνησα μιάν ἐπικίνδυνη ἱστορία μέ τόν ὑπουργό δικαιοσύνης ἀξιότιμο κύριο Τσουκαλά, ὅταν ἀπήτησα ἄδεια γάμου, ὡς ἄθεος, βάσει τοῦ ἰσχύοντος συντάγματος. Ὁ καβγάς αὐτός (παρουσίαζε

τεράστιο νομικό ἐνδιαφέρον) ἐτράβηξε ὥς τό Συμβούλιον Ἐπικρατείας, πού ἀπέριψε γιά τυπικούς λόγους τήν προσφυγή μου. Ἄρχισα, τόν Ὀκτώβριο τοῦ '72, τίς βραδιές ρεμπέτικου τραγουδιοῦ, στό *Κύταρο*, ὅπου ἀκούστηκαν μόνον *μουρμούρικα* τοῦ τεκέ καί τῆς φυλακῆς κι ἄλλα ἀναρχίζοντα ρεμπέτικα (τότε εἶναι πού πρωτοτραγούδησε ὁ Μιχάλης Γενίτσαρης τό *Ὅσοι γινοῦν πρωθυπουργοί ὅλοι τους θά πεθάνουν*). Μέ αἴτησή μου στήν Ἀστυνομική Διεύθυνση ζήτησα ἄδεια ἱδρύσεως *Λέσχης Ἀθέων* (ἀκόμα περιμένω ἀπάντηση). Καί ἐνῶ ἑτοιμαζόμουνα νά περάσω σέ ἄλλης μορφῆς ἐνέργειες (μήνυση κατά ΔΕΗ γιά ἀντισυνταγματική καί γκαγκστερική συνείσπραξη φόρου ραδιοφωνίας, μήνυση κατά τοῦ ναοῦ ἁγίου Διονυσίου *διά παράβασιν κοινῆς ἡσυχίας διά κωδωνοκρουσιῶν*, παρόμοια μήνυση κατά τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ γιά τούς ἐκ τοῦ Λυκαβηττοῦ κανονιοβολισμούς, μηνυτήριος ἀναφορά γιά τήν περίπτωση Νιάρχου πού βοᾶ, γκρέμισμα τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Τρούμαν μέ συνεργασία ἄλλων καλλιτεχνῶν κτλ. κτλ.) ἐξαναγκάστηκα νά μπῶ στήν φυλακή. Λίγο ἀργότερα (τό Πάσχα τοῦ '73) ἀρνήθηκα νά ὁρκιστῶ ἐπί τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου σέ κάποια δίκη τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

Αὐτά δέν τάκανα γιά νά σκανδαλίσω τούς γραικύλους. Ἁπλῶς, ἤθελα νά καταδείξω στούς δούλους ὅτι ἀκόμα καί οἱ ἰσχύοντες φασιστικοί νόμοι παρουσιάζουν πολλά ἐκμεταλλεύσιμα ρήγματα καί περιθώρια. Ὅθεν, ἡ ἔκδοση τῶν *Καλιαρντῶν* ὑπῆρξε μιά αὐτόχρημα πολιτική πράξη. Ἡ ἔκδοση τῶν *Καλιαρντῶν* ἔγινε κάτω ἀπό δυσμενέστατες συνθῆκες. Ἡ ἔκδοση τῶν *Καλιαρντῶν* δέν εἶχε τό προηγούμενό της. Τό 1971, ἐνεργούσα ἐν πλήρει συνειδήσει. Ἔτσι ἀκριβῶς ἐνήργησα καί τό 1979. Καθώς ἀπεδείχθη, στήν Ἑλλάδα ὁ φασισμός παραμένει ἄγριος καί ἄγρυπνος.

Μιά καινούργια στοιχειοθεσία τῶν *Καλιαρντῶν* θά κόστιζε πανάκριβα. Τό πρῶτο μέρος αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶναι φωτοτυπωμένο. Στό *Ἐπίμετρον*, δηλαδή ἐδῶ, προσθέτω λίγες διορθώσεις καί ὁρισμένα συμπληρώματα. Τό '68 μέ βοήθησε πολύ στή σύνταξη τοῦ λεξικοῦ μου ἕνα ὁμοφυλόφιλος: ἡ Πέρλα. Στίς 10-6-1971 ξανάρχισα τή δουλιά πάνω στήν καλιαρντή. Ὥς τόν Δεκέμβριο τοῦ '72 εἶχα μάσει μερικές ἀκόμα λέξεις καί λίγα ὀνόματα.
Κατ' ἀρχήν, παραθέτω κατωτέρω τίς λέξεις πού συγκέντρωσα αὐτήν τήν ἐποχή:

ἀβέλω πλούτς· εἶμαι εὐτυχής· ἀπό τό *ἀβέλω* (βλέπε λέξη) + λαϊκό *(πλάτς-) πλούτς*· καθώς μέ διαβεβαίωσαν, ἡ περίφραση αὐτή ἀποτελεῖ μεταφορά ἀπό τήν γνωστή λαϊκή ἔκφραση *πλέω εἰς πελάγη εὐτυχίας*.

ἀβέλω πλούτς ταμπάκο· μαστουρώνω· γιά τήν ἐτυμολογία βλέπε: *ἀβέλω / ἀβέλω πλούτς / ταμπάκο*.

ἀδερφομάνα· αὐτός πού βοηθᾶ καί ἀγαπᾶ τίς *ἀδερφές*· βλέπε καί τήν λέξη *τζιναβοχειροκρότης*.

ἀμινομπαρότσαρδο· νοσοκομεῖο· βλέπε τήν λέξη *μπαρότσαρδο*· τό πρῶτο συνθετικό ἀγνώστου ἐτύμου (ἐκτός κι ἄν εἶναι ἀπό τό *ἄμυνα*).

ἀφρίτης· πάστα· βεβαίως, ἀπό τήν κοινή λέξη *ἀφρός*.

καλιαρντό· χασίσι· βλέπε τήν λέξη *καλιαρντός* καί τά συνόνυμα *νταμίρα / νταμιρόσπυρο / ρίγανη / χορτομπίγα*.

καλιαρντό μπαφμάν· μπόχα, πορδή· βλέπε τά ταυτόσημα *ἀβέλω ρέλο / ἀβέλω ρέτα / ἀεραντερίζω / βουέλω μπουμπούνι*.

καραμπινές· μεγάλη πουστάρα· ἀπό τό γνωστό ἐπιτατικό *καρα-* καί τό κοινό *μπινές*.

κοσόβολο· εἰκοσάδραχμο· ἀπό τά κοινά *εἴκοσι* + *ὀβολός*· οἱ μάγκες λένε τά λεφτά *ὄβολα*.

κοφτερά· δόντια· γιατί, βεβαίως, εἶναι *κοφτερά* καί κόβουν.

λάμνω· γαμῶ· ἀπό τό κοινό *λάμνω* (= κωπηλατῶ).

λουτροκαμπινές· ὁμοφυλόφιλος ἰδιοκτήτης διαμερίσματος· ἀπό τό κοινό *λουτροκαμπινές*, λέξη πού ἐλάνσαραν οἱ ἐργολάβοι καί οἱ μικρές ἀγγελίες (ἀγοραπωλήσεων διαμερισμάτων).

μουρόχαβλος· ἀποχαυνωμένος, μαλάκας· λέξη δανεισμένη ἀπό τήν ἀργκό τοῦ ὑποκόσμου, ὅπου ἔχει τήν ἴδια σημασία·

ἄλλη μιά ἀπό τίς σπάνιες περιπτώσεις δανεισμοῦ λέξεων μεταξύ καλιαρντῆς καί μάγκικης ἀργκό.

μπόλ-μπόλ· ἡ λέξη *μπουλμπούλ* (βλέπε τό σχετικό *λῆμμα*), μέ διπλή κωδικοποίηση.

μπουλμπούλ· ἀηδόνι· ἀπό τό τουρκικό *bülbül* (=ἀηδόνι), δίχως νά ξεχνάμε ὅτι ἡ ἴδια λέξη ἀποτελεῖ σύνηθες ἀνεπίσημο χαϊδευτικό κύριο ὄνομα ἀγοριῶν σχεδόν σ' ὅλους τούς ἀραβικούς λαούς.

νεροχύτης· κίναιδος ὑπηρέτης μπορντέλου· ἀπό τό κοινό *νεροχύτης*, μεθ' ἱκανῆς δόσεως δηλητηρίου· γιά τούς *νεροχύτες* μιλάω στό βιβλίο μου *Τό μπουρδέλο*.

ντάμντελαρί· *ἀδερφή* πού ψωνίζεται στό δρόμο· ἡ λέξη *ντάμντελαρί* προφέρεται μονοκοπανιᾶς καί διαθέτει δύο τόνους, ἀλλά ἡ ἀνάλυσή της (*ντάμ ντέ λά ρί*) μᾶς μεταφέρει στήν γαλική γλώσσα (*dame de la rue*).

ντελόγο· ἀμέσως· ἀπό τό ταυτόσημο *ντελόγο* τῆς ὀρεινῆς Κρήτης· βλέπε καί τήν λέξη *δελόγκα*.

νυφοκουκούλα· τούρκικος καφές· ἀπό τά κοινά *νύφη*+*κουκούλα*, δίχως νά ξέρουμε τό γιατί (νά θυμηθῶ τό *νηφοκοκκόζωμον* τῆς *Βαβυλωνίας;*)· βλέπε καί τά συνόνυμα: *καημοζούμι* / *καημοτσιφτοζούμι* / *πφέ* / *τουρκόσουπα* / *ὑγρόπρεζα*.

ξεκωλήθρα· ἀγριοπουστάρα· βεβαίως, ἀπό τό ἀργκοτικό *ξεκωλιάρα* μέ τήν παραπλανητική κατάληξη *-ήθρα*.

παπί· ἔγγραφο, πιστοποιητικό· βεβαίως, ἀπό τό γερμαναράδικο *παπία! (papier)* τῆς Κατοχῆς καί τά ἀντίστοιχα καί ταυτόσημα ἄλλων εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, μέ διπλή κωδικοποίηση.

παρθήκαμε· τυποποιημένη ἔκφραση πού σημαίνει: *μέ γάμησε*· τήν μεταχειρίζονται μόνον οἱ παθητικοί ὁμοφυλόφιλοι· ἡ χρήση τοῦ ρήματος στόν πληθυντικό (ἀντί τοῦ γνωστοῦ: *τόν πῆρα!*) μετατοπίζει ἕνα μέρος τῶν εὐθυνῶν στόν ἐπιβήτορα· ἀπό τό κοινό ρῆμα *παίρνω*.

παρφούκαμε· ἡ τυποποιημένη ἔκφραση *παρθήκαμε* (βλέπε *λῆμμα*), μέ διπλή κωδικοποίηση.

πριβάτος· ἰδιωτικός· μᾶλλον ἀπό τό ταυτόσημο ἑπτανησιακό *πριβάτος*, παρά ἀπό τό ἰταλικό *privato*· βλέπε καί τά *λήμματα: πριβέτος / πρίβος*.

σαπό· βάλανος πέους· μᾶλλον ἀπό τό γαλικό *chapeau* (= καπέλο).

σουγλάρω· ξεσκίζω στόν πούτσο, ξεπατώνω στό γαμίσι· ἀπό τό κοινό *σούγλα* (*σούβλα*).

τζιναβοστάσιο· στέκι πούστηδων, ἐπίκεντρο θηλυπρεπῶν· ἀπό τό πρῶτο συνθετικό *τζιναβο-* (βλέπε σχετικό *λῆμμα*) + κοινό δεύτερο συνθετικό *-στάσιο*, κατά τό γνωστό *πορνοστάσιο*.

τσίφ-χαφιές· διοικητής ἀστυνομικοῦ τμήματος, ἐπικεφαλῆς κουστοδίας, ἀστυνόμος, ὑπεύθυνος ἑνός *ἑκατό*· ἀπό τό ἀγγλικό *chief* (= ἀρχηγός, πρῶτος) + κοινό *χαφιές* (< τουρκικό *hafiye*).

φρύγα· ζέστη, κάψα· μᾶλλον ἀπό τό *φρύγομαι* (βλέπε *λῆμα*).

φρύγομαι· ζεσταίνομαι· ἀπό τά γνωστά: *φρυγανιά* / *φρυγανίζω* / *φρύγανο*, καί, ἴσως ἀπό τό *φρύγω*.

Τά παρατσούκλια πού κατέγραψα, τότε, εἶναι ἐλάχιστα: *Τάκα ἡ ἀγρία* (τόν λένε Τάκη καί εἶναι ἀγριομούρης), *Κορέα*, *Φεσκουῖτα*, *Ἀλόμα*, *Μπαλόν* (γιατί εἶναι χοντρός).

Κατά διαβολική σύμπτωση, μιάν ὡραία μέρα τοῦ '73 βλέπω τήν Πέρλα νά ἀριβάρει στόν Κορυδαλό, ὡς κατάδικος. Ἤξερε σέ ποιά πτέρυγα τῆς φυλακῆς βρίσκομαι καί ἦρθε κατευθείαν ἐκεῖ – σεινάμενη καί λιγάμενη – πρός μεγάλον σκανδαλισμόν τῶν πολιτικῶν κρατουμένων. Μισοῦσα τόν ψευτοπουριτανισμό τῶν πολιτικῶν κρατουμένων, πού, ἄθελά τους, μέ κοιτάγανε λοξά ὁσάκις μίλαγα μέ τίς τραβεστί. Δίχως νά χάσω καιρό, ἄρχισα τή δουλιά μέ τήν Πέρλα. Πρώτα-πρώτα, ἔκανα ἀρκετές παραπειστικές ἐρωτήσεις-παγίδες γιά νά ἰδῶ ἄν ἦσαν ἀληθινές (κι ἄν ἀκόμα ζοῦσαν) διάφορες λέξεις πού συμπεριλαμβάνονταν στά *Καλιαρντά*. Ἔμεινα ἀπολύτως ἱκανοποιημένος ἀπό τίς ἀπαντήσεις. Στίς 28-5-1973, ξεψαχνίζοντας τήν Πέρλα ὁλημερίς, κατάφερα νά καταρτίσω τό παρακάτω συμπληρωματικό γλωσάριο:

ἀβέλω μπουμπούλες· πυροβολῶ· ἀπό τό ρῆμα-κλειδί *ἀβέλω* + τό μᾶλλον ἠχομιμη(τικό) *μπουμπούλες*· βλέπε καί τά *λήμματα: μπούμπουλο / μπουμπούνι*.

ἀβέλω χουχούλες· κρυώνω· ἀπό τό ρῆμα-κλειδί *ἀβέλω* + ἠχομιμητικό *χουχούλες* (< κοινό *χουχουλίζω*)· βλέπε καί τό *λῆμμα: χουχούλα*.

ἀλταφινός· ψηλός· ἴσως ἀπό τά ἰταλικά *alto*+*fino*.

ἀτζεμάκης· πέρσης· ἀπό τό κοινό *ἀτζέμης* (< τουρκικό *acem*).

βοτσιάζω· φωνάζω· ἀπό τό ἰταλικό *voce* (=φωνή).

γελαδόφλοκο· γάλα· ἀπό τό κοινό *ἀγελάδα* + δεύτερο συνθετικό *-φλοκο*.

γκουρούμα· ἀρκούδα· ἀγνώστου ἐτύμου.

γκουρουμωτός· δασίτριχος· ἀπό τό *γκουρούμα* (βλέπε λέξη).

γράνταμπότα· ἡ Ἰταλία· γιατί, βεβαίως, μοιάζει μέ μιά μεγάλη μπότα.

γκρανταμποτάκι· ἰταλός· ἀπό τόν *γράνταμπότα* (βλέπε λέξη).

γκροσοβοτσιάζω· ὀρύομαι· ἀπό τό πρῶτο συνθετικό *γκροσο* + *βοτσιάζω* (βλέπε λέξεις).

***δέλα**· ἐμετός· ἀγνώστου ἐτύμου.

καγκελοκλόκι· μπρασελές ρολογιοῦ· ἀπό τό πρῶτο συνθετικό *καγκελο-* καί τό *κλόκα* (βλέπε λέξεις).

καγκελοσφίλατσο· καλώδιο· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *καγκελο-* καί τό *σφιλάτσι* (δλέπε *λήμματα*).

καλιαρντόπρεσα· ἀνάκριση· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *καλιαρντο-* καί τό δεύτερο συνθετικό *-πρεσα*.

καλιαρντοπρεσάκιας· ἀνακριτής· δλέπε τό *καλιαρντόπρεσα*.

καμακούλα· πιρούνι· ἀπό τό κοινό *καμάκι*· ὡς γνωστόν, γιά κάθε λαίμαργο λέμε: *εἶναι μεγάλο καμάκι!*

καμπινιάρω· κλείνω, δουλώνω· ἴσως ἀπό τό ἰταλικό *cabina*.

κανόγκριφα· τά νύχια τῶν ποδιῶν· ἀπό τό *κανί* (*κανικό*) + *γκρίφι* (δλέπε λέξεις).

***καρκαμπινιάζω**· γλυκοκοιτάζω, ζαχαρώνω· ἀγνώστου ἐτύμου (χωρίς νά ξεχνῶ τά *κουρκουμπίνια*).

καρνοσφίλατσο· νεῦρο· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *καρνο-* καί τό *σφιλάτσι* (δλέπε λέξεις).

καρόφλοκο· δενζίνη· ἀπό τά συνθετικά *καρο+φλοκο*, κατά τό ταυτόσημο *καροζούμι*.

***καταχάρ**· ἀπέναντι· ἀγνώστου ἐτύμου.

κατινά· κάτω· μάλλον ἀπό τόν μή ἐντοπισθέντα τύπο *κατινός* (< κοινό *κάτω*), κατά τό γνωστό *τοτινός*.

κατινότσαρδο· μπουρδέλο· ἴσως γιατί τά μπουρδέλα στεγάζονται, συνήθως, σέ *κατινά τσαρδιά*· μέ διπλή κωδικοποίηση (*Κατίνα*).

κατινό-χάους· ὑπόγειο· γιατί εἶναι μιά *τρύπα κάτω*.

κερεκοκρυστάλλω· φωτογραφία· ἀγνώστου ἐτύμου· δλέπε τά συνόνυμα *κάρτ-καλιάρντ* / *λουτσόφατσα* / *νεκροχαρτού*, καί τό ἀνάλογης ἀρχῆς *κρυσταλλοσινού*.

κερικεντάρω· ἀνάδω· ἀπό τό *κερικεντέ* (δλέπε λέξη).

***κεστιόνα**· ἐρώτηση· μάλλον ἀπό τό γαλικό *question*.

κλειδοκάμπουρο· ὅπλο· ἴσως ἀπό τά κοινά *κλειδί+καμπούρα*.

κλόκα· ὥρα· ἀπό τό ἀγκλικό *clock* (= ρολόι τοίχου).

κοιλορούφι· κουτάλι· ἴσως ἀπό τά κοινά *κοιλιά* (ἤ, *κοίλο*) + *ρουφῶ*.

κοκαλονερούλα· δαζάκι· μάλλον ἀπό τά κοινά *κόκαλο+νερό*.

κοκμάν· κοκαΐνη· μάλλον ἀπό τό *κόκα*+παραπλανητική κατάληξη *-μαν*.

κομανσάρω· ξεκινῶ· μάλλον ἀπό τό γαλικό *commencer*.

κουμούσα· θήκη· ἀγνώστου ἐτύμου.

κουμουσουκούλια· φισεκλίκια· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

κουραντερό· εὐάερο· μάλλον ἀπό τό *κουραντόρο*.

κουραντόρο· ρεύμα· ἴσως ἀπό τό γαλλικό *courant d' air*.

κροσμπούκι· συμπλήρωμα διδλίου· σύνθετη λέξη· γιά τό δεύτερο συνθετικό δλέπε τήν λέξη *μπούκι*.

κρυσταλλομπουρού· τηλεόραση· ἀπό τό κοινό *κρύσταλλο* + δεύτερο συνθετικό *-μπουρο*· δλέπε τά συνόνυμα *ἀντίκρω* καί *κρυσταλλοσινού*.

κωλομπουλάρω· τουμπάρω· ἀπό τό κοινό *κώλος* + *μπούλα* (δλέπε λέξη).

λακριμοδεκού· τραγωδός· ἀπό τό *λάκριμο* + *δέκος* / *δέκια*.

λερατζάρω· διαδάζω, μελετῶ· ἴσως ἀπό τό ἰταλικό *leggere*, μέ διπλή κωδικοποίηση (*λέρα*).

***λίστρα**· ξυράφι· ἄγνωστης ἐτυμολογίας, ἐκτός ἄν σχετίζεται μέ τό κοινό *γλίστρα*, ἤ, τό ἰταλικό *lisciare*.

μέλα· πέος· μάλλον ἀπό τό σερμέλα· δλέπε τά συνόνυμα: *μελίτσα* / *σαρμελιά* / *σεμελιά* / *σερμέλα* / *σφαίρα* / *λάρα* / *μπάμια* / *τουτού* / *φακιροπίπιζα* / *φιστίκι*.

μελίτσα· πέος· ὑποκοριστικό τοῦ *μέλα* (δλέπε λέξη).

μολυδιάζω· σοδαρεύομαι· ἀπό τό κοινό *μολύδι*.

μολυδιάρης· σοδαρός, κατηφής· ἀπό τό *μολυδιάζω*.

μουσαντομάκινα· ξεγέλασμα, ἀπάτη· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *μουσαντο-* καί τό κοινό *μάκινα*, πού τό ξανασυναντάμε στήν λέξη *μακινοδιπλόροδα*.

μπαρόμπιλο· χάπι· ἀπό τό *μπαρός* + κοινό *μπίλια* (;).

μπατέρια· λίπη· ἀπό τό ἀγκλικό *butter*.

μπερεμπεδάκι· ἀρνί· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

***μπούμα**· πατάτα· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

μπουμπουλιάζω· πυροδολῶ· δλέπε τό ταυτόσημο *ἀδέλω μπουμπούλες*.

μπουριμπουνάκης· πυροδολητής· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπουριμπουναριστός· τρανταχτός· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως, τῆς ἴδιας ἀρχῆς μέ τίς λέξεις *μπουριμπουνάκης* / *μπουριμπουνάρω*.

μπουριμπουνάρω· δομδαρδίζω· ἀγνώστου ἐτύμου· τῆς ἰδίας ἀρχῆς μέ τίς λέξεις *μπουριμπουνάκης* / *μπουριμπουναριστός*· δέν ἀποκλείεται καταγωγή ἀπό τά κοινά *μπουρί* + *μπουνιά* (ἀφού μιά κανονιά δέν εἶναι παρά *μιά μπουνιά μέσα ἀπό ἕνα μπουρί*).

ντεζοτριμού· κοκαΐνη· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *ντεζο-* κατά τό *νταμιρότριμα* (δλέπε λέξη).

ντιλομαγιάστρα· ὀδοντόδουρτσα· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *ντιλο-* καί τό *μακιάστρα* (;).

ξερομπουρού· ·μεγάφωνο· ἀφού τό ραδιόφωνο λέγεται *μπουρόκουτο*, τό ἀκορντεόν *μπουροξεχείλω* καί ὁ δίσκος μουσικῆς *μπουρόπιτα*.

ὀτουρνάρω· κάθομαι· ἀπό τό τουρκικό *otur*· δλέπε καί τό ταυτόσημο *ὀτάρω*.

περιμπενέδες· ὀρεκτικά· ἴσως ἀπό τά κοινά *περί* + *μπινέδες*· δηλαδή, ἴσως πρόκειται γιά διπλή κωδικοποίηση τοῦ κοινοῦ καί πασίγνωστου *μπινελίκια*.

πιλάρι· μαξιλάρι· ἴσως ἀπό τό ἀγκλικό *pillow*· δλέπε καί τά συνόνυμα: *ξαλιμάρι* / *πιλότα*.

πιλάρω· ἀκουμπῶ σέ μαξιλάρι, χρησιμοποιῶ μαξιλάρι κατά τήν συνουσία· ἀπό τό *πιλάρι* (δλέπε λέξη).

πισελοκάσελο· κρεδάτι· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *πισελο-* (δλέπε *λῆμμα*) καί τό κοινό *κασέλα*, κατά τό γνωστότατο *ντιδανοκασέλα*.

πισελοκουλουμπουριάζω· πεθαίνω· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *πισελο-* καί τό *κουλουμπουριάζω* (δλέπε *λήμματα*)·

γιά τήν ἀκρίβεια, τό ρῆμα μας σημαίνει: *μέ καταβροχθίζει ὁ ὕπνος*· συνώνυμα: *ἀδικοκουτιάζομαι / κοκκαλοβιδιάζομαι / μορτάρω / μπισελογυψιάζω / τζάζω τά τιραχά.*

πισελόφλοκο· ὑπνωτικό, ναρκωτικό· ἀπό τά συνθετικά *πισελο-* καί *-φλοκο* (βλέπε *λήμματα*).

πρεπέλια· λαστιχένια παπούτσια, ἀθλητικά παπούτσια· ἴσως ἐπειδή *πρέπουν*.

σακρού· εἰκόνισμα· ἀπό τό γαλλικό *sacré*.

***σαλμουδέλες**· ἀηδίες, σαχλαμάρες· ἰταλικῆς ἀρχῆς (<*ψαλμωδία*).

σολνταμπάκολο· πολεμικό σκάφος· κατά τά: *σολντατόκυκλο / σολντοντοτόρης* κτλ. (βλέπε σχετικά *λήμματα*, καθώς καί τά *σολντάτης / μπάκολο*).

σουλμαδάρω· βάφω· ἀπό τό *σουλμάς* (βλέπε λέξη).

σουλμαδότεκνο· μπογιατζής· ἀπό τό *σουλμάς* + *τεκνο*.

σουλμάς· χρώμα, μπογιά· μάλλον ἀπό τό *σουρμές* (<τουρκικό *sürme*).

Σπειροχαιτόπουρος· ὁ Γεώργιος Παπαδόπουλος· ἀπό τό κοινό *σπειροχαίτη* + τελευταίο συνθετικό *-πουρος*· εἶναι κατάλληλη ἡ στιγμή γιά νά δόσω τήν ἄ λ λ η ἐτυμολογία τῆς λέξεως *μπισκοτότεκνο*, πού, βεβαίως, τό 1971 ἦτανε ἀδύνατο νά τήν δημοσιεύσω· σύμφωνα, λοιπόν, μ' αὐτή τήν ἐτυμολογία ἡ λέξη *μπισκοτότεκνο* σημαίνει: *ἄνθρωπος τοῦ Παπαδόπουλου* – ἀφοῦ εἶναι γνωστά τά *μπισκότα Παπαδοπούλου*!

σταγονάκης· σωσίας· ἀπό τό κοινό *σταγόνα* + κατάληξη *-ακης*, ἀπό τήν γνωστή ἔκφραση: *μοιάζουν σάν δυό σταγόνες νερό.*

σταμποδοξούλα· σημαία, λάβαρο· ἀπό τό ταυτόσημο *στάμπα* + (κοινό) *δόξα* + κατάληξη *-ούλα*.

σφιλάτσι· σχοινί, σπάγκος· ἰταλικῆς ἀρχῆς.

σφιλατσιάζω· δένω· βλέπε τήν λέξη *σφιλάτσι*.

σφραγιδιάζω· δένομαι μέ μόνιμο ἐραστή· βεβαίως, ἀπό τό κοινό *σφραγίδα*.

ταρίχα· κατεψυγμένο (κρέας, ἤ, ψάρι)· πιθανότατα, διότι εἶναι *ταριχευμένο*.

τζάζ-μπιλιάζω· γρουσουζεύω· βλέπε τήν λέξη: *τζάζ-μπιλό*.

τζάζ-μπιλό· γρουσούζης, ἄτυχος· ἀγνώστου ἐτύμου (βλέπε τήν λέξη *μπιλό-ντελό*).

τζάρε· πενταχοσάρι, χαρτονόμισμα τῶν πενταχοσίων δραχμῶν· μάλλον, ἀπό τήν ἀντίστοιχη γύφτικη λέξη πού σημαίνει: *πράσινο*· τά πενταχοσάρικα εἶναι, ὡς γνωστόν, πράσινα· ἀνάλογα τά ἀργκοτικά *καφετί* (χιλιάρικο) καί *κόκινο* (κατοστάρικο).

τζαρές· δουλιά, τζίρος· ἀπό τό κοινό (καί, μετέπειτα, ἀργκοτικό) *τζαρές* (< τουρκικό *çare*).

τζαρόμπαλο· πενταχοσάρι· βλέπε τό συνόνυμό του *τζάρε* καί τό συνθετικο *μπαλο*.

τζαροσέρμελα· κολοκυθάκια· ἀπό τό μή ἐντοπισθέν συνθετικό *τζαρο-* (<*τζάρε*, μέ τήν σημασία: *πράσινος*) + *σερμελιά*, κατά τό *βιβοσέρμελο*.

Τζάς–Τζουσής· ὁ Χίτλερ· ἀπό τό πρῶτο συνθετικό *τζασ-* καί τό *Τζουσής*, κατά τό *Μούς-Τζουσής* (κι ὄχι *Μούς-Τσουσής*, πού ἐδημοσίευσα στήν πρώτην ἔκδοση τῶν Καλιαρντῶν).

***τζελατιάζω**· ζαρώνω· μάλλον ἰταλικῆς ἀρχῆς, διότι ὅποιος κρυώνει ζαρώνει.

***τζούρντα**· ματιά· ἀγνώστου ἐτύμου.

***τζουρντάρω**· κοιτάζω· ἀπό τό *τζούρντα* (βλέπε λέξη).

Τρικαγιόρι· ἡ Ἁγία Τριάδα· προφανῶς, ἐπειδή εἶναι *τρεῖς καγιόροι* (βλέπε λέξη: *καγιόρος*).

φαρανιάζω· ἀφρίζω· ἀγνώστου ἐτύμου· ἐκτός ἄν εἶναι ἀπό τό *φαρί*.

φαρανιασμένος· ἔξαλλος· ἀπό τό *φαρανιάζω* (βλέπε *λῆμμα*).

φαρμερή χούμση· ἀγροτική φυλακή· τό *φαρμερή* πιθανότατα ἀπό τό κοινό *φάρμα*· βλέπε καί τήν λέξη *χούμση*.

***χιονούλα-μόλ**· παγωμένο νερό· ἀπό τό κοινό *χιόνι* καί τό *μόλ* (βλέπε λέξη)· ἄς σημειωθεῖ ὅτι, ἡ κοινή λέξη *χιόνι* πέρασε στήν καλιαρντή μέ τήν σημασία τοῦ *λευκός* (βλέπε: *χιονής / χιονικός / χιονομπούλουκο / χιονού / χιονούκουστοδία*) καί τώρα εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ἔχει τήν σημασία *παγωμένος*.

χορσίπαγκρο· ἀλογότριχα· ἀπό τό *χόρσι* + συνθετικό *παγκρο*.

χουστότσαρδο· ὑπόγειο· ἴσως γιατί τό ὑπόγειο εἶναι *χωστό τσαρδί*.

χτίκω· χρυσή λίρα· ἀπό τό κοινό *χτικιό* γιατί ἡ λίρα εἶναι κίτρινη σάν χτικιάρης· καί ἴσως γιατί *χτικιάζεις* ὥσπου νά ἀποχτήσεις λίρες.

Στήν φυλακή τοῦ Κορυδαλοῦ, ἐπίσης μάζεψα κάτι λίγα ὀνόματα: *Γιώργα ἤ γιδού / Γκόλφω / Ζανέτα ἡ ἀθηναία / Ζανέτα ἡ πατρινιά / Χάρλου / Φατμέ / Λίντα ἡ Βαβαΐτενα / Λάουρα / Τσιντσιλά / Χού-χού / Ἐμινέ ἡ κομοτινιώτισα / Τζοβάνα ἡ πειραιώτισα / Κόμπρα ἡ πειραιώτισα / Ρομπέρτα ἡ πειραιώτισα.*

Εἶναι κατάλληλη ἡ στιγμή γιά νά ἀναφέρω μιάν εἰδική κατηγορία ὁμοφυλοφίλων – ἦσανε οἱ λεγόμενοι *πουστόμαγκες* – πού ἔχει ἐκλείψει πρό πολλοῦ. Ὁ πουστόμαγκας ἦτο κι αὐτός παθητικός ὁμοφυλόφιλος, ἀλλά ταυτοχρόνως λίαν ἐπιθετικός. Ὁ πουστόμαγκας δέν εἶχε θηλυπρεπές φέρσιμο, ἔκανε παρέα μέ μάγκες, καί, ὁσάκις χρειαζότανε, τράβαγε μαχαίρι. Ἔπρεπε νάχεις ἀρκετό κουράγιο γιά νά βρίσεις ἕναν πουστόμαγκα. Ὁ πουστόμαγκας σχετίζεται περισσότερο μέ τόν ὑπόκοσμο, παρά μέ τούς κιναίδους. Καί πρέπει νά τό ἐπαναλάβω: οἱ πούστηδες δέν μποροῦν νά μποῦν μές στήν φάρα τῆς μαγκιᾶς.

 Στό Μεταξουργεῖο ἔζησαν, προπολεμικῶς, μερικοί ξακουστοί πουστόμαγκες. Στά *Ρεμπέτικα τραγούδια* δημοσιεύω μιά φωτογραφία τῆς Μητσίας. Ἡ Μητσία ὑπῆρξε ὁ γνωστότερος πουστόμαγκας τῆς Θεσσαλονίκης. Καί φαίνεται πώς ἡ περίφημη Μανολία ἦταν, ἐπίσης, πουστόμαγκας. Δέν ξέρω ἄλλα ὀνόματα ἀπό πουστόμαγκες.

Μές στήν φυλακή ἔμαθα καί μερικά πούστικα τραγουδάκια. Ὅλα τους εἶναι παρωδίες διαφόρων σουξέ. Τό παρακάτω τραγουδάκι βασίζεται στήν μελωδία κάποιας ράσμπας, πού ἤτανε τῆς μόδας πρίν τριάντα χρόνια:

Πουρή, πουρή, πουρή, πουρή, λατσό,
καλιά, καλιά, καλιάρντο σερμελιό,
πουρή, πουρή, πουρή, πουρή, λατσό,
ἀπ' τήν πού, ἀπ' τήν πού, ἀπ' τήν πούλη κι ἀπ' τό μουτζό.

Ἀπ' τήν πούλη κουραβέλτες τῶν ἑλλήνων τά τεκνά·
καληνύχτα, Χατζηδάκη, χαιρετίσματα πολλά.

Τό τραγούδι γιά τήν πλατεία Ὁμονοίας (δίσκος τῆς ἴδιας ἐποχῆς μέ τήν Σοφία Βέμπο) ἔδοσε τήν ἑξῆς παρωδία:

Μία πλατεία πουρή ἀπό χρόνια,
μία πλάς μπούτ κεντρική,
εἶν' τῶν ἀδερφῶν ἡ Ὁμόνοια,
πούν' πλατεία τζιναβωτή.

Σέ κάθε γωνία
καί μιά γνωριμία·
ἡ κατέ τό τεκνό τό δικέλει
καί μέ σίκ τή σερμέλα ἀβέλει.

«Βυζάντιο», «Στέμα»,
τό φλόκι γιά κρέμα·
μές στά δυό καφενεία πάνε οὖλοι
πού ἀβέλουν σερμελά ἀπ' τήν πούλη.

Μπαλαμό, τεκνουδάκι, νταβάς,
νά ἡ Ὁμόνοια πλάς!

Μά πρίν ξημερώσει
καθεμιά θά τρουπώσει
σέ ὀτέλ, σέ τσαρδί, ἤ παγκάκι,
ἄν ὑπάρχουν ντουλά στό τσαντάκι.

Πλατεία κοκέτα,
τεκνά μέ πακέτα,
πρεζαντέ γιά μπαρές ἀφθονία
καί πουρές ἀπό τήν ἐπαρχία.

Δυό μέτρα πιό κάτω,
πολύ ὀρεξάτο,
παρφέν ἕνα γύρο σκορπίζει
τό τζουρό πού μέ χάρη μυρίζει.

Οἱ λουμπίνες δέν κατατρύχονται ἀπό μικροαστικούς ἐνδοιασμούς· ἀπό τό δηκτικό τους πνεῦμα δέν γλιτώνει κανείς. Ἰδού ἡ παρωδία τοῦ δημοφιλοῦς ποιήματος τοῦ Σεφέρη, πού ἐκυκλοφόρησε σέ δίσκο, πρίν δέκα-πέντε χρόνια, μέ μουσική τοῦ Μίκη Θεοδωράκη:

Στό περιγιάλι τό κρυφό,
διαβάζοντας Σεφέρη,
τῆς ἄβελα τό περιστέρι,
μά τό μουτζό γλυφό.

Πάνω στήν ἄμο τήν ξανθή
τῆς δίκελα τό δέλτα·
μέ νόμπελ τέτια κουραβέλτα
πρέπει νά βραβευτεῖ.

Μέ φούρκα καί μέ βογγητό
καί πιασμαντέ μέ πάθος,
μόνο πού πήρα κατά λάθος
τήν πούλη γιά μουτζό.

Καθώς θά ἀντιλήφθηκε ὁ ἀναγνώστης, στά τραγουδάκια αὐτά χρησιμοποιεῖται ἡ λαϊκή γλώσα, διανθισμένη μέ λίγες εὐκολονόητες λέξεις τῆς καλιαρντῆς. Δηλαδή, ὡς πρός τά τραγουδάκια ἰσχύουν ὅσα εἶπα γιά τίς κατάρες.
Πρέπει νά προσθέσω ὅτι, οἱ πούστηδες ἀγαποῦν πολύ τά παπαδίστικα κόλπα. Ἀποφεύγω νά δημοσιεύσω ἐδῶ μιάν ὁλόκληρη *λειτουργία γάμου* στήν καλιαρντή, γιατί εἶναι περισότερον τοῦ δέοντος προκλητική. Τέτιες λειτουργίες χρησιμοποιούνται στούς ψευτογάμους πού συνάπτονται μεταξύ πούστηδων καί τεκνῶν, καί, ὅπου ἀκολουθεῖται πιστά τό σχετικό τυπικόν. Ὅσο γιά τά προαναφερθέντα τραγουδάκια, τά λένε στά πάρτι πού κάνουν οἱ ἀδερφές, ἤ, στίς ταβέρνες πού συχνάζουν. Σημειωτέον ὅτι, οἱ πούστηδες τῆς Θεσσαλονίκης ἔκαναν, γύρο στίς ἀποκριές, ἕνα μεγάλο ἐτήσιο γλέντι. Αὐτό τό γλέντι γινότανε, συνήθως, στήν ταβέρνα *Γλάρος* τῆς ὁδοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐκεῖ δίπλα στήν Καμάρα. Τό *ἀδελφάτο*, μέ ἔγκριση τῆς Γενικῆς Ἀσφάλειας, ἐνοίκιαζε τόν *Γλάρο* καί, ἐν συνεχεία, μοίραζε σχετικές προσκλήσεις, πού γινόντουσαν ἀνάρπαστες. Στό τέλος, ἡ κοσμικότης ἐσκότωσε κι αὐτήν τήν ἐκδήλωση. Θά προσθέσω ὅτι, ἕνα τέτιο γλέντι δέν ἦταν κάτι τό πρωτοφανές γιά τήν Θεσσαλονίκη. Ἀνάλογο ὑπῆρξε καί τό γλέντι τῶν *λεχριτῶν*, πού γινότανε κάθε χρόνο στήν *Ταβέρνα τῶν Λεχριτῶν*, καί, ἀργότερα, στόν *Παρθενῶνα*, ἤ, στοῦ *Μπούκη*.

Πολλά ἔχω ἀκούσει γιά τά *Καλιαρντά* μου. Κανένας δέν εἶχε καταλάβει τό βασικό: τά *Καλιαρντά* εἶναι τό πρῶτο λεξικό τοῦ εἴδους του. Αὐτό, καθώς εἶπα, καθορίστηκε, διά παραθέσεως χρονολογιῶν, ἀπό τόν Steve A. Demakopoulos. Σήμερα, ἀντιμετωπίζω, τά *Καλιαρντά*, ἐν σχέσει μέ τήν ἔκταση τῆς καλιαρντῆς, σάν λεξικό μερικῆς ἀξίας. Αὐτό τό λέω γιατί (ἐνῶ ὄφειλα) δέν ἐφρόντισα νά ἐξαντλήσω τά ὅρια τοῦ θέματός μου. Νιώθω, ἐξ ἐνστίκτου, ὅτι ἡ καλιαρντή διαθέτει κάπου πέντε χιλιάδες λέξεις. Ἀπό καθαρή τεμπελιά κι ἀπ' τόν φόβο μου μή μέ προκάνει κάνας ἄλλος (τό μυστικό τῆς δουλιᾶς μου εἶχε διαρεύσει) δέν ἐμερίμνησα ὥστε νά καταγράψω τό μέγιστον μέρος αὐτοῦ τοῦ ἰδιώματος. Ξαφνικά ἔνιωσα ἀνοήτως ἱκανοποιημένος μέ τίς τρεῖς χιλιάδες λέξεις καί ἔσπευσα νά δημοσιεύσω ἕνα κολοβό λεξικό. Ντρέπομαι πού τό ὁμολογῶ.
Πάντοτε ὁμιλῶ γιά τήν περίοδο 1968-1971. Ἡ καλιαρντή εἶναι μιά ἀργκό. Κάθε ἀργκό τρέχει σάν ποτάμι. Γιαυτό

χρονολογῶ, μέ ἐπιμονή, τά μικρά νεότερα λεξιλόγια τῆς καλιαρντῆς πού κατέστρωσα μετά τό 1971. Γιαυτό ἀποδίδω μιάν, αὐστηρῶς ἱστορική, σημασία στό μάγκικο γλωσάριο τοῦ Πέτρου Πικροῦ. Τώρα πιά ἡ καλιαρντή θά ἀπόχτησε καινούργιες λέξεις, μά ἐπ' αὐτοῦ δηλώνω ἀναρμοδιότητα. Ἄς συνεχίσουν τή δουλιά οἱ κοπρίτες τῶν πανεπιστημίων μας.

Η ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ.

Οἱ ἐτυμολογικές αἰτιάσεις κατά τῶν *Καλιαρντῶν*, καθώς ἤδη τό εἶπα, δέν ὑπερβαίνουν τίς δέκα περιπτώσεις. Ὁ Ἀλέκος Σακελάριος βρίσκει ὅτι πολλές λέξεις τῆς καλιαρντῆς προέρχονται ἀπό τά γύφτικα. Ὁ Βασίλης Φόρης προτείνει τήν ἐτυμολογία: *μούς* < *μουσιού* (κι ὄχι *μούς* < *μούς* < *μούσι*). Ὁ Βασίλης Φόρης ἴσως ἔχει δίκιο. Ἐπίσης, ὁ ἴδιος ἐτυμολογεῖ τό *καραφουντάν* ἀπ' τό *ταραφουντάν*, καί, τό *μισογουνού* ἀπ' τό *μισῶ+γούνα*. Δέν ξέρω τί νά πῶ πάνω σ' αὐτές τίς δυό λέξεις.
Ἡ Hélène Ioannidi φρονεῖ ὅτι, οἱ πουτάνες μιλάνε καλιαρντά. Αὐτό εἶναι χοντρό λάθος. Γενικῶς, ἡ Hélène Ioannidi ἀντιμετωπίζει τό φαινόμενον τῆς γλώσας-ὁμιλίας (μέ τίς χάρες του καί μέ τά καρκινώματά του) σάν φιλόλογος· τουτέστιν, δέν αἰσθάνεται τή γλώσα-ὁμιλία. Χώρια πού εἶναι ἀπελπιστικά ριζωμένη στούς Πολίτηδες καί στούς Τριανταφυλλίδηδες, ὡς πρός τά θεωρητικά προβλήματα. Δέν εἶναι τῆς ὥρας νά μιλήσω γιά τό ρεμπετολογικό σκέλος τῆς μελέτης τῆς Hélène Ioannidi. Εἰδικότερα, ὡς πρός τήν καλιαρντή, ἡ Hélène Ioannidi βρίσκει πώς: ἡ λέξη *κουραβέλτα* ἀνάγεται στό τσιγκάνικο *kuràva* / ἡ λέξη *τσουρνό* στό τσιγκάνικο *tchoréla* / τό ρῆμα *ἀβέλω* στό τσιγκάνικο *avéla*. Ἡ Hélène Ioannidi ἔχει ἀπολύτως δίκιο. Προσέτι, ἡ Hélène Ioannidi φρονεῖ ὅτι: ἡ λέξη *μόλ* σχετίζεται περισότερο μέ τό ντόρτικο-τσιγκάνικο *μόλ* / *mol* (*mul*), καί, ὅτι ἡ λέξη *κακνή* βγαίνει, ἐπίσης, ἀπό τά ντόρτικα-τσιγκάνικα. Στέκω, ἐδῶ, διστακτικός. Ἡ Hélène Ioannidi θέτει τήν καλιαρντή μές στό γενικότερο πλαίσιο τῶν συνθηματικῶν γλωσῶν, κάνοντας ἐπί τούτω μιά σχετική περίληψη, σχεδόν παρόμοια μέ τήν περίληψη πού ἤδη εἶχε κάνει ὁ καθηγητής Νίκος Μουτσόπουλος. Ἡ Hélène Ioannidi ἔχει τήν γνώμη ὅτι, ἡ καλιαρντή διαφέρει μέ κάποιον τρόπο καί σέ κάποιο βαθμό ἀπό τίς ἄλλες παραδοσιακές μυστικές γλώσες. Νομίζω πώς, ἡ διαφορά εἶναι οὐσιαστικῆς (γιά νά μήν πῶ:

 ριζικῆς) σημασίας. Τά καλιαρντά εἶναι πλαστή γλώσσα· εἶναι πεποιημένη γλώσσα. Κι αὐτό δέν θά πάψω νά τό τονίζω, ἀσχέτως ἄν ἡ καλιαρντή ὑπόκειται στούς κανόνες ὅλων τῶν μυστικῶν γλωσσῶν.

Τό 1977, ὁ καθηγητής Gordon M. Messing ἐδημοσίευσε στό *Byzantine and Modern Greek Studies* (Oxford) τήν μελέτη του *Influence of Greek on the Speech of a Greek Gypsy Community*, ὅπου ὑποδεικνύει πώς οἱ λέξεις *πουρή* / *λατσός* εἶναι τσιγκάνικης ἀρχῆς. Γιά τήν λέξη *πουρή* (*πουρός*) διατηρῶ τίς ἐπιφυλάξεις μου. Ὡς πρός τήν λέξη *λατσός* ἤδη γράφω στό λεξικό μου: *μᾶλλον πρόκειται περί γύφτικης λέξεως*. Ὁ καθηγητής Gordon M. Messing, δι' ἐπιστολῆς του, μοῦ ἐπέστησε τήν προσοχήν ἐπί τυχόν ἄλλων τσιγκάνικων ἐπιδράσεων πάνω στήν καλιαρντή. Τίς ἴδιες μικροπαρατηρήσεις μοῦ ἔκαναν, δι' ἐπιστολῶν, ὁ Dr Reinhold Aman, ὁ Bruce Rodgers καί ὁ Dr Steve A. Demakopoulos. Ὁ Bruce Rodgers ξέρει τσιγκάνικα. Ὅσο γιά τόν Gordon M. Messing εἶναι ξακουστός σπεσιαλίστας.

Ἀνοίγω μιά παράγραφο γιά τά τσιγκάνικα.
Ξέρω ἐκ πείρας, ὅτι ἀρκετές τσιγκάνικες λέξεις ἔχουν περάσει στά ἑλληνικά (κρυφά, ἤ, φανερά) ἰδιώματα. Ἀντιμετωπίζω τά τσιγκάνικα – καθώς καί τά ἀρβανίτικα – μέ δέος. Καί ὅταν εἶναι νά ἐξιχνιάσω κατιτίς, πού ἐτυμολογικῶς ἀνάγεται στά τσιγκάνικα, κυριολεκτικῶς πανικοβάλομαι. Προσέτι, στή φυλακή ἐδούλεψα ἐπί τῆς ἐτυμολογίας τῆς καλιαρντῆς οὐσιαστικῶς δίχως λεξικά. Γιατί, βεβαίως, δέν ἤσανε λεξικά ἐκεῖνα τά κωλοσφούγγια πού κατάφερα νά μπάσω στό κελί μου. Στήν φυλακή δέν εἶχα δικαίωμα νά κατέχω οὔτε τά *Ρεμπέτικά* μου *τραγούδια*. Ἄς εἶναι.
Ἀργότερα, ξαναπλησίασα τά τσιγκάνικα. Μά ὅταν εἶδα τά τεράστια ἐτυμολογικά προβλήματα τῆς *ρομανό* ἔνιωσα ὅτι ποτέ μου δέν πρέπει νά εἰσέλθω σ' αὐτή τή γλώσσα, γιατί – ἁπλούστατα – δέν θά προλάβω νά τήν μάθω. Ἄλλωστε, γιά ποιάν *ρομανό* κουβεντιάζουμε;
Διάβασα τό ὄμορφο βιβλίο *The Gypsies* (Νέα Ὑόρκη, 1967) τοῦ Jan Yoors. Ἐκεῖ, εἶδα ὅτι ἡ λέξη *baro* σημαίνει: μεγάλος. Ἀλλά, εἶδα κι ἄλλες λέξεις πού δέν κατάφερα νά τίς συναντήσω στά εἰδικά λεξικά.
Στό γνωστό λεξικό τοῦ George Borrow (1905) ἐντόπισα τίς λέξεις: *bal* / *boro* / *mutzi* (*mutzior*) / *na*, πού, ἐνδεχομένως, σχετίζονται μέ τήν καλιαρντή.

Ξαναγυρίζοντας στό λεξικό μου, θά ἤθελα νά ἐπιφέρω μερικές διορθώσεις, ἤ, ἁπλῶς, νά κάνω λίγες μικρές παρατηρήσεις:

ἀβέλω ὀψιόν μπερντέ· πρέπει νά θυμηθοῦμε καί τό γαλικό *option*.
βακουλή· πλάι στήν δημοσιευμένη ἐτυμολογική ἐκδοχή, ὑπενθυμίζω τήν κοινή λέξη *βάκλα* (=μπαστούνι) καί τό βενετσιάνικο *bagolo* (=μπορντέλο).
γκόντης· στήν κρυφή γλώσσα τῶν μαστόρων ὁ νοικοκύρης λεγότανε *γκότ*, ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει τίποτα.
δελόγκα· μᾶλλον ἀπό τό κρητικό *ντελόγο* (=ἀμέσως).
ἐμάντες· πιθανότατη ἐπίδραση τοῦ τσιγκάνικου *made* (= σέ μένα), ὁπόθεν καί τό ρουμάνικο ἀργκοτικό *mandea* (= ἐμένα, φιλαράκος).
κηπί-καπάκι· ἡ λέξη *κηπί* δέν βλέπω νάχει σχέση μέ τό γαλικό *képi* (=πηλήκιο).
λατσός· ὁ Gordon M. Messing ἐπιβεβαιώνει τήν δειλή μου ἐτυμολογία.
μάτα· κοντά στό ἰταλικό *matta* (= τρελή), νά προστεθεῖ καί τό τσιγκάνικο *matto* (= μεθυσμένος).
μόλ· ὑπενθυμίζω τήν ἄποψη τῆς Hélène Ioannidi ὅτι εἶναι τσιγκάνικης ἀρχῆς, ἀλλά διστάζω νά τό ἀποδεχθῶ· ἡ λέξη *mol* στήν ρουμάνικη ἀργκό σημαίνει: κρασί.
Μούς-Τσουσής· διάβαζε: *Μούς-Τζουσής*.
μπαλός / μπαρός· μᾶλλον ἀπό τό τσιγκάνικο *baro* (=μεγάλος)· ἡ λέξη *μπαρός* στά κουδαρίτικα σημαίνει: νοικοκύρης· βλέπε καί τίς ρουμάνικες ἀργκοτικές λέξεις *baroi* (= ψηλός, τσιγκάνος), *baron* (= πέος), καί, *barosan* (= βαρής, μεγάλος, πλούσιος).
μπισκοτότεκνο· ἀπό τά *μπισκότα Παπαδοπούλου* (καταλήγοντας ἔτσι στό ὄνομα *Γεώργιος Παπαδόπουλος*).
μπούτ· ἡ λέξη *ἄκτη* νά διαβαστεῖ *ἄκρη*.
ντεβέλω· δέν ξέρω ἄν ὑπάρχει κάποια σχέση μέ τά τσιγκάνικα *devla* / *devel* (= θεός).
ντίκ· ἡ λέξη, καί τά παράγωγά της, ἀπό τό τσιγκάνικο *dik* (=κοίτα), σύμφωνα μέ ὑπόδειξη τοῦ Steve A. Demakopoulos.
ντούρα λιάρντα· δέν νομίζω ὅτι αὐτό τό *ντούρα* προῆλθε ἀπό τό τσιγκάνικο *dur* (=μακριά), ὁπότε ἡ ἔκφραση θά ἐσήμαινε: *μακρινή καλιαρντή*.
ὀτάρω· βλέπε καί τό νεότερο *ὀτουρνάρω*.
πελέ· μᾶλλον ἀπό τό τσιγκάνικο *pelo* (= ὄρχις).
πούλη· πιθανότατα ἀπό τό τσιγκάνικο *bul* (= πίσω, πισινός, αἰδοῖον)· στήν ρουμάνικη ἀργκό συναντᾶμε μιά σειρά λέξεων πού προῆλθαν, ἐπίσης, ἀπό τό τσιγκάνικο *bul* καί πού ἀναφέρονται, κυρίως, στούς παιδεραστές.
πουρός· στήν ρουμάνικη ἀργκό ὑπάρχουν οἱ λέξεις *puriu* (= πατέρας) καί *purie* (= μητέρα) πού ἀποδίδονται, ἀντιστοίχως, στά τσιγκάνικα *puro* / *puri*.
ρέλο· μᾶλλον ἀπό τά ταυτόσημα τσιγκάνικα *ril* / *rila*, ὁπό-

θεν καί τά ρουμάνικα ἀργκοτικά *ril* (= πορδή) καί *rila* (= πέος).

ρομανάς· θυμήσου, βεβαίως, καί τό τσιγάνικο ἐθνονυμικό *rom*.

ρούνα· δέν ξέρω ἄν ὑφίσταται κάποια ἐτυμολογική σχέση μέ τήν κοινή λέξη *ρουνιά* (= ὑδρορόη).

τεκνό· δέν νομίζω πώς ἡ λέξη αὐτή ξεκίνησε ἀπό τό ταυτόσημο τσιγκάνικο *tikno* (<ἑλληνικό *τέκνο*).

τουλά· πιθανότατα ἀπό τό τσιγκάνικο *tulo* (=χοντρός), ἀφού οἱ μάγκες λένε: *σέ βλέπω χοντρό* (=βλέπω νάχεις πολλά λεφτά).

τουτού· ἡ ὀνοματοποιΐα αὐτή συναντᾶται καί στήν ρουμάνικη ἀργκό (*tutu* = πέος), ὅπου, ἐπίσης, χρησιμοποιεῖται καί ἡ ταυτόσημη λέξη *ciuciu* (*τσουτσού;*) – ἀμφότερες, πιθανῶς, τουρκικῆς ἤ τσιγκάνικης ἀρχῆς.

τσουρνεύω· τσιγκάνικης ἀρχῆς (*tsor-*)· ἡ λέξη πέρασε καί στήν ρουμάνικη ἀργκό.

φλόρι· δέν βλέπω ἐτυμολογικήν ἐπίδραση ἀπό τό ταυτόσημο τσιγκάνικο *flure*.

φρέζα / φρίζα· πιθανή ἐτυμολογική ἐπίδραση ἀπό τό κρητικό *φρίσα* (=καπνιστή ρέγκα) καί τό κοινό *φρίσα / θρίσα* (=σαρδελίτσα, ψαράκι).

χάλ / χάλω· αὐτές οἱ δυό λέξεις, καθώς καί τά παράγωγα, τσιγκάνικης ἀρχῆς· τῆς ἴδιας ἀρχῆς καί τό ρουμάνικο ἀργκοτικό *hali* (= τρώω).

Ἐντείνοντας τήν αὐτοκριτική μου, θέλω νά προσθέσω ὅτι, ἐκτός ἀπό τίς παραπάνω ἀδικαιολόγητες ἐπιπολαιότητές μου (πού ἀπεκάλυψαν ἄλλοι, ἤ ἐγώ ὁ ἴδιος), θεωρῶ μέγα καί κύριο μειονέκτημα τῶν *Καλιαρντῶν* τό γεγονός πώς εἶναι ἕνα βιβλίο γραμένο ἀπό τά ἔξω. Αὐτό μπόρεσα, αὐτό ἔκανα. Καί μακάρι νάμουνα ἡ Μπέττυ – ἤ ὁποιος ἄλλος ξεσκισμένος πούστης – ὥστε νά γράψω μιά πολεμική (ἀπό τά μέσα) ὑπέρ τῆς φάρας μου καί ἐναντίον τῶν ἠθικολόγων.
Μιά καί τόφερε ἡ κουβέντα, θά πῶ ὅτι ἐδιάβασα, μέ μεγάλη προσοχή καί σεβασμό τήν αὐτοβιογραφία τοῦ Περικλῆ Βακαλίδη, πού ὡς τραβεστί φέρει τό ὄνομα Μπέττυ.
Ἀπ' αὐτό τό βιβλίο ξεκλέβω τίς λέξεις καί ἐκφράσεις: *λωλέτζω / κυριλέ / κωλάδικο / μ' ἔπαιρνε / κάναμε γκαβέ / κομπλάριζα / ἐγχειρισμένη / χειρουργημένη / σεμνοκαυλωμένη / χαζοχαρούμενος / γαμισοδουλιές / τζόβενο / σόρτ-τάιμ / πού μέ εἶχε δέσει / τήν ξεπέταξε / μέ εἶχε κράξει / τό κρά καί τό κρού / μωρή, κονσαβά ντουζούρ; / φίφας / εἶχε πολλά βούξου-μούξου / τόν ἐκδήλωσα! / ἔκανε μάτι / ὁ δικός της / φέρθηκε πολύ κύριος / εἶχα φερθεῖ πολύ κυρία / φτωχοαγαπητικέ! / παπάρι / μηχανόβιος / ἀλητόβιος / φόλα / γκέι / δέ δίνει οὔτε πυρετό στόν διπλανό της! / πατάτες μπλούμ / ἀλητόφατσα / βρομόπουστας / παλιοπούστας / ξετσιμπουκιάζει τούς φαντάρους / ξεκωλιάρης* –καί– τά ὀνόματα: *Παναγιώτα / Λευτέρω / Σωτήρω / Μανόν / Λίντα / Χάρλοου / Τσιντσιλά / Σαλώμη / Τσικίτα / Μισινέζα / Τερέζα ἡ θεσσαλονικιά / Τερέζα ἡ ἀθηναία / Καλόγρια / Ράκελ Γουέλς / Λάσκαρη / Βασίλω / Ζανό / Σίμπεργκ / Χέλγκα / Φερεόλ / Τζεραλντίν / Γκρέτα / Μπεκρού / Σουζάνα / Κόμπρα / Μπιάνκα / Λόρεν / Μινέλι / ἡ Ντόλι ἀπ' τήν Ἀλεξανδρούπολη / Βανέσα / Κοκό / Βίκη / Ντιάνα / Φοντέν / Μπέλα / Ντενέβ / Σεμίραμις / Σαρίτα / Ὀμφάλη / Σάρον / Μόνικα / Λέα ἡ θεσσαλονικιά / Ζανέτα / Καρολίνα / Λόρα / Ἀγκοστίνα / Λέλα.*

Πάνω στό ἀνάκατο λεξιλόγιο τῆς Μπέττυ θά παρατηρούσα τά ἑξῆς:
Ἡ λέξη *λωλέτζω* ξεκινάει, βεβαίως, ἀπό τό κοινό *λωλή*. Τό ἐπίρρημα *κυριλέ* εἶναι ἀργκοτικό, μέ ψευτογαλλική κατάληξη (προέρχεται ἀπό τό *κύριος < κυριλίκι < κυριλίδικα*). Τό *κωλάδικο* εἶναι, ἐπίσης ἀργκοτικό. Ἡ ἔκφραση *μ' ἔπαιρνε* (=μέ γαμούσε) ἀνήκει στήν ἐξωτερική καλιαρντή, ὅπου ἀνήκει καί ἡ ἔκφραση *κάναμε γκαβέ* (=ζητιανεύαμε). Τό ρῆμα *κομπλάρω* (<*κόμπλεξ*) ἀνήκει στήν κολονακιώτικη-κουλτουριάρικη ἀργκό. Ἀποκεῖ παίρνει ἡ Μπέττυ καί τίς λέξεις: *σεμνοκαυλωμένη / χαζοχαρούμενος / φόλα*. Οἱ λέξεις *ἐγχειρισμένη / χειρουργημένη* εἶναι ταυτόσημες καί προέρχονται κι αὐτές ἀπό τήν *ἐξωτερική* καλιαρντή. Οἱ λέξεις *γαμισοδουλιές / ἔκανε μάτι / φέρθηκε πολύ κύριος* (καί τό ἀνάλογό του: *εἶχα φερθεῖ πολύ κυρία*) / *ἀλητόφατσα / βρομόπουστας / παλιόπουστας / ξεκωλιάρης / παπάρι* ἀνήκουν στήν ἀργκό τοῦ ὑποκόσμου. Τό *πατάτες μπλούμ* τό χρησιμοποιοῦν οἱ φυλακισμένοι (καί οἱ φαντάροι). Τό *πού μέ εἶχε δέσει* τό λένε οἱ νταβατζῆδες καί οἱ κατάδικοι. Τή λέξη *τζόβενο* τήν μεταχειρίζονται οἱ ναυτικοί. Οἱ ἐκφράσεις: *σόρτ-τάιμ / τήν ξεπέταξε / μέ εἶχε κράξει / τό κρά καί τό κρού / εἶχε πολλά σούξου-μούξου / τόν ἐκδήλωσα! / ξετσιμπουκιάζει τούς φαντάρους / φτωχοαγαπητικέ!* ἀνήκουν στήν ἐξωτερική καλιαρντή. Ἡ ἐρώτηση *μωρή, κονσαβά ντουζούρ;* εἶναι, βεβαίως, αὐθεντικά καλιαρντά. Τά *μηχανόβιος / ἀλητόβιος* κατά τά γνωστά *καφενόβιος / μπουρδελόβιος*. Τήν παροιμιώδη ἔκφραση *δέ δίνει οὔτε πυρετό στόν διπλανό της!* (πού μοῦ θυμίζει τό *δέ δίνει οὔτε τοῦ ἀγγέλου του νερό!*) πρώτη μου φορά τή συναντῶ. Ἐπίσης, πρώτη

φορά συναντῶ τή λέξη *φίφας* πού δέν ξέρω τί ἀκριβῶς σημαίνει. Τέλος, ἡ λέξη *γκέι* (<*gay*) παραμένει, εἰσέτι, ἀναφομοίωτη· μέ ραγδαία, ὡστόσο, τάση νά καθιερωθεῖ καί στή γλώσα μας. Ἐπ' εὐκαιρία, ὑποδεικνύω τό ἄρθρο *On the Etymology of Gay* τοῦ Reinhold Aman (*Maledicta*, III-2, 1979).

Καθώς ἀποδεικνύεται ἀπό τήν μικρήν αὐτή ἐπιλογή λέξεων / ἐκφράσεων τοῦ Περικλή Βακαλίδη, στήν *Μπέττυ* χρησιμοποιείται ἕνα γλωσικό κράμα: κοινή λαϊκή + ἀργκό + κουλτουριάρικα + καλιαρντά (εἶτε αὐθεντικά, εἶτε τοῦ *ἐξωτερικοῦ* ἰδιώματος). Γιά τά εἰδικά ζητήματα τῆς ἀμφοτερόπλευρης γλωσικῆς διαπηδήσεως μεταξύ ἀργκό καί καλιαρντῆς θά ξαναμιλήσω στό *Greek Hypo-lexikon*. Ἡ ἀργκό τῆς φάρας εἶναι μιά γλώσα τοῦ βυθοῦ. Ἐνῶ στήν καλιαρντή ἑκάστη λέξη ἔχει τήν σταθερή σημασία της, στήν ἀργκό μας συχνότατα οἱ λέξεις ἔχουν πολλαπλή φόρτιση ἐντάσεως καί σημασίας. Αὐτό, σύν τοῖς ἄλλοις, δείχνει τίς λανθάνουσες δυνατότητες αὐτοσχέδιου συντακτικοῦ πλασμοῦ. Καθώς φανερώνει καί ἡ τυπική ἀργκοτική ἔκφραση *φέρθηκε πολύ κύριος*, ὁ σολοικισμός, ταχτικότατα, ἀποβαίνει ρυθμιστικός παράγων περαιτέρω γλωσικῶν ἐξελίξεων. Δέν μπορῶ νά δῶ ἀλλιῶς τά ἑλληνικά τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς παρά σάν ἕναν ὠκεανό σολοικισμῶν. Ἡ καλιαρντή εἶναι μιά διαγώνιος γλώσα. Ἐξ ἀπόψεως φορᾶς, ὑπερίπταται τῆς ἀργκό τῆς φάρας ἡ κολονακιώτικη-κουλτουριάρικη ἀργκό. Ἡ ἀργκό τῆς φάρας ξεκινάει ἀπό τά πόδια. Ἡ ἀργκό τῶν κουλτουριάρηδων κατέρχεται ἀπό τό κεφάλι. Σημεία ἐπαφῆς / μείξεως δέν ἀποκλείονται. Ἡ παλιά μάγκικη λέξη *γκόμινα* ἀπέληξε στήν φόρμα *γκόμενα* παρέχοντας καί τήν λέξη *γκόμενος*. Ἡ κολονακιώτικη-κουλτουριάρικη ἀργκό ἐγέννησε τό ρῆμα *γκομενιάζω*. Εἶναι ἡ ἴδια κουλτουριάρικη ἀργκό πού ἐδημιούργησε τίς λέξεις: *πουτσίζω* / *χαζοπουτάνα* / *χαζοχαρούμενος* / *λεβεντομαλάκας* / *νοικοκυροπουτάνα* / *ἀρχοντομούνα* / *ἀκριβοπουτάνα* / *βλαχοεραστής* κτλ. κτλ. Ὅλο αὐτό σέ ἕνα πλαίσιο παραδοσιακῆς νομοτέλειας. Ἀρκεῖ νά παραθέσουμε πλάι στήν λέξη *νοικοκυροπουτάνα* τό ἑπτανησιώτικο *πουτανοκυρία* (καί δίπλα στή λέξη *ἀρχοντομούνα* τό πασίγνωστο *κλαψομούνα*) γιά νά γίνει πιστευτός ὁ ἰσχυρισμός μου. Μά αὐτά τά θέματα θά τά θίξω κάπου ἀλλοῦ.

Ὁ κατάλογος ὀνομάτων, πού σκάρωσα χάρις στήν *Μπέττυ*, ἐπιβεβαιώνει ὅσα εἶχα πεῖ πρό δεκαετίας. Ἐξάλλου, μόλις προχτές, ἔμασα στό Παρίσι κάμποσα ἄλλα ὀνόματα: *Τόνια ἡ αἰγυπτία* (ἤ *Γκρέτα Γκάρμπο*, ἤ *λούκ*) / *Σταυρούλα ἡ θασίτισα* (ἤ *κονσουλάτ*) / *Καρολίνα ἡ καριτά* / *Ζωζώ ἡ μπατακλάν* / *Σουλτάνα ἡ χανούμισα* / *Ἀντόνα ἡ Μαρία Κάλας* (γιατί φαντάζεται πώς τραγουδάει ὑπέροχα) / *Πινέζα* (γιατί εἶναι κοντοστούπης) / *Γιολάντα ἡ ἁγία Παρασκευή* / *Καισαρίνα ἡ φαλακρού* (ἤ *ποστιτζού* – γιατί φοράει ποστίς) / *Βασίλω ἡ μπίλι-μπό*.

Ἡ προσπάθειά μου νά μάσω ὀνόματα ὁμοφυλοφίλων ἐνόχλησε διάφορες εὐαίσθητες ψυχές. Ἔτσι, ὁ λογοτεχνίσκος Λουκάς Θεοδωρακόπουλος, στό θρασίδειλο βιβλίο του *Ὁ Καιάδας* (1976), ἔχει τήν ἑξῆς περικοπή

> Θά μποροῦσα νά τό χαρίσω στόν ἐξαίρετο λαογράφο τῶν «Καλιαρντῶν» γιά νά τό βάλει σάν ἕνα παραπάνω κόσμημα στό ἔντιμο καί προπαντός ἐπιστημονικό του βιβλίο γιά τούς «κίναιδους» – τί θαῦμα ἀμεροληψίας καί κοινωνιολογικῆς ἐμβρίθειας ἐκεῖνος ὁ πρόλογος! –, ἐξασφαλίζοντας ἔτσι, ἐπώνυμα βέβαια, τήν ἀθανασία στόν συγγραφέα του καί περισσότερο γέλιο στούς ἀναγνῶστες τῆς «πραγματείας» του ἀπ' ὅσο τούς προσφέρουν οἱ τελευταίες της σελίδες (γιά τίς ὁποῖες ἄλλωστε καί ἀγοράζεται: κάτι ξέρει ὁ κύριος λαογράφος ἀπό σκανδαλοθηρία), μέ ὅλα ἐκεῖνα τά τόσο ἀποκαλυπτικά καί διαφωτιστικά «καλλιτεχνικά ψευδώνυμα» τῶν δόλιων ἀνθρώπων πού ἔπεσαν στά νύχια του.

Ἀποκάλεσα θρασίδειλο τό σχεδόν ἀσήμαντο βιβλίο τοῦ Λουκά Θεοδωρακόπουλου, γιατί τό ἔβγαλε ὅταν ὁ Λαδάς ἦταν πιά στήν φυλακή. Ὅσο γιά τό περιεχόμενο τοῦ ἀνωτέρω ἀποσπάσματος, ἁπλῶς, μοῦ φέρνει στό νού τήν παροιμία: *πλέχουν οἱ βάρκες, πλέχουν κι οἱ κουράδες!*

Μέ τόν ὅρο *ἐξωτερική καλιαρντή* καθορίζω ἐκείνο τό φτωχό λεξιλόγιο πού χρησιμοποιοῦν οἱ ἀδερφές ὅταν μιλάνε τήν γλώσα μας, ἀκριβῶς γιά νά τήν χρωματίσουν ὅπως αὐτοί οἱ ἴδιοι ἐπιθυμοῦν. Δέν μπορῶ, τώρα, νά καταρτίσω ἕνα γλωσάριο τῆς *ἐξωτερικῆς* καλιαρντῆς.

Δέν θέλω νά μιλήσω περί συνθηματικῶν γλωσῶν. Εἶπα κάμποσα στήν μελέτη μου *Ὑπόκοσμος καί καραγκιόζης* καί σκοπεύω νά ἐπανέλθω στό *Greek Hypo-lexikon*. Θά ἐπαναλάβω ὅτι, δέν μοῦ ἀρέσει ὁ ὅρος *συνθηματική γλώσα*. Ὁ ὅρος *κρυφή γλώσα* εἶναι κάπως καλύτερος. Προτιμῶ τόν ὅρον *ἀργκό*.

Θεωρῶ μισοτελειωμένη τή δουλιά πού ἔγινε, ὡς τά σήμερα, πάνω σ' ὅλες τίς νεοελληνικές ἀργκό. Ὁ ἴδιος ὁ Μανόλης Τριανταφυλλίδης ὁμολογεῖ ὅτι, *μιά γενικότερη συνθετική ἐργασία πού ἑτοίμαζε δέν πρόφτασε νά δῆ τό φῶς τῆς δημοσιότητας*, καί ὅτι, οἱ ὅποιες δημοσιευμένες ἐργασιούλες

δέν ἀποτελοῦν, βεβαίως λύση. Ἔτσι, φτάνουμε στόν γόρδιο δεσμό: στό τρομερό δίλημα τοῦ ἐπιστημονικοῦ ἤθους.
Ἄς τό πῶ ξεκάθαρα. Ὁ Μανόλης Τριανταφυλλίδης (καί οἱ σύν αὐτῷ) ἤξεραν θαυμάσια τήν ὕπαρξη τῆς καλιαρντῆς, ὅσο καί τῆς ἀργκό τοῦ ὑποκόσμου. Ὁ Μανόλης Τριανταφυλλίδης (καί οἱ διάδοχοί του) ἐμάζεψαν, μετ' ἀμφιβόλου σοβαρότητος, κάτι ψωρολεξιλόγια, ἀφήνοντας κατά μέρος, ἀπό ἀσυγχώρητη δειλία, τίς σπουδαιότερες καί μεγαλύτερες ἀργκό μας. Ἄλλωστε, τά σημαντικότερα ἐπαγγελματικά κρυφά λεξιλόγια εἶχαν μαζευτεῖ ἀνεξάρτητα ἀπό τόν Τριανταφυλλίδη. Ὁ Μανόλης Τριανταφυλλίδης ἔπαιξε ἕνα ἄτιμο παιχνίδι. Τουλάχιστον, ὁ Στίλπων Κυριακίδης εἶχε πεῖ πώς θεωρεῖ τό ὅλον θέμα ἐντελῶς ἀμελέτητο καί εἶχε δηλώσει ἄγνοιαν καί ἀναρμοδιότητα. Δυστυχῶς, ἡ ἴδια κατάσταση ἐπικρατεῖ μέχρι σήμερα στούς πανεπιστημιακούς κύκλους. Ἡ τρομοκρατημένη Καλ. Παπαθανάση-Μουσιοπούλου, στήν μελέτη της *Συνθηματικές γλῶσσες / Ἐθνολογικές καί κοινωνικές ἐπιπτώσεις* (δημοσιευμένη, τό 1977, στά Πρακτικά τοῦ Α΄ Συμποσίου Γλωσσολογίας τοῦ Βορειοελλαδικοῦ Χώρου), μόλις καί τολμάει νά ἀναφέρει τή λέξη *καλιαρντά*. Ἡ φουκαριάρα, ἀφοῦ τρέμει γιά τόν μισθουλάκο της, γιατί δέν ἀσχολεῖται μέ τήν μαγειρική;

Χάρις στήν μνήμη τοῦ Ρένου Ἀποστολίδη, διαθέτουμε μιά στροφή ἑνός ποιήματος τοῦ Λαπαθιώτη. Φαίνεται ὅτι, ὁ σεβάσμιος Ἡρακλῆς Ἀποστολίδης κάτεχε ἕνα αὐτόγραφο τοῦ ποιητή μέ ὁλόκληρο τό ποίημα, μά μέχρι τώρα δέν βρέθηκε αὐτό τό χειρόγραφο. Ἰδού ἡ διασωθεῖσα στροφή:

...Ζινόντας τ' ἀπονίδονο λαβίνι
κι ἀπονιβόντας ἐρομιδαλιό
σινέρωσα τό δέρο τοῦ χαβίνι
κον' ἄλικο δομένικο λαρό!...

Δέν ξέρουμε τί ἀκριβῶς συμβαίνει μ' αὐτό τό ποίημα τοῦ Λαπαθιώτη. Εἶναι κορακίστικα; Εἶναι ὑπέρ-ντούρα λιάρντα; Εἶναι ἀνάποδα; Εἶναι μιά σκέτη προσωπική γλωσσοπλασία;
Ἐκτός ἀπό τό ποίημα τοῦ Λαπαθιώτη ὑπάρχει καί μιά στροφή τοῦ Μαρίνου Σιγούρου, πού ἴσως προέρχεται ἀπό γύφτικο τραγούδι:

Ἀνασί ματῶ ἡ ζωή μας
ντόρτικη ἡ πόληψή μας
καί γιά κάθε μπαλαμό
παίζω τό σουμνάλ πεχλό.

ΕΛΕΙΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.

Τά *Καλιαρντά* εἶναι λειψό βιβλίο.
Δέν κάνω ὑπαινιγμό μόνον γιά τό γραπτό μέρος τῶν περιεχομένων. Ὅταν ἑτοίμαζα τήν πρώτη ἔκδοση, εἶχα καταλήξει στήν ἀπόφαση νάχουν τά *Καλιαρντά* τετράγωνο σχῆμα καί μιά *τσέπη* στή μέσα μεριά τοῦ ὀπισθόφυλλου, ὅπου θά ἔχωνα ἕνα δισκάκι 45 στροφῶν. Τότε, ὁ γραφίστας Ἀνακρέων Καναβάκης μοῦ εἶχε δόσει πολύτιμες τεχνικές συμβουλές. Στό δισκάκι αὐτό θά εἶχα φωνογραφημένες καλιαρντές συνομιλίες, εἰπωμένες ἀπό διάφορες ἀδερφές, ὥστε νά καλύψω τό ἀπαράδεκτο φωνολογικό κενό τοῦ λεξικοῦ. Εἶχα βρεῖ, λοιπόν, αὐτουνούς πού θά μιλάγανε γιά τήν ἠχοληψία, ἀλλά σκόνταψα στήν ἄρνηση τῆς μονοπωλιακῆς ἑταιρίας πού τυπώνει τούς δίσκους. Οἱ ἄνθρωποι μοῦ ζητάγανε ἄδεια τῆς λογοκρισίας. Κι ἐγώ δέν εἶχα ἄδεια τῆς λογοκρισίας. Τό σχέδιο ἐναυάγησε.
Ἐσχάτως, ἐπανῆλθα στήν ἀρχική ἰδέα τοῦ δίσκου, μά ξανασκόνταψα στήν φασιστική λογοκρισία τῆς καραμαλικῆς ψευτοδημοκρατίας. Πέρσι τήν ἄνοιξη ὁ στιχουργός Κ. Παναγιωτόπουλος κι ὁ συνθέτης Κ. Σφέτσας ἐζήτησαν ἄδεια ἀπό τήν λογοκρισία γιά νά *χτυπήσουν* σέ δίσκο τό ἑξῆς τραγουδάκι

Ἰμάντες ἡ Παγώνα,
Παγώνα ἡ μπαροτάτη,
βασίλισα γοργόνα,
χούντα δεσποινοτάτη.

Μέ σίκ τόν θρόνο ἀβέλω,
μέ σίκ τεκνό δικέλω,

καί δίπλα μου μιά ρένα
μέ στέμα σάν καί μένα.

Θά τζάσω καί θά διώξω
τίς λούγκρες κατσικέ,
γιατ' εἶμαι μέσα κι ὄξω
δεξιά καί προβατέ.

Κι ἐγώ ἡ λιμπερτά,
κόρη τζάς-μπάν καί σβέλτα,
πρώτη στά δικελτά,
πρώτη στήν κουραβέλτα.

Τιμή μου καί μουτζό μου
τά μπούκουλα τοῦ δρόμου!
Τεκνά γιά μένα οὐρές
καί μόκολα οἱ πουρές.

Μισῶ τίς προβατέ
π' ἀβέλουνε μπεργτέ
καί μένω ἀποκατέ,
λατσή καί κατσικέ.

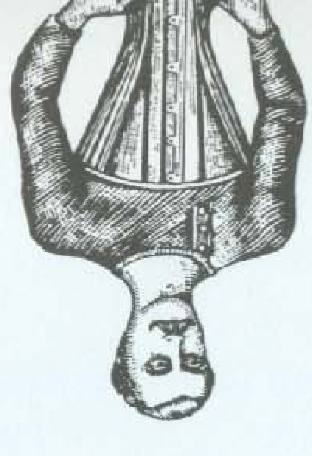
Φυσικά, οἱ κωλόγεροι τῆς λογοκρισίας ἀπεσβωλόθησαν καί ἔκοψαν τόν δίσκο. Γιατί, στό κάτω-κάτω, ἄν τόν ἄφηναν νά κυκλοφορήσει, κανείς δέν ξέρει ποῦ θά καταλήγαμε. Ἀκόμα καί ὁ Τζόν Στάκας θά ζήταγε νά φτιάξει δίσκο μέ τό τραγουδάκι *Ἡ Σιμωνή, ἡ Σιμωνή, πού τῆς σκίσαν τό μουνί*, πού τό τραγουδάει στό μαγαζί του, ἐδῶ καί δεκαετίες.
Μιά ἄλλη κεφαλαιώδης ἔλειψη τῶν *Καλιαρντῶν* προέρχεται ἀπό τήν καθολικήν ἀπουσία φωτογραφιῶν μέ τυπικές, ἤ τυποποιημένες, ἀδερφίστικες χειρονομίες. Αὐτή τή φορά δημοσιεύω μερικές τέτιες φωτογραφίες, ὑποσχόμενος νά διεξέλθω τό θέμα κάπου ἀλλοῦ.

Φαντάζομαι νά κατάλαβε λιγάκι, ὁ ἀναγνώστης μου τίς δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουν οἱ συγγραφεῖς.
Πιστεύω ὅτι, οἱ συγγραφεῖς πρέπει νά σκέφτονται ἐλεύθερα καί νά ἐκφράζονται ἐλεύθερα. Δέν εἶμαι ὑπέρ τῆς βελτιώσεως τοῦ ἰσχύοντος νόμου περί τύπου. Εἶμαι ὑπέρ τῆς καταργήσεως ὅλων τῶν νόμων περί τύπου.
Τό τρένο ξεκίνησε πιά.

Coye-La-Forêt, Ἰανουάριος 1980.

Περιεχόμενα

Τά Καλιαρντά
τοῦ Ἠλία Πετρόπουλου
ἐπανεκδόθηκαν,
τό καλοκαίρι τοῦ 1993,
ἀπό τήν Νεφέλη,
μέ τήν φροντίδα
τοῦ συγγραφέα.